

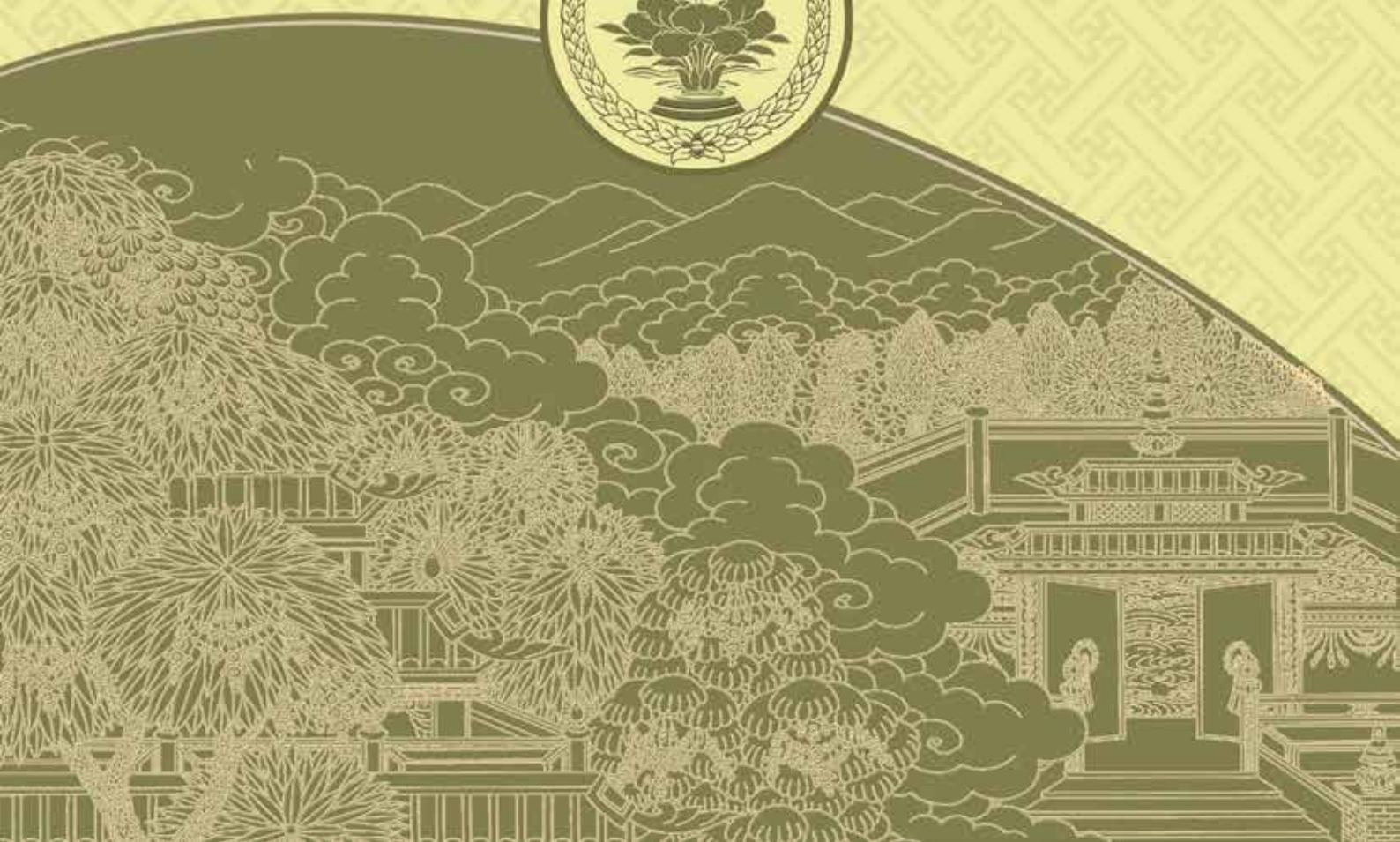
བསྟོན་སྟོན་སོགས་ཀྱི་འབྲེལ་པའི་སྟོན་

༼ རྒྱ་

༡༡། །ཙོ་ནེ་རྩེ་བཙུན་གྲགས་པ་བཤད་སྟུང་གྱི་

གསུང་འབྲེལ་པོད་ཉི་ལྷུ་པ་

བཞུགས་སོ།།

དོར་གཙོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཐར་པར་བསྟོད་པའི་ལམ་བཟང་ཟབ་དོན་ གསལ་བའི་ཉི་མ།	1
ལམ་རིམ་བསྐྱས་དོན་ཀྱི་ཆོག་འགྲེལ་སྟོང་པོ་མདོར་བསྐྱས།	100
གཙུག་ཏོར་གདུགས་དཀར་མོ་ཅན་ཀྱི་གཟུངས་ཀྱི་རྒྱས་འགྲེལ་བ།	133
བཙུམ་ལྷན་འདས་རྣམ་པར་རྒྱལ་མའི་བསྟོད་པ་འཆི་མེད་ བྱུང་པའི་ཆོག་འགྲེལ་མདོར་བསྐྱས།	193
བཤེས་སྦྱངས་ཀྱི་དགོངས་པ་གསལ་བར་བཤད་པའི་མཆན་འགྲེལ། ..	214
ཆ་གསུམ་ཀྱི་འགྲེལ་པ་བགོགས་གཏོར་གཏོང་ཚུལ།	264
རྗེའི་འཇམ་དབྱངས་ལ་ཁུས་ཏེ་རེད་མདའ་བར་གནང་བའི་བྲིས་ ལན་ཀྱི་འགྲེལ་བ།	290
ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་བསྟོད་པ་པོ་བསྟོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དོན་བསྐྱས།	360
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྒྲ་མའི་དོན་ཀྱི་སྟོང་པོ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ སྒྲུང་བ་ཆེན་པོ།	369
བསྐྱོར་བའི་པན་ཡོན་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྟོང་པོ།	407

དམིགས་བཅེ་མའི་ཆོག་འགྲེལ་མེ་ཏོག་སྤང་མཛེས།	428
མ་ཉིའི་པན་ཡོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲོན་མེ།	435
མངལ་དུ་འཇུག་པའི་མདོའི་དགོངས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ མེ་ལོང་།	453
འཕགས་པ་འདའ་ཀ་ཡེ་ཤེས་དང་འདུ་ཤེས་བཙུ་གཅིག་ བསྟན་པའི་མདོ་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་བ།	466
བྱམས་ཆོས་སྡེ་ལྗེའི་བསྟུས་དོན་བྱམས་མགོན་དབྱེས་པའི་ མཆོད་སྒྲིན་ཞེས་བྱ་བ།	477
དོ་རྩེ་རྣམ་པར་འཛོམས་པའི་གཟུངས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ཆོག་ དོན་རབ་གསལ།	498
ཐུན་དུག་གི་འགྲེལ་བ་རིན་ཆེན་འཕྲེང་མཛེས།	519
རྩེའི་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་ཀྱི་གཏམ་ཀྱི་སྒྲོར་བའི་དགོངས་འགྲེལ་ བསྟུས་བ།	531

༡ གོང་ས་༡ སྐབས་མགོན་ཆུལ་བའི་དབང་པོ་མཆོག་གི་བྱ་གསུ་
རྩི་བཀྱིན་འོག་ སྐུ་གྱིས་གཞིན་སྐྱེས་སྒོ་གསར་དོན་གཉིས་ཅན་རྣམས་ལ།
ཀྱུ་ལྷ་རྟགས་ཅན་གྱི་ལག་ཐོག་ཁ་པར་དང་ iPad སྒོ་གསར་སོགས་བརྒྱུད་
ནས་དཔེ་དེབ་འདི་བཞིན་བོད་ཡིག་ལམ་ནས་གཟིགས་བདེ་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་
བཅོས་པ་ཡིན། སྤྲད་ནས་ཀྱང་རིམ་པས་དཔེ་དེབ་དོ་བཤུས་ལག་ཏུ་འགྱུར་
ཆེ་དེབ་གངས་མང་དུ་གཏོང་བྱའི་གོ་སྐབས་འོང་སྲིད་ན་དེར་སྐྱོན་པའི་ལམ་
སྟོན་བཀའ་སློབ་དགོངས་འཆར་ལྟག་སྒྱུ་ལ་ཡོང་བར་རེ་བསྐྱུལ་ཞུ་བྱུང་།
ཞུ་དག་བསྐྱར་མ་སོགས་ལ་རང་ཁུས་གང་ཡོད་གྱིས་འབད་ཚུལ་གྱིས་ཁྱུ་ལ་
བྱས་ཀྱང་ཆུད་ཆེད་ཞན་སྐབས་ནོར་འཁྲུལ་གང་ཤོར་རྣམས་བཅོད་གསོལ་
ཞུ་བྱུང་བཅས།

མེར་སྤྲད་དག་བཤེས་ལྟ་རམས་པ་འཇམ་དབྱངས་བསོད་ནམས་ཀྱིས།

དེབ་བཅོས་ཐིན་པ་རྣམས་སྤུ་ལ་དགོས་ན་བྱ་བྱུད་ནས་རིན་མེད་དུ་སྤུལ་ཆོག།

བྱ་བྱུད་ marjamson618@gmail.com

དོར་གཙོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཐར་པར་བསྟོད་པའི་ལམ་བཟང་
ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ།།

དོར་གཙོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཐར་པར་བསྟོད་པའི་ལམ་བཟང་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ།

༡༡། །ན་མོ་མཆོ་ལྷོ་ཕྱ་ཡ། རབ་ཡངས་སྤྱོད་བྱལ་ཆོས་སྤྱི་མཁའ་
ལ་འཕགས། །སྟོང་ཉིད་ཟབ་མའི་འབྲུག་སྤྱི་དཔལ་གྱིས་མངོས། །གདུལ་
བྱའི་ཞིང་སར་དོན་གཉིས་ཆར་གྱི་རྒྱན། །འབེབ་མཛད་ཐུབ་དབང་ཚུ་འཛིན་
དབང་བོར་འདུད། །བརྟན་པའི་འཁོར་ལོ་དབྱ་བཅོམ་རྣམ་རྟོག་གྱིས། །ཟབ་
དོན་འདི་ཞིང་ལན་ཀུན་ལྷོན་ལ་མཁས། །ཉོན་མོངས་མེད་པའི་མཆོག་ཏུ་ལུང་
བསྟན་པ། །འཕགས་པ་རབ་འབྱོར་ཞབས་ལ་གྱུས་ཕྱག་འཆལ། །ཟབ་དོན་
འགྲེལ་པར་རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་པ། །ཁྱུ་སྤྱོད་འཕགས་པ་སྣ་དང་ལྷ་བ་
གྲགས། །སྟོབ་བཟང་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཡབ་སྐུ་སོགས། །བཞེས་གཉིན་རིམ་
པར་བྱོན་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །

༥ ། འདིར་དོར་གཙོད་དུ་གྲགས་པ་ཞེས་བྱེད་སྤྱོད་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་
ཇི་ལྟར་འཆམ་པ་ཞིག་དད་པས་བཤའ་པར་བྱ་སྟེ། །གཞུང་འདིས་ནི་བདག་
མེད་ཀྱི་དོན་འཆད་པ་གཙོ་བོར་མཛད་ཅིང་སྟོན་ཏེ་གསུངས་པ་མང་བ་དང་།
འདི་ལ་རྒྱ་འགྲེལ་གཅིག་ལས་བོད་འགྲེལ་མི་སྣ་བས་ཇི་བཞིན་འཆད་

དཀའ་བར་སྒྲུང་ནའང་རང་སྟོས་ངེ་ལྟར་རྒྱས་པ་བཞིན་བཤད་པར་བྱའོ། །

འདི་ལ་གསུམ། སྟོན་འགྲོ། དངོས་གཞི། མཐུག་གི་རིམ་པའོ། །

དང་པོ་(སྟོན་འགྲོ)ལ་གསུམ།

མཆན་བསྐྱར་ཞིང་དོན་བཤད་པ། འགྲུར་གི་ཕྱག་ཁྲིའང་གཞིའོ། །

དང་པོ་(མཆན་བསྐྱར་ཞིང་དོན་བཤད་པ)ནི།

ཁྱ་གར་སྐད་དུ། ལྷ་ཅུ་བཟླ་ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་བོད་སྐད་དུ་བསྐྱར་ན།
ལྷ་ཅུ་ནི་འཕགས་པ། བཟླ་ནི་དོ་རྩེ། ཚྭ་ད་ཀ་ནི་གཙུག་པ། བཟླ་ནི་ཤེས་རབ།
སྤ་ར་ནི་པ་རོལ་དུ། ཨི་ཏ་ནི་ཕྱིན་པ། རྒྱ་མ་ནི་ཞེས་བྲ་བ། མ་རྒྱ་ནི་ཆེན་པོ། ཡ་
ན་ནི་ཐེག་པ། སྤྱ་ཏ་ནི་མདོ་ཞེས་པར་འགྲུར་རོ། །འདིར་སྤ་ར་མི་ཏ་ཞེས་
འགྲུང་བ་ནི། སྤ་ར་དང་ཨི་ཏ་འེ་བར་དུ་ནམ་དགེ་གཉིས་པའི་ཨས་བྱིན་ནས་
ཨི་ཕྱག་ཏེ་མ་ཨི་ལ་བྱིན་ནས་མཆམས་སྐྱར་བས་མི་ཏར་སོང་བའོ། །

འདིའི་མཆན་དོན་བཤད་པ་ནི། བཁྱ་བྱིན་གི་ལག་གི་དོ་རྩེ་དེ་ཕྱིའི་
དངོས་པོ་གཞན་གིས་གཞིག་པར་མི་རྒྱས་ཤིང་། དེ་རི་བྲག་སོགས་གི་
དངོས་པོ་གང་ལ་བསྐྱུན་ཀྱང་ཐལ་བར་བྱེད་རྒྱས་པ་ལྟར། གཞུང་འདིའི་བརྗོད་
བྱ་དོན་གི་ཤེས་བྱིན་སྟོང་ཉིད་ཉོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་མི་མཐུན་སྟོགས་
གིས་མི་ཚུགས་ཤིང་། དེས་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྐྱག་བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་ཅད་
ནས་གཙུག་པའི་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་འགྱུར་ཕྱག་གི་དོན།

གཉིས་པ་འགྱུར་ཕྱག་གི་དོན་ནི་སྒྲོལ། །

གསུམ་པ་སྐྱེད་གཞི་ནི།

གཞུང་འདི་སྐད་ཅེས་སྤྱད་པ་པོ་བདག་གིས་ཐོས་པ་ནི་དུས་གཅིག་གི་
ཆེ་ན། བཙུག་ལྷན་འདས་མཉན་ཡོད་ན་རྒྱལ་བུ་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཆལ་མགོན་
མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་ན། དག་སྟོང་གི་དག་འདུན་ཆེན་པོ་ཉན་
ཐོས་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་མང་པོ་དག་
དང་ཐབས་གཅིག་སྟེ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བཞུགས་སོ། །

དེ་ཡང་རྒྱ་གར་ན་མཉན་ཡོད་སོགས་གྲོང་བྱིར་ཆེན་པོ་དུག་ཡོད་པ་
ལས། མཉན་ཡོད་འདི་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱི་མངའ་འོག་ཏུ་གཏོགས་ཤིང་།
དེར་རྒྱལ་བུ་རྒྱལ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་སྦྱེད་མའི་ཆལ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ས་
གཞི་བཟང་བ་ཞིག་ཡོད་དོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་ཆ་ཤས་
སོང་བའི་སྐབས་ཞིག་ན་བྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་ཞེས་བྱ་བས་
བཙུག་ལྷན་འདས་འཁོར་བཅས་རྒྱན་དུ་བཞུགས་པའི་གནས་གཙུག་ལག་
ཁང་ཆེན་པོ་བཟང་བ་ཞིག་འདེབས་པར་འདོད་ནས། རྒྱལ་བུ་རྒྱལ་བྱེད་ལ་
ཆལ་དེ་གང་བའི་གསེར་སྒྲིང་སྦྱང་ཕྱག་དུ་མ་བྱིན་ནས་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཆལ་དེ་
ཉོས་སོ། །རྒྱལ་བྱེད་གྱིས་ཀྱང་སྒྲོ་ཁང་ཕྱོགས་ནས་ས་དུམ་བུ་ཞིག་བཙུག་

ལྡན་འདས་ལ་ཕུལ་ཏེ། ཚལ་དེར་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱིས་ལྷ་རིའི་བུ་ལ་
བརྟེན་ནས་ལྷ་མིའི་བཟོ་བོས་ཀྱན་དགའ་ར་བ་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཞིག་
བཞེངས་ཏེ་ཟེན་པ་ན་བཙུམ་ལྡན་འདས་གྱིས་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་བསམ་པ་མཐུན་
ནས། གཙུག་ལག་ཁང་གི་མིང་ཡང་དེ་བསྟུན་གྱིས་བཏགས་སོ། །མགོན་
མེད་ཟས་སྦྱིན་འདིས་ཚུ་ནང་དང་ས་འོག་ན་ཡོད་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་
ནམས་མཐོང་ཞིང་རང་དགར་སྒྲངས་ནས་ལོངས་སྟོང་རུས་པ་སྟོན་པའི་སྦྱིན་
བདག་གི་ཆེད་དུ་བསམ་བཞིན་དུ་སྦྱེ་བ་བཟུང་བའི་སྦྱེས་ཆེན་དམ་པ་ཞིག་
གོ།

དེ་ནས་བཙུམ་ལྡན་འདས་གྱིས་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་སྤྱོད་ཀྱི་དུས་སུ་
ཆོས་གོས་ནམ་གསུམ་སྦྱེ་ལ་གསོལ་ཞིང་ལྷུང་བཟེད་བསྐྱམས་ནས་མཉན་
ཡོད་གྱི་གོང་བྱེད་ཆེན་པོར་བསོད་སྟོམས་གྱི་ཕྱིར་ཏེ་ཆེད་དུ་གཤེགས་སོ། །
བསོད་སྟོམས་སྒྲངས་ཏེ་མཐུག་དུ་སྤྲོད་ཀྱི་ནས་ཞལ་ཟས་གསོལ་བའི་བྱ་བ་
མཛད་དོ། །

ཟས་ཕྱི་མ་ཕྱི་དྲོའི་བསོད་སྟོམས་བ་བ་སྒྲངས་ནས། ལྷུང་བཟེད་སོགས་
བཞག་ནས་ཞབས་བརྒྱས་ཤིང་བསིལ་ཏེ། གདན་བཤམས་པ་ཉིད་ལ་དགྱེལ་
མོ་ཀྱང་བཅས་ནས་སྦྱེ་བྱང་པོར་སྤང་སྟེ། གཞུང་འདི་སྟོན་པར་འགྱུར་བ་
མཐུན་པའི་བྲན་པ་མངོན་དུ་བཞག་ནས་བཞུགས་སོ། །བཙུམ་ལྡན་འདས་

བསོད་སྟོམས་ལ་འབྱོན་པ་ནི། རང་ཉིད་བསོད་སྟོམས་ཀྱི་ཟས་བ་དགོས་པའི་
ཆེད་མིན་གྱི། གདུལ་བྱ་ལ་ཆོགས་གསོག་པ་དང་ཆོས་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱི་
ཆེད་དུ་འོ། །སངས་རྒྱས་ལ་ནི་བཀའ་སྒྲོམ་འབྱུང་མི་སྲིད་པར་གསེར་འོད་
ལས་བཤད་ཅིང་། གསོལ་དགོས་ནའང་རང་ཉིད་ནམ་མཁའ་མངོན་གྱི་ཡེ་
ཤེས་ལ་དབང་བསྐྱར་བས་ཡོ་བྱད་གྱིས་ཐོངས་པ་མི་སྲིད་ལ། ས་རྩོ་སོགས་
གསེར་དདུལ་རིན་པོ་ཆེར་བསྐྱར་རུས་ཤིང་། དེ་དག་དང་ཟས་དམན་པ་དག་
ཀྱང་རོ་བརྒྱ་ལྟན་པའི་ཟས་སུ་བསྐྱར་བ་དང་། ཟས་ངན་པ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་
ཡིན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞལ་དུ་བཞེས་པ་ན་རོ་སྤུན་སུམ་ཆོགས་པ་གཞན་
གྱིས་སྤྱོད་བར་མི་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའི་ཟས་སུ་འགྱུར་ཏེ། མངོན་ཏོགས་རྒྱན་
ལས། འདི་ལ་རོ་མི་ཞིམ་པ་རོ་མཆོག་སྤང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་
དེའོ། །

སྟོན་སྟོན་པས་ཟླ་བ་གསུམ་དུ་ཏྲ་ཆས་ཀྱི་ནས་གསོལ་དགོས་པའི་
ཚུལ་བསྟན་པའི་ཆོ། ཀྱན་དགའ་བོའི་བསམ་པ་ལ་སྟོན་པ་རྒྱལ་བོའི་རིགས་
སུ་སྐྱེས་ཀྱང་། ད་ལྟ་ཏྲ་ཆས་གསོལ་བའི་དུས་བྱུང་རོ་སྤུན་དུ་ཡིད་སྐྱོ་བའི་ཆོ།
སྟོན་པས་ཞལ་ནས་ནས་ཀྱི་འབྲུ་གཅིག་སྤྱང་སྟེ་འདི་ཙོ་ཞིག་ཅེས་གསུངས་
ནས་བྱིན་པས་ཀྱན་དགའ་བོས་ཐོས་པ་ན་ཆོམ་སྟེ། དེ་ནས་ཉིན་ཞག་བདུན་
དུ་ཟས་བ་དགོས་པའི་འདུ་ཤེས་མ་སྐྱེས་པས་རོ་མཆར་དུ་གྱུར་པ་བཞིན་ནོ། །

གསེར་འོད་ལས་སྟོན་པས་བསོད་སྟོམས་ལེན་པར་མཛད་ཅིང་གསོལ་བ་
ལྟར་སྒྲུང་ཡང་དོན་ལ་གསོལ་བ་མེད་ཅིང་། བཤད་གཅི་ཡང་མེད་པར་བཤད་
ལ། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་མདོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
སྐུ་ནི་གསེར་གྱི་གར་བུ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྐུ་ལ་ཁོང་སྟོང་དང་ཕོ་བ་ལོང་ཀ་རྒྱ་མ་
སོགས་ཀྱང་མེད་པར་བཤད་དེ་དོན་ལ་གནས་སོ། །

དེ་ནས་དགེ་སྟོང་མང་ཕོ་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱི་བྱང་དུ་ལྷགས་པ་
སྟེ་ཕྱིན་ནས་ལན་གསུམ་བསྐྱོར་བ་བྱས་ནས་སྟོགས་གཅིག་སྟེ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་
འཁོད་དོ། །དེར་མ་ཟད། དེའི་ཆེ་གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་ཡང་ཁོར་དེ་ཉིད་དུ་
འདུས་ནས་འདུག་གོ། །

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་གཞུང་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

ཐོག་མར་བྱས་ཚུལ་དང་། དེའི་ལན་རྣམས་རིམ་པར་བཤད་པའོ། །

དང་ཕོ་(ཐོག་མར་བྱས་ཚུལ་)ནི།

དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་རང་གི་འདུག་པའི་སྟན་ལས་ལངས་
ཏེ། སྒྲ་གོས་ཏེ་སྟོད་གོས་ཐུག་པ་གཡོན་པའི་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་གཟར་ནས།
རྒྱང་བ་གཡོན་པའི་མཐེལ་དང་། གཡས་པའི་བྱས་མེའི་ལྷ་ང་ས་ལ་བཙུགས་
ཏེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྟོགས་གཡས་དེར་ཐལ་མོ་སྐྱར་བ་བརྟུང་ནས་བཅོམ་
ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅས་གསོལ་ཏོ། །

དེ་ནས་ཆོག་སྒྲ་བསྐྱུས་ཏེ་བརྗོད་ན། བཙེམ་ལྡན་འདས་སྟོང་གིས་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ཆོས་གི་སྒོ་ནས་འདི་ཕྱི་རྣམས་ལ་པན་
གདགས་པའི་དམ་པ་མཆོག་ཇི་སྟེད་པ་ཅིག་མཛད་ནས་པན་གདགས་པ་
དང་། ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་གནས་དང་ཆོས་དང་བཀར་
གདགས་པའི་ཡོངས་སུ་གཏད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་དམ་པ་ཇི་སྟེད་པས་
ཡོངས་སུ་གཏད་པར་མཛད་ན། བཙེམ་ལྡན་འདས་ངོ་མཆར་ཆེ་སོགས་ཞེས་
གསོལ་རྟོ། །

དེ་ལ་གནས་ནི་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་གཏད་པ་དང་། ཆོས་ནི་
དེས་པན་འདོགས་བྱེད་དུ་བརྟག་པ་དང་། བཀར་བཏགས་པ་ནི་བྱང་སེམས་
སྟོང་རྣམས་གིས་སེམས་ཅན་ལ་པན་གདགས་པར་བྱའོ་ཞེས་གཏད་པ་སྟེ་
སྟོབ་དཔོན་ཀླ་མ་ལྷུ་འེའི་དགོངས་པའོ། །ཞུས་ཚུལ་དངོས་ནི་བཙེམ་ལྡན་འདས་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་གང་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པས་ཇི་ལྟར་གནས་
པར་བགྱི། ཇི་ལྟར་སྐྱབ་པར་བགྱི། ཇི་ལྟར་སེམས་རབ་ཏུ་གཟུང་བར་བགྱི་
ཞེས་དོན་ཆོན་གསུམ་ཞུས་སོ། །

གཉིས་པ་ལན་ལ།

བཙེམ་ལྡན་འདས་ལ་རབ་འབྱོར་གིས་དེ་ལྟར་ཞུས་པ་ལ་ཐུགས་
དགུས་ནས་ལེགས་སོ་དང་དེ་ཡིན་པའི་བདེན་ཁ་གནང་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་

བས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཕན་གདགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་
གཏད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་སོ། །རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན། ལེགས་པར་ཉོན་
ལ་ལེགས་པར་ཡིད་ལ་མི་བརྟེན་པར་བྱངས་ཤིག་ཅེས་དང་། གོང་དུ་ཞུས་
པའི་རི་ལྟར་གནས་པར་བྱ་བ་སོགས་གསུམ་སྟོད་ལ་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་
གསུངས། ལན་ལ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་
གསོལ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུངས་པ་ལྟར་མཉན་པ་དང་། བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཀྱིས་རབ་འབྱོར་ལ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་
སྤྲུལ་ཏོ། །རབ་འབྱོར་འདི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚུལ་བཟུང་བ་ཙམ་མ་གཏོགས། རོན་
ལ་འཇམ་དཔལ་གྱི་སྒྲུལ་པར་སྒྲུང་ལ། ཉོན་བས་ཡུམ་གསུངས་པའི་ཆེ་རབ་
འབྱོར་ཉིད་ཡུམ་གྱི་མདོ་ཐོག་མར་འཆད་པ་པོར་བསྐྱོས་ཏེ་དགོངས་གཞི་
ཆེའོ། །

གཞུང་གི་བསྐྱུས་རོན་ལ་སྟོབ་དཔོན་ཀླ་མ་ལྷེ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་
དང་། བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྟོར་བ་དང་། གཟུགས་སྐྱེ་ཐོབ་པར་འདུན་པ་ནས།
།སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཅའ་བའི་བར་བཅོ་བརྒྱད་བཤད་ཅིང་། དེའི་
དང་པོ་བཙུ་བྱ་གཞི་ཆོས་སྟོད་ཀྱི་ས་དང་། དེ་ནས་གཅིག་གི་ལྷག་བསམ་དག་
པའི་ས་དང་། བཅོ་བརྒྱད་པ་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དང་སྐར་ནས་འཆད་དོ། །

འདིར་ཅུང་ཟད་བསྐྱུས་ནས་འཆད་པར་འདོད་པས་དང་པོ་བྱང་ཚུབ་ཏུ་

སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ལ་
ཞུགས་པས་ཐོག་མར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཆེ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་པར་བྱ་སྟེ།
བདག་གིས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དཔག་དུ་མེད་ཅིང་གངས་མེད་པ་ཞིག་
ཡོད་པ་ཇི་ཙམ་པ་དེ་རྣམས་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་སུ་
བསྐྱུ་བས་བསྐྱུས་པ་ན། སྒོ་ང་ལས་སྐྱེས་པའམ། དེ་བཞིན་དུ་མངལ་དང་།
བྱོད་གཤེར་དང་། རྩལ་ཏེ་སྐྱེས་པ་བཞི་དང་། འདོད་ཁམས་དང་གཟུགས་
ཁམས་ན་ཡོད་པའི་སེམས་ཅན་གཟུགས་ཅན་དང་། གཟུགས་མེད་ན་ཡོད་
པའི་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཆེ་བ་དང་སྲིད་ཅེའི་སེམས་
ཅན་ལས་གཞན་པའི་འདུ་ཤེས་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་དང་། འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་
ཕྱོགས་གཅིག་གི་སེམས་ཅན་རྣམས་འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། སྲིད་ཅེར་སྐྱེས་
པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་འདུ་ཤེས་རགས་པ་མེད་ཅིང་ཕྲ་བ་མེད་པའང་མ་
ཡིན་པ་སྟེ། མདོར་ན་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཅི་ཙམ་དུ་སེམས་ཅན་ཞེས་མིང་
གིས་གདགས་པས་བཏགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྐྱིབ་གཉིས་དང་སྐྱུག་
བསྐྱུལ་གྱི་ཕྱང་པོ་སྐྱག་མ་མེད་པའི་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་
དབྱིངས་སུ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་བཟློའོ་སྙམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །

དོན་བསྐྱུས་ན་སེམས་ཅན་དེ་ཐམས་ཅད་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའོ།

སེམས་ཅན་ཀྱན་སྤྱད་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པ་ལས་སྒྲོབ་འདོད་ཀྱི་སྒྲིང་
 རྩེ་ཆེན་པོ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་བྱང་འདས་མཐར་ཐུག་ལ་འགོད་འདོད་ཀྱི་
 སེམས་གསར་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྤར་བསྐྱེད་ཟེན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་བསྐྱེད་
 པ་དེ་གསལ་བཏབ་སྟེ་གོང་འཕེལ་དུ་བྱེད་པའོ། །སྐྱེ་གནས་བཞི་ལས་སྒྲོང་
 སྐྱེས་ནི། མི་དང་སྐྱ་དང་བྱ་སོགས་ལ་ཡོད་ཅིང་། མངལ་སྐྱེས་ནི་མི་དང་དུད་
 འགོ་དང་ཡི་དྲགས་ལ་འདྲ་ཡོད་དོ། །དོད་སྐྱེས་ལ་བྱེད་དངོས་པོ་ལོ་རྟོག་
 སོགས་མང་ཡང་མི་ལ་རྒྱལ་པོ་སྐྱེ་བོ་སྐྱེས་ལྟ་བུ་དང་དབྱར་དུས་སུ་སྐྱེས་
 པའི་འབྲུ་སྟོན་པལ་ཆེར་རོ། །

བརྩམས་སྐྱེས་ནི་བསྐྱེད་པ་དང་པོའི་མི་རྣམས་དང་ལྟ་དང་དཔྱལ་བ་བ་
 རྣམས་དང་བར་དོ་བ་དང་ལྟ་མིན་དུད་འགོ་ལ་འདྲ་ཡོད་དོ། །མི་ལ་སྒྲོང་སྐྱེས་
 ནི་སྟོན་པའི་དུས་སུ་དགེ་བསྟེན་ས་ག་མ་ལས་སྒྲོང་མང་པོ་དང་དེ་ལས་བྱ་
 མང་པོ་ཞིག་བྱང་བར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །གོང་གི་དེ་ནི་ཀྱན་རྫོབ་པའི་སེམས་
 བསྐྱེད་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སྟོན་སེམས་དང་འཇུག་སེམས་གཉིས་ཏེ། གཙོ་
 བོར་ཆོགས་སྒྲོར་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་དགོངས་པར་སེམས་སོ། །སེམས་
 བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་གཞན་སངས་རྒྱས་ལ་འགོད་
 འདོད་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་གི། །རང་ཡང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཞིག་ངས་
 པར་དགོས་སོ། །དེའི་བྱིར་བྱམས་པས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་

ཕྱིར། །ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། གཞན་དོན་
ཕྱིར་ཞེས་པས་གཞན་ཟུང་འདས་ལ་འགོད་འདོད་དང་། རྫོགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་འདོད་ཅེས་རང་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་འདོད་ཞིག་དགོས་ཞེས་བཤད་དོ། །
སེམས་བསྐྱེད་དེ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུ་ཟེན་དགོས་པར་བསྟན་པའི་
ཕྱིར་དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཆོད་མེད་པ་ཞིག་མི་གནས་པའི་ཟུང་འདས་ལ་
ཡོངས་སུ་འགོད་པར་འདོད་ཅིང་། བཀོད་དུ་ཟེན་གྱང་དོན་དམ་པར་སེམས་
ཅན་གང་ཡང་ཡོངས་སུ་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་མེད་དོ་
སྟུང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །

འདིར་ཟུང་ན་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་ཟུང་ན་ནི་ལས་ཉོན་གཉིས་དང་སྤྱག་
བསྐྱེད་ཏེ་དེ་ལས་འདས་པ་ནི་ལས་ཉོན་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་ཐར་པའམ་
འདས་པའི་ཟུང་འདས་སོ། །

དེས་ན་འདས་ཞེས་པ་ནི་ཟུང་འདས་དང་དེ་ལ་འགོད་པའི་དོན་དུ་ཡང་
འགྱུར་ངོ། །གཞུང་འདིས་སོ་སྐྱེ་ལ་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་རྗེས་མཐུན་པ་
ཞིག་བསྟན་ཅིང་། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་དངོས་གྱང་བསྟན་ཏེ་འཕགས་པ་
ཁོ་ནར་ཡོད་དོ། །སྟོབ་དཔོན་ཀླ་མ་ལ་ལྷེ་ལས། སྐབས་འདིར་ལྟ་བུའི་སྟོར་
མང་པོ་ཞིག་བཤད་ཅིང་། དེ་ཡང་འདིའི་གཞུང་འོག་མ་རྣམས་ནི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་
ལྟ་བུ་དང་སྤྱར་ནས་གསུངས་པའི་དོན་ཤེས་པ་ལ་དགོས་པའི་དབང་དུ་

མཛད་པ་ཡིན་པས་གལ་ཆེ་ཡང་། འདིར་མང་དུ་འགྱུར་དོགས་ནས་བསྐྱུས་
 ཏེ་མཆོན་ཅམ་བཟོད་ན། ཀྱན་བྱང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་
 ཡོད་པར་འཛོག་གི། །དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་གྱི་རིགས་པས་དབྱུང་ནས་དབྱུང་
 མི་བཟོད་ཅིང་བཏགས་དོན་མི་ཉིད་དེ། དེ་ལ་དགག་བྱ་ངོས་ཟིན་ན་འགོག་སྒྲ་
 བས་ཐོག་མར་དགག་བྱ་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་བཟོད་ན། དགག་བྱ་ལ་སྦྱིར་འདོད་
 ཚུལ་མང་ཡང་འདིར་དབྱུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལྟར་བཤད་པར་བྱའོ། །
 དེ་ཡང་མདོ་ལས། དེ་དག་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་།
 བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། རྟོག་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ནས་ཡོད་པ་ཉིད་དང་ཞེས་
 སོགས་དང་། རྗེས་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། ཆོས་རྣམས་རྟོག་པའི་
 དབང་གིས་བཞག་པར་གསུངས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བཏགས་པ་
 ཅམ་དང་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པར་གསུངས་པ་མང་ངོ་ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་དཔེ་ནི། ཐག་པ་ཁ་བོ་ཡུལ་
 མི་གསལ་བ་ན་གནས་པའི་ཆེ་ཁ་ཅིག་ལ་འདི་སྤྱལ་ལོ་སྤྱལ་པའི་སྒོ་འབྱུང་ངོ་། །
 དེའི་ཆེ་ཐག་པ་དེའི་ཆོགས་པ་དང་ཆ་ཤས་གང་ཡང་སྤྱལ་དུ་མེད་ཀྱང་། དེ་ལ་
 སྤྱལ་ལོ་སྤྱལ་པའི་སྤྱལ་ནི་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་འཆར་རོ། །དེ་བཞིན་
 དུ་ཕུང་པོ་འདི་ལ་བཏོན་ནས་ངའོ་སྤྱལ་དུ་འབྱུང་ཡང་། ཕུང་པོའི་ཆོགས་པ་
 དང་རྒྱན་དང་ཆ་ཤས་གང་ཡང་ངའི་མཆོན་གཞིར་འཛོག་རྒྱ་མེད་ཅིང་། ཕུང་

པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་གཞན་ཞིག་ཀྱང་ངའི་མཆོན་གཞིར་བཟུང་དུ་མེད་
པས། ང་དེ་ནི་ཕྱང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། རང་གི་ངོ་བོ་
ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པའི་རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས། སྐྱེས་བྱ་ས་མིན་
ཁུ་མ་ཡིན། །མེ་མིན་རྒྱང་མིན་ནམ་མཁའ་མིན། །རྣམ་ཤེས་མ་ཡིན་ཀྱན་མིན་
ན། །དེ་ལས་གཞན་པའི་སྐྱེས་བྱ་གང་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ས་མིན་ནས་རྣམ་
ཤེས་མིན་ཞེས་པས་སྐྱེས་བྱའི་ཁམས་དུག་གི་ཆ་ཤས་རེ་རེ་བ་དང་། ཀྱན་
མིན་ཞེས་པས་ཁམས་དུག་གི་ཚོགས་པ་སྐྱེས་བྱའི་བདག་ཏུ་འཛོག་པ་
བཀག་ཅིང་། ཀྱང་པ་སྤྱི་མས་ཁམས་རྣམས་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་བདག་
བཀག་གོ། །འོན་སྐྱེས་བྱ་སྤྱི་གང་ཟག་རི་ལྟར་འཛོག་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྐྱེས་
བྱ་ཁམས་དུག་འདུས་པའི་སྤྱིར། །ཡང་དག་མ་ཡིན་རི་ལྟ་བུ། །དེ་བཞིན་
ཁམས་ནི་རེ་རེ་ཡང་། འདུས་སྤྱིར་ཡང་དག་ཉིད་དུ་མིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ།
རྒྱ་མཆོན་དེས་ན་སྐྱེས་བྱ་ནི་རང་གི་ཁམས་དུག་འདུས་པའི་སྤྱིར་དུ་བཏགས་
པ་ཅམ་མ་གཏོགས། ཡང་དག་པར་མ་གྲུབ་པོ། །དེ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཁམས་
རྣམས་ཀྱང་རང་རང་གི་ཆ་ཤས་འདུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་
པའི་སྤྱིར་ཡང་དག་པར་མ་གྲུབ་ཅེས་བསྟན་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱང་སོགས་གྱི་
ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་རང་གི་ཆ་ཤས་དང་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་

བཏགས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རང་དབང་དུ་གྱུབ་པ་མེད་ཅེས་སྟོར་རོ། །རང་གི་
གཟུགས་སྤང་ནི་ཡན་ལག་ལྔ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་དང་། ཡན་
ལག་རྣམས་ཀྱང་ཆ་ཅན་སྤང་སྟོང་དང་རང་གི་སྤྱོད་ཀྱི་ཆ་ལ་བརྟེན་ནས་
བཏགས་པ་དང་། ཉིང་ལག་སོར་མོ་ལྟ་བུ་ཡང་རང་གི་ཆ་ཅན་དང་ཆ་ཤས་ལ་
བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་དང་། བུམ་པ་ནི་རང་གི་མཆུ་ཞབས་སྟོབ་སོགས་ལ་
བཏགས་པ་དང་། མཆུ་ཞབས་སོགས་ཀྱང་རང་གི་ཆ་ཤས་དང་ཆ་ཅན་བུམ་
པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་སོགས་གཟུགས་ཅན་རྣམས་ལ་འགྲེ་ཞིང་།
ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྒྲིད་ཅིག་སྤྱི་དང་དམིགས་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་
དང་། འདུས་མ་བུས་རྣམས་ཀྱང་རང་གི་གདགས་གཞི་སོ་སོ་ལ་བརྟེན་ནས་
བཏགས་པ་སྟེ། རྒྱས་པར་གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

དེས་ན་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་དང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཆོས་མེད་པས། བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཡོད་པ་དེ་བརྟག་པ་
མཐའ་གཟུང་གི་དགག་བྱའི་ཆད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཅ་ཤེ་ལས། གང་སྤྱིར་
བརྟེན་འབྱུང་མ་ཡིན་པའི། །ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། །དེ་སྤྱིར་སྟོང་
པ་མ་ཡིན་པའི། །ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

མདོར་ན་བདག་གམ་གང་ཟག་བཏགས་དོན་བཅུ་པའི་ཆེ་མི་རྟོད་
ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་སྒྲུ་མ་དང་སྒྲུ་ལ་པ་ལྟར་བྱ་བྱེད་འཐད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་

ཐམས་ཅད་ལའང་འདྲ་སྟེ། སྤྱད་པ་ལས། བདག་ཅི་འདྲ་བར་དེ་འདྲར་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཤེས། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅི་འདྲ་དེ་འདྲར་ཆོས་ཀྱན་
ཤེས། །ཞེས་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་། རི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་
གི་འདུ་ཤེས་ནི། །ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཀྱན་ལ་སྒྲོས་བྱར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
དེ་བཞིན་དུ་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཡོད་
པ་མ་གཏོགས། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་ཤེས་དགོས་པ་ལ་དགོངས་ནས་
དངོས་པོ་ཅི་ལ་ཡང་མི་གནས་པར་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་བྱའོ་ཞེས་སོགས་
གསུངས་སོ། །གནད་ཆེ་བ་འདི་ཤེས་དགོས་ཏེ། རི་སྤྱིད་བདེན་འཛིན་གྱིས་
བཅེངས་པ་ལས་མ་གྲོལ་ཅིང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་མ་ཏོགས་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་སངས་
རྒྱས་ཀྱིས་དངོས་སུ་རྗེས་སུ་བཟུང་ཡང་ཐར་པ་ཐོབ་མི་རུས་པའི་སྤྱིར་ཏེ།
མགོན་པོ་སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱིས། གང་དག་སྟོང་ཉིད་མི་ཤེས་པ། །དེ་དག་ཐར་པ་བསྟེན་
མ་ཡིན། །འགྲོ་དུག་སྤྱིད་པའི་བཙོན་རར་ནི། །ཚིངས་པ་དེ་དག་འཁོར་བར་
འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འཕགས་པ་ལྟས་ཀྱང་། དངོས་པོའི་འདུ་ཤེས་
ཅན་ལ་ཐར་པ་མེད་ཅེས་བཤད་པའི་སྤྱིར་དང་། གཞན་ཡང་མང་ངོ་། །

གོང་གི་སྟོན་ནི། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་སེམས་ཅན་གང་ཡང་ཐུང་འདས་
ཐོབ་པ་མེད་པར་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན།
རབ་འབྱོར་ཞེས་བོས་ནས་གཤེད་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གང་སེམས་ཅན་

ལ་སེམས་ཅན་དུ་བདེན་པར་བྱལ་པའི་འདུ་ཤེས་འཇུག་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་དེ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་མི་བྱའོ། །དེ་
 ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་སེམས་ཅན་ལ་སེམས་ཅན་དུ་
 བདེན་པའི་འདུ་ཤེས་འཇུག་གམ། སྟོག་ཏུ་སྟེ་སྟོག་ལྡན་དུ་འདུ་ཤེས་འཇུག་
 གམ། གང་ཟག་ཏུ་བདེན་པའི་འདུ་ཤེས་བདེན་འཛིན་སྐྱེ་ཞིང་འཇུག་ན་ནི། དེ་
 བདེན་མེད་ཤེས་པའི་བྱང་སེམས་ཞེས་བྱར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འཇུག་པ་
 ལས། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་ན་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ཞེས་མི་བྱ་བར་གསུངས་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 མ་སྟོང་ན་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་མི་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ལ།
 འདིར་ནི་ཆོགས་སྒྱུར་གཉིས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡོད་པས་དེའི་དབང་
 དུ་བྱས་ནས་བཤད་དོ། །སེམས་ཅན་ཞེས་པའི་སྐྱ་དོན་ནི་འཁོར་བར་ཀྱན་ཏུ་
 གདུང་བའི་སེམས་པ་ཅན་དང་། སྟོག་ནི་ཆེ་འདིའི་རིས་མ་ཐུན་སྐལ་མཉམ་
 རྟོགས་པའི་བར་གནས་པ་དང་། གང་ཟག་ནི་བག་ཆགས་དམན་པས་རྒྱུད་
 གང་ཞིང་འཁོར་བར་ཟག་པར་བྱེད་པའི་སྟོན་སྐྱོད་ཅིང་། འདིར་བདག་
 ཅེས་མ་རྒྱུང་ཡང་འོག་ཏུ་འབྱུང་བས་བདག་ནི་ངའོ་སྟུམ་པའི་ངར་འཛིན་སྐྱེ་
 བའི་གཞིའི་དོན་ཏེ། བསྐྱབ་བདུས་མཆན་འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ། །དེ་དག་ནི་
 གང་ཟག་གི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཡང་། གང་ཟག་ཡིན་ན་གོང་གི་སྐྱ་དོན་

དེ་ཆང་བས་མ་བྱུང་ཅིང་། སེམས་ཅན་དང་གང་ཟག་གཉིས་ལ་ཡང་བྱུང་ཆེ་
ཆུང་ཡོད་དོ། །

དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྐྱོད་པ་ལ་སློབ་ཚུལ་ནི། སྐྱིན་པས་མཆོན་
ནས་པར་སྐྱིན་གཞན་རྣམས་ལ་འང་སློབ་པར་སྟོན་པས་དང་པོ་སྐྱིན་པ་ནི།
ཡང་རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དངོས་པོ་ལ་མི་གནས་པར་སྐྱིན་པ་
སྐྱིན་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་དངོས་པོ་ནི་སྐྱིན་བྱའི་དངོས་པོ་སྟེ་དེ་དང་སྐྱིན་པ་
དང་གང་ལ་སྐྱིན་པའི་འཁོར་གསུམ་གྱི་དངོས་པོ་གསུམ་ལ་བདེན་ཞེན་གྱིས་
མི་གནས་པར་སྐྱིན་པ་བྱེད་པའོ། །དེ་ནི་བྱམས་སློན་ལས། དངོས་པོ་ཀྱན་ལ་
མི་གནས་པར། །སེར་སྣ་མ་མཆིས་སྐྱིན་གཏོང་ཤོག །ཅེས་དང་། གང་གིས་
སྐྱིན་པ་གང་ལ་སྐྱིན། །སྐྱིན་པ་རི་ལྟར་མི་དམིགས་པའི། །སྐྱིན་པ་ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་དང་། དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས། སྐྱིན་པ་སྐྱིན་བྱ་ལེན་པོ་གཏོང་
བོས་སྟོང་། །འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་པ་རོལ་སྐྱིན་ཅེས་བྱ། །གསུམ་པོ་དག་ལ་
ཆགས་སྐྱེས་གྱུར་པ་དེ། །འཇིག་རྟེན་ལ་ཡི་པ་རོལ་སྐྱིན་ཅེས་བསྟན། །ཞེས་
སྐྱིན་པའི་འཁོར་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་
ཟེན་པའི་སྐྱིན་པ་དེ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྐྱིན་པའི་པར་སྐྱིན་དང་།
དེས་མ་ཟེན་པའི་སྐྱིན་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་པར་སྐྱིན་དུ་བཤད་དེ། སྣ་མ་འཕགས་
པ་དང་བྱི་མ་སོ་སྐྱེ་ལ་ཡོད་པའོ། །ལམ་མ་ཞུགས་ན་སྐྱིན་པ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱིན་

པའི་པར་སྤྱན་མེད་ཅིང་གཞན་ལྟ་ལའང་འདྲོ། །སྤྱན་པ་སྤྱན་པ་ལ་བཙོན་པ་
 ལྟ་བུ་ནི་ཇི་ལྟར་གནས་པར་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་དང་། དེའི་འཁོར་གསུམ་ལ་
 བདེན་པར་མི་ཞེན་པ་ནི་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་དང་། བདེན་
 མེད་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ལ་སེམས་ཅི་གཅིག་དུ་བྱེད་པ་ནི་སེམས་རབ་དུ་
 གཟུང་བར་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་བཤད་དེ། པར་སྤྱན་གཞན་ལའང་སྐྱར་བར་
 བྱའོ། །སྤྱན་པའི་འཁོར་གསུམ་དུ་མ་བཟད་དངོས་པོ་གཞན་ཅི་ལ་ཡང་བདེན་
 པར་ཞེན་ཏེ་མི་གནས་པར་སྤྱན་པ་བྱའོ། །ཅུང་བཟད་སྤྱེ་སྤྱེ་བཤད་པ་ནི་གཟུགས་
 ལ་དང་སྒྲ་དང་དི་དང་རོ་དང་རེག་བྱ་དང་ཆོས་ལ་ཡང་བདེན་ཞེན་གྱིས་མི་
 གནས་པར་སྤྱན་པ་བྱའོ་ཞེས་པ་སྟེ། གཟུགས་ནི་སྤྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་མིག་
 ཞེས་གྱི་ཡུལ་ནམས་དང་། སྒྲ་ནི་ན་བའི་ཡུལ། དི་ནི་སྒྲའི་ཡུལ། རོ་ནི་ལྷའི་
 ཡུལ། རེག་བྱ་ནི་ལྷས་གྱི་ཡུལ། ཆོས་ནི་ཡིད་གྱི་ཡུལ་ཏེ། ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་པའི་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ། །རབ་འབྱོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་
 ཡོད་པ་མ་གཏོགས། རང་བཞིན་གྱི་གྲུབ་པ་རྟུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་སྤྱར་
 རང་བཞིན་གྱི་གྲུབ་པར་འཇིན་པ་ནི་སྤྱན་ཅི་ལོག་དུ་ཞེན་པ་ཡིན་པས། ཅི་
 བས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱི་གྲུབ་པར་ཞེན་པའི་མཆན་མར་འཇིན་པའི་འདུ་ཞེས་
 ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་གནས་པར་མི་བྱའོ། །མཆན་མར་འཇིན་པ་ནི་
 བདེན་འཇིན་གྱི་མིང་གི་ནམ་གངས་ཏེ། བདེན་འཇིན་གྱིས་བཅིངས་ན་སྟོན་

ཆེ་བའི་དཔེ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་སྦྱིན་སོགས་
ལས་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འབྱུང་མོད། བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པ་དང་
བྲལ་བའི་སྒོ་ནས་སྦྱིན་སོགས་བསྐྱབས་ན་བསོད་ནམས་ལྷག་པར་ཆེ་བར་
ངས་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
གང་མི་གནས་པར་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པ་དེའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ཆེ་བའི་
མཐའ་ཆད་ནི་གཞན་གྱིས་གཟུང་བར་སྦྲ་བ་མིན་ཏེ་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེའི་དཔེ་སྟོན་པ་ནི། །ཤར་ལ་སོགས་པ་ཕྱོགས་བཅུའི་ནམ་མཁའི་
ཆད་གཟུང་བ་སྦྲ་བ་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་སོགས་
གྱིས་དཔེ་བསྟན་པའི་དོན་བསྐྱུས་སོ། །སྦྱིན་སོགས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་
ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐྱེ་འབྱུང་པར་འབྱུར་ཞིང་། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་
མཆན་དཔེས་བརྒྱན་པ་ལོ། །རབ་འབྱོར་འདི་ཅི་སྟུམ་དུ་སེམས་ཞེས་པ་ནི།
རབ་འབྱོར་སྟོང་གྱིས་དོན་འདི་ལ་ངེ་ལྟར་ཡིན་སྟུམ་དུ་སེམས་པ་སྟེ་བསམ།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་ནམ་པ་གཉིས་ནི་མཆན་དཔེ་ཕྱན་
སྟུམ་ཆོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་མཆན་དཔེ་ཕྱན་སྟུམ་ཆོགས་
པ་ཡོད་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་ལྟ་བུ་སྟེ་འདོད་པར་བྱ་བ་
ཡིན་སྟུམ་མམ་ཞེས་ངེས་པ་ན། རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་དེ་
ལྟར་བལྟ་བ་མ་ལགས་སོ་ཞེས་གསོལ་ཏེ། ཅུང་ཟད་དབྱེ་བ་ནི་མཆན་དཔེ་

ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡོད་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་བཟུ་བར་
 མི་བགྱིད་དེ། དེ་ཅིའི་སྦྲད་དུ་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གཟུགས་ཀྱི་
 སྐྱའི་མཆན་དཔེ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གང་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་སྐྱ་
 མ་ལྟར་ཡོད་པར་གསུངས་ཀྱི། དོན་དམ་པར་མཆན་དཔེ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་
 པ་མ་མཆིས་པའི་ལན་དུ་འོ་ཞེས་གསོལ་ཏེ། །གཟུགས་སྐྱའི་མཆན་དཔེ་
 རྣམས་ནི་རི་མོས་བྲིས་པའི་གཟུགས་བརྟན་ལྟར་རྒྱུན་ཚོགས་པ་ལས་བྱུང་
 བའི་ཀྱན་རྫོབ་བརྟན་པའི་གནས་ཚུལ་ཡིན་གྱི། བདེན་པའི་རང་བཞིན་མིན་
 རོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རབ་འབྱོར་ལ་ཅི་ཙམ་དུ་མཆན་
 ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་ཙམ་དུ་བརྟན་རོ་ཞེས་གསུངས། །འོ་ན་མི་བརྟན་པ་
 གང་ཞེ་ན། རི་ཙམ་དུ་མཆན་དཔེ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་བདེན་པར་
 མེད་པ་དེ་ཙམ་ནི་མི་བརྟན་ཞིང་བདེན་ཏེ། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་
 བདེན་པར་གྲུབ་པའི་མཆན་དང་མཆན་མ་མེད་པར་བཟུ་བར་བྱའོ། །

འདིས་གཟུགས་སྐྱ་ལ་མཐའ་གཉིས་སེལ་ཏེ། །གཟུགས་སྐྱ་དང་དེའི་
 མཆན་དཔེ་རྣམས་ཀྱན་རྫོབ་བརྟན་པའི་སྟོང་ཚུལ་དུ་ཡོད་པས་སྐྱར་འདེབས་
 སེལ་ཞིང་། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་མཆན་དང་མཆན་མ་མེད་པར་བཟུན་པས་སྐྱོ་
 འདོགས་ཀྱི་མཐའ་སེལ་བའི་བྱིར་རོ། །དེའི་སྤྱི་མས་གཟུགས་སྐྱ་དང་བྱི་མས་
 ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་བཟུན་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་གཙོ་ཆའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་

བཤད་པའི་མདོ་འདི་ལ་ཡིད་ཆེས་ཤིང་མོས་པའི་སེམས་ཅན་མ་འོངས་པ་
འབྱུང་ངམ་ཞེས་པ་ནི། རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་མ་འོངས་པའི་
དུས་ལྔ་བརྒྱའི་མཐའ་མ་ལ་དམ་པའི་ཆོས་རབ་ཏུ་ནམ་པར་འཇིག་པར་
འབྱུར་བ་ན་སོགས་ཏེ། ལན་དུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་རབ་འབྱོར་བྱོད་དེ་
སྐད་མ་ཟེར་ཅིག་ཅེས་པ་ནི་བྱོད་མ་འོངས་པ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་འབྱུང་མི་
འབྱུང་ལ་དོགས་པ་མ་ཟན་ས་མ་འདྲི་ཤིག་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །རབ་འབྱོར་མ་
འོངས་པའི་དུས་སྟུང་མ་པའི་ཆོས་འཇིག་པར་འབྱུར་བའི་ཆེན་ཡང་། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་བསྐྱབ་པ་དང་ལྷན་པ་དང་།
ལྷག་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པ་དང་། ལྷག་པ་ཤེས་
རབ་གྱི་བསྐྱབ་པ་སྟེ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་དང་ལྷན་པ་དག་ངེས་པར་འབྱུང་སྟེ།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་དག་ཀྱང་སྟོན་སངས་རྒྱས་གཅིག་ཅེས་ལ་
བསྟེན་བཀུར་ཞིང་དགོ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། སངས་རྒྱས་འབྱུང་
ཕྱག་དུ་མ་ལ་བསྟེན་བཀུར་ཞིང་དགོ་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པར་ངས་མཁྱེན་ཏི་
ཞེས་པའོ། །

ཀླ་ཤྲིས་ལྔ་བརྒྱ་མཐའ་མ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་བརྒྱ་ཕྱག་ལྔའི་ཆོག་ས་ནི་ལྔ་
བརྒྱ་སྟེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱི་བསྟན་པ་ལྔ་བརྒྱ་ཕྱག་ལྔའི་བར་དུ་གནས་
ཞེས་གྲགས་པས་ཞེས་བཤད་པའི་ལྔ་བརྒྱ་ཕྱག་ལྔ་ནི་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱའི་

བར་དུ་བསྟན་པ་གནས་ཞེས་པའོ། །བསྟན་པའི་གནས་ཚད་ལ་མདོ་དང་
 དགོངས་འགྲེལ་དག་ལས་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་སྟེ། ཟུབ་པའི་བསྟན་པ་
 ལོ་སྟོང་དང་ཉིས་སྟོང་དང་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་དང་ལྔ་སྟོང་དུ་གནས་པར་བཤད་
 པའང་ཡོད་དེ་དགོངས་པ་ནི་མི་འགལ་ལོ། །མི་འགལ་བའི་ཚུལ་ནི་འགལ་
 ཞིག་འབྲས་བུ་དང་སྐྱབ་པའི་དུས་དང་འགལ་ཞིག་ནི་ལུང་གི་དུས་ལ་
 དགོངས་ཤིང་། ལ་ལ་ནི་འཕགས་ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་མཛད་པར་མདོན་ནོ། །དེ་
 ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་འཕགས་ཡུལ་གྱི་འཛམ་གླིང་རྒྱན་བྱག་ལྟ་
 བུ་སོགས་དང་། བོད་དུ་ནི་ས་པཎ་དང་བུ་སྟོན་དང་རྩེ་ཡབ་སྐས་ལྟ་བུའོ། །
 དེའི་ཆེ་སེམས་ཅན་གང་དག་འདི་ལྟ་བུའི་མདོ་སྡེ་ཤེ་ཤེར་བྱིན་སྟོན་པའི་གཞུང་
 རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་གྱི་དད་པ་མང་པོ་ལྟ་ཅི་སེམས་དང་བ་གཅིག་ཅུ་
 ཞིག་རྟེན་ཅིང་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བའི་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ནི། ད་ལྟ་ནས་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པས་མཐུན་ཅིང་གཟིགས་ཏེ་སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་
 བསོད་ནམས་གྱི་ལུང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསྐྱེད་ཅིང་སྦྱད་པར་འགྱུར་རོ། །
 མཐུན་པ་ནི་བསམ་པ་དང་གཟིགས་པ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའོ། །རྒྱ་
 མཚན་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ནི་བདག་དང་སེམས་
 ཅན་དང་སྟོག་དང་གང་ཟག་ཏུ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་འདུ་ཤེས་མདོན་འགྱུར་
 བ་འདུག་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་དང་གང་ཟག་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་

དོན་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཉ། གྲུ་ཤིས་ནི་ངའོ་སྣམ་དུ་བདག་ཡོད་པར་
འཛིན་པ་ནི་བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་པའོ། །བདག་གིར་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་
སེམས་ཅན་དུ་འདུ་ཤེས་པའོ། །བདག་དེ་ཉིད་གྱི་ཆེ་ཆེ་སྤྲིད་གནས་གྱི་བར་
ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི་སྟོག་ཏུ་འདུ་ཤེས་པའོ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་འགྲོ་བ་དག་
ཏུ་འགྲོ་བར་འཛིན་པ་ནི་གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །བདག་གིར་
འཛིན་པའི་དོན་སྒྲུ་མ་དང་རུང་མི་འདྲའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་རགས་པ་མི་
འཇུག་པ་ནི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྐབས་ལ་དགོངས་སོ། །དེ་རྣམས་བདག་
ཏུ་སྟོགས་བདེན་ཞེན་གྱིས་མི་འཇུག་པར་མ་བཟད། གཤམ་སྟོགས་ལ་ཐ་
སྣང་དུ་ཆོས་སུ་བདེན་པར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་སུ་མེད་པར་ཡང་བདེན་
ཞེན་གྱི་འདུ་ཤེས་མི་འཇུག་སྟེ། དེ་དག་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་ཡོད་པ་དང་
འདུ་ཤེས་མེད་པར་ཡང་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ནི་
གཤམ་སྟོགས་ལ་སྟོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་དང་། ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་རྣམས་
བདེན་པར་མེད་པ་ལའང་བདེན་ཞེན་གྱི་འདུ་ཤེས་མི་འཇུག་པའི་དོན་དུ་
བཤད་ཀྱང་རུང་སྟེ། འདུ་ཤེས་དེ་ལྟར་འཇུག་ན་སྦྱོན་དུ་འགྱུར་བ་ནི། ཆོས་
སུ་འདུ་ཤེས་འཇུག་ན་ཡང་སྟོགས་དང་། ཆོས་བདག་མེད་པར་འདུ་ཤེས་
འཇུག་ན་ཡང་ཞེས་སྟོགས་དང་འབྲེལ་ལོ། །ཡང་ཆོས་ཀྱང་ལོག་པར་གཤམ་
བར་མི་བྱ་སྟེ། ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཡང་མི་བཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་ཆོས་ནི་

ལུང་གི་དམ་པའི་ཆོས་བདེན་ཞེན་གྱིས་ལོག་པར་མི་བཟུང་བ་དང་། ཆོས་མ་
ཡིན་པ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལུ་སྟེགས་ཀྱི་གཞུང་སོགས་མི་བཟུང་
བར་བཤད་པ་ལྟར་ན་དབྱུང་དགོས་པར་སྒྲུང་ངོ་། །རྒྱ་མཚན་དེ་བས་ན་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པས་ཚུལ་དེ་ལ་དགོངས་ནས་ལུང་གི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གངས་
འདི་གྲུ་གཟིངས་ལྟ་བུ་སྟེ་གྲུ་གཟིངས་ནི་ཚུའི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ན་མི་དགོས་
པར་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་མཐར་སྤྱིན་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། འབྲས་བུ་
ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ལུང་གི་ཆོགས་ལྟ་བུའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཐོབ་
པའི་ཆེ་འདོར་ཞིང་སྤང་བར་བྱ་ན། དམ་པའི་ཆོས་མ་ཡིན་པ་རྣམས་འདོར་བ་
གཞིར་བཅས་ཏེ་ལྟ་ཅི་སྟོས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་
ཆེ་དགོས་པ་གྲུབ་ཟིན་པས་ལུང་དེ་ལྟ་བུ་རང་དོན་དུ་དགོས་པ་མེད་པ་དང་།
དེ་ལ་རག་མ་ལས་པའི་དོན་ནོ། །

ཡང་བཙུམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་རབ་འབྱོར་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་
ཆོས་གང་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་དང་གསུངས་པའི་ཆོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་
ཅིང་བསྟན་ནམ་སྟམ་དུ་སེམས་སམ་ཞེས་གསུངས་པ་ན། རབ་འབྱོར་གྱིས་
ལན་དུ་བདག་གིས་བཙུམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་དོན་འཆལ་བ་སྟེ་
གོ་ཞིང་ཤེས་པ་ལྟར་ན། དོན་དམ་པར་སངས་རྒྱས་པ་དང་བསྟན་པའི་ཆོས་

གང་ཡང་མ་མཆིས་སོ། །རྒྱ་མཚན་ནི་དེ་ཅིའི་སྒྲུང་དུ་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཐ་སྙད་དུ་རང་གིས་མངོན་དུ་བྱས་ཤིང་། མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའམ། ཐ་སྙད་དུ་ཆོས་བསྟན་པའོ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་སངས་རྒྱས་པ་དང་དེས་བསྟན་པའི་ཆོས་དེ་གང་ཡང་མེད་ཅིང་དེ་དག་གི་བདེན་སྟོང་ཆོས་ཉིད་དེ་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་གཟིགས་ངོར་ཡོད་པ་ལྟར་ཐ་སྙད་པའི་སྟོང་མ་བྱུང་གྱིས་གཟུང་དུ་མ་མཆིས། ཆོག་གིས་སྟོས་མེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བརྗོད་དུ་མ་མཆིས་ཏེ། དེ་དག་ནི་དོན་དམ་པར་ཆོས་ཀྱང་མ་ལགས། ཐ་སྙད་དུ་ཆོས་མ་མཆིས་པ་སྟེ་མེད་པ་ཡང་མ་ལགས་པའི་སྒྲུང་དུ་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

རྒྱ་མཚན་དེ་ཅིའི་སྒྲུང་དུ་ཞེ་ན། འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་སྟོང་བས་རབ་ཏུ་སྟེ་བ་སྟེ་བཞག་པའི་སྒྲུང་དུ་འོ་ཞེས་ཞུས་སོ། །འདི་དག་ནི་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་ངོར་སྟོས་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་དགོངས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ནི་ཐ་སྙད་དུ་སངས་རྒྱས་པར་འདོད་དགོས་མོད། དོན་དམ་པར་སངས་མ་རྒྱས་པ་ནི། གོང་དུ་བརྗོད་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་རང་གི་ཕྱང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས། རང་གི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་རེ་རེ་བ་དང་ཆོགས་

པ་དང་དེ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་གང་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མིན་ཏེ།
 མགོན་པོ་སྐུ་སྐུབ་གྱིས་རྩ་བ་ཤེས་རབ་གྱི་རབ་བྱེད་ཉེར་གཉིས་པ་ལས། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་སྤང་བོ་མིན། །སྤང་བོ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལ་སྤང་
 བོ་དེར་དེ་མེད། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྤང་ལྡན་མིན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་གང་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་དང་། སྤང་བོ་རྣམས་ལ་མ་བརྟེན་པར། །དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་འགའ་ཡང་མེད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། འདིར་གཞུང་གི་རྒྱུ་པ་
 དང་བོ་གཉིས་སུ་བྱས་པ་ནི་གོ་བདེ་བའི་ཆེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་འཆང་རྒྱ་བ་
 དང་རྒྱས་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ་མཆོན་ཅམ་མོ། །
 དེས་ཆོས་བསྟན་པ་ཡང་རང་བཞིན་གྱི་མེད་ཚུལ་ནི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་
 མི་བྱབ་པའི་མདོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཐ་ན་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་ཀྱང་
 མ་གསུངས་སོ། །གསུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་རྩ་བཤེས་རབ་བྱེད་
 ཉེར་ལྔ་པ་ལས། སྟོས་པ་ཉེར་ཞི་ཞི་བ་དང་། །དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེར་ཞི་
 ཞིང་། །སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱིས་གང་དུ་ཡང་། །སྤྱུ་ལའང་ཆོས་འགའ་མ་
 བསྟན་ཏོ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་རྩེས། སངས་རྒྱས་བཙུ་མ་ལྡན་འདས་སྤྱི་
 ངན་ལས་འདས་པ་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་ཞིང་ཞི་བའི་ངོ་བོ་ལ་མཆོན་
 མར་མི་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པ་དེའི་ཆོ། མཆོན་མར་འཛིན་པའི་
 དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་ཞིང་མི་དམིགས་པའི་སྤྱིར་དེའི་དབང་དུ་

བྱས་ན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ལྟ་ཡུལ་ལམ་མི་ཡུལ་གང་དུ་ཡང་ཀུན་
ནས་ཉོན་མོངས་སམ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་འགའ་ཡང་མ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་
དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྤྱུ་ལའང་ཆོས་མ་བསྟན་ན་གསུང་རབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྣ་
ཆོགས་པ་འདི་དག་མངོན་པ་ཇི་ལྟར་འགྲུར་ཞེ་ན། སྟོན་པས་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་
ཆོས་བསྟན་ཏོ་ཞེས་པ་འདི་ནི་གདུལ་བྱ་མ་རིག་པའི་གཉིད་དང་ལྡན་པའི་མི་
ལམ་མི་བཞིན་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་རྣམ་རྟོག་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་ཤིང་། འཕགས་པ་ནམ་མཁའ་མངོད་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་
འབྱུང་སྟེ་རྟོགས་དཀའ་བའི་གནས་སོ། །འདིར་བཤད་པ་ལྟར་འོག་ནས་ཀྱང་
སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་མ་བསྟན་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་ཤེས་པར་
བྱའོ། །

མདོར་ན་ཆོས་ཀྱང་མ་ལགས་ཞེས་པས་རྟག་པའི་མཐའ་དང་། ཆོས་
མ་མཆིས་པ་མ་ལགས་ཞེས་པས་ཆད་པའི་མཐའ་བཀག་པ་སྟེ། སྒྲི་སྒྲུར་ཀྱི་
མཐའ་གཉིས་སྤངས་ནས་འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཐ་
སྙད་དུ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཆེན་པོ་དག་གིས་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་
མངོན་དུ་རྟོགས་ཤིང་ཟུང་འདས་མངོན་དུ་བྱས་པར་འཛོག་ཅེས་གསུངས་
པའོ། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་པ་དང་ཆོས་བསྟན་པ་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་
དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པས་སྦྱིན་པ་བྱིན་པ་ལས་བསོད་

ནམས་ཆེན་པོ་འབྱུང་མོད། དེ་ལས་ཀྱང་ཆོས་འདི་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་
 ཉམས་ལེན་བྱས་པའི་བསོད་ནམས་ལྷག་པར་ཆེའོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། བཙུམ་
 ལྷན་འདས་ཀྱིས་རབ་འབྱོར་ལ་ཁྱོད་འདི་སྙམ་དུ་སེམས། རིགས་ཀྱི་བྱ་དང་
 བྱ་མོ་གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས། རི་སྐད་དུ་མཛོད་ལས། སྤྱིང་བཞི་པ་དང་ཉི་ཟླ་
 དང་། །རི་རབ་དང་ནི་འདོད་ལྷ་དང་། །ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་སྟོང་ལ་ནི། །སྟོང་
 བེ་སྤྱི་ལྷན་ཡིན་པར་འདོད། །དེ་སྟོང་ལ་ནི་སྟོང་གཉིས་པ། །བར་མའི་འཛིག་
 རྟེན་ཁམས་ཡིན་ནོ། །དེ་སྟོང་ལ་ནི་སྟོང་གསུམ་མོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། །
 སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་གསེར་དང་དཔུལ་
 དང་ཤེལ་དང་བེ་རྒྱུ་དང་རྩྱུ་སྟོང་པོ་དང་སྤྱག་དང་ལྷ་ཏིག་དམར་པོ་སྟེ་རིན་
 པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱིས་གང་བར་བྱས་ཏེ། གཞན་ལ་སྤྱིན་པ་བྱིན་ན་བསོད་
 ནམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་མང་དུ་བསྐྱེད་དམ་ངེས་པས། ལན་དུ་རབ་འབྱོར་གྱིས་
 བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་མང་བར་ཁྱུས་ཤིང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་དེ་ཡང་
 མི་ལམ་དང་སྒྱུ་མ་ལྷ་བྱར་ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་ཡོད་པར་འཛོག་ལགས་གྱི། བསོད་
 ནམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཕྱང་པོར་གྲུབ་པ་མ་མཆིས་ཤིང་། ཐ་
 སྙད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ། །བསོད་
 ནམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ཞེས་ཐ་སྙད་མཛོད་ཅིང་གསུངས་སོ་ཞེས་གསོལ། །འདིས་
 བེ་ལས་དཀར་ནག་སྒར་བྱས་པ་དང་བྱིས་བྱེད་པར་འབྱུར་བའི་འདས་པ་

འགག་ཤིང་མ་འོངས་པ་ད་ལྟ་མ་བྱུང་བས་མེད་ཀྱང་། སྤྱིར་ཡོད་པར་འདོད་
དགོས་ཤིང་དེ་ཉིད་བྱེད་པ་པོའི་སེམས་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བ་ལས་འབྲས་བྱ་
འབྱུང་བར་འདོད་དགོས་ཚུལ་ལ་སོགས་བསྟན་ཏེ་ཅུང་དཀའ་བའི་གནས་
ཡིན་ནོ། །ཆིགས་སུ་བཅད་པ་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་འདི་བོད་སྐད་དུ་ཆིགས་
བཅད་མ་ཡིན་ཀྱང་ལེགས་སྤྱར་གྱི་སྐད་ལ་ཆིགས་བཅད་དུ་བསྒྲིག་རྒྱ་ཡོད་
པ་ལ་དགོངས་པའོ། །བཟུང་བ་ནི་ཆིག་སྒོ་ལ་བཟུང་བ་དང་། སྒྲེགས་བཅ་
ལག་ཏུ་ཡོད་པ་ལའང་བྱར་རུང་ཞིང་ཁ་ཏྱོན་བྱེད་པ་དང་། ཡང་དག་པར་འཆད་
པ་ནི་ཆིག་བརྗོད་ཅིང་ལེགས་པར་འཆད་པ་དང་། སྟོན་པ་ནི་དོན་ལེགས་པར་
སྟོན་པ་ལ་བཞག་ཅིང་དེ་ནི་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་མཛད་པའོ། །

དེ་ལྟར་བཟུང་བ་སོགས་བྱས་ན་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་
ཆོས་གངས་མེད་ཅིང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་བསྐྱེད་དོ། །རྒྱ་མཚན་ནི། ཟང་
ཟེང་གི་སྦྱིན་པ་བྱིན་པ་ལས་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་བྱིན་པ་པན་ཡོན་ལྷག་པར་ཆེ་
ཞིང་། དེར་མ་ཟད། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ནི་
གཞུང་འདིའི་བརྗོད་བྱའི་དོན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེར་བྱིན་འདི་ལས་ཐོབ་
ཅིང་བྱུང་སྟེ། སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྟོན་འདས་ནམས་ཀྱང་འདི་ཉམས་སུ་སྤངས་
པ་ལས་སྦྱེས་པའི་བྱིར་དོ། །ཐ་སྙད་དུ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་དོན་དམ་པར་ཐོབ་
པར་བྱར་མེད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ནམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

སྟོབས་བཙུ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཐ་སྙད་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས།
 དོན་དམ་པར་དེ་དག་མེད་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པ་དེའི་
 ཕྱིར་ཏེ། འོན་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་དེ་དང་
 དེར་ཐ་སྙད་གདགས་སོ་ཞེས་པའོ། །ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་
 འབྲས་བུ་གང་ཐོབ་པ་དེ་ཡང་བདག་མེད་རྟོགས་ནས་ཐོབ་པ་ཡིན་གྱི། དེ་མ་
 རྟོགས་པར་ཐོབ་པར་མི་རུས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི་རབ་འབྱོར་རྒྱན་ཏུ་ཞུགས་
 པས་འདི་སྙམ་དུ་བདག་གི་རྒྱན་ཏུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཐོ་སྙམ་དུ་
 བདེན་པར་ཞེན་ཅིང་སེམས་སྙམ་མམ་ཞེས་གསུངས་པ་ན། རབ་འབྱོར་གྱིས་
 དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །རྒྱ་མཚན་ལ་རྒྱན་ཏུ་ཞུགས་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པར་འཇུག་
 བྱ་གང་ལ་ཡང་ཞུགས་པ་མ་མཆིས་ཀྱང་། ཐ་སྙད་དུ་ཐར་པའི་ལམ་རྒྱན་ལ་
 ཞུགས་པས་ན་རྒྱན་ཏུ་ཞུགས་པ་ཞེས་བགྱིའོ། །དོན་དམ་པར་གང་ལ་ཡང་མ་
 ཞུགས་ཤིང་གཟུགས་དང་སྒྲ་དང་བྱི་དང་རོ་དང་རེག་བྱ་དང་ཆོས་རྣམས་ལ་
 ཡང་དོན་དམ་པར་བཟུང་ནས་ཞུགས་པ་མ་ལགས་སོ། །རྩེས་འཇུག་པའི་
 རྟེན་ཆེན་དུ་སྐབས་འདི་བྲངས་ཏེ། རྒྱན་ཞུགས་གྱིས་ཐོབ་མཁན་དང་ཐོབ་
 བྱའི་འབྲས་བུ་བདེན་པར་བཟུང་ནས། བདག་གིས་རྒྱན་ཞུགས་ཐོབ་ཐོ་སྙམ་
 དུ་སེམས་ན། དེ་ཉིད་དེ་ཡི་བདག་ཏུ་འཇིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པས་གང་ཟག་
 དང་འབྲས་བུ་བདེན་འཇིན་བདག་འཇིན་དུ་གསུངས་པའི་དང་པོ་ནི། གང་

ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་། གཉིས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ནོ།།

རྒྱན་ཞུགས་ཀྱིས་བདེན་པར་བཟུང་ནས་བདག་གིས་འབྲས་བུ་ཐོབ་
བོ་སྙམ་དུ་མི་འཛིན་པ་ནི། བདེན་འཛིན་ཀྱི་ཡུལ་སུན་སྤྱང་བའི་དབང་དུ་
མཛད་པ་ཡིན་གྱི། སྙན་སྒྲེས་ཀྱི་འཛིན་པ་ཡང་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །
དེས་ནི་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་སྟར་རོ། །དོན་ནི་
རྒྱན་ཞུགས་སོགས་བཞིའི་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་འགོག་བདེན་ཐོབ་པ་ལ་སྟོང་
ཉིད་ངེས་པར་རྟོགས་དགོས་པར་བསྟན་ཅིང་། དེ་ལ་བདེན་མེད་རྟོགས་ནས་
བདེན་འཛིན་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་འབྱེན་དགོས་པར་བཤད་པའོ། །དེས་ན་
བདེན་འཛིན་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་འབྱེན་སྤྱང་མ་སྤྱང་ནི་བདེན་མེད་རྟོགས་
སྤྱང་མ་སྤྱང་བའི་སྒྲོ་ནས་འཛོག་སྟེ། རི་སྤྱིད་གཞི་གང་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་
བམ་མ་གྲུབ་སྙམ་དུ་དཔྱེད་པ་ཞུགས་པ་ན་བདེན་ཞེན་ལས་འདའ་མི་རུས་
པའི་བར་དེ་སྤྱིད་དུ་བདེན་འཛིན་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་འབྱེན་མི་རུས་པས་
བདེན་འཛིན་ཀྱིས་བཅིངས་པར་འཛོག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་
བ་དང་ཕྱིར་མི་འོངས་པ་དང་དབྱ་བཅོམ་པ་གསུམ་ལ་སྦྱར་ནས་གསུངས་པ་
སྟར་ཏེ་དོན་ནི་སྟར་སྟར་རོ། །རྒྱན་ཞུགས་སོགས་བཞི་ལ་ཞུགས་པ་དང་
འབྲས་གནས་བྱུང་རེ་ཡོད་པས་སོ་སོར་ཕྱེན་གང་ཟག་ལ་བརྒྱད་དང་། བྱུང་
རེ་བསྒྲུམས་ན་སྒྲེས་བུ་བྱུང་བཞིར་འགྱུར་རོ། །འདིའི་བཞི་ལ་བཤད་པ་མང་

དུ་ཡོད་ཀྱང་མཆོན་ཅམ་ནི་རྒྱན་ཞུགས་དག་སྟོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་འགོག་
 བདེན་ནི་མཐོང་སྤངས་ཀྱན་སྟོར་གསུམ་སྤངས་པའི་སྟོན་ས་བཞག་པས། དེ་
 ལྟ་བུའི་འབྲས་བུ་དེ་ཐོབ་ནས་དེ་ལ་གནས་པ་ལ་ནི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་
 གནས་དང་། དེ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་འབད་ཅིང་ཞུགས་པ་ལ་དེའི་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་
 ཞིང་། ཀྱན་སྟོར་གསུམ་ནི། འཛིག་ལྟ་དང་ཚུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་དང་ཐེ་
 ཆོམ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །འཛིག་ལྟ་ལ་ལྟན་སྦྱེས་ཡོད་ཀྱང་འདིར་ཀྱན་བཏགས་
 སོ། །ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་ནི་འདོད་ཉོན་དུག་པ་སྤངས་པའི་ཆ་ནས་འཛིག་
 ཅིང་། །དེ་ལ་གནས་པ་ནི་དེའི་འབྲས་གནས་དང་། དེ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཙོན་པས་
 འཇུག་པ་ནི་དེའི་ཞུགས་པའོ། །ཕྱི་མི་འོངས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་འདོད་ཉོན་དགུ་
 བ་སྤངས་པའི་ཆ་ནས་འཛིག་ཅིང་། དེ་ལ་གནས་པ་དང་དེའི་ཆེད་དུ་ཞུགས་
 པ་ནི་འབྲས་གནས་དང་ཞུགས་པའོ། །དག་བཙོམ་པའི་འབྲས་བུ་ནི་སྲིད་ཅེའི་
 ཉོན་མོངས་དགུ་བ་སྤངས་པའི་ཆ་ནས་འཛིག་ཅིང་། འབྲས་བུ་དེ་ལ་གནས་པ་
 དང་དེ་ཐོབ་ཕྱིར་ཞུགས་པ་ནི་དག་བཙོམ་འབྲས་གནས་དང་ཞུགས་པ་སྟེ་
 ཞིབ་ན་མང་དུ་བཤད་དགོས་པར་སྤང་ངོ། །ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་དོན་ནི་
 འདོད་ཁམས་སུ་ད་དུང་སྦྱེ་བ་ལན་གཅིག་ལེན་དགོས་པ་དང་། ཕྱི་མི་འོངས་
 པ་ནི་དེ་ལེན་མི་དགོས་པའོ། །

གཞན་ཡང་ཕྱི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ནི། ཀྱན་སྟོར་གསུམ་དང་འདོད་པ་ལ་

འདུན་པ་དང་གཞོད་སེམས་ཏེ་ཐ་མའི་ཆ་མ་ཐུན་ལྔ་སྤངས་པའི་སྒོ་ནས་འཛོག་
པ་དང་། བྱི་མི་འོངས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་
དང་ཞོད་པ་དང་ང་རྒྱལ་དང་མ་རིག་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་སྤངས་པའི་སྒོ་ནས་
འཛོག་ཚུལ་ཡོད་ཅིང་། འདི་དག་རྣམས་ཉན་ཐོས་ཁོ་ན་སྟེ། འདིར་ཐལ་འགྱུར་
བའི་ལུགས་སུ་ཐམས་ཅད་འཕགས་པ་ཡིན་ལ། ཀུན་བདུས་ཀྱི་ལུགས་ལ་
རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ལ་སོ་སྟེ་ཡོད་ཀྱང་གཞན་ཐམས་ཅད་འཕགས་པའོ། །

མདོར་ན་རྒྱན་ཞུགས་སོགས་བཞི་པོ་དེས་ཐོབ་མཁན་དང་ཐོབ་བྱའི་
འབྲས་བུ་ལ་བདེན་ཞེན་མི་བྱེད་ཅིང་། བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཡོད་སྲིད་ཀྱང་
དེའི་ཞེན་ལུལ་སུན་མ་སྤང་བ་ནི་མེད་དེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་
པ་སྒོན་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་རབ་འབྱོར་གྱིས་བདག་ཐ་སྙད་དུ་ཉོན་
མོངས་སྤངས་པའི་དག་བཅོམ་པ་ལགས་ཀྱང་། བདག་གིས་བདག་ནི་དག་
བཅོམ་པའོ་སྟུམ་དུ་བདེན་པར་མི་འཛིན་ལགས་སོ་ཞེས་དང་། གལ་ཏེ་དེ་
ལྟར་འཛིན་ན་ནི་བདག་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་འགྱུར་བས་དག་བཅོམ་པ་མ་
ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །བདག་ནི་དག་བཅོམ་པ་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་
གྱིས་བདག་ལ་ཐ་སྙད་དུ་རིགས་ཀྱི་བུ་རབ་འབྱོར་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་
རྣམས་ཀྱི་མཆོག་དུ་ལུང་བསྟན་ལ། དོན་དམ་པར་ཅི་ལ་ཡང་མི་གནས་པས་
ན་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་གནས་པར་ཞེས་ལུང་མི་སྟོན་ཏེ། དོན་དམ་པར་

གནས་བྱ་དང་གནས་བྱེད་དང་གནས་པ་པོ་གང་ཡང་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་རོ་
 ཞེས་བཤད་དེ། ཐལ་འགྱུར་བས་བདེན་འཛིན་ཉོན་མོངས་སུ་བཞེད་པ་དང་
 མཐུན་ནོ། །དོན་དམ་པར་ཐོབ་བྱ་དང་ཐོབ་བྱེད་དང་ཐོབ་མཁན་རྣམས་མེད་
 པར་མ་ཟད། དོན་དམ་པར་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱང་མེད་ཅེས་སྟོན་པ་ནི།
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རབ་འབྱོར་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ངས་སྟོན་
 སངས་རྒྱས་མར་མེ་མཛད་ལས་དོན་དམ་པར་གང་སྤངས་པའི་ཆོས་དེ་གང་
 ཡང་ཡོད་སྟུང་མཁ་ཞེས་ངེས་པ་ན། རབ་འབྱོར་གྱིས་དེ་མ་མཆིས་སོ་ཞེས་
 ལན་ལུལ། འདིར་སྟོས་སུ་སངས་རྒྱས་མར་མེ་མཛད་ཀྱི་མཆོན་ནས་སྟོས་པ་
 ནི། སྟོན་པས་སྟོན་གཞོན་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆེ། སངས་རྒྱས་མར་
 མེ་མཛད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་
 བཅོད་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་ཅིང་། ས་བརྒྱད་པ་མངོན་དུ་མཛད་པ་ན་མར་མེ་མཛད་
 ཀྱིས་སྟོད་ལ་མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་སངས་རྒྱས་ལྷ་ཀྱ་ཐུབ་པ་ཞེས་བྱ་བར་
 འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་པའི་བཀའ་ངེན་དུན་པའི་ཆེད་དེ་འོག་དུ་བཤད་
 པར་བྱའོ། །མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཅོད་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་ནི། ཉོན་མོངས་སྤངས་
 ཤིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཆོས་ཉིད་མཐའ་དག་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལ་གོམས་པ་དབང་བསྐྱུར་ཐོབ་པའི་
 ཕྱིར་མཉམ་བཞག་གི་གནས་སྐབས་སུ་མ་ཟད། རྩེ་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་

འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྒྲང་
བར་འགྱུར་རོ། །མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་
མེད་ཏུ་མངོན་སུམ་ཏུ་གཟིགས་ཤིང་གང་ལུང་བསྟན་པ་དང་ཐོབ་པར་བྱ་བ་
དང་འཆང་བྱ་བར་འགྱུར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་
གཟིགས་པས། མར་མེ་མཛད་ལས་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཆོས་གང་ཡང་སྤངས་སྟུམ་
ཏུ་ཞེན་པ་མེད་དོ། །

དེ་ཡང་ལུང་སྟོན་པའི་དུས་སུ་གང་ཏུ་ལུང་བསྟན་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་
མེད་ཅིང་། ལུང་བསྟན་པའི་དུས་ཀྱི་གང་ཟག་དེ་ལུང་བསྟན་ནས་སངས་རྒྱས་
པའི་ཆོ་ཡང་མེད་ཀྱང་། ཐ་སྙད་ཏུ་འཆང་བྱ་བར་ལུང་བསྟན་པ་དང་སངས་
རྒྱས་པའི་བར་གྱི་གང་ཟག་རྣམས་རྒྱད་གཅིག་ཡིན་ཞིང་། དུས་སྤྱི་འཛིན་
རྣམས་སོ་སོར་མ་སྤེལ་བར་སྤྱི་འཛིན་གྱི་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་དུས་སྤྱི་ཞིག་
ཡོད་པས་དེ་ལ་དགོངས་ནས་སྟོང་མ་འོངས་པ་ན་སངས་རྒྱས་དེར་འགྱུར་རོ་
ཞེས་ལུང་བསྟན་པའོ། །དཔེར་ན་སྐྱེ་བ་སྤྱི་རྣམས་དང་ཆོ་སྟོད་སྦྲད་ཀྱི་ད་
རྣམས་ད་ལྟའི་དུས་ཀྱི་ད་འདི་མིན་ཡང་དེ་དག་གིས་བྱས་པ་ལ་ངས་བྱས་སོ་
ཞེས་དང་། དེ་དག་གིས་བྱེད་པ་ཡང་ངས་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཐ་སྙད་
འདོགས་བྱས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ངས་ཁང་པ་དང་ལྷ་གོས་ལྟམ་སོགས་
འདི་དང་འདི་བྱའོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་དུས་སུ་ཁང་པ་སོགས་མེད་ཀྱང་མ་འོངས་

པ་ན་འབྱུང་འབྱུར་ལ་བསམས་ཏེ་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་འབྱུང་
ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་ན་ནི་ཁང་པ་སོགས་
བྱའོ་སྟམ་པའི་དུས་ནའང་ཁང་པ་སོགས་ཡོད་ཅེས་འདོད་དགོས་ཀྱང་དེ་མེད་
དོ། །དེ་ལྟ་བུ་ལ་དགོངས་ནས། མ་རྩོས་པས་ཁྲིས་པའི་མདོ་ལས། གང་ཞིག་
རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། །དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །རྒྱུན་
ལ་རག་ལས་གང་དེ་སྟོང་པར་བཤད། །གང་ཞིག་སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྒར་བཤད་པའི་བདེན་མེད་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་
རྣམས་ཀྱང་འདིར་ཡང་སྒྱུར་རོ། །རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་རྣམས་སྐྱེ་ཡང་རང་བཞིན་
གྱིས་མི་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་དེ་བཞིན་ལེགས་པར་ཤེས་ན་དབུ་མའི་ལུགས་ཀྱི་རང་
བཞིན་གྱི་སྟོང་པ་ལ་བྱ་བྱེད་འཐད་ཚུལ་ཤེས་ཤིང་། སྒྲང་སྟོང་བྱང་འཇུག་གི་
དབུ་མའི་ལམ་ཡང་རྟོག་པར་འབྱུར་རོ། །

དེ་ལྟར་འཆང་རྒྱ་བ་ལ་གང་དུ་འཆང་རྒྱ་བའི་ཞིང་དག་པ་སྐྱབ་དགོས་
པར་སྟོན་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རབ་འབྱོར་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་གང་ལ་ལ་ཞིག་བདག་གིས་ཞིང་བཀོད་པ་རྣམས་བདེན་ཞེན་གྱིས་
དོན་དམ་པར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་སྟམ་ཞིང་ཟེར་ན། ཆོག་དེ་ནི་མི་བདེན་པར་སྐྱ་
བའོ། །དེའི་རྒྱ་མཆན་ནི། འཆང་རྒྱ་བའི་གནས་ཀྱི་ཞིང་གི་བཀོད་པ་ལྟན་
སུམ་ཆོགས་པ་རྣམས་ནི་རྒྱ་རྒྱུན་དུ་མ་ཆོགས་ནས་བྱང་བ་སྐྱ་མ་ལྟ་བུའི་

བཀོད་པ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་པར་བཀོད་པ་དེ་དག་མེད་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འོན་ཀྱང་མ་བཟླ་མ་དབྱེད་པའི་སྒོ་ངོ་ན་ཡོད་
པས་ཐ་སྙད་དུ་ཞིང་གི་བཀོད་པ་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་
མ་ཟད། སྒོད་བཅུད་ཀྱི་བཀོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆ་ཤས་དུ་མ་ཆོགས་པ་ལ་
བཟླས་པ་སྟེ། ཁང་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
རིགས་པས་རྩལ་སྤྲ་རབ་ཀྱི་བར་བཤེག་ན་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པའི་བར་འགྱུར་
ཏེ་མཆོན་ཅམ་མོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞིང་གི་བཀོད་པ་
བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ན་འདི་ལྟར་བདེན་ཞེན་གྱིས་མི་གནས་པར་སེམས་བསྐྱེད་
པར་བྱའོ། །དོན་དམ་པར་ཅི་ལ་ཡང་མི་གནས་ཤིང་གཟུགས་སྤྲ་སོགས་ཀྱི་
ཆོས་གང་ལ་བདེན་ཞེན་གྱིས་མི་གནས་པར་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཕྱིའི་
ཞིང་གི་བཀོད་པ་ལྟ་བུར་མ་ཟད། བཅུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་ལུས་ཀྱི་བཀོད་པ་
ཡང་རྒྱུན་ཆོགས་པ་ཅམ་ལས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་མེད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི།
རབ་འབྱོར་དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་ཞིག་ལུས་རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་ཅམ་དུ་གྱུར་ན་
ལུས་དེ་ཆེ་བ་ཡིན་སྟུང་མམ་ཞེས་དྲིས་པ་ན། ལན་དུ་ལུས་དེ་ཆེ་བར་ཞུས་
ཤིང་། ལུས་དེ་ཉིད་ཆ་དུ་མ་ཆོགས་པའི་སྤང་པོ་ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་ཡོད་ཀྱི། ཆ་
ལ་མ་སྟོས་པའི་དངོས་པོ་སྟེ་ངོ་བོར་མེད་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་
གསུངས་ཏེ། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ལུས་དེ་ལ་ཆེའོ་ཞེས་བྱའོ། །

དེས་ན་དོན་དམ་པར་ལུས་སུ་བྱུང་བ་མ་མཆིས་པའི་ཀུན་རྫོབ་པའི་
 ལུས་དེ་ལ་ལུས་ཞེས་བྱའོ། །ལུས་ཆེ་བས་མཆོན་ནས་གཟུགས་ཆེ་ཆུང་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་དང་འབྲེལ་བར་སྦྱར་རོ། །དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་སྟོད་བཙུན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་བཤད་པའོ། །

དེ་ལྟར་བསྒྲོམས་པའི་པན་ཡོན་སྟོན་པ་ལ་དཔེ་ནི། བཙེམ་ལྡན་འདས་
 གྱིས་རབ་འབྱོར་ལ་གཏུའི་སྤྱང་གི་བྲེ་མ་ཇི་སྟེད་པ་གཏུའི་སྤྱང་ཡང་དེ་སྟེད་
 ཁོ་ནར་བྱུར་ན། དེ་དག་གི་བྲེ་མ་དེ་དག་གྲངས་མང་ངམ་ཞེས་བྲིས་པ་ན།
 ལན་ལ་གཏུའི་སྤྱང་དེ་དག་ཉིད་ཀྱང་མང་ན་དེ་དག་གི་བྲེ་མ་རྣམས་མང་བ་ལྟ་
 སྟོས་ཀྱང་ཅི་འཆལ་ཏེ་བརྗོད་མི་དགོས་སོ་ཞེས་གསོལ། དེ་ནས་བཙེམ་ལྡན་
 འདས་གྱིས་རབ་འབྱོར་ལ་བྲོད་མོས་པ་སྟེ་འདོད་པ་བསྐྱེད་པ་དང་བྲོད་གྱིས་
 དོན་དེ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །གཏུའི་སྤྱང་དེ་དག་གི་བྲེ་མ་ཇི་སྟེད་པའི་
 གྲངས་གི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་སྐྱེས་པའམ་བྱད་མེད་གང་གིས་
 གསེར་དངུལ་སོགས་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲོ་བདུན་གྱིས་གང་བར་
 བྱས་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་མཆོད་དེ་སྦྱིན་པ་བྱིན་ན་བསོད་
 རྣམས་མང་ངམ་ཞེས་བྲིས་པའི་ལན་དུ་ཆེས་མང་བར་ཁྱུས་སོ། །གཏུའི་སྤྱང་
 ཞེས་པ་ནི་མ་རྩོས་མཆོན་ནས་འབབ་པའི་ཚུ་བོ་གཏུ་ལ་བཞེད་པ་དང་། རྒྱ་
 མཆོ་ཆེན་པོ་ལ་བཞེད་པའི་ཚུལ་གཉིས་དང་། བྲེ་མ་ཡང་བྲེ་མ་ཡོངས་གྲགས་

དང་། ལྷའི་ཐིགས་པའི་རྩལ་ལ་བྱེད་པའི་ཚུལ་གཉིས་སྒྲུང་ངོ་། །དཔེ་བཤའ་
པ་དེ་ལས་གཞུང་འདི་འདོན་ཅིང་ཉན་སེམས་བསྒྲོམས་པའི་པན་ཡོན་ལྷག་
པར་ཆེད་ཞེས་པ་ནི། གང་གིས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལས། ཐ་ན་ཞེས་པ་
ནི་མ་མཐའོ། །གཞན་ནི་སྤར་ལྟར་རོ། །ཡང་རབ་འབྱོར་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
རྣམ་གྲངས་སྟོན་ཏེ། འདོན་པ་སོགས་ལས་པན་ཡོན་དེ་ལྟར་འབྱུང་བར་མ་
ཟད། གཞུང་འདི་ལེགས་པར་འདོན་པ་དང་འདིའི་དོན་སྟོན་ཅིང་ཉམས་སྲུ་
ལེན་པའི་ས་སྤྱོགས་སམ་གནས་དེ་ནི་གཞན་གྱི་མཆོད་པའི་རྟེན་དུ་འགྱུར་བ་
ཡིན་པས། དེ་ལྟར་གཞུང་འདིའི་ཆོག་སློལ་ལེན་ཅིང་འཛིན་པ་དང་། སྤྱོགས་
བམ་འཆང་བ་དང་། དེ་སྟོག་པ་དང་། དེའི་དོན་ཀྱན་ཚུབ་པ་སྟེ་ཤེས་པ་དང་།
དོན་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཉམས་ལེན་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་དེ་ནི་ངོ་
མཆར་རབ་དང་ལྟན་པར་འགྱུར་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏེ། ས་སྤྱོགས་དེ་ན་སྟོན་པ་
སངས་རྒྱས་སམ་སྒྲུ་མ་སྤྱེས་བྱ་དམ་པ་གང་ཡང་རུང་བ་གནས་སོ། །

དེ་ནས་རབ་འབྱོར་གྱིས་གཞུང་འདིའི་མིང་ཅི་ལྟར་ལགས་ཞེས་ཞུས་
པ་ན། ལན་དུ་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་འདིའི་མིང་ལ་གཞུང་ཤེས་རབ་གྱི་པ་
རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་འདིའི་མིང་དེ་ལྟར་བྱངས་ཤིག་ཅེས་པ་ནི། བརྗོད་
བྱ་དོན་གྱི་ཤེས་བྱིན་བརྗོད་བྱར་བྱས་ནས་སྟོན་པས་རྗོད་བྱེད་གཞུང་ལ་
བརྗོད་བྱའི་མིང་གིས་བཏགས་པའོ། །འདིས་ཤེས་རབ་གྱི་པར་བྱིན་གྱི་མིང་

གིས་མཆོན་ཏེ་པར་བྱིན་གཞན་ཡང་བསྟན་ཏོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་
པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པར་གྲུབ་པ་མེད་ཅིང་། དེས་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རོལ་ཏུ་
བྱིན་པ་ཞེས་འདོགས་སོ། །དོན་དམ་པར་མེད་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་བཤད་
པ་འདི་འདྲ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་བདེན་གཉིས་བྱང་
དུ་འཇུག་པའི་དབྱུ་མའི་ལམ་སྟོན་ཏེ། དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དང་ཐ་
སྙད་དུ་ཡོད་པ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་འདུ་བར་སྟོན་
པའོ། །

པར་བྱིན་ཞེས་པའི་སྒྲ་དོན་ནི། འཁོར་བའི་རྒྱ་མཆོའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་
པར་བྱེད་པ་དང་བྱིན་བེན་པའི་དོན་ཏེ། རྒྱ་མ་ལྟར་ན་སྟོབ་ལམ་ན་ཡོད་ཅིང་།
བྱི་མ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ཡོད་དེ་རྣམས་མཐུན་དང་དོན་གཅིག་གོ། །ཤེས་
བྱིན་གྱི་སྒྲས་བརྗོད་པ་ཅུ་ལ་ནི། རང་བཞིན་དང་གཞུང་དང་ལམ་དང་འབྲས་
བུའི་ཤེས་བྱིན་ལྟ་བུ་མང་སྟེ་བྱུང་པར་ཤེས་དགོས་ཀྱང་མ་བརྗོད་དོ། །

མདོར་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་བེན་པའི་སྟོང་ཉིད་ཚྭ་གས་པའི་ཡེ་
ཤེས་ལ་ཤེས་བྱིན་དུ་གསུངས་པའི་ཤེས་བྱིན་འདི་ནི་སྟོན་པའི་པར་བྱིན་
སོགས་པར་བྱིན་དང་པོ་རྒྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བྲིད་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་
བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་ཏེ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །འདིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་

སྤྱན་པ་གང་གསུངས་པ་དེ་ཞེས་ཤེར་སྤྱན་གསུངས་པར་བཤད་པ་ན། འོ་ན་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དོན་དམ་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་གཞན་ཡོད་དམ་
སྟུང་པ་ན། དེ་མེད་ཅེས་སྟོན་པ་ནི་ཆོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་སྟུང་མཁ་ཞེས་ངེས་
པའི་ཆོ། ལན་དུ་རབ་འབྱོར་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གང་གསུངས་
པའི་ཆོས་དེ་གང་ཡང་དོན་དམ་པར་མ་མཆིས་སོ་ཞེས་ལན་ཕུལ་ཏེ། སྤར་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་བསྟན་པ་མ་མཆིས་པར་གསུངས་པའི་དོན་
བཤད་པ་དང་འདྲའོ། །དེ་ནས་ཡང་དེ་རྩལ་སྤར་རབ་དང་རྩལ་སྤར་རབ་བསགས་
པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། བཅོམ་ལྷན་
འདས་གྱིས་རབ་འབྱོར་ལ་སྟོང་གསུམ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་སའི་རྩལ་ངེ་
སྟེད་ཡོད་པ་དེ་མང་ངམ་ཞེས་ངེས་པ་ན། ལན་དུ་དེ་མང་ངོ་ཞེས་ཁྱས་ཤིང་།
སའི་རྩལ་སྤར་རབ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྣམས་ནི་དོན་དམ་པར་རྩལ་དུ་གྲུབ་པ་མ་
མཆིས་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་ཏེ། དོན་དམ་པར་མེད་ཅིང་ཐ་
སྟོད་དུ་ཡོད་པ་དེས་ན་སའི་རྩལ་ཞེས་བགྱེད། །

དེས་ན་རྩལ་སྤར་རབ་བསགས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་ཡིན་པ་
དེ་ཡང་དོན་དམ་པར་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་གྲུབ་པ་མ་མཆིས་པར་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་སྟོད་དུ་སྟེ། དེས་ན་ཐ་སྟོད་དུ་འཛིག་རྟེན་
གྱི་ཁམས་ཞེས་བགྱེད། །དེ་དག་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་མེད་པའི་རིགས་པ་

སྟོགས་ཙམ་ནི། རྩལ་སྤྱ་རབ་བསགས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་ཀྱང་
 རྩལ་སྤྱ་རབ་འདུས་པའི་སྟེང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། རྩལ་སྤྱ་རབ་རེ་རེ་
 བ་དང་ཚོགས་པ་དང་དེ་ལས་དོན་གཞན་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཞེས་པ་
 ཞིག་ལོགས་སུ་མེད་དེ། དཔེར་ན་བྱམ་པའི་མཚུ་ཞབས་སྟོ་བ་སོགས་ཚོགས་
 པ་ལ་བྱམ་པར་བཏགས་པ་བཞིན་ནོ། །རྩལ་སྤྱ་རབ་གཅིག་ལ་སྟོགས་བཞི་
 དང་སྟེང་འོག་གི་སྟོགས་བྱུག་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་དེ་རང་གི་སྟོགས་ཀྱི་ཆ་
 བྱུག་ལས་ཆེ་བར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་སྤྱ་རབ་ཀྱི་དོན་མེད་ལ། དེའི་སྟོགས་བྱུག་
 མེད་ན་ནི་གོ་ས་མཐོན་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་ན་རྩལ་གཟུགས་ཙན་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ་ཞིང་དངོས་མེད་དུ་འང་འགྱུར་རོ། །

དེས་ན་རྩལ་སྤྱ་རབ་གཅིག་ནི་ཡན་གར་དུ་གནས་མི་རྒྱས་པས་གཞན་
 དང་ཚོགས་ཤིང་འདུས་པ་ལ་སྟོས་དགོས་པས་རྩལ་སྤྱ་རབ་རང་དབང་གིས་
 མ་གྲུབ་ཅིང་། དེ་མ་གྲུབ་པས་དེ་བསགས་པའི་རྩལ་རགས་པའང་རང་དབང་
 གིས་མ་གྲུབ་ཅེས་བྱའོ། །

མདོར་ན་རྩལ་སྤྱ་རབ་ནི་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་བདེན་པར་མེད་
 ཅིང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ནི་དུ་མ་ཚོགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་བདེན་པར་མ་
 གྲུབ་ཅེས་སྟོང་ཉིད་སྒྲིམ་པར་བཤད་པའོ། །སྟོབ་དཔོན་ཀ་མ་ལྷེ་ལས་འདིའི་
 སྐབས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ནི་སེམས་ཙན་གྱི་འཛིག་རྟེན་ལ་དགོངས་

བར་བཤད་དེ། །སེམས་ཅན་གནས་པའི་གཞི་མ་དག་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་
 ཁམས་སོ། །དེ་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྤུ་མ་ཟད། སངས་རྒྱས་གྱི་
 གཟུགས་སྐྱེ་དང་དེའི་མཆན་དཔེ་ཡང་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་ཅེས་བ་ནི།
 བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་རབ་འབྱོར་ལ་སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་མཆན་སྤུ་མ་ཅུ་ཅ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ཆོག་པས་པའི་སྐྱེ་ཙམ་ཞིག་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པར་བལྟ་བ་སྟེ་གཟུང་བར་བྱ་སྟམ་མམ་ཞེས་བྲིས་བ་ན། རབ་
 འབྱོར་གྱིས་དེ་མ་ལགས་ཏེ། རྒྱ་མཆན་ནི་སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་གྱི་
 མཆན་སོ་གཉིས་པོ་གང་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་
 གསུངས་པ་དེ་དག་ནི་དོན་དམ་པར་མཆན་མ་མཆིས་པར་གསུངས་པའི་
 སྙད་དུ་སྟེ་ཞེས་སྒྲོ་འདོགས་ཏྲག་མཐའ་བཀག་ཅིང་། དེས་ན་ཐ་སྙད་དུ་དེ་དག་
 ལ་སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་མཆན་རྣམས་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་པས་སྐྱར་འདེབས་ཆད་
 མཐའ་བཀག་པ་འདི་ལྟ་བུ་གཞན་ལ་ཡང་འདྲའོ། །མཆན་བསྟན་པའི་ཤུགས་
 ལ་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུ་ཡང་བསྟན་ཏེ། དཔེ་བྱད་རྣམས་ནི་མཆན་གྱི་འཁོར་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཆན་སོ་གཉིས་ནི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། ཕྱག་ཞབས་
 འཁོར་ལོའི་མཆན་དང་རུས་སྤྲས་ཞབས། །ཞེས་སོགས་དང་། དཔེ་བྱད་
 བརྒྱད་ཅུ་ནི། ཐུབ་པའི་སེན་མོ་ཟངས་མདོག་དང་། །ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟན་
 པ་ལྟར་རོ། །སངས་རྒྱས་གྱི་གཟུགས་སྐྱེ་གཉིས་ལ་མཆན་དཔེ་གསལ་

རྩོགས་ཡོད་པར་མཐོང་བ་ན་བདེན་ཞེན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ནི་མཆོན་དཔེ་
 འདི་ཙམ་གྱི་སྟོན་ས་འཛོག་གམ་སྙམ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 གཟུགས་ཀྱི་སྒྱུ་རྩམ་པ་གཉིས་ལ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྒྱུ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་སྟོན་ས་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི། མཆོན་དཔེ་དང་ལྡན་པའི་སྒྱུ་ཐོབ་པ་ཙམ་
 ཀྱི་སྟོན་ས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། གཟུགས་ཀྱི་
 སྒྱུ་བརྩིས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གངས་སུ་མི་འགྲོ་ཡི། རྩམ་
 པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་བརྩིས་པས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་
 བའི་གངས་སུ་འགྲོའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྒྱུ་མཆོན་དཔེས་བརྒྱན་
 པའི་གཟུགས་སྒྱུ་མཐོང་ནས་དེ་ལ་བདེན་ཞེན་གྱིས་བྱུག་འཆལ་བ་སོགས་
 ལེགས་པའི་ལམ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་མོད། གང་
 དག་ང་ལ་གཟུགས་སུ་མཐོང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པ་ལྟར་
 བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅེངས་པའི་སྟོན་ཙན་ཡིན་ཏེ། མངོན་ཏྲོག་རྒྱན་ལས་
 གྲང་། རྒྱལ་ལ་སོགས་ལ་ཆགས་པ་ལྟ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་
 ལ་བདེན་ཞེན་གྱི་ཆགས་པའི་སྟོན་ཡོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐབས་
 འདིར་བདེན་འཛིན་ནི་མ་རིག་པར་འདོད་དགོས་པས། མ་རིག་པས་ཀྱན་
 རས་བསྐྱངས་ཏེ་དགོ་བའི་ལས་བསགས་ནས་འཁོར་བས་བསྐྱུས་པའི་མངོན་
 མཐོང་དང་། མི་དགོ་བའི་ལས་བསགས་ན་ནི་ངན་འགྲོའི་ལུས་འབྱུབ་པར་གཞུང་

དུ་མ་ལས་བཤད་དོ། །

གཞུང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟར་དག་མ་དག་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་
བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་ཤེས་ཤིང་བསྒྲོམས་ན་པན་ཡོན་ཆེའོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི།
བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་རབ་འབྱོར་ལ་གང་ཟག་གང་གིས་རང་གི་ལུས་གྱི་
སྦྱིན་པ་གསྒྲུའི་སྤྱང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་བཏང་བ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲགས་
འདི་ལས་ཆིག་བཞི་པའི་ཆིགས་སུ་བཅད་པ་ཅམ་བཟུང་ཞིང་གཞན་དག་ལ་
སྟོན་ཅིང་བསྒྲོམས་ན་བསོད་ནམས་ལྷག་པར་ཆེའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་
ནི་འཕགས་པ་ལྟས། བསོད་ནམས་ཚུང་དུས་ཆོས་འདི་ལ། །ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་
ཡང་མི་འགྱུར། །ཐེ་ཆོམ་ཟོས་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་། སྲིད་པ་རྩལ་པོར་བྱེད་པར་
འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་པན་ཡོན་འབྱུང་བ་ལ་ཡང་དགོངས་མོད།
ཕྱིས་འབྱུང་གི་གདུལ་བྱ་སྟོད་མན་དང་བ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་པན་ཡོན་ལ་སྟོ་
བ་སྦྱེས་ནས་གཞུང་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་འདུག་པའི་ཆེད་བསྐྱགས་བརྗོད་གྱི་
ཚུལ་དུ། ཆིག་བཞི་པའི་ཆིགས་སུ་བཅད་པ་ཅམ་བཟུང་ཞིང་བརྗོད་ན་པན་
ཡོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟ་བུ་འབྱུང་བར་གསུངས་ཤིང་དགོངས་གཞི་དངོས་ནི་དེ་
ལྟར་བསྟན་པའི་དོན་གྱི་ཤེར་སྦྱིན་ལས་དེ་ལྟ་བུའི་པན་ཡོན་རྫོགས་པར་ཐོབ་
པར་འགྱུར་པ་ལ་དགོངས་གྱི། གཞུང་བསྐྱབས་པ་ཅམ་ལས་དེ་ལྟ་བུའི་པན་
ཡོན་གྱི་སྦྱོགས་གཅིག་ལས་རྫོགས་པར་མིན་ནོ། །ཚུལ་འདི་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་

སྐབས་གཞན་ལའང་ཤེས་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ན་རབ་འབྱོར་
 གྱིས་ཆོས་ཟབ་མོ་འདི་ཐོས་ནས་ངོ་མཆར་སྐྱེས་པའི་ཤུགས་སྟོབས་གྱིས་
 སྐྱེན་ལས་མཆི་མ་ཕྱུང་སྟེ། རབ་འབྱོར་དེས་མཆི་མ་སྐྱེས་ནས་བཙུན་ལྟན་
 འདས་ལ་ཤེར་སྐྱེན་གྱི་ཆོས་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རི་སྟེང་ཕྱོན་ཅིང་
 བཞུགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་གསུངས་པ་ནི་ངོ་མཆར་ཆེའོ། །རབ་འབྱོར་
 བདག་གིས་ནི་རང་ལ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་ཚུན་ཆད་ནས་ཆོས་གྱི་
 རྣམ་གྲངས་འདི་མ་ཐོས་ཤིང་། དེར་མ་ཟད་སྟོན་ནམ་ཡང་འདི་མ་ཐོས་སོ་
 ཞེས་པ་ནི་རབ་འབྱོར་གྱིས་སྟོན་འདི་ལྟ་བུ་མ་ཐོས་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཤེར་སྐྱེན་
 གྱི་ཆོས་ཟབ་མོ་འདི་ལྟ་བུ་གཞན་གྱིས་ཐོས་པར་དཀའ་བར་བསྟན་པའོ། །

ངོ་མཆར་ཆེ་ཚུལ་ནི། མདོ་སྟེ་འདི་བཤད་པའི་ཆོག་དང་དོན་ལ་སེམས་
 ཅན་གང་དག་བདེན་ཞེན་མེད་པ་ཡང་དག་པའི་འདུ་ཤེས་སྐྱེད་པར་འགྱུར་
 བའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི། ཐར་པའི་བག་ཆགས་འཛོག་ཅིང་སངས་རྒྱས་
 ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཟུང་བས་ན་ངོ་མཆར་ཆེན་པོ་རབ་དང་ལྟན་པར་
 འགྱུར་ངོ། །ཡང་དག་པའི་འདུ་ཤེས་ཞེས་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བདེན་
 པར་ཞེན་པའི་འདུ་ཤེས་མ་མཆིས་པའི་སྤང་དུ་སྟེ། དེས་ན་བདེན་ཞེན་མེད་
 ཅིང་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་འདུ་ཤེས་དེ་ལ་ཡང་དག་པའི་འདུ་ཤེས་ཞེས་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་སོ། །བཙུན་ལྟན་འདས་བདག་ཆོས་འདི་

བཤད་པའི་དོན་ལ་དད་པས་རྟོག་ཅིང་ཤེས་ནས་མོས་པ་སྐྱེས་པ་འདི་ནི།
བདག་ལ་ངོ་མཆར་ཆེན་པོ་བྱང་བ་མ་ལགས་ཀྱི། སྤང་མའི་དུས་སུ་སེམས་
ཅན་གང་དག་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མོས་ཤིང་ཆོས་འདི་ལེན་པ་སོགས་བྱེད་པ་
དེ་དག་ནི་ངོ་མཆར་ཆེན་པོ་རབ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ལགས་སོ། །ཚུལ་འདི་
ངོ་མཆར་ཆེ་སྟེ། མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ཞབས་ཀྱིས། ཆོས་རྣམས་སྟོང་པ་འདི་
ཤེས་ནས། །ལས་དང་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་གང་། །ངོ་མཆར་བས་ཀྱང་འདི་ངོ་
མཆར། །མད་བྱང་བས་ཀྱང་འདི་མད་བྱང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
གཞན་ཀྱི་དོན་སྤར་བཤད་ཟིན་ཅིང་། འདི་བ་ལ་ནི་ད་འདི་འབྱུང་བ་ལྟར་ན་
དོན་གཞན་ལ་འདི་བ་དང་། བ་འདི་འབྱུང་བ་ལྟར་ན་ཡི་གེར་འདི་བ་དང་སྦྱོར་
ཏེ། འོན་ཀྱང་དབུ་མཐའ་ལས། ཡི་གེ་འདི་མཆོད་སྦྱིན་པ་དང་། །ཞེས་འབྱུང་
བ་ལྟར་ན་སྤྱི་མཐོ། །

གཞུང་འདི་དག་གིས་ནི་ངེ་ལྟར་གནས་པ་དང་སྐྱབ་པ་དང་གཟུང་བར་
བྱ་བའི་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །མ་འོངས་པའི་དུས་ན་གཞུང་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ཐོས་
བསམ་བསྒྲུབས་པས་འཇུག་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་ནི། གང་ཟག་གི་
བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་རགས་པ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་
ཅན་དང་སྟོག་དང་གང་ཟག་ཏུ་བདེན་ཞེན་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཅི་རིགས་འཇུག་པ་
སྟེ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་མཆན་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་པ་སོགས་

ནི་ཞེན་ཡུལ་ལ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་པ་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་ཡང་དག་པའི་
 འདུ་ཤེས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་སྤྱིར་རམ། འདུ་ཤེས་དག་དོན་དམ་པར་
 འདུ་ཤེས་སུ་གྲུབ་པ་དང་བྲལ་བའི་སྤྱིར་ཞེས་པའོ་ཞུས་པ་ན། བཅོམ་ལྡན་
 འདས་གྱིས་རབ་འབྱོར་ལ་དེ་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། རྒྱ་མཚན་ནི། མ་
 འོངས་པ་ན་སེམས་ཅན་གང་དག་མདོ་སྤེལ་འདི་བཤད་པའི་ཆོག་དོན་ཐོས་པ་
 ན། དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མེད་ན་ལས་འབྲས་སོགས་བྱ་བྱེད་མི་
 འཐད་ཅིང་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་དུ་ཡིད་མི་སྒྲག་ཅིང་མི་དངང་ལ། ཤིན་ཏུ་
 དངང་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་ཡིད་ཆེས་ཏེ་མོས་པ་དེ་དག་ནི་དོ་མཚར་རབ་དང་
 ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །བདེན་པར་གྲུབ་ན་བསྒྱུར་དུ་མི་རུང་བས་ལས་འབྲས་
 ལ་སོགས་པའི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བཞག་ཏུ་མི་རུང་ཞིང་མི་འཐད་ལ། བདེན་
 པར་མེད་པའམ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་དང་མྱང་
 འདས་སོགས་འཐད་པའི་ཚུལ་ནི། རྩེས་ཏེན་འབྲེལ་བསྟོན་པ་ལས། རང་
 བཞིན་ལྡོག་པ་མེད་པའི་སྤྱིར། །ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་འགའ་ཡོད་ན། །ཕྱ་
 ངན་འདས་པ་མི་རུང་ཞིང་། །སྟོས་ཀྱན་ལྡོག་པ་མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་
 དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ནི་སྟོང་པ་དང་། །བྱ་བྱེད་འཐད་པས་མི་འགལ་ཞིང་། །
 དེ་ལས་ལྡོག་པར་མཐོང་བ་ན། །སྟོང་ལ་བྱ་བ་མི་རུང་ཞིང་། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་རོ། །དོ་མཚར་ཆེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཆོས་ཀྱན་རང་བཞིན་གྱིས་མ་

གྲུབ་པར་སྟོན་པའི་གཞུང་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོན་པ་དམ་པ་མཆོག་འདི་ནི་ད་ལྟ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ངས་གསུངས་ཏེ། སྟོན་སངས་རྒྱས་བཙུགས་ལྡན་འདས་
དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ནི་གོང་དུ་རྒྱ་འབྲས་
གྱི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་བཤད་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་
སུ་འཛིན་པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའོ། །རྒྱ་མཆོན་དེས་ན་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོན་པ་
དམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །

དེ་ནས་བཟོད་པའི་པར་སྤྱོན་སྟོན་སུ་འཆད་པ་ནི། རབ་འབྱོར་བཟོད་
པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོན་པ་ཞེས་གང་གསུངས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོན་པ་དེ་ཉིད་དོན་
དམ་པར་མེད་པས་གང་གིས་བཟོད་པ་དང་ངེ་ལྟར་རམ་གང་བཟོད་པ་དང་།
གང་ལ་བཟོད་པའི་འཁོར་གསུམ་ལ་བདེན་ཞེན་གྱིས་གཟུང་བར་བྱར་མི་
རུང་སྟེ། རྒྱ་མཆོན་ནི་རབ་འབྱོར་སྟོན་གྱི་དུས་གང་གི་ཆེ་ཀ་ལི་རྒྱའི་རྒྱལ་
པོས་ང་ཁོ་རང་གི་བྱད་མེད་དང་འབྲེལ་ལམ་སྟུམ་པའི་དོགས་ངན་བྱང་སྟེ་
རལ་གྱིས་ངའི་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་སོར་མོ་རྣམས་བཅད་པར་གྱུར་པ་
དེའི་ཆོ། ངས་བཟོད་པའི་འཁོར་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་ཤེས་ནས་བཟོད་པ་
བསྐྱོམས་པས། ཐ་སྙད་པའི་ང་ལ་དམིགས་ནས་ངའོ་སྟུམ་དུ་བདག་ཏུ་བདེན་
པར་ཞེན་པའི་འདུ་ཤེས་ནས་གང་ཟག་ཏུ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱང་
མ་བྱུང་ཞིང་། དེའི་ཆེ་ང་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་བདེན་ཞེན་གྱི་འདུ་ཤེས་ཅི་ཡང་མེད་

ལ། ཐ་སྙད་དུ་འདུ་ཤེས་གཞན་མེད་པར་གྱུར་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བཟོད་དོ་
 སྙམ་པའི་སྒྲུག་བསྐྱལ་དང་ལེན་དང་གཞོད་པ་ལ་རི་མི་སྙམ་པ་དང་། བདེན་
 མེད་དུ་ཉོགས་པའི་ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ནམས་ཡོད་པའི་བྱིར་
 རོ་སྙམ་དུ་དགོངས་སོ། །རྒྱ་མཚན་ནི་གལ་ཏེ་དུས་དེའི་ཆེ་ང་ལ་ངའོ་སྙམ་དུ་
 དོན་དམ་པར་བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་པ་སོགས་ཡོད་ན་ནི་དེའི་ཆེ་གཞན་ལ་
 གཞོད་སེམས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱང་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་དེ་མ་བྱུང་བའི་བྱིར་རོ་
 ཞེས་སོ། །དེར་མ་ཟད། ངས་མངོན་པར་ཤེས་ཤིང་མཁྱེན་ཏེ། ང་སྟོན་ཆེ་
 རབས་ལྷ་བརྒྱར་བཟོད་པ་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྲ་བའི་དང་སྟོང་དུ་གྱུར་པའི་དུས་སུ་
 རྒྱུན་དེ་ལྟ་བུ་ལ་བཏེན་ནས་གཞན་གྱིས་ངའི་ཡན་ལག་སོགས་བཅད་པ་ན་
 བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་སོགས་མ་བྱུང་ངོ་། །གལ་ཏེ་ཡན་ལག་བཅད་པའི་དུས་
 ཀྱི་ང་དེ་སྟོན་པ་མིན་ཞིང་། སྟོན་པ་ཡང་དེའི་དུས་ཀྱི་ང་དེ་མིན་པས། སྟོན་
 པས་ངའི་ཡན་ལག་ནམས་གསུངས་པ་དེ་རི་ལྟར་འཐད་སྙམ་ན། བདེན་མོད།
 འདིའི་ལན་ཞིབ་ཏུ་བཤད་ན་མང་དུ་འགྱུར་བས། བསྐྱུས་ན་དེ་ནི་རྒྱད་གཅིག་
 པ་ལ་དགོངས་ཤིང་སྟོན་མེད་ཚུལ་གོང་དུ་ཅུང་ཟད་བཤད་ཅིང་འཆད་པར་
 བྱའོ། །ངའོ་སྙམ་པའི་བདག་ཏུ་ཞེན་པ་ཡོད་ན་གཞོད་སེམས་སོགས་འབྱུང་བ་
 ནི། ནམ་འབྲེལ་ལས། བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་དུ་ཤེས། །བདག་གཞན་ཆ་ལ་
 འཛིན་དང་སྤང་། །འདི་དག་དང་ནི་ཡོངས་འབྲེལ་བས། །ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་

འབྱུང་བར་འབྱུང། །ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བཟོད་པའི་སྟོབས་
གྱིས་ང་སངས་རྒྱས་པས་རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟ་བུས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ནམས་གྱིས་དེ་ལྟ་བུའི་བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་པ་ནམ་པར་སྤངས་ཏེ་སྤྲོ་ན་མེད་
པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་གོང་འཕེལ་དུ་བྱའོ། །བཟོད་པའི་འཁོར་
གསུམ་ལ་བདེན་ཞེན་གྱིས་མི་གནས་པར་མ་བཟད། གཟུགས་སྤྲོ་སོགས་ལ་
ཡང་དེ་ལྟར་མི་གནས་ཤིང་། གུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་གང་ཅི་ལ་ཡང་བདེན་ཞེན་
གྱིས་མི་གནས་པ་དང་། གུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་བདེན་པར་མེད་པའི་དོན་དམ་
པ་ལ་ཡང་བདེན་ཞེན་གྱིས་གནས་པར་མི་བྱའོ། །རྒྱ་མཚན་ནི་གཟུགས་སྤྲོ་
སོགས་ལ་ཞེན་ཅིང་གནས་པའི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་
དོན་དམ་པར་མི་གནས་པ་སྟེ་མ་གུབ་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །དེ་བས་ན་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཅི་ལ་ཡང་དོན་དམ་པར་མི་
གནས་པར་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་མཚོན་ནས་ཚུལ་
ཁྲིམས་སོགས་གཞན་ལའང་སྦྱོར་བར་དགོངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ནི་བདེན་ཞེན་མེད་པའི་ཚུལ་འདི་ལྟར་སྦྱིན་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་དང་ཚུལ་
ཁྲིམས་སྤང་སོགས་བྱའོ། །

སེམས་ཅན་དུ་བདེན་པར་འདུ་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་འདུ་
ཤེས་མེད་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་སེམས་ཅན་གང་དག་ཅེས་གསུངས་པའི་

སེམས་ཅན་དེ་དག་ཉིད་ཀྱང་སེམས་ཅན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའོ། །རྒྱ་
མཚན་ནི་རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་བདེན་
སྟོང་དུ་བཤད་པ་ནི་རྩུན་དུ་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་
སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཡང་དག་པར་གསུངས་པ་དང་། རྣམ་པ་གཞན་དུ་མི་
འགྱུར་བའི་བདེན་པར་གསུངས་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་རིམ་གྱིས་
བ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་པོ་སྟེ། ལོག་པར་གསུངས་པ་པོ་མ་ཡིན་པའི་
སྤྱིར་དོ། །རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཐོབ་བྱའི་ཆོས་གང་ཡང་
སངས་རྒྱས་པའམ་བསྟན་པ་དེ་རྣམས་ལ་བདེན་པ་དོན་དམ་པའི་ཆོས་
རྣམས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡང་མེད་ཅིང་། རྩུན་པ་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་རྣམས་
ཀྱང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་དོ་ཞེས་སོ། །

ཀ་མ་ལ་ལྷོ་ལས་ནི། ཀུན་རྫོབ་རྣམས་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིག་ཤེས་
ཀྱི་ངོ་བོར་མེད་པས་མི་བདེན་ཅིང་རྩུན་པ་ལ་བཤད་པ་ལྟར་སྤང་སྟེ། གཞུང་
འདིས་མཐའ་གཉིས་སེལ་བའང་ཡིན་ནོ། །བདེན་མེད་རྟོགས་མ་རྟོགས་པའི་
དབང་གིས་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་ཅེས་སྟོན་པ་ནི། འདི་
ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། མིག་དང་ལྡན་པའི་མི་ཞིག་ལུན་པ་ཆེན་པོར་ཞུགས་ནས་
ཡུལ་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཅི་ཡང་གསལ་བར་མི་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ།
བྱང་སེམས་གང་བདེན་མེད་ལ་སྟོ་ཁ་མ་སྟོགས་ཤིང་བདེན་འཛིན་གྱིས་

བཅིངས་པའི་མངོན་ཞེན་གྱི་ལྟ་བའི་གཡང་དུ་ལྷུང་ནས་སྦྱིན་པ་གཏོང་བའི་
བྱང་སེམས་རྣམས་ནི་དཔེ་དེ་དང་འདྲ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་བལྟ་བར་
བྱའོ། །

ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་ལངས་ཏེ་ཉི་མ་ཤར་ནས་མིག་དང་ལྡན་པའི་མིས་
ཡུལ་གཟུགས་བཟང་ངན་རྣམ་པ་སྣ་ཚོ་གསལ་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ། བྱང་
སེམས་གང་བདེན་འཇིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་དངོས་པོར་མ་ལྷུང་བས་སྦྱིན་
པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་རྣམས་ནི་དཔེ་དེ་དང་འདྲ་
བར་བལྟ་བར་བྱའོ་ཞེས་བདེན་འཇིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་སྦྱིན་པ་ནི་མི་ཐུན་
པར་ཞུགས་ནས་གཟུགས་མི་མཐོང་བ་དང་འདྲ་ཞིང་། བདེན་མེད་རྟོགས་
པའི་སྦྱིན་པ་ནི་མིག་ལྡན་གྱིས་གཟུགས་མཐོང་བ་དང་འདྲ་བར་བཤའ་ཅིང་།
གཞན་ཡང་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་མ་བློན་པའི་སྦྱིན་སོགས་
ལྟ་ནི་དཔུས་ལོང་ལྟ་བུ་དང་། བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་པར་སྦྱིན་
ནི་ལོང་བྲིད་མིག་ལྡན་དང་འདྲ་སྟེ། སྤྱད་པ་ལས། དཔུས་ལོང་དམིགས་བྱ་
མེད་པ་བྱེ་བ་ཐྲག་ཐྲིག་རྣམས། །ལམ་ཡང་མི་ཤེས་གྲོང་སྤྱོད་འཇུག་པར་ག་
ལ་འགྱུར། །ཤེས་རབ་མེད་ན་མིག་མེད་པ་རོལ་སྦྱིན་ལྟ་འདི། །དམིགས་བྱ་
མེད་པས་བྱང་ཆུབ་རིག་པར་རུས་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་མཇུག་ཏུ།
པར་སྦྱིན་དང་པོ་ལྟ་པོ་དེ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྦྱིན་གྱིས་མ་བློན་ན་

མིག་མེད་ལྟ་བུ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བཞོད་མི་རྒྱས་ཤིང་། ཟེན་ན་མིག་
ལྟ་བུ་དང་དེར་བཞོད་རྒྱས་སོ་ཞེས་སྟོན་མ་དང་སྒྲེལ་ནས་སྟོན་པ་ནི།
གང་ཆེ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་རབ་ཏུ་ཟེན་གྱུར་ན། །དེ་ཆེ་མིག་རྟོན་གྱུར་ཅིང་
འདི་ཡི་མིང་ཐོབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དཔལ་ལྷན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་དབུ་
མ་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། རི་ལྟར་ལོང་བའི་ཆོགས་ཀྱན་བདེ་སྒྲག་ཏུ། །མིག་
ལྟ་སྒྲེས་བུ་གཅིག་གིས་འདོད་པ་ཡིས། །ཡུལ་དུ་བྲིད་པ་དེ་བཞིན་འདིར་
ཡང་སྟོས། །མིག་ཉམས་ཡོན་ཏན་སྒངས་ཏེ་རྒྱལ་ཉིད་འགོ། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །

དེ་ནས་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ད་ལྟ་དང་མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་
གཞུང་འདི་འཛིན་འཆང་སོགས་བྱེད་པའི་གང་ཟག་གང་འབྱུང་བ་ནི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པས་ད་ལྟ་ནས་མཁུན་ཅིང་གཟེགས་ཏེ། སེམས་ཅན་དེ་དག་
ཐམས་ཅད་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་
རོ་ཞེས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་ཐུགས་ཀྱིས་
དགོངས་ཤིང་བསོད་ནམས་ཆེའོ་ཞེས་སྟོབ་བསྐྱེད་པའོ། །གཞན་ཡང་གང་
གིས་སྤྱོད་དང་བྱེད་འདི་དུས་ནམས་དང་བསྐྱེད་པ་མང་པོར་ལུས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་
གསྐྱེད་ཐུང་གི་བྱེད་མ་སྟོན་ཀྱིས་མཆོན་པའི་ལུས་གཏོང་ཞིང་། བཏང་བའི་པན་
ཡོན་ལས་གང་གིས་གཞུང་འདི་རྫོགས་པར་ཐོས་ཤིང་མོས་ནས་སྟོས་མི་

སྒྲིང་ན། དེའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྤྲ་མ་ལས་ཀྱང་ཆེན་གང་གཞུང་འདི་
ཡི་གེར་འབྲི་བ་སོགས་བྱས་ན་བསོད་ནམས་དེ་ལས་ཆེ་བ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་ཞེས་
གསུངས། དེ་ཡང་ལེན་པ་ནས་རབ་ཏུ་སྟོན་པའི་བར་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་ལས་སྤྲི་མ་
སྤྲི་མ་བསོད་ནམས་ཏེ་པན་ཡོན་ཆེ་བར་འགྱུར་རོ། །བསྐྱགས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་
རྣམ་གྲངས་འདིའི་དོན་ཟབ་པ་དང་རྟོགས་དཀའ་བའི་སྤྱིར་བསམ་གྱིས་མི་
བྱབ་ཅིང་འདི་དང་མཉམ་པའི་མཚུངས་པ་གཞན་མེད་དེ། འདི་ལ་ཐོས་བསམ་
བསྒྲོམས་པ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ཡང་རྒྱ་ཆེ་བ་བསམ་གྱིས་
མི་བྱབ་པ་ཉིད་དུ་རིག་པ་སྟེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཆོས་འདི་ནི་ཐེག་པ་དམན་པ་
ལ་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་གཙོ་བོར་མ་ཡིན་གྱི། ཐེག་པ་མཆོག་དང་ཐེག་
པ་ཕུལ་དུ་སྤྱིན་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དོན་གྱི་སྤྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་
སོ། །ཐེག་པ་མཆོག་དང་ཐེག་པ་ཕུལ་དུ་སྤྱིན་པ་གཉིས་ཀ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་ཅན་གང་དག་ཆོས་འདི་ལེན་པ་
དང་འཇིན་པ་སོགས་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ད་ལྟ་ནས་
མཁུན་ཅིང་གཟིགས་ཏེ་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་
དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། སྒྲོས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་དང་། དེ་དང་མཚུངས་པ་

མེད་པ་དང་། མཐའ་གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་། ཚད་མེད་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་
 ཏེ་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བའི་བྱང་ཆུབ་
 གྱི་གོ་འཕང་ཕྱག་པ་ལ་ཐོགས་པ་ལྟར་སྒྱུར་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །

རྒྱ་མཚན་ནི། ཆོས་དམན་པ་ལ་མོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་
 རྣམས་གངས་ཟབ་མོ་འདི་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཉན་པར་
 བྱར་མི་རུས་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་སེམས་ཅན་དང་སྟོག་དང་
 གང་ཟག་ཏུ་བདེན་ཞེན་གྱིས་ལྟ་ཞིང་། འདོད་པའི་གང་ཟག་སྤྱི་རོལ་པ་ལྟ་བུ་
 རྣམས་ཀྱིས་གཞུང་འདིའི་ཆོག་དོན་མཉན་པ་དང་སྒྲུང་བ་སོགས་བྱེད་མི་
 རུས་ཏེ། དེ་བྱེད་པའི་གནས་སམ་གོ་སྐབས་མེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་
 སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བདག་མེད་པའི་དོན་མི་འདོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཡང་
 ས་སྟོགས་གང་ན་མདོ་སྤེལ་འདི་སྟོན་པའི་ས་སྟོགས་དེ་ལྟ་དང་མི་དང་ལྟ་མ་
 ཡིན་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པ་དང་
 ཕྱག་བྱ་བ་དང་བསྐོར་བར་བྱ་བའི་འོས་སུ་འགྱུར་ཏེ། །ས་སྟོགས་དེ་མཆོད་
 རྟེན་ལྟ་བུར་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་མདོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། བྱང་ཆུབ་དག་ནི་
 རྟེན་མཆོད་ཉིད། །ཞེས་པའི་རྩ་བའི་མདོ་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐུས་གསུམ་དང་
 འགྲེལ་པ་རྣམས་ལས་ནི་བྱང་སེམས་སྒྲོམ་ལམ་པ་གང་དུ་བཞུགས་པའི་
 གནས་དེ་གཞན་གྱིས་བཀྱར་བའི་གནས་མཆོད་རྟེན་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་དང་

འབྲ་ལ། གཙོ་བོ་ནི་གཞུང་འདིའི་བརྗོད་བྱ་དོན་གི་ཤེར་ཕྱིན་བྱུང་པར་ཅན་
རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པའི་གང་ཟག་བཞུགས་པའི་གནས་ལ་དགོངས་སོ། །གོང་དུ་
འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་སོང་ཡང་གཞི་སོ་སོའི་དབང་དུ་མཛད་པའོ། །སྤྲ་མ་ལས་
གཞན་ཡང་རབ་འབྱོར་རིགས་ཀྱི་བྱའམ་བྱ་མོ་གང་མདོ་སྡེ་འདི་འཛིན་འཆང་
སོགས་བྱེད་ཅིང་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་ནད་སྣ་
ཆོགས་དང་འཐབ་ཚོད་མཆང་འབྱུ་དང་བཅིང་རྟོག་སོགས་ཀྱིས་མནར་བ་
དང་ཤིན་ཏུ་མནར་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བ་ཡོད་སྟེད་ཀྱང་། སྦྱོན་
ཆེན་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཆན་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་ནི་
ཆེ་རབས་འདི་དང་སྤྲ་མའི་དུས་སུ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཆེན་པོ་ངན་སོང་
གསུམ་དུ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ལས་གང་དག་བྱས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
འབྲས་བུ་ནི་ཆེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཐོག་མ་སྦྱིན་ཏེ་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱིས་མནར་བ་དེའི་
སྟོབས་ཀྱིས་ཆེ་རབས་སྤྲ་མའི་མི་དགེ་བའི་ལས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་
སྟེ་དག་པར་འགྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་སྦྱར་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་
ངོ། །ཤེར་ཕྱིན་ལ་བཙོན་པའི་གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་སྤྲིག་
ལས་རྣམས་ཀྱི་ཅ་བ་བདག་འཛིན་བཙོམ་སྟེ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
ཡང་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་བཤད་ན། ངན་འགྲོར་སྦྱེ་བའི་ལས་རྣམས་འཛོམས་
པ་ལྟ་བུ་སྦྱོས་སོ། །ཚུལ་དེ་ལྟར་རྟོག་གི་འབར་བ་སོགས་ནས་བཤད་ཅིང་།

ཐར་པ་ཆེན་པོ་ལས་ཀྱང་། ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བའི་སྒྲིག་ཡོད་ཀྱང་། །མགོ་བོ་ན་བ་
 ཅམ་གྱིས་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དཔེར་ན་ས་བོན་བཏབ་ཀྱང་ཆུ་ལུད་
 རྫོང་ག་ཤེར་སོགས་གཏན་མེད་ན་སྤྱ་གུ་མི་སྐྱེ་བ་ལྟར་བདག་འཛིན་སྟོང་རུས་
 ན་ནི། བསགས་པའི་ལས་ཅི་ཡོད་ཀྱང་གོགས་ཉོན་མོངས་མེད་པས་རྣམ་
 སྟོན་འབྱེན་མི་རུས་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྲིད་པའི་སྲིད་ལས་རྣམ་བཞུལ་
 བའི། །ལས་གཞན་འཕེན་རུས་མ་ཡིན་ཏེ། །ལྟན་ཅིག་བྱེད་པ་བཅད་ཕྱིར་རོ། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རབ་འབྱོར་ངས་མངོན་པར་ཤེས་ཤིང་མཐེན་ཏེ།
 སྟོན་འདས་པའི་བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་པའི་ཡང་ཆེས་གྲངས་མེད་པ་དང་།
 སངས་རྒྱས་མར་མེ་མཛད་ཀྱི་ལྷ་རོལ་གྱི་ཡང་ཆེས་ལྷ་རོལ་གྱི་དུས་ན།
 སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབྲམ་ཐུག་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་བཞི་དག་བྱུང་བ་དེ་
 དག་ངས་མཆོད་ཅིང་བསྟོན་བཀྱར་བ་སོགས་གྱིས་ཐུགས་མཉེས་པར་བྱས་
 ཏེ་མི་མཉེས་པར་མ་བྱས་ཤིང་ཐུགས་སྟན་ཐུང་པ་མ་བྱས་ཏེ། ངས་དེ་ལྟར་
 བྱས་པའི་བསོད་ནམས་དང་། ཕྱི་མའི་དུས་ལྷ་བརྒྱའི་མཐའ་མ་ལ་མདོ་སྡེ་
 འདི་འབྲི་བ་སོགས་བྱེད་པའི་བསོད་ནམས་གང་ཡིན་པ་གཉིས་ལས། བསོད་
 ནམས་ཀྱི་ཐུང་པོ་ཕྱི་མ་འདི་ཆེ་སྟེ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཐུང་པོ་སྟོན་མས་འདི་ལ་
 ཆ་བརྒྱར་བགོས་པའི་བརྒྱའི་ཆ་སྟེ་ཆ་གཅིག་ཅམ་གྱི་བར་ཉེ་བར་མི་པོ་དམི་
 འགྲོ་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་གི་ཆ་དང་འབྲམ་གྱི་ཆ་དང་གྲངས་དང་ཆོད་དང་

བགྲང་བ་དང་དཔེ་དང་ཆེ་དང་རྒྱུར་ཡང་འགྲན་པར་མི་བཟོད་པ་སྟེ་མི་རྒྱས་
སོ། །དེ་དག་ཀྱན་ནི་དཔེ་མཆོན་པ་ཡིན་ཡང་། ཆ་ནི་ཆ་ཤས་ཆེ་ཆུང་དང་
གྲངས་མང་ཉུང་མི་འདྲ་ཞིང་དཔེ་མི་འདྲ་བ་དང་དོ་ཆེ་མི་མཉམ་པ་དང་རྒྱ་
མཚན་མི་འདྲ་བ་དང་། བགྲང་བ་ནི་མཚུངས་པར་བགྲང་དུ་མི་རུང་བའོ། །
གལ་ཏེ་དེ་དག་གིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ཇི་སྟེད་ཅིག་རབ་ཏུ་བསྐྱེད་ཅིང་
འཛིན་པར་འགྱུར་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་ལེགས་
པར་སྟེ་ཞིང་བཟོད་ན། སྟོ་དམན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡིད་མི་ཆེས་ཞིང་
ཡིད་ཕྱོས་ཕྱོས་པོར་ཏེ་ཚྭ་རྣམས་སེམས་རབ་ཏུ་འབྱུགས་པར་འགྱུར་རོ། །
ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་གཞུང་ཉུང་ཡང་དོན་རྒྱ་ཆེ་བས་བསམ་གྱིས་མི་
བྱུང་ཅིང་། འདིའི་དོན་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པའི་རྣམ་པར་སྟོན་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་
བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བོ། །རྣམ་པར་སྟོན་པའི་འབྲས་བུ་ཞེས་པའི་རྣམ་སྟོན་གྱི་
འབྲས་བུ་ཁོ་ན་ལ་མི་བཟུང་གི། རྒྱ་མཐུན་དང་བདག་འབྲས་དང་བྲལ་འབྲས་
སོགས་ཀྱང་སྟུང་དོ། །འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་གོང་དུ་ཡང་བྱུང་མོད། སྐབས་དོན་ཐ་
དད་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་སོ། །

ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རབ་འབྱོར་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
ཐེག་པ་ལ་ཞུགས་པས་ཇི་ལྟར་གནས་པར་བགྱི་ཞེས་སོགས་ཞུས་སོ། །སྤར་
འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་སོང་ཡང་ཆོགས་ལམ་དང་མོས་སྦྱོད་ཀྱི་སའི་དབང་དུ་མཛད་

ལ། འདིར་ནི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ལ་ཉེ་བ་དང་དེ་ཐོབ་པའི་སྐབས་ནས་དེ་ལྟར་
བྱེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ཏེ་དོན་ནི་སྒར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ལ་ཞུགས་པའི་ཆོས་དེ་གང་ཡང་
བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་དོ་ཞེས་མཆུག་བསྐྱས་སོ། །ཡང་རབ་འབྱོར་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ངས་སྟོན་སངས་རྒྱས་མར་མེ་མཛད་ལས་ཆོས་གང་
དོན་དམ་པར་སྤངས་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་དེ་གང་དག་ཡོད་སྟེ་མ་མ་
ཞེས་ཟིས་པ་ན། ལན་དུ་རབ་འབྱོར་གྱིས་དེ་མ་མཆིས་སོ་ཞེས་གསོལ་བ་
དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་དེ་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཆིག་དང་། དེ་དེ་བཞིན་ནོ་
ཞེས་དོན་ལ་བདེན་ཁ་གནང་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་གང་ཡང་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་
དེ་འདྲ་བའི་ཆོས་འགའ་ཞིག་ཡོད་པར་གྱུར་ན་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མར་
མེ་མཛད་གྱིས་ང་ལ་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་ཁྱོད་མ་འོངས་པའི་དུས་འདི་ཙམ་ནས་
སངས་རྒྱས་ཤྱུག་བྱུབ་པ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་མི་སྟོན་པ་ཞིག་ན།
མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་གང་ཡང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར་ན། དེའི་ཆེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མར་མེ་མཛད་གྱིས་ང་ལ་དེ་
ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཡང་གང་གིས་གང་ཞིག་གང་དུ་ལུང་
བསྟན་པའི་ཆོས་ནམས་ནི་ཐ་སྙད་བཏགས་ཡོད་མིང་རྒྱང་ཙམ་ཡིན་གྱི། དོན་
དམ་པར་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཆུལ་གོང་དུ་བརྫོད་ཟིན་ཏོ། །

སངས་རྒྱས་མར་མེ་མཛད་བྱོན་ནས་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་གཅིག་
དང་དགུ་བཅུ་ཙ་གཅིག་ཡིན་པར་མདོ་ལས་བཤད་ཅིང་། འདུས་པའི་ཙ་རྒྱད་
ཀྱི་འགྲེལ་པ་སྟོན་གསལ་གྱི་མཆན་བྱ་ལས་ཀྱང་རྗེས། མར་མེ་མཛད་ནི་
བསྐྱལ་ཆེན་གངས་མེད་གཅིག་དང་དགུ་བཅུ་ཙ་གཅིག་གི་གོང་རོལ་ཏུ་བྱང་
སྟེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཆེ་སྟོན་པ་བྲམ་ཟེའི་བྲེལ་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་དུ་གྱུར་
པའི་དུས་སུ་ལུས་ལ་སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཞབས་བཞག་སྟེ་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་པས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་ནས་འཆང་རྒྱ་བར་
ལུང་བསྟན་ཏེ། སྤྱིར་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་
པོ་གསུམ་སྟེ། ཆུང་དུ་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་དང་། འབྲིང་མཐོང་ལམ་དང་། ཆེན་
པོ་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་ནས་འབྱུང་ཞིང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བརྒྱད་
པ་ནས་ཐོབ་པོ། །བཟོད་པ་དེ་གསུམ་གང་རུང་ཐོབ་པ་ལ་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་
ནམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་དགོས་པའི་བྱིར་སྟོང་ཉིད་
ངེས་པར་རྟོགས་དགོས་ལ། འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ལ་ནི་སྟོང་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་དགོས་ཞིང་། ཆེན་པོ་ལ་ནི་ཉོན་མོངས་ཡང་སྤངས་དགོས་སོ། །

དེས་ན་འཆང་རྒྱ་བར་དངོས་ལུང་སྟོན་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་སྟོན་
དུ་སོང་བ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་པས། བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་བྱང་
སེམས་ལ་དངོས་ལུང་སྟོན་པར་མི་མཛད་དེ། ཐོབ་བྱ་ཐོབ་བྱེད་གྱིས་ཆོས་ལ་

བདེན་པར་ཞེན་ནས་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅེངས་པ་རྣམས་ནི་དངོས་ལྷན་
བསྟན་པའི་སྟོན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཆོས་བསྐྱར་དུ་མི་
རུས་པས་ཐོབ་བྱེད་སོགས་གང་ཡང་འཛོག་དུ་མི་རུང་བར་སྤར་བཤད་ཟིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྷན་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པས་སྟོང་པ་ཡང་དག་པའི་དེ་
བཞིན་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་སྒྲ་དྲགས་ཏེ་དེའི་སྟོན་པ་བརྗོད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྐྱར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་པའི་དོན་ནི་སྤྱི་བ་གཉིས་
སྤངས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་དུ་བྱས་ཤིང་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་སྟེ། ཐུགས་དེ་
བཞིན་ཉིད་ངི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་གཤེགས་པའམ་མཐུན་པའི་དོན་ནོ། །སེམས་
ཅན་ལ་ལ་ཞིག་འདི་སྐད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་དོན་དམ་པར་བྱང་ཆུབ་
དུ་མངོན་པར་རྗོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་ཟེར་ན་ཆོག་དེ་ལོག་པར་སྒྲ་
བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་མཚན་ནི་དོན་དམ་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་དེ་གང་
ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་གོང་དུ་སོང་ཡང་སྐབས་སོ་སོ་དང་
སྒྲུབ་བ་སྟེ། ཆོག་ལ་སྒྲོས་པ་ཡོད་ཀྱང་དོན་ལ་སྒྲོས་སྟོན་མེད་ཅིང་། འདིའི་
དོན་ལེགས་པར་ཤེས་པ་ནི་རྩ་བ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ཤེས་པ་ལ་ཐུག་
གོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་གང་སངས་རྒྱས་པའམ་བསྟན་པ་དེ་ལ་

རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་དམ་པའི་ཆོས་བདེན་པ་ཡང་མེད་ཅིང་། དེར་
གྲུབ་པའི་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་རྩན་པ་ཡང་མེད་དོ། །འདི་ལ་འཆད་ཚུལ་མི་
འདྲ་བ་གཞན་ཞིག་ཀྱང་སྤང་དོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་བས་ན་བདེན་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱུས་
པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བྱད་པར་མེད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པས་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་མངོན་དུ་མཛད་ཅིང་། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་
ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པས་སྟོང་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
སྟེ་དང་འདྲ་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཞེས་བྱའོ།

འདི་ནི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། དེ་དག་རང་བཞིན་མཚན་ཉིད་ཅན། །
ཞེས་དང་། རིན་པོ་ཆེ་མཐའ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་གྱིས་ལྷ་
རིའི་བུ་སྟོད་ཆོས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་མཆོག་དང་མཉམ་པར་
མོས་སམ་ཞེས་བྲིས་པ་ན། ལན་དུ་འཇམ་དཔལ་འདི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པར་མངོན་པར་རྫོགས་
པར་སངས་རྒྱས་ཏེ། དེ་ལྟར་མོས་སོ་ཞེས་འབྱུང་བ་དང་འདྲའོ། །སངས་རྒྱས་
དང་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མེད་པ་ཡིན་ཏེ་དེའི་
ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་
དེ་བཞིན་ནོ། །

དེ་ལ་དཔེ་སྟོན་པ་ནི། སྤྱིས་བྱ་ཞིག་མིའི་ལུས་དང་ལྡན་ཞིང་ལུས་ཆེན་

པོར་གྱུར་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་གསུངས། སྟོབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤི་ལས་འདིའི་
 དོན་ལ་ལུས་དང་ལྡན་པ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལུས་དང་ལུས་ཆེན་པོ་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལ་སྐྱར་བ་ལྟར་སྒྲུབ་ལ། འདི་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། སྐྱེས་བུ་ལུས་
 རྒྱུ་དུ་ཞིག་རིམ་གྱིས་སྐྱེས་ནས་ཆར་སོང་བའི་ལུས་ནི་སྤྲ་མ་ལ་སྟོས་ཏེ་
 ལུས་ཆེན་པོ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་
 བདེན་པས་སྟོང་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་ལ་སྐྱེབ་པ་རིམ་གྱིས་སྐྱུངས་ཏེ་མཐར་སྐྱེབ་
 པ་མཐའ་དག་ཟད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱར་གྱུར་པ་ནི་དཔེ་དེའི་དོན་ནོ་
 ཞེས་བྱས་ན་དགོངས་པར་འགྲོའམ་སྟུམ་མོ། །

དེ་ནས་རབ་འབྱོར་གྱིས་དེ་ལྟ་བུའི་དཔེའི་ལུས་དེ་དོན་དམ་པར་ལུས་
 སྤྲ་མ་གྲུབ་ཀྱང་། ཐ་སྙད་དུ་དེ་ལྟར་འཛིག་གོ་ཞེས་ཞུས་པ་ན་བཙུམ་ལྡན་
 འདས་ཀྱིས་དེ་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་སོགས་གནང་ངོ་། །ཡང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔས་ཐ་སྙད་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མི་
 གནས་པའི་བྱང་འདས་ལ་འགོད་པར་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་ཀྱང་། དོན་དམ་
 པར་སེམས་ཅན་གང་ཡང་དེ་ལ་འགོད་པ་མེད་ཅེས་སྟོན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་འདི་སྟུམ་དུ། བདེན་ཞེན་གྱིས་བདག་གིས་སེམས་
 ཅན་ནམས་ཡོངས་སུ་སྐྱུང་ན་ལས་འདའོ་ཟེར་ན། དེ་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་ཤེས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་མི་བྱའོ། །རྒྱ་མཚན་ནི་དོན་དམ་པར་བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་སྟུང་མཇུག་མཇུག་ཞེས་ངེས་
པ་ན། ལན་དུ་རབ་འབྱོར་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་མ་ལགས་ཞེས་གསོལ། བཙུམ་
ལྷན་འདས་ཀྱིས་རབ་འབྱོར་ལ་དེ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་བས་ན་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཀུན་བྱང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་བྱུང་བའི་
སེམས་ཅན་མེད་པ། སྟོག་མེད་པ། གང་ཟག་མེད་པའི་ཞེས་གསུངས་སོ། །

བསྐྱུས་ན་བདག་ནི་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ། །འདི་ནི་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་
སོ་སྟུང་དུ་བདེན་ཞེན་གྱིས་འཇུག་ན་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་རྫོམ་པ་མངོན་པའི་
ང་རྒྱལ་ཅན་དུ་བཤད་པས་མི་རུང་ཞེས་པ་སྟེ་བདེན་པར་བྱུང་ན་བསྐྱུར་དུ་
མི་རུང་བའི་བྱིར་ཆོས་གང་ལའང་ཐོབ་བྱ་ཐོབ་བྱེད་སོགས་བཞག་ཏུ་མི་རུང་
ངོ་ཞེས་གོང་དུ་བཤད་ཟེན་ཏོ། །

འདི་དག་གིས་ནི་ངེ་ལྟར་བསྐྱུབ་པར་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་བདག་མེད་
སྟོམ་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་སེམས་ཅན་སྤང་འདས་ལ་འགོད་པ་ལ་བདེན་
ཞེན་མི་བྱེད་པར་མ་ཟད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བཟུང་བ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་
ཀྱང་བདེན་ཞེན་གྱིས་མི་བྱའོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་གང་ཞེག་འདི་སྟུང་དུ། བདག་གིས་གང་དུ་འཆང་རྒྱ་བའི་གནས་ཀྱི་
ཞིང་གི་བཀོད་པ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་རྣམ་པར་དོན་དམ་པར་བསྐྱུབ་པར་
བྱའོ་ཞེས་ཞེན་ཅིང་ཆོག་གིས་ཟེར་ན། དེ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བརྗོད་ཅིང་ཞེན་

པར་བྱར་མི་རུང་ངོ་། །

རྒྱ་མཚན་ལ་ཞིང་གི་བཀོད་པ་དེ་དག་ནི། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཆོག་གས་ཤིང་
འདུས་པ་སྒྱུ་མ་ལྟར་ཡོད་པ་ལས་གཞན་བདེན་པར་བྱབ་པའི་བཀོད་པ་མེད་
པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་བྱིར་ཏེ། དེས་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཞིང་
བཀོད་པ་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་འདི་སྙམ་དུ་
གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་། ཆོས་
ཀྱི་བདག་མེད་པའོ་སྙམ་དུ་མོས་ཤིང་རྟོགས་པ་དེ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་ངོ་།
།འདིས་ཀྱང་བདག་མེད་གཉིས་སྒྲོམ་དགོས་པར་བཤད་ངོ་། །

འོ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་གཟིགས་པའི་
མཁྱེན་པ་རིམ་ལྔར་ཡོད་སྙམ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྒྱུན་ལྔ་ཁྱད་པར་
ཅན་ཡོད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རབ་འབྱོར་ལ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ལ་འཁོར་སྒྱུན་དང་། ལྟ་དང་། ཤེས་རབ་དང་། ཆོས་དང་། སངས་
རྒྱུ་སྒྱུན་མངའ་ཞེས་བྲིས་པ་ན། ལན་དུ་རབ་འབྱོར་གྱིས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ལ་དེ་དག་མངའ་ཞེས་གསོལ་ཏོ། །

སྒྱིར་སྒྱུན་ལྔས་ཡུལ་མཐོང་ཚུལ་ལ་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་ཡོད་ཀྱང་འདིར་
སངས་རྒྱུ་སྒྱུན་དང་སྒྱུར་ན། འཁོར་སྒྱུན་གྱིས་ནི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་གཟུགས་

སྤྱ་རགས་ཐམས་ཅད་མདོན་སྤུལ་དུ་གཟིགས་ཤིང་། ལྷའི་སྤྱན་གྱིས་སེམས་
ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་འཆིའི་རིམ་པ་སོགས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱན་གྱིས་བདག་
མེད་སྤྱ་རགས་ཐམས་ཅད་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་པའི་རབ་དབྱེ་
ཐམས་ཅད་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་གྱིས་ནི་བདེན་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུས་
པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མདོན་སྤུལ་དུ་གཟིགས་པའོ། །དེ་ལ་
ཤའི་སྤྱན་དང་ལྷའི་སྤྱན་ནི་མིག་གི་དབང་པོ་ལམ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་དབང་ཤེས་
ཡིན་ལ། གཞན་གསུམ་ནི་ཡིད་ཤེས་སོ། །འོན་ཀྱང་དེ་དག་ནི་རང་གི་ཡུལ་
སོ་སོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མིག་ཤེས་སོགས་དབང་
ཤེས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པས་རྣམ་མཁྲིན་དངོས་
དང་བྱད་པར་མེད་པར་བཤད་ཅིང་། མདོ་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཙུག་ཏྱར་
གྱིས་ཀྱང་གཟིགས་སོ་ཞེས་སོགས་དང་། མཆོན་བརྗོད་དུ། སྤྱ་ཡང་རྫོ་རྫོ་
ལབར་བ་སྟེ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
ཤེས་བྱ་མཁྲིན་པར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱ་དང་དབང་ཤེས་ནི་ཡིད་ཤེས་དང་ངོ་བོ་
གཅིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་འབྲུག་པ་ལ་དགོངས་པར་སེམས་ལ། བདེ་མཆོག་ཙ་
རྒྱད་ལེ་བྱུ་ལྔ་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། ཀུན་ཏུ་བྱུག་དང་ཞབས་ལྡན་ཞིང་། །ཀུན་ཏུ་
སྤྱན་དང་དབྱུ་དང་ཞལ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་

བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྤྱན་དེ་ལྟ་བུ་མངའ་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཟིགས་
ཤིང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་ཀྱང་གཟིགས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི།
བཙུན་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རབ་འབྱོར་ལ་དཔེར་ན་གསྐྱའི་སྤྱང་གི་བྱེ་མའི་གྲངས་
མང་པོ་རྩི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་ཅུ་དུ། གསྐྱའི་སྤྱང་ཡང་གྲངས་དེ་སྟེད་ཁོ་ནར་
སྤྱར་ན་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་དེ་དག་མང་ངམ་ཞེས་བྲིས་པ་ན། ལན་དུ་རབ་
འབྱོར་གྱིས་མང་ཞེས་བྲུས་པས། བཙུན་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འཛིག་ཏེན་གྱི་
ཁམས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་བསམ་པ་སྣ་
ཆོགས་པ་མི་འདྲ་བ་ཐ་དད་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་དང་རྣམ་པ་ངས་རབ་ཏུ་
ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་ནི་དོན་དམ་པར་
རྒྱུན་ཞེས་བྱ་བར་གྲུབ་པ་མེད་པར་ངས་བཤད་དེ། དོན་དམ་པར་མེད་པ་
དེས་ན་ཐ་སྙད་དུ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་ཞེས་བྱ་བར་བཟོད་དོ། །འདིས་སྤྱན་ལྷ་དང་
སྤྱན་ལྷའི་ཡུལ་རྣམས་ཀྱང་ཐ་སྙད་ཅུ་འཛིག་གི། དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་
ཅས་བསྟན་ཏོ། །འདས་པའི་སེམས་རྣམས་ནི་འདས་ཟིན་པའི་སྤྱིར་དོན་དམ་
པར་དམིགས་སུ་མེད། མ་འོངས་པའི་སེམས་རྣམས་ཀྱང་ད་ལྟ་མ་སྐྱེས་ཤིང་
མ་སྤྱང་བའི་སྤྱིར་དོན་དམ་པར་མེད། ད་ལྟར་སྤྱང་བའི་སེམས་རྣམས་ཀྱང་
རང་དབང་གིས་མེད་པའི་སྤྱིར་དོན་དམ་པར་མེད་དོ། །སེམས་ཞེས་པ་ནི་
གཙོ་སེམས་ཅུ་མ་མ་ཡིན་གྱི། སེམས་དང་སེམས་སྤྱང་ཐམས་ཅད་སྤྱད་པའོ།

སེམས་བྱུང་ནམས་ལས་ཚོར་བ་ནམས་ནི་བདེན་པར་འཇིན་པའི་གཞི་ཆེ་སྟེ།
ཚོར་བ་བདེ་སྟུག་དག་པོ་བྱུང་བ་ན་བདག་ཏུ་འཇིན་པའི་སྒོ་ཡང་ཤུགས་དག་
སྟེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་ཚོར་བ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་སྟོན་པའི་རིགས་པ་མང་ཡང་
ཙ་བ་ནི། ཞི་བ་ལྷས། གང་ཆེ་ཚོར་བོ་འགའ་མེད་ན། །ཚོར་བ་འགའ་ཡང་ཡོད་
མིན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཚོར་བ་སྟོང་བ་པོའི་
བདག་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་དེ་ལ་སྟེ་བའི་ཚོར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ག་
ལ་ཡོད་དེ། བྱུང་གཞི་མེད་པའི་བྱུང་ཚོས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཚོར་བ་བདེ་
སྟུག་ནི་ལུས་ཡིད་དང་འཕྲོད་མི་འཕྲོད་པའི་ངོ་བོར་སྟེས་ནས་སྟོང་བ་ཡིན་
གྱི། ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ནི་མིན་ཏེ། ལུས་ཡིད་གང་རུང་མེད་ན་ཚོར་བ་ཡང་མེད་
ཅིང་། ལུས་ཡོད་ཀྱང་ཡིད་མེད་ན་འང་ཚོར་བ་མི་སྟོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རོ་དང་ས་
རྩོ་སོགས་བཞེག་ཀྱང་ཚོར་བ་བདེ་སྟུག་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །མདོར་ན་
ཚོར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་ཀུན་ཀྱང་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མར་
མེད་འོད་བཞིན་དུ་ཐ་སྙད་ཅ་མ་དུ་སྟེའི། དེ་ལྟ་བུ་ལ་མ་བརྟེན་པར་རང་དབང་
གིས་མི་སྟེ་བས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པོ། །རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ།
བདེན་པར་གྲུབ་པ། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ། རང་གི་
མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ། རང་དབང་གིས་གྲུབ་པ། ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ།

སྟོས་མེད་དུ་གྲུབ་པ་ནམས་ནི་དོན་གཅིག་མིང་གི་ནམ་གངས་ཅམ་མོ། །

འདིས་སེམས་ཇི་ལྟར་གཟུང་བར་བྱ་བའི་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །གལ་ཏེ་
 སེམས་ཀྱི་རྒྱན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན། སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱིན་པ་
 བཏང་བ་སོགས་ལས་འབྲས་བྱ་མི་འབྱུང་ངམ་སྟམ་པ་ལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་
 སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བྱ་
 འབྱེན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རབ་འབྱོར་ལ་གང་གིས་སྟོང་
 གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་གསེར་དང་དངུལ་
 སོགས་སྒར་བཤད་པའི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་གང་བར་བྱས་ཏེ་གཞན་ལ་
 སྦྱིན་པ་བྱིན་ན། དེ་ལ་བསོད་ནམས་མང་དུ་བསྐྱེད་དམ་ཞེས་བྲིས་པ་ན། ལན་
 དུ་དེ་མང་ངོ་ཞེས་གསོལ་ནས། རབ་འབྱོར་ལ་དེ་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་སོགས་
 བདེན་ཁ་བྱིན་ནོ། །བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དེ་དག་ནི་ཐ་སྙད་དུ་སྒྱུ་མ་ལྟར་
 ཆོགས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟ་བུ་ལ་མ་སྟོས་པར་གལ་ཏེ་རང་གི་ངོ་
 བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་
 མི་གསུང་ངོ། །རྒྱ་མཚན་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་པའི་ཕུང་པོའི་
 དོན་ནི་ཆོགས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། རང་དབང་གིས་གྲུབ་ན་ཆོགས་པ་ལ་མ་
 སྟོས་པར་གྲུབ་པར་འགྱུར་ངོ་ཞེས་དགོངས་སོ། །

གལ་ཏེ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བདེན་པར་མེད་ན་དེ་ལས་འབྲུངས་

པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྟུང་ན་དེ་མི་
འགྱུར་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་འདི་ལ་དོན་དམ་
པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་བལྟ་བར་སྟེ་བཟུང་ཞིང་འདོད་པར་བྱ་སྟུང་མམ་
ཞེས་ངེས་པ་ན། ལན་དུ་དེ་ནི་མ་ལགས་ཏེ། དེ་ལ་དེ་ལྟར་བལྟ་བར་མི་བགྱི་
ལགས་སོ་ཞེས་གསོལ། རྒྱ་མཚན་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡང་རྒྱ་རྒྱུ་ཚོགས་
པ་ལས་གྲུབ་ཀྱི། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་མ་མཆིས་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྤང་པོ་
དང་འབྲས་སྟེ། ཐ་སྙད་དུ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱར་གྲུབ་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །གལ་ཏེ་
གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞིག་ཡོད་ན་དེའི་མཚན་དཔེ་རྣམས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཡོད་སྟུང་
ན་དེ་མེད་ཅེས་སྟོན་པ་ནི། མཚན་དཔེ་སྤྱན་སྟུང་ཚོགས་པས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྟུང་མམ་ཞེས་ངེས་པའི་ལན་དུ་དེ་ལྟར་བལྟ་བར་
མི་བྱའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་ལ་མཚན་དཔེ་སྤྱན་སྟུང་ཚོགས་པ་
བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཡོད་པའི་སྟོན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་བདེན་ཞེན་གྱིས་མི་
བལྟ་སྟེ། མཚན་དཔེ་སྤྱན་སྟུང་ཚོགས་པ་དེ་དག་ནི་ཚོགས་ཤིང་འདུས་པའི་
དངོས་པོ་སྐྱེ་མ་ལྟར་གྲུབ་པས་དོན་དམ་པར་མཚན་དཔེ་སྤྱན་སྟུང་ཚོགས་
པར་གྲུབ་པ་མ་མཆིས་ཀྱང་། ཐ་སྙད་དུ་དེ་སྐད་ཅེས་བརྗོད་དོ། །འདི་ལྟ་བུ་
ཞིག་སྤྲེལ་ཡང་བྱུང་མོད། དེ་ནི་མོས་སྦྱོད་གྱིས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དབང་
དུ་མཛད་ཅིང་། འདིར་ནི་ལྷག་བསམ་དག་པ་འཕགས་པའི་ས་ནས་ཉམས་སུ་

ལེན་པའི་དབང་དུ་མཛད་ཅེས་ཀ་མ་གྱི་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན་པའི་ཆོས་མེད་ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་
གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དོན་དམ་པར་
ཆོས་བསྟན་ཏེ་ཞེས་བདེན་ཞེན་གྱིས་དམ་བཅའ་ཞིང་ཟེར་ན། དེ་ནི་མེད་པ་ལ་
ཡོད་པར་ཞེན་ཅིང་ལོག་པར་རྟོག་པའི་བདེན་འཛིན་གྱིས་ཟིན་བཤམ་
བཅིངས་པ་ཡིན་པས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ང་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པར་འགྱུར་
རོ། །

རྒྱ་མཚན་ནི་ཆོས་དང་ཆོས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་སྙད་ཅ་མ་མ་
གཏོགས་གང་ཡང་དོན་དམ་པར་མ་བྱུབ་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ནི་སྤར་
བཤད་ཟིན་ཅིང་། འདིར་ལུང་གིས་བཟློད་ན། མདོ་ལས། མིང་ནི་གང་དང་
གང་གིས་ནི། །ཆོས་རྣམས་གང་དང་གང་བཟློད་པ། །དེ་དང་དེ་ནི་ཡོད་མ་
ཡིན། །དེ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཆོས་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། རིན་པོ་ཆེ་མཐའི་མདོ་
ལས་གྱང་། འཇམ་དཔལ་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་ན་གང་དང་གང་
གིས་གང་དང་གང་བཟློད་པའི་ཆོས་དེ་དང་དེ་ལ། ཆོས་དེ་དང་དེ་མ་མཆིས་
ལགས་སོ། །གང་མ་མཆིས་པ་དེ་ནི་སྟོང་པ་ལགས་སོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་
འགྲེལ་ལས་གྱང་། སྐྱ་རྣམས་ཀྱི་ནི་བདར་བཏགས་སྟོན། །དེ་ནི་ཐ་སྙད་ཆེད་དུ་
བྱས། །དེ་ཆེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདི་དག་

གི་དོན་རྒྱ་ཆེ་ཡང་མཆོན་ཅམ་ནི། བུམ་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་ནི་དེ་དང་
དེའོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆེ་སྒྲས་ནི་དངོས་སུ་དོན་སྤྱི་བརྗོད་ཀྱི། བུམ་སོགས་
རང་མཆོན་རྣམས་ནི་སྤྱི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱར་རང་དབང་དུ་མེད་པས། དེ་
དག་ནི་རང་རང་གི་མིང་གི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་གཞིར་རང་དབང་གིས་མ་
བྱལ་ཅིང་། སྤྱི་དེ་དང་དེའི་བརྗོད་བྱའི་རང་ལྡོག་རྣམས་ནི་བདེན་པར་མ་བྱལ་
ཅེས་སྟོན་པའོ། །

དེར་བྱལ་ན་ནི་གཞོད་བྱེད་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། ཡོད་དེ། འཕགས་པ་ཐོགས་
མེད་ཀྱིས་ཐེག་བསྐྱས་ལས། མིང་གི་སྤྱི་རྣམས་སྟོ་མེད་ཕྱིར། །མེད་པའི་ཕྱིར་
དང་མ་འདྲེས་ཕྱིར། །དེ་ཡི་བདག་ཉིད་བདག་མེད་དང་། །བདག་འདྲེས་འགལ་
བས་འབྱལ་པར་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་བསྐྱས་ཏེ་བརྗོད་ན། སྤྱི་
རྣམས་ནི་དོན་དེ་དང་དེ་ལ་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་འཇུག་གི། །དངོས་པོའི་དབང་
གིས་མི་འཇུག་སྟེ། བུམ་སོགས་ཀྱི་ཆོས་གང་ལ་ཡང་དེའི་མིང་མ་བཏགས་
པའི་སྤྱི་རྣམས་དུ་བུམ་སོགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མི་སྤྱི་བ་དང་། དོན་གཅིག་ལ་ཡང་
མིང་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱིས་བརྗོད་ཆོག་པ་དང་། དོན་དུ་མ་ལ་ཡང་མིང་གཅིག་གིས་
བརྗོད་ཆོག་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་ན་ནི། མིང་མ་བཏགས་
པའི་སྤྱི་དུ་ཡང་དེའོ་སྟམ་པའི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་བར་ཐལ་བ་དང་། དོན་གཅིག་
ཏུ་མར་ཐལ་ཞིང་དོན་དུ་མ་ཡང་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་ལ། བུམ་སོགས་མེད་པའི་

གཞིར་ཡང་དེ་དག་གི་མིང་ནས་བརྗོད་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་དེ་ན་བུམ་སོགས་
 གྲང་ཡོད་པར་འགྱུར་བས་སེམས་ཅན་འགའ་ཡང་བུམ་སོགས་ཀྱན་གྱིས་མི་
 ཐོངས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་སོགས་མང་ངོ། །དེ་ནས་རབ་འབྱོར་གྱིས་མ་
 འོངས་པ་ན་སེམས་ཅན་གང་དག་འདི་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཟབ་མོ་བཤད་པ་འདི་
 ཐོས་ན་ཡིད་ཆེས་པར་འགྱུར་རམ་ཞེས་བྱས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་གོང་དུ་ཡང་
 སོང་མོད། གཞི་དང་དགོས་པ་ཐ་དད་པའི་དབང་གིས་སོ། །བཙུམ་ལྷན་འདས་
 གྱིས་གྲང་དེའི་ལན་སོང་བེན་པ་ལ་དགོངས་ནས། སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་
 སེམས་ཅན་དུ་དོན་དམ་པར་གྲགས་པ་ཡང་མ་ཡིན། ཐ་སྙད་དུ་སེམས་ཅན་
 མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་མཚན་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པས་དོན་དམ་པར་སེམས་ཅན་མེད་པར་གསུངས་པའི་
 སྤྱིར་ཏེ། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་སེམས་
 ཅན་འཛོག་ཚུལ་ནི། མདོ་ལས། རི་ལྟར་ཡན་ལག་ཆོགས་རྣམས་ལ། །བརྟེན་
 བས་ཤིང་ཏྲར་བརྗོད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཕུང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། །ཀྱན་
 རྫོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ངོ། །སྟོན་བཞིན་དུ་སངས་
 རྒྱས་པའི་ཆོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་སྟུང་མམ་ཞེས་ངེས་པའི་ལན་དུ་དེ་མེད་
 ཚུལ་བྱས་པ་ན། དེ་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་སོགས་གནང་སྟེ། དེ་ལ་དོན་དམ་པར་
 སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཅུང་ཟད་གྲང་དམིགས་སུ་མེད་དེ། ཐ་སྙད་དུ་རྫོགས་

པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སངས་རྒྱས་པའི་ཞེས་བརྗོད་དོ། །གོང་དུ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་
སོང་བ་ནི་སྟོབ་ལམ་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ཅིང་། འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ངེ་ལྟ་
བ་བཞིན་གཟིགས་པའི་རིག་དོར་མེད་པ་ལ་དགོངས་སོ་ཞེས་ག་ལྟེས་
བཤད་དོ། །

ཡང་རབ་འབྱོར་ཆོས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་བདེན་པར་མ་
གྲུབ་པར་མཚུངས་ཤིང་མཉམ་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་མཉམ་པ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་
པ་ལ་མི་མཉམ་པའི་ཆོས་གང་ཡང་མེད་པས་སོ། །མཉམ་པ་དེ་ཡང་སེམས་
ཅན་མེད་པ། སྟོག་མེད་པ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་མཉམ་པ་སྟེ། དོན་
དམ་པར་ཆོས་སྟུ་གྲུབ་པ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་སྦྱིན་སོགས་དགེ་བའི་ཆོས་དེ་
དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སངས་རྒྱས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལའང་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱའོ། །
སེམས་ཅན་མེད་པ་སོགས་གསུམ་གྱིས་སྟོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་བཀག་ཅིང་།
དགེ་བའི་ཆོས་དེ་དག་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་བཀག་པའི་
སྟོ་ནས་མཐའ་གཉིས་བསལ་ཏེ། དོན་དམ་པར་ཆོས་རྣམས་མ་གྲུབ་ནའང་ཐ་
སྙད་དུ་སེམས་ཅན་གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་ངེ་སྟེད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཆད་ཀྱི་
གསེར་ལ་སོགས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་ཕུང་པོ་རྣམས་བསྟུས་ཏེ་སྦྱིན་

པ་བྱིན་པ་བས་ཀྱང་། གང་ཟག་གང་གིས་གཞུང་འདི་ཡོངས་རྫོགས་ལྟ་ཅི།
འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་དམིགས་ནས། ཐ་ན་ཆིག་བཞི་པའི་
ཆིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་ཙམ་དང་། དེའི་དོན་ལེགས་པར་བཟུང་ནས་
གཞན་དག་ལ་ཡང་བསྟན་ན། སྤྲ་མ་སྦྱིན་པའི་བསོད་ནམས་དེས་སྤྱི་མ་འདི་
ལ་ཆ་བརྒྱར་བགོས་པའི་གཅིག་གི་ཆར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགོ་བ་ནས་རྒྱའི་
བར་དུ་མི་བཅོད་དོ་ཞེས་པའི་དོན་ནི་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རོ།

དེ་ལྟ་བུའི་སྦྱིན་པའི་བསོད་ནམས་ལས་ཀྱང་ཤེར་སྦྱིན་འདི་ལ་ཐོས་
བསམ་བྱས་པའི་ཕན་ཡོན་ཆེ་བར་བཤད་པའི་དགོངས་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་མ་
རྟོགས་པའི་སྦྱིན་འབྲས་ཆེ་ཡང་མངོན་མཐོ་ལྟ་མིའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར་
གྱི། ཤེར་སྦྱིན་ལ་ཐོས་བསམ་སོགས་བྱས་ན་དེས་ལེགས་ཐར་པ་དང་ཐམས་
ཅད་མཐུན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། འོན་ཀྱང་འདི་
ནི་སྐོམ་ལམ་གྱི་སྐབས་ལ་དགོངས་སམ་སྟམ་མོ། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སེམས་ཅན་དུ་བདེན་ཞེན་མེད་ཅེས་སྟོན་པ་
ནི། རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རྗེས་ཐོབ་ནའང་འདི་སྟམ་དུ་ངས་
གདུལ་བུའི་སེམས་ཅན་རྣམས་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པ་ལས་དོན་དམ་
པར་བགོལ་བར་བུའོ་ཞེས་བྱགས་ལ་དགོངས་པ་ཡོད་དམ་སྟམ་ན། རབ་
འབྱོར་བྱོད་དེ་ལྟར་མི་བལྟོ། །རྒྱ་མཚན་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དོན་

དམ་པར་སེམས་ཅན་གང་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པ་ལས་བཀོལ་ཏེ་ཐར་
པར་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་
བུའི་སྒོ་ཞིག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཡོད་ན་ནི། དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་བདག་དང་སེམས་ཅན་དང་གང་ཟག་དང་སྟོག་ཏུ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་
སྟོན་ཏུ་འགྱུར་ན། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བདག་ཏུ་
འཛིན་ཅིང་ཞེན་པ་སོགས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་མངོན་
ཞེན་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཐ་སྙད་ཏུ་
བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་སེམས་ཅན་བཀོལ་བ་ཡོད་ཀྱང་། དོན་དམ་
པར་བཅིངས་པ་ལས་བཀོལ་བ་མེད་དེ། དོན་དམ་པར་ཡོད་ན་བསྐྱར་ཏུ་མེད་
པས་བཀོལ་ཏུ་ཡང་མི་རུང་ཞིང་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རབ་འབྱོར་བདག་ཏུ་
འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་སྤངས་
ཤིང་རང་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་བདེན་ཞེན་མེད་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་ནས་བདེན་
མེད་མི་ཤེས་པའི་གྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱན་ལ་བདག་ཏུ་
ཞེན་ཅིང་བཟུང་ངོ་། །

འདིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མི་ཤེས་པའི་སོ་སྐྱེ་ལ་གྱིས་པའི་མིང་གིས་
བཏགས་པ་སྟེ། འཕགས་པས་ནི་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་ཏུ་གཟིགས་
པས་གྱིས་པ་ཞེས་མི་བྱ་བར་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་སོ་སྐྱེ་རྣམས་

གྱིས་དེ་ལྟར་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་གྱིས་པ་དང་འབྲ་བས་དེའི་མིང་གིས་བརྗོད་
པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་འཇིན་པ་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ནི་བདག་འཇིན་གྱིས་བཟུང་
བའི་དོན་ལྟར་མེད་ཅེས་བཤད་ཀྱང་རུང་བར་སེམས། གྱིས་པ་ཞེས་དམིགས་
བསལ་མཛད་པ་ནི། བདག་མེད་གྱི་དོན་ལ་མཁས་ཤིང་ཤེས་པའི་སོ་སྐྱེ་རྣམས་
ལ་གྱིས་པ་ཞེས་མི་བྱ་བའི་ཆེད་དོ། །རབ་འབྱོར་གྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་དག་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བོ་ཉིད་དུ་གྱུབ་པ་མེད་པར་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པས་གསུངས་ཏེ། ཐ་སྙད་དུ་མིང་གིས་དེ་སྐད་ཅེས་བརྗོད་དོ། །

སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་སྐྱ་དོན་ནི། ལས་སྟོབས་གྱིས་འགྲོ་བ་སོ་སོ་ཐ་དད་པ་
རྣམས་སྐྱ་སྐྱེ་བས་ན་དེ་ལྟར་དུ་བཤད་དོ། །ཡང་རབ་འབྱོར་ལ་མཆོན་དཔེ་
ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཡོད་པ་ཅུམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་བལྟ་ཞིང་
འདོད་པར་བྱ་སྟུང་མཁ་ཞེས་བྲིས། འཇམ་དང་མཁ་གཉིས་ནི་འགྱུར་བྱུང་ཅུམ་
ཡིན་ཅིང་དོན་ལ་བྱུང་མེད་དོ། །ལན་དུ་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ་ཞེས་སོགས་བྲིས།
གོང་དུ་ཡང་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་ཆེད་དུ་
མིན་ལ། འདིར་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་སྟོན་པའི་ཆེད་དུ་སྒྲུབ་བྲིས་སོ། །

བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་དེ་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་སོགས་གནང་སྟེ། མཆོན་
དཔེ་ཡོད་ཅུམ་གྱི་སྐྱ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་བལྟ་བར་མི་བྱའོ། །རབ་
འབྱོར་གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་བལྟ་བར་བྱེད་ན་ནི་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་

ལའང་མཆན་དཔེ་ཡོད་པས་དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འདོད་དགོས་
 པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ན། དེ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མཆན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་
 མངའ་བ་ཅམ་གྱིས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་བཟླ་ཞིང་འདོད་པར་མི་བྱའོ།
 ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེ་ནས་རབ་འབྱོར་གྱིས་བདག་གིས་བཅོམ་ལྡན་
 འདས་གྱིས་གསུངས་པའི་དོན་ཤེས་པ་ལྟར་ན་དེ་ལྟར་མི་བཟླའོ་ཞེས་བྱས་
 སོ། ། འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ལ་མཆན་སོ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཅམ་མི་
 གསལ་ཞིང་མ་རྫོགས་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆན་དཔེ་རྣམས་ནི་གསལ་ཞིང་
 རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། འཁོར་ལོས་སྐྱར་བ་ཐམས་ཅད་ལ། ། འདི་དག་
 ཡོད་པར་འདོད་མོད་ཀྱི། ། ཞེས་དང་། ཐུབ་མཆན་ཡུལ་ན་གནས་པ་དང་། །
 གསལ་ལ་རྫོགས་པས་འཕགས་པ་ཡིན། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། དེས་ནི་
 གཟུགས་སྐྱབས་ལྟན་ནས་ཆོས་སྐྱོན་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཆོགས་སུ་
 བཅད་དེ་བཀའ་བསྩལ་པ་ནི། གང་དག་ང་ལ་གཟུགས་སུ་མཐོང་། ། ཞེས་
 སོགས་གསུངས་ཏེ། འདིའི་དོན་དབྱུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་འགྲེལ་པར་རྗེ་
 ཉིད་གྱིས་ལུང་དེ་བྲངས་ནས། དོན་འདི་ལྟར་བཤད་དེ། ཆོག་དེ་དག་གིས་ནི་
 གཟུགས་སྐྱབས་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོས་པའི་ཆོས་སུ་བདེན་པར་འཛིན་པས་ནི།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ལོག་པར་བྱགས་ཤིང་སྒྲོང་བ་ཡིན་པས།
 དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་མཐོང་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་

ནི་ཆོས་ཉིད་དུ་བལྟ་བར་བྱ་བ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེལ། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱེལ་དེ་ནི་སྤར་ལྟར་
བཟུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་དེས་ཤེས་པར་མི་
རུས་པའི་སྤར་རོ་ཞེས་བལྟན་ཏེ་སྟོས་པས་སྟོ་མིག་ཉམས་པས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་དེ་ཉིད་མི་མཐོང་བའི་ཤེས་བྱེད་ཡིན་པའི་སྤར་དང་ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

ཆོག་དོན་ནི། སེམས་ཅན་གང་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དའི་མཆོན་
དཔེ་སོགས་མཐོང་ན་ང་ལ་གཟུགས་སུ་བདེན་ཞེན་གྱིས་ལྟ་ཞིག་མཐོང་བ་སྟེ་
འཛིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གང་དག་ང་ལ་དའི་མིང་སོགས་ཐོས་ཤིང་སྤར་
བརྗོད་པའི་སྟོན་ས་བདེན་པར་ཤེས་པ་སྟེ་ཞེན་ནས་འཛིན་པ་སོགས་མདོར་
ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མིང་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་
བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པ་དེ་དག་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་
སྐྱེལ་བ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་སྟེ། སྤྱི་བོ་དེ་དག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
དའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེལ་བ་ཉིད་མི་མཐོང་རོ། །

མི་མཐོང་བའི་རྒྱ་མཆོན་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེལ་བོ་
ཉིད་ཀྱི་སྐྱེལ་དེ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེལ་ལྟ་དགོས་ཤིང་། འཛིན་པ་སངས་རྒྱས་
རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེལ་ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་དེ་ནི། བདེན་འཛིན་གྱིས་
བཅིངས་པའི་སྟོན་ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེལ་དེ་ནི་སྟོན་ལྟར་

པར་ཤེས་མི་རུས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་སྟོང་པ་ཉིད་ཤེས་པ་
ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་མཆོན་ཏེ་ཆོས་གང་ལ་ཡང་
བདེན་ཞེན་ཡོད་ན་ཆོས་དེའི་ཆོས་ཉིད་མི་མཐོང་བ་ནི་འདྲོ། །གཟུགས་
སོགས་ཀྱན་རྫོབ་པའི་ཆོས་གང་ཡིན་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དེའི་ཆེ་
སྟོས་བཅས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་དགོས་ལ། དེ་དག་གི་
ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་པའི་ཆོས་གང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དེའི་ཆེ་སྟོས་པ་
རྣམ་པར་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་དགོས་ཏེ། བདེན་གཉིས་སོ་སའི་
མཐོང་ཚུལ་གྱི་བྱུང་པར་འདི་ནི་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་གནས་སོ། །དེར་མ་
ཟད། ཆོས་གང་ཡིན་ཡང་དེ་བདེན་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་ཀྱང་།
དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་སྟོང་དེའི་སྤང་ངོར་སྟོས་པ་འཆར་ཡང་ངེས་
ངོར་སྟོས་པ་གཙོད་དགོས་སོ། །

དེའི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ཆོས་སྐུའི་དབང་དུ་བྱས་ན་མཆོན་དཔེ་
ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཅམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྤྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་
ཆུབ་ཏུ་སངས་རྒྱས་པ་མེད་དོ། །དེ་ལ་ཆད་ལྟ་འགོག་པ་ནི། རབ་འབྱོར་ཁྱོད་
འདི་སྦྱུམ་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་གང་ལ་ལ་ཞིག་དོན་དམ་པར་མ་བྱུབ་
པར་རྟོགས་པ་ན། ཆོས་དེ་རིགས་པས་རྣམ་པར་བཤེགས་པའམ། མེད་པར་

བྱས་ཏེ་ཆད་པར་བཏགས་པའོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཤིང་འཇིན་ན། དེ་ལྟར་བལྟ་
 ཞིང་འདོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་གང་
 ཡང་རྣམ་པར་བཤེག་པའམ་ཆད་པར་བཏགས་པ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་
 དེའི་ཆེ་ཆོས་དེ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་གྱི། ཆོས་དེ་མེད་པར་རྟོགས་པ་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་སྟོའི་ངེས་ངོ་ན་ཀྱན་རྫོབ་པའི་ཆོས་
 དེ་དག་མེད་ཀྱང་སྟོ་ངེས་དེ་དག་མེད་པར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོ་ངེའི་དོན་
 མེད་ཀྱང་སྦྱིར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་བདེན་འཇིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་
 སྟོ་ངོ་ན་བདེན་སྟོང་དུ་སྤང་བའི་བུམ་སོགས་མེད་ཀྱང་སྦྱིར་དེ་ཡོད་པ་བཞིན་
 བོ། །

ཡང་གང་ཟག་གང་གིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གསུའི་སྤྱང་གི་བྱེ་མ་
 སྟེད་དག་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱིས་གང་བར་བྱས་ཏེ་སྦྱིན་པ་བྱིན་པའི་བསོད་
 རམས་ལས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གང་གིས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཤེར་
 ཕྱིན་གྱི་གཞུང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་མེད་པའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 ཤིང་། དོན་དམ་པར་སྦྱེ་བ་མེད་པ་སྟེ་མི་སྦྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཆེན་པོ་
 ཐོབ་ན། གང་ཟག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་གཞི་དེ་ལས་བསོད་རམས་
 གྱི་ཕུང་པོ་ཆེས་གྲངས་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསྦྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །མི་སྦྱེ་
 བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་ཅེས་པའི་དོན་སྤར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ཡང་རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམས་ཀྱིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་
ཕུང་པོ་བདེན་ཞེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ན།
རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསོད་ནམས་ཀྱི་
ཕུང་པོ་གཟུང་བར་མི་བགྱི་ལགས་སམ་ཞེས་ཐ་སྙད་དུ་བསོད་ནམས་མི་
བཟུང་ངམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་བྱུང་བ་ལྟར་བཅོས་ནས་ཁྱུས་པ་ན། བཅོམ་
ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཐ་སྙད་དུ་བསོད་ནམས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་བྱ་དགོས་
མོད་ཀྱི། བསོད་ནམས་ལ་བདེན་ཞེན་གྱིས་ལྟ་བའི་ལོག་པར་མི་བཟུང་སྟེ།
དེས་ན་ཐ་སྙད་དུ་བསོད་ནམས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་
ཏེ། འདིའི་གཟུང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་པས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་བདེན་
བྱུང་ཏུ་ཞེན་པའི་རྟག་ལྟ་དང་། ཡོངས་སུ་བཟུང་མོད་ཀྱིས་ཞེས་ཆད་པར་ལྟ་
བ་སེལ་ལོ། །ཡང་རབ་འབྱོར་ལ་སེམས་ཅན་གང་ལ་ལ་ཞིག་བདེན་ཞེན་
གྱིས་འདི་སྙམ་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་པར་གཞན་དུ་བཞུད་པ་སྟེ་འགྲོ་
བཤམ། ཚུར་བྱོན་ཏམ། ཡར་བཞེངས་སམ། སྟན་ལ་བཞུགས་སམ། གཉིད་
དུ་མནལ་བར་མཛད་དམ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་འདྲི་ན། འདྲི་བ་པོ་དེས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ངས་རང་ཉིད་འབྱོན་བཞུད་སོགས་དོན་དམ་པར་མེད་པར་
བཤད་པའི་དོན་མི་ཤེས་སོ། །རྒྱ་མཚན་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་དོན་དམ་པ་སྤྱོགས་གར་ཡང་པར་མ་བཞུད། སྤྱོགས་

གང་ནས་ཀྱང་ཚུར་མ་བྱོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་མཚན་དེ་བས་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་
 དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་
 པའི་སྒྲ་དོན་ནི། མདོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་རབ་ཏུ་
 གཟིགས། རབ་ཏུ་མཐེན། ལེགས་པར་མདོན་དུ་བྱས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་
 མཐེན་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྟོང་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་གཟིགས་
 པའི་སྐོར་ནས་ཡིན་ལ། ཐ་སྙད་དུ་འབྱོན་བཞུད་སོགས་ཡོད་ཀྱང་། ཆོས་སྐྱ་
 སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ནི། འབྱོན་བཞུད་སོགས་དོན་དམ་པར་མེད་
 དེ། འཕགས་པ་བརྒྱད་སྟོང་པའི་ཏྲག་ཏུ་དུས་ཆོས་འཕགས་བསྟན་པའི་སྐོར་
 ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱོན་བཞུད་སོགས་རིམ་ལྔར་ཡིན། ཏྲག་ཏུ་དུས་
 ཆོས་འཕགས་ལ་ངེས་པའི་ཚུལ་རྣམས་ནི། རྩེས་ཏྲག་ཏུ་དུའི་རྟོག་བརྗོད་དུ་
 རྒྱས་པར་བཤད་པ་རྣམས་བཀོད་ན་མང་དུ་དོགས་པས་མདོར་བསྡུས་ཞིག་
 བརྗོད་ན། སོས་ཀའི་དུས་སུ་རི་ཐང་མཚམས་སུ་བྱེ་མའམ་གད་པ་སྐྱ་བོ་
 སོགས་དང་ཉེ་བ་ན་སྒྲིག་རྒྱ་སྒོ་ཐེགས་ཐེགས་འགོ་བ་མཐོང་མོད། སྒྲིག་རྒྱའི་
 རྒྱ་དེ་དང་པོར་གང་ནས་ཀྱང་ཚུར་མ་འོངས་ཤིང་། མཐར་ཐྱོགས་གང་དུ་ཡང་
 དངོས་སུ་འགོ་བར་མི་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འབྱོན་
 བཞུད་སོགས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱ་མ་མཁན་གྱིས་དེ་ལྟ་ཤིང་བུ་
 སོགས་མི་དང་དུད་འགོ་སོགས་གང་ཟག་ཏུ་སྐྱལ་པ་དང་། ཡང་མི་ལམ་དུ་

སངས་རྒྱས་སམ་སེམས་ཅན་གྱི་གཟུགས་སྣ་ཚོགས་འཆར་བ་དང་། བེ་མང་
ལས་སྐྱེ་འབྱུང་བ་ནམས་ནི་དང་པོ་གང་ནས་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མ་བྱུང་།
མཐར་གང་དུ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་འགྲོ་བ་མེད་པའི་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱོན་བཞུད་སོགས་ཀྱང་དེ་དང་མཚུངས་པར་བཤད་
དོ།

གཞན་ཡང་། བགྲེས་ཚོས་ཁྱེས་པ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཅམ་
དུ་མ་ཟད། རྩེ་བ་གང་ནས་ཀྱང་མ་འོངས། གང་དུ་ཡང་མི་འགྲོ་། ཞེས་སོགས་
ཆོས་གཞན་ལའང་སྐྱར་ནས་གསུངས་པའི་མཐུག་ཏུ་དཔེ་དང་སྦྱོར་བ་ནི། ར་
བརྟུང་བ་ལས་སྐྱེ་འབྱུང་མོད། རྩེ་དེ་དང་པོར་རའི་ཤིང་དང་སྒྲགས་པ་དང་
བརྟུང་མཁན་གྱི་ལག་པ་དང་དབྱུག་གུ་སོགས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མི་གནས་
ཤིང་མི་འབྱུང་ལ་མཐར་གང་དུ་ཡང་མི་འགྲོ་མོད། རྩེ་ཚོགས་ན་ཐ་སྙད་དུ་
རྩེ་འགག་བྱེད་པར་བཤད་པ་བཞིན་འདོད་དགོས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སྐྱེ་ར་
རྩེ་འཁྱུལ་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་དེས་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། ། ཞེས་ཀྱང་
གསུངས་སོ། །

གཞན་ཡང་ངེ་སྐད་དུ། འཇམ་དཔལ་རང་བཞིན་ཆོས་ནམས་ཀྱན་གྱི་
དངོས། །གནས་མེད་འགྲོ་འོང་བལ་བ་ནམ་མཁའ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་
པས། ཆོས་སྐྱེ་སྟོང་བ་ཉིད་དེ་ནི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་སྟེ་དོན་དམ་པར་འདི་ན་

གནས་ཞེས་བསྟན་དུ་མེད་ཅིང་། རྣམ་མཁའ་ནི་གཞན་དུ་འགྲོ་འོང་མི་བྱེད་པ་
ལྟར་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ཡང་འདི་ནས་པར་འགྲོ་ཞིང་དེ་ནས་ཚུར་འོང་
བ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་པ་སྟེ་མཆོན་ཅམ་མོ། །

ཡང་རབ་འབྱོར་ལ་སེམས་ཅན་གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་སྟོང་གསུམ་གྱི་
སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་སའི་རྩལ་རི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་ཐམས་
ཅད་དཔེར་ན། རྩལ་སྤྱ་རབ་གྱི་ཆོགས་བཞིན་དུ་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བའི་གཟུགས་
སུ་སྤྱེ་མར་བྱས་ན། སྤྱེ་མར་བྱས་པའི་ཆོགས་དེ་དག་མང་ངམ་ཞེས་ངེས་པ་
ན། ལན་དུ་དེ་མང་ངོ་ཞེས་ཞུས་ཤིང་། གལ་ཏེ་རྩལ་གྱི་ཆོགས་ཤིག་དོན་དམ་
པར་མཆིས་པར་གྱུར་ན་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཐ་སྙད་དུ་རྩལ་སྤྱ་རབ་
གྱི་ཆོགས་ཞེས་བཀའ་མི་སྟོལ་ཏེ། དེ་རྣམས་དོན་དམ་པར་ཡོད་ན་དེར་ཡོད་
ཅེས་གསུངས་དགོས་པའི་སྤྱིར་ངོ། །དེ་རྣམས་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་རང་
བཞིན་རྩལ་སྤྱ་རབ་གྱི་ཆོགས་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ནི། དེ་རྣམས་དོན་
དམ་པར་ཆོགས་སུ་གྱུབ་པ་མ་མཆིས་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མཁྱེན་
ནས་གསུངས་པའི་སྟེད་དུ་སྟེ། དེས་ན་ཐ་སྙད་དུ་རྩལ་སྤྱ་རབ་གྱི་ཆོགས་ཞེས་
བགྱིའོ། །གཟུགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆུང་མཐའ་ནི་རྩལ་སྤྱ་རབ་ཡིན་ཞིང་དེ་
ལས་ཆུང་བའི་རྩལ་མེད་ལ། དེ་ནི་ཆ་མེད་དུ་འདོད་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལ་རིགས་
པས་གཞོད་པས་ཆ་བཅས་སུ་ཁས་ལེན་དགོས་ཤིང་། ཆ་བཅས་ཀྱང་འདི་ལ་

ཕྱོགས་བཞི་དང་སྟོང་འོག་ཏུ་རྩལ་རྩག་གིས་བསྐྱོར་ནས་གནས་པས་འགྲུབ་
ལ། མེད་ན་དེ་ལ་རིགས་པའི་གཞོན་བྱེད་སྟོན་ཚུ་ལ་མཆོན་ཅམ་སྤར་བ་ཤད་
ཟེན་ཏོ། །

རྩལ་སྤར་པར་ནས་རགས་པ་བཅུ་མ་ཚུ་ལ་ནི། རྩལ་སྤར་པར་བདུན་ལ་
རྩལ་སྤར་གཅིག་། དེ་བདུན་ལ་རྩལ་སྤར་མོ་གཅིག་། དེ་བདུན་ལ་ལྷགས་རྩལ་
གཅིག་། དེ་བདུན་ལ་ཚུ་རྩལ་གཅིག་། དེ་བདུན་ལ་རི་བོང་གི་རྩལ་གཅིག་། དེ་
བདུན་ལ་ལྷག་རྩལ་གཅིག་། དེ་བདུན་ལ་སྤང་རྩལ་གཅིག་། དེ་བདུན་ལ་ཉི་
ཟེར་རྩལ་གཅིག་། དེ་བདུན་ལ་སྟོ་མའི་རྩལ་གཅིག་། དེ་བདུན་ལ་ཤིག་རྩལ་
གཅིག་། དེ་བདུན་ལ་སོར་གཅིག་། སོར་ཉེར་བཞི་ལ་སྤྱ་གང་། སྤྱ་བཞི་ལ་
འདོམ་གང་། འདོམ་ལྔ་བརྒྱ་ལ་རྒྱང་གྲགས་གཅིག་། རྒྱང་གྲགས་བརྒྱད་ལ་
དཔག་ཚད་གཅིག་ཡོད་དེ་གཞན་ཡང་མཆོན་ནོ། ། རྩལ་སྤར་པར་བཞིན་
གྱིས་མ་གྲུབ་པར་བཤད་ནས་དེ་བསགས་པའི་རགས་པ་ཡང་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་
ཉེན་གྱི་ཁམས་དེ་ཡང་དོན་དམ་པར་ཁམས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་པར་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་མིང་གིས་སྟོང་གསུམ་གྱི་
སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་ཞེས་བྱའོ། ། འདིས་སྟོན་བཅུད་གཉིས་ཀ་
མཆོན་ནོ། ། གལ་ཏེ་དོན་དམ་པར་སྟོན་བཅུད་གྱི་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་དེ་སྟོ

བྱ་ཞིག་མཆིས་པར་གྱུར་ན་ནི། དེ་ཉིད་ཆོག་གས་ཤིང་འདུས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་
 རགས་པ་རིལ་པོ་གཅིག་ཏུ་གྱུབ་ཅིང་འཇིན་དགོས་པར་འགྱུར་བའི་སྦྲད་དུ་
 ཉེ། དེ་ལྟར་གྱུབ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀྱང་གཟིགས་དགོས་པར་འགྱུར་
 རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་ལྟ་བུའི་སྟོད་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་རྣམས་
 ཆོག་གས་ཤིང་མ་འདུས་པའི་རིལ་པོ་རགས་པ་ཆ་མེད་གཅིག་ཏུ་གྱུབ་པར་མ་
 གཟིགས་པས། འཇིག་རྟེན་ན་རིལ་པོར་རགས་པ་མིང་པོ་ཆ་མེད་གཅིག་ཏུ་
 གྱུབ་པར་འཇིན་པ་གང་གསུངས་པའི་འཇིན་པ་དེ་ཡང་དོན་དམ་པར་འཇིན་
 པར་གྱུབ་པར་མ་མཆིས་སོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་མ་གཟུང་བྱ་དང་། འདིས་འཇིན་པ་
 ཡང་དོན་དམ་པར་འགྱུབ་པར་སྟོན་པར་བཤད་དོ། །སྤྱི་མ་འདིས་བཅུད་ཀྱི་
 འཇིག་རྟེན་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུས་
 བྱི་རྩལ་སྤྱ་རབ་བསགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྩལ་སྤྱ་མོ་
 ཆོག་གས་ཤིང་འདུས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རགས་པ་རིལ་པོ་ཆ་
 མེད་གཅིག་ཏུ་འཇིན་པ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱ་རབ་བསགས་པའི་རགས་པ་
 རྣམས་ནི་ཆོག་གས་ཤིང་འདུས་པའི་རྩན་པ་ཡིན་པར་ངེས་སྒྲ་ཡང་། རྩལ་སྤྱ་
 རབ་ནི་རྩན་པར་བྱུང་ངེས་དཀའ་བའི་དབང་གིས་དེ་ཆ་མེད་དང་རྟག་པ་དང་
 དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པ་ཡང་བྱུང་ངོ་། །

དེ་ནས་བཙུམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་རབ་འབྱོར་ལ་རིལ་པོར་འཇིན་པ་དེ་

ཉིད་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཅིང་དོན་དམ་པར་མེད་ལ། གཟུང་བྱའི་
 ཚོས་དེ་ནི་དོན་དམ་པར་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཡིན་ན་ཡང་། གྱིས་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བ་
 རྣམས་གྱིས་དེ་དོན་དམ་པར་བརྗོད་དུ་ཡོད་པར་ཞེན་ནས་བཟུང་ངོ་། །འདི་
 དག་གིས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་བཤད་དོ། །འོན་ཀྱང་དོན་
 དམ་པར་བརྗོད་དུ་མེད་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་པ་ལ་རྗོད་བྱེད་སྐྱ་རྣམས་ནི་
 རང་ཡུལ་ལ་དངོས་པོའི་དབང་གིས་མི་འཇུག་ཅིང་། འདོད་པའི་དབང་དང་ཐ་
 སྙད་གྱི་དབང་གིས་འཇུག་ཚུལ་འདི་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་པར་སྒྲུང་ངོ་། །
 དེ་ནས་རབ་འབྱོར་སེམས་ཅན་གང་ལ་ལ་ཞིག་འདི་སྐད་དུ་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པས་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། སེམས་ཅན་དང་སློག་དང་
 གང་ཟག་ཏུ་ལྟ་བར་རང་ལུགས་ལ་གསུངས་སོ་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ཡང་དག་པ་
 ལྟེ་ལེགས་པར་སྐྱ་བས་སྐྱ་བ་ཡིན་ནམ་ཞེས་བྲིས་པ་ན། ལན་དུ་རབ་འབྱོར་
 གྱིས་དེ་མ་ལགས་སོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་ཅིའི་སྐད་དུ་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པས་གཞན་གྱིས་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་སོགས་སུ་གང་གསུངས་པ་དེ་ནི། བདག་ཏུ་
 ལྟ་བ་སོགས་རྣམ་པར་བཤེགས་པ་དང་། ལྟ་བ་དེ་དག་གི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་དང་
 ལྟ་བ་དེ་ཡང་དོན་དམ་པར་མ་མཆིས་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་
 པའི་སྐད་དུ་སྟེ། དེས་ན་ཐ་སྙད་དུ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་སོགས་ཞེས་བགྱིའོ། །

དེ་ནས་མཇུག་སྐད་པར་བཞེད་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་རབ་

འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པས།
 རི་སྐད་བཤད་པ་འདི་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱར་ནས་ཤེས་པ་དང་བལྟ་བ་
 དང་མོས་པར་བྱ་ཞེས་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ། ལྟ་བ་ནི་བསམ་
 པའི་ཤེས་རབ། མོས་པ་ནི་བསྐྱེམས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞེས་པའོ།
 ཅི་ནས་ཀྱང་ཆོས་སུ་འདུ་ཤེས་ཞེས་པ་ནི་ཆོས་གང་ལ་ཡང་བདེན་པར་བྱུང་
 ལྟམ་པའི་འདུ་ཤེས་བདེན་འཛིན་མི་སྤྱེ་ཞིང་། བདེན་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་མི་
 གནས་པར་བྱའོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་ཆོས་སུ་འདུ་
 ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདུ་ཤེས་པའི་ཡུལ་དང་འདུ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱང་དོན་དམ་
 པར་འདུ་ཤེས་མེད་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེས་
 བ་ཐ་སྐད་དུ་ཆོས་སུ་འདུ་ཤེས་ཞེས་བགྱིའོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན་དང་། དེ་ཅིའི་
 སྐད་དུ་ཞེ་ན་གཉིས་ཀྱི་སྤྱིར་དང་སྐད་དུ་ནི་གཏན་ཆིགས་སམ། རྒྱ་མཚན་
 ཡིན་ཞིང་སྐད་དོད་ཨ་ཐ་ཞེས་པར་འདྲ་ཡང་། ལྟ་བ་ནི་སྟོན་པའི་གསུངས་ཏེ་
 ཞེ་ས་མེད་ལ། སྤྱི་མ་རབ་འབྱོར་གྱི་གསུང་ནི་ཞེ་སར་བསྐྱར་བའོ། །དེ་ལྟར་
 བདེན་མེད་ཡང་དང་ཡང་དུ་བཤད་ནས་བདེན་འཛིན་ནན་ཏན་དུ་མཛད་ནས་
 བཀག་གོ།

འགོག་ཚུལ་ནི། བདེན་འཛིན་གྱིས་བཟུང་བ་ལྟར་དེའི་ཞེན་ཡུལ་ལ་
 རིགས་པའི་གཞོན་བྱེད་བསྟན་ནས་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། ཆོར་མ་འདོན་པ་ལྟར་

མིན་ཏེ། འཕགས་པ་ལྷས། ཡུལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི། །སྲིད་པའི་ས་
བོན་འགག་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། འདི་ཡུལ་སུན་དབྱུང་
མེད་པར་ནི། །དེ་སྟོང་བ་ནི་རྒྱས་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འགོག་
པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། བདེན་འཇིན་མ་རིག་པ་ཡིན་པས་དེའི་དབང་གིས་འཁོར་
བར་འཁོར་བ་དང་། བདེན་འཇིན་སྟོང་བ་ལ་བདེན་མེད་རྟོགས་དགོས་ཤིང་
དེ་རྟོགས་ནས་བསྐྱེམས་སྟོབས་ཀྱིས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་ནས་ཐར་པ་དང་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གོ་འཕང་ཡང་ཐོབ་པར་འགྱུར་སྟེ་དགོངས་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྐུད་པ་ལས། འཁོར་བར་ཆགས་པའི་ཡིད་དང་ལྷན་རྣམས་རྟག་
ཏུ་འཁོར། །བདག་དང་བདག་གི་ཆོས་གཉིས་ཡང་དག་མིན་སྟོང་སྟེ། །བྱིས་
པ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མཁའ་ལ་མདུད་པ་བོར། །དཔེར་ན་དོགས་པའི་འདུ་
ཤེས་ཀྱིས་ནི་དུག་ལངས་པ། །དུག་དེ་ཁོང་དུ་སོང་བ་མེད་ཀྱང་བརྒྱལ་བར་
འགྱུར། །དེ་བཞིན་བྱིས་པ་བདག་དང་བདག་གིར་ཁས་ལེན་པ། །བདག་དེར་
འདུ་ཤེས་ཡང་དག་མིན་རྟོག་སྟེ་ཞིང་འཇིག་ །རི་ལྟར་འཇིན་པ་དེ་ལྟར་ཀུན་
ནས་ཉོན་མོངས་བསྟན། །བདག་དང་བདག་གིར་མི་དམིགས་རྣམ་པར་བྱང་
བར་གསུངས། །ཞེས་དང་། སེམས་ཅན་ཐ་མ་འབྲིང་དང་མཆོག་གྱུར་རི་སྟེད་
པ། །དེ་ཀུན་མ་རིག་ལས་བྱུང་བདེ་བར་གཤེགས་པས་གསུངས། །རྒྱུན་
རྣམས་ཆོགས་ནས་སྤྱག་བསྐྱེལ་འཁྱུལ་འཁོར་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །མ་རིག་འཁྱུལ་

འཁོར་དེ་ནི་ཟད་མེད་འཕེལ་བ་མེད། །ཡེ་ཤེས་ཚུལ་སྟོ་ཐབས་དང་ཅ་བ་རི་
སྟེད་པ། །དེ་ཀྱན་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་མཆོག་ལས་བྱུང་། །སྟེན་ནམས་
ཆོགས་ནས་ཡེ་ཤེས་འབྲུལ་འཁོར་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་
ལ་ཟད་མེད་འཕེལ་བ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་སྟེར་རོ། །

མདོར་ན། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཐར་པ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་
ཀྱན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་ན་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐར་པ་ཐོབ་མི་
སྟེད་པའི་སྟེར་ཏེ། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། གལ་ཏེ་བདག་མེད་ཆོས་ལ་སོ་
སོར་རྟོག །སོ་སོར་དེར་བརྟག་གང་ཞིག་སྟོམ་བྱེད་པ། །ཐར་པ་ཐུང་ན་འདས་
ཐོས་འབྲས་བུའི་རྒྱ། །རྒྱ་གཞན་གང་ཡིན་དེས་ནི་ཞིར་མི་འགྱུར། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟ་བུ་གཞན་ཡང་ཁུངས་མང་ཡང་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །དེ་ལྟར་
གལ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་ཏེ་པན་ཡོན་བསྟན་པའི་སྟོ་ནས་མཇུག་བསྟུ་བ་ནི།
རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་གིས་འཛིག་
རྟོན་གྱི་ཁམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་གསེར་དངུལ་ལྷ་ཉིག་སོགས་རིན་པོ་
ཆེ་སྣ་བདུན་གྱིས་གང་བར་བྱས་ཏེ་སྦྱིན་པ་བྱིན་པ་བས་གྱང་། རིགས་གྱི་
བུའམ། རིགས་གྱི་བུ་མོ་གང་གིས་གཞུང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་
རྩོགས་པར་ལྟ་ཞོག །ཐ་ན་ཟབ་མོ་སྟོན་པའི་ཆོག་རྒྱང་པ་བཞི་པའི་ཆོགས་སུ་
བཅད་པ་ཅམ་གྲིས་ནས་སྟོ་ལ་འཛིན་ཏམ། སྟེགས་བམ་སྟོག་གམ། སྟེགས་

བམ་ཡོངས་རྫོགས་ལག་ཏུ་འཆང་ངམ། དེའི་ཆོག་དོན་ནམས་ཀྱན་ཚུབ་པ་སྟེ་
ཤེས་པར་བྱེད་ངམ། རང་གིས་ཆོག་དོན་ཤེས་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་གཞན་
དག་ལ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་པར་བྱེད་ན། གང་ཟག་དེ་ཉིད་
དེ་ལྟ་བུ་བྱས་པའི་གཞི་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཏེ་དོན་ལ་པན་ཡོན་ཆེས་མང་
དུ་གྲངས་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསྐྱེད་དོ། །བསོད་ནམས་ཞེས་པ་ནི་བསོད་
ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་གཉིས་ཀ་མཆོན་ཞིང་། སྦྱིན་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་
བཟོད་པ་གསུམ་ལས་ནི་གཙོ་བོར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་གསོག་ལ།
བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་གཙོ་བོར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་གསོག་
ཅིང་། བཙུན་འགྲུས་ལས་ནི་དེ་གཉིས་ཀ་འབྱུང་དོ། །

དེས་ན་ཤེས་སྦྱིན་ལ་ཐོས་བསམ་སོགས་བྱེད་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ཆོགས་གསོག་པ་གཙོ་བོ་ཆེད། །འོ་ན་གཞུང་འདིར་པན་ཡོན་འཆང་པའི་སྐབས་
ནམས་སུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྤང་བོ་ཞེས་པ་མང་དུ་འབྱུང་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་
ན། དེ་ནི་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་ལྷས་སྤེལ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཅམ་ལ་
དགོངས་པ་མ་ཡིན་གྱི། པན་ཡོན་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་མིང་གིས་བརྗོད་པའོ།

གཞུང་འདི་སྟོན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། ཇི་ལྟར་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་
སྟོན་ཅེ་ན། དེ་ཡང་བརྗོད་ཅིང་སྟོན་པ་དང་གོ་བ་ནམས་ནི་ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་
འཛོག་ཅིང་། དོན་དམ་པར་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་སོགས་མེད་པས་དོན་ཇི་ལྟར་

ཡང་དག་པར་རམ་དོན་དམ་པར་རམ་རབ་ཏུ་མི་སྟོན་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་སྟོན་པ་
དེ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་ཆོག་དང་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་ཏེ། རྒྱ་མཆན་དེས་ན། ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་
པ་ཞེས་བྱའོ། །

འདི་ལོགས་པར་ཞེས་པ་ནི། རྫོང་བྱེད་གྱི་སྤྱོད་ཆམས་ནི་རང་ཡུལ་ལ་
བརྟེན་དང་ཐ་སྙད་གྱི་དབང་གིས་འཇུག་ཅིང་། དངོས་པོའི་དབང་གིས་མི་
འཇུག་པའི་ཚུལ་ལོགས་པར་ཞེས་དགོས་ཏེ་གོང་དུ་མཆོན་ཅམ་ཞིག་བཤད་
ཀྱང་། འདིར་ཡང་དངོས་པོའི་དབང་གིས་མི་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི་དོན་
གཅིག་ལ་འང་མིང་སྤྱོད་ཆོགས་གྱིས་བརྫོང་ཆོག་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དཔེར་ན་རྟ་ལྟ་བུ་
གཅིག་ལ་ཡང་རྒྱ་གར་རྒྱ་ནག་བོད་སོག་པོ་སོགས་གྱིས་རང་རང་གི་ཡུལ་
སྐད་སྤྱོད་ཆོགས་གྱི་མིང་གིས་བརྫོང་པ་བཞིན་དང་། ཞེར་ཕྱིན་བྱམས་པས་
ཁུས་པ་ལས་གཟུགས་སོགས་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་མིང་སྟོན་བྱར་དུ་
བཏགས་པར་གསུངས་པས་མིང་འཇུག་པ་ནི་བརྟེན་དབང་ཡིན་གྱི། དངོས་
པོའི་དབང་གིས་མིན་ནོ། །

དེས་ན་མིང་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་གོ་བ་ཡང་བརྟེན་སྐྱར་དགོས་པའི་དབང་
གིས་ཡིན་གྱི། བརྟེན་སྐྱར་ན་དོན་གོ་མི་ཁུས་ཏེ། དཔེར་ན་གྲིས་པ་ཆུང་དུ་
བརྟེན་མི་ཞེས་པ་ལ་མིང་དེ་དང་དེ་བརྫོང་ཀྱང་སྤྱོད་ཅམ་ཞིག་ཐོས་པར་འགྱུར་

ཞིང་། དོན་དེ་དང་དེ་མི་གོ་བ་ལྟར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ཀྱན་གྱིས་ཀྱང་
དོན་དེ་གོ་བ་ནི་བདེ་དབང་གིས་ཡིན་གྱི། བད་མེད་ན་གྱིས་པ་ཆུང་དུ་ལྟར་
སྒྲ་ཙམ་ཞིག་ཐོས་པར་འགྱུར་གྱི་དོན་གོ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཆོས་རྣམས་དོན་
དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་དབྱུང་མི་བཟོད་ཅིང་། འཕགས་པའི་མཉམ་
བཞག་གི་གཟིགས་དོར་གཉིས་སྒྲ་གི་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བས་
དེའི་དོར་སྒྲོས་བཅས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བརྗོད་མི་རུས་པ་ནི་ལྡ་མ་ལས་ཀྱང་ཟབ་སྟེ།
སྒྲ་བསམ་བརྗོད་མེད་ཤེས་རབ་པ་དོལ་བྱུ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་
ནས་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་ཅིང་མི་རྟག་པར་བསྟན་
ནས་མཐུག་བསྟུ་བ་ནི། སྐར་མ་རབ་རིབ་མར་མེ་དང་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ།
གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱང་པོ་ལྔ་སོགས་ལ་མཆོན་ན། དཔེར་ངེ་ལྟར་ན།
སྐར་མ་རྣམས་ནི་མཆོན་མོར་སྒྲ་ཞིང་། ཉིན་མོར་མི་སྒྲ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཕྱང་
སོགས་ཀྱི་འདུས་བྱས་རྣམས་ནི་མ་རིག་པའི་ཐུན་པ་ཡོད་ན་དོན་དམ་པར་
སྒྲ་གི། །བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཉི་མ་ཤར་བ་ན་དོན་དམ་པར་མི་
སྒྲ་བས་སྐར་མ་བཞིན་དུ་བསྟོའོ། །རྟུལ་སོགས་རབ་རིབ་ཀྱིས་མིག་བསྐྱེབས་
པའི་ཆེ་དོན་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མི་སྒྲ་བར་གཞན་དུ་མཐོང་བ་ལྟར་མ་རིག་
པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་སྒྲོ་མིག་བསྐྱེབས་པའི་དོར་འདུས་བྱས་རྣམས་ཀྱང་དོན་
གཞན་དུ་སྒྲ་དོ། །མར་མེ་ནི་སྒྲོང་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐུར་དུ་སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་པ་

དེ་བཞིན་དུ་འདུས་བྱས་ནམས་ནི་རང་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱར་དུ་
 སྐྱེ་འཛིག་བྱེད་དོ། །སྐྱེ་མ་ནི་དོན་གཞན་དུ་སྤང་བ་ལྟར་འདུས་བྱས་ནམས་ནི་
 སྐྱོ་འཁྱུལ་བའི་ངོར་བདེན་པར་སྤང་དོ། །ཟིལ་བ་ནི་སྤྱར་དུ་འཛིག་པ་ལྟར་
 འདུས་བྱས་ནམས་ནི་རང་གི་དུས་གཉིས་པར་མི་སྟོད་པར་སྤྱར་དུ་འཛིག་གོ།
 རྒྱ་བྱར་ནི་རྒྱ་འཁྱུགས་པ་སོགས་ལས་སྐྱོ་བྱར་དུ་འབྱུང་ཞིང་འཛིག་པ་ལྟར་
 འདུས་བྱས་ནམས་ནི་རྒྱུ་ཆོགས་ན་སྐྱོ་བྱར་དུ་འབྱུང་ཞིང་འཛིག་གོ། །མི་
 ལམ་ནི་གཉིད་ཀྱིས་བསྐྱད་པའི་ཆེ་འཁྱུལ་སྤང་ཡིན་པ་ལྟར་འདུས་བྱས་
 ནམས་ནི་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པའི་ངོར་བདེན་སྤང་དུ་འཆར་དོ། །སྐྱོག་ནི་སྤྱར་
 དུ་འབྱུང་ཞིང་འཛིག་པ་ལྟར་འདུས་བྱས་ནམས་ནི་རྒྱུ་ཆོགས་ན་སྤྱར་དུ་
 འབྱུང་ཞིང་འཛིག་གོ། །སྤྱིན་ནི་སྐྱ་སོགས་ཀྱི་བསམ་པའི་དབང་གིས་མཁའ་
 ལ་སྐྱེ་ཞིང་འཛིག་པ་ལྟར་འདུས་བྱས་ནམས་ནི། ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་
 ཡིན་པའི་ལས་དབང་གིས་སྐྱེ་འཛིག་བྱེད་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་དཔེ་ནམས་
 ཀྱིས་ཀྱང་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་བཤད་དོ། །དེ་དག་ནི་འདུས་
 བྱས་ནམས་ལ་ཐུན་མོང་དུ་སྤྱར་ནས་བཤད་པ་སྟེ། མདོ་ལས་ནི། གཟུགས་
 ནི་དབྱ་བ་བརྗོད་པ་འདྲ། །ཆོར་བ་རྒྱ་ཡི་རྒྱ་བྱར་བཞིན། །འདུ་ཤེས་སྟེག་རྒྱ་
 ལྟ་བུ་སྟེ། །འདུ་བྱེད་ནམས་ནི་རྒྱ་ཤིང་བཞིན། །ནམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་མ་ལྟར། །
 ཉི་མའི་གཉིན་གྱིས་བཀའ་བསྐུལ་ཏོ། །ཞེས་བཤད་ཅེས་མགོན་པོ་སྐྱ་སྐྱབ་

གསུང་ངོ། །སྟོབ་དཔོན་ཀླ་མ་ལ་ཞེ་ལས་ནི་ཕྱི་མ་གསུམ་དུས་གསུམ་དང་
སྐར་ནས་སྐ་མ་ལས་མི་འདྲ་བར་བཤད་ཀྱང་མི་འགལ་ལོ། །མདོར་ན་འདུས་
བྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གོང་དུ་བཤད་པའི་དཔེ་དགུ་པོ་དེ་ལྟར་མི་ཉག་པ་དང་
རང་བཞིན་མེད་པར་བལྟ་བོ་ཞེས་སོ། །འདིས་ཀྱང་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀ་བསྟན་པར་བརྩུང་ངོ། །

གསུམ་པ་མཇུག་གི་རིམ་པ་ནི།

བཙུམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་བསྩལ་ནས། དེ་ལ་གནས་
བཟན་རབ་འབྱོར་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་དགེ་སྟོང་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་
པོ་དེ་དག་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་དང་། དགེ་སྟོང་པ་དང་། དགེ་
སྟོང་མ་དང་། དགེ་བསྟེན་པ་དང་། དགེ་བསྟེན་མའི་འཁོར་རྣམ་པ་བཞི་པོ་
དང་། གཞན་ཡང་ལྟ་དང་མི་དང་ལྟ་མ་ཡིན་དང་བྱི་བར་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་
ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡི་རང་ཞིང་དགའ་སྟེ། བཙུམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ངེ་སྐད་
གསུངས་པ་ལ་མདོར་པར་བསྟོད་དོ་ཞེས་སོ། །འདིའི་མཇུག་ཏུ་དོ་ཇེ་གཙོད་
པའི་སྟོང་པོའི་སྤྲལ་ས་ཞེས་པ་ཞིག་འབྱུང་བ་འདི་མདོ་རྒྱད་ན་ཡོད་པར་མ་
མཐོང་བས། གཞན་ཞིག་གིས་བྱས་ནས་བརྩུག་པར་ངེས་སོ། །དེར་མ་བཟད་
སྟོང་པོ་འདི་ལན་གཅིག་བཟོད་པས་དོར་གཙོད་ཆར་བྱི་དགུ་སྟོང་བསྐྲག་པ་
དང་མཉམ་མོ་ཞེས་པ་ནི་བསྤྲལ་ས་བཟོད་ཏེ་ཅང་ཐལ་བ་སྟེ། འོན་ཀྱང་ཉོན་མི་

མཆོག་པ་ནི་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གསུང་རབ་འདི་ལ་སོགས་པ་གཞུང་མང་པོའི་
 དགོངས་འགྲེལ་འབད་པས་བྱས་པ་ནི། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པའི་
 མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་དང་། །དམ་ཆོས་འཛིན་པའི་
 བསོད་ནམས་གང་། །སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མོས་པ་ཡི། །བཙུ་བྱུག་ཆར་ཡང་མི་ཕོད་
 ནོ། །ཞེས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་འཆད་ཅིང་མོས་པ་ལས་པན་ཡོན་ཆེན་པོ་འབྱུང་
 བར་གསུངས་པ་དང་། ལྷའི་བྱ་སྟོ་གྲོས་རབ་གནས་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས།
 ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བཀའ་བསྟན་གཉིས་སུ་འདུ། །ལེགས་པར་བཤད་
 དང་དེ་ཡི་དགོངས་འགྲེལ་པ། །དེ་ཡི་དབང་གིས་ལྷ་ཀྱའི་བསྟན་པ་ཡང་། །
 འཛིག་རྟེན་ཁམས་འདིར་ཡུན་རིང་གནས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་བྱབ་པའི་བསྟན་པ་ལ་པན་ཅུང་ཟད་རེ་ཞེ་སྟོགས་བསམས་ནས་ཡིན་གྱི་
 གཞན་མིན་ནོ། །སྟོན་པས་ཤེར་བྱིན་བྱང་སྟོགས་ནས་བྱང་སྟོགས་ཀྱི་རྒྱད་དུ་
 དར་བར་འགྱུར་ཞེས་ལུང་བསྟན་འདུག་པ་བཞིན། བྱང་སྟོགས་འདིར་རྗེ་ཉིད་
 ཀྱིས་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལྟར་ཤེར་བྱིན་གྱི་སྟོང་པོ་ལྟ་བ་
 རྣམ་པར་དག་པ་གསལ་བར་མཛད་པའི་སྟོལ་དུ་ཞུགས་ནས། ཁོ་བོས་ཀྱང་
 རྗེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་ལྟ་བའི་རྣམ་བཞག་དུ་མ་བྱས་པ་རྣམས་སྟོགས་
 མང་པོར་དར་ཞིང་། བྱད་པར་དུ་ཅ་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དང་། ཤེར་
 སྟོང་དང་ཟབ་མོའི་གཞུང་འདིའི་དགོངས་པ་སྟོས་ཅི་རུས་སུ་བཀྲལ་བ་འདི་

དག་ཀྱང་། རྒྱལ་བས་ལུང་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོའམ་སྟམ་ནས་
ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་ཚུལ་འདི་ལ་འབད་བ་ནི་དོན་མཆིས་པ་ཡིན་ནོ། །

༥ སྤྲུལ་བ། སྟོན་བསགས་ལེགས་སྤྱད་མང་ཐོས་སྒྱུར་ཤུགས་ཀྱིས། །
ལུང་དང་རིགས་པའི་གཤོག་སྟོར་བ་བསྟོད་དེ། །ཟབ་དོན་མཁའ་ལ་བསྟོད་
པའི་གཉིས་སྦྲེས་བྱོད། །དོན་མིན་འབྲུལ་བའི་གཡང་སར་མ་སྤྱང་ངམ། །གལ་
ཏེ་ཚུལ་འདིར་ཉིས་བཤད་ཆ་མཆིས་ན། །ཐུབ་དབང་ཉིད་བྱང་བཤགས་ཤིང་
བཟོད་གསོལ་གྱི། །བཅེ་བའི་ཐུགས་ཀྱིས་ནོངས་པའི་བྱི་སྤངས་ནས། །བྱང་
ཚུབ་བར་དུ་རྗེས་སུ་འཛིན་གྱུར་ཅིག །ཆེས་ཟབ་ཟབ་མའི་མདོ་དོན་བཀའ་
བའི་དགོས། །གཞུང་མང་མང་དུ་ཐོས་པའི་སྟོན་ལྟར་བདག །སྦྱེ་ཀྱན་ཀྱན་
མཁྱེན་ལམ་སྦྱབ་ཏེན་ཉིད་ཆོགས། །རབ་རྫོགས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་
སྤྱར་ཐོབ་ཤོག །ཅེས་རྫོང་གཙོང་གི་འགྲེལ་བ་ཐར་པར་བསྟོད་པའི་ལམ་བཟང་ཟབ་དོན་སྤྱང་བའི་
ཉི་མ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། །ཤུའི་དགོས་སྟོང་གཤགས་པ་བཤད་སྦྱབ་ཅེས་བྱ་བས་རང་ལོ་བཅུ་ཐག་བདུན་
པ་རབ་བྱང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཤིང་གི་ལོར་དད་པས་ཅོ་ནེའི་དགོན་ཉིད་དུ་སྤྱར་བའི་ཡི་གེ་བ་ནི་དྲ་ཡི་ལ་
ལུང་སྟོན་བཟང་དོན་གྲུབ་ལོ། །ལུགས་འབྲུག་ལོར་ས་རྒྱའི་ནང་དགོས་སྟོང་སྟོན་བཟང་ཆོས་འབྱོར་གྱི་ཞལ་
མཇལ། །

མཛུགས། །

༡༡། །ལམ་རིམ་བསྐྱས་དོན་གྱི་ཆིག་འགྲེལ་སྙེང་པོ་
མདོར་བསྐྱས་གསལ་བ་ཞེས་བྲ་བ་
བཞུགས་སོ། །

ལམ་རིམ་བསྐྱས་དོན་གྱི་ཆིག་འགྲེལ་སྙེང་པོ་མདོར་བསྐྱས་

༡༡། །ན་མོ་སུ་མ་ཉི་གྲི་ཉི་ཡེ། ཐུགས་བསྐྱེད་མཁྱོགས་འགྲོའི་
ཤུགས་གྱིས་ཉེར་བྲངས་པའི། །གཞན་པན་འཕྲིན་ལས་འགྲོ་བའི་དཔལ་དུ་
ཤར། །སྐལ་ལྷན་བརྩོ་ཡོངས་གྱི་གཉེན་གཅིག་པོ། །ཐུབ་དབང་སྤྲུ་བའི་ཉི་མ་
དེ་ལ་འདུད། །སྟོ་ཆེན་གཞན་གྱིས་ཤིན་ཏུ་དཔག་དཀའ་བའི། །ཟབ་དོན་
ལེགས་པར་འགྲེལ་བའི་རྣམ་དཔྱད་གྱིས། །བཟང་པོའི་མཛད་མཆོག་གྲགས་
པའི་སྙེང་བ་ཅན། །རྩེ་བཙུན་སྤྲ་མའི་ཞབས་ལ་གྱུས་ཐུག་འཆལ། །གང་དེའི་
ལེགས་པར་བཤད་པའི་མཐར་ཐུག་ནི། །བྲང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཞེས་
གྲགས་པ། །དེ་ཡི་གནད་ཀྱན་གཅིག་ཏུ་རབ་བསྐྱེལ་པ། །ལམ་རིམ་བསྐྱས་
པའི་དགོངས་དོན་གསལ་བར་བྲ། །

དེ་ལ་འདིར་བདག་ཅག་གི་སྤྲ་མ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཙོང་ཁ་པ་ཆེན་
པོས་མཛད་པའི་ཉམས་མགུར་རམ། །ལམ་རིམ་བསྐྱས་པའི་དོན་ནི་གང་
བཤད་པར་བྲ་བའི་ཆོས་སོ། །

འདི་ལ་གསུམ། སྟོན་འགྲོ་མཆོད་བརྗོད་སོགས་དང་། དངོས་གཞི་

གཞུང་དོན་དང་། མཐུག་གི་བཤའ་པའི་བྱང་པར་རོ། །

དང་པོ་(སྒྲོན་འགྲོ་མཆོད་བརྗོད་སོགས་)ལ་གཉིས།

མཆོད་པར་བརྗོད་པ་དང་། བཤའ་བྱ་ངོས་བཟུང་བའོ། །

དང་པོ་(མཆོད་པར་བརྗོད་པ་)ལ་འང་གཉིས་ཏེ།

དང་པོ་(མཆོད་པར་བརྗོད་པ་)ནི།

ལ་ལར་ན་མོ་གྲུ་རུ་མཆུ་སྟོ་ཕྱ་ཡ། ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་སྟོའོ། །

གཉིས་པ་(བཤའ་བྱ་ངོས་བཟུང་བ་)ལ་ལྔ་ལས།

དང་པོ་ཐུབ་དབང་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ་ནི། ཐུན་ཆོགས་དག་ལེགས་བྱེ་
བས་བསྐྱུན་པའི་སྒྱ། །ཞེས་སོགས་རྒྱུ་པ་བཞི་སྟེ། འདི་ལ་མཁུན་བཅེ་རུས་
གསུམ་མཇུ། སྤངས་ཉོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྒྱི་དང་། བྱེ་བྲག་སྒྱི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་
དབང་དུ་བྱས་ན། མཆོན་དང་དཔེ་བྱང་སོགས་ཡོན་ཏན་དུ་མས་བྱང་པར་དུ་
བྱས་པ་དེ་ནི། རྒྱ་གང་ལས་འབྱུངས་པ་ཡོད་དེ། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་
ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པའི་དག་ལེགས་རེ་རེ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་བྱེ་
བས་བསྐྱུན་པ་སྟེ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདིར་བྱེ་བ་ཞེས་པ་ནི། མང་ཆིག་ཡིན་གྱི། གངས་ཀྱི་བྱེ་བ་ཅམ་ལ་མི་
བཟུང་ངོ། །མཆོན་དཔེ་རེ་རེ་ལ་རྒྱ་རི་ཅམ་དགོས་པ་ནི། རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་
ལས་གསལ་ལ། རྒྱ་སོ་སོ་བ་རེ་རེའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། ཡུམ་གྱི་མདོ་

སོགས་དང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ནའང་ཡོད་དོ། །གསུང་གི་ཡོན་ཏན་ལ་ངོ་
 བོའི་དབང་དུ་བྱས་ནའང་རུང་ལ་འབྲས་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་གསུང་གི་ཡོན་ཏན་ནམ་བུའི་ལས་ཡོད་དེ། གངས་མཐའ་ཡས་
 པའི་འགྲོ་བའི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་རེ་བ་སྐོང་བར་བུའི་པའི་
 ཕྱིར་དོ། །རེ་བ་སྐོང་ཚུལ་ཡང་། ཆོས་བསྟན་ནས་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་
 ལེགས་ལ་བཀོད་པའི་སྟོན་སྟེན་པན་འདོགས་པ་དང་། དེ་དང་དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཐེ་
 ཆོམ་གཅོད་པ་ལ་བུའོ། །ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ངོ་མོའི་
 དབང་དུ་བྱས་ན་མ་ལུས་རི་ལྟ་རི་སྟེད་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རི་བཞིན་
 མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲུབ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་
 ཏན་དང་ལྡན་པ། འཁྱའི་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་འཁྱུ་ཐུབ་པ་དེ་ལ་རི་ལྟར་ཐུག་
 འཆལ་བ་ཡོད་དེ། ཡན་ལག་གི་དམ་པ་མགོ་བོས་ཐུག་འཆལ་བ་སྟེ་འདུད་
 པར་བུའི་ཕྱིར་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྩེ་མེད་སྟོན་པ་དེ་ཡི། ཞེས་སོགས་བཞི་སྟེ། ཐུག་འཆལ་
 ལོ། །གང་ལ་ན། འགྲན་རྩེ་མེད་པའི་སྟོན་པ་དེ་ཡི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲས་བྱང་སེམས་
 རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་ཅིང་རྒྱལ་བ་དེའི་སྒྲུབ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་
 མཛོད་པ་ཀུན་གྱི་ཁུར་བསྐྱམས་པ་སྟེ་བཞེས་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
 འདིར་མ་བཟད་གངས་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་བྱང་སེམས་སོགས་

སྐྱུལ་པ་དུ་མའི་གར་གྱིས་རྣམ་པར་རོལ་བ་ཅན་མི་པམ་བྱམས་པ་དང་འཇམ་
པའི་དབྱངས་གཉིས་ལའོ། །མཛད་པའི་ཁུར་བཞེས་ཚུལ་ནི། བྱམས་འཇམ་
དབྱངས་གཉིས་གྱིས་བྱབ་པའི་དམ་པའི་ཆོས་སྤྱི་དང་། བྱད་པར་བྱ་ཆེན་སྤྱོད་
པ་དང་ཟབ་མོའི་ལྷ་བའི་བརྒྱད་རིམ་བཟུང་སྟེ་སྟེལ་བར་མཛད་པ་འདིའོ། །

གསུམ་པ་ནི། འེན་ཏུ་དཔག་པར་དཀའ་བ་སོགས་བཞི་སྟེ། དུག་
འཆ་ལ་ལོ། །གང་ལ་ན། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་སྤྱི་དང་བྱད་པར། འེན་ཏུ་
དཔག་པར་ཉེ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་པ་
གསུམ་གྱི་དོན་རིམ་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་དགོངས་པ་འགྲེལ་པར་མཛད་པའི་སྟོན་ས་
འཇམ་སྤིང་གི་རྒྱན་དུ་གྱུར་པ་མཆོན་ལ་མགོན་པོ་སྤྱ་སྤྱབ་དང་འཕགས་པ་
ཐོགས་མེད་ཅེས་ནི་ས་འོག་ས་སྟོང་ས་སྒྲ་སྟེ་ས་གསུམ་ན་ཡོངས་སུ་གྲགས་
པའི་ཞབས་ལའོ། །གང་གིས་ན། དེ་སྟོབ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། འེང་རྟ་ཆེན་པོ་གཉིས་ལས་སོགས་བཞི་སྟེ། འདུད་དོ། །
གང་ལ་ན། འེང་རྟ་ཆེན་པོ་སྤྱ་སྤྱབ་དང་ཐོགས་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་ལས་ལེགས་
པར་བརྒྱད་པའི་ཟབ་མོ་ལྷ་བ་དང་། རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཆང་
ལ་མ་ནོར་བར་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་གནད་བསྐྱུས་པའི་གདམས་པའི་
མཛོད་འཛིན་པ་དཔལ་མར་མེ་མཛད་ལའོ། །དེ་ཡང་རྩོམ་ཆེན་པོས་སྒྲ་མ་
གསལ་སྤིང་པ་བསྟན་ནས་བྱམས་པ་དང་ཐོགས་མེད་ནས་བརྒྱད་པའི་

གདམས་པ་གསན་ལ། རིགས་པའི་ཁུ་བྱུག་བསྟེན་ནས་འཇམ་དབྱངས་དང་
ཁྱ་སྒྲུབ་ནས་བརྒྱད་པའི་གང་ས་དུད་མ་ལུས་པ་གསན་ནས་གདམས་པའི་ཚུ་
བོ་གཉིས་བྱང་དུ་འབྲེལ་བར་མཛད་དོ། །

ལྷ་པ་ནི། རབ་འབྲམས་གསུང་རབ་ཀུན་ལ་སོགས་བཞི་སྟེ། ཕྱག་
འཆལ་ལོ། །གང་ལ་ན། སྟོགས་རེ་ཅ་མ་མ་ཡིན་པར་རབ་འབྲམས་གསུང་
རབ་ཀུན་ལ་ལྷ་བའི་མིག་ཏུ་གྱུར་ཅིང་། སྐལ་བ་བཟང་པོར་གྱུར་བའི་གདུལ་
བྱ་ཐར་པར་བགྲོད་པའི་འཇུག་ངོགས་ཏེ་ལམ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བའི་སྦྱེས་བྱ་
གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདི་ཉིད། བཙེ་བའི་ཕྱགས་གྱིས་བསྟོད་པ་སྟེ་
བྲངས་པའི་ཐབས་མཁས་གྱི་མཛད་པ་ཡིས་གདུལ་བྱ་ལ་གསལ་བར་མཛད་
པའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ལ་ལོ། །ཚུལ་རི་ལྟར་ན། ཆོག་ཅ་མ་མ་ཡིན་པར་
ཡིད་གྱས་པའི་སྟོན་སོ། །འདིར་ལྷ་བའི་མིག་ཅེས་པ་ནི། ཁ་ཅིག་བཤེས་
གཉེན་ལ་སྟོར་བར་སྒྲུང་ཡང་། ལམ་རིམ་ཉིད་ལ་བྱེད་པར་རྩེའི་དགོངས་པ་
ཡིན་པར་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་མཇུག་ཏུ་གསལ་ལོ། །

གཉིས་པ་བཤད་བྱ་ངོས་བཟུང་བ་ལ་གསུམ།

བརྒྱད་པའི་བྱང་པར། བྱང་ཆོས། དགོས་པའོ། །

དང་པོ་(བརྒྱད་པའི་བྱང་པར་)ནི།

འཇམ་གླིང་མཁས་པ་ཡོངས་གྱི་སོགས་བཞི་སྟེ། འཇམ་གླིང་འདིར་

བྱོན་པའི་མཁས་པ་ཡོངས་ཀྱི་གཙུག་གི་རྒྱ་དུ་གྱུར་ཅིང་། མཁས་པའི་སྟན་
པ་སྟོགས་ཀྱི་དུ་གྲགས་པའི་བ་དན་འགྲོ་བའི་གནས་འདི་ན་ཉི་མ་ལྟར་སྟང་
རེར་གསལ་བ་སྐྱ་སྐྱབ་དང་ཐོགས་མེད་གཉིས་ལས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ལེགས་
པར་བརྒྱད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་གཞུང་ཉིད་འཆད་པར་བྱའོ། །
ཞེས་རྩེ་མ་པ་དམ་བཅའ་དོན་གྱིས་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་(བྱང་ཆོས་)ལ་གཉིས།

དཔེ་དོན་གྱི་བྱང་པར་དང་། བྱང་ཆོས་དངོས་སོ། །

དང་པོ་(དཔེ་དོན་གྱི་བྱང་པར་)ནི།

སྐྱེ་བྱུང་འདོད་དོན་མ་ལུས་སྒྲོང་བས་ན། །སོགས་བཞི་སྟེ། དེ་ལྟར་
བརྒྱད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདི་ནི། དཔེ་དོན་གྱི་བྱང་པར་རི་ལྟ་བུ་
དང་ལྡན་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། ཐར་འདོད་ཀྱི་སྐྱེ་བྱུང་འདོད་དོན་མ་ལུས་པ་སྒྲོང་བས་
ན། གདམས་པ་རིན་ཆེན་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་
རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆོས་མཚུངས་ཤིང་། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་གཞུང་ལུགས་བཟང་
པོ་སྒྲོང་གི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་ཆུ་བོ་མ་ལུས་པ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ན། དཔལ་ལྡན་ཏེ་
ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཆོ་ལྟ་བུའང་ཡིན་ནོ། །

འདོད་པའི་དོན་སྐྱང་ཚུལ་ནི། འདིའི་དོན་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པ་ལས་
མདོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་འབྱུང་བ་དང་། གཞུང་ལུགས་སྒྲོང་སྟེ་མང་ཆིག་

སྟོས་པ་ཡིན་པས་གངས་སྟོང་ཁོ་ནར་མི་བཟུང་ཞིང་། དེ་རྣམས་འདུ་ཚུལ་
ཡང་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་ཆིག་ཐམས་ཅད་འདུ་བའི་དོན་མིན་གྱི་བརྫོང་བྱའི་དོན་
མཐའ་དག་འདུ་བའོ། །

གཉིས་པ་(ཁྱད་ཆོས་དངོས་)ནི།

བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་སོགས་བཞི་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་གཞུང་
འདི་ནི། ཁྱད་ཆོས་སམ་ཆེ་བ་བཞི་དང་ལྟན་ཏེ། གདམས་པ་འདི་ལ་བརྟེན་
ནས་རྒྱལ་བས་ཆོས་ཚུལ་རི་སྟོང་ཅིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ལས། ཁ་ཅིག་
ནི་ལམ་གྱི་གཙུ་བོ། ཁ་ཅིག་ནི་དེའི་ཡན་ལག་སྟོན་བྱེད་དུ་ཤེས་ནས་དངོས་
དང་བརྒྱད་བ་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྟོན་ས་འཆར་རྒྱ་བའི་ཆ་རྒྱུན་དུ་གོ་བར་འགྱུར་
བས་ན། བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆེ་བ་དང་། མདོ་
སྒྲགས་ཀྱི་གསུང་རབ་རྣམས་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་
རྣམས་བཤད་ཆོས་ཙམ་དུ་བཟུང་ནས་ཉམས་སྲུ་ལེན་རྒྱ་དེ་དག་གི་དོན་
ལས་གཞན་ཞིག་ན་ཡོད་པར་འཇིན་པའི་ལོག་རྟོག་རྣམས་ལྟོག་སྟེ། གསུང་
རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་བརྫོང་བྱ་མཐའ་དག་ཉམས་སྲུ་ལེན་གྱི་
གོ་རིམ་དང་མཐུན་པར་བཤེས་གཉིན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་ཞི་ལྷག་གི་བར་
བསྐྱས་ནས་དབྱུད་སྟོམ་དང་འཛིག་སྟོམ་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྟོན་ས་ཉམས་སྲུ་ལེན་
ཚུལ་ཤེས་པར་འགྱུར་བས་ན། གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གདམས་པར་འཆར་

བའི་ཆེ་བ་དང་། དེ་ལྟར་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་གི་མཆོག་ཡིན་
ཀྱང་སྒོ་མ་སྦྱངས་པའི་ལས་དང་པོ་བས་གཞུང་ཆེ་བ་དེ་དག་གི་དགོངས་དོན་
རང་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་ནས་ཉམས་སུ་ལན་མི་ཤེས་པས། དེ་དག་གི་དགོངས་
དོན་རྣམས་འདུས་པའི་སྒྲ་མའི་མན་ངག་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་
ལ་བརྟེན་ནས་གཞུང་ཆེ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་དོན་ལེགས་པར་རྟོགས་
པར་འགྱུར་བས་ན། རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཆེ་བ་དང་།
དེ་ལྟར་རྟོག་པའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཐམས་ཅད་དངོས་དང་བརྒྱད་པ་ཅི་
རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཆང་རྒྱ་བའི་ཐབས་སུ་གོ་ནས་འཆང་རྒྱ་བའི་ཐབས་མི་
སྟོན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མེད་པར་ཤེས་ཏེ། གསུང་རབ་དེ་དག་ལ་
གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་བརྗོད་བྱ་ཅུང་ཟད་རེ་མི་མཐུན་པ་དང་མཆོག་དམན་
ཡོད་ཀྱང་། ཐམས་ཅད་འཆང་རྒྱ་བའི་ཐབས་སྟོན་པ་ཙམ་ལ་བྱུང་པར་མེད་
པར་ངེས་ནས་ཆོས་སྤྱོད་བའི་ལས་མི་འབྱུང་བ་སྟེ། ཉེས་སྦྱོད་ཆེན་པོའི་གཡང་
ས་ལས་ཀྱང་སྦྱང་བའི་ཆེ་བ་བཞི་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་(དགོས་པ་)ལ་གཉིས།

ཆེ་བ་དེ་ལྡན་གྱི་ཆོས་འདི་ཉམས་སུ་ལེན་རིགས་པ་དང་། ཉམས་སུ་
སྦངས་པའི་པན་ཡོན་ནོ། །

དང་པོ་(ཆེ་བ་དེ་ལྡན་གྱི་ཆོས་འདི་ཉམས་སུ་ལེན་རིགས་པ་)ནི།

དེ་ཕྱིར་རྒྱ་བོད་མཁས་པའི་སོགས་བཞི་སྟེ། སྤར་བཤད་པའི་ཆེ་བ་དེ་
ལྟར་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཆན་དེའི་ཕྱིར་ན། རྒྱ་གར་དང་བོད་གྱི་མཁས་པའི་སྐྱེ་བོ་
ནི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་དུ་མས་ཉམས་ལེན་དུ་བསྟེན་པའི་གདམས་པ་མཆོག་
ཏུ་གྱུར་པ་སྐྱེས་བུ་ཚུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཡིས་ནི་ཡིད་
རབ་ཏུ་མི་འཕྲོག་པའི་ནམ་དཔྱིད་དང་ལྡན་པ་སུ་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་(ཉམས་སུ་སྒྲངས་པའི་པན་ཡོན་)ནི།

གསུང་རབ་ཀྱན་གྱི་སྟོང་པོ་སོགས་བཞི་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེ་ཚུང་གི་གསུང་
རབ་ཀྱན་གྱི་སྟོང་པོ་བསྐྱུ་བསྐྱུ་བའི་གཞུང་གི་ཚུལ་འདི་ནི། ལན་མང་དུ་ལྟ་
ཐུན་རེ་སྟོན་པ་དང་ལན་རེ་ཉན་པས་ཀྱང་གཞུང་ཆེ་བ་ནས་དམ་ཆོས་འཆད་
པ་དང་ཐོས་པའི་པན་ཡོན་གྱི་ཆོགས་རྒྱལས་ཆེན་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་དེ་
ནམས་སྤྱད་པར་ངས་པས་སོ། །རྒྱ་མཆན་དེས་ན། དེའི་དོན་ཡིད་ལ་བསམ་
པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནི་དོན་བསྐྱུ་བའི་སྟོན་པ་གདམས་པའོ། །བསྐྱུ་བསྐྱུ་བ་ནི་
གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གྱི་གནད་བསྐྱུས་པ་དང་དེ་ཡང་མདོར་བསྐྱུས་ཏེ་
བསྟན་པའི་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་བཤད་པ་ལ།

མཆོད་བརྗོད་སོགས་ནི། གཞུང་གི་ཡན་ལག་ཡིན་ལ།

འདིར་གཞུང་དོན་དངོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་འཆད་པ་ལ་གཉིས།
ཐུན་མོང་བ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་(ཐུན་མོང་བ་)ལ་གཉིས།

སྟོན་འགྲོ་དང་། དངོས་གཞིའོ། །

དང་པོ་(སྟོན་འགྲོ་)ནི།

དེ་ནས་འདི་བྱིའི་ལེགས་ཆོགས་སོགས་བརྒྱད་དེ། ལམ་རིམ་ཡོངས་
རྫོགས་དང་དེའི་ཆ་ཤས་ཅམ་ལས་སུ་སྒྲངས་པ་ལས་ཀྱང་ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་
ཡོད་ཚུལ་བསམ་པ་སོགས་སྟོན་དུ་བཏང་སྟེ་དེ་ནས་འདི་ལྟར་ཉམས་སུ་སྒྲང་
བར་བྱའོ། །ཞེས་མཆམས་སྦྱར་རོ། །ཕན་ཡོན་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་དེས། འདི་
དང་བྱི་མའི་ལེགས་ཆོགས་ཇི་སྟེད་མཆིས་པའི་རྟོན་འབྲེལ་ལེགས་པར་
འབྲིག་པར་འགྱུར་བའི་རྩ་བ་ནི། རང་ལ་ལམ་སྟོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་
གཉེན་དམ་པར་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། འབད་པ་དྲག་པོ་ཡིས། སྒྲ་མ་ལ་སྟོན་རྟོག་
གི་སྒོ་བཀག་ནས་དད་པ་སྦྱེ་ཅི་བྱུང་བྱེད་པའི་སྟོན་ས་བསམ་པས་བསྟེན་པ་
དང་། སྒྲ་མ་མཉེས་པ་སྟོན་མཐའ་དག་ནས་བསྐྱབ་ཅིང་མ་མཉེས་པ་ནམ་ཡང་
མི་བསྐྱབ་པ་དང་། ལུས་ཀྱིས་བཀྱར་ཞིང་དག་གིས་བསྟོད་པ་སོགས་དང་།
ཅི་གསུང་བཀའ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པའི་སྟོན་ས་སྟོར་བས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་
པ་རུ་སྟེ་བསྟེན་པ་ལ་རག་ཡས་པར་མཐོང་ནས་རྟོན་ཅུང་ཟད་ཅམ་དུ་མ་ཟད།

སྟོག་གི་སྤྱིར་ཡང་མི་གཏོང་བར་བཀའ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པའི་མཆོད་པས་
མཉེས་པར་བྱེད་དགོས་སོ། །

དེའི་མཐུག་ཏུ། རྩེའི་གསུང་འབུམ་ཐོར་བུ་ལས། རྣལ་འབྱོར་ངས་ཀྱང་
ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་བྱས། །ཐར་འདོད་བྱེད་ཀྱང་དེ་བཞིན་བསྐྱུང་འཆལ་ལོ། །
ཞེས་འབྱུང་བ་ནི། རྩེའི་གསུང་དངོས་ཡིན་ལ། ཆོས་སྟོན་ལས། རྩེ་བཙུན་སྐྱ་
མས་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་མཛད། །ཐར་འདོད་བདག་ཀྱང་དེ་བཞིན་བསྐྱུང་
འཆལ་ལོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ནི། ཕྱིས་གཞན་གྱིས་བསྐྱུར་བ་སྟེ། དོན་གོ་སྐྱ་
ཞིང་ཕྱི་མ་གཞན་ལའང་སྟོར། སྐྱ་མའི་མཆོན་ཉིད། བསྟེན་ཚུལ་སོགས་ལམ་
རིམ་སོགས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་(དངོས་གཞི་)ལ་གཉིས།

དལ་འབྱོར་ལ་སྟོང་པོ་ལེན་པར་བསྐྱུལ་བ་དང་། སྟོང་པོ་རྩེ་ལྟར་ལེན་
ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་(དལ་འབྱོར་ལ་སྟོང་པོ་ལེན་པར་བསྐྱུལ་བ་)ནི།

དལ་བའི་རྟེན་འདི་ཡིད་བཞིན་ནོར་སོགས་ཏེ། དལ་བརྒྱད་འབྱོར་བཙུ་
ལྟར་པའི་སྟོ་ནས་ཆོས་སྐྱབ་པ་ལ་ཁོས་པས་ན་དལ་བའི་རྟེན་བྱེད་པར་ཅན་
འདི་ནི། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པ་འདི་འདྲ་བ་ནི་
སྤྱིར་ཡང་ཡང་རྟེན་པ་མ་ཡིན་གྱི་རྟེན་པ་དུས་ད་རེས་ཅམ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །

དེས་རྟེན་ན་དོན་ཆེ་བར་མ་ཟད། རྟེན་པར་དཀའ་བར་བསྐྱུས་ཏོ། །ཡིད་བཞིན་
གྱི་ནོར་བུ་ལས་ལྷག་ཚུལ་ནི་ནོར་བུ་ལས་དགོས་འདོད་འབྱུང་ཡང་ཆེ་འདིའི་
གནས་སྐབས་ཀྱི་འདོད་དོན་ཡིན་ལ། རྟེན་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་མདོན་མཐོ་ཙམ་
དུ་མ་ཟད། དེས་ལེགས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསྐྱུབས་ནའང་ཐོབ་
རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་ན་ལྷག་གོ། དེ་ལྟར་རྟེན་དཀའ་ཞིང་རྟེན་ན་དོན་
ཆེ་བའི་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་འདི་དོན་མེད་དུ་མི་བཏང་བར་འདི་ལ་རང་གིས་
ཅི་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཆོས་བྱ་བའི་དམ་བཅའ་བརྟན་པོ་བྱའོ། །

གཉིས་པ་སྒྲིང་པོ་ཇི་ལྟར་ལེན་ཚུལ་ལ་གཉིས།

ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གསུང་རབ་རྣམས་འདུ་ཚུལ་དང་། ཉམས་
སྤྱུ་ལེན་ཚུལ་དངོས་སོ། །

དང་པོ་(ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གསུང་རབ་རྣམས་འདུ་ཚུལ་)ནི།

སངས་རྒྱས་བཙུགས་ལྟར་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་ཡུང་པོ་ཇི་སྟེད་ཅིག་
གསུངས་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མདོན་མཐོ་ངེས་
ལེགས་གཉིས་ལས། མདོན་མཐོ་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་གཙུག་པོར་གསུངས་པ་
རྣམས་སྐྱེས་བུ་ཚུང་དུ་དངོས་སམ་དེ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ཆོས་སྐྱོར་དུ་འདུ་
ཞིང་། དེས་ལེགས་ལ་གཉིས་ལས་ཐར་པ་ལ་བརྒྱམས་ཏེ་གཙུག་པོར་གསུངས་
པ་རྣམས་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དངོས་སམ་དེ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ཆོས་སྐྱོར་དུ་འདུ་

ལ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྐྱབ་པ་ལས་བཙུམས་ཏེ་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་
སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྐྱོར་དུ་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །

འདིར་སྐྱེས་བུ་ཚུང་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་འགྲུལ་ཞིག་སྐྱེས་བུ་
ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་དེར་འབྲིང་བ་ཡིན་གྱི། སྐྱེས་བུ་ཚུང་
འབྲིང་དངོས་ཀྱི་ལམ་ལ་འབྲིང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་མཐོ་ཙམ་ཞིག་དོན་
གཉེར་གྱི་སློ་དེ་སྐྱེས་བུ་ཚུང་དུ་འཕྲོ་ལམ་དངོས་དང་། རང་དོན་དུ་ཐར་བ་ཙམ་
ཞིག་དོན་གཉེར་གྱི་སློ་དེ་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་ལམ་དངོས་ཡིན་པས། དེར་
འབྲིང་ན་ནི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་གོ་སར་འབྲིང་བའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་རོ། །འོ་ན། དེ་གཉིས་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་རིམ་ལྔ་བུ་ཞེ་ན། སྤེག་སྤྱོད་
དགོ་བ་སྐྱབ་པའི་སྐྱོན་ས་མངོན་མཐོ་དོན་གཉེར་གྱི་སློ་དེ། སྐྱེས་བུ་ཚུང་དུ་
དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་དང་། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་འདོད་ཀྱི་སྐྱོན་ས་ཐར་བ་
དོན་གཉེར་གྱི་སློ་དེ་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་
ཀའང་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཅིང་། དེས་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྐྱེས་བུ་ཚུང་འབྲིང་གི་ལམ་གཉིས་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་
གྱི་གོལ་ས་ཡིན་ན། དེའི་གོགས་སམ་མི་མཐུན་སྤྱོད་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འཆང་
རྒྱ་བའི་ཐབས་ཀྱང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ལམ་དེ་གཉིས་
སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་ལྟར་དུ་འཆང་རྒྱ་བའི་ལམ་གྱི་གོལ་ས་ཡིན་པས་དེ་འཆང་

རྒྱ་བའི་ཐབས་མ་ཡིན་ཀྱང་། ཉན་རང་རྣམས་རིམ་གྱིས་རྒྱད་སྟེན་ཏེ་འཆང་
རྒྱ་བའི་ཐབས་སུ་འགྱུར་བ་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་
རང་ཉིད་གཅིག་ཕུ་ཞི་བདེ་དོན་གཉེར་གྱི་སྟོ་ལྟ་བུ་ལ་གཙོ་བོར་དགོངས་པའོ། །

གཉིས་པ་(ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་དངོས་)ལ་གསུམ།

སྐྱེས་བུ་ཆུང་དུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ། འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་
ལམ། ཆེན་པོའི་ལམ་དངོས་སོ། །

དང་པོ་(སྐྱེས་བུ་ཆུང་དུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་)ལ་གཉིས།

ཕྱི་མ་དོན་གཉེར་གྱི་སྟོ་བསྐྱེད་པ། ཕྱི་མའི་བདེ་ཐབས་བསྟེན་པའོ། །

དང་པོ་(ཕྱི་མ་དོན་གཉེར་གྱི་སྟོ་བསྐྱེད་པ་)ལ་གཉིས།

འཆི་བ་མི་རྟག་པ་བསམ་པ་དང་། རན་འགྲོའི་སྤྱག་བསྐྱེད་པ་བསམ་པའོ། །

དང་པོ་(འཆི་བ་མི་རྟག་པ་བསམ་པ་)ནི།

ཉིད་དཀའ་འཇིག་སྒྲ་སོགས་བཞི་སྟེ། རྒྱ། རྩ་བོ། དཔེའི་སྟོ་ནས་ཉིད་
པར་དཀའ་ཞིང་། འཆི་རྒྱུན་མང་བས་འཇིག་པར་སྒྲ་བ་ནི། དཔེར་ན། ནམ་
མཁའི་སྟོག་སྤྱར་དུ་འཇིག་པ་དང་འདྲ་བའི་ཚུལ་འདི་བསམས་ནས་དབྱ་
འདུལ་གཉེན་སྦྱོང་སོགས་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་ཀུན་དཔེར་ན། སྒྲིང་པོ་མེད་
པའི་ལྷན་པའི་སྤྱན་པ་འཕྱར་བ་བཞིན་དུ་དོན་མེད་པར་རྟོགས་པར་གྱུར་ནས་
ཉིན་མཆོན་ཀུན་ཏུ་རྟེན་འདི་ལ་སྒྲིང་པོ་ལེན་པ་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ངན་འགྲོའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བསམ་པ་ནི།

ཞི་ནས་ངན་འགྲོར་མི་སྐྱེ་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་འཆི་བ་མི་རྟག་པར་མ་
 ཟད། ཞི་ནས་ལས་དཀར་ནག་གཉིས་ཀྱིས་རི་ལྟར་འཕངས་པ་བཞིན་སྐྱེ་བ་
 ལེན་དགོས་ལ། དེ་ནི་དགོ་བའི་ལས་ཀྱིས་བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་ཞིང་བདེ་བ་སྤྱིང་ལ།
 མི་དགོ་བའི་ལས་ཀྱིས་ངན་འགྲོར་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་སྤྱིང་དོ། །བདག་གིས་
 བེ་བདེ་སྐྱོ་འགྲོར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཆེར་མ་བསྐྱབས་ལ། ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བའི་ནི་མང་
 དུ་བསགས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་ཕྱི་མར་དཔྱུལ་བ་ལ་སོགས་པ་ངན་འགྲོར་མི་
 སྐྱེ་བའི་གདེངས་ཐོབ་པ་བདག་ལ་མེད་ཅིང་། མེད་པར་མ་ཟད། དེར་སྐྱེ་
 བ་ཤུགས་ཆེའོ་སྟུང་ནས་ངན་འགྲོའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཡང་ཡང་བསམས་ཏེ་དེ་
 ལས་ཐར་འདོད་ཤུགས་ཅན་བསྐྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ཕྱི་མའི་བདེ་ཐབས་ལ་གསུམ།

སྐྱབས་འགོ་བསྐྱབ་བྱ་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་ལ་ལས་གཉིས་ཀྱི་ཟླང་
 རོར་ལ་འཇུག་དགོས་པ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་སྐྱབ་པའི་རྟེན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་(སྐྱབས་འགོ་བསྐྱབ་བྱ་དང་བཅས་པ་)ནི།

དེ་ཡི་འཇིགས་སྐྱོབ་དགོན་མཆོག་གསུམ་སོགས་གསུམ་སྟེ། དེ་ལྟར་
 ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ངན་འགྲོར་ལྟར་བར་འགྱུར་བས་ངན་འགྲོ་དེ་ཡི་འཇིགས་
 པ་ལས་སྐྱོབ་པའི་སྐྱབས་ནི་དགོན་མཆོག་གསུམ་དུ་ངས་སོ། །དེ་ཡང་རི་

སྐད་དུ། སངས་རྒྱལ་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ཏེ། །ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་
སྐབས། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར། དཀོན་མཆོག་གསུམ་སོ་སོའི་བྱད་པར་དང་
ཡོན་ཏན་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་སྐབས་སུ་འགྲོ་དགོས་སོ། །འགྲོ་ཚུལ་ཡང་སྒྲིང་
ཐག་པ་ནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་སྒྲུག་བསྐྱེད་
ལས་སྐྱོབ་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་སྒོ་ནས་རེ་སྟོས་འཆའ་བའི་
སྒོ་བསྐྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་འཛིགས་པ་དེ་ལས་སྐྱོབ་རྒྱས་པར་ཤེས་ནས་སྐྱོབ་
པ་དེའི་ཕྱིར་དུ་དེ་གསུམ་ལ་སྐབས་སུ་སོང་བའི་སྐབས་འགྲོ་ཤིན་ཏུ་བསྐྱེད་
པ་དང་སྐབས་འགྲོ་དེ་ཡི་བསྐྱེད་བྱ་བྱུང་མོང་བ་དང་བྱུང་མོང་མ་ཡིན་པ་ལམ་
རིམ་སོགས་ནས་བཤའ་བ་ལ་ཉམས་པ་མེད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་(དེ་ལ་ལས་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིང་དོར་ལ་འཇུག་དགོས་པ་)ནི།

དེ་ཡང་དཀར་ནག་ལས་འབྲས་སོགས་ཏེ། དེ་ཡང་དད་པ་ལ་སྤྱིར་དང་
བའི་དད་པ། ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ། འདོད་པའི་དད་པ་དང་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་
འདིར་ནི་གཙོ་བོ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་སྟེ། དཀོན་མཆོག་གིས་སྐྱོབ་པ་དེ་
ཡང་ལས་འབྲས་ལ་སྒྲིང་དོར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྐྱེད་ན་མི་འབྲུང་བས།
དཀར་པོ་དགེ་བ་དང་ནག་པོ་མི་དགེ་བའི་ལས་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་རི་
ལྟར་ཡིན་ལེགས་པར་བསམས་ནས་དགེ་བ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་ལ་སྒྲིང་
བྱ་དང་། མི་དགེ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་ལ་དོར་བྱར་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་ཚུལ་

བཞིན་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་རག་ལས་སོ། །མདོར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དགེ་མི་དགེ་
སོགས་སོགས་ལས་དང་འབྲས་བུ་རི་ལྟར་གསུངས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་སྒྲོ་
ནས་སྤང་དོར་བྱེད་དགོས་པའི་དོན་ནོ། །ལྷག་མ་རྩེ་བཙུན་སྒྲ་མས་སོགས་
སྟེ། །

གསུམ་པ་(རྣམ་མཁྲིན་སྐྱབ་པའི་རྟེན་བཤད་པ་)ལ་གཉིས།

དངོས་དང་། སྟོབས་བཞི་བསྟེན་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་(དངོས་)ནི།

ལམ་མཆོག་སྐྱབ་ལ་སོགས་ཏེ། བྱད་པར་དུ་ལམ་མཆོག་རྣམ་མཁྲིན་
སྐྱབ་པ་ལ་ཆེ་རིང་བ་ཁ་དོག་བཟང་བ་སོགས་རྣམ་སྟོན་གྱི་རྒྱ་བརྒྱད་སོགས་
མཆོན་ཉིད་ཆང་བའི་རྟེན་ཅི་རིགས་པ་མ་རྟེན་གྱི་བར་དུ་ལམ་སྐྱབ་ཀྱང་ས་
ཆོད་མི་འོང་བས། དེ་འོང་བའི་ཆེད་དུ་རྟེན་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་དེ་ཡི་མ་ཆང་
མེད་པའི་རྒྱ་སྐྱབ་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །རྒྱ་ནི་གཞན་གྱི་སྟོག་སྟོབ་པ། རྟེན་
ལ་མར་མེ་འབྲུལ་བ་སོགས་མང་དོ། །དེའི་ཆེ་ལས་འབྲས་ལ་སྤང་དོར་ཅི་
ཐུབ་བྱས་ཀྱང་། བག་མེད་པ་དང་ཉོན་མོངས་མང་བའི་དབང་གིས་ཉེས་པ་
འབྱུང་བས་སོ། །

གཉིས་པ་(སྟོབས་བཞི་བསྟེན་ཚུལ་)ནི།

སྒྲོ་གསུམ་སྟོག་ལྟར་སོགས་ཏེ། རང་ཅག་ནི། ལུས་ངག་ཡིད་གྱི་སྒྲོ་

གསུམ་ལས་ཉོན་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་སྤྲིག་པ་
དང་། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་ལྷུང་བའི་བྱི་མས་སྤྲགས་པ་འདི་ནི། ལས་
དང་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྲིབ་པ་གཉིས་ལས་ལྷག་པར་ལས་ཀྱི་སྤྲིབ་པ་སྤྱོད་བ་
གནད་ཆེ་བས་ན། དུས་རྒྱུན་ཏུ་རྟེན་གྱི་སྟོབས་དང་། སུན་འབྲེན་པའི་སྟོབས།
སྤར་ལྡོག་པའི་སྟོབས། གཉེན་པོ་ཀྱན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་སྟོབས་ཏེ་སྟོབས་བཞིའི་
བཤའགས་སྟོམ་ཆང་བར་བསྟེན་པར་གཅེས་སོ། །བྱི་མས་སྤྲགས་པ་འདི་ཞེས་
གཞུང་མང་པོར་འབྱུང་བ་ལྟར་བྲས་ལ། ཆོས་སྤྱོད་དུ་ནི་འདིས་ཞེས་འབྱུང་
ངོ། །སྟོབས་བཞིའི་ངོས་འཛིན་དང་བཤའགས་ཚུལ་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་ཤེས་
པར་བྱའོ། །རྗེ་བཙུན་སྒྲ་མས་སོགས་སྤར་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྤྱིས་བྱ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ཉམས་སྤྱི་ ལེན་ཚུལ་གཉིས།

སྤྲག་ཀྱན་གཉིས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་པ་བསམ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་
དང་། བསམ་ཚུལ་དངོས་སོ། །

དང་པོ་(སྤྲག་ཀྱན་གཉིས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་པ་བསམ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་)ནི།

སྤྲག་བདེན་གཉིས་དམིགས་སོགས་ཏེ། འཁོར་བ་ལས་ཐར་བར་འདོད་
པས་ཐོག་མར་སྤྲག་ཀྱན་གཉིས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་བསམ་དགོས་ཏེ། དན་སོང་

གསུམ་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་དང་བདེ་འགྲོའི་སྤྱག་བསྐལ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་སྤྱི་གན་
འཆི་སོགས་སྤྱག་བསྐལ་བདེན་པས་བསྐྱས་པའི་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་
བསམ་པ་ལ་འབད་ན་ནི། སྤྱག་བསྐལ་ལས་ཐར་འདོད་མེད་པར་ཐར་པ་དོན་
གཉེར་གྱི་སློ་ཐི་ལྟ་བ་བཞིན་མི་སྤྱི་ཞིང་། འདོད་ཆགས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྤྱི་
ཚུལ་ཐི་ལྟར་ཡིན་པའི་བྱུང་པར་ཤེས་པའི་སྟོན་ས་ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པ་
འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་ཏུ་འགྲོ་ཚུལ་མ་བསམས་ན། འབེན་མ་མཐོང་བར་
མདའ་འཕན་པ་བཞིན་འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཙོད་ཚུལ་མི་ཤེས་པས་སོ། །

གཉེས་པ་(བསམ་ཚུལ་དངོས་)ལ་གཉེས།

སྤྱག་བསྐལ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་། ཀྱན་འབྱུང་གི་འཁོར་
བའི་འཇུག་རིམ་བསམ་པའོ། །

དང་པོ་(སྤྱག་བསྐལ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་)ནི།

སྤྱི་ལས་ངེས་འབྱུང་སོགས་ཏེ། འཁོར་བའི་གནས་སུ་སྤྱི་གན་འཆི་
བཞི་དང་སྤྱ་ངན་དང་སྤྱི་སྤྱགས་འདོན་པ་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་ཆ་གྲང་འཐབ་
ཚོད་སོགས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་ནམས་མཐོང་ནས་སྤྱི་པ་འཁོར་བ་ལས་ངེས་
པར་འབྱུང་འདོད་ཀྱི་སྤྱི་ཤས་དྲག་པོ་བསྟེན་པ་དང་། འཆད་འབྱུར་ལྟར་སྤྱག་
བསྐལ་དེ་བསྤྱེད་པའི་རྒྱ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་(ཀུན་འབྱུང་གི་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་བསམ་པ་)ནི།

འཁོར་བར་གང་གིས་སོགས་ཏེ། འཁོར་བར་འཆིང་བ་བྱེད་གང་གིས་
བཅངས་བ་ཤེས་པ་གཅེས་པ་སྟེ་གལ་ཆེད། །འཆིང་བྱེད་ལ་ལས་ཉོན་གཉིས་
ཏེ་བྱད་པར་སྤེན་མང་ཡང་། དོན་བསྐྱེལ་ན་སོ་སྟེའི་རྒྱད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་
ཁོང་ཁོང་རྒྱལ་མ་རིག་པ་ཐེ་ཆོམ་ཉོན་མོངས་ཅན་སྤྲུག་དོག་སོགས་ཉོན་
མོངས་ཐམས་ཅད་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ཡིན་ལ། ཉོན་
མོངས་དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལས་དག་མི་དག་གང་ཡིན་ཀྱང་ལས་ཀྱི་
ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གཙོ་བོ་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ལས་
བསགས་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཇུག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་
བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རིམ་པ་ལེགས་པར་ཤེས་ཤིང་། མདོར་ན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་
གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཁོར་ཚུལ་རྣམས་སྤྲོ་མའི་མན་ངག་ལ་
བརྟེན་ནས་ཤེས་པ་ནི། ཀུན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་ཤེས་པའོ། །
འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཙོད་ཚུལ་ནི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་
རིག་པའི་ཞེན་ཡུལ་ལེགས་པར་སྤེན་སྤྱད་བའི་ཚུལ་གྱིས་གོམས་པར་བྱས་
པའི་མཐར་མ་རིག་པ་སྤངས་པ་ན་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བཅད་ཅིང་། ཉོན་མོངས་
གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞོར་ལ་སྦྱོང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །སྤྲུག་ཀུན་གཉིས་
ཀྱི་ནང་ནས་ཀུན་འབྱུང་སྤངས་ན་ཤིང་རྩ་བ་བཅད་ན་བསྐྱམས་འགོ་བ་ལྟར་

སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཡང་སྟོང་བར་འགྱུར་བ་གཞུང་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་
 ཡིན་མོད། དེར་སང་གི་ལས་དང་པོ་བས་ནི། ཉོན་མོངས་རྩ་བ་ནས་སྟོང་མི་
 རུས་པས། སྟོབས་བཞིའི་བཤགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱན་འབྱུང་གི་ནང་ཆོན་
 རྟེན་ལྷུང་རྣམས་སྟོང་བ་གནད་ཆེའོ། །ཁྱད་པར་དུ་ཚུལ་བླིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་
 སོགས་གསུམ་ལ་འབད་དགོས་ལ། ཚུལ་བླིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ནི་གཙོ་བོའི་
 དབང་དུ་བྱས་ན་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྟོང་བའི་སྟོང་སེམས་ཡིན་ལ། ཉིང་ངེ་འཛིན་
 ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཙོ་བོ་ནི་ཞི་གནས་ཡིན་མོད། དེར་མ་ངེས་ཏེ་དགེ་བའམ་
 ཡང་དག་པའི་དམིགས་པ་ལ་རིང་ཐུད་གང་ཡིན་ཡང་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་
 པའི་སེམས་པ་རྣམས་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པས་བསྐྱུས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་
 བསྐྱབ་པའི་གཙོ་བོ་ནི་ལྷག་མཐོང་ཡིན་ཀྱང་། དེར་མ་ངེས་ཏེ། བདག་མེད་ཐ་
 རགས་ཅི་རིགས་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པ་དོན་མཐུན་རྣམས་དང་། ཆོས་ཀྱི་
 ཆོག་དོན་གཞན་ལའང་ལེགས་པར་དཔྱོད་པའི་ཤེས་རབ་རྣམས་ནི་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པར་འདུས་སོ། །

གསུམ་པ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་གཉིས།

སྟོད་པའི་རྟེན་སེམས་བསྐྱེད་དང་། སྟོད་པ་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་(སྟོད་པའི་རྟེན་སེམས་བསྐྱེད་)ལ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ཁྱད་ཆོས་སམ་པན་ཡོན་ནི། སེམས་བསྐྱེད་ཐེག་མཆོག་སོགས་

བཞི་སྟེ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ནི། ཐེག་མཆོག་ལས་གྱི་གཞུང་ཤིང་ལྟ་བུ་
སྟེ། སྦྱིན་ཐུག་སོགས་རྒྱལ་ཆེན་སྦྱོང་བ་རྣམས་གྱི་སྦྱེ་བ་དང་གནས་བ་དང་
འཕེལ་བའི་གཞི་དང་རྟེན་ཡིན་ལ། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོག་ས་གཉིས་
ཀུན་རྫོགས་བྱང་དུ་སྦྱར་བར་བྱེད་པ་ལ། ལྷག་ས་ཁམས་གསེར་དུ་སྦྱར་བར་
བྱེད་པའི་གསེར་འབྱུར་གྱི་ཅི་ལྟ་བུ་དང་། རབ་འབྱམས་དགེ་ཆོག་ས་མང་པོ་
སྦྱང་བའི་བསོད་ནམས་གྱི་གཏེར་ཆེན་པོ་འོ། །གཞུང་འདིས་སེམས་དེ་བསྐྱེད་
དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་བསྟན་ལ། གཞི་དང་རྟེན་ཞེས་པས་ཐེག་ཆེན་སེམས་
བསྐྱེད་དེ། ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་འཇུག་སྒོར་ཡང་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་སོགས་གཉིས་ཏེ། ཐེག་
ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་བྱང་ཆོས་སམ་པན་ཡོན་དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་རྒྱལ་བའི་
སྤྲས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གཞན་དོན་དུ་འཇུག་པར་བྱས་པ་དཔའ་བོ་
རྣམས་གྱིས་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་
གྱི་རིན་ཅེན་སེམས་མཆོག་དེ་ཉམས་ཡོན་གྱི་གཙོ་བོའམ་ཐུགས་དམ་གྱི་
མཐེལ་དུ་འཇོན་པར་མཛད་པ་ལྟར་བྱའོ། །རྗེ་བཙུན་སོགས་སྤར་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྦྱོང་བ་ལ་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ་དུག།

སྦྱིན་པ། ཚུལ་བྲིམས། བཟོད་པ། བཙོན་འབྱུས། བསམ་གཏན། ཤེས་
རབ་པོ། །

དང་པོ་(སྦྱིན་པ་)ལ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ཁྱད་ཆོས་སམ་པན་ཡོན་ནི། སྦྱིན་པ་འགྲོ་བའི་སོགས་བཞི་སྟེ།
ལུས་ཡོངས་སྦྱོད་སོགས་གཞན་ལ་གཏོང་བའི་སྦྱིན་པ་ནི། སྦྱོང་བ་པོའི་འགྲོ་
བའི་རེ་བ་སྦྱོང་བར་བྱེད་པའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལྟ་བུ་དང་། དངོས་པོ་ལ་
ཆགས་ཞེན་གཙོད་པའི་སྤྱིར་ན་སེར་སྒྲའི་མདུད་པ་གཙོད་པའི་མཆོན་ཆ་
མཆོག་ཡིན་ལ། འགྲོ་བའི་དོན་ལ་མ་ཁྱམ་ཞིང་སྦྱིང་སྦྱོབས་སྦྱེད་པའི་རྒྱལ་
སྤུས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་དང་། གཏོང་བ་པོའི་སྦྱོན་པའི་གྲགས་པ་སྦྱོགས་བཅུར་སྦྱོགས་
པའི་གཞིའོ། །

གཉིས་པ་གཏོང་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་སོགས། ཚུལ་དེ་ལྟར་
ཤེས་ནས་རང་གི་ལུས་དང་བས་ནོར་སོགས་ཡོངས་སྦྱོད་དང་། བདེ་དག་
ཐམས་ཅད་གཞན་ལ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའི་ལམ་བཟང་པོ་མཁས་པས་བསྟན་
པར་བྱའོ། །ཡོངས་སྦྱོད་ཞེས་པས་བཟང་བེད་གི་སྦྱིན་པ་དང་། དག་ཞེས་པས་
ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པའང་བསྐྱས་ཤིང་། མི་འཇིགས་སྦྱིན་པ་ནི་ཤུགས་ཀྱིས་
ཐོབ་པོ། །

གཉིས་པ་ལ་(ཚུལ་བློམས་)་སྤྱིར་ལྟར་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། ཚུལ་བློམས་ཉེས་སྤྱད་སོགས་བཞི་སྟེ། ཚུལ་བློམས་ལ་
ཉེས་སྦྱོད་སྒྲོམ་པ། དག་བ་ཆོས་སྤྱད་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གསུམ་ལས་གཙོ་

བོར་ཉེས་སྒྲོད་སྒྲོམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ནི། སྒོ་གསུམ་གྱི་
ཉེས་སྒྲོད་གྱི་ངི་མ་འབྱུང་པའི་ཚུ་ལྟ་བུ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ཆ་གདུང་སེལ་
བར་བྱེད་པའི་ལྷ་བའི་འོད་ལྟ་བུ་དང་། སྤང་བ་པོའི་ཉོན་གྱི་གང་ཟག་དེ་སྒྲེ་
ཤུའི་དབུས་ན་བི་རྒྱལ་ལྷན་པོ་ལྟ་བུར་བརྒྱུད་ཆེ་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་སྟོབས་ཀྱིས་
གཞན་དག་གིས་རང་ལ་འཆེ་བའི་བསྐྱེད་པ་མེད་པར་འགྲོ་བ་ཀྱན་འདུད་
པར་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་སྤང་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་སོགས་ཏེ། ཚུལ་དེ་ལྟར་
ཤེས་ནས་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་སྒྲོན་གྱི་དམ་པ་རྣམས་
ཀྱིས་མིག་བཞིན་དུ་སྤང་བར་མཛད་པ་ལྟར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་(བཅོད་པ་)ལ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། བཅོད་པ་སྟོབས་ལྡན་སོགས་བཞི་སྟེ། བཅོད་པ་ལ་སྤྱག་
བསྐྱེད་དང་ཡིན། གཞོད་པ་ལ་ངེ་མི་སྒྲུམ་པ། ཆོས་ལ་ངེས་ཐོབ་གྱི་བཅོད་པ་
གསུམ་ལས། འདིར་དངོས་བསྟན་པར་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཞོད་པ་ལ་
བཅོད་པའི་བཅོད་པ་ནི། གཞོད་པའི་ཁུར་སྒྲེར་རྒྱས་པའི་བྱང་སེམས་སྟོབས་
ལྡན་རྣམས་ལ་མཛེས་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱན་གྱི་མཆོག་ཡིན་ལ། ཉོན་མོངས་
པའི་མེས་གདུང་བའི་གཉོན་པོ་ལ་དཀའ་ཐུབ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། དཀའ་ཐུབ་
ཀྱན་གྱི་སྤུལ་ཏེ་མཆོག་དང་ཞེ་སྤང་ལག་འགྲོ་སྟེ་སྤུལ་གྱིས་མཆོན་པར་བྱེད་

པ་སྤྱི་དག་ལ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། རྣམ་མཁའི་ཕྱིང་སྟེ་བྱུང་བཞིན་དང་། པ་
རོལ་གྱིས་ཆོག་རྩལ་གྱི་མཆོན་འཕེན་པ་ལ་དེས་མི་མིག་པའི་སྤྱ་བའི་གོ་ཆ་
སྤྱབ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེ་བསྐྱེམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་སོགས་ཏེ། ཚུལ་དེ་ལྟར་
ཤེས་ནས་བཟོད་པའི་མཆོག་སྟོན་གྱི་དམ་པས་རང་གི་གོ་ཆ་ལ་ཐབས་
རྣམས་སྒྲ་ཆོགས་ཚུལ་གྱིས་རྒྱད་ལ་གོམས་པར་མཛད་པ་ལྟར་བྱའོ། །

བཞི་པ་(བཙོན་འགྲུས་)ལ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། བཙོན་འགྲུས་ལ་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། མི་བསྐྱོག་བརྟན་པའི་སོགས་བཞི་སྟེ། གཙོ་བོར་གོ་ཆའི་
བཙོན་འགྲུས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། བྱིར་མི་བསྐྱོག་ཅིང་བརྟན་པའི་བཙོན་
འགྲུས་གྱི་གོ་ཆ་བགོས་ན། ལྷང་དང་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡར་
དོའི་ལྷ་བ་བཞིན་གོང་དུ་འཕེལ་ལ། སྟོད་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་རྩོམ་པ་དོན་དང་
ལྡན་པར་འགྱུར་ཞིང་། རང་གིས་བྱ་བ་གང་བརྩམས་པའི་ལས་གྱི་མཐའ་
རྣམས་ཡིད་ལ་བསམས་པ་བཞིན་དུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་རྩོམ་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་སོགས་ཏེ། རི་སྐད་བཤད་
པ་དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་བྱི་བཞོལ་གྱི་ལེ་ལོ་ཀུན་སེལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱབས་
ཆེན་གྱི་བཙོན་འགྲུས་སྟོན་རྒྱལ་སྤྱི་རྣམས་ཀྱིས་བརྩམས་པར་བྱས་པ་

ལྟར་འདུག་གོ།

ལྟ་བུ་(བསམ་གཏན་)ལ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་སེམས་ལ་སོགས་བཞི་སྟེ། དམིགས་པ་ཅེ་
གཅིག་པའི་བསམ་གཏན་ནི། རང་གི་སེམས་ལ་ངེ་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དབང་
བསྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་སྟེ། དེ་ཡང་དམིགས་པ་ལ་བཞག་ན་ནི། གྱིང་ཚོད་
གྱིས་གཡོ་བ་མེད་པར་དེ་ཡི་དབང་པོ་བཞིན་དུ་གནས་ལ། བཞག་པ་དེ་བཏང་
ན་ཡང་དག་པའི་དམིགས་པ་སྟེ་ཡུལ་ཀུན་ལ་འདུག་ཅིང་། རང་གི་ལུས་
སེམས་དག་པའི་སྒྲོགས་ལ་བགོལ་ཅུ་རུང་བའི་ལས་སུ་རུང་བའི་ཤིན་
སྒྲུངས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་འདྲེན་ནོ། །དམིགས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བཞག་པའི་
སྟོབས་ཀྱིས། ལུས་སེམས་ཤིན་སྒྲུངས་ཀྱི་བདེ་བ་བྱུང་པར་ཅན་འདྲེན་ཚུལ་
ནི་རྗེའི་ལམ་རིམ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་སོགས་ཏེ། ཚུལ་དེ་ལྟར་
ཤེས་ནས་སྟོན་བྱོན་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་གཡེང་གི་
དགྲ་འཛོམས་ཤིང་། དམིགས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དུས་རྒྱུན་ཏུ་
བསྟེན་པ་ལྟར་བསྐྱབ་པོ། །འདི་ནི་གཙོ་བོ་ཞིག་གནས་བསྐྱོམས་པའི་དབང་དུ་
བྱས་ལ། རྗེ་བཙུན་སོགས་སྒྲར་བཞིན་ནོ། །

དུག་པ་(ཤེས་རབ་)ལ་གསུམ།

ཤེས་རབ་བསྒྲོམ་ཚུལ། ཞི་ལྷག་བྱང་དུ་འབྲེལ་ཚུལ། མཉམ་རྩེས་
གཉིས་ཀ་སྐྱོང་ཚུལ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པའོ། །

དང་པོ་(ཤེས་རབ་བསྒྲོམ་ཚུལ་)ལ།

བྱང་ཆོས་སམ་པན་ཡོན་དང་། བསྒྲོམ་ཚུལ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། ཤེས་རབ་ཟབ་མའི་དེ་ཉིད་སོགས་བཞི་སྟེ། ཤེས་རབ་ལ་
རིམ་བུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སོགས་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་གཙོ་བོ་ནི་
དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཟབ་དོན་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི། ཆོས་རྣམས་
གྱི་ཟབ་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལྟ་བུར་བྱེད་པའི་མིག་ལྟ་བུ་དང་། སྲིད་པ་འཁོར་
བའི་རྩ་བ་མ་རིག་པ་དུང་ནས་འབྲིན་པའི་ལམ་དུ་འགྱུར་ཞིང་། དུམ་གྱི་མདོ་
སོགས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱན་ལས་བསྐྲགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་གཏེར་
ཆེན་པོ་དང་། རྩོད་ས་པའི་གཏི་ཟུག་གི་ཟུན་པ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་སྟོན་མེ་
མཆོག་ཏུ་གྲགས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་སོགས་ཏེ། ཚུལ་དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་ཐར་
པ་འདོད་པའི་མཁས་པ་ཡིས་ལམ་དེ་ཉིད་འབད་པ་དུ་མས་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་
པར་མཛད་དོ། །གོང་དུ་བཟོད་པའི་ཕྱིན་དུག་སོ་སོའི་ངོ་བོ། དབྱེ་བ་སོགས་
རྒྱས་པར་ནི་འདིར་མང་དུ་དོགས་པས་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་སོགས་ལས་ཤེས་

པར་བྱ་ཞིང། དོན་བསྐྱུས་པ་ཞིག་ཁོ་བོས་ལམ་རིམ་དམར་འབྲིད་དུ་བཤད་
ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་(ཞི་ལྷག་ཟུང་དུ་འབྲེལ་ཚུལ་)ལ་གཉིས་ལས།

ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་བསྒྲོམ་པའི་དགོས་པ་དང། བསྒྲོམ་ཚུལ་དངོས་སོ།།

དང་པོ་(ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་བསྒྲོམ་པའི་དགོས་པ་)ནི།

ཅེ་གཅིག་བསམ་གཏན་སོགས་བརྒྱད་དེ། དམིགས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་
པའི་བསམ་གཏན་ཅམ་ལ་འཁོར་བ་ཡི་རྩ་བ་མ་རིག་པ་རྩད་ནས་གཅོད་པའི་
རྒྱས་པ་མ་མཐོང་ཞིང། དེ་ལྟ་ནའང་དམིགས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་
ཞི་གནས་ཀྱི་ལམ་དང་བྲལ་བའི་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཀྱང། བདེན་
མེད་སོགས་ཀྱི་དབྱེད་དོན་ལ་ངེ་ཅམ་དབྱེད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་རྩད་ནས་མི་
ལྟོག་པས་ན། སྒྲིན་གྱི་དམ་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཚུལ་བཞིན་དུ་གོ་བའི་
ཡིན་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་སྤྱ་ཐག་ཆོད་པའི་ཤེས་རབ་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བྱིང་
གོད་ཀྱི་ནམ་ཁྲིག་གིས་གཡོ་བ་མེད་པའི་ཞི་གནས་ཀྱི་ཏ་ལ་བསྒྲིན་ནས་ནི།
ཏྲག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་དབྱུ་མའི་རིགས་པ་གཅིག་དུ་བྲལ་ལ་
སོགས་པའི་མཆོན་ཆོན་གྱིས་ནི། ཏྲག་པ་དང་ཆད་པའི་མཐར་འཇིག་པའི་
མཐར་འཇིག་གྱི་དམིགས་པའི་གཏད་སོ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བཟུང་བ་ལྟར་བདེན་
འཇིག་གྱི་ཞེན་ཡུལ་ཐམས་ཅད་འཇིག་པར་བྱེད་པའི་རིགས་པ་ཡང་དག་པའི་

དོན་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་དཔྱད་པའི་ཡངས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
རྟོགས་པའི་སྟོ་གོས་རྒྱས་པར་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་(བསྐྱམ་ཚུལ་དངོས་)ནི།

ཅེ་གཅིག་གོམས་པས་སོགས་དུག་སྟེ། རང་གི་དམིགས་པ་གང་རུང་
ཅིག་ལ་དམིགས་ནས་མི་དཔྱད་པར་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་གོམས་པས་ཉིང་
རེ་འཇོན་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ནི་གཞིར་བཅས་ཤིང་སྟོས་པ་ཅི་འཆལ་ཏེ་
བརྗོད་མི་དགོས་ཀྱི། དམིགས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་བཞིན་པའི་ངང་ནས་
དོན་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་དཔྱད་པ་ཡི་སོ་སོར་རྟོགས་པ་ཡི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཀྱང་
ཡིན་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་གཡོ་བ་མེད་པར་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པར་གནས་པ་ཡི་ཉིང་
འཇོན་སྟེད་པར་བྱས་པ་སྟོས་མཐོང་ནས་ནི་ལྷག་གཉིས་ལས་སྟོགས་རེ་ཅམ་
མ་ཡིན་པར་བྱང་འབྲེལ་སྐབ་པར་བྱེད་པ་ལ་བཙོན་པ་རྣམས་ཡ་མཆན་ནོ་སྟེ་
ངོ་མཆར་ཆེདོ། །རང་གི་དམིགས་པ་ལ་གཏོད་དེ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་གོམས་
ཀྱང་ནི་གནས་འགྲུབ་མོད་ལྷག་མཐོང་འགྲུབ་པ་ལ་ནི། དེ་ཅམ་གྱིས་མཆོག་
པར་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་བཞིན་པའི་དང་ནས་དབྱེད་སྟོབས་ཀྱིས་ཤིན་
སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་བ་འདྲིན་བྱས་པ་དང་དགོས་པའི་དོན་ནོ། །

གསུམ་པ་(མཉམ་རྗེས་གཉིས་ཀ་སྦྱོང་ཚུལ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་)ནི།

མཉམ་གཞག་ནམ་མཁའ་སོགས་དུག་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་

མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་གཞག་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཀག་པའི་ནམ་
མཁའ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉིད་སྒྲིམ་པ་དང་། དེ་ལས་ཡངས་ནས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་བདེན་
པར་སྒྲིང་། ཡང་དེར་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་པོ་བསྒྲིམས་
ནས། སྒྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐབས་དང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
གཉིས་ཀ་བྱུང་ཏུ་འབྲེལ་བ་ཡི་སྒྲིམ་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་སྟོང་པ་སྐྱུ་མཆོའི་པ་རོལ་
ཏུ་འགོ་བའི་སྐྱུ་དང་དེ་སྐྱུ་ནམས་ཀྱིས་བསྐྱུགས་སོ། །རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྐྱུ་མ་
ལྟ་བུ་བསྒྲིམས་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་སྒྲིམ་པ་དངོས་མིན་ནའང་སྟོགས་མ་ཐུན་ཡིན་
པས་དང་བཏགས་པ་ཅུ་མ་སོ། །རྗེ་སྒྲིང་བཤད་པ་དེ་ལྟར་རྟོགས་ནས་ཐབས་
ཤེས་སྟོགས་རེ་བའི་ལམ་གྱིས་ནི་ཆིམ་པ་མེད་པ་སྐྱུ་ལ་བཟང་ནམས་ཀྱི་
ལུགས་སོ། །

གཉིས་པ་ཐུན་ཐོར་མ་ཡིན་པ་སྐྱུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་བསྐྱུ་ཚུལ་ནི།

དེ་ལྟར་སྐྱུ་དང་འབྲས་བུའི་ཐེག་ཆེན་གྱི། །སོགས་བྱུག་སྟེ། ལྟར་བཤད་
པ་དེ་ལྟར་ལམ་བཟོད་ཚུལ་དེ་ནི། སྐྱུ་པ་རོལ་ཏུ་སྒྱིན་པའི་ཐེག་པ་དང་། འབྲས་
བུ་སྐྱུགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་མཆོག་གཉིས་གར་དགོས་པའི་
ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ཡིན་ལ། དེ་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞེན་སྐྱུ་ལ་བསྐྱུད་དེ། དེ་ནས་
སྐྱུགས་ལ་མཁས་པའི་དེད་དཔོན་གྱི་མགོན་རྗེ་རྒྱལ་དཔོན་ལ་བཞེན་ནས་
སྐྱུ་ལྟེན་སྐྱུ་སྒྲིམ་ཆེན་པོར་ཞུགས་ནས་མདོ་སྐྱུགས་གཉིས་ཀྱི་ལམ་གྱི་གནད་

ཡོངས་སུ་རྩོགས་པའི་མན་ངག་བསྟན་པའི་གང་ཟག་དེས། དལ་འབྱོར་གྱི་
ལུས་ཉེན་འདི་ཐོབ་པ་དོན་དང་ལྡན་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །རྩེ་བཙུན་སོགས་
སྤར་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་མཐུག་ནི།

རང་གི་ཡིད་ལ་སོགས་བྱུག་སྟེ། རང་གི་ཡིད་ལ་གོམས་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་དང་། དོན་གཉེར་ཅན་གྱི་སྐལ་བཟང་གཞན་ལའང་པན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
དུ། རྒྱལ་བ་དབྱེས་པའི་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པའི་ལམ་མདོར་བསྐྱུས་ནས། གོ་
སླའི་ངག་གིས་བཤད་པའི་དགོ་བ་དེས་ནི། བྱོགས་རེ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་འགྲོ་
བ་ཀྱན་ཀྱང་རྣམ་དག་ལམ་བཟང་འདི་དང་། འབྲལ་བ་མེད་པར་གྱུར་ཅིག་
ཅེས་ནི་སྟོན་ལམ་འདེབས་སོ། །རྩེ་བཙུན་སྤྲ་མས་སོགས་སམ། རྣལ་འབྱོར་
ངས་ཀྱང་སྟོན་ལམ་དེ་ལྟར་བཏབ། །ཐར་འདོད་བྲེད་ཀྱང་དེ་བཞིན་འདེབས་
འཆལ་ལོ། །ཞེས་པ་གང་བྱས་ཀྱང་དོན་ནི་སྟོལ། །

འདིའི་འབྱོར་སྟོན་པ་སྤྲ་ན་མེད་པའི་བསྟན་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་
ཆིགས་བཅད་གཅིག་དང་། ང་ཡི་སྤྲ་མ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པ་དེ། །ཞེས་སོགས་
ཆིགས་བཅད་གཅིག་དང་། དང་པོར་རྒྱ་ཆེན་ཐོས་པ་མང་དུ་བཅུལ། །ཞེས་
སོགས་ཆིགས་བཅད་གཅིག་སྟེ་ཆིགས་བཅད་གསུམ་འབྱུང་བ་ནི། གཞན་
གྱིས་འདོན་ཆ་ལ་ཁ་བཀང་བ་སྟེ། འདིའི་མཐུག་དངོས་མིན་པས་མ་བྲིས་སོ། །

ཞེས་བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་ནམ་གཞག་མདོར་བསྐྱུས་ཏེ་
བརྗེད་བྱང་དུ་བྱས་པ་འདི་ནི། མང་དུ་ཐོས་པའི་དགོ་སྒྲོང་སྒྲོང་བ་པ་སྒྲོ་བཟང་
གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས་འབྲོག་རི་བོ་ཆེ་དགོ་ལྷན་ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྒྲིང་དུ་
སྒྱུར་བའོ། །ཞེས་པ་ནི་སྒྲོལ། །འདིར་བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་གནད་ཆང་
བས། འདོན་པའི་ཆེ་དཔལ་བྱས་དོན་ཡིད་ལ་བཤད་པར་བྱས་ན་ལམ་རིམ་གྱི་
དོན་བསྐྱུས་ནས་ཉམས་སྒྲིངས་པར་འགྱུར་ཡང་། ཆིག་ཅམ་ཏོན་པས་ནི་
མིན་ནོ། །

དེས་ན་འདི་ཁ་ཏོན་བྱེད་པས་ནི། དབྱངས་གྱི་སྒྲ་སྒྲན་པ་ཅམ་ལ་ཆགས་
པར་མི་བྱའོ། །འདིར་ཉམས་སྒྲིང་ལེན་ཚུལ་རྒྱས་པར་ལམ་རིམ་དང་སྒྱུར་ནས་
འཆད་རྒྱས་ནའང་མང་དུ་དོགས་ཤིང་། དམིགས་སྒྲོར་ཞིག་ལོགས་སྒྲིངས་
ཡོད་པས་རྒྱས་པར་མ་བཤད་ལ། ཆིག་དོན་རྫོགས་པར་སྒྱུར་གཞན་གྱིས་
བཀྲལ་བ་མ་མཐོང་ཡང་རང་སྒྲོས་ཅི་རྒྱས་གྱིས་བཀྲལ་བའོ། །

སྒྲས་པ། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་སྒྲིང་པོའི་དོན། །ཉམས་སྒྲིང་
ལེན་པའི་དོམ་པར་རབ་བསྐྱེལ་བ། །བྱང་ཚུབ་བགྲོད་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་
འདི། །ཐུབ་བསྟན་རྒྱལ་མཆོན་ཅེ་ན་ནོར་བུ་བཞིན། །དེ་བྱིར་ཚུལ་འདིར་
ཉམས་ལེན་ཕྱོགས་ཅམ་ཞིག །བགྱིས་པ་ཡིས་ཀྱང་སྐལ་བར་ལྷན་འགྱུར་ན། །
རི་སྐད་བཤད་བཞིན་རྫོགས་པར་ཉམས་ལེན་དུ། །བསྟར་གང་ཡིན་དོ་མཆར་

ཅེས་མི་ཆེ། །གཞུང་དོན་ཆ་ཤས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱན་དའི་གཉེན། །ཐུབ་
བསྟན་ལྷ་ལམ་མཛེས་པར་བྱ་བྱིར་དང། །འགྲོ་འདྲིའི་ཁམས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཐུན་
བསལ་བའི་ཆེད། །ལྷག་བསམ་དག་པའི་མགྲོགས་འགྲོའི་ཤུགས་ཀྱིས་བྲངས། །
འདྲིར་འབད་འོ་མཆོ་ལས་འབྲངས་རྣམ་དཀར་གྱི། །དགོ་ལེགས་བདུད་ཅིས་
དོན་གཉེར་ལྷན་པ་ཡི། །འཆི་མེད་ཡིད་ཀྱི་རེ་བ་ཡོངས་རྫོགས་ཏེ། །གཏན་
བདེ་སྟོག་གི་ཉར་འཆོར་འགྱུར་བར་ཤོག། །

ཅེས་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་བསྐྱུས་དོན་གྱི་ཆོག་འབྲེལ་སྦྱང་པོ་
མདོར་བསྐྱུས་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། དད་དང་རྣམ་དཔྱོད་བྱང་དུ་
འབྲེལ་བའི་བྱའོ་ལྷང་དགའ་བཙུ་བ་སྟོ་བཟང་བསམ་འགྱུབ་ཀྱིས་བསྐྱུལ་བའི་
དོར། །ཤུགས་དགོ་སྟོང་བཤད་སྐྱབ་མིང་ཅན་གྱིས་འབྲེལ་དུ་མགྲོགས་ལས་
སྐྱ་བྱིས་པ་སྟེ། བྱིས་བར་དུ་བརྟོ་བའི་ཆེ་ཡི་གོ་བའང་བསྐྱུལ་བ་པོ་ཉིད་དོ། །

འདིས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྟོགས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་
ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག། །། དགོའོ། །

༡༡། །གཙུག་ཏྲོར་གདུགས་དཀར་མོ་ཅན་གྱི་གཟུངས་ཀྱི་ རྒྱས་འགྲེལ་བཞུགས་སོ། །

གཙུག་ཏྲོར་གདུགས་དཀར་མོ་ཅན་གྱི་གཟུངས་ཀྱི་རྒྱས་འགྲེལ་བ།

༥ ར་མོ་གུ་རུ་མཆུ་ལྟོ་ལྟོ་ཡ། གསལ་རྩོགས་མཆན་དཔེ་དཔལ་
འབར་སྐྱེ་ནི་རབ་མཛེས་གསེར་གྱི་ལྷན་པོ་བཞེན། །བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཆོས་
རྩེ་གསུང་ནི་ཆོངས་དབྱངས་འབྲུམ་ཐུག་སྟོག་པ་བཞེན། །ཆོས་ཀྱན་ཐོགས་
མེད་མཛོན་གཟིགས་ཐུགས་ནི་ཉིན་བྱེད་བྱེད་བ་ཤར་བ་བཞེན། །ལྷ་མིའི་སྟོན་
པ་གང་དེའི་ཞབས་སེན་སྐྱེ་བོའི་པརྒྱུར་རྟག་རྩལ་ཞིག །གང་གི་མཆན་མཆོག་
གཙུག་ཏྲོར་ནོར་བུ་ལས་འཁྲུངས་ཤིང་། །གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་གཙུག་ཏྲོར་
གདུགས་དཀར་ཞེས་གྲགས་གང་། །དབུ་ཞལ་ཐུག་སྟོང་བྱེད་བ་བརྒྱ་སྟོང་སྐྱེན་
ལྷན་པ། །མི་བྱེད་འབར་བའི་མཆན་རྟགས་ཅན་དེར་འདུད་གྱིས་སྐྱོངས།།

༥ དེ་ལ་འདིར་གདུགས་དཀར་མོ་ཅན་མཆོག་ཏུ་གྲུབ་པ་ཞེས་ཡོངས་
སུ་གྲགས་པ་འདིའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པར་བྱེད་པ་ལ་གཉིས། སྐྱེར་བསྟན་པ་
དང་། གཞུང་དོན་བྱེད་གྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་མདོ་སྐྲགས་གཉིས་དང་། སྐྲགས་ལ་
རྒྱད་སྟེ་བཞི་གསུངས་པའི་ནང་ནས་བྱ་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པ་ལ། འཛིག་རྟེན་
ལས་འདས་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་རིགས་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་འདས་པ་ལ་དེ་

བཞིན་གཤེགས་པ་དང་། བརྒྱ་དང་། རྩེ་རི་རིགས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
 དམ་ཆེ་ག་གསུམ་བཀོད་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི་དཔག་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་། གསུམ་
 པ་ནི་མི་འབྲུགས་པའི་རྒྱུད་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ཡང་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་
 བྱས་ལ། རིགས་ཀྱི་བདག་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཆན་གཞི་ནི། འཇམ་དཔལ་ཙ་རྒྱུད་
 དང་། ཕྱག་སྟོང་སྤྱན་སྟོང་གི་རྒྱུད་དང་། ཕྱག་དྲེར་དང་རྣམ་འཛོམས་ཀྱི་རྒྱུད་
 ལྟ་བུ་ལོ། །གཞན་ཡང་རིགས་ཀྱི་ཡུམ་དང་། རིགས་ཀྱི་གཙུག་ཏྲར་སོགས་
 མང་དུ་ཡོད་ཅིང་། གཙུག་ཏྲར་ལ་ཡང་གཙུག་ཏྲར་དེ་མེད། གཙུག་ཏྲར་རྣམ་
 རྒྱལ། གཙུག་ཏྲར་གདུགས་དཀར་སོགས་མང་ངོ་། །གདུགས་དཀར་ལ་ཡང་
 གཞན་གྱི་མི་བྱབ་པ་དང་། སྤྱིར་སྒྲིག་མ་དང་། མཆོག་ཏུ་བྱབ་པ་རྣམས་ལས་
 འདིར་སྤྱི་མ་ནི་གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་སོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་གྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། གླུ་གྱི་དོན།
 གཞུང་གི་དོན། མཐུག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཆན་གྱི་དོན་དང་།
 འགྱུར་གྱི་ཕྱག་གོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཆན་བསྟན་པ་དང་། མཆན་བསྐྱར་
 བའོ། །

དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་སྐད་དུ་ནས་རྒྱ་མ་རྒྱ་ར་ཁི་ཞེས་པའི་བར་ཏེ། འདི་
 ལ་རྒྱ་གར་ཞེས་པ་ནི་འཕགས་ཡུལ་ན་མཉན་ཡོད་ལ་སོགས་པ་གྲོང་ཁྱིམ་
 ཆེན་པོ་དུག་ཡོད་པ་དེ་ལ་རྒྱ་གར་ཞེས་འདོད་རྒྱལ་དུ་བཏགས་པ་སྟེ། དཔེར་

ན་བྱམ་པ་དང་ཀ་བ་ཞེས་བཏགས་པ་བཞིན་ནོ། ཁ་ཅིག་རྒྱ་ནག་ལས་གར་
བས་རྒྱ་གར་ཞེས་དང་། རྒྱ་དཀར་ནག་གཉིས་སུ་སྤྲེ་བའི་རྒྱ་དཀར་པོ་ཡིན་
པས་རྒྱ་གར་ཞེས་བརྗོད་པའོ་ཞེས་བེར་བ་ནི་མཁས་པ་གཞན་གྱིས་བཀག་
པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་གར་དེ་ན་སྐད་རིགས་ཆེན་པོ་བཞི་ཡོད་པ་ལས།
ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དུ། ཡུཅ་ཏ་ལྷ་ག་ཏོ་ཏྲཱི་ཏ་ཞེས་སོགས་ཡིན་ཞིང་། བོད་
གྱི་སྐད་དུ་བསྦྱར་ན་འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཙུག་ཏོར་ཞེས་པ་
ནས། གཟུངས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཡུཅ་ནི་འཕགས་པ། ཏ་ལྷ་ནི་དེ་བཞིན། ག་ཏོ་ནི་
གཤེགས་པ། ཏྲཱི་ཏ་ནི་གཙུག་ཏོར། སི་ཏྲཱི་དཀར་པོ། །ཏ་པ་ཏེ་ནི་
གདུགས། ཡ་པ་རྩ་ངོ་ཏོ་ནི་གཞན་གྱི་མི་ཐུབ་པའོ། །དེ་ཡང་པ་རྩ་ནི་གཞན།
ངོ་ཏོ་ནི་ཐུབ་པ་སྟེ། ཡ་འགག་ཆོག་ཏུ་མཛད་ནས་མི་ཐུབ་པའོ། །མ་རྩ་པ་ཏུ་རྒྱ་
ར་ནི་ཕྱིར་སྒྲིག་པ་ཆེན་མོ་སྟེ། པ་ཏོ་ནི་ཕྱིར། ཡ་རྒྱ་ར་ནི་སྒྲིག་པའོ། །དེ་ཡང་
ཏའི་སྟོག་གི་ཨི་ནི། ཡ་དང་འཕྲད་ནས་མཆ་མས་སྦྱོར་ལྔ་པ་ལས། དབྱངས་
ལ་ཨི་ལའོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཨི་ཡར་བསྦྱར་ནས་མཆ་མས་སྦྱར་བའོ། །པ་
ར་མ་ནི་མཆོག་ཏུ། སི་རྒྱ་ནི་ཐུབ་པ། ལྷ་མ་ནི་ཞེས་བྱ་བ། ལྷ་ར་ཏི་ནི་གཟུངས་
ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་འགྱུར་ཕྱག་ནི། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

ཞེས་པ་ནས། གཙུག་ཏྱར་རྒྱལ་མོ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ་ཞེས་པ་སྟེ་ལོ་ཙཱ་བས་
བཀོད་པའོ། །

འདི་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། འདི་དག་གི་དོན་བསྐྱུས་ཏེ་བཤད་ན།
མ་རིག་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་གཉིད་ལས་སངས་ཤིང་ཤེས་བྱ་ཐམས་
ཅད་ལ་སྟོ་རྒྱས་པས་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་སྟེ། རི་སྐད་དུ། མ་རིག་གཉིད་ལས་
སངས་སྤྱིར་དང་། །ཤེས་བྱ་ལ་ཡང་སྟོ་རྒྱས་སྤྱིར། །སངས་རྒྱས་བརྒྱ་ལྟར་
སངས་རྒྱས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ནམ་
མཁའ་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་སེམས་པས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ། སོ་སྤྱིའི་
ས་ལས་འདས་ཤིང་འཕགས་པས་ན་འཕགས་པ། རྟེན་འགྲེལ་ཟབ་མའི་ཆོས་
སངས་རྒྱས་ལ་ཉན་ཅིང་ཐོས་པར་བྱེད་པས་ན་ཉན་ཐོས། རང་གཅིག་ཤུར་
གནས་པ་ལ་དགའ་ཞིང་སྤིད་པ་མཐའ་མའི་ཆེ་གཞན་གྱི་གདམས་ངག་ལ་མ་
སྟོས་པར་རང་གི་བྱང་ཆུབ་མདོན་དུ་བྱེད་ཅིང་ཉན་མོངས་པ་ལས་རྒྱལ་བར་
བྱེད་པས་ན་རང་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ་ནི་ཡིད་
གུས་པས་འདུད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་གཞན་གྱི་མི་སྐབ་པ་གཙུག་ཏྱར་རྒྱལ་
མོ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ་ཞེས་པ་སྟེ་དོན་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་གསུམ། སྤིང་གཞི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་

དང་། ཚེས་ཕྱུན་སྐྱུམ་ཚེགས་པ་དང་། རྗེས་སྐྱ་ཡི་རང་བའི་མཐུན་འགྱུར་རོ།
དང་པོ་ལ་བཞི། དུས་དང་། ལྷོན་པ་དང་། གནས་དང་། འཁོར་རོ། །

དང་པོ་ནི། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་གཞུང་འདི་སྐད་སྤྱད་པ་པོ་ཕྱག་རྗེར་
བདག་གིས་ཐོས་སོ། །དེ་ནི་ཡང་ཡང་ཐོས་པ་མིན་གྱི། ཐོས་པའི་དུས་གཅིག་
ན་ཞེས་པ་ནི་ལན་གཅིག་ཙམ་ཐོས་པ་སྟེ། དུས་གཅིག་གི་ཆེ་འདི་ཐོས་གྱི།
དུས་གཞན་ལ་ནི་གཞན་ཐོས་སོ། །དེ་ཡང་དུས་གཅིག་ལ་ལན་གཅིག་ཙམ་
ཐོས་པས་ཡིད་ལ་འཇིན་ཀུས་པར་བསྟན་པས་རྟེན་དཀའ་བ་དང་ཤེས་རབ་
ཆེ་བ་གོ་ལ། དུས་གཞན་ལ་གཞུང་གཞན་ཐོས་པ་དང་སྤྱར་ན་ཐོས་པ་མང་
བར་གོ་ལོ། །

གཉིས་པ་སྟོན་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤུག་ཐུབ་པ་སྟེ། སྒྲིབ་གཉིས་
དང་བདུད་བཞི་བཅོམ་པའམ་སྤངས་པས་ན་བཅོམ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་དག་
བཅོམ་པའི་སྤངས་རྟོགས་རང་རྒྱུད་ལ་མངའ་བས་ན་ལྡན་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་
སྐལ་བ་དྲུག་དང་ལྡན་པས་ན་ལྡན་ཞེས་བྱ་སྟེ། རི་སྐད་དུ། དབང་ཐུག་དང་ནི་
གཟུགས་བཟང་དང་། །དཔལ་དང་གྲགས་དང་ཡེ་ཤེས་དང་། །བཙོན་འགྲུས་
ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་སྟེ། །དྲུག་པོ་རྣམས་ལ་སྐལ་ཞེས་བྱ། །ཞེས་འབྱུང་བ་
ལྟར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་གྱི་སྐད་དོད་ལྟ་ག་ཟན་ཞེས་པ་ནི་སྐལ་ལྡན་དང་བཅོམ་
ལྡན་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་ཅིང་། འདས་པའི་ཆོག་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་འདིར་

དོན་གྱིས་ཐོབ་པས་ལོ་རྒྱ་བས་བསྐྱོན་པའོ། །

གསུམ་པ་གནས་ནི། སུམ་ཅུ་ཙ་གསུམ་པའི་ལྷའི་གནས་ཏེ། དེ་ནི་རི་
 རབ་ལྷན་པོའི་ཅེ་མོ་ན་ཡོད་དེ། མཛོད་ལས། ལྷན་པོའི་ཅེ་ན་སུམ་ཅུ་གསུམ་།
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སུམ་ཅུ་ཙ་གསུམ་ཞེས་པ་ནི་བརྒྱ་བྱེན་དང་འཁོར་
 ཉེ་དབང་སོ་གཉིས་དང་བཅས་པའི་སོ་གསུམ་གནས་པ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ།
 ཉེ་དབང་སོ་གཉིས་ནི། རོར་ལྷ་བརྒྱད། རྒྱ་པོ་བརྒྱ་གཅིག་ །ཉི་མ་བརྒྱ་གཉིས།
 ཐ་སྐར་གྱི་བྱ་གཉིས་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། འདི་རྣམས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་ནི་ཆོག་
 གཏེར་འགྲེལ་པ་ལས་འབྲུང་བ་ལྟར་རོ། །ལྷན་པོའི་ཅེ་ནེ་དབུས་ན་གྲོང་བྱེད་
 ལྷ་ན་སྒྲུག་ཅེས་པ་གྲུ་བཞི་ངོས་རེ་རེ་དཔག་ཆད་ཉིས་སྟོང་ལྷ་བརྒྱ་རེ་ཡོད་
 ཅིང་། ལྷ་ན་སྒྲུག་གི་དབུས་ན་བརྒྱ་བྱེན་གྱི་ཁང་བཟང་རྣམ་པར་རྒྱལ་བྱེད་
 ཡོད་ལ། དེའི་ཕྱི་ངོས་སྟོ་རྒྱབ་མཆོམས་ན་ཆོས་བཟང་ལྷའི་འདུན་ས་ཞེས་པ་
 ཡོད་དེ། དེའི་ངོས་རེར་དཔག་ཆད་སུམ་བརྒྱ་རེ་ཡོད་ཅིང་། རང་དུ་བརྒྱ་བྱེན་
 གྱི་གསེར་བྱི་དང་། ཉེ་དབང་སོ་གཉིས་ཀྱི་བྱི་རྣམས་ཡོད་དོ། །དེ་ལྷ་བྱའི་ལྷའི་
 གནས་ཆོས་བཟང་ལྷའི་འདུན་ས་དེ་ན་དབྱར་གནས་མཛད་པའི་ཆེ་འདི་
 གསུངས་སོ། །སུམ་ཅུ་ཙ་གསུམ་དུ་འབྱོན་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནི། དུམ་སྒྲུ་འབྲུལ་
 ཆེན་མོ་དུས་བྱས་ནས་ལྷར་སྐྱེས་པ་དེ་ཉིད་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་འགོད་པའི་
 ཆེད་དུ་དེར་བྱོན་ནས་དབྱར་གནས་མཛད་དེ་ཆོས་བསྐྱོན་ནས་ཡུམ་གྱི་སྐྱེ་བ་

སོགས་ལྟ་མང་པོ་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་བཀོད་དོ། །

བཞི་པ་འཁོར་ནི། དག་སྟོང་གི་དག་འདུན་ཆེན་མོ་དང་ཞེས་པའི་དག་
སྟོང་ལ་ཚུར་ཞོག་དང་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱི་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་སོགས་
མང་ཡང་། འདིར་རྩུ་འབྲུལ་དང་ལྟན་པའི་དག་སྟོང་གི་དག་འདུན་མང་པོ་ལ་
སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ། བཅོམ་ལྟན་འདས་ལྟ་གནས་སུ་འབྱོན་པའི་དུས་སུ་འཁོར་དུ་
དག་སྟོང་རྩུ་འབྲུལ་ཐོབ་པ་དང་ལྟན་ཅིག་བྱོན་པར་བཤད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དག་
འདུན་ཡང་དག་སྟོང་བཞི་ཆོགས་ལ་དག་འདུན་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་དང་།
འཕགས་པའི་གང་ཟག་སོ་སོ་བ་ལ་ཡང་དག་འདུན་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་མཛད་
པ་གཉིས་སོ། །

དག་འདུན་གྱི་སྐྱ་དོན་ནི། དག་བ་ཐར་པ་སྦྱབ་པར་འདོད་པའི་འདུན་པ་
ཅན་ཡིན་པའོ། །ཆེན་པོ་ཞེས་པ་ནི་སྤངས་རྫོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཆེན་པོ་དང་
ལྟན་པ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་མཛད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
དག་འདུན་ཆེན་པོ་ཞེས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱ་དོན་གྱི་སྤྱོད་ཀྱིས་
གཅིག་གོང་དུ་བརྫོད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དག་འདུན་དང་ཆེན་པོ་ནི་བཤད་མ་
ཐག་པ་ལྟར་རོ། །ལྟའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱེན་དང་ཞེས་པའི་སྐྱ་དོན་ནི། སྟོན་
མཆོད་སྦྱིན་ཆེན་པོ་བརྒྱ་ཐུག་གཅིག་བྱས་པས་བརྒྱ་བྱེན་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་
པར་བཤད་པ་ལྟར་ཏེ། དེ་རྣམས་དང་ཐབས་གཅིག་དུ་བཞུགས་པ་ནི་ལྟན་

ཅིག་ཏུའོ། །དེ་དག་ནི་སྤྱད་པ་པོས་མཐོང་བའི་དོན་བསྐྱས་པའོ། །

གཉིས་པ་ཆོས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལ་གཉིས། སྟོན་པས་གསང་
སྒྲགས་ཀྱི་ཆོག་དབྱུང་བའི་སྤྱིར་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཁྱུགས་པ་དང་། གསང་
སྒྲགས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དུས་དེའི་ཆེ་བཙམ་ལྟན་
འདས་སེའླེའི་ཁྱི་གདན་བཤམས་པ་ཉིད་ལ་བཞུགས་སོ། །བཞུགས་ནས་
རང་གི་གཙུག་ཏྲར་ནས་འཆད་པ་ལྟར་གྱི་གསང་སྒྲགས་ཀྱི་ཆོག་རྣམས་
དབྱུང་བར་བུའོ་སྟམ་པའི་བྱགས་ཅེ་གཅིག་པའི་གཙུག་ཏྲར་རྣམ་པར་ལྟ་བ་
ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཁྱུགས་སོ། །

གཉིས་པ་ཇི་ལྟར་གསུངས་ཚུལ་ལ་གཉིས། གང་ནས་གསུངས་པའི་
མཆམས་སྒྱུར་བ་དང་། དེ་ནས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པའི་ཚུལ་དངོས་སོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སྟོམས་པར་ཁྱུགས་མ་ཐག་ཏུ་བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱི་
གཙུག་ཏྲར་གྱི་དབྱུས་ནས་གསང་སྒྲགས་ཀྱི་ཆོག་འཆད་འགྱུར་འདི་དག་
སྤྱད་ངོ། །གསང་སྒྲགས་ཀྱི་དོན་ལ་རྒྱས་བཤད་མང་ཡང་། སྤྱོད་ནི། སྟོན་
མིན་ལ་གསང་ཞིང་སྤྱས་བྱུབ་པ་སྟེ། དེ་ལ་ལྟ་དང་ལམ་གྱི་རིམ་པ་གཉིས་
དང་། རྗེད་བྱེད་ཆོག་གི་གསང་སྒྲགས་དང་། བརྗེད་བྱ་དོན་གྱི་གསང་སྒྲགས་
ཀྱང་གཉིས་སོ། །གཟུངས་འདི་གཙུག་ཏྲར་ནས་གསུངས་པ་གསལ་བར་
བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེར་མ་ཟད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛོད་སྤྱ། མགིན་པ།

ཐུགས་ཀ །སྟེ་བ། གསང་གནས་སོགས་སྐྱེ་ཆ་ཐམས་ཅད་དང་། བ་སྐྱེ་བྱ་
ག་ཐམས་ཅད་ནས་ཆོས་སྟོན་རྒྱས་པར་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པའི་
མདོ་ལས་བཤད་ཅིང་། དེའི་དོན་བསྐྱུས་པ་ནི་བསྟོད་སྤྱོད་རྒྱ་མཚོ་ལས། སྤྱི་
གཙུག་མཛོད་སྤྱི་མགྱོན་པ་ལ་སོགས་བྱེད་སྐྱེ་ཆ་ཤས་ཀྱན་ནས་འབྱུང་བར་
རབ་སྟོན་ཀྱང་། །དེ་དག་ཀྱན་ལ་རྟོག་པ་ཉིད་ནི་འདི་ནི་ནམ་མཁས་ཆངས་
དབྱངས་སྒྲོག་ན་མཆོན་པར་རྒྱས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་
ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆ་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པས་ཏེ།
མཆོན་བཛོད་ལས། སྐྱ་ཡང་རྟོ་རྟེ་འབར་བ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་དང་། བདེ་
མཆོག་ཅ་རྒྱད་ལས། ཀྱན་ཏུ་ཕྱག་དང་ཞབས་ལྡན་ཞིང་། །ཀྱན་ཏུ་སྦྱར་དང་
དབྱ་དང་ཞལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གསང་སྤྲགས་འབྱུང་པའི་ཆེད་དུ་ཕྱག་འོས་ལ་
ཕྱག་བྱ་བ་དང་། སྤྲགས་ལ་བཏེན་ནས་རང་གཞན་གྱི་དོན་སྦྱབ་པ་དང་། དེ་ལ་
སྒོམ་བཞུས་བྱ་བའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ་ཞེས་སོགས་ཏེ། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སྐྱ་དོན་སྤྲར་ལྟར་དང་། ཡང་འབྲུག་པ་ལས། དེ་ཉིད་རྒྱས་ལ་སངས་
རྒྱས་བསྟོད་ཅི་བཞིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒོ་རྒྱས་པས་ན་
སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱའོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱད་དོད་རྣམས་ཞེས་པའི་རྟ་ར་འཛིན་པ་ལ་

འདུག་པས་དམ་པའི་ཆོས་འགོག་ལམ་གཉིས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཉེས་
ལྷུང་དང་འཁོར་བ་དང་ངན་འགྲོ་ལས་འཇིན་པས་ན་ཆོས་སོ། །

སྦྱིར་ཆོས་ཀྱི་སྦྱ་ནི་དོན་བཙུ་ལ་འདུག་སྟེ། རྣམ་བཤད་རིག་པ་ལས།
ཆོས་ནི་ཤེས་བྱ་ལམ་དང་ནི། །སྤང་ངན་འདས་དང་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ། །བསོད་
རྣམས་ཆེ་དང་གསུང་རབ་དང་། །འབྱུང་འགྱུར་ངེས་དང་ཆོས་ཕྱགས་ལའོ། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དགོ་འདུན་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ཡང་།
གཞུང་ཁ་ཅིག་དུ་དགོ་འདུན་མ་ཐུན་པ་དང་ཐར་པ་ལ་འདུན་པ་དང་བདུད་
སོགས་ཀྱིས་དབྱེ་བར་མི་རུས་ཤིང་མི་བྱེད་པས་ན་དགོ་འདུན་དུ་བརྗོད་
ཅེས་བཤད། ཕྱག་འཆའ་བའི་དོན་ནི་བཤད་ཅིན་ལ། དེ་དག་གིས་སྐྱབས་
གསུམ་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ་སྦྱིར་བལྟན་ན། གྲེ་བྲག་དུ་སྤངས་ཏོགས་ཀྱི་ཡོན་
ཏན་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གྲེ་བ་ཕྲག་
བདུན་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགོ་འདུན་དང་། ཉན་
ཐོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ་ནི་མདོར་བལྟན་པའོ། །

གྲེ་བ་ཕྲག་བདུན་ནི་གྲེ་བ་བདུན་ཏེ། དེ་ཡང་བརྒྱ། ཉོང་། བྲི། འབུམ།
ས་ཡ། གྲེ་བ་རྣམས་སྡུ་མ་སྡུ་མ་བཙུ་འགྱུར་ལ་བྲི་མ་བྲི་མའི་གངས་འབྱུང་ཞིང་།
གྲེ་བ་བཙུ་ལ་ནི་དུང་འབྱུར་གཅིག་གོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ནང་ནས་སྒོས་
སུ་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པའི་སོགས་ཀྱི་སྦྱས་འཇམ་དབྱངས། སྦྱན་རས་

གཟིགས། ཕྱག་རྒྱུ་མོགས་རྒྱལ་སྤྲུལ་བརྒྱད་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྱད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་རང་དོན་བྱང་
ཆུབ་ཆོས་སྤྱོད་དུ་གཉེར་བ་དང་། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནི་གཞན་དོན་
གཟུགས་སྤྱོད་དུ་གཉེར་བའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་པའོ། །བྱམས་འཇམ་དབྱངས་
སོགས་ཉི་བའི་སྤྲུལ་ཆེན་བརྒྱད་ནི་མདོ་སྟོགས་དང་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་
གྱི་ལུགས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆུ་ལ་བབྱང་བ་ལ་དེའི་མིང་གིས་བརྗོད་
པ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རེ་ཞིག་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོའི་
གནས་ཆོད་དང་སྒྲ་མེད་གྱི་ལུགས་ལ་འདི་དག་སངས་རྒྱས་སུ་ངེས་པར་
འདོད་དགོས་ཏེ་ལུང་དང་རིགས་པ་མང་ངོ་། །ཉན་ཐོས་གྱི་དགོ་འདུན་སོ་སོར་
སྡེ་སྡེ་ཕྱག་འཆལ་བ་ནི། མི་རྟག་ཅིང་འཇིག་པའི་རྟེན་ཡིན་པས་ན་སྤྱོད་གྱི་
འཇིག་རྟེན་འདི་ན་བཞུགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པའི་དགྲ་བཙུན་པ་
རྣམས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ་ཞེས་པ་འདིས་ཉན་རང་དགྲ་བཙུན་པ་གཉིས་ཀ་
བསྐྱས་ནས་བསྟན་ཀྱང་གཙོ་བོ་ནི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཙུན་པ་ལ་བྱ་སྟེ། གཞུང་
གོང་འོག་གཉིས་ཀས་འབྲས་གནས་བཞི་སྟོན་པར་སྤང་བའི་སྤྱིར་རོ། །འདིས་
དགྲ་བཙུན་འབྲས་གནས་བསྟན་ནས་འབྲས་གནས་གཞན་གསུམ་ནི། རྒྱན་
ཏུ་ཞུགས་པ་དང་། ལན་ཅིག་སྤྱིར་འོང་བ་དང་། སྤྱིར་མི་འོང་ཞེས་པ་རྣམས་
གྱིས་འཆད་དོ། །

སྤྱིར་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དང་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་གཉིས།
 བྱིར་འོང་ཞུགས་པ་དང་དེའི་འབྲས་གནས་གཉིས། བྱིར་མི་འོངས་ཞུགས་པ་
 དང་དེའི་འབྲས་གནས་གཉིས། དག་བཙུན་ཞུགས་པ་དང་དེའི་འབྲས་གནས་
 གཉིས་ཏེ་སྤྱིས་བྱ་བྱང་བཞི་དང་གང་ཟག་ཡ་བརྒྱད་དོ། །ཞུགས་འབྲས་བཞིའི་
 སྐོར་ལ་མང་དུ་བཤད་པར་བྱ་བ་མཆིས་ཀྱང་། མཆོན་ཅམ་ནི། འཇིག་ལྷ་
 ཚུལ་ཞུགས་མཆོག་འཇིན། ཐེ་ཆོམ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཀྱན་བཏགས་གསུམ་
 སྤངས་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་བྱིར་དུ་བཙུན་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་
 ཞུགས་པ་དང་། དེ་གསུམ་སྤངས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་གཉིས།
 འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་སྒྲིམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་
 གསུམ་དང་དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་གསུམ་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་འདོད་ཉོན་བྱག་པ་སྤྲོང་
 བྱིར་དུ་ཞུགས་པའི་བྱིར་འོང་ཞུགས་པ་དང་། དེ་བྱག་པ་སྤངས་པའི་བྱིར་འོང་
 འབྲས་གནས་དང་། འདོད་ཉོན་དགུ་པ་སྤྲོང་བྱིར་དུ་ཞུགས་པའི་བྱིར་མི་འོངས་
 ཞུགས་པ་དང་། དེ་དགུ་པ་སྤངས་པའི་བྱིར་མི་འོངས་འབྲས་གནས་གཉིས།
 དག་བཙུན་ཞུགས་འབྲས་གཉིས་ནི། སྤྱིད་ཅེའི་ཉོན་མོངས་དགུ་པ་སྤྲོང་བྱིར་
 དུ་ཞུགས་པ་དང་སྤངས་པའི་སྒྲིན་ས་འཇོག་གོ། །རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ཞེས་པ་ནི་
 ཐར་ལམ་གྱི་རྒྱུན་ལ་དང་པོར་ཞུགས་པ་དང་། ལན་ཅིག་བྱིར་འོང་བ་ནི་དག་
 བཙུན་མ་ཐོབ་པའི་སྤྱོད་དུ་འདོད་པར་ལས་ཉོན་གྱིས་སྤྱོད་པ་ལན་གཅིག་ལེན་

པའི་དོན་ཡིན་ལ། སྤྱིར་མི་འོངས་པ་ནི་ཆེ་དེ་ནས་བརྒྱད་སྟེ་དག་བཅུ་མ་
ཐོབ་བར་དུ་འདོད་པར་ལས་ཉོན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པའོ། །

མདོན་པ་ཀྱན་བཅུས་ལྟར་ན། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ལ་སྐྱེ་འཕགས་
གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། མཛོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཉན་ཐོས་འཕགས་
པའོ། །ཡང་དག་པར་སོང་བ་དང་། ཡང་དག་པར་ཞུགས་ཞེས་པ་གཉིས་གྱིས་
སྤྱི་མཐའ་དོན་བསྐྱུས་ནས་བསྟན་པ་སྟེ་ཡང་དག་པར་སོང་བ་རྣམས་ནི་འབྲས་
བུ་ཐོབ་པའི་འབྲས་གནས་རྣམས་དང་། ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ནི་
འབྲས་བུ་དེ་དག་ཐོབ་སྤྱིར་དུ་ཞུགས་པའོ། །ལྟའི་བྲང་སྟོང་རྣམས་ནི་ཨ་གསལ་
ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ནས་རིགས་སྤྲགས་འཆང་གྲུབ་པ་ཞེས་པ་ནི་འཛིག་ཉེན་
པའི་རིག་སྤྲགས་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་དེ། ཐུན་མོང་བའི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་
རྣམས་སོ། །ཆངས་པ་ལ་སྟོང་གསུམ་གྱི་བདག་པོ་ཆངས་པ་དང་། སྟོང་སྤྱི་
ཕུད་ཀྱི་བདག་པོ་ཆངས་པ་དང་སྟོགས་སྟོང་གི་ནང་ཆན་གྱི་ཆངས་པ་སྟེ་སྤྱི་
མ་ནི་ཆེན་པོ་དང་སྤྱི་མ་གཉིས་ཆུང་བའོ། །དབང་པོ་ལ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཏེ། ཆེ་
བ་སུམ་ཅུ་ཙུག་གསུམ་གྱི་བདག་པོ་ཡིན་ལ། ཆུང་བ་ནི་སྟོགས་སྟོང་གི་ནང་
ཆན་ཤར་སྟོགས་སྟོང་བར་བཤལ་དོ། །ལེགས་ལྷན་བྲག་པོ་ནི་དབང་ཕུག་
ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། དཀར་ཐུབ་ལྗོག་མ་ནི་ལྷ་མོ་ལྷ་མ་སྟེ། དེས་རང་གི་བདག་པོ་
དབང་ཕུག་གི་དཀར་ཐུབ་ལྗོག་པར་བྱེད་པས་སོ། །དབང་ཕུག་ཆེན་པོ་ལ་

བཞི་ཡོད་པ་བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་བཤད་ཅིང་། ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཡོད་པར་ཆིག་
 གཏེར་འགྲེལ་པ་ལས་བཤད་དེ། ཆེ་བ་ནི་གངས་ཏེ་སེ་དང་། ཆུང་བ་ནི་བྱང་
 ཤར་དབང་ལྡན་གྱི་བདག་པོ་སྟེ། འོན་ཀྱང་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པར་མངོན་ནོ། །
 ལེགས་ལྡན་སྟེད་མེད་ཀྱི་བྱ་ནི་ཁྲབ་འཇུག་སྟེ། འདི་གཟུང་ཁྲབ་འཇུག་མིན་
 ཀྱི་ལྟ་ཡིན་ཏེ་ལྟ་འདི་གཙུག་པོ་ལ་ཆངས་པ་དབང་ལྡན་ཁྲབ་འཇུག་གསུམ་
 བཤད་པའི་བྱི་མ་དེའོ། །ཏེ་དབང་ནག་པོ་ནམ་མཁའ་སྤྱིང་ལ་བཞོན་པ་ཡང་
 འདི་ཡིན་པར་བཤད། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྡན་ཕྱག་བྲས་ཞེས་པའི་དོན་རྒྱ་ཆེན་
 རིགས་བཞི་དང་དགའ་རབ་དབང་ལྡན་དང་བཅས་པ་ལྡན་ཕྱག་བྲས་པར་
 སྟོབ་དཔོན་ལྷ་རྒྱ་བཟོས་འཆད། ཆངས་པ་དང་དབང་པོ་དང་དབང་ལྡན་
 དང་ཁྲབ་འཇུག་བཞི་ལ་མིང་གི་ནམ་གངས་མང་པོ་ཞིག་མངོན་བརྗོད་ལས་
 འབྱུང་སྟེ། ཆངས་པའི་མིང་གི་ནམ་གངས་ནི། ཆིག་གཏེར་ལས། ཆངས་པ་
 སྟེས་བདག་ལྟ་ལས་ཀྱི། །མེས་པོ་མཆོག་གནས་གསེར་གྱི་མངལ། །ཞེས་
 སོགས་བཙུག་དང་། དབང་པོའི་མིང་ནི། དབང་པོ་དང་ནི་མ་རུ་ཏ། །ཞེས་
 སོགས་སོ་བཞི་དང་། དབང་ལྡན་གི་མིང་ནི། བདེ་འབྱུང་དབང་ལྡན་ལྡན་
 བདག་དང་། །ཞེས་སོགས་ལྟ་བུའི་སྐོར་དང་། ཁྲབ་འཇུག་གི་མིང་ནི། ཁྲབ་
 འཇུག་མི་ཡི་ཐེག་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་སོ་དགུ་བཤད་ཅིང་། འགྲེལ་པར་དེ་
 ལས་མང་བ་ཞིག་བཤད་དོ། །ལེགས་ལྡན་ནག་པོ་ཆེན་པོ་ལྟ་མ་ཡིན་གྱི་གྲོང་

ཁྱེར་སྤུམ་བཅེགས་འཛིག་པར་བྱེད་པ་པོ་ནི་མགོན་པོ་བཅང་སྟེ། དེ་ནི་དུར་
ཁྱོད་ན་གནས་པར་མོས་ཤིང་ཆངས་མ་དང་དབང་མོ་ལ་སོགས་མ་མེད་
ཆོགས་ཀྱིས་ཕྱག་བྱས་པའོ། །ཁྱོད་ཁྱེར་སྤུམ་བཅེགས་འཛིག་པར་བྱེད་པ་
འདི་ལ་མགོན་པོ་ཕྱག་བྱག་པ་དང་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱང་སྤྲང་ངོ་།
།གདུང་བདུན་གྱི་སྐབས་འདིར་འཆད་ཚུལ་གཉིས་མཐོང་སྟེ། རྒྱ་འགྲེལ་ཤུ་
རྩ་བཅུ་གྱིས་མཛད་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ལྷ་པར་གཟིགས་ནི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་རིགས་སམ་གདུང་། གཙུག་ཏྲོར་ཅན་བསྐྱེད་གདུང་། ཐམས་
ཅད་སྐྱོབ་དོ་རྗེའི་གདུང་། འཁོར་བ་འཛིག་ལོར་བྱའི་གདུང་། གསེར་བྱ་བ་སྤང་
པའི་གདུང་། འོད་སྤང་གཞོན་ཀྱའི་གདུང་། རྒྱ་ཕྱ་བྱ་བ་སྤྱའི་གདུང་རིགས་སུ་
བཤད་ལ། ལྷ་མ་མཁའ་རྒྱལ་མཆོན་པས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གདུང་ངམ་
རིགས་ནི་འཇམ་དཔལ་དང་གྲ་ལྡ་མི་གཡོ་བ་སོགས་དང་། བསྐྱེད་གདུང་ནི་
སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་སྒྲོལ་མ་རྟ་མགིན་སོགས་དང་། དོ་རྗེའི་གདུང་ནི་ཕྱག་
དོར་དང་བདུད་ཅི་འབྲེལ་བ་སོགས་དང་། ལོར་བྱའི་གདུང་ནི་ལྷ་སྤྱུང་དང་
ལོར་བྱ་བཟང་པོ་སོགས་དང་། སྤང་པའི་གདུང་ནི་ལྷ་ས་ཅེན་དང་འཕྲོག་མ་ལ་
སོགས་པ་དང་། གཞོན་ཀྱའི་གདུང་ནི་སྤྱན་དྲུག་གི་བྱའི་རིགས་དང་། སྤྱའི་
གདུང་ངམ་རིགས་ནི་ལོར་རྒྱལ་ལ་སོགས་པའོ་ཞེས་བཤད་དེ། དེ་གཉིས་ཀ་
ལའང་བརྟག་པར་བྱ་བའི་གནས་སུ་སྤྲང་སྟེ་དེ་ཞིག་གང་རུང་ངོ་། །

འོན་ཀྱང་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་མར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་འབྲུང་
 བས་ཕྱི་མ་རྩུང་བདེ་བར་མི་སེམས་ཡང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་ཅམ་ལ་ནི་
 འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་མ་འདས་གཉིས་འབྲུང་བ་མི་འགལ་ལ། སྤྲ་མས་གདུང་
 ད་ལྟར་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཞིག་བཤད་འདུག་པ་ནི་མ་ངེས་པའི་སྐབ་བྱེད་དུ་
 སྤང་ངོ་། །དེ་ནས་བདེ་གཤེགས་བཙུ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་
 ནི་བཤད་ཟིན་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
 གཟིགས་ཤིང་མངོན་དུ་མང་ད་པའོ། །སྟོབ་དཔོན་ཤུ་རྒྱ་བཟོ་གྱིས་སངས་
 རྒྱས་བཙུའི་ནང་གི་སྤྲ་སྤྲོ་སྤྲོགས་ན་བཞུགས་པར་བཤད་པ་ནི་གཞན་
 ནས་དེ་ཤར་ན་བཞུགས་པར་བཤད་པ་དང་མི་མཐུན་ལ། ཤུག་ཕྱབ་བྱང་ན་
 བཞུགས་པར་བཤད་པ་ལྟར་ན་འདི་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་མིན་པར་སེམས་
 ཡང་བཤད་པ་དེ་ལ་ཡིད་བརྟན་དཀའ་བར་སྤང་ངོ་། །

གཉིས་པ་སྤྲགས་ལ་བཞེན་ནས་རང་གཞན་གྱི་དོན་སྐྱབ་ཚུལ་ལ་ལྷ།
 དཀྱིལ་འཁོར་སྤྲགས་དང་བཅས་པ་བཤད་པ། མི་ཤེས་པ་སྤྱང་བ། སྤྲོང་པོ་
 དང་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པའི་སྤྲགས་བརྗོད་ནས་བར་ཆད་སྤང་ཞིང་སེལ་བ།
 ཉེ་སྤྱང་པན་ཡོན་དང་བཅས་པ་བཤད་པ། སྤྲགས་ཆར་འབབ་བཅས་བཤད་
 པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། ཁྲོ་མོ་བཙུ་བདུན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྲགས་བཅས་

བཤད་པ་དང་། ལྷ་མོ་བཙུ་གཅིག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲགས་བཅས་བཤད་པ་འོ།

དང་པོ་ལ་གསུམ། རུས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་
གངས་བསྟན་པ། སྤང་བའི་སྒྲགས་བཤད་པ་འོ། །

དང་པོ་ནི། ཕྱག་ཡུལ་དེ་ནམས་ལ་ཕྱག་བཙལ་ནས་ཞེས་མཆམས་
སྐྱར་ཏེ། བཙམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤྲུ་ཐུབ་པའི་མཆན་མཆོག་
དབྱའི་གཙུག་རྟོག་ནས་སྤང་བའི་གདུགས་དཀར་མོ་ཅན་ཞེས་པ་ཕྱག་མཆན་
གྱི་སྒྲོ་ནས་མཆན་བཏགས་ཤིང་། བདུད་དང་བགོགས་ལ་སོགས་གཞན་
གྱིས་མི་ཐུབ་པ། དེ་ཐམས་ཅད་སྤྱིར་སྒྲོག་པ་ཆེན་མོ་འདི་ནི། རུས་པའི་ཡོན་
ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་འབྱུང་པའི་གདོན་ཐམས་ཅད་ཆར་གཅོད་པར་བྱེད་པ། ས་
རོལ་གཞན་གྱི་རིག་སྒྲགས་ཀྱི་རུས་པ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པར་བྱེད་པ། དུས་
མ་ཡིན་པར་འཆི་བར་འགྱུར་བའི་གཞོན་པ་ལས་སྒྲོག་པར་བྱེད་པ། སེམས་
ཅན་གསོད་པ་དང་། ལྷགས་སྒྲོག་སོགས་གྱིས་བཅིངས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་
དགོལ་བར་བྱེད་པ། གཞན་གྱིས་སྤང་བ་དང་། མི་ལམ་ངན་པ་དང་། ལྷས་ངན་
པ་ཐམས་ཅད་སྒྲོག་པར་བྱེད་པ། གཞོན་སྤྱིན་དང་སྤྱིན་པའི་གདོན་དང་གདོན་
སྟོང་སྒྲག་བརྒྱད་ཅུ་ཙ་བཞི་འཛིག་པ་སྟེ་ཞི་བར་བྱེད་པ་འོ། །སྟོང་སྒྲག་བརྒྱད་
ཅུ་ཙ་བཞི་ནི་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་རོ། །ད་ལྟ་གདོན་རིགས་སུམ་བརྒྱ་དུག་
ཅུར་གྲགས་ཀྱང་མི་འགལ་ཞིང་རགས་པའི་སྡེ་ཆན་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །རྒྱ་

སྐར་ཉི་ཤུ་ཙ་བརྒྱད་ནི། རྩོགས་བཞིར་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་བཟང་བའི་དབང་དུ་
མཛད་ནས། སྟོན་དུག་སྐར་མ་མགོ་ལག་ནབས་སོ་རྒྱལ་སྐག་སྟེ་ཤར་སྐར་
བདུན་དང་། མཚུ་གེ་དཔོ་མེ་བཞི་ནག་པ་ས་རི་ས་ག་སྟེ་སྟོ་སྐར་བདུན་དང་།
སྟེ་མཚམས་སྟོན་སྐབས་ཚུ་སྟོད་ཚུ་སྐད་བྱེ་བཞིན་གྱོ་བཞིན་ཏེ་བྱབ་སྐར་
བདུན་དང་། མོན་གེ་མོན་གྱ་ཁུམས་སྟོད་ཁུམས་སྐད་ཐ་སྐར་བྱ་ཉི་སྟེ་བྱང་སྐར་
བདུན་བཅས་ཉེར་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་དགའ་བར་བྱེད་པ། ཉི་མ་ལྷ་བ་མིག་
དམར་ལྟག་པ་ཕྱར་བྱ་བ་སངས་སྟོན་པ་སྐྱ་གཙན་ཏེ་གཟའ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་
འཛིག་པའམ་འཛོམས་པར་བྱེད་པ། བས་ཀྱོལ་གྱི་དག་ཐམས་ཅད་ཕྱིར་སྟོག་
པར་བྱེད་པ། སེམས་ཅན་མ་རུངས་པ་དང་། སྤང་སེམས་ཅན་དང་། མི་ལམ་
ངན་པ་གཏོང་བ་ཐམས་ཅད་འཛིག་པར་བྱེད་པ། དུག་དང་མཚོན་ཆའི་གཞོན་
པ་ཐམས་ཅད་དང་། མེ་དང་ཚུའི་གཞོན་པ་ལས་སྟོག་པར་བྱེད་པ། བྱི་མའི་
ངན་འགྱུརི་འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་སྟོལ་བར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་
ལྡན་པའོ། །འདིར་རྒྱ་སྐར་ནམས་དགའ་བ་དང་། གཟའ་ནམས་འཛིག་པར་
བྱེད་པའི་བྱང་པར་ཅི་ཞེ་ན། རྒྱ་སྐར་ནམས་ལྟ་མོ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པར་
སེམས་སོ། །

གཉིས་པ་ལྟ་བུར་བསྟན་པ་ནི། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་དུ་འཁོར་ལོ་
ཅིབས་བརྒྱད་ཀྱི་སྟེ་བ་དང་། ཅིབས་བརྒྱད་དང་གྲ་བཞི་དང་སྟོ་བཞིར་སྐྱ་

ཆོགས་པར་དང་ཆེ་བ་དང་ཉི་མའི་གདན་གསུམ་གསུམ། གདན་དབུས་མའི་
སྟེང་དུ་ཁོ་མོ་གཞན་གྱིས་མི་བྱབ་མ་དག་ཤུལ་ཆེན་མོ་སྐྱེ་མདོག་ནག་མོ་
ཕྱག་གཡས་དོ་ཟླ། ཅིབས་བརྒྱད་ལ་ཤར་དུ་གདུམ་པ་ཆེན་མོ་སྟོབས་ཆེན་
མོ་དཀར་མོ་གཡས་འཁོར་ལོ། སྟོར་འབར་བ་ཆེན་མོ་གཟི་བརྗིད་ཆེ་སེར་མོ་
གཡས་དོ་ཟླ། ལྷབ་ཏུ་དཀར་མོ་ཆེན་མོ་གཟི་བརྗིད་འབར་བའི་འཕྲེང་བ་ཅན་
གོས་དཀར་མའི་ངོ་བོ་དམར་མོ་གཡས་པར། བྱང་དུ་འཕགས་མ་སྒྲོལ་མ་ཁོ་
གཉིར་ཅན་ལྗང་ཁུ་གཡས་སྟོ་ཆོགས་དོ་ཟླ། བྱང་ཤར་དུ་རྒྱལ་བའི་དོ་ཟླ་འཕྲེང་
བ་ཅན་དུ་གྲགས་པ་སྟོན་མོ་གཡས་དབུག་པ། ཤར་སྟོར་པར་འཛིན་མཆན་
སེར་མོ་གཡས་དོ་ཟླ་ལྷགས་ཀྱི་ཕྱག་མཆན་ཅན། སྟོ་ལྷབ་ཏུ་གཞན་གྱིས་
མི་བྱབ་མ་དམར་མོ་གཡས་དོ་ཟླའི་ཕྲེང་བ་ཅན། ལྷབ་བྱང་དུ་དོ་ཟླ་མཆན་
རྣམ་སྟེག་མ་ལྗང་ཁུ་གཡས་རལ་གྱི་དང་། ཕྱི་ཤར་སྟོར་ཞི་བ་ལྷ་རྣམས་གྱིས་
མཆོད་མ་དཀར་མོ་གཡས་སྟོས་སྟོད། སྟོ་ལྷབ་ཏུ་ཞི་བ་མ་སེར་མོ་གཡས་
གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ཅན། ལྷབ་བྱང་དུ་དཀར་ཆེན་འབར་བ་གོས་དཀར་མོ་ཅན་
དཀར་དམར་གཡས་མར་མེ། བྱང་ཤར་དུ་འཕགས་མ་སྒྲོལ་མ་སྟོབས་མོ་ཆེ་
ལྗང་ཁུ་གཡས་བྱི་འུ་ཆོས་དང་། ཤར་སྟོར་དོ་ཟླ་ལྷ་རྒྱུ་རྒྱད་གཞན་མ་སྟོན་
མོ་གཡས་དོ་ཟླ་ལྷ་རྒྱུ་རྒྱད། སྟོ་སྟོར་དོ་ཟླ་གཞོན་ལྷ་རིག་འཛིན་མ་སེར་མོ་
གཡས་ཞགས་པ། ལྷབ་སྟོར་ལག་ན་དོ་ཟླའི་རིགས་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ཅན་

དམར་མོ་གཡས་ལྷགས་ཀྱ། བྱང་སྒོར་དོ་རྩེ་རིན་ཆེན་མ་ལེབ་གན་ཅི་དམར་
ལྷང་གཡས་བྲིལ་བྱ་འཛིན་པ། བཅུ་བདུན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞལ་གཅིག་
ཕྱག་གཉིས་མ། གཡས་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱག་མཆོན་འཕྱར་སྟབས་དང་། གཡོན་
པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱགས་ཀར་སྒྲིགས་མཛུབ་མཛད་པ། སྒྱུན་གསུམ་དང་ལྷན་
ཅིང་མཆེ་བ་ཅུང་ཟད་གཅིགས་པ། ཁྲོ་མོའི་ཆ་ལྷགས་ཅན་གཡོན་བརྒྱངས་
པའི་སྟབས་ཀྱིས་བཞུགས་པའོ། །ལྷ་མོ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པར་སྦྱང་
མཛད་ཀྱི་རིགས་དང་དེའི་གཙུག་ཏྲོར་ལས་འབྱུངས་པས་དོ་རྩེའི་གཙུག་ཏྲོར་
ཀྱི་རིགས་སུ་གྲགས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཕྱག་རྒྱ་སྟེ་ལྷའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲགས་
ཀྱི་ཆོགས་ནི་འཆད་འགྱུར་ལྷར་སྒྲགས་ཀྱི་ཆོགས་སམ། ཡང་ན་ཕྱག་རྒྱ་
གཙོ་མོ་དང་སྒྲགས་ཀྱི་ཆོགས་འཁོར་གྱི་ལྷ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། བདག་
ཅག་འཁོར་དང་བཅས་པ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱང་དུ་གསོལ་ཞེས་པ་
ནི་གསོལ་འདེབས་པའོ། །

སྒྲགས་དོན་ལ། ཞོ་ནེ་བཀྲ་ཤེས་པ་དང་མཆོག་སོགས་དོན་བདུན་ལ་
འཇུག་ཅིང་སྒྲགས་ཀྱི་འགོ་འཛེན་ནོ། །སཐ་མུ་ག་ཏྲོ་ཕྱི་ཁ་སི་ཏུ་ཏ་པ་ཏེ་ནི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙུག་ཏྲོར་ནས་བྱུང་བའི་གདུགས་དཀར་
པོ་ཅན་ཞེས་པ་སྟེ་སོ་སོར་བྱེ་ན་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ཇི་སྒྲུ་ན་ཀ་རྩེ་ནི་

ཐུགས་པར་བྱེད་པ་སྟེ་དེ་ཡང་རྣམས་ནི་ཐུགས་པ། ཀ་རྩེ་ནི་བྱེད་པའོ། །
ཐུགས་པའི་དོན་ནི་སྤྲུགས་ཀྱིས་སེམས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའོ། །སྤྲུག་ཀ་རྩེ་ནི་
དེས་ལུས་རངས་པར་བྱེད་པ། མོ་ཏ་ན་ཀ་རྩེ་ནི་དེས་ཡིད་མོངས་པར་བྱེད་
པ། ལསྤྲུག་ཀ་རྩེ་ནི་བསྐྱོད་པར་བྱེད་པ། བ་ཏ་ན་ཀ་རྩེ་ནི་དབྱེ་བར་བྱེད་པ།
པ་ར་བི་ཤ་རྟ་ཤ་ཀ་རི་ནི་པ་རོལ་གྱི་རིག་པ་བ་བར་བྱེད་པ་སྟེ་པ་ར་ནི་པ་
རོལ། བི་ཤ་ནི་རིག་པ། རྟ་ཤ་ནི་བ་བའོ། །སར་དུལ་ན་སྤྲུག་ཤ་རྟ་ཤ་རྩེ་ནི་
ཀ་རྩེ་ནི་གདུག་པ་དང་རབ་དུ་གདུག་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་རངས་པར་བྱེད་པ་
སྟེ། སར་ནི་ཐམས་ཅད། དུལ་ན་གདུག་པ། ཤ་ནི་རབ་དུ། དུལ་ཤ་རྩེ་ནི་གདུག་
པ་ཅན། སྤྲུག་ནི་རངས་པ་སྟེ་ལུས་གཡོ་འགྲུལ་བྱེད་མི་རུས་པའོ། །སར་
ཡུ་རུ་ས་ག་རྩེ་ནི་བི་རྩེ་ས་ན་ཀ་རི་ནི་གཞོད་སྒྲིབ་དང་སྒྲིབ་པའི་གཞོན་
ཐམས་ཅད་འཇིག་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཡུ་གཞོད་སྒྲིབ། རྩེ་ས་སྒྲིབ་པོ། ག་རྩེ་
ནི་གཞོན། བི་རྩེ་ས་ནི་འཇིག་པའོ། །སར་བ་ར་བི་རྩེ་རྩེ་ད་ན་ཀ་རྩེ་ནི་གཞན་
གྱི་རིག་སྤྲུགས་ཐམས་ཅད་གཅོད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། པ་ར་ནི་གཞན་ནམ་པ་
རོལ། བི་རྩེ་ནི་རིག་སྤྲུགས། རྩེ་ད་ནི་གཅོད་པའོ། །ཅ་ཏུར་ལྷོ་ཏི་ལྷོ་ག་ཏ་ས་
ཏ་ས་རྩེ་བི་རྩེ་ས་ན་ཀ་རྩེ་ནི་གཞོན་སྟོང་སྤྲུག་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་བཞི་འཇིག་པར་
བྱེད་པ་སྟེ། ཅ་ཏུར་ནི་བཞི། ལྷོ་ཏི་ལྷོ་ནི་བརྒྱད་ཅུ། ག་ཏ་ནི་གཞོན། ས་ཏ་ས་
རྩེ་ནི་སྟོང་སྤྲུག་པོ། །ཨུལ་བྷི་ལ་ཏི་ལྷོ་ནུ་རྩེ་ས་སྤྲུག་ན་ཀ་རྩེ་ནི་རྒྱ་སྐར་ནི་

ཤུ་ཅ་བརྒྱད་དགའ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། ཨུལ་ཏི་བརྒྱད། བོ་ཤ་ཏི་ལྷོ་ཏི་ཏི་ཤ།
 བཟ་ཏུ་ཏྲོ་ཏི་རྒྱ་སྐར། ས་སྐ་ད་ན་ཏི་དགའ་བའོ། །ཨུལ་ཏི་མ་ཏུ་ག་ཏུ་ཏྲོ་བི་རྒྱ་
 ས་ན་ག་རྩེ་ཏི་གཟའ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་འཛིག་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཨུལ་བརྒྱད། མ་
 ཏུ་ཆེན་པོ། ག་ཏུ་ཏྲོ་གདོན་དང་བར་བྱེད་པ་ལ་འཇུག་ཀྱང་འདིར་གཟུལ། བི་
 རྒྱ་ས་ན་ག་རྩེ་ཏི་འཛིག་པར་བྱེད་པའོ། །རྩྱ་རྩྱ་རྩྱ་མཁའི་ཏི་རིམ་པ་བཞིན་
 དགུག་པ་དང་། གཞུག་པ་དང་། བཅིང་བ་དང་། དབང་དུ་བྱེད་པའོ་སྟོན་དཔོན་
 ཤུ་རྒྱ་བརྒྱ་ས་འཆད་ཅིང་། ཁ་ཅིག་ལྟའི་ས་བོན་དུ་བཤད་དེ་བརྟག། སྒྲགས་
 དེ་དག་གང་གི་ཡིན་པ་ནི། རྒྱ་འགྲེལ་དེ་ལས་གཙོ་མོ་དང་། ཅིབས་ཀྱི་ལྷ་མོ་
 བརྒྱད་དང་། རྒྱ་བཞི་ལྷ་མོ་བཞི་སྟེ་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྒྲགས་སུ་བྱས་ནས། སྒྲའི་
 ལྷ་མོ་བཞིའི་སྒྲགས་ནི་ཅིབས་མཆོམས་ཀྱི་ལྷ་མོ་བཞི་དང་འདྲ་བས་ལོགས་
 སུ་མ་བཤད་ཅེས་འཆད་ལ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་འབྱུང་པའི་གདོན་དང་། དུས་
 མ་ཡིན་པར་འཆི་བ་དང་། རྒྱལ་པོའི་ཆད་པ་དང་། མི་ལམ་ངན་པ་དང་།
 གཞོད་སྦྱིན་དང་སྦྱིན་པོའི་གདོན་དང་། གདོན་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་བཞི་
 དང་། རྒྱ་སྐར་དང་གཟའི་གཞོད་པ་དང་། དུག་དང་མཆོན་དང་མེ་ཆུའི་གཞོད་
 པ་དང་ངན་འགྲོའི་འཛིགས་པ་ལས་སྟོལ་ཅིག་ཅེས་བསྒྲུལ་ཞིང་། ཡི་གེ་
 བཞིས་བདུད་བཞི་དང་ཉོན་མོངས་པ་བཞི་དང་སྦྱིབ་པ་བཞི་སྟོང་ཞིང་ཡེ་
 ཤེས་བཞི་དགུག་གཞུག་གི་འཕྲིན་ལས་བཞི་བྱེད་པར་བཤད་དོ། །རྟ་རྟ་

མྱོ་སར་སར་ནུ་ནུ་ནི་བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤངས་ཤིག་
སྤངས་ཤིག་ཅེས་བ་སྟེ། དགྲ་དགྲ་ནི་སྤངས་ཤིག །མྱོ་ནི་བདག །སར་སར་
ནུ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེས་བའོ། །སར་ཕྱ་དང་། ནུ་ཞེས་བ་ཞིག་
འབྱུང་སྟེ་འགལ་བ་མི་སྤང་ལ། ཅ་ནི་དང་རམ། གྲང་ཞེས་བའི་དོན་དུ་སེམས་
སོ། །

གཉིས་བ་ལ་གསུམ། གཙུ་མའི་སྤྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒྲོ་ནས་བདེ་
ལེགས་སུ་བྱེད་བ་དང་། འཁོར་གྱི་ལྷ་གངས་བསྟན་བ་དང་། སྤང་བའི་སྤྲུགས་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་གདུགས་དཀར་ལ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་མ་
དང་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་མ་བརྒྱད་མ་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ཕྱག་སྟོང་
ཅན་ཏེ། དེ་ཡང་བཙུམ་ལྷན་འདས་ཞེས་བ་ནས། སྤྱིར་སྒྲོག་བ་ཆེན་མོ་ནི་སྤྱིར་
ལྷ་ལ། དེ་ཡང་སྤྱི་མདོག་དཀར་པོ། ཕྱག་སྟོང་མངའ་བ་ཆེན་མོ། དབུ་སྟོང་
མངའ་བ་ཆེན་མོ། སྤྱན་བྱེ་བ་བརྒྱ་སྟོང་མངའ་བ། སྒྲིག་བ་དང་དཔའ་བའི་
ཉམས་ལྷན་གྱི་རྩ་ཞལ་ཉིས་བརྒྱ་དཀར། འདིགས་སུ་རུང་བ་དང་གློད་པའི་
ཉམས་ཅན་གྱི་གཡས་ཞལ་ཉིས་བརྒྱ་སེར། གཤེ་བ་དང་རྩམས་པའི་ཉམས་
ཅན་གྱི་རྒྱབ་ཞལ་ཉིས་བརྒྱ་དམར། སྟོང་རྩེ་དང་ཞི་བའི་ཉམས་ལྷན་གྱི་གཡོན་
ཞལ་ཉིས་བརྒྱ་ལྗང་། རོ་མཆར་བ་དང་དྲག་པོའི་ཉམས་ཅན་གྱི་སྟོང་ཞལ་ཉིས་
བརྒྱ་སྟོ། ཞལ་རེ་རེ་ལའང་སྤྱན་གསུམ་གསུམ་དང་ལྷན་པ། དབུ་རེ་རེ་ལ་ཁྲོ་

ཐོད་རྩེ་རྩེ་ས་མཆན་པ། དབྱའི་སྟེང་དུ་གདུང་བདུན་དང་བདེ་གཤེགས་བཙུ་
 སོགས་སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཕྱག་བདུན་གྱི་ཅོད་པན་འཆང་བ། ཕྱག་གཡས་གྱི་
 དང་པོས་འཁོར་ལོ་དང་བཅས་པའི་སྒྲུབས་སྦྱིན་དང་། གཡོན་གྱི་དང་པོས་
 གདུགས་དཀར་པོའི་ཡུ་བ་ཕྱགས་ཀར་འཛིན་པ། གཡས་གཡོན་གྱི་ལྷག་མ་
 དགྲ་བཙུ་ཙ་བརྒྱད་ན་འཁོར་ལོ་དང་མདའ། དེའི་ལྷག་མ་གཡས་གྱི་བཞི་
 བརྒྱས་རྩེ་རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་བརྒྱ་ལྔ་ཚོགས་རྩེ་རྩེ་རྣམས་བརྒྱ་ཕྱག་རེ་དང་།
 གཡོན་གྱི་བཞི་བརྒྱས་གཞུ་རལ་གྱི་ཞགས་པ་ལྷགས་ཀྱ་རྣམས་བརྒྱ་ཕྱག་རེ་
 འཛིན་ཅིང་། དར་དང་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་སྒྲ་ཚོགས་པས་བརྒྱན་པ། ཞབས་
 གཡས་ལྷ་བརྒྱ་བརྒྱངས་པས་རྒྱལ་པོའི་འཛིགས་པ་སོགས་འཛིགས་པ་
 ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་གཞོན་པའི་ཚུལ་དང་། གཡོན་ལྷ་བརྒྱ་བསྐྱམས་པས་
 མདངས་འཕྲོག་པ་ལ་སོགས་པའི་གདོན་རྣམས་འཛོམས་པར་མཛད་པ། སྒྱའི་
 ཆ་ཐམས་ཅད་ན་བྱུང་གྱིས་ལྷ་བ་དང་། ཆེར་བབྱད་པ་དང་། སྟོག་ལྷར་འབྱུ་བ་
 དང་། དྲག་ཏུ་གཟིར་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྱན་བྱེ་བ་བརྒྱ་སྟོང་མངའ་བ། གར་
 དགྲའི་ཉམས་དང་ལྡན་པ། བ་སྒྱའི་བྱ་ག་ཐམས་ཅད་ནས་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྩེ་རྩེ་
 མེ་རབ་ཏུ་འཕྲོ་བ། མི་བྱེད་འབར་བའི་མཆན་ཉགས་ཅན། དེའི་འོད་གྱིས་ས་
 སྟེང་ས་འོག་ས་སྒྱའི་ས་གསུམ་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་འགོངས་པར་མཛད་པའོ། །
 སྒྱན་བྱེ་བ་བརྒྱ་སྟོང་ནི། ཞལ་རེ་རེ་ལ་སྒྱན་གསུམ་གསུམ་སྟེ་སྒྱན་སྟོང་ཕྱག་

གསུམ་དང་། གཞན་སྐྱུའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་པས་གངས་ཁྱོན་བསྐྱེམས་ན་
བྱེ་བ་བརྒྱ་ཉིད་མངའ་བའོ། །དེ་ཉིད་ཁག་ཁྲིག་ཆེན་པོ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། བྱེ་བ་
བརྒྱ་ལ་དུང་འཕྱར་གཅིག །བྱེ་བ་བརྒྱ་ལ་ཐེར་འབྱམ་གཅིག །བྱེ་བ་ཉིད་ལ་
ཐེར་འབྱམ་ཆེན་པོ་གཅིག །བྱེ་བ་ཁྲི་ལ་ཁག་ཁྲིག་གཅིག །བྱེ་བ་འབྱམ་ལ་
ཁག་ཁྲིག་ཆེན་པོ་གཅིག་ཡོད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། འཁོར་གྱི་ལྷ་མོ་བརྒྱ་
ནི། འར་ཅིབས་ལ་རྣམ་པར་བསྐྱེདས་མ་དོ་རྗེ་སྟོན་པོ་དོ་རྗེ་དང་ལྷན་ལ། ལྷོར་
གསེར་འོད་ལྷ་བུའི་སྐུན་མངའ་མ་སེར་མོ་འཁོར་ལོ་དང་བསྐྱེ། ལུབ་ཏུ་དཀར་
མོ་བསྐྱར་དོ་རྗེ་དང་བསྐྱེའི་སྟོང་པོ། བྱང་དུ་དོ་རྗེ་འགྲོས་ལྷང་ཁུ་སྐྱ་ཆོགས་དོ་
རྗེ་དང་ལྷན་ལ། འདིར་གོ་རིམ་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཀྱང་སྤང་། བྱང་འར་དུ་བསྐྱེའི་
སྐུན་དམར་མོ་འཁོར་ལོ་དང་བསྐྱེ། འར་སྟོར་སྐྱ་བའི་འོད་དཀར་མོ་དོ་རྗེ་དང་
སྐྱ་བ། ལྷོ་ལུབ་ཏུ་སངས་རྒྱས་དཔལ་དམར་མོ་བསྐྱར་དམར་པོའི་སྟོང་ན་དོ་རྗེ་
དང་སྐྱང་མཐལ། དེ་བཞིན་དུ་ལུབ་བྱང་དུ་བསྐྱེའི་སྐུན་སེར་མོ་སྐྱ་ཆོགས་དོ་རྗེ་
དང་ལྷན་ལ། འར་ངོས་ཀྱི་སྟོང་ཕྱོགས་སུ་དོ་རྗེ་ཉི་མའི་འོད་དམར་མོ་དོ་རྗེ་
དང་ཉི་མ། དེ་བཞིན་དུ་ལུབ་ངོས་ཀྱི་སྟོང་ཕྱོགས་སུ་སྐྱ་བ་དོ་རྗེ་དཀར་མོ་གཡས་
དོ་རྗེ་དང་གཡོན་སྐྱ་བ་བསྐྱེམས་པའོ། །དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱན་ཆ་ལུགས་
ཆོགས་པ་སྐྱ་བའི་གདན་སེམས་དཔའི་སྐྱེལ་ཀྱང་གིས་བཞུགས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། རིག་པ་གཙོ་མོ་དང་ཕྱག་རྒྱའི་འཁོར་དང་གསང་སྤྲུགས་

གྱི་ཚིག་དེ་དག་གིས་བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤང་དུ་གསོལ་
 ཞེས་གསོལ་ཏེ། ཨོ་རི་ཤི་ག་ཏ་སོགས་གསུངས་ལ། ཨོ་རི་འགོ་འདྲེན། རི་
 ཤི་རི་དང་སྟོང་། ག་ཏ་རི་ཚོགས། བྲ་ཤུལ་རི་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་སྟེ། བྲ་རི་རབ།
 ཤུལ་རི་བསྟན་པ་ལོ། །སར་ཏ་སྤྱ་ག་ཏེ་ཏྲི་ཏ་སི་ཏ་ཏ་པ་ཏེ་ཏྲི་ཏྲི། དེ་བཞིན་དུ་
 རྩ་སྟུང་ག་རྩེ། སྟུང་ན། མ་རྩ་བེད་སྟུང་ཏ་རི་རིག་པ་ཆེན་མོ་བད་པར་བྱེད་
 པ། པར་བེད་སྟུང་སྟུང་ཏ་རི་གཞན་གྱི་རིག་སྤྲུགས་བད་པར་བྱེད་པ། སར་
 དུལྟའ་རྩི་སོགས་སྤར་བཞིན་ནོ། །ཏྲི་ཏྲི་རི་ཏྲི་གི་རྩོ་རྩེས་གཅད་པ་དང་། ཏྲི་
 གིས་ཕྱར་བྱས་གདབ་པའོ་ཞེས་བཤད། ཏྲི་ཏྲི་རི་བསྐྱལ་བར་བྱེད་པ་དང་།
 བཅ་མཅ་རི་དོན་དེ་གསལ་བར་བྱེད་པའོ། །རྟ་རྟ་རི་སྤངས་ཤིག་གཉིས་
 དང་། སྟེ་རི་བདག་ལ། སྟུང་རི་གཞི་ཚུགས་ཤིག་པའོ། །འདིའི་རྩ་སྟུང་རི་རྣམ་
 པར་བསྐྱེདས་པ། སྟུང་ན་གསེར་འོད་ལྟ་བུ། མ་རྩ་བེད་སྟུང་ཏ་རྩོ་རྩེ་དཀར་
 མོ། པར་བེད་རྩོ་རྩེ་འགོས། སར་དུལྟའ་རྩི་པར་འཕྲུག། སར་ཡལ་རྟ་རྟ་ལྷ་
 འོད། ཅ་ཏུར་ཤི་ཏྲི་སངས་རྒྱས་དཔལ། ཨུལྟའ་བྷི་ཤི་ཏྲི་སྤྲུག། ཨུལྟའ་རྩི་མ་
 ཏུ་ག་ཏ་རི་ཉི་འོད་དང་ལྷ་བ་རྩོ་རྩེ་འཛིན་གཉིས་གྱི་སྤྲུགས་སོ། །

གཉིས་པ་མི་ཤེས་པ་སྤང་བ་ལ་གསུམ། ལྷའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ནས་
 འཛིགས་པ་དང་གདོན་ལས་བདེ་ལེགས་སུ་བྱ་བ། ཟ་བ་པོའི་གདོན་རྣམས་
 ལས་སྤང་བར་བྱེད་པ། གཞན་གྱི་རིག་སྤྲུགས་གཅད་ཅིང་ཕྱར་བྱས་གདབ་

བའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། འཇིགས་པ་དང་། གདོན་ལས་བདེ་ལེགས་སུ་བྱ་
བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལྷའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་དང་། འཇིགས་པ་རྣམས་
སྟོས་བའོ། །

དང་པོ་ནི། བཙམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཙུག་ཏྲར་
ཞེས་པ་ནས། མི་སྤྱད་འབར་བའི་མཆོན་རྟགས་ཅན། རྗེ་ཡངས་པ་ཆེན་པོ་
ཞེས་པའི་བར་ཏེ་དོན་ནི་སྤར་ལྷར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་བཙམ་ལྷན་
འདས་མ་དེས་ས་གསུམ་གྱི་དགྱེལ་འཁོར་དུ་བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད། སྤྲིག་སྦྱོད་གྱི་རྒྱལ་པོའི་འཇིགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱན་པོ་དང་། མེ་
ཅུ་དང་། དུག་རིགས་དང་། མཆོན་ཆའི་རིགས་དང་། བ་རོལ་གྱི་དགྲའི་དམག་
ཆོགས་དང་། ལྷ་གོ་དང་། རང་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པའི་དགྲ་དང་། རོགས་
སམ་ལྷེ་འབབ་པ་དང་། ཆེ་མ་བད་པར་དུས་མིན་དུ་འཆི་བ་སྟེ་འདི་ལ་མེ་ཅུ་
སོགས་གྱིས་འཆི་བ་སོགས་དགྲ་དང་གཞན་ཡང་གྲངས་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་
པར་བཤད། ས་གཡོ་བ་ནི་ས་འགྲུལ་བ་སྟེ་འདི་ལ་ཅུ་རྒྱུད་འབྲུགས་པའི་རྒྱན་
དང་། ལྷ་ཆེན་པོ་འགའ་ཞིག་རྒྱ་མཆོ་ནས་སྤྱིར་འབྱུང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་
བྱང་སེམས་གྱི་ཆོ་འཕྲུལ་དང་། འབྲུགས་པ་ཆེན་པོ་ཡོང་བའི་སྤར་ལྷས་སུ་ས་
འགྲུལ་འབྱུང་བར་བཤད་ཅིང་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་གྱི་མཐུས་གཡོ་བ་སོགས་

མང་ངོ་། །སྐར་མདའ་ལྷུང་བ་ནི་འདོད་ལྷའི་གཞུང་མེད་ཁང་ལས་མེད་རྣམ་པ་
 མཆེད་ཅིང་འབྱུང་བའོ། །རྒྱལ་པོའི་ཁྲིམས་ཀྱི་ཆད་པ་དང་། ལྷ་དང་སྤྱི་
 འཛིགས་པ་དང་། སྟོག་ནི་ཆར་དག་པོ་འབབ་པའི་དུས་སུ་ཆ་རེག་གི་འོད་
 འབྱུག་པ་སྟེ། གཞུང་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཐོག་ལ་བཤད། རྣམ་མཁའ་ལྗིང་ནི་ལྷུང་སྟེ་
 འདི་ཕྱིའི་རྒྱ་མཚོ་དང་ཉེ་བ་ན་མང་དུ་ཡོད་པར་བཤད་ཅིང་། འཛིག་རྟེན་པའི་
 ལྷུང་ཀྱན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ནི་རྣམ་མཁའ་ལྗིང་གི་རྒྱལ་པོ་གསེར་མིག་འབྲེལ་བའོ།
 གཙན་གཟན་ཁྲོ་པོ་ནི་གཙན་གཟན་མ་རུངས་པ་སྟག་སེང་ལ་སོགས་པའི་
 འཛིགས་པའོ། །

གཉིས་པ་གདོན་སོ་སོར་སྟོས་ནས་དེ་དག་ལས་སྤྱང་དུ་གསོལ་བ་ནི།
 དེ་ལ་ལྷ་ནི་ཆངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱེན་དང་ཉེ་ཆེ་ལ་སོགས་པའོ། །གདོན་ནི་དེ་
 དག་གི་འཁོར་གྱི་རིགས་རྣམས་ཀྱི་གཞོད་པས་འཛིན་པ་སྟེ་གྲ་རྒྱ་ནི་འཛིན་པ་
 ལའང་འགོ་བས་སོ། །སྤྱི་ནི་སྤྱི་ཆེན་བརྒྱད་དང་དེའི་འཁོར་གྱི་རིགས་སོ། །དྲི་
 བ་ནི་རྒྱལ་པོ་ཡུལ་འཁོར་སྤྱང་གི་འཁོར་ན་ཡོད་ཅིང་ལྷའི་མི་ཕྱང་མཁན་དང་
 ཟས་སུ་དྲི་བ་བཞིག་གོ། །མིའམ་ཅི་ནི་དུད་འགོའི་རིགས་མི་དང་བྱད་དབྱེབས་
 ན་བཞིག་སྟེ། ཁ་ཅིག་འདི་ནི་ལུས་མི་ལ་རྟའི་གདོང་པ་ཅན་དུ་ཡོད་པར་
 བཤད། ལྷོ་འབྲེ་ཆེན་པོ་ནི་ས་བདག་ལྷོ་འབྲེ་ཆེན་པོ་ལྷ་བྱ་སྟེ་སྤྱུལ་གྱི་གཟུགས་
 ཅན་དུ་བཤད། གཞོད་སྦྱིན་ནི་བྱང་སྟོགས་ལྷུང་ལོ་ཅན་ན་གནས་ཤིང་གཞན་

ལ་གཞོན་ཅིང་མཆོད་སྦྱིན་ལེན་པའོ། །སྦྱིན་པོ་ནི་གཙུག་པོར་སྦྱོར་བ་གནས་
ཤིང་མིའི་ཤུགས་སོགས་བྱ་བ་ལ་དགའ་བ་འཇིགས་སུ་རུང་བའི་གཟུགས་
ཅན་ནོ། །ཡི་དྲགས་ནི་བཤེས་ཤིང་སྒྲིམ་ནས་བཟའ་བརྟུང་ཡིད་ལ་བཏགས་
པ་དང་དེ་མིན་པ་གཞན་ཡང་མང་ངོ། །ཤུགས་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་ཞིག་སྟེ་མི་
ཤེས་པར་བྱ་བ་ལ་དགའ་བའོ། །འབྱུང་པོ་ནི་བྱང་ཤར་ན་གནས་ཤིང་རི་
རབ་གྱི་སྟེང་སོགས་ནའང་ཡོད་དེ། ཆ་གསུམ་གྱི་གཞུང་ལས། འབྱུང་པོ་གང་
དག་རི་རབ་སྟེང་གནས་དང་། །ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་ལྟར་རྣམ་གྲངས་ཤིན་
ཏུ་མང་ངོ། །སྤྲུལ་པོ་ནི་ལྷས་གོས་རྒྱལ་བ་ཞིག་དང་། ཆ་གསུམ་རྒྱུ་ལས། ལྷས་
སྤྲུལ་པོ་ནི་ལྷས་བྱིང་བ་སོགས་དང་རེ་སྟེ་གོན་པའི་ཡི་དྲགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གོ་
ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་དང་། སྒྲིམ་བྱེད་ནི་གཞོན་ལུ་གཞོན་ལྟེ་དེས་སྦྱ་མ་
ཡིན་གྱི་སྟོབས་སྒྲིམ་པར་བྱེད་པའོ། །བརྗེད་བྱེད་ནི་གཞན་གྱི་བྱ་བ་ཉམས་
ཤིང་རྒྱལ་བར་བྱེད་པ་ཞིག་དང་། སྦྱོར་བྱེད་ནི་གཞན་གྱི་ཡིད་བྱ་བ་མེད་ཏུ་སྦྱོར་
བར་བྱེད་པ་ཞིག་གོ། གྲིབ་གཞོན་ནི་གྲིབ་མས་གཞན་གཞོན་ཅིང་གཞོན་པར་
བྱེད་པའོ། །གཞོན་པོ་ནི་གཞན་ཉལ་པ་ལ་བྱང་ནས་གཞོན་ཅིང་གཞོན་པར་
བྱེད་པའོ། །མཁའ་འགོ་མ་ནི་རིག་སྤྲུགས་བྱུང་ནས་ནམ་མཁའ་སོགས་ལ་
འགོ་བའོ། །ནམ་གྱི་སྦྱ་མོ་རེ་མ་ཏི་འཁོར་བཅས་དང་། གཤེན་རྗེ་ནི་སྦྱོར་
སྤྲུགས་ན་གནས་ཤིང་གཤེན་པོ་དང་ཡི་དྲགས་ཀྱི་རྗེར་བྱུར་པའོ། །བྱེད་བྱེད་སྦྱོར་

པའི་གདོན་བྱའི་གཟུགས་ཅན་ཞིག་དང་། མ་མོ་དགའ་བར་བྱེད་པ་ནི་མ་མོ་
བརྒྱད་པོ་དགའ་བར་བྱེད་པའོ། །འདིར་ཁ་ཅིག་ཀྱན་ཏུ་འགོ་བ་ནི་མ་དག་སྟེ།
ཀྱན་ཏུ་གེ་བ་དང་ཀྱན་ཏུ་འཆར་བའོ་ཞེས་དང་། ཆེར་མ་འདོན་པ་ཡང་མ་དག་
སྟེ། ཆེར་མ་དོར་བའམ་འདོད་པའོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ་བརྟག། གདོན་ཞེས་པ་ནི་ལེན་
པའམ་འཛིན་པའི་དོན་ཏེ་གདོན་གྱི་སྐད་དོད་ག་རྒྱ་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་
འཛིན་པ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པའི་བྱིར་རོ། །སྤར་སྟོས་པའི་འཛིགས་པ་དང་
གདོན་དེ་ལས་བདག་སྤང་ཞིང་བདེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཟས་སུ་མདངས་བ་བ་སོགས་ཏེ། དེ་ཡང་འདིར་སྟོབ་
དཔོན་ལྷ་རྒྱ་བཟོ་གྱི་རྒྱ་གཞུང་ལྟར་ན། ཟས་སུ་མདངས་བ་བ་སྟེ། མངལ་བ་
བ་སྟེ། ཁག་ཐུང་བ་སྟེ། ཞག་བ་བ་གཞོད་སྟེ། འག་བ་བ་སྟེ། ཆེལ་བ་
བ་ཡི་དྲགས། ཀང་བ་བ་འག་བ་བཙུང་པོ། སྟོག་འཕྲོག་པ་གྲུལ་
བུམ། སྐྱགས་པ་བ་བ་སྟེ། བྱི་ས་བ་བ་ལུས་སྟེ། གཅིན་འཐུང་བ་
སྟེ། སྟོར་ཁུང་ནས་འབབ་པ་འཐུང་བ་བཟེད་བྱེད། ལྷག་མ་བ་བ་སྟེ།
བྱེད། ལྷགས་བ་བ་གིབ་གཞོན། དར་སྐབས་བ་བ་གཞོན་པོ། མི་གཙང་བ་བ་བ་
མཁའ་འགོ་མ། གཏོར་མ་བ་བ་ནམ་གྱུ། ཐེང་བ་བ་བ་གཤེན་རྩེ། ཇི་བ་བ་བྱའི་
གདོན། མེ་ཏོག་བ་བ་མ་མོ་དགའ་བར་བྱེད་པ། འབྲས་བུ་དང་ལོ་ཏོག་བ་བ་
ཀྱན་ཏུ་འགོ། སྟེན་སྟེག་བ་བ་ཆེར་མ་འདོན་པ་དང་སྐྱར་རོ། །ཅན་གོ་མིའི་

གཞུང་དུ་གྲགས་པའི་གཏོར་ཆོག་ཞིག་ལས། མངལ་བ་བ་བརྒྱ་བྱིན། བྱང་བ་མཁའ་འགྲོ་མ། ཞག་བ་བ་མ་མོ། འག་བ་བ་གཤིན་ཟེ། ཆེ་མ་བ་བ་གཟལ།
 ཀར་བ་བ་སྤོང་པོ། བཅས་པ་བ་བ་མཁའ་སྤྱིང་། སྟོག་འསྟོག་པ་ཡུལ་འཁོར་
 སྤྱང་། སྐྱགས་པ་བ་བ་མིག་མི་བཟང་། གཅིན་འཕྱང་བ་མིང་པོ་དང་སྤྱིང་མོ།
 རྟོར་ཁུང་འཕྱང་བ་ཆུ་ལྷ། ལྷག་མ་བ་བ་སྤོང་མོ། མཆིལ་མ་འཕྱང་བ་ལྷ།
 ལྷབས་བ་བ་ས་བདག། །རར་ལྷབས་བ་བ་མིའམ་ཅི། མི་གཙང་བ་བ་བ་འཕྱང་
 པོ། གཏོར་མ་བ་བ་གནོད་སྤྱིན། བྱིང་བ་བ་བ་ཆངས་པ། དི་བ་བ་ལྟོ་འབྲེ།
 གདུག་པ་བ་བ་རྣམ་སྲས། མེ་ཏོག་བ་བ་ལྷ་ཆེན། འབྲས་བུ་བ་བ་འཕགས་སྤྱེས་
 པོ། ལོ་ཏོག་བ་བ་རྒྱང་ལྷ། སྤྱིན་སྟེག་བ་བ་མེ་ལྷ་སྟེ། དེ་དག་འཁོར་དང་བཅས་
 པར་བ་འདྲ་ཅིང་། མདངས་བ་བ་དང་། བྱི་ས་བ་བ་སེམས་འསྟོག་པ་ལ་བ་འདྲ་
 པ་མི་སྤྱང་། བོད་ཀྱི་གདུགས་དཀར་ཀྱི་བརྒྱུག་ཆེན་འགའ་ཞིག་ལས། བྱིང་བ་
 བ་བ་ཆངས་གདོན། དི་བ་བ་ཡུལ་འཁོར་སྤྱང་། འབྲས་བུ་བ་བ་འཕགས་སྤྱེས་
 པོ། སྐྱགས་པ་བ་བ་མིག་མི་བཟང་། གདུག་པ་བ་བ་རྣམ་ཐོས་སྲས། མངལ་བ་
 བ་བརྒྱ་བྱིན། སྤྱིན་སྟེག་བ་མེ་ལྷ། འག་བ་བ་གཤིན་ཟེ། ཀར་བ་སྤོང་པོ། མེ་ཏོག་བ་
 དབང་ལྷག། །མཆིལ་འཕྱང་ལྷ། ལོ་ཏོག་བ་རྒྱང་ལྷ། གཏོར་མ་བ་གནོད་སྤྱིན།
 མི་གཙང་བ་འཕྱང་པོ། ཆེ་མ་བ་གཟལ། ལྷབས་བ་ས་བདག། །རྣག་བ་ལྷ་མིན།
 རར་ལྷབས་བ་མིའམ་ཅི། ཞག་བ་མ་མོ། བྱང་འཕྱང་མཁའ་འགྲོ་མ། བཅས་བ་

མཁའ་ལྷིང་། གཅིན་འཕྱང་སྤིང་མོ་བཞི། ལྷག་མ་བ་བ་སྤིན་མོ། ཇི་བ་བ་སྟོ་
འཕྱེ་དང་སྒྱར་ཞིང་གོ་རིམ་སྒྲ་མ་དང་མི་འབྲ་ཡང་དོན་པལ་ཆེར་འབྲཱོ། །འདི་
དག་གི་སྒྲས་བེན་གྱི་དོན་ལྟར་བ་རྒྱ་ལ། བས་སྒྲ་མདངས་བ་བ་ནི་མདངས་ནི་
གཟི་མདངས། མངལ་ནི་ཤ་མ་ལྟ་བུ། ཁག་ནི་ཁག་སྒྲ། ཉག་ནི་ཤ་ཆེལ་བཙོས་
པའི་ཉག། །ཤ་ནི་ཤ་རྩེན། ཆེལ་ནི་ཤ་ཆེལ། རྒྱང་མར་ནི་རུས་པའི་ནང་གི་
རྒྱང་། བཙོས་པ་ནི་སེམས་ཅན་བཙོས་པའི་བྱང་པར་ཞིག་ལ་སྒྱར་དགོས་པ་
ལྟར་སྒྲང་ཡང་། བྱ་རམ་དང་ཤིང་ཀུན་སྒྱར་བ་ལ་ཡང་བཤད། ཆེ་སྟོག་འཕྱོག་
པ་སྟེ་གཙོད་པ། སྒྲགས་པ་ནི་ཁ་ནས་སྒྲགས་པའི་བས་རྒྱ། བྱི་ས་ནི་དྲི་ཆེན།
གཅིན་ནི་དྲི་རྒྱ། ལྟོར་བྱང་ནི་དགོན་གྲོང་གི་རྒྱ་འབབ་པའི་བྱང་བུ། ཁའི་
མཆེལ་མ། ལྷའི་སྒྲབས། ཁ་ལུད་གྱི་ངར་སྒྲབས། ཁ་བས་མི་གཙང་བ། ལྷུང་
གྱི་གཏོར་མ། བོ་ཏི་ཅི་སོགས་གྱི་ཐེང་བ། ཅན་སོགས་གྱི་དྲི། སྒྱར་བའི་
སྟོས། མར་གྱི་སྤྱིན་སྟེག་ །སྟོང་རྒྱང་སོགས་གྱིས་སེམས་འབྱུགས་པ་དང་།
མེ་ཏོག་སྒྲ་ཆོགས་དང་། ཤིང་ཏོག་གི་འབྲས་བུ་དང་། ལོ་ཏོག་སྒྲ་ཆོགས་སོ། །

འདི་དག་གི་དོད་དུ་མི་འབྲ་བ་འགའ་ཞིག་བཤད་པ་ནི། མངལ་དང་སྟོག་
འཕྱོག་པ་ཞེས་པ་ལ་མངར་གསུམ། སེམས་འཕྱོག་པ་ལ་རྒྱན་ཆང་། སྒྲགས་པ་
ལ་སྒྲན་དང་སྒྲང་ཅི། བྱི་ས་ལ་ཅམ་པ། གཅིན་ལ་ཆང་། ལྟོར་བྱང་ནས་འབབ་
པ་ལ་རྒྱ་སྒྲ་སྒྲ་ཆོགས། མཆེལ་མ་ལ་སྒྲང་ཅི། ལྷབས་ལ་བྱ་མོའི་སྟོང་། ངར་

སྒྲུབས་ལ་བྱ་ཤིང་སྒྲོང་། མི་གཙང་བ་ལ་སྒྲོག་གཙོང་། གཏོར་མ་ལ་འཁུར་བ་
རྣམས་བཤད་ཅིང་། མི་འདྲ་བ་གཞན་ཡང་ཡོད་ལ། སྤང་བ་དང་བྲི་དང་བདུག་
བ་དང་སྦྱིན་སྤྲེག་དང་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་དང་ལོ་ཏོག་རྣམས་སྤར་དང་འདྲའོ།
དེ་དག་ནི་འདིར་རྣམས་གངས་ཤེས་པའི་ཆེད་ཅམ་དུ་བཀོད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། གོང་དུ་བཟོད་པའི་གདོན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱས་
པའི་རིག་སྤྲེགས་གཙང་དོ། །ཕྱར་བྱས་གདབ་པོ། གཙང་བ་དང་། ཕྱར་བྱས་
གདབ་པ་ནི། རྩ་རྒྱ་བཟོས། གདོན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཟུགས་དང་
རིག་སྤྲེགས་རྣམས་ལི་རྒྱ་ལ་མཆོན་གྱིས་བཏབ་ནས་གཙང་ཅིང་། ལི་རྒྱ་ལ་
ཕྱར་བྱས་བཏབ་ནས་མནན་བ་བྱའོ་ཞེས་བཤད་ལ། དོན་དུ་དེ་དག་གི་རིག་
སྤྲེགས་ཀྱི་རྒྱས་པས་རང་ལ་མི་ཚུགས་པར་མཛད་པ་ལ་དེ་གཙང་བ་དང་།
རིག་སྤྲེགས་ཀྱིས་བྱ་བ་སྦྱབ་མི་རྒྱས་ཤིང་གཡོ་འགྲུལ་མེད་པར་མཛད་པ་ལ་
ཕྱར་བྱས་གདབ་པར་བཞག་ཀྱང་ཆོག་སྟམ་མོ། །ལོ་རྩ་སྒྲོ་ལྡན་ཤེས་རབ་ཀྱི་
འགྱུར་ལས། རིག་སྤྲེགས་རིག་པའི་རལ་གྱིས་གཙང་དོ། །དྲི་རྩེའི་ཕྱར་བྱས་
གདབ་པོ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་། །གཙང་དོ་ཞེས་གས་འཕྲུལ་མཛད་པ་ནི་གཙང་
པར་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། བཙང་བེན་པའི་དོན་མིན་པའོ། །ཀྱན་ཏུ་རྒྱ་ནི་སྦྱི་
རོལ་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་དང་དེའི་རིགས་ཞིག་སྟེ། མདོ་སྤེ་སོགས་ལས་ཤེས་
སོ། །མཁའ་འགོ་དང་མཁའ་འགོ་མ་ནི་ལྷ་རྒྱན་ཡུལ་ན་མང་ཞིང་རིག་སྤྲེགས་

གྲུབ་པ་སྟེ་ཕྱི་ནང་གི་མཁའ་འགྲོ་པོ་མོ་གཉིས་སོ། །སྤར་བཤད་པའི་ཚངས་པ་
 དང་། ལྷ་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ་དང་། སྟེང་མེད་གྱི་བྱ་དང་། རྣམ་མཁའ་སྤྲིང་གི་
 རྒྱལ་པོ་འཁོར་དང་ལྷན་ཅིག་པ་དང་། སྤར་གྱི་ལེགས་ལྷན་ནག་པོ་ཆེན་པོ་
 དང་། ཚངས་མ་དང་། དཔའ་མོ་དང་། བྱབ་འཇུག་མ་དང་། བག་མོ་དང་།
 གཞོན་ཀྱུ་མ་སོགས་མ་མོ་རྣམས་དང་། མི་མགོ་འཛོམས་པའི་སྤྲོང་བས་བརྒྱན་
 པ་དང་། རྒྱལ་བར་བྱེད་པ་དང་། སྤར་ཅིར་བྱེད་པ་དང་། རོན་ཀྱན་གྲུབ་པ་སྟེ་
 མིང་པོ་གསུམ་དང་། དགའ་བ་མོ་དང་། གསོད་པ་མོ་དང་། གྲུབ་པ་མོ་དང་།
 ཞིབ་མོ་སྟེ་སྤྲིང་མོ་བཞི་སྟེ་མི་འདྲ་བ་ཞིག་གྲུང་བཤད། དབང་ཕྱག་གི་འཁོར་
 སྤྲིང་གི་རི་ཉི་དང་། དགའ་བྱེད་དབང་ཕྱག་དང་། དེའི་བྱ་ཚོགས་གྱི་བདག་པོ་
 འཁོར་དང་ལྷན་ཅིག་པ་སྟེ་འདི་དག་ནི་ལྷ་ཆེན་ཡིན་ནོ། །དགེ་སྦྱོང་གཅེར་བྱ་
 ནི་ཕྱི་རོལ་པའི་དགེ་སྦྱོང་གོས་མེད་པར་རྒྱ་བ་སྟེ་གཅེར་བྱ་པའོ། །དགེ་སྦྱོང་
 མགོ་རིག་ནི་སྤྱི་རིང་པོར་བཞག་པའི་དགེ་སྦྱོང་ཞིག་ལ་བཤད་པ་དང་། རལ་
 པ་སྤྱི་བྱག་པའི་དགེ་སྦྱོང་ལ་བཤད་པ་གཉིས་སོ། །དབྱ་བཙུམ་པ་དང་། འདོད་
 པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་མི་འོངས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་དབང་
 ཕྱག་སྤྲུལ་རས་གཟིགས་དང་། ལག་ན་དོ་རྩེ་ནི་ཕྱག་ན་དོ་རྩེ་སྟེ་རྒྱུད་གྱི་སྒོར་
 ན་འདི་གཉིས་གྱི་དབང་དུ་མཛད་པའི་ལས་ཚོགས་མང་པོ་འབྱུང་བའི་ནང་
 ཚན་དག་པོའི་རིག་སྤྲུགས་ལ་དགོངས་པ་གསལ་ལ། དེ་ཡང་འདི་རྣམས་གྱི་

སྒོ་ནས་རང་གཞན་ལ་གཞོན་པའི་རིག་སྒྲགས་ཀྱི་རྒྱས་པ་ཡང་གཙོན་རྒྱས་ན་
གཞན་ལྟ་ཅི་སྒོས་ཞེས་གཟུངས་འདིའི་ཆེ་བ་བརྗོད་པའོ། ཁ་ཅིག་དེ་གཉིས་
སྒྱུན་རས་གཟིགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་དོར་དངོས་མིན་ཏེ། རྗེའི་ཞལ་ནས། བཀའ་གི་སྒོ་
ནས་མི་བསྐྱུན་སྒྱེ་བོ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ཞེས་ལུང་འབྲེན་པར་སྒྲུང་
ཡང་མ་ངེས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་དགྲ་བཙེམ་པ་དང་སྤྱིར་མི་འོངས་པ་ཡང་དེ་
གཉིས་དངོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་དག་མི་བསྐྱུན་པའི་སྒྱེ་བོ་མ་
ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདོད་ན་དེ་གཉིས་དངོས་མིན་པར་བཤུད་པ་དང་འགལ་
ལོ། །དེས་ན་མི་བསྐྱུན་སྒྱེ་བོ་ནི་ལྟ་དེ་དག་གི་སྒྲགས་སྒྲོར་ལ་བརྟེན་ནས་རང་
གཞན་ལ་གཞོན་པའི་སྒྲོར་བ་བྱེད་པ་ལ་དགོངས་ཀྱི། སྒྲགས་ཀྱི་ལྟ་དེ་དག་མི་
བསྐྱུན་པ་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། དགོས་ན། གསང་བའི་འཛིགས་གསུམ་ལ་
སོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ནས་པ་རོལ་ལ་དྲག་པོའི་ལས་སྒྲོར་མང་དུ་གསུངས་པས་ཡི་
དམ་གྱི་ལྟ་དེ་རྣམས་ཀྱང་མི་བསྐྱུན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །

སྤྱིར་ཕོ་ཉ་ནི། བང་ཆེན་དང་། བཅན་ནི་གཡོག་འཁོར་ཡིན་པར་བཤུད་
ཅིང་། རྣམ་གྲངས་མང་ལ། འདིར་རྒྱ་འགྲེལ་ལས་ཕོ་ཉ་སྤྱོད་པས་སྒྲོང་ལ་བཤུད་
ཅིང་། ཁ་ཅིག་ཕོ་ཉ་བརྒྱ་འཛིན། ཀྱན་ཏུ་སྒྲུང་བ། རྗེ་རྗེ་སྤེ་དཔོན། བཅན་དགའ་
བའི་དཔལ། འབར་བའི་གཟི་བརྗིད། རྗེ་རྗེ་དགའ་བྱེད་རྣམས་ལ་བཤུད། དེ་
དག་ལ་ཕོ་མོ་གཉིས་སུ་དབྱེའོ། །ལྟ་མིའི་བྱང་སྤྱོད་གི་ཆོགས་དང་། ལྟ་མི་

ཆོགས་དང་། མི་འཕྲོད་པ་བ་བ་ནི་བས་མི་མ་བྱུན་པ་སྣ་ཆོགས་བ་བའི་བདག་
པོ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་པའི་རིག་སྒྲགས་གཅད་དོ། །ཕྱར་བྱས་གདབ་པོ་
ཞེས་པའོ། །འདི་དག་གི་སྐོར་ལ་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་འགའ་རེ་སྤང་དོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། སྟོང་པོ་དང་། ཐམས་ཅད་འཛོམས་པའི་སྒྲགས་
སོ། །དང་པོ་ནི། རྩ་རྒྱ་བཟླ་གྱིས་སྐབས་འདིར་གདུགས་དཀར་ཞལ་ལྷ་
བྱག་བརྒྱད་མ་སྟོམ་པར་བཤད་ཅིང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་ཞེས་པ་ནས། བྱག་འཆལ་ལོ་ཞེས་པའི་བར་དང་། སྤང་དུ་གསོལ་ཞེས་
པའི་བར་ནི་སྤར་ལྟར་རོ། །

སྒྲགས་ཀྱི་དོན་ནི། ཞོ་ནི་འགོ་འདྲེན། ཨ་སི་ཏ་ནས་ཏ་པ་ཏེའི་བར་ལ་
དོན་ཅུང་བད་མི་འདྲ་བ་གསུམ་སྟེ། མི་ཐུབ་པའི་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བའི་
གདུགས་དཀར་པོ་ཅན་ཞེས་དང་། ཞིན་ཏུ་ཆ་བའི་མེ་དང་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་
འཕྲོ་ཞིང་རྒྱས་པའི་ཆེད་དུ་སྐྱོབ་པ་དཀར་པོ་ཅན་ཞེས་དང་། ཉི་མའི་འོད་
གྱིས་ཁ་སྤྲེ་བའི་གདུགས་དཀར་པོ་ཅན་ཞེས་པ་གསུམ་འབྲུང་ཞིང་། ཁོ་པོ་
ལྟར་ན། ཨ་སི་ཏ་ནི་ཞིན་ཏུ་ཆ་བ། ཨ་ན་ལེ་ནི་མེ། ཨ་ཀ་ནི་ཉི་མ། བྲ་བྲ་ནི་འོད།
སྤྱ་ཏ་ནི་འཕྲོ་བ། བི་ཀ་ནི་རྒྱས་པ། སི་ཏ་ནི་དཀར་པོ། ཏ་པ་ཏེ་ནི་གདུགས་སོ། །
ཞེས་བྱའོ། །ཞོ་ནི་དཔལ། རྩ་ལ་རྩ་ལ་ནི་འབར་བར་གྱིས་ཤིག་གཉིས། ལྷ་ད་
ལྷ་ད་ནི་ཐོ་ཐོ། ཏ་ན་ཏ་ན་བསྐྱུན་བསྐྱུན། ད་ཏ་ད་ཏ་སྟེགས་སྟེགས། ད་ར་ནི་

འཛོམས་ཤིག །བི་ད་ར་ནི་རབ་ཏུ་བཤིག་པའམ་རྣམ་པར་འཛོམས་ཤིག་པའོ།
ཁ་ཅིག་རྟ་ར་རྟ་ར། བི་རྟ་ར་བི་རྟ་ར་ཞེས་བྱས་ནས་བྱུངས་དང་རབ་ཏུ་བྱུངས་
ཤིག་ལ་བསྐྱར་གྱང་སྤུ་མ་ལེགས་སོ། །ཆི་རྩ་ནི་ཆོད་ཅིག བི་རྩ་ནི་སྤྱག་ཅིག་
ཅེས་པའོ། །རྩྱ་རྩྱ་ནི་བསྐྱལ་བ། བཟ་བཟ་ནི་གསལ་བ། སྤྲ་རྩ་ནི་གཞི་ཚུགས་
པའོ། །དེ་དག་དོན་དང་སྦྱར་ན། རྩ་ལ་ནི་དོ་རྩེ་འབར་བ། ཁྲ་ད་ནི་རལ་གྱིས་
གཙོད་ཅིང་བ་བ། ཏ་ན་ནི་གཏུན་ཤིང་གིས་བསྐྱུན་པ། ད་ར་ནི་འཁོར་ལ་
འཆང་བའམ་དེས་འཛོམས་པ། བི་ད་ར་ནི་ལྷགས་གྱུས་འཛིན་པའམ་འཛོམས་
པ། ཆི་རྩ་ནི་དབྱ་སྟས་གཙོད་པ། བི་རྩ་ནི་མདུང་གིས་སྤྱག་པའོ་ཞེས་བཤད་དེ།
དེ་དག་ནི་སྦྱང་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཏེ་ཏེ་བཟ་ནི་ཀྱེ་ཀྱེ། ཏོ་ཏོ་བཟ་ནི་མཉིས་
པར་བྱེད་པ་གཉིས། ཨ་མོ་རྩ་ཡ་ནི་དོན་ཡོད་པ། ཨ་སྤ་ཏི་ཏ་ཏུ་ཡ་ནི་ཐོགས་
པ་མེད་པ་སྟེ་ཨ་ནི་མེད་པ། སྤ་ཏི་ཏ་ཏ་ནི་ཐོགས་པའོ། །ཁ་ཅིག་སོ་སོར་འབྲང་
བ་ཞེས་བསྐྱར་བ་ནི་དོན་མིན་ནོ། །བ་ར་ཏུ་ཡ་ནི་མཆོག་ཏུ་སྦྱིན་མའམ་སྦྱོལ་
མ། ཁ་ཅིག་རྟ་ར་ཞེས་བྱས་ནས་འཛིན་པར་བསྐྱར་ཡང་སྤུ་མ་བདེའོ། །བ་ར་
སྤ་ཏུ་ཡ་ནི་མཆོག་རབ་ཏུ་སྦྱིན་མ་སྟེ་བར་ནི་མཆོག །སྤ་ཏི་ནི་རབ། ཏུ་ཡ་ནི་
སྦྱིན་པའོ། །ཁ་ཅིག་རྟ་རར་བྱས་ནས་འཛིན་པར་བསྐྱར་ཡང་མི་བདེ། སྤ་ཏུ་
རྟེན་ཏུ་ནི་བྱིར་སྒྲོག་པ། ཨ་སྤ་ར་ནི་སྤུ་མ་ཡིན་ནམ་ཆང་མེད་དེ། དེ་ཡང་སྤ་
ར་ནི་ཆང་། ཨ་ནི་དགག་ཆོག་ཏུ་བྱས་ནས་ཆང་མེད་དེ་སྤུ་མ་ཡིན་ཏུ་བསྐྱར་

རོ། །བི་དྲུའ་བ་ཏ་ནི་རྣམ་པར་འཆེ་བ་སྟེ། བི་ནི་རྣམ་པར། དྲུ་བ་ཏ་ནི་འཆེ་བ།
 ཀ་རྩ་ནི་བྱེད་པའོ། །བ་ར་བི་དྲུའ་བ་ཏ་སོགས་ནི་གཞན་གྱིས་རྣམ་པར་འཆེ་
 བར་བྱེད་པ་སྟེ། བ་ར་ནི་གཞན། བི་དྲུ་བ་ཏ་སོགས་སྒྲར་ལྟར་རོ། །ཡ་རྣམས་
 བི་རྣམ་དབྱེ་བཞི་བ་སྟེ་ལ་ཞེས་པའི་དོན་ལྟ་རྒྱ་བཙུག་གིས། ཏེ་ཏེ་ནས་འདིའི་
 བར་གྱི་རྣམ་པར་བསྐྱེདས་མ་ནས་ལྷ་བ་དོ་རྩེ་འཛིན་གྱི་བར་གྱི་ལྷ་མོ་རྣམས་
 གཙོ་མོའི་དབྱ་ནས་མིག་གཡོན་པར་སྒྲོམ་པ་དང་། ཤར་སོགས་ལ་ཨིན་ཡེ་
 བའ་སོགས་གྱིས་དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྟོགས་སྐྱོང་བརྒྱད་དང་། གཤེན་
 རྩེ་མ་བཞི་དང་། ཞིང་སྐྱོང་བསྐྱོར་བཤད་དོ། །

དེ་ནས། སར་དེ་བེ་རྩུམ་ཀྱི། ལྷ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེས་པ་སྟེ། སར་ནི་
 ཐམས་ཅད། དེ་བེ་ནི་ལྷ། རྩུམ་ལ་སྟེ་ཆེད་དུ་ཞེས་པ་རྣམ་དབྱེ་བཞི་བ་ཡིན་ཏེ།
 ཀྱན་རིག་ཆ་གསུམ་གྱི་ལྷ་ཀླུ། བི་བི་མི་རྩུམ་འོག་གི་ས་ལྷའི་ཆེད་དུ། ཨ་སྐ་
 ར་རྩུམ་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་ཆེད་དུ། རྒྱ་གོ་རྩུམ་ལྷའི་ཆེད་དུ་ཞེས་པའི་ཞེས་འབྲུང་
 བ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་གོ་སྐ་ ར་ལྷ་སེ་སྐན་པོ། རྩུ་ཏེ་འབྲུང་པོ། བེ་ཏེ་
 ཡི་དྲགས། བི་ལྷ་ཅེ་ཤ་ཟ། ཀྱུ་རྩེ་གྲུལ་བུམ། རྩུ་ཏེ་ནི་སྐལ་པོ། ཀ་འ་ནི་རྩུ་ཏ་
 བི་སྐལ་སྐལ་པོ། སྐརྩེ་སྐལ་བྱེད། ལྷ་རྩེ་དེ་སྐྱོ་བྱེད། རྩེ་ཡེ་བྱིབ་གཞོན། ཨ་བ་
 སྐལ་རེ་བརྩེད་བྱེད། ཨོ་སྐལ་ར་གོ་གཞོན་པོ། རྒྱ་གོ་ནི་མཁའ་འགྲོ། །དེ་བ་ཏེ་ནས་
 གྲུ། ཡ་མ་ཡེ་གཤེན་རྩེ། ཤར་གྱི་ནི་བྱ། རྩེ་ཏེ་རྩེ་ཀའམ། རྩེ་ཏེ་ག་ཏ་ནི་མ་མོའི་

ཆོགས་ཏེ། མ་ཉི་མ་མོ། ག་ཏ་ཆོགས་སོ། །ཀམ་ཀེ་མ་ཉི་ཀུན་ཏུ་འགོ་བའམ་
གྲེ་བ། ཨ་བ་ལི་ལྷ་ཀེ་ནི་རེ་ལྷེ་འདོན་བ། ཀ་ཏ་ཏ་ནི་ཆེར་མ་འདོར་བའམ་
འདོན་བ། གཙུ་ཐེ་ནི་བྲི་བ་མོ། ཨ་ལུ་ར་ལྷ་མིན། ཀེ་ལྷ་རེ་མིའམ་ཅི། ག་ཏུ་ཏེ་
མཁའ་ལྷིང་། མ་ཏོར་བེ་ལྷ་འབྲེ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེའི་མ་ཏུ་ཆེན་པོ། ལུ་ར་ལྷ་བ།
གེ་འབྲེ་བ་སྟེ། མ་ཏོར་ན་ཏུ་འོ་སྟག་གི་ལྷ་ལྷ་ལ་ཨོར་སོང་བའོ། །ཡམ་གཞོན་
སྟེན། དུར་ལི་གི་ཏེ་སྟོམ་ཉེས་སམ་སྟོན་པོ། དུལྲ་ཏེ་ལྷ་ཉེས་སམ་ཡི་དྲགས།
རྩ་རེ་རིམས། ལྷ་ཡི་འདིགས་བ། ལུ་བ་བ་བེ་ཉེ་བར་འཆེ་བ་སྟེ་ལུ་བ་ཉེ་བར་
བ་བེ་འཆེ་བའོ། །ལུ་བ་སྟེ་ཉེ་བར་བསྐྱར་བ་སྟེ། ལྷ་མ་ལ་སྐྱལ་པོ་དང་། འདི་
ལ་ལུས་སྐྱལ་པོར་བསྐྱར་བའང་སྐྱར་སྟེ་བཏག །ཀྱི་ཏུ་ཀམ་ཏེ་བྱེད་ཀྱི་ལས།
ཀ་ཁོ་དེ་བྱ་བ། ཀེ་ར་ཏ་གཡང་བྱེད་བ། བེ་ཏུ་ཏ་རོ་ལངས་མའམ་རོ་ལངས་ཀྱི་
ཅོད་བ། ཅ་ཆེ་བྲ་ལ་ཀ་སེམས་བསྐྱར་བ། དུལྲ་དེ་ཏེ་སྐྱགས་ཉེས། དུལྲ་ཏེ་
བཟའ་ཉེས། ཏི་ཐེ་ཀེ་ལུ་སྟེགས་བྱེད། འུ་མ་ཏེ་དགོ་སྟོང་། ལྷ་ཏ་ཀེ་མགོ་རིག་
དང་ལུང་བྱེད་དུ་བསྐྱར་བ་གཉིས། བེ་ཏུ་ལྷ་རེ་རིག་འདིན་མ། ར་ཡ་ཀ་ར་རྒྱལ་
བར་བྱེད་བ། མ་ལྷ་ཀ་ར་སྐྱར་ཅིར་བྱེད་བ། སམ་ཨམ་སྐྱ་ལྷ་ཀེ་སྟོ་ནི་དོན་ཀུན་
བྱལ་བར་བྱེད་བ་རྣམས་ཏེ། སམ་ནི་ཀུན། ཨམ་ནི་དོན། ལྷ་ལྷ་ཀེ་སྟོ་ནི་བྱལ་
བར་བྱེད་བ་རྣམས་སོ།

བེ་ཏུ་རིག་སྐྱགས། ཅ་ཏུ་སྟོང་བ། ཅ་ཏུ་སྟོ་ལྷ་གི་ནི་སྐང་མོ་བཞི་སྟེ་ཅ་

ཏུར་བཞི། རྩོ་ལྷ་གི་ནི་སྤིང་མོ། བཟླ་ཀུ་མ་རི་དོ་རྩེ་གཞོན་རུ་མ། བཟླ་ཀུ་ལྷ་
 རི་དོ་རྩེ་རིག་འཛིན་མ་སྟེ། ཀུ་མ་རི་གཞོན་རུ། ཀུ་ལ་རིག་། རྩོ་རི་འཛིན་པའོ།
 །བིདྲ་ཅ་ཅེ་རིག་པ་སྟོང་པ། མ་རྒྱ་པ་འཁྱི་རི་ཕྱིར་སྒྲིག་པ་ཆེན་མོ། །འདི་ཡན་
 ཟུམས་སྐྱར་བ་ཞེ་དུག་གོ། །བཟླ་ཤ་ཀ་ལྷ་ཡ་དོ་རྩེ་ལུ་གུ་རྒྱད། བ་འཁྱི་ར་རྒྱ་
 ར་ཡ་ནི་ཕྱིར་སྒྲིག་པའི་རྒྱལ་པོ། མ་རྒྱ་ཀུ་ལྷ་ལ་མ་རི་ག་ཏ་ན་མཐི་རྒྱ་ཡ་ནི་
 རག་པོ་ཆེན་པོ་མ་མོ་རི་ཚོགས་ཀྱིས་བྱག་བྱས་པ་སྟེ། མ་རྒྱ་ཀུ་ལྷ་རག་པོ་
 ཆེན། མ་རི་ག་ཏ་མ་མོ་རི་ཚོགས། ར་མཐི་རི་བྱག་བྱས་པ། ཡ་ནི་ལ་སྟེ་
 རྒྱུ་དབྱེ་བཞི་པའོ། །དེ་ནས་བཟླ་རྩེ་ཆངས་མ། བེལྱ་བེ་ཡེ་བྱབ་འབྱུག་མ།
 མ་རི་ཤ་རི་ཡེ་དབང་བྱག་ཆེན་མོ་སྟེ། ལུ་མ་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། ཨི་ཤ་རི་
 དབང་བྱག་གི་མིང་ཡིན་ལ། མ་རི་སྟོན་གི་ལུ་དང་ཨི་ལས་ཨིར་སོང་ནས་
 མཚམས་སྐྱར་བས་མ་རི་པོ། །རུ་རི་ཡེ་དབང་མོ། མ་རྒྱ་ཀུ་ལྷ་ཡེ་རག་མོ་ཆེན་
 མོ། ཅ་ལུ་རྩེ་ཡེ་གཏུམ་མའི་གན་བྱེད་མ། ཀུ་མ་རི་ཡེ་གཞོན་རུ་མ། མ་རྒྱ་རི་
 ཡེ་པག་མོ། ཨི་རྒྱ་ཡེ་དབང་མོ། ཨི་རྒྱ་ཡེ་མེ་ལྷ་མོ། ཡ་མ་ཡེ་གཞིན་རྩེ་མོ། རི་
 རི་རི་ཡེ་བདེན་བྱལ་མ། མ་རུ་ཏ་ཡེ་ཆུ་ལྷ་མོ། མ་རུ་རི་ཡེ་རྒྱུང་ལྷ་མོ། སྟོ་མ་
 ཡེ་རྒྱ་བ་མོ། ཨི་ཤ་རྩེ་ཡེ་དབང་ལྷན་མ། ཀུ་ལ་དཔྱེ་ཡེ་དུས་ཀྱི་དབྱུག་པ་སྟེ་ཀུ་
 ལ་དུས། དཔྱེ་དབྱུག་། ཀུ་ལ་རྒྱ་རི་ཡེ་དུས་མཚན་མ། ཡ་མ་དཔྱེ་ཡེ་གཞིན་
 རི་དབྱུག་པ། ར་རི་ཡེ་ནི་དབང་མོ། ཀ་སྐ་ལི་ཡེ་ཐོད་པ་ཅན་མ། ཨི་རྩེ་ལུ་ཤི་ཤ་

མ་ཤུག་བ་སི་ནི་ཡེ་ནི་དུར་ཁྱོད་ན་གནས་པར་མོས་པ་སྟེ། ལྷ་ཤུག་ནི་དུར་
ཁྱོད་ཀྱི་མིང་རོ། །འདི་དུར་ཁྱོད་ཀྱི་མངའ་བདག་མོར་བསྐྱུར་བའང་སྤང་རོ། །
བརྒྱ་བརྒྱ། རྟ་རྟ་མི་ནི་འཆིང་འཆིང་། སྤངས་སྤངས་བདག་ལའོ། །ཉོ་མི་
ལྷའི་ས་བོན་དུ་མངོན། གོང་གི་རྒྱལ་ཁྲ་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་ནི་གཏོར་མ་སོགས་
ཀྱིས་མཆོད་པ་དང་། བརྒྱ་ཤི་ཀླ་ལ་ཡ་མ་ན་ཆེད་བོད་པའམ་བསྐྱུལ་བའི་
སྤགས་སུ་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི། ངན་སེམས་ཅན་ལྔ་བྱམས་པ་དང་ལྔན་པས་སྤང་དུ་
གསོལ་བ། གདོན་སྣ་ཆོགས་ལས་སྤང་དུ་གསོལ་བ། ནད་སྣ་ཆོགས་ལས་
སྤང་དུ་གསོལ་བ། གཞོད་པ་སྣ་ཆོགས་ལས་སྤང་དུ་གསོལ་བའོ། །དང་པོ་ནི།
སེམས་ཅན་གང་སྤང་བདག་ལ་ཞེས་པ་ནས། སྟོན་བརྒྱ་མཐོང་བར་གྱུར་
ཅིག་གི་བར་ཏེ། གསུག་པ་དང་བྲག་ཤུལ་དང་སྤྲིག་པ་དང་འབྲུགས་པ་དང་
སྤང་བ་རྣམས་ལ་གཉིས་རེ་འབྱུང་བའི་སྤྲ་མ་གསུག་སེམས་སོགས་དང་ལྔན་
པའི་གང་ཟག་གི་ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་དང་། སྤྲི་མ་ནི་དེ་དག་གི་བསམ་པའི་
ཁྱད་པར་རོ། །འདི་ལྷའི་ཁྱད་པར་དབྱེ་དཀའ་ཡང་། གསུག་སེམས་ནི་དངོས་
སྤྲ་གཞོད་པར་མི་སེམས་ཀྱང་སེམས་དེ་མི་གཏོང་བའོ། །བྲག་ཤུལ་ནི་ལུས་
ངག་གི་སྦྱོར་བ་རྩལ་ཅིང་བྲག་པོ་བྱེད་པར་འདོད་པའོ། །སྤྲིག་སེམས་ནི་ལུས་
སྤྲིག་ལ་དངོས་སྤྲ་གཞོད་པར་སེམས་པའོ། །འབྲུགས་པ་ནི་དངོས་སྤྲ་གཞོད་

པར་མི་སེམས་ཀྱང་སེམས་ཁོང་ནས་འབྱུགས་པའོ། །སྤང་བ་ནི་དངོས་སམ་
བརྒྱད་ནས་ཞེ་སྤང་བ་སྟེ་གང་ཟག་གཅིག་ལ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་མི་འགལ་
ལོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱམས་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ནས་བདག་
དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤང་དུ་གསོལ། ལོ་བརྒྱ་འཆོ་བ་ནི་ལོ་བརྒྱ་
ཟུབ་པའོ། །སྟོན་བརྒྱ་མཐོང་བ་ནི་ལོ་བརྒྱ་ལ་སྟོན་གྱི་དུས་བརྒྱ་ཡོད་ལ། སྟོན་
དུས་སྤྱ་འབྲས་བྱ་སྟེན་པ་སོགས་ལོངས་སྟོད་འཛོམས་པའི་དུས་ཡིན་པས་
བཟང་བ་ལ་དགོངས་སམ་སྟུམ།

གཉིས་པ་ནི། གཞོད་སྟེན་དང་གདོན་གང་སྤྱད་ག་ཞེས་སོགས་ཏེ།
འདི་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ཟས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཟས་སྤྱ་མདངས་ཟ་བ་
སོགས་ཉར་བརྒྱད་དང་། ལྟའི་གདོན་ལ་སོགས་པ་ཉར་བཞི་རྣམས་ལས་སྤང་
དུ་གསོལ་ལོ་ཞེས་པ་སྟེ། ཟས་སྐྱོར་སྟོན་མ་ལ་གཟེ་བྱིན་འཕྲོག་པ་ཞེས་པ་མི་
སྤང་བས་ཉར་བདུན་དང་། འདིར་དེ་ཡོད་པས་ཉར་བརྒྱད་དོ། །གདོན་གྱི་
སྐྱོར་སྤྱ་མ་ལ་ཉར་བརྒྱད་དང་། འདིར་རྒྱུད་སྟེ་དང་ནམ་མཁའ་ལྗིང་དང་རི་བ་
དང་མིའམ་ཅི་དང་གྲུབ་བྱམ་དང་སྟོ་འབྲེ་ཆེན་པོ་དུག་མེད་ཀྱང་། ཀུས་རྩེ་དང་
རེ་ལྗེ་འདོན་པའི་གདོན་གཉིས་ཡོད་པས་ཉར་བཞིའོ། །དེ་རྣམས་སྤྱ་མ་དང་གོ་
རིམ་མི་འདྲ་ཡང་དོན་ནི་སྤང་བཤད་པ་སྟུར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རིམས་ནད་ཞི་བར་གསོལ་བ་དང་། རྟན་སྒྲ་

ཆོགས་ཞི་བར་གསོལ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། རིམས་ཉིན་གཅིག་པ་རྣམས་དང་ཞེས་སོགས་ཏེ། སྦྱིར་
རིམས་ལ་རྒྱང་མཐིམ་བད་ཀན་དང་གདོན་ལས་བྱུར་བའི་རིམས་ནད་མང་
དུ་བཤད་ཅིང་། མ་མོ་མཁའ་འགོ་ཁྲིམ་ན་རིམས་ནད་སྣ་ཆོགས་གཏོང་བར་
བཤད། རིམས་གཅིག་པ་ཤིང་རྩ་བར་གནས་ཤིང་ཉིན་རེ་ལན་རེ་ལྡང་བ་
དང་། ཉིན་གཉིས་པ་གསལ་བར་མ་བཤད་ཀྱང་ཉི་མ་གཉིས་ལ་འབྱུང་བའམ་
གནས་པ་ཞིག་དང་། ཉིན་གསུམ་པ་ཆེ་ལ་གྱི་རྩ་ལ་གནས་ཤིང་ཉི་མ་གསུམ་
རེ་དང་། ཉིན་བཞི་པ་ཆེ་ལ་དང་རྒྱང་དང་རུས་ལ་གནས་ཤིང་ཉི་མ་བཞི་རེ་
དང་། ཉིན་བདུན་པ་ནི་རྒྱང་མཐིམ་བད་ཀན་ལས་བྱུང་སྟེ་ཉི་མ་བདུན་དང་དེ་
ལས་ལྷག་ཀྱང་གནས་སོ། །དེ་དག་ནི་རང་གནས་པའི་ཉི་མའི་གྲངས་ཀྱི་སྟོ་
ནས་མིང་བཏགས་པར་སྣང་སྟེ་དེར་མ་ངེས་པར་སེམས་སོ། །རྟག་པའི་རིམས་
ནི་གཙོ་བོར་ཐུག་ལ་བཏེན་ཅིང་ཉིན་མཚན་དུ་ལན་གཉིས་རེ་ལྡང་བར་བཤད།
རིམས་མི་བཟད་པ་ནི་འདུས་པའི་ནད་ཀྱི་རིགས་དཔོན་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་
ནད་ཆ་བས་ཆེ་བ་ཞིག་གོ། །འབྱུང་པའི་རིམས་ནི་གདོན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་
རིམས་སོ། །རྒྱང་དང་མཐིམ་པ་དང་བད་ཀན་དང་འདུས་པ་ལས་བྱུར་པའི་
རིམས་ནི་དེ་དག་ལས་བྱུང་བའོ། །སྦྱིར་མིའི་ལུས་ལ་རྒྱང་མཐིམ་བད་ཀན་
འདུས་པ་བཞི་ཡོད་ཀྱང་འབྱུང་བ་ཆ་མཉམ་པའི་ཆེ་དེ་དག་གི་ནད་མི་ལྡང་ལ།

འབྲུང་བ་པན་ཚུན་མི་འཕྲོད་པར་གྱུར་པ་ན་ནད་བསྐྱེད་དོ། ། རླུང་མཁྲིས་སོགས་
 དེ་དག་ཆ་གང་གང་དུ་གཏོགས་པ་ནི། རི་སྐད་དུ། ཁྲག་དང་མཁྲིས་པ་ཆ་བར་
 འདུས། ། རླུང་དང་བད་ཀན་གང་བར་འདུས། ། ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར་དང་། དེ་
 དག་གི་ནད་ལྡང་བའི་དུས་ནི། གསེར་འོད་ལས། རླུང་ཁ་ཤས་ཆེའི་ནད་ནི་
 དབྱར་ནས་ལྡང་། ། སྟོན་དུ་གྱུར་པ་ན་ནི་མཁྲིས་པ་གཡོ། ། དབྱུན་གྱི་དུས་སུ་
 དེ་བཞིན་འདུས་པ་སྟེ། ། བད་ཀན་ཤས་ཆེའི་ནད་ནི་དབྱིད་ལྡང་དོ། ། ཞེས་
 དང་། གསོ་ཚུལ་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། རླུང་གི་བདག་ཉིད་ལ་ནི་བཙུད་གྱིས་
 གསོ། ། བུ་སྒྲན་གྱིས་ནི་མཁྲིས་པ་བསམ་པར་བྱ། ། འདུས་པ་ལ་ནི་གསུམ་
 དང་ཐུན་ལྡན་ས། བད་ཀན་ཆོགས་སུ་བབས་ན་སྒྲུགས་སྒྲན་བཏང་། ཞེས་
 འབྲུང་བ་ལྟར་ཏེ། འདུས་པ་ནི་རླུང་མཁྲིས་བད་ཀན་གསུམ་ཆོགས་པ་ཞིག་
 སྟེ་མཆོན་ཅམ་མོ། ། རིམས་ནད་ཐམས་ཅད་དང་ཞེས་པས་འགོ་བའི་རིམས་
 བད་གཞན་ཀུན་བསྐྱས་ནས་བསྟན་ ཏོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྐད་པ་ན་བ་ནི་སྐད་གཟེར་ལྟ་བུའོ། ། གཞོགས་བྱེད་ན་བ་
 ནི་ཅ་རྒྱས་ལ་སྟོན་བྱང་བ་སོགས་གྱིས་ལུས་གྱི་གཞོགས་གཡས་གཡོན་
 གང་རུང་ན་བའོ། ། ཡི་ག་འཆུས་པ་ནི་དང་ཁ་འགགས་ནས་བས་མི་འགོ་བའོ། །
 མིག་ནད་དང་སྒྲན་ནད་དང་ཁ་ནད་དང་ན་བ་ན་བ་དང་སོ་རྒྱམས་ནི་རང་མིང་
 གིས་བརྗོད་པ་ལྟར་དང་། མགུལ་ནད་ནི་མགྱེན་པའི་བྱི་ནད་གི་ནད་དང་།

སྒྲོག་མའི་ལྷ་གོར་ཡང་མགོན་པའི་སྒྲོགས་ཀྱི་ནད་དོ། །སྙིང་ན་བ་ལ་གཉིས་
བྱང་བའི་སྒྲ་མ་སྙིང་དང་། བྱི་མ་སོ་རྩེ་ལ་ན་བའོ། བྱང་བ་ན་བ་ལ་འང་གཉིས་
བྱང་བའི་སྒྲ་མ་རིམས་ཀྱི་སྒྲོགས་དང་། བྱི་མ་སྒྱིར་བ་འད་དམ་སྒྲ་མ་མོ། །ཅིབ་
ལོགས་དང་རྒྱབ་དང་སྟོ་བ་དང་རྒྱུ་བ་དང་བྱང་དང་རྩེ་དང་ལག་བ་དང་
རྒྱང་མགོ་རྣམས་རང་མིང་གིས་བརྗོད་པ་བཞིན་དང་། བདེ་མཆོག་གི་སྒྲོར་
ལས། འབྲས་བྱ་གཉིས་ལ་ཚུ་སོར་བསྐྱར་བ་ལྟར་ན། ཚུ་སོ་ནི་ཆེག་འབྲས་སོ།
ཁ་ཅིག་པོ་མའི་མཆོན་མར་བ་འད། ཡན་ལག་ནི་ཡན་ལག་ལྔ་བྱུན་མོང་དུ་
བརྗོད་པ་དང་། ཉིང་ལག་ནི་སོར་མོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། གདུགས་དཀར་པོ་ཅན་དོན་གཙུག་ཏྲར་སྤྱིར་སྒྲིག་པ་ཆེན་
མོ་འདིས། རྒྱ་ཆེར་རོལ་བ་དང་འདུལ་བ་ནས་ཆོག་མི་འདྲ་བ་རེ་འབྱུང་ཡང་
དོན་འདྲ་ཞིང་། མཛོད་ལས། སོར་མོ་ཉི་ཤུ་བཞི་ལ་སྟུ། སྟུ་བཞི་ལ་ནི་གཞུ་
གང་རོ། །དེ་དག་ལྷ་བརྒྱ་རྣམས་ལ་ནི། །རྒྱང་གྲགས་དེ་ལ་དགོན་པར་འདོད།
དེ་བརྒྱད་དཔག་ཆད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། གཞུ་འདོམ་ལྷ་བརྒྱ་ལ་
རྒྱང་གྲགས་གཅིག་དང་། རྒྱང་གྲགས་བརྒྱད་ལོངས་པའི་ཆད་ལ་དཔག་ཆད་
གཅིག་བྱའོ། །དཔག་ཆད་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚུན་ཆད་དུ་འབྱུང་པོ་དང་། མི་
ཞི་བ་ལ་གདོན་ཞུགས་པའི་རོ་ལངས་དང་། མཁའ་འགོ་མ་དང་། གཞོད་སྦྱིན་
དང་། སྦྱིན་པོ་དང་། དེམས་དང་། ཤུ་བ་ནི་པགས་པའི་ནད་ཚུ་སེར་དང་རྣག་

སོགས་འཇག་པའོ། །གཡའ་བ་ཡང་པགས་པའི་ནད་དོ། །འབྲུམ་བྱ་ལྷ་མོ་ནི་
 འབྲུམ་བྱ་ཐོར་བྱའོ། །མཆན་བར་རྟེན་བ་ནི་མོ་མཆན་གྱི་ནད་དུ་བཤད། མཛེ་
 ནི་ལྷ་ལས་བྱུང་བ་ཚུ་སེར་མ་དང་བཅས་པའོ། །ཐོལ་མིག་ནི་མའི་བྱུང་པར་
 ཞི་བཙུགས་མི་བྱུང་བ་ཞིག་གོ། །བས་ལྷགས་ཀྱང་མ་ཞིག་གོ། །མེ་དཔལ་ནི་
 པགས་ནད་མེ་ལྟར་ཆ་བའོ། །གཡན་པ་ནི་པགས་པའི་ནད་རྟག་ཁྲག་འཇག་
 པ་ཞིག་གོ། །སྟོགས་པ་ནི་གཉན་གྱི་རིགས་ལས་བྱུང་ཞིང་དེ་ལ་དཀར་ནག་ཁ་
 གསུམ་མོ། །སྐུམ་པ་ནི་སྐུམ་ནད། སྒྲག་པ་ནི་འཇིགས་པའི་རྣམ་གྲངས། ལུང་
 པ་ལུ་བ་ནི་སྟོ་བའི་ནད་ལས་བྱུང་བའོ། །དབུགས་མི་བདེ་བ་ནི་དེའི་རྒྱུ་གྱི་
 དབུགས་འབྱེན་དཀར་བའོ། །མི་བྱན་པ་ནི་གདོན་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱན་
 པ་ཉམས་པའོ། །དབྱིག་དུག་ནི་གསེར་དངུལ་སོགས་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བྱུང་
 བའི་དུག་གོ། །དུག་སྒྱར་མ་ནི་རྩོ་ཅི་སོགས་རྩལ་གཞན་སྒྱར་བ་ལས་བྱུང་
 བའོ། །དུག་དངོས་ལ་སྒྱུ་དང་སྒྲུལ་གྱི་དུག་དང་། བཙན་དུག །ཐོང་བ་ནག་པོ།
 ར་དུག །ཐང་ཁྲིམ་སོགས་མང་ངོ། །གཞན་གྱི་བྱུང་ཁ་དང་། མེ་དང་ཚུ་དང་།
 ཡམས་ནད་གྱི་མི་ངས་དང་། བདུད་དང་དབྱའི་གཞོད་པ་དང་། གཞོད་པའི་
 རིགས་གཞན་དང་། ཆེ་མ་བད་པར་དུ་མ་ཡིན་པར་འཆི་བ་དང་། སྤང་བྱ་ཏེ་མ་
 བྱ་ག་ནི་སྤང་བྱའི་བྱེ་བྲག་ཞིག་དང་། ཏེ་ལ་ཏ་ནི་འབྲེལ་ཤིག་ཟ་བའོ་ཞེས་བེད།
 སྤིག་པ་ར་ཅ་དང་། སྒྲུལ་དང་། སྤེ་མོང་ནི་ནེ་ཏུ་སེར་པོ་སྤེ་མོང་ཞེས་འབྱུང་བ་

དེའམ་སྙམ་སྟེ་དབྱད། མེད་དང་སྙག་དང་དོམ་དང་བླེན་ནི་ཡོངས་གྲགས་
སྙར་དང་། གཡག་ཞོད་ནི་ཁ་ཅིག་བཅན་གཡག་རི་ལ་ཡན་པར་བཏང་བ་ལ་
ཟེར་ཡང་། འབྲོང་ངམ། རྒྱ་གར་ན་ནགས་ཀྱི་གཡག་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་པར་
བཤད་པས་དེ་གང་རུང་ངོ་། །ཚུ་སློན་ནི་རྒྱ་མཚོར་གནས་པ་སྟེ། དེ་ལ་
སོགས་པའི་སློག་ཆགས་རྣམས་ཀྱི་གཞོད་པ་ལས་སྤང་དུ་གསོལ། དེ་དག་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་རིག་སྒྲགས་ཀྱི་རྒྱས་པ་བཅིང་བར་བགྱིའོ་ཞེས་པའི་དེ་དག་
ཅེས་པ་དེ་གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པའི་སློག་ཆགས་རྣམས་ལ་བྱས་ན་མི་བདེ་
བས། དེའི་གོང་གི་གཞོན་དེ་དག་ལ་སྦྱར་ན་ལེགས་སམ་སྙམ། གོང་དུ་བཤད་
པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་གཟེ་བཟིན་བཅིང་བར་བགྱིའོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་རིག་སྒྲགས་བཅིང་བར་བགྱིའོ། །མཚམས་བཅིང་བ་ནི་དེ་དག་གིས་གཞོད་
པའི་མཚམས་བཅད་པའོ། །

བཞི་པ་ལ་གཉིས། ཉེ་སྤྱང་བཤད་པ་དང་། དེའི་པན་ཡོན་བཤད་པའོ། །
དང་པོ་ནི། ཏཱ་ཐུ་ཐུ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་པའོ། །ཞོ་ཨ་ན་ལེ་ནི་མེ་གཉིས་སམ་
འབར་བ་གཉིས། ཁ་ས་མེ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་གཉིས། བེ་ར་འཛིགས་པ་
གཉིས། སོ་མེ་ལྷ་བ། ལྷ་ཉེ་ཞེ་མ། དྲ་ཉེ་དུལ་མ། བེ་ཤ་དེ་དྲངས་མ། བླེ་རི་དཔའ་
མོ། །དེ་བེ་བཟོ་རྩ་རི་ལྟ་མོ་དོ་རྩེ་འཛིན་མ། བརྒྱ་ཆིངས་ཤིག། །བཟོ་སྤྱི་ཕྱག་
ན་དོ་རྩེ། ཞོ་རྩྱུ་རྩྱུ་རྩྱུ་ཉོ་མཁའ་སྤྱི་རྩྱུ་གསུམ་ནི་བསྐྱལ་བ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་

གསུམ། རྟོ་མ་བོན་དུ་མངོན། བདག་ལ་སྤངས་ཤིག་སྤྲོ་ནི་མ་མ་རྟུ་ཞེས་
 བ་བསྐྱར་བའོ། །ཞོ་བཟླ་སྤ་ཁི་བརྒྱ་བརྒྱ་ནི་ཕྱག་ན་དོ་རྩེ་ཆིངས་ཆིངས། གང་
 གིས་འཆིང་ན་བཟླ་སྤ་ཤེ་ན་སྟེ་དོ་རྩེ་ཞགས་པས་སོ། །གང་འཆིང་ན་མ་མ་
 སྐ་དུ་ཤྟོ་བི་ན་ཡ་ཀི་སྟེ་བདག་གི་གདུག་པ་ཅན་ལོག་འདྲེན་ཐམས་ཅད་
 ཆིངས་ཤིག་པའོ། །མ་མ་བདག་སྐ་དུ་ཤྟོ་གདུག་པ་ཅན་ཐམས་ཅད། བི་ན་
 ཡ་གླིང་ན་ཡ་འདྲེན་པ། བི་དགག་ཆིག་སྟེ་དོན་དུ་མ་ལ་འཇུག་ཀྱང་འདྲིར་
 ལོག་པ་ལ་བསྐྱར་ན་ལོག་འདྲེན་ནོ། །ཕྱི་ཕྱི་པཌ་པཌ་ནི་བསྐྱལ་བ་དང་གསལ་
 བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ནི་ཉེ་བའི་སྤྲིང་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ལུས་ལ་བཅངས་པ་དང་། སྟོགས་ཤིང་སྟོས་
 བཟུང་བ་དང་། རྒྱལ་མཆན་བཅུགས་པའི་པན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།
 ཆེ་འདྲིའི་པན་ཡོན། འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀའི་པན་ཡོན། ཕྱི་མའི་པན་ཡོན་ནོ། །དང་
 པོ་ནི། ལུས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཞེས་སོགས་ཏེ། གང་ཟག་སྤྱི་ཞིག་གིས་
 གདུགས་དཀར་མོ་ཅན་གྱི་ཉེ་སྤྲིང་གི་སྤང་བའི་འཁོར་ལོ་འདི། གོ་གཤམ་རས་
 སམ་ཤིང་གི་ཤུན་པ་ལ་བྲིས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པའི་འབྲི་ཚུལ་ལ། ཤུ་རྒྱ་
 བཟླ་ས་འཁོར་ལོ་ཅིབས་བརྒྱད་གྱི་སྟེ་བར་གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་མ། ཤར་དུ་
 གདུམ་པ་ཆེན་མོ། སྟོར་འབར་བ་ཆེན་མོ། ལུབ་དུ་དཀར་ཆེན་འབར་མ། བྱང་
 དུ་འཕགས་མ་སྟོལ་མ། བྱང་ཤར་དུ་རྒྱལ་བའི་དོ་རྩེ། ཤར་སྟོར་པརྒྱའི་མངོན་

མཆན། ལྟོ་རུབ་ཏུ་འཕྲེང་བ་ཅན། རུབ་བྱང་དུ་རྫོ་རྗེའི་མཆུ་ཅན་གྱི་བར་བཤད་
ལ། ཡང་ཨ་ན་ལེ་ནས་བེ་རའི་བར་བརྒྱད་དང་སྦྱར་བའི་ལྷ་མོ་བརྒྱད་དང་།
དབུས་སུ་བྱུག་རྫོར་འབྲི་བའི་འཁོར་ལོ་ཞིག་བཤད་ཅིང་། སྟོབ་དཔོན་ཅན་གྱི་
མི་ནས་བརྒྱད་བའི་གདུགས་དཀར་གྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱས་བསྐྱུས་གཉིས་ཀྱང་
ཡོད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་འཁོར་ལོ་དེ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྲིས་ནས་བསྐྱུབས་ཏེ། གང་
གི་ལུས་སམ་ཞེས་བ་ནི་སྦྱར་བསྟན་པའོ། །མགུལ་ཏེ་མགྱོན་པར་བཏགས་
སམ། སྒྲེགས་བམ་སྟོག་པར་བྱེད་ན་གང་ཟག་དེ་རི་སྒྲིང་འཛོ་བ་སྟེ་མ་ཤིའི་
བར་དུ་མཆོན་དང་དུག་དང་མེ་དང་ཆུ་དང་དབྱིག་དུག་དང་དུག་སྦྱར་མ་དང་
བྱད་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཚུགས་ཤིང་། དུས་མ་ཡིན་པར་འཆི་བས་ཆེའི་དུས་
བྱས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གདོན་ཐམས་ཅད་དང་བགོགས་དང་ལོག་འཛིན་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་མི་དེ་ལ་དགའ་བར་འགྱུར་རོ། །གདོན་གྱི་དབྱེ་བ་ནི་སྦྱར་
བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་ཆ་གསུམ་གྱི་གཞུང་ལས། སྟོགས་སྦྱོང་
གི་གཏོར་མའི་སྐབས་སུ། ཤར་སྟོགས་གདོན་གྱི་ཆོགས་བཅས་ལ། །ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་སྟོགས་སྦྱོང་བ་ཅུའི་འཁོར་པལ་ཆེར་གདོན་གྱི་རིགས་སུ་
བཤད་ཅིང་། སྟོབ་བརྒྱད་དང་གདོན་གྱི་གཏོར་མའི་སྐབས་སུ། ལྷ་དང་ལྷ་མིན་
གཞོད་སྦྱོར་ལྟོ་འབྲེ་བྱལ། །ཞེས་སོགས་དང་། འབྱུང་པོ་གང་དག་རི་རབ་སྟེང་
གནས་དང་། །ཞེས་སོགས་དང་། གདོན་རྣམས་རང་གི་གནས་སུ་དེངས། །

ཞེས་པས་སྡེ་བརྒྱད་པལ་ཆེར་འབྱུང་པོ་དང་བགེགས་ནམས་ཀྱང་གདོན་གྱི་
 རིགས་སུ་བྱས་ཤིང་། མན་ངག་རྒྱད་ལས། ལྷ་དང་ལྷ་མིན་གྱི་བ་ལྷ། ཞེས་
 སོགས་ཀྱི་གདོན་ཆེན་བཙེ་བརྒྱད་བཤད་པ་ཡང་སྡེ་མ་དང་འབྲུལ་། བསྟོད་
 ཆེན་ལས། གྱིས་པའི་གདོན་ཆེན་བཙེ་ལྷ་ཡང་བཤད་དོ། །

བགེགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་། ལོག་འབྲེན་ཏེ་བགེགས་ཀྱི་རིགས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་དགའ་བར་འབྱུང་དོ། ། ཁ་ཅིག་གོགས་ཞེས་བྱས་ནས་གཞོད་བྱེད་
 དང་། ལོག་འབྲེན་ཆོགས་བདག་ལ་བཤད་ཀྱང་གཞུང་དུ་བགེགས་ཞེས་འབྱུང་
 བ་ལྷར་ན་སྡེ་མ་བདེའོ། ། འོན་ཀྱང་བི་ན་ཡ་ཀ་ནི་བགེགས་དང་ལོག་འབྲེན་
 གཉིས་ཀ་བསྒྱུར་དུ་ཡོད་ཅིང་། ཆོགས་བདག་ནི་བགེགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་
 པས་མི་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྩེ་རེ་རིགས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་སྟག་བརྒྱད་ཅུ་
 ཅ་བཞི་ནི། བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབྲུམ་སྟག་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་
 མཐའ་སྒྲུང་ཆེན་པོ་བརྒྱད་དང་མཐའ་སྒྲུང་བཞི་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་བྱེ་བ་བརྒྱུ་ལ་
 དུང་ཕྱུར་གཅིག །དུང་ཕྱུར་བརྒྱུ་ལ་ཐེར་འབྲུམ་གཅིག །དེ་བརྒྱུ་ལ་ཐེར་འབྲུམ་
 ཆེན་པོ། དེ་བརྒྱུ་ལ་ཁྲག་ཁྲིག །དེ་བརྒྱུ་ལ་ཁྲག་ཁྲིག་ཆེན་པོ། དེ་བརྒྱུ་ལ་རབ་
 བཟུ། དེ་བརྒྱུ་ལ་རབ་བཟུམ་ཆེན་པོ། དེ་བརྒྱུ་ལ་གཏམ། དེ་བརྒྱུ་ལ་གཏམ་
 ཆེན། དེ་བརྒྱུ་ལ་དགྲིགས། དེ་བརྒྱུ་ལ་དགྲིགས་ཆེན་པོ། དེ་བརྒྱུ་ལ་མི་

འཁྲུགས། དེ་བཙུ་ལ་མི་འཁྲུགས་ཆེན་པོ། དེ་བཙུ་ལ་བྱད་འབྲིན། དེ་བཙུ་ལ་
བྱད་འབྲིན་ཆེན་པོ། དེ་བཙུ་ལ་ལང་སྟེང་། དེ་བཙུ་ལ་ལང་སྟེང་ཆེན་པོ། དེ་
བཙུ་ལ་དེར་འདྲེན། དེ་བཙུ་ལ་དེར་འདྲེན་ཆེན་པོ། དེ་བཙུ་ལ་མཐའ་སྣང་། དེ་
བཙུ་ལ་མཐའ་སྣང་ཆེན་པོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །གཏམ་དང་དགྱིགས་གཉིས་
གཅིག་ཏུ་འདྲེན་པའི་ཚུ་ལ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་སོ་སོར་བྱས་པའི་ལུགས་སོ། །
དྲོ་རྩེའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ནི་ཕྱག་དྲོར་ཡིན་ལ། དེའི་རིགས་དྲོ་རྩེའི་རིགས་
ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་རི་སྐད་དུ། ལག་ན་དྲོ་རྩེ་མཐའ་ཡས་པ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་
མང་ངོ་། །གྲུབ་པའི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་མོ་ནི། རི་སྐད་དུ། །ཤེད་དང་ཡིད་རྩེས་བྲུབ་
འདུག་དང་། །ཞེས་བ་ནས། གྲུབ་པའི་ལྷ་ནི་བཙུ་གཉིས་གྲགས། །ཞེས་འབྱུང་
བ་ལྟར་དང་གཞན་ཡང་མང་། དྲོ་རྩེའི་རིགས་སུ་མ་ཟད། གྲུབ་པའི་ལྷ་མོ་དེ་
རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གང་ཟག་དེ་ལ་ཏྲག་ཏུ་མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་སྤང་བ་དང་།
དེ་ལས་སྦྱོབ་བ་དང་། སྤེད་པར་བྱེད་ཅིང་། ལྷ་མོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་དུ་འོང་བ་
དང་། དེར་མ་ཟད་དགའ་བར་ཡང་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་ལྷ། སྦྱེ་བ་བྲན་པ། དྲོ་རྩེ་པོ་ཉ་མོས་སྦྱོང་བ། རིགས་ངན་
དུ་མི་སྦྱེ་བ། བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་
ཀྱིས་སྤང་སྦྱོབ་བྱེད་པའོ། །

དང་པོ་ན། འཆགས་བསྐྱལ། གནས་བསྐྱལ། འཛིག་བསྐྱལ། ལྟོང་

བསྐྱལ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་བར་གྱི་བསྐྱལ་བ་ཉི་ཤུ་རེ་ཡོད་པའི་བར་བསྐྱལ་
བརྒྱད་ཅུ་ཡོངས་པ་ལ་བསྐྱལ་བ་ཆེན་པོ་གཅིག་དུ་བྱས་པའི་བསྐྱལ་བ་ཆེན་
པོ་སྟོང་ཐལ་བརྒྱད་ཅུ་ཙ་བཞི་སྟེ། བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་གི་བར་གྱི་སྟོན་གྱི་སྟེ་
བ་བླན་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེར་མ་ཟད། རྩེ་རེ་རིགས་ཀྱི་པོ་ཉ་མོ་དུག་ཅུ་ཙ་བཞིས་
ཀྱང་ཉག་པར་ཡོངས་སུ་སྟོང་བར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། དུས་ནམ་དུ་ཡང་
གཞོད་སྦྱིན་དང་ཡི་དྲགས་དང་ཤ་བ་དང་སྤྱལ་པོ་དང་ལུས་སྤྱལ་པོ་ཉིད་དུ་སྦྱེ་
བར་མི་འགྱུར་ཞིང་། མི་དབྱལ་པོར་ཡང་སྦྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །བཞི་པ་ནི།
སངས་རྒྱས་བཙུགས་པ་ལྟར་འདས་གངས་མེད་གཞུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ཀྱི་
བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་དང་ལྟན་པ་སྟེ་མཉམ་པ་འཕྲོག་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་
དག་ནི་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུད་ཡིན་གྱི་སྦྱ་རི་བཞིན་པ་མིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་གཅིག་
གི་བསོད་ནམས་དང་མཉམ་པ་ཕྲོག་པའི་སེམས་ཅན་མི་སྟོད་དོ། །གཞུང་གི་ཕྱང་
ནི་སྦྱ་མ་ཁ་ཅིག་ཚུ་པོ་བཞི་འུ་ཆེན་གྱི་གཞུང་ལྷ་དང་། བྱེ་མ་ཡང་དེའི་ཚུའི་
རྒྱལ་གྱི་གངས་དང་བྱེ་མའི་ཕྱང་པོ་ལ་བཞེད་པ་གཉིས་དང་། ཁ་ཅིག་ཚུ་པོ་
གཞུང་མིན་གྱི་ཕྱེད་རྒྱ་མཚོ་དང་དེའི་བྱེ་མའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་གང་རུང་རོ། །

ལྔ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་བཙུགས་པ་ལྟར་འདས་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
གཞུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ཀྱི་གངས་དང་མཉམ་པས་གཞོད་པ་ལས་སྤྱང་བ་

དང་། རྒྱུ་བ་པ་དང་། སྐྱེད་པར་མཛད་ཅིང་དེ་དག་གི་ཐུགས་སུ་བྱོན་པ་སྟེ་
ཐུགས་ལ་འགྲོ་བ་དང་། ཐུགས་དགྲེས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །སྤང་རྒྱུ་བ་སྤང་
གསུམ་གྱི་དོན་འཆད་ཚུལ་ལ་རྩང་བད་མི་འདྲ་བ་རེ་ཡོད་ཀྱང་། ཐོག་མར་
ནད་དང་གདོན་སོགས་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པར་མཛད་པ་ནི་སྤང་བ་ཡིན་ལ།
གལ་ཏེ་དེ་དག་གི་གཞོད་པ་བྱུང་ན་དེ་ལས་ཐར་པའི་ཐབས་མཛད་པ་ནི་རྒྱུ་བ་
པ་དང་། བསྐྱང་བྱ་དེ་དག་གཞོད་པའི་གདོན་སོགས་ཀྱིས་མི་མཐོང་བར་
མཛད་པ་ནི་སྐྱེད་པའི་དོན་ཡིན་པར་གསལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྫོ་ལ་བཅངས་པའི་པན་ཡོན་དང་། དེ་དང་རྫོག་
པ་གཉིས་ཀའི་པན་ཡོན་བཤའ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྒྱུན་བཞི་སྤངས་
ནས་ཡོན་ཏན་བཞི་འབྱུང་བ། མཆམས་མེད་ལྷ་བྱང་བ། ལས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་བྱང་
བའི་པན་ཡོན་རོ། །

དང་པོ་ནི། རིག་སྤྲུགས་ཀྱི་རྒྱལ་མོ་འདི་གང་གི་རྫོ་ལ་འཆང་ན། མི་
དགོ་བ་བརྩས་མཆོན་པའི་ཆངས་པར་མི་སྦྱོད་པའི་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་ཡང་།
དེ་དག་སྦྱང་བའི་ཆངས་པར་སྦྱོད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །དབྱ་གདོན་སོགས་
སྦྲོན་ཐུབ་པ་མ་བྱས་པར་ཡང་ཐུབ་པར་བྱས་པར་འགྱུར་རོ། །སྒོ་གསུམ་མི་
གཙང་བ་ཡང་གཙང་བར་འགྱུར་རོ། །ཁ་བས་གཙོད་པའི་སྤང་བ་མ་བྱས་པ་
ཡང་སྤང་བ་བྱས་པ་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། བ་དང་མ་དང་དགྲ་བཅོམ་པ་གསོད་པ་དང་། སངས་
 རྒྱལ་གྱི་སྐུ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱི་ཁྲག་ཕྱུང་བ་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱེད་པ་
 ཉེ་སྤར་མཆོམས་མེད་པ་ལྷ་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ཡང་བྱང་བར་འགྱུར་
 རོ། །ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་ཕྱུང་བ་ནི་ངན་སེམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱལ་དངོས་
 དགྲོང་མི་རྣམས་པ་ཤེས་བཞིན་དུ་དགྲོང་བའི་སྒྲོར་བ་བྱེད་པ་དང་། དེའི་དོད་
 དུ་ད་ལྷ་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐུ་བརྟན་བྱུང་པར་ཅན་ངན་སེམས་ཀྱིས་བཤེགས་པའོ།
 དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་ནི་དགེ་སྟོང་པན་ཚུན་བཞི་བཞི་སྟེ་བརྒྱ་ཡན་ཆད་གྱི་
 བར་དུ་ངན་སེམས་ཀྱིས་སྤྲ་བཅུག་ནས་བྱེ་བའོ། །

གསུམ་པ་ནི། མདོར་ན་ཆེ་རབས་སྟོན་མར་བྱས་པའི་མི་དགེ་བའི་
 ལས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ཡང་མ་ལུས་པ་ཟད་པར་འགྱུར་རོ། །ལས་སྐྱབ་ནམས་མདོན་
 འགྱུར་བ་ཅི་རིགས་ཟད་པ་དང་མགོ་མཚོན་པ་ལ་དགོངས་གྱི། བག་ཆགས་
 མ་ལུས་པར་ཟད་པ་ནི་བདག་མེད་མདོན་སུམ་དུ་ཉོགས་ཤིང་གོམས་པར་
 བྱེད་པ་ལ་ལྟོས་སོ། །ཡང་ཞེས་པ་ནི་སྟོན་མ་དེ་ཅམ་དུ་ཟད་ཅེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རིགས་རྒྱད་རྟེན་པར་འགྱུར་བ་དང་། བྱི་མ་བདེ་
 བ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པའི་པན་ཡོན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། འདི་དང་བྱི་མའི་དོན་དུ་ཆོས་འདོད་པའི་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ།
 རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་ལ་ལས། རིག་སྤགས་ཀྱི་རྒྱལ་མོ་འདི་སྟོ་ལ་འཆང་ངམ་

ངག་གིས་སྒྲོག་པར་བྱེད་ན། བྱ་འདོད་པ་དེས་བྱ་རྟེན་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཆེ་
དང་བསོད་ནམས་དང་སྟོབས་ཀྱང་རབ་ཏུ་རྟེན་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཆེ་འདི་ནས་ཞི་འཕོས་ཀྱང་རྒྱབ་སྤྱོད་གས་བདེ་བ་ཅན་གྱི་
འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་བསྐྱེད་ལས་བརྒྱས་ཏེ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྒྱལ་མཆན་འཇུགས་པ་ལ་ལྷ་སྟེ། གང་གི་ཆེད་དུ་
འཇུགས་ན། མི་ནད་དང་། ལྷགས་ནད་དང་། ཡམས་ཀྱི་ནད་དང་། འཆེ་བ་
དང་། གཞོད་པ་དང་། རྟ་འགོ་བ་དང་། སན་ཚུན་འབྲུགས་པ་དང་། ས་རོལ་
གྱི་དམག་ཆོགས་འོང་བ་ཐམས་ཅད་ཞི་བའི་ཆེད་དུ་རོ། །གང་འཇུགས་ན།
རིག་སྤྱགས་ཀྱི་རྒྱལ་མོའི་གཟུགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འདི་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྲིས་
ནས་བསྐྱབས་ཏེ་བྱའོ། །རི་ལྟར་འཇུགས་ན། རྒྱལ་མཆན་གྱི་ཅེ་མོ་ལ་ཏོག་གི་
ནད་དུ་འཇུག་པའམ་བཏགས་ཏེ་ལྷས་ངག་གིས་སྤྱོད་པར་བཀྱར་སྟེ་
སོགས་རིམ་གྱོ་སྦྱི་དང་མཆོད་པ་ཆེན་པོ་བྱས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །གནས་
གང་དུ་འཇུགས་ན། གྲོང་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིའི་སྟེང་དམ་སྒོ་མདུན་དང་།
སྤྱིམ་གཅིག་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་གྲོང་དང་། བཟོ་གནས་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་
པའི་གྲོང་སྤྱོད་ཆེན་པོ་དང་། ཆོང་པའི་རིགས་མང་པོ་གནས་པའི་གྲོང་རྒལ་
དང་། རྒྱལ་རིགས་སོགས་རིགས་བཞི་གནས་པའི་སྒྲོངས་ཞེས་བཤད་པ་ལྟ་
བུ་དང་། གྲོང་ལས་རྒྱང་གྲགས་གཅིག་འདས་པའི་དགོན་པའི་གནས་ཏེ། འམ་

སོགས་ནི་འདམ་ཁ་ཅན་ཏེ་དེ་རྣམས་གང་རུང་གཟུགས་སོ། །

བཙུགས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། རིག་སྒྲགས་ཀྱི་རྒྱ་ལ་མའི་སྤང་འཁོར་
འདི་སྤང་བཞིན་རིམ་གྱོ་ཆར་བྱས་ཏེ་བཙུགས་ན་ནི། བཙུག་མ་ཐག་ཏུ་
གཡུལ་བསྐྱོག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ན། གཡུལ་བཤམས་པ་དེ་ཞི་བར་བྱེད་པར་
འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡམས་ཀྱི་ནད་སོགས་དང་། ས་རོལ་གྱི་དམག་
ཆོགས་འོང་བ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། །

ལྷ་པ་ཆར་འབེབས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྒྲགས་བཤད་པ་དང་། ཆར་
འབེབས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཏཱ་ཤ། ཨོ་ཏྲོ་བྷཱཱ་བྷཱཱ་ནི་ཆེངས་གཉིས། མ་མ་
རྟ་རྟ་བདག་སྤངས་ཤིག །བཟླ་མ་མ་རྟ་རྟ་རྩོ་རྩོ་བདག་སྤངས་ཤིག
བཟླ་སྤྱི་ཕྱག་ན་རྩོ་རྩོ། ཨོ་སར་ཏ་སྤྱ་ག་ཏ་ཡུའྲི་ཏ་ཨ་ན་ལེ་ཨ་བ་ལོ་གི་ཏེ་
ཙྨ་ཏེ་རྩོ་ར་སི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མེ་གཙུག་ཏྲོར་ལྟ་
བར་མི་མངོན་པའི་སྤྱི་གཙུག་གཟེ་བརྩེད་ཀྱི་སྤང་པོ་ཞེས་བསྒྱུར་བ་ཞིག་དང་།
ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙུག་ཏྲོར་མེ་ལྟར་འབར་བ་དེས་
གཟེགས་པ་བྱེ་མར་གྱི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཞེས་པ་གཉིས་སྤང་སྟེ། ཨ་ན་ལེ་
ནི་མེ་དང་མེ་ལྟར་འབར་བ། ཨ་བ་ལོ་གི་ཏེ་ནི་ལྟ་བར་མི་མངོན་པ་དང་དེས་
གཟེགས་པ། ཙྨ་ཏེ་ནི་སྤྱི་གཙུག་དང་བྱེ་མར་གྱིས། རྩོ་ར་སི་ནི་གཟེ་བརྩེད་
ཀྱི་སྤང་པོ་དང་མའི་འོད་ཟེར་ཞེས་བསྒྱུར་བའི་བྱེད་པར་རོ། །ཇེ་ལ་ནི་བར་

བའམ་སྒྲོང་ཞིག །རྟ་ཀ་ནི་སྲེགས་ཤིག །ད་ར་ནི་ཆོམས་ཤིག །ཁི་ད་ར་ནི་
 རྣམ་པར་ཆོམས་ཤིག །ཆུ་རྩ་ནི་ཆོད་ཅིག་རྩ་རྩ་ནི་ཆིངས་ཤིག །རྩྱ་རྩྱ་པར་པར་
 རི་བསྐྱལ་བ་དང་གསལ་བར་བྱེད་པ། སར་ཏ་ལྷ་ག་ཏོལྷི་ཏ་ནི་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙུག་ཏོར། ཨ་ན་ལ་མེ། ལ་ས་མེ་མཁའ་དང་
 མཉམ་པ། བེ་ར་འཛིགས་པ། སྟོ་མེ་ལྷ་བ། སར་བུརྟ་ཨ་རྩིཏྲ་ན་ཨ་རྩིཏྲ་ཏེ་ནི་
 སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་གྱིས་བྱིན་གྱིས་རྫོབས་ཤིག།
 སར་ཏ་ཏྲ་ག་ཏོལྷི་ཏ་སི་ཏྲ་ཏ་པ་ཏེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 གཙུག་ཏོར་གདུགས་དཀར་པོ་ཅན་ཞེས་པ་སྟེ། ཉས་དང་བྱུང་བའི་སྐད་དོད་
 དངོས་སུ་མི་སྤང་དོ། །རྩྱ་གཉིས་ནི་ཐུགས་ཀྱི་མཆོན་བྱེད་དང་། མ་མ་ཞེས་
 བདག་སྟེ་རང་ཉིད་སྤང་བའི་དོན་ནོ། །ལྷ་ལྷི་འི་ལྷ་ནི་ཏའི་སྟོག་གི་ཨ་དང་སྤང་
 རྫོབས་གྱིས་ན་རོར་སོང་བ་སྟེ། མཆོམས་སྒྲོང་ལྷ་པ་ལས། ཨི་ལྷ་ལ་ཨི་འོ་
 ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་མཆོམས་སྒྲོང་བའོ། །སྟོབ་དཔོན་ལྷ་རྩ་བརྩ་བརྩ་གྱིས་སྤང་
 འཁོར་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་ཅེ་མོ་ལ་བཏགས་ཏེ་སྤྲགས་འདི་བརྒྱས་ནས་ཆར་
 འབབས་པ་ཞིག་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྷུང་གྲུལ་པོ་མཐའ་ཡས་དང་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཆར་
འབེབས་པའི་ཐབས་མང་དུ་ཡོད་པ་ལས། འདིར་སྤང་འཁོར་དང་སྤྲགས་
བཞེས་པའི་མཐུས། ལྷུང་གྲུལ་པོ་ནམས་དབྱེས་ནས། ལྷ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་དང་།

ཁྱད་པར་དུ་སྒྲུའི་རྒྱལ་པོ་མཐའ་ཡས་དང་། དུང་སྟོང་དང་། བྱ་པོ་ཆེན་པོ་སྟེ་
 རིགས་གསུམ་གྱི་སྒྲུའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དུས་དུས་སུ་ཆར་འབབས་སོ། །
 དུས་དུས་སུ་སྒྲིན་སྤྱད་པ་དང་། དུས་དུས་སུ་འབྲུག་སྒྲོག་པར་བྱེད་པར་
 འགྱུར་ངོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་ལས་བྱུང་པ་ལ་སྒྲགས་བཟླ་བ་དང་། ལྟའི་རྣལ་
 འབྱོར་དགོས་ཤིང་དེ་ཡང་རང་རང་གི་སྐབས་སུ། བཤད་པའི་སྒྲགས་དང་།
 འདིར་སངས་རྒྱས་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱས་ལ། རིག་པའི་རྒྱལ་པོ་འདི་ལན་གསུམ་
 ལ་སོགས་པ་བཟླ་བར་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་རྣལ་འབྱོར་ཁ་ཅིག་ལྟ་བུར་བའི་
 རྣལ་འབྱོར་དུ་བཤད་ཀྱང་། འདིའི་གཞུང་འདོན་པ་ལ་དེ་དང་། གཞན་སངས་
 རྒྱས་ཞེས་པ་གདུགས་དཀར་མོ་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲོམ་པ་ལ་བྱས་ན་
 ལེགས་སམ་སྟུམ་མོ། །

གསུམ་པ་མཐུག་ཏུ་ཡི་རང་བའི་མཐུན་འགྱུར་ནི། སངས་རྒྱས་དང་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་། ཞེས་པ་ནས། མདོན་པར་བསྟོད་དོ་ཞེས་
 པའི་བར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལ་དགའ་ནས་བསྒྲགས་
 པའོ། །

གསུམ་པ་མཐུག་གི་དོན་ལ་གཉིས། གཞུང་རྫོགས་པ་དང་། བསྐྱར་
 བྱང་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཞེས་པ་

ནས། གཟུངས་རྫོགས་སོ་ཞེས་པའི་བར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། བསྟན་པ་སྤར་དར་གྱི་དུས་པོད་ཀྱི་རྒྱལ་སྟོན་བྱང་ཆུབ་
སེམས་པའི་སྐྱའི་རིང་ལ་བསྐྱར་བ་ལས། དུས་ཕྱིས་ཁ་ཆེའི་པཱེ་ཏ་སྤར་ཏེ་ཏ་
ཏེ་གཞན་པན་བཟང་པོ་དང་། ལོ་རྒྱ་བ་བྱ་དགའ་རྫོང་གྱིས་ཁ་ཆེའི་བདུད་ཅིའི་
འབྱུང་གནས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་དཔེ་རྙིང་ལ་གདུགས་ནས་དག་པར་
བྱས་པའོ། །

སྤྲས་པ། བདེ་གཤེགས་ཀྱན་གྱི་མཁའ་བཙུན་པའི་རྒྱས་མཆོ་ལས། །
ལེགས་འཁྱུངས་གཙུག་ཏྲོར་གདུགས་དཀར་ལྷན་པོའི་དབང་། །གཟི་བྱན་
འཕྲིན་ལས་ཉི་འོད་སྟོང་འབར་བ། །གདུལ་བྱ་རྒྱ་མཆོའི་དཔལ་དང་མགོན་དུ་
གྱུར། །གང་གི་གཟུགས་མཆོག་ཟབ་ཡང་མཆུ་གཏེར་ཆེར། །རྣམ་དཔྱོད་རི་
རབ་བསྐྱེལ་བ་ལས་བྱུང་བའི། །དོན་བཟང་ཆ་ཤས་རྫོགས་པའི་འོད་དཀར་
ཅན། །སྟོ་ལྷན་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱུན་རྒྱས་སྤེར་ཤར། །ཟབ་ཟབ་གཞུང་གི་དགོངས་
དོན་པརྫོའི་ཆ་ལ། །མཁས་མཁས་དམ་པ་རིམ་བརྒྱད་མན་ངག་དང་། །གསལ་
གསལ་རིགས་པའི་ཉི་འོད་ཀྱིས་སྤེ་སྤྲེ། །ལེགས་ལེགས་བཤའ་མོད་ཉེས་པར་
གྱུར་ན་བཤགས། །

འདིར་འབད་ལས་བྱུང་རབ་དཀར་གཞུང་རྒྱན། །

དུས་གསུམ་དགེ་ཆོགས་སྤྱང་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། །

དད་ལྡན་སྟོ་སྟོངས་ཅི་མ་འབྱུང་བ་དང་། །

ཀུན་མཁྱེན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་འཇུག་ཕྱིར་བསྟོ། །

ཅེས་གཙུག་ཏྲེར་གདུགས་དཀར་མོ་ཅན་གྱི་གཟུངས་ཀྱི་རྒྱས་འགྲེལ་
དགོང་དོན་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྟོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། མདོ་
སྒྲགས་ཀྱི་གཞུང་ཆེ་སྤུ་མ་དང་ནག་ཅིས་སྐོར་ལ་སྟོ་གོས་གསལ་བ་གཡོ་
སའི་དགེ་སྟོང་གྲགས་པ་དཔལ་འབྱོར་གྱིས་ནན་ཆེར་བསྒྲུལ་བ་ལ་བཏེན་
ནས། རྒྱུའི་བཙུན་པ་གྲགས་པ་བཤད་སྒྲུབ་ཅེས་བྱ་བས་རབ་བྱུང་བཙུ་
གཉིས་པའི་ཆུ་བྱི་རང་ལོ་རེ་བརྒྱད་ཐོག་། ཅོ་ནེའི་དགོན་ཉིད་དུ་སྐྱར་བའི་པར་
གྱི་ཡི་གེ་བ་ནི་ཁ་ཏོན་དགེ་སྟོར་ལ་བཅུ་བ་ཆེ་ཞིང་དད་སྟོབས་སྤུན་སྤུམ་
ཆོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཏུ་ཡི་ལ་ལུང་སྟོ་བཟང་དོན་གྲུབ་པོ། །

སར་མདྲེ། ། །

༡༡། །བཙུག་ལྷན་འདས་ནམ་པར་རྒྱལ་མའི་བསྟོད་པ་འཆི་མེད་
གྲུབ་པའི་ཆོག་འབྲེལ་མདོར་བསྡུས་གསལ་བ་
ཞེས་བྲ་བ་བཞུགས་སོ།

༡༡། །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་འཕྲིན་ལས་གཅིག་བསྡུས་ནས། །རྒྱལ་བའི་
དམ་ཆོས་མ་ལུས་འཛིན་པའི་བྱིར། །རྒྱལ་སྤྱི་དུར་སྤྲིག་འཛིན་པའི་སྒྲོས་
གར་ཅན། །རྒྱལ་བའི་གདུང་འཆོབ་བཙོང་ཁ་བ་དེར་འདུད། །དེ་གཤེགས་
ཀུན་གྱི་མཐུན་བཅའི་ཕུང་པོ་ཉིད། །རབ་འཛེས་ལྷ་མོའི་གཞུགས་གྱི་ནམ་
རོལ་བ། །དྲན་པ་ཡིས་ཀྱང་ཆེ་དང་ནམ་དཔྱོད་མཆོག་ །སྟེར་མཛད་རྩེ་བཙུན་
ནམ་པར་རྒྱལ་མས་སྦྱོངས། །གང་གི་བསྟོད་ཆོག་ཅུ་སྟེས་གཞོན་བྱའི་ཆལ།
ནམ་དཔྱོད་ཉི་མའི་འོད་གིས་རབ་བྱེ་སྟེ། །དགོངས་དོན་ཟེུ་འབྲུགས་ལ་བར་
འཇུག་བྱེད་གིས། །སྒོ་ལྷན་རྒྱུ་འཕུར་ལྷིང་གར་གིས་རོལ། །

དེ་ལ་འདིར་གཙུག་ཏོར་ནམ་པར་རྒྱལ་མའི་བསྟོད་པ་འཆི་མེད་གྲུབ་
པ་ཞེས་བྲ་བ་ཞི་གང་བཤད་པར་བྲ་བའི་ཆོས་སོ། །

འདི་ལ་གསུམ་མཆོད་པར་བརྗོད་པ། བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ། བཤད་
པ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྒྲ་མ་དང་འཇམ་དབྱངས་
དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་བྱུག་འཆལ་བ་དང་། སྐབས་འདིར་སྒྲོས་གིས་མཆོད་

པར་བརྗོད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ར་མཁྱེ་གྲུ་རུ་མཆུ་རྟོ་ལ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔལ་
ལྷན་སྒྲ་མ་དང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ་ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷེ་ནི་
དཔལ་ལམ་དཔལ་ལྷན་གྲུ་རུ་ནི་སྒྲ་མ་མཆུ་རྟོ་ནི་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཡིན་
ལ་ན་མཆི་འདུད་པའམ་ཕྱག་འཆལ་བ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་བྱེད་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ས་གསུམ་འགྲོ་བའི་རེ་སྐྱོང་སོགས་རྟེན་པ་བཞི་གསུངས་
ཏེ། ས་འོག་ས་སྟངས་སྒྲའི་ས་གསུམ་ན་གནས་པའི་འགྲོ་བའི་རེ་འདོད་སྐྱོང་
ཞིང་། མཆོག་ཐུན་གྱི་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་བའི་གཏེར་ཆེན་པོ། ལེགས་པར་
བཤད་པའི་ཆོས་ཀྱི་འོད་སྟོང་སྟོགས་བཙུར་འབྱེད་པའི་ཉིན་མོར་བྱེད་པ་སྟེ་
ཉི་མ། ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ཤས་ཀྱན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་འོད་
དཀར་ཅན་ནི་སྒྲ་བ་སྟེ་ཆོས་མཚུངས་གསུམ་དང་ལྷན་པའི་དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་
དམ་པ་དེ་ནི། ལུས་ཅན་སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་གཙུག་ན་མངའ་ས་པའམ་རྒྱལ་
བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྟོན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྲགས་པའོ། །ཆོག་བཅད་འདི་
གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱན་ཏེ། དེ་ཡང་དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་ཐ་དད་དུ་མ་སྟེ་བར་
གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་གོ་བདེ་བྱད་སྟེ་སྟེ་བཤད་ན་རྟེན་པ་དང་
པོས་གཏེར་ནི་འདོད་པ་འབྱུང་བའི་གནས་ཡིན་པ་ལྟར། སྒྲ་མ་ཡང་དངོས་
གྲུབ་ཀྱི་འབྱུང་གནས་དང་། གཉིས་པས་ཉི་མས་འོད་འབྱེད་པ་བཞིན་དུ་སྒྲ་

མས་ཀྱང་ལེགས་བཤད་ཀྱི་འོད་འགྲེད་པ་དང་། གསུམ་པས་བཅོ་ལྔའི་ལྷ་བ་
ནི་ཆ་ཤས་རྫོགས་པ་ལྟར་སྒྲ་མའང་ཡོན་ཏན་མ་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཡོན་
ཏན་གྱི་ཆ་ཤས་རྫོགས་པའི་སྒྲོན་ས་བསྟོད་པ་སྟེ། སྤྱིར་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་དེ་ཡོན་
ཏན་རྫོགས་མ་རྫོགས་ཅི་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་བསྐྱགས་པའི་ཆེ་ངེས་པ་མེད་དོ། །
དེས་ན་སྐབས་འདིའི་སྒྲ་མ་ནི། རྗེ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་སྤྱིའི་དབང་དུ་
བྱས་པར་མདོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། གང་ལ་བརྟེན་ནས་སོགས་ཀྱང་པ་བཞིས་སྟོན་ཏེ། རྒྱས་
པར་མིན་པར་ཆིག་ཉུང་དུ་ཉུང་བད་ཅིག་གིས་བསྟོད་པར་བགྱེདོ། །སྤྱི་ལ་
བསྟོད་ཅེ་ན་ལྟ་མོ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱི་མཆོག་སྟེར་ཞིང་། དུས་མ་
ཡིན་པར་འཆི་བའི་འཆི་བདག་གི་བེ་ཅོན་ནི་རི་མོའི་དབྱུག་པ་ལྟར་གང་གིས་
མཛད་པའི་ལྟ་མོ་འགྲོ་བའི་སྐབས་སུ་གྱུར་བ་བཅོམ་ལྷན་འདས་གཙུག་ཏོར་
ནམ་པར་རྒྱལ་མ་ལ་བསྟོད་པར་བྱའོ། །འདིར་འཆི་བདག་ནི་གཤེན་རྗེ་ཡིན་
ལ། དེའི་བེ་ཅོན་ནི་དབྱུག་པ་སྟེ་དོན་ལ་སྦྱར་ན་འཆི་བར་བྱེད་པའི་བྱུང་པར་
ཞིག་གོ། །ལྟ་མོ་འདི་ལ་བརྟེན་ན་འཆི་བདག་གི་བེ་ཅོན་དེ་གཞན་ལ་རྟེན་
མེད་པ་དཔེར་ན་རི་མོར་བྲིས་པའི་དབྱུག་པའི་གཟུགས་བརྟན་གྱིས་གཞན་
ལ་རྟེན་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་ཡང་དུས་མིན་འཆི་བ་ལས་ཐར་བར་བྱེད་
པའི་དོན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། བསྟོད་པ་དང་། ཐུགས་རྒྱད་བསྐྱལ་བ་དང་།
སྟོན་ལམ་མོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་སྟོབས་ཁོན་ས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་བསྟོད་
མི་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་དང་། བསྟོད་པའི་ཚུལ་དངོས་སོ། །

དང་པོ་ནི། །མིག་བྲལ་སྤྱེ་བོས་སོགས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་ཏེ།
དཔེར་ན་མིག་དང་བྲལ་བའི་སྤྱེ་བོས་སྣ་ཆོགས་པའི་གཟུགས་ལ་ལྟ་བར་
འདོད་ཀྱང་མི་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ལྟ་མོ་བྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་
བའི་གནས་སྤྱི་ཞིང་སྤྱི་བའི་རང་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་པ་ནི། བརྗོད་པར་འདོད་
ཀྱང་བརྗོད་པ་པོ་བདག་ལ་རིང་དུ་བསྐྱལ་བ་སྟེ་མི་ཤེས་པས་ན། བྱོད་ཀྱི་ཡོན་
ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་རི་ལྟ་བ་བཞིན་བརྗོད་མི་རྒྱས་མོད། དེ་ལྟ་ཡིན་པ་འོན་ཀྱང་
དམ་པའི་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པའི་ཐུག་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཁང་བཟང་
མཆོག་ཉིད་ན་བཞུགས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་རྣམ་པར་འབྲེན་པ་རྒྱལ་བ་ཆེ་
དཔག་མེད་མགོན་གྱིས། ལྟ་མོ་བྱོད་ལ་རྒྱ་ཆར་བསྐྱགས་པ་ཐོས་པའི་སྟོབས་
ལས། འཕགས་མའི་ཞབས་བྱུང་སྟེ་གཉིས་སྤར་ནས་བཟུང་དུས་རིང་མོ་ནས་
བསྟན་པ་བཅོང་ཁ་པ་བདག་གིས་ནི། བསྟོད་པའི་ཚུལ་འཆད་འགྱུར་འདི་
སྐད་སྤེང་བའི་གོ་སྐབས་ཅུང་ཟད་ཅིག་རྟེན་ལགས་སོ། །བསྐྱལ་བ་ལ་དུས་
ཀྱིས་བསྐྱལ་བ། སྤར་བས་བསྐྱལ་བ། མཆོག་ཏུ་གྱུར་པས་བསྐྱལ་བ། རིང་བས་
བསྐྱལ་བ་བཞི་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་གཙོ་བོར་གསུམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །

བསྡུགས་ཚུལ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙུག་ཏྲར་
ནམ་པར་རྒྱལ་མ་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུངས་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་ལས། གཙུག་
ཏྲར་ནམ་པར་རྒྱལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྡིག་པ་དང་སྡིབ་པ་ཐམས་ཅད་ནམ་པར་
སྟོང་བ། ངན་སོང་ཐམས་ཅད་རྒྱན་གཙོད་པ་འདི་ཡི་གེར་གྱིས་ཏེ། མཆོད་
རྟེན་གྱི་སྟོག་ཤིང་གི་སྟེང་དུ་བཞུགས་ལ་ལྷ་བ་ཉ་བའི་ཆེ་ཁྲས་བྱས་ཏེ་ལན་
སྟོང་ཙ་བརྒྱད་བརྗོད་ན། ཆེ་བད་པ་ལས་ཆེ་ཕྱིར་རུར་བར་འགྱུར་རོ། །ངན་
སོང་ལས་སྦྱར་དུ་མཐར་ཏེ། སྡིབ་པ་ནམས་དག་ནས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་
ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དུད་འགོ་ནམས་ཀྱིས་ཐོས་ན་ཡང་དེ་ནམས་ངན་སོང་
གི་ཐ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་མཐོ་རིས་རྒྱལ་པོའི་རིགས་སམ་
བྲམ་ཟེའི་རིགས་སམ། ཆོང་དཔོན་གྱི་རིགས་སམ། བྱིམ་བདག་གི་རིགས་
ཤིང་སྤྲ་ལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའི་ནང་དུ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །མཆོད་རྟེན་དེའི་གྲིབ་
མས་པོག་གམ། རྩལ་གྱིས་བཏབ་ཀྱང་རུང་སྟེ། ངན་སོང་དུ་འགོ་བར་མི་
འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གཙོ་མོ་ལ་སྦྱུང་སྟོན་ས་བསྟོད་པ་དང་། འཁོར་
ཕུན་ཆོགས་ཀྱི་སྟོན་ས་བསྟོད་པ་དང་། མཁྱེན་བཙེ་རུས་པའི་སྟོན་ས་བསྟོད་
པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཡིད་འཕྲོག་འོད་ཟེར་ཞེས་པ་ནས་ཡིད་བཞིན་འཇུག་ལ་

ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་པའི་བར་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དགུ་སྟེ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་
 བཤད་པར་བྱ་སྟེ། གོ་རིམ་དགྲུགས་ཏེ་བཤད་ན་གོ་དཀའ་བས་སོ། །གཞན་
 གྱི་ཡིད་འཕྲོག་པར་བྱེད་ཀྱས་ཤིང་འོད་ཟེར་སྟོང་གི་སྟེ་གངས་སྟོང་ཅ་མ་མིན་
 པ་འོད་གྱི་ཆོགས་གངས་མེད་འཕྲོ་བའི་དྲ་བས་བསྐྱོར་བ་ཅན་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་
 མཛེས་པ། འདོམས་ཀྱི་ཆད་ཅི་ཅ་མ་ཡོད་པ་ཞིག་སྟེ་གཙུག་ནས་ཞབས་མཐེལ་
 གྱི་བར་དུ་ཡོད་པས་ཚུ་ཞིང་གཤམ་པ་ལྷ་མོ་ཁྱོད་གྱི་སྐུ་ནི། དཔེར་ན། འོ་མའི་ཚུ་
 གཏེར་ཏེ་མཆོའི་དབུས་ན་གངས་ཀྱི་རི་བྱེན་དུ་འཕགས་པ་བཞིན་དུ། བརྒ་
 དང་ལྷ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་ན་དཀར་ཞིང་མཛེས་མ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་
 འཆལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །ཚུ་ཤེལ་དཀར་པོ་དང་བཙོ་མའི་གསེར་སེར་པོ་དང་།
 ཡན་རྩིལ་སྟེ་དབང་པོ་སྟོན་པོ་དྲི་མ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་འོད་རི་ལྷ་
 བར། རབ་ཏུ་གསལ་བའི་ཞལ་དབུས་མ་དཀར་བ་དང་གཡས་སེར་གཡོན་
 སྟོ་བའི་མདོག་ཅན་གྱི་ཞལ་བཟང་པོ་རྒྱས་པ་ནི། དབུས་མ་སྒྲིག་པ་དང་གཡས་
 པ་ཞི་བ་དང་གཡོན་པ་རྩུང་བཟང་ཁྱོ་བའི་ཉམས་ཅན་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །འདིར་
 ཡན་རྩིལ་ཞེས་འབྲུང་བ་ནི། དབང་སྟོན་གྱི་སྐད་དོད་ཡིན་ཀྱི་ལ་བྱར་ཆག་
 པའི་བྱར་ཆག་གི་སྐད་དོ། །གདུགས་མཛེས་པའི་ཏོག་ལ་ཡིན་ཀྱི་ལ་སྟེ་དབང་
 པོ་སྟོན་པོ་འཕ་རིན་པོ་ཆེ་སྟོན་པོས་མཛེས་པ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པའི་
 དབུ་ལ་ནི་རལ་པའི་ཐོར་ཅོག་ཅན་ཏེ་དེ་དང་ལྡན་པས་མཛེས་ལ། སྟོན་སོགས་

ཀྱི་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་ནམ་མཁའ་ལ་འབྲེག་པའི་ཚུལ་གྱིས་
ཤར་བའི་འཇའ་ཆོན་ལྟར། བྱོད་ཀྱི་མཐོན་མཐིང་སྟེ་སྟོན་པའི་མདངས་གྱིས་
མཛེས་པའི་སྟུན་མཆོག་གི་སྟེང་དུ་སྟེན་མ་འབྲེག་ལ་དགྲུས་རིང་པོ་ཉིད་
གྱིས་མཛེས་པ་ལགས་སོ། །དབྱིབས་མཐོ་བ་སོགས་གྱིས་ལེགས་པའི་
ཤངས་གྱི་རིམ་པའི་རྒྱད་ནི་ཡིད་དུ་འོང་ལ། མཆུ་སྒྲོས་དམར་པོས་མཛེས་
པའི་ཞལ་གྱི་སྟོ་ནི་ལྟ་ན་སྟུག་ཅིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་འཇམ་ཞིང་མཉེན་པ་
དང་དབྱིབས་ལེགས་པའི་སྟུན་གྱི་བྱུག་པར་སྟུན་རྒྱན་གྱི་རིན་ཆེན་འབྲུང་བ་
སོགས་མད་དུ་བྱུང་བའི་མཛེས་པའི་ཉམས་གྱིས་གཞན་གྱི་ཡིད་འཛིན་པ་སྟེ་
འཕྲོག་མ་བྱོད་ལ་འདུད་དོ། །མཉེན་ལེགས་ཞེས་པ་ནི་བཤའ་བ་ལྟར་ཡིན་གྱི་
སྟུན་ཞེས་པའི་དོན་མིན་ནོ། །

ནམ་མཁའ་ལ་རྒྱ་སྐར་གྱི་སྟེང་བ་བཟ་བའི་མདངས་གསལ་བ་ལྟར།
རབ་ཏུ་གསལ་བའི་མདོག་ཅན་གྱི་རིན་པོ་ཆེའི་དོ་ཤལ་མཆོག་གིས་ནི་བྱོད་
ཀྱི་མགྱིན་པ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་ལ། འོ་མའི་རྒྱན་འཛིན་པའི་རུ་མ་འབྲུང་པོ་བྱང་
གཅིག་གིས་ཉེ་གཉིས་ཀ་བྱོད་རང་གི་རབ་ཏུ་ཡངས་པའི་བྲང་ལ་མཛེས་པ་
ནི། རང་པ་གཉིས་གྱིས་བརྒྱའི་རྒྱ་མཆོར་མཛེས་པ་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་ནོ། །
གདུ་བུ་སོགས་རིན་ཆེན་རྒྱན་གྱིས་མཛེས་པའི་འཇམ་ཞིང་མཉེན་པའི་བྱུག་
ནི་མདོག་བརྒྱའི་རྩ་བ་ལྟར་དཀར་བ་བྱང་བཞི་ཡི་སྟེ་བཞི་མཆོན་གཉིས་གྱི་

གཡས་དང་པོ་ན་སྣ་ཚོགས་དོ་རྩེ། གཡོན་གྱི་དང་པོ་སྡེགས་འཛུབ་དང་བཅས་
 པའི་ཞགས་པ་དང་། གཡས་གྱི་གཉིས་པ་ན་འོད་དཔག་མེད་དང་། གཡོན་གྱི་
 གཉིས་པ་ན་མི་འཛིགས་པར་སྦྱིན་པ། གཡས་གཡོན་གྱི་གསུམ་པ་གཉིས་ན་
 རིམ་པ་བཞིན་དུ་མདའ་དང་བཟུ། གཡས་གཡོན་གྱི་བཞི་བའི་ཕྱག་བྱང་གིས་
 རིམ་པ་བཞིན་དུ་མཚོག་འཛིན་མཛད་པ་དང་། བུམ་པ་བྱུང་ནས་འགྲོ་བ་
 རྣམས་ལ་འཆི་མེད་ཆེ་ཡི་དཔལ་སྟེར་བར་མཛད་པའི་བཅོམ་ལྷན་འདས་མ་
 ཆེ་དང་ཡེ་ཤེས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཕུབ་པའི་སྐྱེས་
 རབས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་གྱི་ཡིད་བཞིན་གྱི་མཚོ་དེའམ། ཡང་ན་ཡིད་བཞིན་
 ཏེ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཡི་ངོགས་གྱི་པར་འཛིན་པོ་བཞིན་དུ། སྐྱེ་བར་
 ཞིང་ལྷུ་མ་པའི་སྐྱེད་སྐྱབས་གསལ་བ་སྟེ་སྤྱེད་པ་ཅན་དང་། འཇའ་ཚོན་གྱི་གུར་
 ཕུབ་པའི་ཤེལ་གྱི་མཚོད་སྤྱོད་སྟེ་མཚོད་ཏེན་རི་ལྟ་བུ། རི་མ་མེད་ཅིང་མཛེས་
 པའི་སྐྱེ་མཚོག་དཀར་པོ་ནི། ཚོན་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་པས་བཟ་བའི་ལྷ་རྩས་
 གྱི་གོས་གྱིས་སྦྱང་བ་སྟེ་བརྒྱན་ནོ། །མི་སྤྱེད་སྐྱེལ་ཁྱུང་སྟེ་དོ་རྩེའི་སྐྱེལ་ཁྱུང་
 མཚོག་གིས་ལེགས་པར་གནས་པ་སྟེ་བཞུགས་ཤིང་། བརྒྱད་གཉིས་ཏེ་བཙུ་
 དུག་ལོན་པའི་ལང་ཚོའི་དཔལ་འཛིན་པ་སྟེ་རྣམ་པ་ཅན་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་དུ་
 གྱུར་ལ། མི་འབྲའི་རྣམ་འབྲུལ་ཏེ་སྐྱེལ་པ་མི་འབྲ་བ་དུ་མས་རྣམ་པར་རོལ་བ་
 བསྟན་པའི་སྟོན་ནས་འགྲོ་བ་སྟེ་གདུལ་བྱའི་ཡིད་བཞིན་རྣམ་བསམ་པ་དང་།

མ་ཐུན་པར་འཇུག་པ་མཛད་པ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྩ་ཡབ་དཀར་པོ་ནས་མདོན་པར་བཙོན་ཞེས་པའི་བར་
ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གསུམ་གསུངས་ཏེ། ཕྱག་གཡས་ཀྱིས་རྩ་ཡབ་དཀར་པོ་
བསྐྱམས་པ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་ཕྱག་ན་བསྐྱེད་རས་གཟིགས་དང་། རྡོ་རྗེ་འཛིན་
པ་མ་ཐུ་ཆེན་ཐོབ་གཉིས་གཡས་དང་གཡོན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་གནས་ནས་ཁྱོད་
ཀྱི་སྐུར་མདོན་དུ་ཕྱོགས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་སྐུ་ལ་ཏྲ་ཏུ་སྒྲོ་བསྐྱེམས་ཏེ་བལྟས་ཀྱང་
བལྟ་བས་ཡིད་ངོམས་པ་སྟེ་ཆོག་ཤེས་པ་མེད་དོ། །རིམ་པ་བཞིན་དུ་རལ་གྱི་
དང་ལྷགས་ཀྱང་དང་དབྱུག་པ་རྡོ་རྗེ་རྣམས་ཕྱག་གཡས་ཀྱིས་འཛིན་ཅིང་། ཕྱག་
གཡོན་པ་ཐམས་ཅད་ཕྱགས་དཀར་མ་རུངས་པ་འདུལ་བའི་སྒྲིགས་འཇུག་
མཛད་པ་ཅན་གྱི་ཁོ་བོ་མི་གཡོ་བ་དང་། འདོད་རྒྱལ། དབྱུག་སྟོན་ཅན་དང་།
སྟོབས་པོ་ཆེ་བཞི་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཁྱོད་ཀྱི་མདུན་དང་གཡས་དང་རྒྱབ་
དང་གཡོན་གྱི་ཕྱོགས་བཞིར་གནས་བགོགས་ཀྱི་དཔུང་རྣམས་འཛོམས་
པར་བྱེད་དོ། །འཆི་བ་མེད་པའི་བདུད་རྩི་ཆར་གྱི་རྒྱན་འབེབས་པའི་གཙང་
མའི་གནས་ཀྱི་ལྷ་ཡི་བྱ་གཉིས་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་སྟེང་གི་ཕྱོགས་ནས་རིན་ཆེན་
བུམ་པ་བཟུང་བ་ཡིས་དག་པའི་ཚུ་རྒྱན་འབེབས་ལ་མདོན་པར་བཙོན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། མ་ལུས་ཤེས་བྱ་ནས་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་པའི་བར་
ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་ཏེ། མ་ལུས་པའི་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་གསལ་བར་

མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པར་གྱུར་ཅིང་། ལུ་མེད་དེ་མཐའ་མེད་པའི་འགྲོ་བ་
 རྣམས་ལ་དུས་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་བྱ་ལྟར་བརྟེན་བ་དང་། མི་དང་མཆོན་དང་
 དུག་དང་སོགས་ཏེ་སྟག་སེང་སྦྱལ་གདུགས་སོགས་ཀྱི་འཛིགས་པ་ཀྱན་
 ལས་སྦྱོབ་པར་མཛད་པ་དང་། མི་དང་ལྟ་ཡི་རྣམས་པར་འབྲེན་པ་ཁྱོད་ལ་འདུད་
 རོ། །ཤེས་བྱ་ཀྱན་གཟིགས་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་ཚོངས་པའི་བྱ་བའི་བཅད་པ་
 ཉེ་སྤངས་ཤིང་། སེམས་ཅན་ཀྱན་ལ་སྟོགས་རིས་མེད་པར་སྟོམས་པའི་ཐུགས་
 དང་ལྡན་ལ། དུས་དང་གནས་སྐབས་ཀྱན་ཏུ་པན་དང་བདེ་བ་སེམས་ཅན་
 རྣམས་ལ་སྟེར་བར་མཛད་པའི་ལྟ་མོ་འཛིག་ཏེན་ཀྱན་གྱི་སྐབས་སུ་གྱུར་པ་
 ཁྱོད་ལ་ཐུག་འཆཛལ་ལོ། །དེ་ལ་རྒྱུ་པ་དང་པོས་མཐུན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་།
 གཉིས་པས་བརྟེན་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། གསུམ་པས་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རྒྱས་པའི་
 ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ད་བཞེས་པ་ནི་འདིར་དཔེ་བྱ་བ་དང་ཆོས་
 མཚུངས་པའི་མི་ཤེས་པའི་ཚོངས་པ་ལ་བྱ་བའི་མིང་གིས་བཏགས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཤིན་དུ་བརྟན་པ་ནས་འཕྲིན་ལས་མངོད། ཅས་པའི་བར་
 ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དགུས་སྟོན་ཏེ། འདི་ལ་འང་གཉིས། སྟོན་གྱི་ཐུགས་
 བསྐྱེད་དང་མཐུན་པར་རྩིས་སུ་འཛིན་དགོས་པར་བསྐྱལ་བ། འཕྲིན་ལས་
 མཛད་པར་གསོལ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། འདི་ནས་མཐུ་དང་ལྡན་ཞེས་པའི་བར་ཏེ། སྟོན་སུམ་ཅུ་ཙུ་

གསུམ་གྱི་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་ཡི་བྱ་དེས། ཁྱོད་ཀྱི་གཟུངས་སྒྲགས་
སྟོན་པས་གསུངས་པ་ལྟར་ཞག་དུག་དུ་བགྱངས་པས་ཀྱང་། འཛིགས་པ་ཆེན་
པོ་ངན་སོང་གི་གནས་ལས་ཡོངས་སུ་ཐར་བ་གྱུར་ཏེ་རིང་མཆོག་གི་ཆེ་ཐོབ་
སྟེ། ངན་འགོར་འགོ་བའི་ལས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་མ་ལུས་པ་དག་པར་གྱུར་ན། བདག་
གིས་གནས་འདི་ན་ཁྱོད་ལ་ཅེ་གཅིག་པའི་ཡིད་ཀྱིས་ནི། དུས་རྒྱན་ཏུ་སྐྱབས་
སུ་བཟུང་ནས་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་དམིགས་པའི་ཏིང་འཛིན་དང་། གཟུངས་ཀྱི་
བཟུངས་བརྗོད་དང་། མཆོད་པ་འབུལ་བས་ཉིན་མཆོན་ཀྱི་དུས་ནམས་འདའ་
བར་བྱེད་པ་ལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་མ་ཁྱོད་ཀྱིས་འདིར་བདག་གི་འདོད་པའི་
རེ་བ་མི་སྐོང་བ་ནི་ཅིའི་རྒྱུ་ལགས། འདི་ནི་བདག་ཅག་ལྟ་བུ་ལ་དགོངས་པ་
ཏེ། རེ་ཆད་པའམ་ཉམ་ཐག་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་འབོད་པའོ། །སྟོན་བྱུང་ལ་ངན་
འགོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་གཙུག་ཏོར་ནམ་པར་རྒྱལ་མ་ཞེས་བྱ་བ་
ལས། ལྟའི་བྱ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་ཞག་བདུན་ནས་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པར་འགྱུར་
ཏེ། འཛམ་བུའི་སྤིང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་འགོ་བ་བདུན་པོ་སྦྱོང་ནས་
སེམས་ཅན་དཔྱལ་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །བརྒྱལ་ནམ་ཞིག་མིར་སྐྱེས་ན་
ཡང་། དེར་དེ་དབུལ་བོར་འགྱུར་ཞིང་དཔྱུས་ལོང་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་།
འགོ་བ་བདུན་ནི་ཕག་གི་སྐྱེ་གནས་དང་ཁྱི་དང་མ་དང་སྐྱེ་ཅུ་དང་སྐྱེ་ལ་གདུག་
པ་དང་བྱ་ཁྲོད་དང་བྱ་ཁྲ་ཏ་སྟེ། འགོ་བ་བདུན་པོ་དེ་དག་ཏུ་མི་གཙང་བ་ཐ་བ་

སྟོང་བར་འགྱུར་བར་མཐོང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ངན་འགྲོ་ལས་
 ཐར་རོ། །དེ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ནས་ལྟའི་བྱས་དེས་ཉི་མ་བདུན་གྱི་བར་དུ་
 ཉིན་དྲུག་མཚན་དྲུག་ཏུ་གཟུངས་འདི་ལ་བཙུན་པར་བྱས་ནས། དེའི་ཐམས་
 ཅད་དུ་འང་ཕུན་སུམ་ཆོགས་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ངན་འགྲོ་ལས་ནི་ཡོངས་སུ་ཐར།།
 བདེ་བའི་ལམ་ལ་ཡང་དག་གནས། །ཆེ་རིང་བར་གྱུར་ནས། ཞེ་མ་རྟོ། །ཞེས་
 སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་། གཅིས་པའི་བྱ་ལ་བཙུན་བའི་མ་
 ཡིས་ནི་རང་གི་ཡིད་དུ་འོང་བའི་བྱ་ལ་དགའ་བའི་ཡིད་ཅེ་གཅིག་པ་བཞེན་དུ།
 ཡིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་སྟོང་སེམས་པ་སྟེ་བསམས་ཞིང་དུན་ནས་དང་བའི་བྱ་ང་
 ཡིས་ནི། ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་སྟོང་ལ་ཡང་ཡང་བོས་ཀྱང་རྩེས་སུ་མི་འཛིན་
 པ་འདི་ལྟར་ན། འོ་ན་སྟོང་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཐན་བཞེད་པའི་བཙུན་བའི་
 གཏེར་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་བདག་གིས་རྒྱ་མཚན་ཅི་ལས་ཏེ་གང་གིས་སྟོན་ནས་
 དཔག་པར་བྱ་སྟེ། བཙུན་བའི་གཏེར་ཡིན་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་གཞན་མེད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐུགས་རྩེས་འཛིན་པར་རིགས་སོ། །སྟོང་གིས་ནི།
 འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་ཁམས་དང་བསམ་པ་རྩེ་ལྟར་ཡིན་པ་མཐེན་ཅིང་། དེར་མ་
 ཟད་སྟོན་དུས་གྱི་འགྲོ་བ་དེ་དག་གི་དོན་དུ་ཐན་པའི་ཐུགས་ཀྱང་བསྐྱེད་ལ།
 ཚུལ་རི་ལྟར་གདུལ་བར་བྱ་བའི་ཐབས་ལ་ཞིན་ཏུ་མཁས་ཞིང་སྤྲོད་པ་འཁོར་
 བའི་རྒྱད་པ་དང་། ཞི་བ་ཕྱོགས་གཅིག་པའི་རྒྱད་པ་སེལ་བའི་མཐུ་དང་ལྟན་

ལགས་སོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་རྟག་ཏུ་འཕྲིན་ལས་མཛོད། ཅེས་པའི་བར་ཏེ་
རྗེས་སུ་འཛིན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་བཛོད་མ་ཐག་པ་དེའི་ཕྱིར་ན། བྱིད་ཀྱི་
གཟུངས་བཟླ་བ་པོ་བདག་ནི། ཆེ་རབས་རྟག་ཏུ་དག་པའི་སྐྱེ་བ་འཛིན་པ་
དང་། རྒྱལ་བ་སངས་རྒྱས་དང་དངོས་སུ་ཕྱད་ཅིང་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའི་རིགས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། སྒོ་གོས་ནོ་བ་དང་ཆེ་རབས་སྤྲ་མ་
བྲན་ཞིང་སྤྲ་བའི་དག་ནི་བཅུན་པ་སྟེ་གཞན་གྱི་ཆད་མར་འཛིན་པ་དང་། དྲན་
པ་དང་ལྷན་ཞིང་ཕྱི་མ་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། དཔག་ཏུ་མེད་
པའི་ཆེ་རིང་པོ་ཐུབ་ཅིང་མི་མེན་འབྱུང་པོའི་གཞོན་པ་མེད་པ་དང་། མེ་དང་
ཚུ་དང་དུག་སོགས་ཀྱིས་དུས་མ་ཡིན་པར་འཆི་བ་བརྒྱད་དང་ནད་ལས་གྲོལ་
བར་འགྱུར་བ་དང་གཞན་ཀྱན་གྱི་མཆོད་འོས་སུ་འགྱུར་ཞིང་པ་རོལ་གྱི་དགྲ་
ལས་རྒྱལ་བ་དང་། གྲུབ་པ་བརྒྱད་ལས་རལ་གྱིའི་གྲུབ་པ་འཕྲོ་བར་འགྱུར་
བ་དང་། རིག་པ་འཛིན་པ་ཆེན་པོའི་ས་བརྟེས་ཤིང་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བར་
རུས་པ་དང་། ལུས་མི་སྤང་བར་བྱེད་རུས་པ་སོགས་རྒྱལ་བས་གསུངས་
པའི་བྱིད་ཀྱི་གཟུངས་ཀྱི་པན་ཡོན་རི་སྟོད་མཆིས་པ་ཀྱན་གྱང་། སྐྱབ་པ་པོ་
ཡིས་བྱིད་ལ་རི་ལྟར་གསོལ་བ་བཞིན་དུ་ཐུགས་རྗེའི་གཞན་དབང་དུ་འགྱུར་
པའི་འཕགས་མའི་བྱིན་གྱིས་ནི། བདག་གི་ཡིད་ལ་རེ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་

པར་མངོད་ཅིག་གོ། །པན་ཡོན་སྤྱི་མ་རལ་གྱི་རིག་འཛིན་སོགས་མ་གཏོགས་
གཞན་རྣམས་ནི་ངན་འགྲོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྦྱོར་བའི་གཙུག་ཏོར་རྣམ་
པར་རྒྱལ་མ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་འབྱུང་ངོ། །དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་དངས་ན་མང་དུ་
དོགས་པས་ཐོར་ཅམ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ལྷའི་དབང་པོ་གཙུག་ཏོར་རྣམ་པར་
རྒྱལ་མ་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུངས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་བོ་
ནས་དབང་བསྐྱར་བ། ངན་འགྲོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ། སྤྱི་བ་དང་
སྤྱག་བསྐྱལ་བར་སྤྱི་བ་ཐམས་ཅད་དུ་འཛིག་པར་བྱེད་པ། སེམས་ཅན་དཔྱལ་
བ་དང་། དུད་འགྲོའི་སྤྱི་གནས་དང་། གཤེན་རྗེའི་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་
ཡོངས་སུ་སྦྱོར་བ་བདེ་འགྲོའི་ལམ་དུ་འཛོག་པ་ཡོད་ངོ། །ལྷའི་དབང་པོ་དེ་
བས་ན་གཙུག་ཏོར་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གཟུངས། ངན་འགྲོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་
སུ་སྦྱོང་བ། ཐོས་མ་ཐག་ཏུ་སྤྱི་བ་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ། སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་རང་
བཞིན་སྣ་ཆོགས་ཆེས་ཆེ་བ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་དག་འཛིག་པར་བྱེད་དེ། སྤྱི་བ་
ཡོངས་སུ་དག་པའི་རྒྱན་ཐོབ་པར་འགྱུར་ངོ། །ཞེས་སོགས་མང་པོ་དང་།
གཟུངས་འདི་ཐོས་མ་ཐག་ཏུ་བསྐྱལ་བ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་
སྤྱི་བ་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ངོ། །ཞེས་སོགས་དང་། སེམས་ཅན་སྤྱི་བ་བྱེད་
པ་ཤི་བའི་དུས་བྱས་པ་དེ་དག་གི་དོན་དུ་གཟུངས་འདི་ཡུངས་ཀར་ལ་ལན་
ཉི་ཤུ་ཙམ་གཅིག་བཞུས་ཏེ། དེ་དག་གི་རུས་གོང་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་གཏོར་ན།

དེ་དག་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་དང་དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་དང་། གཤེན་རྗེའི་
འཛིག་རྟེན་ནམ། ཡི་དྲགས་ཀྱི་ཡུལ་ལམ། དེ་ལས་གཞན་པའི་ངན་འགྲོ་
ནམས་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་གཟུངས་འདིའི་མཐུས་ངན་འགྲོ་དེ་
དག་ལས་ཐར་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་ལས་ཐར་བ་ནས་ཀྱང་ལྷར་སྐྱེ་བར་
འགྱུར་རོ། །སྐྱེ་ཞིག་ཉིན་གཅིག་བཞིན་དུ་འདི་ལན་ཉི་ཤུ་ཙམ་གཅིག་ཁ་ཏྱོན་དུ་
བྱས་ན་འཛིག་རྟེན་མང་པོའི་མཆོད་པའི་འོས་སྐྱེ་འགྱུར་རོ། །ཆེ་རིང་པོར་
འགྱུར་རོ་ཞེས་སོགས་དང་། ཞི་འཕོས་ནས་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བདེ་
བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐ་དད་པ་
ནམས་སྐྱེ་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་མང་དུ་འབྱུང་ངོ་། །ཁོ་བོས་ཀྱང་
ཕན་ཡོན་དེ་ལྟ་བུ་མཐོང་བའི་དད་པས་ཡིད་བྱངས་ཏེ་གཞོན་དུས་ནས་ད་ལྟའི་
བར་ཁ་ཏྱོན་གྱི་གཙོ་བོར་བྱས་སོ། །རལ་གྱི་རིག་འཛིན་སོགས་ནི་བྱ་རྒྱུད་སྐྱེ་
ནས་བཤད་པ་ལ་དགོངས་སོ། །

གཞན་ཡང་གཟུངས་མཆོག་འདི་གསུངས་པའི་ཆེ་གང་ལ་གཟུངས་
འདི་གཏད་པའི་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱེན་དང་། དེར་མ་ཟད་སེམས་ཅན་གང་
ཞིག་གཟུངས་དེ་ཉིད་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་དེའི་སྤྲད་དེ་བྱི་བཞིན་
འབྱངས་ནས་ནི། དུས་རྟག་དུ་བསྐྱུང་བར་ཞལ་གྱིས་ལེགས་པར་བཞེས་པ་
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཤེན་རྗེ་ཆེན་པོ་དེས་ཀྱང་། ལྷོགས་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་བོའི་བྱ་

བྱེད་ངན་པའི་ངང་ཚུལ་ལ་མི་ལྟ་བུ། རྒྱལ་བའི་སྦྱོན་སྒྲར་གཟུངས་འཛིན་པ་
 ཐོ་དེ་སྦྱང་བར་དམ་བཅས་པའི་ཚུལ་དེ་དགོངས་པར་མཛོད་ལ། གཟུངས་གྱི་
 བན་ཡོན་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱན་ཀྱང་དུས་སྦྱར་དུ་བདག་ལ་འགྲུབ་པར་
 མཛོད་དུ་འགྱུར་བའི་འཕྲིན་ལས་མཛོད་ཅིག་ཅེས་པ་ནི། རོན་གྱིས་བརྒྱ་བྱིན་
 དང་གཤེན་རྗེའི་རྒྱལ་པོ་གཉིས་ལ་འང་འཕྲིན་ལས་མཛོད་པ་གསོལ་བའོ།
 །བརྒྱ་བྱིན་ལ་གཟུངས་འདི་གཏད་པ་ཡིན་པར་སྒྲར་བྲངས་པས་ཀྱང་ཤེས་
 ལ། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས་དེ་ནས་ཆོས་ཀྱི་
 རྒྱལ་པོ་གཤེན་རྗེ་རྒྱབ་མོ་དའི་ནམ་ལངས་ནས། ཞེས་པ་ནས། བཅོམ་ལྷན་
 འདས་འདི་ནི་མཐུ་ཆེ་ཞིང་སྦྱོན་ཡོན་ཆེ་བ་ལགས་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་
 བདག་ཀྱང་ཏྲག་ཏུ་རྒྱན་མི་ཆད་པར་སེམས་ཅན་དའི་སྤྱི་བཞིན་སྦྱང་བ་དང་།
 ཞེས་སོགས་འབྲུང་བ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་སྟོན་ལམ་ནི། དེ་ལྟར་འགྲོ་བའི་སོགས་མན་ཆད་དེ། འདི་ལ་
 གསུམ། སྦྱིར་སྟོན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། བསྐྱུས་ཏེ་སྟོན་པའོ། །དང་
 ཐོ་ནི། འདི་ནས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་སྟོན་སྟེ། རོན་ནི། གོང་དུ་བསྟོད་
 པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་འགྲོ་བའི་སྦྱབས་སུ་གྱུར་པའི་རྗེ་བཙུན་མ་ལ་ཅུང་བད་
 ཅམ་བསྟོད་པ་ལས་གྱུང་བའི་དགེ་བ་གང་མཆིས་པ་དའི་མཐུས། བསྟོད་པ་
 ཐོ་བདག་གིས་ཐར་ཐུག་འཕགས་མའི་གོ་འཕང་མཆོག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་

འཕང་དེ་དུས་ལྷུར་དུ་ཐོབ་ནས། འེན་ཏུ་ཉམ་ཆུང་བའི་ལུས་ཅན་སེམས་ཅན་
ཀུན་གྱི་མགོན་བབྱིད་རྒྱས་པར་ཞོག་ཅིག་ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། མི་བསྐྱུན་
ནས་དཔག་བསམ་ཤིང་བཞིན་ཞོག་ཅེས་པའི་བར་ཆིགས་སུ་བཅད་པ་ལྷུས་
སྟོན་ཏེ། འདི་ལ་ཞི་རྒྱས་དབང་བྲག་བཞི་དང་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་འཕྲིན་ལས་
བྱེད་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་དང་ལྷའི་དང་པོ་ནི། མ་དུལ་བས་མི་བསྐྱུན་པའི་ཡིད་
གྱི་བྲན་དུ་གྱུར་པའི་མཐུས། བྱིས་མི་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་སྟེར་
བར་བྱེད་པ་གནས་པའི་མི་དགེ་བའི་ལས་ཅི་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པ་མི་ཤེས་མ་
རིག་པའི་དབང་གིས་བབྱིས་པ་གང་ཡིན་པ་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་དཀའ་བ་
མེད་པར་བདེ་སྒྲག་ཉིད་དུ་ཞི་བར་གྱུར་ཅིག །

གཉིས་པ་ནི། མཆོག་གི་ཆེ་རིང་པོ་དང་། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་གྱི་
ཆིག་དོན་འབྱེད་རྒྱས་པའི་རྒྱབས་ཆེན་གྱི་རྣམ་དཔྱོད་ཤེས་རབ་དང་། ལྷ་མ་
དང་དཀོན་མཆོག་ལས་འབྲས་སོགས་ལ་དད་པ་དང་། སྤྲུག་བསྐྲུལ་ཅན་གྱི་
སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་པའི་སྦྱང་རྩེ་དང་། དགེ་བའི་ལས་ལ་སྟོབའི་བརྩོན་འགྲུས་
དང་། དམིགས་པ་ལ་རྟེན་ཅིག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། སྦྱིན་པ་དང་། རྩལ་
ཁྲིམས་དང་། བཅོད་པ་སོགས་དང་མདོར་ན་གསུང་རབ་གྱི་ཆིག་དོན་འཛིན་
པ་དང་། ཉན་པ་དང་། འཆད་པ་དང་། ཅོད་པ་དང་། ཅོམ་པ་དང་། རྣམ་པར་
དཔྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལུང་གི་ཡོན་ཏན་དང་། དེ་ལྟར་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་

དང་པ་དང་། སྙིང་རྩེ་དང་། དེས་འབྲུང་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། ཡང་
དག་པའི་ལྷ་བ་སོགས་མི་མ་བུ་སྟོགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་རྟོགས་པའི་
ཡོན་ཏན་གང་རྩིས་ལོད་པ་མ་ཐའ་དག་གོང་ནས་གོང་དུ་རྒྱས་པར་ཞོག་
ཅིག །

གསུམ་པ་ནི། ཡང་དག་པའི་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་སྐྱབ་
པར་བྱེད་པའི་རྩིས་སུ་རབ་ཏུ་གཞིལ་བ་སྟེ་སྟོགས་པའམ་འདུག་པ་དང་
འབབ་པ་བདེ་བར་གཞུགས་པ་ཐུགས་དགེས་པར་འགྱུར་བའི་རབ་འབྲམས་
ཏེ་དབང་གི་ལས་མང་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྩིས་སུ་སྟོན་པ་བཞིན་དུ་འདོད་
པ་ཅམ་གྱིས་རྩིས་སུ་བྱེད་པར་ཞོག་ཅིག དབང་གི་ལས་ནི་རྟོར་དང་ཆོས་
སོགས་ཅི་རིགས་དབང་དུ་སྐྱེད་རྒྱས་པའི་ལས་ཞིག་ཡིན་ལ། འདོད་པ་ཅམ་
གྱི་རྩིས་སུ་བྱེད་པ་ནི། མི་འདོད་ན་མ་གཏོགས་འདོད་པ་ལྟར་འབྲུང་བར་སྟོན་
པའོ། །

བཞི་པ་ནི། ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་
ཀྱི་རྒྱད་འདུལ་བ་དེའི་ཆེ། ཡང་དག་པའི་ལམ་གྱི་གོགས་བྱེད་པ་ལ་མངོན་
པར་བཅོམ་པའི་ནག་པོའི་སྟོགས་སུ་གཏོགས་པ་ཅ་ལག་སྟེ། བདུད་རིགས་
འཁོར་བཅས་རྣམས་ཀྱི་སྟོབས་དང་དབྱུང་ནི། མངོན་སྟོན་དེ་དག་པོའི་ལས་
ཀྱིས་དེ་ཐམས་ཅད་ཆར་གཙོད་རྒྱས་པར་ཞོག་ཅིག་ཅེས་པའོ། །དེ་ལ་ཞི་བའི་

ལས་ཞེས་པ་ནི། སྤྱིར་འཇམ་པོའི་སྒོ་ནས་བྱེད་པ་ལ་སྦྱོར་ཡང་འདིར་ནི་གཙོ་
བོ་ནད་དང་གདོན་སོགས་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ལས་ཞེས་ལ་བྱེད་དོ། །

ལྷ་པ་ནི། བདག་ནི་སྤྱི་ཞེས་གིས་མིག་གིས་མཐོང་བ་དང་། རྣ་བས་
ཐོས་པ་དང་། ཡིད་ལ་བློ་བ་དང་། ལུས་ཀྱིས་རེག་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་
བྱེད་པའི་འགོ་བ་ཀྱན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་རེ་བ་གང་ཡིན་པར་མཐའ་དག་ཡོངས་སྤྱི་
ཚོགས་པར་བྱེད་ཀྱས་པ་ལ། དཔེར་ན། ཡིད་བཞིན་གྱི་ཁོར་བྱ་དང་དཔག་
བསམ་གྱི་ཤིང་ལ་སྤྱི་ཞེས་གིས་གསོལ་བ་དངོས་སྤྱི་བཏབ་ན། དེ་དག་ལ་
འབད་ཚེལ་གྱི་ཚོགས་པ་མེད་པར་འདོད་དགུ་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། བདག་མཐོང་
བ་ལ་སོགས་པས་སེམས་ཅན་གཞན་དོན་འབད་མེད་ལྷན་འབྲུབ་དུ་བྱེད་
ཀྱས་པར་ཞོག་ཅིག་པའི་དོན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་ལམ་མང་པོ་བརྗོད་དུ་ཡོད་
ཀྱང་། མང་པོར་དོགས་པས་མདོར་བསྡུ་ན། འདི་ལྟར་བསྤྱི་བའི་བསོད་ནམས་
དེས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་རྣམས་ཐུགས་མཉེས་པར་བྱས་ནས།
བྱུང་བའི་དབང་པོའི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་ལེགས་པར་རྟེན་པ་སྟེ་
ཚོགས་པའི་མང་དུ་ཐོས་པ་བཙུལ་བར་བྱས་ཏེ། ཚུལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉམས་
ལེན་སྦྱབ་པའི་བྱ་བ་ལེགས་པར་མཐར་ཕྱིན་ནས། དེའི་མཐུས་རྒྱལ་བའི་
ལུང་ཚོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཕྱོགས་བཅུར་རྒྱས་པར་བྱེད་ཀྱས་པར་ཞོག་ཅིག་

ཅེས་པའོ། །ཆིགས་བཅད་འདིས་ཐོག་མར་སྒྲ་མ་བསྟན་ནས་ཐོས་པ་མང་དུ་
བྱས་ཏེ། དེ་ནས་སྐབ་པའི་ཉམས་ལེན་གྱིད་དགོས་པའི་གོ་རིམས་ཀྱང་བསྟན་
པ་ཡིན་ནོ། །མཛད་བྱང་ནི། བཙུན་ལྡན་འདས་གཙུག་ཏོར་ནམ་པར་རྒྱལ་མ་
ལ་བསྟོད་པ་འཆི་མེད་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། མང་དུ་ཐོས་པའི་རྒྱལ་ཁམས་
པ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས། གསལ་ཐེ་གངས་གྱི་དབེན་གནས་ཡར་
འཕྲོད་དུ་སྐྱར་བའོ། །ཞེས་པ་སྟེ་སྟོའོ། །

བསྟོད་པ་འདི་ནི། རི་སྐད་དུ། གཞན་ཡང་དབེན་གནས་དུ་མར་འཇམ་
དབྱངས་གྱིས། །འདི་དང་འདི་འབྲེ་བསྟན་བཙུན་ཚུ་མས་ཤིག་དང་། །བསྟན་
དང་འགྲོ་ལ་མན་པར་འབྱུང་ངོ་ཞེས། །གསུངས་ནས་བཀའ་བཞིན་མཛད་
པའི་ཚོང་ཁ་པ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཐེ་བཙུན་གྱིས་བསྐྱལ་ནས། །ཐེས་མཛད་
པ་ཞིག་ཡིན་པར་སེམས་ལ། ། དེར་མ་བཟང་ལྟ་མོ་འདི་ཐེ་ཉིད་གྱི་ལྷག་པའི་ལྟ་
ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །

སྐས་པ། རྒྱལ་བ་ཀུན་ཡུམ་ཐེ་བཙུན་ནམ་རྒྱལ་མའི། །བསྟོད་གསོལ་
ལེགས་བཤད་ཀུན་ད་སྟོན་པའི་ཁ། །སྟོ་གྲོས་འོད་དཀར་བེར་གྱིས་དེར་བྱེ་
ནས། །བཙུན་ལྡན་འདས་མ་དེ་ཉིད་མཉེས་སྤྱིར་འབྲལ། །ཚུལ་འདིར་ཚུལ་
བཞིན་འབད་ལས་བྱུང་བའི་དགོས། །སྟེ་དང་སྟེ་བར་ཐེ་བཙུན་ནམ་རྒྱལ་
མས། །བཙུན་ཆེན་བཙུན་བས་འབྲལ་མེད་ཐེས་བཟུང་སྟེ། །ཀུན་ནས་ཀུན་མཁུན་

གོ་འཕང་ཐོབ་བྱུང་ཅིག །

ཅེས་པ་འདི་ནི་གནས་བརྟན་བྱམས་པ་རིན་ཆེན་གྱིས་བསྐྱེད་བས་
རྒྱུན་བྱས། རང་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་སྤར་བསྟོད་ཆེན་གཞན་གསུམ་གྱི་འབྲེལ་བ་
རེ་བྱས་ཡོད་པ་ལ། འདིའི་ཆོག་དོན་དེ་ཙམ་གོ་མི་དགའ་ཡང་། བསྐྱེད་ཙམ་
ཞིག་བྱེད་སྒྲུལ་བའི་འདུན་པ་སྤྲོ་མོ་ནས་ཡོད་པས་མཆོམས་སྐྱར་ཏེ། ཅོ་ནེའི་
སྤྲུགས་མཆོན་ཉིད་གྱི་གདན་ས་གཉིས་ཀ་བྱང་འབྲེལ་གྱིས་སྦྱོང་བ་ལྷ་ཀྱའི་
དགེ་སྦྱོང་རབ་འབྱམས་སྤྲོ་བ་བྲགས་པ་བཤའ་སྤྲོ་བ་གྱིས་སྤྱར་དུ་བགྱིས་པ་
སྟེ། པར་གྱི་ཡི་གེ་པ་ནི། དད་དང་རྣམ་དབྱེད་ལྷན་པའི་ཁྱ་ཤེའི་དགེ་སྦྱོང་རི་
ཁོང་པ་ཀུན་དགའ་ལོར་བྱུངོ། །བཏུ་ཤིས། །

སཏྲ་མཉམ་ལྷོ། །

༡༡། །བཤེས་སྦྱངས་ཀྱི་དགོངས་པ་གསལ་བར་བཤད་པའི་ མཆན་འགྲེལ་བཞུགས་སོ། །

བཤེས་སྦྱངས་ཀྱི་དགོངས་པ་གསལ་བར་བཤད་པའི་མཆན་འགྲེལ།

༡༡། །མགོན་པོ་སྐུ་སྐུབ་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ཞིང་སྐུབས་སུ་
མཆིའོ། །རྒྱ་གར་ན་སྐད་རིགས་བཞི་ཡོད་པ་ལས་སྤྱི་ཏི་སྐད་དུ། སུ་ཏི་
ད་ལེ་ཁ། དེ་ཡང་བོད་སྐད་དུ་བསྐྱར་ན། སུ་ཏི་ད་ནི་བཤེས་པའི་ལེ་ཁ་ནི་སྦྱང་
ཡིག་ཅེས་བྱའོ། །ཉོན་མོངས་པའི་རྩ་བ་རིག་དང་བྲལ་བས་ན་སྤྲུམ་པ་དང་།
ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དཔལ་དང་ལྡན་པས་ན་དཔལ། ལོ་བཅུ་དྲུག་ལོན་
པའི་ན་ཆོད་ལྟ་བུར་གནས་པས་ན་གཞོན་རྒྱར་གྱུར་པ་སྟེ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆའ་
ལོ་ནི་གྲས་པས་འདུད་པའོ། །

རྒྱལ་པོ་བདེ་སྟོད་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་འདི་ནི་འགྲེལ་པར་དགོ་བ་དངོས་ལ་
འཆད་ལུགས་གཅིག་བཤད་དོ། །རང་བཞིན་དགོ་ཏེ་དགོ་བའི་སྟོད་དུ་འོས་པ་
ཁྱོད་ལ་སྐུ་སྐུབ་བདག་གིས་ནི། །རང་བཅོ་སྦངས་ཏེ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་
གསུངས་རབ་ལས་བསྟོད་པ་སྟེ་བཤད་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་དགོ་
བ་ལ་འདུན་པ་སྟེ་དད་པར་བྱ་བའི་སྦྱང་དུ་འཕགས་པའི་དབྱངས་སྟེ་ཆོགས་
སུ་བཅད་པ་འདི་དག། །རྒྱ་ཆེར་མི་སྟོ་བར་ཅུང་ཟད་ཅིག་བསྐྱེབས་པ་སྟེ་
བསྐྱེས་ནས་བརྗོད་པར་བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བའི་ཁྱོད་ཀྱིས་གསན་པར་རིགས་སོ། །

ཉན་མི་རུང་བ་ཞིག་གམ་ངེ་སྟམ་ན་ལྟར་དཔེ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐྱ་
གཟུགས་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བྱས་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཤིང་དང་དོ་སོགས་ལས་ཀྱང་། །
བགྱིས་པ་བཟང་ངན་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པའང་རུང་སྟེ་མཁས་པས་མཆོད་འོས་
པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱ་སྐྱབ་བདག་གི་སྟན་ངག་སྟེ་བརྗོད་པའི་ཆོག་འདི་དག་
སྟེ་བ་སྟོར་སོགས་ངན་ཡང་། །བརྗོད་བྱ་དམ་པའི་ཆོས་བརྗོད་པའི་གཏམ་ལ་
བརྟེན་པའི་སྤྲད་དུ་བྲོད་ཀྱིས་སྤྲད་པར་མི་བགྱིད། །

ངས་མང་པོ་ཤེས་པས་མི་ཉན་སྟམ་ན་ཐུབ་པ་ཆེན་པོའི་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་བཀའ་ནི་སྟན་པ་སྟེ་ལེགས་པར་བཤད་པ་དགུ་སྟེ་དུ་མ་ཞིག །བྲོད་ཀྱི་
ཐུགས་སུ་སྤར་ཐོས་བསམ་ཀྱིས་ལྟ་ཡང་ཚུད་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་།
ཉན་ན་པན་པ་ནི་དཔེར་ན་དོ་ཐལ་དཀར་པོ་བྱགས་པ་ལས་བགྱིས་དོ་ཐལ་
ལས་བགྱིས་ཞེས་པའི་སྐྱས་ཟིན་ལ་འགྲེལ་པ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་དཀར་
བ་ཞིག་འདྲའོ་པའི་ཁང་བཟང་ལ་མཆན་མོ་དགུང་སྒྲིའི་འོད་ཀྱིས་ནི་ཕོག་པའི་
ཆེ་སྤར་ལས་ལྟག་པར་ཆེས་དཀར་བ་ཉིད་དུ་ཅི་སྟེ་མི་བགྱིད་དེ་བགྱིད་པ་
བཞིན་དུ་ལྟག་པར་པན་པ་འགྱུར་བ་ལགས་སོ། །

རྒྱལ་བས་ཉེ་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་མཐའ་དག་ལས་རྒྱལ་བའི་སངས་
རྒྱས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགོ་འདུན་རྗེས་སུ་བྲན་པ་དང་།
སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་དང་ཚུལ་བྲིམས་སྤང་བ་དང་འདོད་ལྟ་རིགས་བྱག་ཏུ་སྦྱེ་བ་

ལེན་པའི་རྒྱ་སོགས་དན་པ་བཅས་རྩེས་སུ་དན་པ་དུག། །གསུང་རབ་ལས་
 རབ་ཏུ་བཀའ་སྩལ་བའི་རྩེས་དན་དུག་པོ་དེ་དག་རང་རང་སོ་སོ་ཡི། །ཡོན་
 ཏན་གྱི་ཆོགས་ཀྱི་སྟོན་ས་རྩེས་སུ་དན་པར་བགྱིའོ། །དན་ཚུལ་ནི་སྦྱིན་པ་
 ལས་ལོངས་སྟོང་འབྲུང་བའི་ཚུལ་བསམ་པ་བཞིན་ནོ། །སྟོག་གཅོད་སྟོང་བ་
 སོགས་དག་བའི་ལས་ལམ་བཙུ་པོ་འདི་རྣམས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཏེ་ལུས་ཀྱི་ལས་
 གསུམ་དང་རག་གི་བཞི་རག་དང་ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ལུས་དང་ནི། །རག་དང་
 ཡིད་ཀྱིས་ཏྲག་ཏུ་སྟེ་རྒྱན་དུ་བསྟེན་པར་བགྱི་ཞིང་། འབྲུའི་ཆང་སོགས་ཆང་
 རྣམས་འབྲུང་བ་ལས་བསྒྲོག་སྟེ་མི་འབྲུང་ཞིང་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་མི་
 གཞོད་པའི་དག་བ་ཡི། །འཆོ་བ་སྟེ་ལས་ལ་ཡང་མངོན་པར་དགྱེས་པར་མཛོད་
 ཅིག །ཟང་ཟིང་གི་ལོངས་སྟོང་གཡོ་བ་སྟེ་འཛིག་ཅིང་སྟོང་པོ་མེད་པར་མཐུན་
 རྣམ་སྟོང་པོ་ལེན་པའི་ཆེད་དུ། །ཡོན་ཏན་གྱི་གཞི་དག་སྟོང་གིས་མཆོན་ཏེ་
 རབ་བྱུང་རྣམས་དང་བྲམ་བེ་ལྟ་བུ་དང་སྟོང་རྩེའི་གནས་བས་གོས་སོགས་
 ཀྱིས་ཐོངས་པའི་བགྱེན་པ་དང་དྲིན་ཆེ་བའི་གཞི་པ་མ་སོགས་མཛའ་བཤེས་
 རྣམས་ལ། །གཙོ་བོར་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་ཚུལ་བཞིན་སྩལ་བ་སྟེ་སྦྱིན་པར་
 བགྱི་སྟེ་རྒྱ་མཆོན་ཡང་འཛིག་ཏེན་པ་རོལ་དུ། །སྦྱིན་པ་ལས་གཞན་པན་པའི་
 གཉེན་ནམ་གྲོགས་ཀྱི་མཆོག་གཞན་མ་མཆིས་པས་སོ། །རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་
 ཅ་བཞི་བསྐྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཚུལ་བྲིམས་མ་ཉམས་མོད་མི་དམའ་བ་ནི་སྦྱིན་མེད་

པའོ་ཞེས་འགྲེལ་བར་བཤད། །མི་དག་བ་དང་མ་འདྲེས་བ་དང་ལོག་བར་
བསྐྱོས་པའི་དྲི་མས་ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱིས་དག་བ་ལྟ་མིའི་གོ་འཕང་ཅ་མ་དང་
ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་བསྐྱོས་ན་ལོག་བར་བསྐྱོས་བར་བཤད་དོ་མ་
སྒགས་ཤིང་མ་གོས་བར་རང་རྒྱད་ལ་བསྟེན་བར་མཛོད་ཅིག །

རྒྱ་མཆན་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ནི་དཔེར་ན་རྒྱ་བའི་སེམས་ཅན་དང་མི་
རྒྱ་བའི་དངོས་པོ་གཞན་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པའི་རྟེན་དང་གཞི་ནི་ས་ཡིན་པ་དེ་
བཞིན་དུ། ཉིང་ངེ་འཛིན་སོགས་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་དང་རྟེན་ལགས་བར་
སྟེ་ཡིན་པ་གསུངས་སོ། །ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་སྐྱེན་པ་དང་སོ་ཐར་སོགས་
ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་གཞོད་པ་ལ་ངེ་མི་སྟུམ་པ་སོགས་ཀྱི་བཟོད་པ་དང་དག་བར་
སྐྱོ་བའི་བཙོན་འགྲུས་དང་། དམིགས་པ་ལ་མི་གཡང་བའི་བསམ་གཏན་དང་།
དེ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ་
དེ་དག་ནི། ཤེས་རབ་བྱུང་བར་ཅན་གཞལ་དུ་མེད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ།
འདི་དག་གོང་འཕེལ་དུ་བསྐྱབས་ནས་རྒྱས་བར་མཛོད་དེ་སྤྱིད་པ་སྟེ་འཁོར་
བའི་རྒྱ་མཆོ་ཡི། །པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་སངས་
རྒྱས་སུ་འགྱུར་བར་མཛོད་ཅིག །མི་གང་གང་གི་རིགས་ལ་པ་དང་མ་དག་
དང་རིགས་ཀྱི་ཀན་རིགས་ལྟ་བུ་ལ་མཆོད་པ་ཡི། །མིའི་རིགས་ཡོད་པ་དེ་ནི་
ཆངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱེན་སོགས་ལྟ་དང་བཅས་པས་བྱེན་གྱིས་རྫོབ་ཅིང་སྤང་

བ་དང་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་ནས་ལེགས་པ་བརྗོད་པ་དང་། ཉན་
 ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་སོགས་དམན་པ་ལ་མོས་པ་རྣམས་ལ་ཡོད་ལ་བས་
 བཅས་པ་འདི་ལ་བཤད་ཚུལ་གཞན་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པར་མངོན་ལགས། །ཕ་
 དང་མ་སོགས་དེ་དག་ལ་མཆོད་པས་ཆེ་འདིར་ཡང་གྲགས་པ་ཐོབ་པར་
 འགྱུར་བ་དང་། །ཆེ་སྤྲད་མ་ལ་ཡང་མཐོ་རིས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ལགས་སོ།།
 གཞན་གྱི་སློག་ལ་འཆེ་བ་དང་མ་བྱེན་པར་ལེན་པའི་ཆོམ་རྒྱན་དང་གཞན་གྱི་
 བུད་མེད་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་སོགས་སྤྱོད་པ་ལྟེ་འབྲིག་པ་དང་བརྟུན་དང་ནི།
 ཅུ་བ་བཞི་ཡན་ལག་ཆང་འཐུང་བ་དང་དུས་མིན་པའི་བྱི་རྩེའི་ཁ་བས་ལ་
 ཆགས་པ་དང་སྟེ་སྟེད་ནས་བ་བ། མལ་སྟན་ཆེ་མཐོ་ལ་དགའ་བ་དང་སྤྱོད་པ་
 དང་། གར་བྱེད་པ་དང་རྒྱན་དུ་བྱེད་པའི་བྲེང་བའི་བྲུད་པར་རྣམས་སྟོང་ཞིང་།
 སྟོན་འཕགས་པ་དག་བཅོམ་པ་དེ་དག་གིས་ཚུལ་བྲིམས་རིམ་ལྔར་སྤྱང་བ་དེའི་
 རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡི། །སློག་གཅོད་སྟོང་བ་སོགས་ཡན་ལག་བརྒྱད་
 པོ་འདི་དག་དང་ལྡན་ན། །གསོ་སྦྱོང་བྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་དེའི་མཐུས་
 འདོད་པ་ན་སྦྱོད་པའི་ལྟེ་ལུས་ཡིད་དུ་འོང་བ་དེ་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །

དེས་ན་ཁྱོད་གྱིས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་འདི་དང་སྟེས་པ་དང་བུད་མེད་
 དག་ལ་སྟོལ་བ་སྟེ་སྟེན་པར་བབྱེད་པར་མངོན་ཅིག །དངོས་པོ་ལ་སེར་སྒྲ་
 ཆེ་བ་དང་གཡོ་དང་སྤྱོད་དང་གཞན་གྱི་ནོར་ལ་ཆགས་པའི་བརྟན་སེམས་དང་

སྟོམ་ལས་ཏེ་ལེ་ལོ་དང། ཡོན་ཏན་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་རྫོམས་པ་མངོན་
 པའི་ང་རྒྱལ་དང་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང། །རིགས་མཐོ་བ་དང་གཟུགས་
 བཟང་བ་དང་ཐོས་པ་ཆེ་བ་དང་ལང་ཆོ་དར་བ་དང། །བྱ་དང་འཁོར་གཡོག་
 མང་བའི་དབང་ཐང་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱགས་ཤིང་རྟེགས་པ་རྣམས་ནི་མཐོ་
 རིས་དང་ཐར་པའི་གོགས་ཡིན་པས་དགྲ་བཞིན་དུ་གཟེགས་ནས་སྤོང་ངོ་།
 །ངོ་ཆ་ཤེས་པ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་པ་སོགས་བག་ཡོད་ནི་བདུད་ཅིའི་གནས་ཏེ་
 བདུད་ཅི་དང་འབྲེལ་ངོ་ཆ་མེད་པ་སོགས་བག་མེད་པ་ནི། །འཆི་བའི་བདུད་
 ཅིའི་སྐད་དོད་ཨ་མྱི་ཏ་ནི་མི་འཆི་བ་དང་མྱི་ཏ་ནི་འཆི་བའོ་གནས་ཏེ་དུག་དང་
 འབྲེལ་བའི་སྤྱོད་སྤྱུ་ཐུབ་པས་བཀའ་སྦྱལ་ཏེ། །དེ་བས་ན་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་
 དགོ་བའི་ཆོས་སྤེལ་བའི་སྤྲད་དུ། །གྲུས་པས་ཏྲག་ཏུ་བག་ཡོད་དང་བཅས་
 པར་མཛོད་ཅིག །རྒྱ་མཆན་བག་ཡོད་བཏེན་ན་མཐོ་རིས་ཐར་པ་དང་བག་
 མེད་ཀྱི་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་དུ་སྤྱང་བར་བྱེད་པའི་བྱིར་ངོ་། །

འོ་ན་སྟོན་བག་མེད་དུ་གྱུར་པས་ད་ཅི་བྱ་སྟུམ་ན། མི་གང་ཞིག་སྟོན་
 ཆད་བག་མེད་དུ་གྱུར་པ་ལས། །དུས་ཕྱི་ནས་བག་ཡོད་དང་ལྡན་པར་གྱུར་
 པའི་མི་དེ་ཡང་། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟོན་དང་བྲལ་བ་ལྟ་བུར་རྣམས་མཛེས་
 པར་གྱུར་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། །དཔེར་ན་སྟོན་པའི་གཙུང་དགའ་པོ་དང་སོར་
 ཐེང་ཅན་དང་མཐོང་ལྡན་མ་སྤྱེས་དགྲ་དང་བདེ་བྱེད་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་གཙུང་

དགའ་བོ་ཚུང་མ་ལ་ཆགས་པ་དང་། སོར་ཐེང་ཅན་གྱིས་རྒྱ་འགྲེལ་ལྟར་ན་མི་
དགུ་བརྒྱ་གོ་དགུ་ཞེས་འབྲུང་བ་ལས་སྟོང་མི་གསལ་ལོ། །མི་སྟོང་དང་དགུ་
བརྒྱ་གོ་དགུ་བསད། མ་སྐྱེས་དགས་རང་གི་པ་བསད། བདེ་བྱེད་གྱིས་མ་
བསད་ཀྱང་གྱིས་སྟོན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལེགས་པར་གྱུར་ཏོ། །

གཞན་ཡང་འདི་ལྟར་བཟོད་པ་དང་མཚུངས་པའི་དགའ་ཐུབ་གཞན་མ་
མཆིས་པས། །རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་གྱིས་ཐུགས་སྒྲིབ་པའི་གོ་སྐབས་དབྱེ་བར་མི་བགྱིདོ།
སྒྲིབ་སྤངས་པའི་དགོ་བས་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་ལམ་
ཉིད། །འཛོལ་པར་འགྱུར་བར་སངས་རྒྱས་གྱིས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་སོ། །ཡང་
ཁོང་ཁོར་མ་ཟད་འདི་སྙམ་དུ་བདག་ནི་མི་འདིས་ངག་རྒྱུ་མོས་སྐྱོས་མི་
འདིས་ལུས་གྱིས་བཏགས་ཏེ་བརྟུངས་ཤིང་པམ་པར་བྱས། ཡང་མི་འདི་
ཡིས་བདག་གི་ཞོར་ལྷོགས་པར་གྱུར་ཏོ་ཞེས། ཁོན་དུ་འཇིན་པའི་བསམ་པ་
དེའང་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་འཁྲུག་ལོང་རྣམ་པར་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ། དེས་ན་ཁྱོད་
གྱིས་འཁོན་དུ་འཇིན་པ་རྣམ་པར་སྤངས་ན་བདེ་བར་གཉིད་གྱིས་ལོག་པ་དང་
བདེ་བར་སད་དོ། །རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་གྱིས་གཞན་གྱི་སེམས་ནི་བརྟེན་མི་བརྟེན་ནི་
དཔེར་ན་ཚུ་དང་ས་དང་རྩོ་བ་ལ། །རི་མོ་བྱིས་པ་དེ་འདྲ་བར་རིག་པར་དེ་བགྱི་
སྟེ། སེམས་དེ་གསུམ་པོའི་ནང་ནས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་ལ་སེམས་
དང་པོ་ཚུ་ལ་རི་མོ་བྱིས་པ་དེ་ནི། མཆོག་སྟེ་དེ་ལྷོགས་ལ་སེམས་མི་བརྟེན་པ་

དགོས་ཞིང་། དེས་ཆོས་འདོད་པ་སྟེ་དོན་གཉིས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཕྱོགས་
སྤུ་སེམས་ཐ་མ་རྫོ་ལ་རི་མོ་བྲིས་པ་དེ་དང་འདྲ་བར་བརྟན་པ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་
ལགས་སོ། །དེའི་ཤུགས་ལ་བར་མའི་སེམས་ནི་ས་ལ་རི་མོ་བྲིས་པ་འདྲ་བར་
བརྟན་ཏོ། །རྒྱལ་བས་འཇིག་རྟེན་ན་སྟོན་པ་སྟོང་ལ་འབབ་པའི་ཆིག་དང་བདེན་
པར་སྒྲུབ་པའི་ཆིག་དང་། ལོག་པར་སྒྲུབ་དང་ལྡན་པའི་ཆིག་གསུམ་ཡོད་པར་
བཀའ་སྩལ་ཏེ་དེ་ལ་ར་སྐྱེས་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྒྲང་ཅི་ལྟ་
བྱའི་ཆིག་དང་མེ་ཏོག་ལྟ་བུ་དང་མི་གཙང་བ་ལྟ་བྱའི་ཆིག་དང་། རྣམ་པ་གསུམ་
བཀའ་སྩལ་བ་དེ་ལས་ཐ་མ་ལོག་པར་སྒྲུབ་མི་གཙང་བ་ལྟ་བྱའི་ཆིག་དེ་ནི་
སྒྲང་ངོ་། །འཇིག་རྟེན་འདིར་སྒྲང་བ་བདེ་འགྲོ་ནས་སྒྲང་བའི་བདེ་འགྲོ་མཐར་
ཐུག་པར་སྐྱེ་བ་དང་ལྷན་པ་ངན་འགྲོ་ནས། ལྷན་པའི་ངན་འགྲོ་མཐར་དང་ཡང་
སྒྲང་བ་བདེ་འགྲོ་ནས་ལྷན་པ་ངན་འགྲོ་འི་མཐར་ཐུག་པར་སྐྱེ་བ་དང་། ཡང་
ལྷན་པ་ངན་འགྲོ་ནས་སྒྲང་བ་བདེ་འགྲོ་འི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བའི་གང་ཟག་
ནི། །བཞི་ཡོད་པ་སྟེ་བཞི་པོ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་
དང་པོ་སྒྲང་བ་བདེ་འགྲོ་ནས་བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བར་མཛོད་ཅིག །

མི་ལ་ནི་ཤིང་ཏོག་ཨ་ཕའི་འབྲས་བྱ་ནང་སྟོན་ལ་བྱི་མ་སྟོན་པ་སོགས་
བཞི་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་རང་གི་སེམས་མ་སྟོན་ལ། །བྱིའི་ལུས་ངག་སྟོན་པ་དང་
འདྲ་བ་དང་ནང་གི་སེམས་སྟོན་ལ་བྱིའི་ལུས་ངག་མ་སྟོན་པ་དང་འདྲ་བ་དང་།

ཡང་ནང་གི་སེམས་ཡང་མ་སྟོན་ལ་སྤྱིའི་ལུས་ངག་ཀྱང་མ་སྟོན་པར་སྒྲང་བ་
 དང་ཡང་ནང་གི་སེམས་ཀྱང་སྟོན་ལ་ནི། །སྤྱིའི་ལུས་ངག་ཀྱང་སྟོན་པར་སྒྲང་
 བ་ཞེས་བགྱི་བ་བཞི་ཡོད་པར་དེ་དང་འབྲ་བར་རྟོགས་པར་མཛོད་ཅིག། བྱོད་
 གྱིས་མི་གཞན་གྱི་ཆུང་མ་ལ་འདོད་སེམས་གྱིས་མི་ལྟ་ཞིང་གལ་ཏེ་མཐོང་ན་
 ཡང་། །འདུ་ཤེས་འདི་ལྟར་བཞག་སྟེ་ན་ཆོད་ཀྱན་གཞོན་དང་མཐུན་པར་མ་
 ཀྱན་པ་ལ་རང་གི་དང་གཞོན་པ་ལ་རང་གི་བྱ་མོ་དང་། །མཉམ་པ་ལ་རང་གི་
 སྤང་མོ་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བགྱི་ཞིང་གལ་ཏེ་དེ་ལ་འདོད་ཆགས་
 སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན། བྱད་མེད་དེའི་ལུས་ནི་ཤ་ཁྲག་རུས་གསུམ་དུ་མ་བཟད་ནག་
 ཕྱི་ས་གཅིན་སོགས་གྱིས་གང་བ། མི་གཙང་བའི་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་འང་ཡང་
 དག་པར་བསམ་པར་བགྱིའོ། །འོན་ཀྱང་ཆགས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན་རང་གི་
 གཡོ་བའི་སེམས་དེ་ནི་འདི་ལྟར་བསྐྱུང་བར་བྱ་སྟེ། ཐོས་པ་ལེགས་པར་སྐྱུང་
 བ་དང་མཚུངས་པ་དེ་བྱ་སྟེ་བྱར་བསྐྱུང་བར་བྱ་ཞིང་ཐོས་པ་མི་བརྟེན་པ་བྱེད་
 པ་བཞིན་དང་། །གཏེར་བཞིན་དུ་བསྐྱུང་བ་དང་སྟོག་དང་འབྲ་བར་བསྐྱུང་བར་
 བགྱི་སྟེ་བགྱིའོ། །སྟག་སེང་གཏུག་པ་ཅན་དང་དུག་དང་མཆོན་ཆ་དང་དག་
 བོ་དང་། །མེ་བཞིན་ཏེ་དེ་རྣམས་ཀྱི་འང་རིམ་པ་བཞིན་དུ་གཞོད་པ་ལྟར་འདོད་
 པའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པའང་དེ་དང་འབྲ་བས་ཡིད་བྱུང་བར་མཛོད་ཅིག། །རྒྱ་
 མཚན་ཡང་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་རྣམས་ནི་སྤང་ཁྲོལ་སྟུག་བཟུལ་བསྐྱེད་

པར་བྱེད་པ་སྟེ། །རྒྱལ་བའི་དབང་པོས་སྤྱི་མཛེས་ཀྱང་ནང་མི་ཞིམ་པ་གིམ་
པའི་འབྲས་བུ་དང་འབྲས་བུ་འབྲས་ལ་དུ་པན་པ་ལྟར་སྒྲུང་ཡང་ཕྱགས་སུ་གཞོད་
པར་གསུངས་པས། །འདོད་པ་དེ་དག་སྤངས་པར་བགྱེད་འདོད་པས་གཞན་
ལ་མི་གཞོད་སྒྲུམ་ན་འདོད་པ་དེ་ཡི་ཕྱགས་སྒྲོག་གིས། །འཁོར་བའི་བཙོན་
ཁང་གི་ར་བར་འཛིག་རྟེན་གྱི་སེམས་ཅན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་བཅིངས་པ་
ཡིན་པས་སྒྱུན་ཡོད་དོ། །གང་དག་མིག་གི་དབང་པོ་སོགས་དབང་པོ་དུག་པོ་
དེ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཡུལ་གཟུགས་སྒྲིབ་རྩི་རོ་རེག་ཆོས་རྣམས་ལ་ནི། །
དུས་རྟག་རྟ་མི་བརྟན་པར་གཡོ་བ་ལས་རྒྱལ་ཏེ་དབང་པོ་དུག་ཡུལ་དུ་རང་
དགར་མི་གཏོང་བ་དང་ཡང་མི་གང་དག་གཅིག་། །གཡུལ་ངོར་དམག་གི་དགྲ་
ཆོགས་ལས་རྒྱལ་བ་དེ་དག་གཉིས་ལས་གང་དཔའ་བོར་འཛིག་ཞེ་ན། དུད་
འགོ་སྟོབས་ཆེན་དག་ཀྱང་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བ་ཡོད་པས་ན་མཁས་པ་
རྣམས་ལ་དང་པོ་དབང་པོ་ཡུལ་ལ་རང་དགར་མི་གཏོང་བར་ནང་དུ་སྤྱད་
རྒྱས་པའི་སྒྲེས་བུ་དེ་ནི། དཔའ་བོ་རབ་ལགས་པ་སྟེ་ཡིན་པར་འཆལ་བ་སྟེ་
ཤེས་དགོས་སོ། །

སྤར་གྱི་འཕྲོས་དོན་ནི་བྱད་མེད་གཞོན་རྒྱའི་ལུས་ལ་ཆགས་པར་མི་
བྱ་སྟེ་དའི་ལུས་ནི་དབྱད་ན་རྒྱན་མཛེས་པ་སོགས་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ། །དི་
ང་བ་སྟེ་དེ་མ་ངན་པ་དང་ཁ་མིག་སོགས་སྒྲོ་དབྱ་དོད་པ་དང་། མི་གཙང་བའི་

རྩེ་སོ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་དང་ངོམས་མི་ཤེས་པའི་དགང་དགའ་
 དང་། རྩེ་ལྷགས་པས་གཡོགས་པ་དང་འདྲ་བའི་གོས་བཟང་པོ་སོགས་ཀྱི་རྒྱན་
 ཡང་ལོགས་ཤིག་ན་ཡོད་པ་གཟིགས་དང་། གང་ལ་ཆགས་པ་ཡང་འབྲུལ་པ་
 ཡིན་པར་ཤེས་ནས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་གྱི་རྒྱན་དང་ལྷན་གཅིག་
 ཏུ་མ་སྤྱེ་བར་གཅིག་ཏུ་བཟུང་སྟེ་བལྟས་ན་འདོད་པ་ཞི་བར་མི་འགྱུར་རོ། །

རི་ལྟར་ན་མི་མཛེ་ཅན་འགའ་ཞིག་གི་ལུས་སྤྱིན་བྱས་ཉིན་པ་སྟེ་བ་བ་
 བ། །མི་དེས་བདེ་བའི་དོན་དུ་མེ་ལ་ལུས་ཀྱི་ཏུ་བསྟེན་ནས་ངོས་པས་ཀྱང་
 བན་པ་ལྟར་སྤང་ཡང་། །དེའི་ནད་ཞི་བར་མི་འགྱུར་བར་མ་བཟང་འཕེལ་བར་
 འགྱུར་བའི་དཔའ་བ་དེ་ཉིད་དང་འདྲ་བར་ནི། །འདོད་པ་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་
 ནི་འདོད་བརྟེན་ན་འདོད་པ་ལྷག་པར་འཕེལ་བའང་མཁྱེན་པར་མཛོད་ཅིག །
 འོན་ཀྱང་མི་སྤྲུག་པ་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་དེ་ཅ་མ་གྱིས་གཏན་ནས་སྤོང་མི་རུས་
 པས་དོན་དམ་སྤོང་པ་ཉིད་དེ་གཟིགས་པར་བགྱི་པའི་སྤྲད་གཟུགས་སོགས་
 གྱི་དངོས་པོའི་ཆོས་རྣམས་ལ། དོན་དམ་དཔྱེད་བྱེད་གྱི་རིག་པས་ལེགས་
 པར་དཔྱད་དེ་སྤོང་ཉིད་གྱི་དོན་ཚུལ་བཞིན་དུ་དཔྱེད་པ་ཡིད་ལ་བགྱིད་པའི་
 ཚུལ་དེ་གོམས་པར་མཛོད་ཅིག་དང་། གོམས་པ་དེ་དང་འདྲ་བར་སྟེ་མཚུངས་
 པའི་ཡོན་ཏན་ནམ་པན་ཡོན་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཡི། །ཆོས་གཞན་མང་པོ་ལྟ་
 བློག་འགའ་ཞིག་ཅ་མ་ལའང་མཆིས་པ་མ་ལགས་སོ་ཞེས་བསྒྲགས་སོ། །

སྤྲེལ་བུ་འགའ་ཞིག་རིགས་མཐོ་བ་དང་གཟུགས་བཟང་དང་ཐུན་མོང་པའི་
རིགས་བྱེད་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱང་། རང་དོན་བྱེད་པའི་ཤེས་
རབ་དང་བྲལ་བ་དང་ཚུལ་བྲིམས་དང་བྲལ་བ་ཞིག་ཡིན་ན་མཁས་པས་
བཀྱར་འོས་ཀྱི་གནས་མ་ལགས་སོ། །རྒྱ་མཆན་དེ་ལྟ་བུས་ན་མི་གང་ལ་
གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་འབྱེད་བྱས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་
པའི་ཡོན་ཏན་འདི་གཉིས་དང་ལྡན་ན། མི་དེ་ནི་རིགས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་གཞན་དང་བྲལ་ཡང་མཆོད་པར་འོས་སོ། །འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་པ་
ཞེས་རྒྱལ་པོ་ལ་བོས་ནས་འདོད་པའི་དངོས་པོ་རྟེན་པ་དང་དེ་མི་རྟེན་པ་དང་།
སྒོ་གསུམ་གང་རུང་བདེ་བ་ཐོབ་པ་དང་མི་བདེ་བ་དང་སྙན་པ་ཐོས་པ་དང་མི་
སྙན་པ་ཐོས་པ་དང་། གཞན་གྱིས་བསྟོད་པ་དང་དེས་སྦྱད་དུ་འོང་ཅེས་བགྱི་
བའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་པོ་འདི་ལ་གནས་ན་འཁོར་བ་ལས་མི་འདའ་
བ་མི་བདག་གི་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པའི་རྣམ་པར་རིས་སུ་
བྱེད་པ་མིན་པར་མི་རྟེན་པ་མི་འདོད་པ་ལྟར་རྟེན་པའང་མི་འདོད་པར་
མཚུངས་པ་དང་ཡང་རྟེན་པ་འདོད་པ་ལྟར་མི་རྟེན་པའང་འདོད་དགོས་པར་
མཚུངས་པའི་མགོ་སྟོམས་སུ་མཁྱེན་པར་མཛོད་ཅིག །

རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་གྱིས་དགེ་སྦྲོང་དང་བྲམ་བེ་དང་ལྟ་ལ་མཆོད་པ་དང་ནི།
འགྲོན་པོ་དང་ཡབ་ཡུམ་སྲས་དང་བཙུན་མོ་དང་། འཁོར་རྣམས་བསྐྱུང་པའི་

དོན་གྱི་སྒྲད་དུ་སྡིག་པ་མི་བཟྱེ། གལ་ཏེ་བྱས་ན་རང་ཉིད་དཔྱལ་བར་སྤྱང་
 རས་སྤྱག་བསྐྱལ་སྟོང་བའི་ཆོ། དཔྱལ་བའི་མི་དག་བའི་རྣམ་སྟོན་སྤྱག་བསྐྱལ་
 གྱི་སྐལ་བ་འོད་པ་སྟེ་ལེན་པ་པོ་གཞན་འགའ་ཡང་མ་མཆིས། དེ་རང་གཅིག་
 ལུས་སྟོང་དགོས་པའི་བྱེད་རོ། །སྡིག་པའི་ལས་རྣམས་སྟོད་པ་འགའ་ཡང་
 སྤྱད་མ་ཐག་ཏུ་ནི། །དེ་ཡི་མོད་ལ་རྣམ་སྟོན་སྤྱར་དུ་སྟོན་ནས་མཆོན་གྱིས་
 བཅོད་པ་བཞིན་དུ་མི་གཅོད་ཀྱང་། །གང་ཟག་དེ་འཆི་བའི་དུས་ལ་བབ་པ་ན་
 བྱི་མར་སྡིག་པ་དེ་ཡི། །ལས་གྱི་འབྲས་བུ་སྤྱག་བསྐྱལ་གང་ལགས་པ་སྟེ་ཡིན་
 པ་མངོན་པ་སྟེ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་ལས་འབྲས་
 ལ་དད་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་དང་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་དང་གསུང་རབ་
 མང་དུ་ཐོས་པ་དང་། །རང་གི་བྱི་མ་མེད་པའི་ངོ་ཆ་ཤེས་པ་དང་གཞན་གྱིས་
 ཁྲིལ་དོགས་པའི་ཁྲིལ་ཡོད་པ་དང་། །དོན་དང་དོན་མིན་འབྲེད་རྒྱས་པའི་
 ཤེས་རབ་དང་བདུན་ནི་འཕགས་པའི་ནོར་བདུན་ལགས་པ་ཐུབ་པའི་དབང་
 པོས་གསུངས་པས་མཁས་པས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་བྱ་ཞིང་། །གསེར་
 དངུལ་ནོར་གཞན་སྤྱི་མའི་སལ་པ་རྣམས་འཛིན་པ་ནི་འཇོག་པའི་མཐའ་ཅན་
 དང་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་རྒྱ་བྱེད་པས་ན་དོན་མ་མཆིས་པར་ཉོགས་
 པར་མཛོད་ཅིག །ཅི་དགའི་རྒྱན་པོ་འབྲེད་པ་དང་མང་པོ་འདུས་པ་ལ་ལྟ་བ་
 དང་། །ལེ་ལོ་ཆེ་བ་དང་སྡིག་པའི་གྲོགས་པོ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། །ཆང་འཕྱང་བ་

དང་མཆན་མོ་གྲོང་སོགས་སུ་འབྱམས་ནས་རྒྱ་བའི་བྱི་བོ་རྣམས་ནི་ངན་
 སོང་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ཆེ་འདིར་ཡང་གྲགས་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་
 རྒྱུན་དེ་དུག་སྤྱིངས་ཤིག། རྩོམ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་གང་གྱུང་ཡང་ཆོག་
 ཤེས་པ་དེ། རྩོམ་གྱི་རབ་དང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལགས་པ་སྟེ་ཡིན་པར་ལྟ་
 དང་མིའི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པས། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་
 ཆོག་ཤེས་ཡོད་པར་མཛོད་ཅིག་གལ་ཏེ་ཆོག་ཤེས་མཐུན་ཅིང་ཡོད་ན། རྩོམ་
 འགའ་མི་བདོག་པ་སྟེ་མེད་ཀྱང་མི་དེ་ནི་ཡང་དག་པར་འགྱུར་བ་དང་ལྷན་པ་
 ལགས་སྟེ་དེའི་ཚུལ་དབྱས་པོ་དེས་པས་ཁྱས་པའི་མདོ་ལས་ཤེས་སོ། །རང་
 བཞིན་འཇམ་པས་ན་དེས་པ་ཞེས་རྒྱལ་པོ་ལ་བོས་ནས་བདོག་པ་མང་པོ་
 ཡོད་ཀྱང་ཆོག་ཤེས་མེད་ན་ཇི་ལྟར་སྤྱག་བསྐྱལ་དུ་འགྱུར་བ་ལྟར། འདོད་པ་
 རྒྱུང་བ་དང་ཆོག་ཤེས་ཡོད་པའི་མི་རྣམས་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱག་བསྐྱལ་བ་མ་
 ལགས་ཏེ། དཔེར་ན་སྤྱི་ཡོད་པོ་མཆོག་རྣམས་ལ་མགོ་བོ་དགྲུ་ལ་སོགས་
 པའི་མང་པོ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་ནི། དེའི་སྤྱི་བ་ལས་གྱུང་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཆེ་བ་
 ཡང་དེ་སྟེད་ཡོད་དོ། དེ་ནི་མགོ་མང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱག་བསྐྱལ་ཆེ་བ་
 ལྟར་རྩོམ་མང་པའི་རྒྱུན་ཀྱིས་སྤྱག་བསྐྱལ་ལྷག་པར་ཆེ་བར་བསྟན་ཏོ། །བྱད་
 མེད་ཀྱི་རིགས་འགའ་ཞིག་སྤྱིས་པ་དང་རང་བཞིན་གྱི་དགྲ་ལྟ་བུར་འབྲེལ་
 བའི་གཤེད་མ་ལྟ་བུ་དང་། འགའ་ཞིག་ནི་བྱིམ་ཐབ་ལ་བརྟམས་བཅོས་བབྱིད་

པའི་རྩེ་མོ་སྟེ་གཙོ་མོ་ལྟ་བུ་དང་། །ཡང་འགའ་ཞིག་ནི་རང་གི་བྲིམ་གྱི་ཚོར་
 ཆེན་པོ་དང་ཆུང་དུའང་བྱིར་རྒྱ་བ་ཆོམ་རྒྱན་ལྟ་བུ་ཡི། །ཆུང་མ་དང་གསུམ་
 ཡོད་པའི་གསུམ་པོ་འདི་དག་ནམ་པར་སྤང་རྒྱུ་རོ། །འོ་ན་གང་བསྟེན་ཅེ་ན། རྒྱེས་
 པའི་ངག་ཉན་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་ས་སྤང་མོ་ལྟ་བུར་རྩེ་ས་སུ་མ་ཐུན་པར་བྱེད་
 པའི་ཆུང་མ་གང་ཡིན་དང་། ཡིད་དུ་འཐད་པའི་མཛའ་མོ་བཞིན་དུ་སྟོང་ལ་
 འབབ་པའི་ཆུང་མ་དང་། །མ་བཞིན་དུ་སྟོང་ལ་པན་པར་འདོད་པའི་ཆུང་མ་དང་
 བན་མོ་བཞིན་དུ་ཆུ་ལ་མ་ཐུན་གྱི་རྒྱེས་པའི་དབང་གྲུར་པའི་ཆུང་མ་བཞི་པོ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་རིགས་ཀྱི་ལྟ་རྒྱུ་རིགས་རྒྱ་འགྲེལ་ལྟར་རིགས་མི་ཉམས་
 པའི་རྒྱ་ལས་བཤད་རྒྱུ་། །བཞིན་དུ་བཀྱར་བར་འོས་སོ། །ཁ་བས་བཟུང་ཆེ་
 སྟེན་དང་འབྲེལ་བར་རིགས་པ་སྟེ་ཤེས་ལ་འདུ་ཤེས་བཞག་པ་ཡི་སྟོན་ས། ཞེས་
 པ་ལ་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་དང་མི་ཞེས་པ་ལ་མི་འདོད་པའི་ཞེ་སྤང་མེད་
 པར་བསྟེན་པ་སྟེ་བཟུང་བའི་བྱི་སྟེ། །རྒྱགས་པ་བསྟེན་པའི་བྱིར་བཟུང་པ་ལགས་
 ཤིང་སྟེམས་པ་དང་རྟོགས་པའི་བྱིར་ཡང་མ་ལགས་པ་དང་། ལུས་བཀྲག་
 མདངས་ཆེ་བ་མཆོག་བཟུང་བའི་བྱིར་ཡང་བཟུང་པ་ལགས་སོ། །འོ་ན་ཅིའི་
 བྱིར་བཟུང་ལུས་གནས་ནས་དགོ་བ་བསྐྱབ་པ་འབའ་ཞིག་གི་བྱིར་དུ་བཟུང་། །
 དགོ་བ་ལ་སྟོད་པས་ན་རིགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཞེས་རྒྱལ་པོ་ལ་བོས་
 བསྟོད་ཀྱིས་ཉིན་པར་མཐའ་དག་དང་། མཆོན་མོ་ཐུན་གྱི་བར་ལ་ཉན་ཏེ་

དེའི་སྟོང་སྒྲུང་ལ་དགེ་བ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བཞུགས་བ་སྟེ་བསྐྱར་ནས་ནི། བྱ་ལ་
 དེ་ལྟར་བྱས་ན་མ་མནལ་བའི་དུས་སུ་དགེ་བ་འབྱུང་བར་མ་ཟད། མནལ་བའི་
 ཆོའང་འབྲས་བུ་མེད་པར་མི་འགྱུར་བས། །དེ་ལ་དང་ལྟན་པར་སྟོང་དང་སྟོང་
 རེངས་ཀྱི་ཐུན་དེ་དག་གི་བར་དུ་མཐོལ་ཞིག །སེམས་ཅན་གཞན་བདེ་བ་དང་
 ལྟན་ན་སྟམ་པའི་བྱམས་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་བྱལ་བར་འདོད་པའི་སྟོང་རྗེ་
 དག་དང་བདེ་བ་དང་ལྟན་ན་དགའ་བའི་དགའ་བ་དང་། ཆགས་སྤང་དང་བྱལ་
 ན་སྟམ་པའི་བཏང་སྟོམས་ཏེ་ཆད་མེད་བཞི་ཅུ་ཟད་ཅུ་མ་ཟད་དུས་ཏྲག་
 ཏུ་ཡང་དག་པར་བསྟོམས་པར་མཛོད་ཅིག་དང་། དེ་ལྟར་བསྟོམས་པའི་ཕན་
 ཡོན་ཀྱི་འབྲས་བུ་གོང་མ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རེ་ཞིག་བརྟེན་པར་མ་
 གྱུར་བ་དེ་ལྟ་ནའང་། །ལྟའི་རྒྱལ་པོ་ཆངས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ལྟའི་བདེ་བ་
 ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །རང་གི་སྤང་བའི་འདོད་པ་དང་དཔྱོད་པ་དང་དགའ་བ་
 དང་བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་དག །

འགྲེལ་བ་ལྟར་ན་རིམ་བཞིན་དང་པོས་འདོད་པ་དང་གཉིས་པས་
 དཔྱོད་པ་གསུམ་པས་དགའ་བ་བཞི་པས་བདེ་སྤྱག་གཉིས་རྣམ་པར་སྤངས་
 པའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་སོགས་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་བསྟོམས་པ་ཡི་
 མཐུས། རིམ་པ་བཞིན་དུ་དང་པོས་ཆངས་རིས་ཆངས་ཆེན་ཆངས་པ་མདུན་
 ན་འདོན་གསུམ་དང་གཉིས་པས་འོད་ཆུང་ཆད་མེད་འོད་འོད་གསལ་གསུམ་

དང་། གསུམ་པས་དག་ཚུང་ཆད་མེད་དག་དང་དག་རྒྱས་གསུམ་དང་། བཞི་
པས་སྒྲིན་མེད་བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཆེ་བ་གསུམ་གྱི་ལྷ་རྣམས་དང་
སྐལ་བ་མཉམ་པ་ཐོབ་པོ། །དག་མི་དག་གང་ལ་ཡང་དུས་ཏྲག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་
ལྷག་པར་དགའ་བའི་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་དེ་གཉིས་གང་ཡིན་འགོག་བྱེད་
ཀྱི་གཉེན་པོ་འོན་ཀྱང་དག་བའི་མི་མ་སྤུན་སྟེགས་དང་མི་དག་བའི་གཉེན་པོ་
ཞེས་བྱའོ་མེད་པ་དང་། །གང་ཟག་བྱུང་པར་ཅན་ཡོན་ཏན་ལྡན་པའི་གཞི་གཙོ་
ལྡན་གྱི་རང་ལ་པན་འདོགས་པའི་གཞི་གང་ཟག་ལ་པན་གཞོད་བྱས་པ་ལས་
བྱུང་བའི་ལས་ནི། དག་བ་དང་མི་དག་བ་གང་ཡིན་ཡང་སྒར་གྱི་རྣམ་པ་ལྷ་པོ་
དེ་དག་དང་ལྡན་ན་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལྷའི་བྱེད་དང་འདྲེས་ན་ཆེན་
པོའི་འབྲིང་། གཅིག་ཅུ་ལས་མ་འདྲེས་ན་ཆེན་པོའི་ཚུང་དུ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་
དག་མི་དག་གཉིས་སོ་སོར་སྒྱར་ལུགས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

རྣམ་པ་ལྷ་ཆེན་པ་གཉིས་པོ་དེ་ལས་ཏེ་དེའི་ནང་ནས་དག་བ་ལ་སྦྱོད་
པའི་རྣམ་པ་ལྷ་དང་ལྡན་པ་ལ་བཙོན་པར་བགྱིའོ། །འོན་ཀྱང་དེ་བས་ཞེས་པ་
ལྷར་ན་རྒྱ་མཚན་དེས་ན་ཞེས་པའོ། །དཔེར་ན་ལན་ཚུ་སྒང་འགས་ནི་ཚུ་ནི་
ཅུང་དུ་ཞིག །རོ་བསྐྱར་བར་བགྱིད་བྱས་ཀྱི་གདམ་ཆུ་སྒང་སོགས་ཀྱི་རོ་བོ་
བ་བསྐྱར་བྱས་པ་མིན་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིག་པའི་ལས་ནི་ཚུང་དུ་འགའ་
ཞིག་ཡང་། དག་བའི་རྩ་བ་ཡངས་ཞེས་འབྲུང་ཡང་དོན་འདྲའོ། །པ་ཆེན་པོས་

ལ་ལར་ཡངས་ལ། ཟེལ་གྱིས་གཞོན་རྒྱས་པའང་མཐུན་པར་བགྱིའོ། །དེ་
བཞིན་དུ་ཡང་དགེ་བ་ཚུང་དུ་ཞིག་གིས་མི་དགེ་བ་ཆེན་པོ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་
མི་རྒྱས་པ་དང་། མི་དགེ་བ་ཚུང་དུས་དགེ་བ་ཆེན་པོ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་མི་
རྒྱས་པ་དང་ཆེན་པོས་ཚུང་དུ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་རྒྱས་པ་ཡོད་པར་བསྟན་ལ་
ཡང་ལས་རང་གི་ནང་པན་ཚུན་ལ་དེ་ལྟར་སྒྱུར་ཞིང་འོན་ཀྱང་ཚུང་དུ་མང་པོ་
ཞིག་གིས་ཆེན་པོ་གཅིག་རྒྱང་བསྐྱིང་བར་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །སེམས་
ཞོད་པ་དང་སེམས་འགྱོད་དང་གཞོད་སེམས་དང་སེམས་སྒྲུགས་པ་དང་།
གཉིད་དང་འདོད་ལ་འདུན་པའི་འདུན་པ་དང་དང་ཐེ་ཆོམ་ཉོན་མོངས་ཅན་སྟེ།
དེ་ཡང་འགྱོད་ཞོད་གཉིས་གཅིག་ཏུ་དང་བྱིང་སྒྲུགས་གཉིས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་
བྱས་ནས་ལྟ་སྟེ་སྒྲིབ་པ་ལྟ་པོ་དེ་དག་དགེ་བའི་ནོར། འཕྲོག་བའི་ཆོམ་རྒྱན་
དང་འབྲ་བ་ལགས་པར་མཐུན་པར་མཛོད་ཅིག །དགོན་མཆོག་དང་ལས་
འབྲས་དང་བདེན་བཞི་སོགས་ལ་དད་པ་དང་དགེ་བ་ལ་སྦྱོར་བའི་བཙུན་འགྲུས་
དག་དང་དགེ་བའི་དམིགས་རྣམ་པའི་པུན་པ་དང་། དམིགས་པ་ལ་སེམས་
གནས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ་
ཆོས་ཀྱི་མཆོག་རྣམ་པ་ལྟ་ཉིད་དེ། །འདི་ལྟ་ལ་མཛོད་པར་བཙུན་པར་མཛོད་
ཅིག་གོ། །

ལྟ་པོ་འདི་དག་ནི། ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མདངས་

སོགས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་ལ་ལྷག་པར་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་སྟོན་སྟོབས་
 ལྡར་འཛོག་ལ་ཅུང་ཟད་གཞོན་པ་ལ་དབང་བས་དབང་པོ་ལྷ་ཞེས་བགྱི་བ་དེ་
 དག་ནི་སྦྱོར་ལམ་བྱོད་དང་སྦྱོར་ལམ་ཅེ་མོར་གྱུར་བའི་གནས་སྐབས་སུ་
 འཛོག་པའང་ལགས་སོ། །དེས་བཟོད་པ་དང་ཆོས་མཆོག་གྲང་མཆོན་ནོ། །
 འདི་ལྟར་ན་བ་དང་རྒྱ་བ་དང་འཆི་བ་དང་སྤྱག་པ་དང་བྲལ་བ་དང་དེ་བཞིན་དུ།
 མི་སྤྱག་པ་དང་སྤྱད་པ་སོགས་སྤྱག་བསྐྱལ་ཅི་བྱུང་ཡང་འདིའི་ལས་ནི་བདག་
 གིར་བྱ་དགོས་པ་ནི་དང་དུ་ལེན་པ་ལས་མ་འདས་ཏེ་རྒྱ་མི་དགེ་བ་རང་གིས་
 བྱས་པའི་སྟོབས་སོ་ཞེས། །དེ་ལྟར་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཡིད་ལ་སེམས་པ་ནི། མི་
 མཐུན་སྦྱོགས་དེ་ཡི་གཉིན་པོ་བསམ་པའི་སྟོན་སྟོབས་རྒྱགས་ཤིང་དེགས་པར་
 མི་འགྱུར་རོ། །རྒྱལ་པོ་བྱོད་གྱིས་གཤམ་ཏེ་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པ་མངོན་པར་
 ཐོབ་པར་བཞེད་པ་སྟེ་འདོད་པ་ན། རྒྱ་དགེ་བ་བྱས་པ་ལས་འབྲས་བྱ་བདེ་བ་
 དང་རྒྱ་མི་དགེ་བ་བྱས་པ་ལས་འབྲས་བྱ་སྤྱག་བསྐྱལ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་
 བསམ་པ་སོགས་དང་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ལ་གོམས་
 པ་ཉིད་དུ་མཛོད་ཅིག །ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་མེད་པའི་གང་ཟག་ལས་རྒྱ་འབྲས་
 ལ་ཡིད་མི་ཆེས་པའི་ལོག་པར་ལྷ་བས་མི་དགེ་བ་བྱས་པ་ལྷ་ཞོག་ལེགས་
 སྤྱད་དགེ་བ་བྱས་ཀྱང་། དེའི་འབྲས་བྱ་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ཅུང་ཟད་དང་འདྲེས་
 ནའང་ནམ་པར་སྟོན་པ་མི་བཟད་པ་དང་ལྡན་ཏེ་འབྲས་བྱ་སྤྱག་བསྐྱལ་འབྱུང་

བའི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་སོ། །མི་ལ་ནི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་འདི་ཉིད་ཡང་
དག་པ་ཉིད་དུ་མི་བདེ་ཞིང་སྤྱག་བསྐྱལ་བ་དང་། སེམས་སྐྱད་ཅིག་གིས་འཇིག་
བས་མི་ཏྲག་ཅིང་ཕུང་པོ་ལ་སྟོས་མེད་རང་རྒྱ་བྱབ་པའི་བདག་མེད་པ་དང་
ལུས་མི་གཙང་བར་རིག་པར་བགྱི་སྟེ་དེས་ནི་བླན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་འབྱུང་
པོ། །ལུས་སོགས་ལ་བླན་པ་ཉི་བར་མ་གཞག་པའི་སྤྱེས་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ནི།
མི་བདེ་བ་ལ་བདེ་བར་བབྱང་དེ་བཞིན་དུ་མི་ཏྲག་པ་ལ་ཏྲག་པར་མི་གཙང་བ་
ལ་གཙང་བར་བདག་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་པའི་བྱིན་ཅི་ལོག་བཞིར་
སྟོབ་ནི་ཕུང་ཁྲོལ་བ་སྤྱག་བསྐྱལ་བ་སྦྱེད་དོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་མདོ་
ལས་གཟུགས་ནི་བདག་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཏེ་བདག་གི་གཟུགས་དང་
བདག་གཅིག་མ་ཡིན་ཞིང་ལྷས་སྦྱིན་ཞོར་དང་ལྷན་པ་ལྷར་བདག་གཟུགས་
དང་རག་མ་ལས་པར་ཐ་དད་དུ་མི་ལྷན་ལ་ལྷས་སྦྱིན་སྟོན་ལ་འདུག་པ་ལྷར་
གཟུགས་ལ་བདག་སྟོས་མེད་དུ་གནས་པ་མིན་པ་དང་། འབྲི་ཤིང་སོགས་ལ་
བཏྲན་པ་ལྷར་བདག་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཐ་དད་དུ་གཟུགས་མི་གནས་ཏེ་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཆོར་བ་སོགས་ཕུང་པོ་སྤྱག་མ་བཞི་ལ་ཡང་བདག་
མ་ཡིན་ཞེས་དེ་ལྷར་སྦྱར་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པར་བགྱི་སྟེ་
འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྷ་བའི་རི་བོ་ཉི་ཤུ་པོ་གཞོན་པར་བྱའོ། །རང་གི་ཕུང་པོས་
མཆོན་པའི་རྒྱ་འགྲེལ་ལས་ནམ་མཁའ་ལས་ཞེས་བཤད་དོ། །དངོས་པོ་རྣམས་

ཆོགས་པ་མེད་པར་རང་དགར་འདོད་རྒྱལ་ལས་སྐྱེ་བ་མིན་ལ་སྤྱི་རོལ་པ་
 འགའ་ཞིག་འདོད་པ་ལྟར་རྟག་པ་གཅིག་ཕུ་བྱུང་བའི་དུས་ལས་བྱུང་བ་མིན་
 ཞིང་། སྤྱི་རོལ་གངས་ཅན་པ་ལྟར་སྤྱི་གཙོ་ལས་རང་བཞིན་ལས་བྱུང་བ་མིན་
 པ་དང་རྒྱ་ཡི་བདག་ཉིད་དུ་བྱུང་བའི་རོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང་བ་མིན་ལ།
 དབང་ཕྱགས་ཆེན་པོ་ལས་བྱུང་བ་མིན་པ་དང་རྒྱ་མེད་པ་ལས་བྱུང་བ་ཅན་
 མིན་ཏེ། རོ་ན་གང་ལས་སྐྱེ་ན་གང་ཟག་དང་དེའི་སྤང་པོ་ལྟ་བུ་ནི་མི་ཤེས་པ་
 མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་དང་སྤྱིད་པའི་ལས་དག་མི་དག་རྣམས་དང་སྤྱིད་པ་
 ལས་བྱུང་བ་དང་དངོས་པོ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་རང་གི་རྒྱ་རྒྱེན་ཆོགས་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་རིག་པར་མཛོད་ཅིག སྐབས་འདིར་ཞིབ་པར་བཤད་རྒྱས་
 རའང་མང་བར་དོགས་པས་མ་གྲིས་ལ་གཞན་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཚུལ་
 གྲིམས་ངན་པ་དང་བརྟེན་ལ་ཞུགས་ངན་པ་ལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་།

རང་གི་ལུས་ལ། བདག་དང་བདག་གིར་སྤྱིན་ཅི་ལོག་པར་ལྟ་བའི་
 འཛིག་ལྟ་དང་ཐར་ལམ་ལ་ཐེ་ཆོམ་བཟ་བའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གསུམ་ལ་ཀུན་
 སྦྱོར་གསུམ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་འདི་གསུམ་པོ་ཐར་པ་ཡི། །གྲོང་
 བྱེད་དུ་འགྲོ་བ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་སྒོ་འགོགས་ལགས་པ་སྟེ་ཡིན་པར་
 མཐེན་པར་བགྱའོ། །ཐར་པ་རང་གི་མ་འབད་ཀྱང་གཞན་གྱི་སྟོབས་ཁོ་ནས་
 ཐོབ་པར་བྱ་རྒྱས་སམ་སྟམ་ན་ཐར་པ་སྐྱབ་པ་བདག་ཉིད་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་

ཏེ་འདི་ལ་ནི། མི་གཞན་གྱིས་ཐར་པ་སྒྲངས་ནས་སྟེར་མི་བྱས་པས་གཞན་གྱི་
 གྲོགས་བགྱི་དགོས་པར་ཅི་ཡང་མ་མཆིས་ཀྱིས། །འོན་ཀྱང་གསུང་རབ་མང་
 ཏུ་ཐོས་པ་དང་ཚུལ་བློམས་དང་བསམ་གཏན་དང་ལྡན་པ་ཡི་སྒྲོ་ནས། ལྷག་
 བསྐལ་བདེན་པ་སོགས་འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྣམ་པ་བཞི་ཉམས་སུ་ལེན་
 པ་ལ་འབད་པར་མཛོད་ཅིག་དང་ཐར་པ་འཐོབ་པོ། །དེར་མ་ཟད་ཕྱི་རོལ་པ་
 རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་བློམས་སོགས་ལས་ལྷག་པའི་ཚུལ་བློམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་
 ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། ལྷག་པའི་སེམས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་
 བསྐྱབ་པ་ལ་རྟག་ཏུ་བསྐྱབ་པར་བགྱིའོ། །དགེ་སྤྱོད་གི་བསྐྱབ་པའི་བློམས་
 བརྒྱ་ཅ་གཉིས་དང་ལྷ་བརྒྱའི་འོན་ཀྱང་འགྲེལ་བར་བསྐྱབ་པ་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱ་
 ལྷག་ཅིག་ཞེས་པ་ལས་གང་གི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་མི་གསལ་ལོ་ལྷག་ཅིག་སྟེ་
 གསུམ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་། སྒར་བཤད་པའི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་པོ་འདིའི་ནང་
 ཏུ་ཡང་དག་པར་འདུ་བར་འགྱུར་རོ། །

རྒྱལ་པོ་ལ་སའི་དབང་ལྷག་ཞེས་བོས་ནས་མདོར་ན་ལུས་སུ་
 གཏོགས་པའི་དྲན་པ་སྟེ་ལུས་མི་རྟག་པ་དང་མི་གཙང་བ་དང་མི་སྤྱག་པར་
 བསྐྱོམ་པའི་ལུས་དྲན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་འདི་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་ཐར་པར་འགྲོ་བའི་ལམ་གཉིས་པ་གཞན་མེད་པས་དེར་འགྲོ་བའི་
 བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་ཏུ་ཉི་བར་བསྟན་ཏོ་ཞེས་བསྐྱགས་སོ། །དྲན་པ་དེ་

ནི་བསྐྱོམས་ནས་མངོན་པར་བསྐྱུང་བར་བཀྱི་སྟེ། དཔ་བ་ཉམས་པའི་རྒྱུ་
 གྱིས་དག་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཇིག་པར་འགྱུར་རོ། །དཔ་བའི་ཚུལ་དེ་ནི་གང་ཞེ་
 ན་མི་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་ནི་གཞོད་པ་མང་བས་དཔེར་ན་རྒྱུ་གིས་བཏབ་པ་སྟེ་
 བསྐྱོད་པ་ཡི། །ཚུ་ཡི་ཚུ་བྱར་འབྱུང་ཞིང་ཐུར་དུ་འཇིག་པ་བས་ཀྱང་ལྷག་པར་
 མི་རྟག་ཅིང་འཇིག་པར་འགྱུར་ན། དབྱུགས་ནང་དུ་རྩལས་པ་དང་དབྱུགས་
 ཕྱིར་འབྱུང་བ་དང་གཉིད་གྱིས་ལོག་པའི་བར་དོ་ལས། མ་ཞི་བར་སད་པར་
 ཁོམ་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་ངོ་མཆར་ཆེ་རོ། །མིའི་ལུས་ཀྱི་མཐའ་ནི་མེར་
 བསྐྱེད་ནས་ནས་ཐལ་བ་དང་ཡང་ན་མཐར་ཉི་མས་སྐྱམ་ཡང་ན་མཐར་འབྱུས་
 ཞིང་ཉི་ཞིག་པར་འགྱུར་རམ་འགྲེལ་པར་རྒྱུར་བའི་དོན་ལ་བཤད་དོ། །

ཐ་མར་མི་གཙང་བ་ནི་འགྲེལ་པར་སྟོག་ཆགས་གྱིས་བ་བ་ལ་བཤད་
 ལ་སྟེང་པོ་མ་མཆིས་པས་ནི་འདི་ལྟར། སྒར་བཤད་པ་ལྟར་མེས་བུས་རྣམ་
 པར་འཇིག་ནས་འགྲོ་བས་དེངས་པ་དང་ཐུག་པར་ནི་ཚུ་ལྟ་བུས་རུལ་བ་
 འགྱུར་བ་སྟེ། །སོ་སོར་འགྲེས་ཤིང་སྟོག་ཆགས་གྱིས་བཞིག་སྟེ་གཏོར་བའི་
 ཆོས་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་མཐུན་པར་མངོན་ཅིག །མ་འོངས་པ་ན་འཇིག་རྟེན་
 མེས་འཇིག་པའི་ཆེ་སྟོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ལས་ས་གཞི་དང་རི་རབ་ལྷན་པོ་དང་
 རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཉི་མ་བདུན་གྱི་འོད། འབར་བས་བསྐྱེད་ནས་ཤིང་འཆིག་
 པར་གྱུར་པའི་ཆེ་ལུས་ཅན་གྱི་འགྲོ་བ་འདི་དག་ཀྱང་བསྐྱེད་ནས་ནས་ལྷག་མ་

གཞན་ལྟ་ཅི་སྟོན། ཐལ་བ་ཙམ་ཡང་ནི་རྗེས་སུ་ལུས་པར་མི་འགྱུར་ན། འིན་
དུ་ཉམ་ཚུང་བའི་མི་རྣམས་འཇིག་པ་ལྟ་སྟོན་ཅི་འཆལ་སྟེ་འཇིག་པར་ངེས་སོ།
དེས་ཚུ་དང་ཚུང་གིས་འཇིག་ཚུལ་ཡང་མཆོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་འཁོར་བས་
བསྐྱས་པའི་དངོས་པོ་འདི་ཀྱན་མི་རྟག་ཅིང་རང་དབང་བའི་བདག་མེད་དེ། རྗེ་
དཔོན་ལྟ་བུའི་སྐྱབས་མེད་གྲོགས་ལྟ་བུའི་མགོན་མེད་གཉེན་ལྟ་བུའི་གནས་
རྣམས་མེད་ལ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོབ་པར་མི་རུས་སོ། །དེ་ནི་དགོན་མཆོག་ལ་
བརྟེན་ན་དེ་དག་གིས་སྐྱབས་བྱེད་མོད། སེམས་ཙན་སྦྱི་མཐུན་གྱི་ལས་དང་
རང་རང་གི་ལས་ལ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་རེ་ཞིག་སྦྱོང་དགོས་པར་བསྟན་ཏོ། །

དེའི་སྐད་དུ། འཁོར་བ་ཚུ་ཤིང་དང་འབྲ་བའི་སྦྱང་པོ་མེད་པ་ལ། །མི་
མཆོག་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་བྱགས་ནི་དབྱང་བར་མཛོད་ཅིག་དེ་ནི་འཁོར་བ་
ལས་ཐར་འདོད་ཀྱི་ངེས་འབྱུང་སྟེ་དགོས་པའི་དོན་ཏོ། །མདོ་ལས་བཤད་པ་
ལྟར་དཔེར་ན་བྱེད་ཀྱི་མཆོ་གཅིག་གི་སྦྱང་གནས་གཉེན་ཤིང་འཕྱོ་བའི་བྱག་
པ་དང་། ལོ་བརྒྱན་རུས་སྤལ་ལན་རེ་བྱང་བ་གཉིས་ཐུང་པ་ནི་སྤྲིད་ཀྱང་དགོན་
པ་དེ་བས་ཀྱང་དུད་འགོ་ལས་སྟེ་དུད་འགོ་ནས་ཤི་འཕོས་སྟེ། དེས་འགོ་བ་
གཞན་གཉིས་མཆོན་ནོ། །མི་ཉིད་དུ་སྟེ་བ་ཆེས་ཐོབ་དཀའ་བས་ན་མི་དབང་
གིས། །དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྦྱད་པས་མི་ལུས་ཐོབ་པ་དེ་འབྲས་བུ་དོན་མཆིས་
པར་མཛོད་ཅིག །དེ་ནི་ལུང་ལ་བདེ་འགོ་ནས་བདེ་འགོར་སྟེ་བ་སངས་རྒྱས་

གྱི་ཕྱག་སེན་ཅེ་མོས་རྩལ་སྒངས་ལྟ་བུ་ཉུང་ལ་བདེ་འགོ་ནས་ངན་འགོར་སྟེ་
 བ་ས་ཆེན་པོའི་རྩལ་དང་འབྲ་བ་མང་བར་གསུངས་པ་དང་འབྲའོ། །གང་ཟག་
 གང་ཞིག་གིས་གསེར་གྱི་སྟོད་རིན་ཆེན་ཟུ་ཉིག་སོགས་གྱིས་སྐྱས་པ་ཡི་
 ཞིག་གིས། མི་གཙང་བའི་ངན་སྐྱགས་འཕྱག་པར་བགྱིད་པའི་མི་དེ་ནི་སྐྱན་
 བོ་ཡིན་མོད་དེ་བས་ཀྱང་ནི། གང་ཟག་གང་ཞིག་མི་རུ་སྐྱེས་ནས་སྒྲིག་པའི་
 ལས་དག་བགྱིད་པའི་མི་དེ་ནི་ཆེས་རབ་ཏུ་སྐྱན་པ་ལགས་སོ། །དམ་པའི་
 ཆོས་སྟོད་པ་དང་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་དང་། །སྐྱེས་བུ་དམ་
 པ་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་ནི་བརྟེན་པ་དང་། ད་ལྟ་བདག་ཉིད་གྱིས་ལེགས་
 པར་སྟོན་ལམ་འདེབས་པ་དང་དེར་མ་ཟད་སྟོན་ཡང་བསོད་ནམས་གྱི་ལས་
 བགྱིས་པའི། །འཁོར་ལོ་སྟེ་ཆོགས་ཆེན་པོ་བཞི་ནི་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ལ་མངའ་འོ། །
 འཁོར་ལོ་ནི་ཤིང་རྩ་འགོ་བའི་ཐབས་ཡིན་པ་ལྟར་འདི་བཞི་ནི་འཕགས་པའི་
 ལམ་དུ་འགོ་བའི་ཐབས་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །

སྟོ་ལྟན་གང་ཞིག་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ལེགས་པར་བསྟེན་པ་དེ་ནི་
 ཆངས་པར་སྟོད་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་ནང་ནས་སྟོགས་རེ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་
 ཆངས་པར་སྟོད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་པར་བྱབ་པའི་དབང་པོས་
 གསུངས་པ་དེའི་བྱིར་ན། ཁྱོད་གྱིས་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་བརྟེན་པར་བགྱི་སྟེ་དཔེར་
 བ་སྟོན་གྱི་རྒྱལ་བ་ཉིད་ལ། བརྟེན་ནས་ལྟ་མི་རབ་ཏུ་མང་པོས་ཞི་བ་མུང་

འདས་ཐོབ་པ་བཞིན་ནོ། །བདེན་བཞི་དང་དགོན་མཆོག་དང་ལས་འབྲས་ལ་
ཡིད་མི་ཆེས་པའི་ལོག་པར་སྟ་བ་འཛིན་པ་དང་དུད་འགྲོ་ཉིད་དང་། ཡི་དྲགས་
ཉིད་དང་དཔྱལ་བར་སྐྱེ་བ་དང་། །རྒྱལ་བའི་བཀའ་མེད་པ་དང་མཐའ་འཁོབ་
ཏུ། ལྷ་ལྷོར་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེན་ཞིང་སྐྱགས་པ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། གཟུགས་མེད་
སོགས་ཆེ་རིང་བའི་སྟ་དང་གང་ཡང་རུང་བར་ནི། སྐྱེ་བ་ཞེས་བགྲི་བ་དེ་ནི་
མི་ཁོམ་པའི་གནས་བརྒྱད་ཡིན་ལ་སྐྱོན་བརྒྱད་པོ། དེ་དག་དང་བྲལ་ལ་དལ་
ཞིང་ཆོས་བྱེད་པ་ལ་ཁོམ་པ་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་ད་ལྟ་ཉིད་ནས་ནི། འཁོར་
བའི་སྐྱེ་བ་བསྒྲོག་པ་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་སྦྲད་དུ་འབད་པར་མཛོད་ཅིག རྒྱལ་པོ་
ལ་དེས་པ་ཞེས་བོས་ནས་འཛིག་ཉིན་འདིར་འདོད་པས་ཐོངས་བ་དང་འཆི་བ་
དང་། ན་བ་དང་ཀ་བ་སོགས་སྟེ་ཕྱ་ངན་དང་སྟེ་ངག་འདོན་པ་སོགས་སྐྱག་
བསྐྱལ་དུ་མ་ཡི། འབྱུང་གནས་སུ་གྱུར་པའི་འཁོར་བ་ལ་ནི་ཡིད་སྦྱོར་བར་མཛོད་
ཅིང་། །འཁོར་བ་འདི་ཡི་ཉེས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་མོད་ཅུང་ཟད་དམ་ཆ་ཤས་
ཞིག་ཀྱང་བཤད་ཀྱིས་གསན་པར་མཛོད་ཅིག །དེ་ཡང་སྔ་མའི་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་
ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དང་སྔ་མའི་མ་ནི་ད་ལྟ་ཅུང་མ་ཉིད་དུ་གྱུར་སྲིད་པ་དང་། སྔར་
སྐྱེ་བོ་དབྱར་གྱུར་པ་དག་ད་ལྟ་རང་གི་མཛོལ་བཤེས་ཉིད་དུ་གྱུར་སྲིད་ཅིང་
འགྱུར་བའང་ཡོད་པ་དང་། ཡང་སྔ་མའི་བུ་ཉིད་ད་ལྟ་འི་པར་གྱུར་པ་དང་འགྱུར་
བ་སོགས་སྔ་མ་དེ་ལས་བསྒྲོག་པ་ཉིད་དུ་ཡང་མཆིས་པ་སྟེ་སྲིད་པས་ན་དེའི་

སྤང་དུ། འཁོར་བ་དག་ན་དག་གཉིན་སོགས་ཀྱི་བྱང་པར་ངེས་ཅན་འདི་ཡིན་
 ཞེས་པའི་ངེས་པ་འགའ་ཡང་མ་མཆིས་སོ། །སེམས་ཅན་རེ་རེས་གརྒྱ་སོགས་
 རྒྱ་མཚོ་བཞི་པས་ཀྱང་ལྷག་པ་ཡི། །མའི་འོ་མ་སྤར་འབྱུངས་ཟེན་པ་ཡིན་ཏེ་
 དེར་མ་ཟད་ད་དུང་སོ་སོ་ཡི། རྒྱེ་བོའི་རྩེས་སུ་འབྲང་བའི་འཁོར་བ་པའི་སེམས་
 ཅན་གྱིས། འཁོར་བ་ལས་མ་གྲོལ་བྱིན་སྤར་མ་འབྱུངས་པ་དེ་བས་ཆོགས་
 བཅད་འདིས་མཚོན་ཏེ་འགྲེལ་བར་དོན་མི་གསལ་བ་མང་པོ་སྤང་ངོ་ཀྱང་
 ཆེས་མང་པ་ཉིད་ཅིག་བཏུང་བ་སྟེ་འབྱུང་དགོས་པར་འཆལ་ལོ་འཆལ་བ་ནི་
 ཡིན་པ་དང་བྱས་པ་དང་ཡོད་པ་སོགས་དོན་མང་པོ་ལ་སྐྱབས་ཐོབ་གྱིས་
 ཞེས་པར་བྱའོ། །སེམས་ཅན་རེ་རེ་ཞི་ནས་ལུས་དོར་བས་དེ་རྣམས་རང་
 རང་བདག་ཉིད་ཀྱི་རུས་པའི་ཕྱང་པོ་ནི། རྩོགས་གཅིག་ཏུ་སྤངས་ནས་རི་རབ་
 ལྷན་པོའི་ཆད་དང་མཉམ་པ་སྟེད་ཅིག་སྤར་འདས་གྱུར་ཏེ་དེར་མ་ཟད།
 སེམས་ཅན་གཅིག་གི་མའི་མ་སོགས་མ་ཡི་ཐུག་མཐའ་སྟེ་མ་བརྒྱད་པའི་
 གྲངས་ཀྱི་ཡ་མཐའ་ནི་ས་ཆེན་པོ་འདི་རྒྱ་ལྷག་གི་ཆི་གུ་ཅམ་དུ། རི་ལུར་བྱས་
 རས་འདི་ནི་བདག་གི་མའོ་འདི་ནི་བདག་གི་མའི་ཡང་མའོ་ཞེས་བགྲངས་ཀྱང་
 ས་ཡིས་ལང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་ས་སྟོན་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་གྱི་མའི་ཐོག་
 མཐའ་བཟུང་བར་མི་རུས་སོ། །མཐོ་དམན་དུ་གྱུར་པ་ཡང་མ་ངེས་ཏེ་ལྷའི་
 དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་དུ་སྐྱེས་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཚོད་འོས་སུ་གྱུར་ནས་ནི།

ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སྒྲིབ་སྒྲུབ་ཡང་ས་སྟེང་དུ་སྒྲུབ་བར་འགྱུར་ལ། སྒྲིབ་བཞི་
ལ་དབང་བའི་འཁོར་ལོས་སྒྲུབ་བའི་རྒྱལ་པོ་ཉིད་དུ་གྱུར་ནས་ཀྱང་། སྒྲུབ་
འཁོར་བ་དག་ཏུ་བྱམ་གྱི་ཡང་བྱམ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་སྟེང་གྱུར་སྒྲེས་
ཀྱང་མཐོ་རིས་ཏེ་སྤྱུལ་ཅུ་ཙ་གསུམ་པའི་སྟེང་གྱུ་མོའི་རུ་མ་དང་རྟེན་པ་ལ།
ལག་པས་འཇུ་བའི་རེག་པ་དེས་ལུས་སེམས་ཀྱི་བདེ་བ་ཡུན་རིང་དུ་སྟོང་
ནས་སྒྲུབ། དཔྱལ་བར་སྒྲུབ་ནས་རང་འཐག་ལ་འཐག་པ་དང་གཏུན་ནང་བརྟུང་
བ་སོགས་ཀྱིས་འཐག་མདུང་རལ་གྱི་སོགས་ཀྱིས་དུམ་བྱར་གཙོད་པ་དང་
སོག་ལེ་སོགས་ཀྱིས་དབང་བའི་འབྲུལ་འཁོར་གྱི། རེག་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་
ཤིན་ཏུ་བཟོད་དཀའ་བ་མི་བཟད་པ་བསྟེན་པ་སྟེ་སྟོང་དགོས་པར་འཆལ་ལོ།
།སྟེ་ཡུལ་གྱི་ས་གཞི་འགའ་ཞིག་ལ་རྟེན་པའི་རེག་པས་མནན་ན་ནེམས་ཞེས་
པ་དང་ཡང་བཏེགས་ན་པར་ཞེས་པའི་སྒྲ་དང་སྒྲན་པ་བདེ་བ་བཟོད་པ་སྟེ་བདེ་
བ་འབྱུང་བའི་སྒྲན་པོའི་སྟོ་ལ་ལོ་སྟོང་སྤྱག་དུ་མར་ཡུན་རིང་དུ་གནས་ནས་ནི།
དེ་དང་བལ་ཏེ་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པའི་རྣམ་སྟོན་གྱིས། སྒྲུབ་ཡང་མེ་བྱར་གྱི་
འོབས་དང་རོ་སྤྱགས་ཀྱི་འདམ་དུ་རྒྱ་བ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིས། སྤྱག་བསྐྱལ་
བཟོད་དཀའ་བ་མི་བཟད་པ་སོག་པ་སྟེ་སྟོང་བར་འོང་སྒྲུལ་དུ་བསྒྱི་བར་
འཆལ་ལོ། །

ཡང་མཐོ་རིས་སྟེང་གྱུ་མོས་འབྲོངས་ཤིང་སྟེ་བསྟེན་ཅིང་བསྟོར་ནས་

དགའ་བ་དང་། རྣམ་པར་མཛེས་པའི་སྐྱེད་མའི་ཆལ་དུ་སོན་པ་སྟེ་ཕྱིན་ནས་
 ཅེད་མོ་ཅེས་ནས་སྤར་ཡང་། དཔྱལ་བར་ལྷུང་སྟེ་འདབ་མ་རལ་གྱི་དང་འབྲ་
 བའི་ཆལ་གྱི་ནགས་རྣམས་སྤྲུང་གིས་བསྐྱོད་དེ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས། ཀྱང་པ་
 དང་ལག་པ་དང་ན་བ་དང་སྒྲ་རྣམས་གཅོད་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཐོབ་པར་འགྱུར་
 རོ། །རྫིང་བུ་དལ་གྱིས་འབབ་པར་ཏེ་དེའི་ནང་དུ་ལྷའི་བུ་མོ་ནི། གདོང་མཛེས་
 ཞིང་ལག་པ་དང་མགུལ་སོགས་ན་གསེར་གྱི་བརྒྱ་ལྷན་བཞིན་དུ་ཞུགས་
 རས། སྤར་ཡང་དཔྱལ་བའི་ཐལ་ཆན་གྱི་ཚུ་བོ་གཏིང་ཟབ་ཅིང་འགྲམ་ཡངས་
 པས་ན་རབ་མེད་པ། ཆ་སྟོ་ཅན་གྱི་ཚུས་སྤྱག་བསྐྱལ་བཟོད་ཚུགས་སྟེ་བཟོད་
 ཐབས་མེད་པའི་ཚུ་ཆན་དེ་ལྷ་བུའི་ནང་དུ་འཇུག་པར་འཆལ་ལོ། །

དེ་དག་ནི་གཙོ་བོར་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་དང་སུམ་ཅུ་ཙམ་གསུམ་
 པའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །གཞན་འབྲུལ་དབང་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་ཡུལ་
 གོང་མ་འགའ་ཞིག་ན་འདོད་པའི་བདེ་བ་ཞིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དང་།
 གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ཆངས་པ་ཉིད་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ཞིང་
 ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བདེ་བ་ཐོབ་ནས་དེ་དག་ཞི་འཕོས་ཏེ་སྤར། མནར་མེད་དུ་
 སྐྱེས་ནས་ལུས་དཔྱལ་བའི་མེ་ཡི་བྱད་ཞིང་དུ་གྱུར་བ་ཡིས། སྤྱག་བསྐྱལ་
 དག་པོ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་བསྟེན་པ་བར་འཆལ་ལོ། །ལྷའི་བུ་ཉི་མ་དང་ཟླ་
 བའི་ལུས་ཉིད་ཐོབ་ནས་རང་གི་ལུས་ཀྱི། འོད་གྱིས་འཛིག་རྟེན་མཐའ་དག་

སྒྲིང་བར་བྱས་ཏེ། དེ་གཉིས་སྒྲིང་ཡང་ཉི་ཟླ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིང་བ་མེད་པའི་ཐུན་
པ་ཐུན་ནག་སྒྲིང་ཏུ་སྒྲིང་བ་སྟེ་སྒྲིང་བར་གྱུར་ནས། གཞན་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་
རང་གི་ལག་པ་བརྒྱུད་བ་ཙམ་ཡང་འང་མི་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །འོད་ནི་
གཞལ་མེད་ཁང་གི་འོད་ཡིན་ཡང་འདིར་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་མ་སྟེ་བར་
གསུངས་སོ། །

སྒྲིང་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཁོངས་པ་སྟེ་འཆི་བའམ་སྐྱུག་བསྐྱེད་སྒྲིང་བར་
འགྱུར་བར་འཆལ་བས་དེའི་སྒྲིང་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་སྒྲིང་
པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བསྒྲོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ནི། སྒྲིང་
པོ་དགོ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་ཀྱི་མར་མེའི་སྒྲིང་བ་རབ་ཏུ་བཞེས་ཤིག་སྟེ་དེ་
གསུམ་ཀྱི་དགོ་བ་ཀྱིས་ཤིག་ཅས་པའོ། །ཡང་ན་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་སྒྲིང་བ་
དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བསྒྲོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགོ་བ་ལ་བཤད་པ་ལྟར་
བྱའོ། །དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་གཅིག་སྟེ་གོགས་མེད་པ་ཟླ་བ་དང་ཉི་མས་ཐེལ་
ཀྱིས་གཞོན་པས་མི་རྗེ་བ་སྟེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་འོད་ཀྱི་སྒྲིང་བར་བྱེད་མི་རུས་པའི་
མ་རིག་པའི་ཐུན་པ་སོགས་གཞུང་ལ་ལར་ཉི་མ་ཟླ་བས་ཞེས་འབྱུང་ལ། ཐུན་
ནག་གི་གཙོ་བོ་མ་རིག་པའི་ཐུན་པ་དང་ཡན་ལག་ཉི་ཟླའི་སྒྲིང་བ་མི་འཕོག་
པའི་སྒྲིང་གི་བར་སོགས་ཀྱི་ཐུན་པའོ། །ཐུན་ནག་མཐའ་ཡས་པའི་ནང་དུ་
འཇུག་པར་འགྱུར་དུ་འོང་འཆལ་ལོ། །སེམས་ཅན་ཉིས་པར་སྐྱེད་པ་ལུས་

ངག་ཡིད་གསུམ་གྱིས་སྒྲིག་པའི་ལས་སྟོན་པ་རྣམས་ལ། བྱེ་མ་དཔྱལ་བ་དེ་
 ནི་ཆོག་གི་གོ་རིམ་དང་བསྟུན་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱི་དཔྱལ་བའི་གོ་རིམ་ནི་
 ཡང་སོས་ཐིག་ནག་བསྐྱས་འཛོམས་དུ་འབོད་དུ་འབོད་ཆེན་པོ་ཆ་བ་རབ་དུ་
 ཆ་བ་མནར་མེད་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་སོས་དང་ཐིག་ནག་དང་རབ་དུ་ཆ་བ་དང་།
 བསྐྱས་འཛོམས་དང་དུ་འབོད་དང་མནར་མེད་དང་ལ་སོགས་སྟེ་ཆོག་གིས་
 མ་བེན་པ་ཆ་བ་དང་དུ་འབོད་ཆེན་པོ་དང་གྲང་བའི་དཔྱལ་བ་ཉི་ཆེ་བ་བཅས་
 བསྐྱས་པའི། །དཔྱལ་བ་དེ་རྣམས་སྒྲིལ་ནས་དུས་ཐུང་དུ་ཅམ་མ་ཡིན་
 པར་དུས་ཉག་དུ་སྒྲུག་བསྐྱལ་བར་འགྱུར་ངོ། །ཡང་ན་ཆ་བ་ནི་རབ་དུ་ཆ་བས་
 བསྟུན་པ་དང་དུ་འབོད་ཆེན་པོ་ནི་དུ་འབོད་གྱིས་བསྐྱས་ནས་བསྟུན་པར་
 བྱས་གྲང་བྱང་ངོ། །དཔྱལ་བའི་གནས་བསྐྱས་འཛོམས་ན་དཔྱལ་བ་པ་ཁ་
 ཅིག་ཉིལ་འཆིར་བ་བཞིན་དུ་འཆིར་ཉེ་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་འགའ་ཞིག་བྲག་རི་
 དབྱིབས་སྣ་ཆོག་ས་གྱི་བར་དུ་བཙུར་ནས་འཆིར་བ་སོགས་གྱིས་བྱེ་མ་ཞིབ་
 མོ་བཞིན་དུ་བྱེ་མར་རྫོག་པར་བྱེད་ངོ།

དཔྱལ་བ་ཁ་ཅིག་སྟེ་ཐིག་ནག་ན་སེམས་ཅན་དེའི་ལུས་ལ་ཐིག་ནག་
 པོ་དུ་མ་བཏབ་ནས་དེ་ལྟར་དུ་སོག་ལེས་འགྲ་སྟེ་དེ་བཞིན་དུ་དུ་འབོད་གཞན་
 ཁ་ཅིག་ན། སྟེ་རེ་མི་བཟད་པ་སོ་རྣམས་པོ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་གྱིས་གཤེག་པར་
 བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་ཆ་བ་ན་དཔྱལ་བ་པ་གཞན་དག་ཁོ་ཅུ་མེར་

བཞུས་པ་ཡི། ཁུ་བ་དམར་འབར་བ་མེ་མདག་འབྲིགས་པ་སེམས་ཅན་དེའི་
ཁར་ལྷུང་པར་བགྱི་བ་དང་། རབ་ཏུ་ཆ་བ་སོགས་ན་དཔྱལ་བ་པ་ཁ་ཅིག་
ལྷགས་ཀྱི་གསལ་ཤིང་རབ་ཏུ་འབར་བ། ཆེར་མ་ཅན་ལ་འཕོངས་དང་རྒྱབ་
སོགས་ནས་བཙུགས་ཏེ་ཀུན་ཏུ་བརྒྱད་པར་བགྱིད་དོ། །རལ་གྱིའི་ལོ་མའི་
ནགས་ཆེལ་ན་སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་ལྷགས་ཀྱི་མཆེ་བ་རྫོད་པོ་དང་ལྷན་པའི་
ཁྱི། །གཏུམ་པོས་ལུས་དབང་ཅིང་དཔྱལ་བའི་སེམས་ཅན་དེ་ལག་པ་གནམ་
དུ་སྐྱེང་ཅིང་འོ་དོད་འཕོད་དོ། །ཡང་དེ་ན་རང་དབང་མེད་པར་སེམས་ཅན་
གཞན་དག་གི་ཤ་རུས་རྣམས་ལྷགས་ཀྱི་མཆུ་རྫོན་པོ་དང་། སེན་མོ་མི་བཟད་
པ་དང་ལྷན་པའི་ཁྲ་ཏ་དང་ཁྲ་རྣམས་ཀྱིས་འཕྲོག་པར་བྱེད་དོ། །དཔྱལ་བ་པ་ཁ་
ཅིག་ལུས་ལས་བྱུང་བའི་སྲིན་བྱ་ལྷགས་ཀྱི་མཆུ་ཅན་དང་གྲོག་མ་སོགས་
སྤར་པ་གཞན་སྣ་ཆོགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཤ་སྐྱང་དང་སྐྱང་བྱ་མཆུ་རིང་ཅན་
ཁྱི་སྒྲག་དག་གིས་ལུས་ལ། དེག་ན་མི་བཟད་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་འབྱུང་བའི་མ་
སྲོལ་ཆེར་འབྱེན་པས། ཟ་བར་བགྱིད་ཅིང་སེམས་ཅན་དེ་འགྲེ་ལྷོག་དང་སྤྲེ་
སྤགས་འདོན་པར་བྱེད་དོ། །ཆ་བ་ན་སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་མའི་མདག་མ་མེ་
དམར་ལུང་གྱིས་འབར་བའི་ཆོགས་སུ་ནི། རྒྱན་མི་འཆད་པར་རབ་ཏུ་སྤྲེག་
ནས་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱིས་སྐྱད་མི་འཕྲོན་པར་ཁ་ཡང་བགྱེད་དོ། །རབ་ཏུ་ཆ་བ་
སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་ལྷགས་ལས་བྱས་པའི་བྲངས་ཆེན་པོ་མི་འབར་བ་འགྱུར་

བྱེད་གྱི་ཚུ་བསྐོལ་བའི་ནང་དུ། སྤྱི་ཏུ་ཆོག་པ་སྤྱི་མགོ་མཐུག་སྒྲིག་ནས་འདི་
ནི་འགྲེལ་པ་ལྟར་བཤད་གྱི་འགྲེལ་ཞིག་ཏུ་མི་འཇིག་ཞེས་ས་མཐའ་མེད་པ་
ལྟར་ན་སྤྱི་དག་ནས་ཞིག་འགྲོ་དགོས་པ་ལས་དེ་མ་ཞིག་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །
འོན་ཀྱང་འགྲེལ་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་སོ། །ཆོག་དུམ་འདི་མཆམས་འདི་ནས་
རེད་སྟུམ། འབྲས་གྱི་ཅུང་འཕེན་བཞིན་དུ་འཆེད་པར་བྱེད་དོ། །

འདིར་ལ་ལར་ཟན་འཕེན་བཞིན་དུ་ཞེས་འབྲུང་ལ་དེའི་དོན་མི་གསལ་
ཡང་འབྲས་གྱི་ཆག་ཆེ་ཡིན་པར་ཁ་ཅིག་བཞེད་དོ། །འཁོར་ཏུ་སྤྲིག་པ་ཅན་
རྣམས་རང་གི་དབུགས་འབྲུང་བ་འགག་པ་ཅམ་ཞིག་གི། དུས་དེ་ཅམ་གྱིས་
བར་དུ་ཆོད་གྱི་ཞེ་མ་ཐག་དཔྱུལ་བ་དེ་རྣམ་སྤྱི་འགྲོ་བ་རྣམས་དཔྱུལ་བ་ཡི།
སྤྱི་བསྐྱེད་གཞུང་ལས་ཏེ་གཞུང་དུ་མེད་པའི་ཚུལ་དེ་ཐོས་ནས་རྣམ་བ་སྟོང་
ཐག་དུ། མི་འཇིགས་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་སྤྱི་ཆེན་པོ་འཇིགས་མི་ཞེས་པ་
ཞིག་སྟེ་དེའི་སྤྱི་རྩོམ་རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུ་ཅན་ནོ། །དཔྱུལ་བའི་གཟུགས་
བརྟན་གྱིས་པ་མཐོང་བ་དང་དེའི་སྤྱི་བསྐྱེད་གཞུང་ལས་ཐོས་པ་དང་། ཐོས་
ནས་བར་པ་དང་དེ་སྟོན་པའི་གཞུང་བསྐྱེད་པ་དང་ས་སོགས་ལ་དེའི་
གཟུགས་སྤྱི་བསྐྱེད་པ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་། ཡིད་ལ་འཇིགས་པ་སྤྱི་བར་
འབྲུང་ན་སྤྱི་བསྐྱེད་མི་བཟད་པ་དང་ལྟན་པ་དཔྱུལ་བའི། རྣམ་སྤྱི་གྱི་སྤྱི་
བསྐྱེད་དངོས་སྤྱི་ཉམས་སྤྱི་སྟོང་ན་འཇིགས་པར་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་འཆལ་ལོ། །

མི་མ་ཐུན་པའི་དཔེ་ནི་དཔེར་ན་བདེ་བ་ཀུན་གྱི་ནང་ན་སྲིད་པ་ཟད་པ་སྟེ་ཉོན་
མོངས་དང་འཁོར་བ་སྤངས་པའི་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་བདེ་བ་དེ། བདེ་བའི་བདག་
པོ་སྟེ་བདེ་བ་མཐར་ཐུག་ཏུ་བགྱིད་པ་ཇི་སྟེ་བར། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་
ཀུན་གྱི་ནང་ན་ནི། མནར་མེད་དཔྱལ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དེ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་
མཐར་ཐུག་པ་རབ་ཏུ་མི་བཟད་པའོ། །དཔེར་ན་འཇམ་སྒྲིང་འདི་ན་ཉོན་གཅིག་
གི་དུས་ཀུན་ཏུ་མི་ཞིག་གིས་མདུང་ཐུང་སྐྱུམ་བརྒྱ་ཡིས་མི་གཞན་ཞིག་གི་
ལུས་ལ་ཐུང་ཟད་མ་ཡིན་པར། རབ་ཏུ་བྱག་ཏུ་བཏབ་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཆེན་པོ་
ཟློང་བ་གང་ལགས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ། དེས་ནི་དཔྱལ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཆེན་
པོ་ལ་འགྲན་པ་སྟེ་ཞོག་ཆུང་དུ་ཅམ་ལའང་། འོས་ཡང་མི་འགྲོ་ཆར་ཡང་མི་
ཐོད་དོ། །

ཡང་མི་ཐོད་དོ། །དེ་ནི་སྤར་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དེ་དཔྱལ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་
ཆུང་དུ་ལའང་ཆེ་ཆུང་ཆད་མི་བྱུང་བའི་དོན་ནོ། །སྤར་བཤད་པ་དེ་སྤར་སྐྱུག་
བསྐྱེལ་ཞིན་ཏུ་མི་བཟད་པ་དེ་སྟེ་བྱུ་མི་ལོ། །བྱེ་བ་སྐྱག་བརྒྱར་སྟེ་མི་ལོར་བཅིས་ན་
དུང་ཐུར་བརྒྱ་ཉམས་སུ་ཟློང་ཡང་ནི། ཇི་སྲིད་དུ་དཔྱལ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་
ཟློང་འགྱུར་གྱི་ལས་མི་དག་གི་བྱས་པ་དེ་ཟད་པར་མ་གྱུར་པ། དེ་སྲིད་དུ་
དཔྱལ་བའི་སེམས་ཅན་དེ་གལ་ཏེ་དཔྱལ་བར་ཞི་ནས་ཡང་དཔྱལ་བར་སྐྱེ་
བས་དཔྱལ་བ་ཟློང་བ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དུ་སེམས་ཅན་དེའི་སྟོག་དང་

འབྲུལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །མི་དག་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འདི་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་
ས་བོན་ནི། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱིས་ཉེས་པར་སྒར་བཤད་པ་སྤྱད་༩ པ་༽
དེ་རྣམས་ཡིན་པས་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་གྱིས་ནི། ཅི་རྣམས་ཀྱང་ཉེས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་
ལྟ་ཞོག་སྟེ་རྩལ་ཅམ་ཡང་མ་མཆིས་པ། དེ་ལྟར་ཉིད་ཀྱི་བཙོན་འགྲུས་དང་
ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་འབད་པར་མཛོད་ཅིག དཔྱུལ་བར་མ་བཟད་དུད་འགྲོའི་
སྤྱེ་གནས་ན་ཡང་གཞན་གྱིས་གསོད་པ་དང་། ཐག་པ་སོགས་ཀྱིས་བཅིངས་
པ་དང་དབྱུག་པ་སོགས་ཀྱིས་བརྟེག་པ་སོགས་སྟེ་ཁལ་འགལ་བ་སྣ་འབྲུག་
པ་སོགས་སྤྱག་བསྐྱལ་སྣ་ཆོགས་པ་ཡོད་པས། ཞི་བ་ཐར་པ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་
སྤྱ་འགྱུར་བའི་དག་བ་སྤངས་པ་ཤིན་ཏུ་སྒྲུན་ཞིང་ཆོངས་པ་རྣམས་ལ་ནི།
གཅིག་གི་ལུས་ལ་གཅིག་གིས་བ་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པ་དང་།
དུད་འགྲོ་ཁ་ཅིག་གི་ཁོག་པ་ན་སྤྱ་ཉིག་ཡོད་པ་དེའི་དབང་གིས་འཆི་བ་དང་
འགའ་ཞིག་བལ་ཉེ་སྤྱིའི་ཕྱིར་དང་སྤང་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་རུས་པ་དང་། དུད་འགྲོ་རི་
དྲགས་འགའ་ཞིག་ཤ་དང་ལྷགས་པའི་ཆེད་དུ་གསོད་པར་འགྱུར་རོ། །ལ་
ལར་འཆི་བར་འགྱུར་ཞེས་ཡོད་ཀྱང་འདྲའོ། །

ཡང་རང་དབང་མེད་པར་ཉ་དང་བོང་བུ་སོགས་གཞན་དག་རྐང་པའི་
རྟོག་པ་དང་ལག་པ་དང་། ལྷག་དང་སྤང་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་ལྷགས་ཀྱི་བཏབ་པས་
བཏབ་སྟེ་བཀོལ་བར་བྱེད་དོ། །དཔྱུལ་བ་དང་དུད་འགྲོར་མ་བཟད་ཡི་དྲགས་ཀྱི་

གནས་དག་ནང་སྤྱིར་ཟས་སྒོམ་སོགས་མི་རྟེན་པའི་འདོད་པས་ཐོངས་པ་
ཡིས། བསྐྱེད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་རྒྱུ་ཆགས་སུ་སྟེ་རྒྱུ་ཏུ་མི་འཆོས་པ་སྟེ་
སྤྱག་བསྐྱེད་མི་བཟད་པ་དང་། བཀྲེས་པ་དང་སྒོམ་པ་དང་གྲང་བ་དང་རྩོ་བ་སྟེ་
ཆ་བ་དང་ཟས་ཀྱི་སྤྱིར་ངལ་བ་དང་གཤེན་རྗེས་བསྐྱེད་པའི་འཇིགས་པ་
ཡིས། བསྐྱེད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པ་དྲག་པོ་བསྟེན་པར་འཆོལ་
སོ། །ཡི་དྲགས་ཁ་ཅིག་ཁ་ནི་ཆུང་དུ་ཁབ་ཀྱི་མིག་ཅམ་ཞིག་ཡོད་ལ། ལྟོ་བ་ནི་
ཆེན་པོ་རི་ཡི་གཏོས་ཏེ་སྤྱོད་ཅམ་དུ་ཡངས་པས་བཀྲེས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་
ཀྱིས་ཉན་ཅིང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡང་ཟས་བཟང་པོ་བ་རྒྱས་པ་ལྟ་ཅི་མི་གཙང་ཀྱི་
ནར་ཏེ་རང་དགར་རམ་ཅི་བདེར་བོར་བ་ཆུང་བཟད་ཀྱང་། འཆོལ་བ་སྟེ་བ་བའི་
མཐུ་དང་ལྡན་པ་མ་ལགས་སོ། །ཡི་དྲགས་ཁ་ཅིག་ལྷས་ལ་ཤ་མེད་པར་
སྤྱགས་པ་དང་རྒྱས་པ་ཅམ་ལྷས་ཤིང་ལྷས་ལ་གོས་མེད་པར་གཅེར་བུ་སྟེ།
ཤིང་ཏ་ལའི་ཡང་ཏོག་སྟེ་ཅེ་བསྐྱེད་པས་ལྟ་བུ་ནག་པོར་གྱུར་པ་ལགས་སོ། །
ཡི་དྲགས་ཁ་ཅིག་མཆན་ཞིང་ཏེ་མཆན་ཀྱི་དུས་སུ་རང་གི་ཁ་ནས་མེ་འབར་
བ་སྟེ། །ཟས་སུ་མེ་འབར་བའི་ཁར་འབབ་པའི་བྱེ་མ་འཆོལ་ཏེ་བ་བའོ། །

འདི་འགྲེལ་པ་དང་བསྐྱེད་ན་དེ་ལྟར་སྤྲང་ལ་འོན་ཀྱང་འགའ་ཞིག་ཏུ་སྤྱི་
ལེབ་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་མ་དག་པར་གསལ་ལ་ལ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལྟར་ན་བྱེད་
ཅེས་པར་སྤྲང་ངོ། །བསོད་ནམས་མ་བསམས་པའི་སྤྲད་རིགས་ཀྱི་ཡི་དྲགས་

འགས་ནི་ཟས་བཟང་པོ་ལྟ་ཅི་ངན་པ་རྣལ་དང་བྱིས་དང་། གྲག་སོགས་མི་
གཙང་བ་ཡང་མི་རྟེན་དོ། །འོ་ན་ཅི་ཟ་ཞེ་ན་དེ་དག་ཁོས་པའི་དབང་གིས་པན་
ཚུན་གྱི་གདོང་དུ་འཆོག་པ་སྟེ་བདེག་ཅིང་དེའི་རྒྱུན་གྱིས་མགྱོན་པ་ནས། ལྷ་
བ་བྱུང་བ་ཁོང་དུ་སླེན་པའི་རྣལ་ལ་སྦྱོང་བར་འཆལ་ལོ། །ཡི་དྲགས་འགའ་
ཞིག་རྣམས་ལ་དབྱིད་དང་སོ་འདི་དབྱིད་དུས་འབྱུང་ངོ། །ཀའི་དུས་སུ་ནི། ལྷ་
བའི་འོད་འཕྲོག་ན་ཆ་བར་གྱུར་ལ་དགུན་གྱི་དུས་སུ་ནི་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་
གང་བའི་སྐྱལ་བསྐྱལ་སྦྱོང་བར་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་
ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་ལས་ངན་པའི་མཐུས་སྟོན་ཤིང་འབྲས་བུ་ཅན་ལ་བལྟས་
པའི་ཆེ་སྟོན་ཤིང་དེའི་འབྲས་བུ་མེད་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་སྦྱིར་ཡོད་ཀྱང་དེ་
རྣམས་ཀྱི་མིག་གིས་མི་མཐོང་བ་དང་ཡི་དྲགས་འདི་དག་གིས། ལུ་པོ་གཞུ་
སོགས་ལ་བལྟས་པ་ཅུམ་གྱིས་ལུ་ལྷང་ཆེན་པོ་ཡང་སྐྱུ་བར་སྐྱང་བར་
འགྱུར་ངོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱལ་བསྐྱལ་དེ་ལྟ་བུ་དུས་སུ་ཞིག་སྦྱོང་ངམ་ཞེ་ན།
བར་ཆད་པ་མེད་པར་སྐྱལ་བསྐྱལ་བསྟེན་འདིར་འགའ་ཞིག་རྟེན་ཞེས་འབྱུང་
བ་ནི་མ་དག་གོ་བ་སྟེ་སྦྱོང་བར་གྱུར་པ། དེ་རྣམས་ལས་ཉེས་པར་སྦྱུད་པའི་
ལས་ངན་གྱི་ཞགས་པ་ནི་ཤེན་ཏུ། སྤ་བ་དམ་པོས་བཅིངས་པའི་ལུས་ཅན་ཡི་
དྲགས་ཁ་ཅིག་མི་ལོ། །ལྷ་སྦྱོང་དག་དང་འགའ་ཞིག་མི་ལོ་བྲིར་ཡང་འཆི་བར་
མི་འགྱུར་བ་ཡོད་དོ། །

སྒྲུབ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཡི་དྲགས་ནམས་ཀྱིས་བགྲེས་པ་དང་སྒྲོམ་པ་
སོགས་སྒྲ་ཆོགས་པའི། སྤྱག་བསྐལ་འདྲིར་འགའ་ཞིག་རོ་གཅིག་པའི་དོན་ཉི་
ཆེ་བ་ལ་འཆད་པ་ནི་དོན་མིན་ནོ། །རོ་གཅིག་སྟེ་བར་ཆད་པ་མེད་པ་ཐོབ་པ་
གང་ལགས་པའི་སྤྱག་བསྐལ། །དེ་ཡི་རྒྱ་ནི་སྐྱེ་བོ་འཇུངས་པ་ཡོ་བྱད་ལ་སེར་
སྒྲ་ཆེ་ཞིང་གསོགས་པ་ལ་དགའ་བ། སེར་སྒྲ་ཅན་ཡི་དྲགས་ཀྱི་རྒྱ་ལ་སྦྱོད་
པའི་གང་ཟག་དེ་ནི་འཕགས་ཏེ་དམ་པ་མིན་པའི་ངན་པ་ལགས་པར་སངས་
རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །ཁྱིམ་པ་ལ་ཡོ་བྱད་གསོག་པ་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་
གསུངས་ཀྱང་སེར་སྒྲའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་དུ་འགྱུར་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡོ་
བྱད་ལ་ཆགས་ཤིང་སེར་སྒྲས་བཟུང་བ་ནམས་དེ་བས་ཀྱང་སྤྱག་པར་འགྱུར་
སྒྲམ་མོ། །ངན་སོང་གསུམ་དུ་མ་བཟང་མཐོ་རིས་ལྷ་ཡུལ་ན་ཡང་འདོད་པའི་
བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་མོད་སྟེ་དག་གི། འཆི་འཕོ་བའི་སྤྱག་བསྐལ་ཉིད་ནི་
སྒྲུབ་ཀྱི་བདེ་བ་དེ་བས་ཀྱང་ཆེའོ། །ཚུལ་དེ་ལྟར་བསམས་ནས་སྐྱེ་བོ་ཡ་རབས་
བཟང་པོ་ནམས་ཀྱིས་ནི། །བཟང་པར་འགྱུར་བའི་མཐོ་རིས་ཀྱི་བདེ་བའི་སྦྲད་དུ་
སྟེད་པ་སྟེ་ཆགས་པར་མི་བགྱེད། །འཆི་འཕོ་བའི་སྤྱག་བསྐལ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་
ན། འདོད་ལྷ་འཆི་བའི་ཆེ་སྟོན་དུ་ལུས་ཀྱི་ཁ་དོག་མི་སྤྱག་པར་འགྱུར་བ་དང་།
རང་གི་སྟན་ལ་མི་དགའ་བ་དང་རྒྱན་ཀྱི་མེ་ཏོག་དང་སྤོང་བ་སྤྲིངས་པར་
འགྱུར་བ་དང་། རང་གི་གོས་ལ་ངེ་མ་ཆགས་པ་དང་རང་གི་ལུས་ལ་ནི། །སྟོན་

ཆད་མེད་པའི་རྩལ་ངེ་མི་ཞིམ་པ་འབྱུང་བ་ཞེས་བགྱི་བ། མཐོ་རིས་ཀྱི་འདོད་
 ལྟ་འཆི་འཕོ་བ་སྟོན་པར་བགྱིད་པའི་སྒྲ་ལྟས་རྣམས་པ་ལྟ་ནི། ལྟ་ཡུལ་ན་གནས་
 པའི་འདོད་ལྟ་རྣམས་ལ་འབྱུང་སྟེ། ས་སྟེང་གི་མི་རྣམས་འགའ་ཞིག་འཆི་བར་
 འགྱུར་བ་དག། སྟོན་པར་བྱེད་པའི་འཆི་ལྟས་རྣམས་དང་འབྲལ། །ལྟའི་འཇིག་
 ཉེན་དག་ནས་ཤི་འཕོས་པ་ལ། སྟོན་བསགས་པའི་གལ་ཉེ་དགོ་བའི་ལྟག་མ་
 འགའ་ཡང་མེད་ན། དེ་ནས་སྤྱང་སྟེ་རང་དབང་མེད་པར་དུད་འགོ་དང་ཡི་
 དྲགས་དང་། དཔྱལ་བར་གནས་པ་སྟེ་སྟེ་བ་གང་ཡང་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །
 ལྟར་མ་བཟད་ལྟ་མིན་གྱི་གནས་དག་ནའང་རང་བཞིན་གྱིས་ང་རྒྱལ་ཡོད་པ་ལྟ་
 ཡི་ལོངས་སྟོང་གྱི་དཔལ་ལ་སྤྲུག་དོག་གི་ཡིད་སྤང་བའི་སྤྱིར་དེ་རྣམས་ཡིད་
 གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆེ་ལ། །ལྟ་མིན་དེ་དག་གི་ནང་ན་སྟོང་དང་ལྟན་པ་ཡོད་ནའང་
 སྤྲུག་དོག་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་འགོ་བ་ཡི། །རྣམ་སྟོན་གྱི་སྤྱིབ་པས་ཆེ་དེ་ལ་ཆོས་
 ཉིད་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་མ་མཆིས་སོ། །འཁོར་བ་ནི་སྤར་བཤད་
 པ་དེ་འབྲེལ་བ་ལགས་པས་ན་ལྟ་མིན་དང་། །དཔྱལ་བ་དང་དུད་འགོ་དང་ཡི་
 དྲགས་རྣམས་དག་ཏུ། །སྟེ་བ་དེ་ནི་བཟང་པོ་མ་ལགས་པས་དེར་སྟེ་བ་ནི།
 གཞོད་པ་དུ་མའི་སྟོང་དུ་གྱུར་པ་ལགས་པར་མཐེན་པར་མངོན་ཅིག། དེས་ན་
 རང་གི་མགོ་འཕྲུལ་གྱི་གོས་ལ་སྟོང་དུ་མེ་ཞོར་བར་བྱུང་ན། །མེ་དེ་དག་
 འདྲིར་འགྲེལ་བ་དང་བསྐྱེད་ན་སྤར་བསྟོན་ཞེས་པའི་དོན་དུ་སྤང་ངོ། །བསྟོན་

བ་སྟེ་བསད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བགྱི་བ་སྟེ་བྱ་བ་རེ་ཞིག་བཏང་ནས་ཀྱང་།
ཡང་སྤྲིད་འཁོར་བ་མེད་པར་བགྱི་བའི་སྤྲད་དུ་འབད་པར་འཆལ་ཏེ། དེ་བས་
ཀྱང་ཆེས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དགོས་པ་གཞན་མ་མཆིས་པས་སོ། །དེ་ཡང་
ལུས་སྟོག་ལ་མི་ལྟ་བར་ཐར་པ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །

རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཚུལ་བླིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དག་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་
བསྐྱབ་པ་དང་བསམ་གཏན་འགྲེལ་པར་བསམ་གཏན་ཀྱི་མཛུགས་ཏུ་ཡེ་ཤེས་
ཞེས་འབྱུང་ཡང་དོན་འབྲེལ་ཏེ་ཉིང་རེ་འཛིན་ཀྱི་བསྐྱབ་པས། སྤྱག་བསྐྱལ་དང་
ཀྱན་འབྱུང་སྤངས་པའི་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཞི་བ་དུལ་བ་བྱི་མ་མེད་པའི།
འདིར་འགྲེལ་བ་ལྟར་ན་ཞི་བ་ནི་སྤྱག་བསྐྱལ་སྤངས་པ་དང་དུལ་བ་ནི་དབང་
པོ་དུལ་བ་བྱི་མ་མེད་པ་ནི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་ལ་བྱའོ། །ཐར་པའི་གོ་འཕང་
མི་རྒྱ་བ་དང་མི་འཆི་བ་དང་བས་པ་མི་འཆལ་བ་སྟེ་ཟད་པ་མེད་པ་དེ་ཐོབ་
པར་བྱ་སྟེ་དེ་ཡང་བྱི་རོལ་པ་འགའ་ཞིག་ས་དང་རྩ་དང་མེ་དང་རྩྱ་སྟེ་འབྱུང་
བ་བཞི་དང་ཉི་ཟླ་གཉིས་ཀྱང་ཐར་པ་བཟུང་ནས་ཐོབ་བྱར་བྱེད་ཀྱང་དེ་ལྟ་མ་
ཡིན་པར། ས་རྩ་མེ་རྩྱ་ཉི་ཟླ་དང་བྲལ་བའི་ཐར་བ་ཐོབ་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་
པའོ། །དམིགས་པ་ལ་མི་བརྗེད་པའི་བྲན་པ་དང་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་
པའི་ཤེས་རབ་དང་དགོ་བ་ལ་སྟོབ་པའི་བཙོན་འགྲུས་དང་། དེ་ལ་ཡིད་དགའ་
བའི་དགའ་བ་དང་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤྲངས་པ་དང་དམིགས་པ་རྩེ་གཅིག་

པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། རང་གི་རང་གིས་འཇུག་པའི་བཏང་སྟོམས་ཏེ་འདི་
 བདུན་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་
 ཐོབ་པར་བགྱིད་པའི་དགོ་བའི་ཚོགས་ལགས་སོ། །གང་ལ་དོན་ཤེས་པའི་
 ཤེས་རབ་མེད་པ་དེ་ལ་བསམ་གཏན་འགྲུབ་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དེར་མ་ཟད་
 བསམ་གཏན་མེད་པར་ཡང་ནི་ཤེས་རབ་བྱུང་པར་ཅན་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་
 མེད་ལ། གང་ལ་ནི་ལྷག་དེ་གཉིས་བྱང་དུ་འགྲེལ་པ་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྤྲིད་པ་འཁོར་
 བ་ཡི། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དེ་གནག་སྟེ་བ་ཡང་གི་རྩེས་ཀྱི་ཆུ་ལྷ་བྱར་ཟད་པར་
 འཆལ་བར་བགྱིའོ། །གང་ཟག་གི་བདག་དང་འཛིག་རྟེན་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་
 པ་དང་རྟག་པ་ཡང་ཡིན་ལ་མི་རྟག་པ་ཡང་ཡིན་པ་དང་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་
 མི་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་ལྷ་བ་བཞི་དང་། དེ་མཐའ་དང་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་
 པ་དང་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྷ་བ་བཞི་དང་། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ཤེ་པན་ཆད་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མ་
 ཡིན་པར་ལྷ་བ་བཞི་དང་། ལུས་སྟོག་གཉིས་གཅིག་དང་ཐ་དད་དང་གཉིས་ཀ་
 ཡིན་པ་དང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྷ་བའི་ཕྱི་རོལ་པའི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྷ་
 བ་ངན་པ་བརྟུ་བཞི་པོ་འཛིག་རྟེན་ན། །ནི་མའི་གཉེན་སངས་རྒྱས་གྱིས་རབ་
 ཏུ་གསུངས་བ་གང་དག་ལགས་པ་དེ་དག་རྣམས་སེམས་ལ་བསམ་པར་མི་
 བགྱི་སྟེ། ལྷ་ངན་དེ་ཡི་དབང་གིས་རང་གི་སྟོ་འདི་ནི་བར་བགྱིད་པ་མ་ལགས་

སོ། །དེ་ཡང་དེ་རྣམས་ཡོད་ཚུལ་ཤེས་མི་དགོས་པའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ་རང་རྒྱུད་
ལ་ལྟ་བུ་དེ་བསྐྱེད་པར་མི་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་བསམ་པར་བྱ་ན་ཡན་
ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་མ་རིག་པ་ལས་
ཡན་ལག་གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་འབྱུང་ཏེ་ལས་དེ་ལས་ནི། ཡན་ལག་
གསུམ་པ་རྒྱ་དུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་ལ་རྣམ་ཤེས་དེ་ལས་ནི་ཡན་ལག་
བཞི་པ་མིང་དང་གཟུགས་རབ་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་མིང་གཟུགས་དེ་ལས་ནི་ཡན་
ལག་ལྔ་པ་སྐྱེ་མཆེད་དུག་འབྱུང་ཏེ་སྐྱེ་མཆེད་དེ་ལས་ནི།

དུག་པ་རིག་པ་ཀྱན་ཏུ་འབྱུང་བར་ཐུབ་པའི་དབང་པོས་གསུངས་སོ། །
རིག་པ་དེ་ལས་ནི་བདུན་པ་ཆོར་བ་ཀྱན་ཏུ་འབྱུང་སྟེ། ཆོར་བའི་གཞི་ལས་
བརྒྱུད་པ་སྟེད་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། སྟེད་པ་དེ་ལས་དགུ་པ་ལེན་པ་སྐྱེ་
བར་འགྱུར་བ་སྟེ། ལེན་པ་དེ་ལས་བརྩ་བ་སྟེད་པའི་ལས་འབྱུང་བ་དང་སྟེད་
ལས་དེ་ལས་བརྩ་གཅིག་པ་སྐྱེ་བ་འབྱུང་བ་ལགས་སོ། །སྐྱེ་བ་དེ་ཡོད་ན་ཐུ་
ངན་བྱེད་པ་དང་ན་ཁྱ་དང་། འདོད་པས་ཤོངས་པ་དང་འཆི་བ་དང་འཇིགས་པ་
སོགས་ཀྱི་སྐྱས་སྐྱེ་ངག་འདོན་པ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་སོགས། ཐུག་བསྐྱེལ་
ཀྱི་ཕྱང་པོ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་འདི་རྣམས་འབྱུང་སྟེ། འདི་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་
ཀྱི་ཉེན་འགྲེལ་ཐུགས་འབྱུང་དང་ཡང་དེ་ཐུགས་བརྒྱུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་
ཁྱ་ཤི་སྐྱེ་བ་ལས་འབྱུང་བ་སྐྱེ་བ་ཡང་སྟེད་པ་ལས་འབྱུང་བ་སོགས་སྐྱར་རོ། །

དེ་ལྟར་ན་འང་རྣམ་བྱང་སྟོགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་མ་རིག་པ་འགགས་པས་
སྒར་བཤད་པའི་རྒྱ་བ་དང་འཆི་བ་དང་སྤྱང་ན་སོགས་འདི་ཀྱན་འགག་པར་
འགྱུར་རོ། །དེས་ནི་མ་རིག་པ་འགགས་པས་འདུ་བྱེད་འགགས་པ་སོགས་
དང་ཡང་རྒྱ་ལེ་འགགས་པ་གང་ལ་རག་ལས་ན་སྐྱེ་བ་འགགས་པས་རྒྱ་ལེ་
འགགས་པ་ཡང་སྤིད་པ་འགགས་པ་ལས་བྱུང་བ་སོགས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

སྒར་བཤད་པ་ལྟར་རྟེན་གཞན་དང་ལྟན་ཅིག་བཤད་པ་དང་བཅུ་
གཉིས་པ་ལ་རྒྱ་ལེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱ་བ་ཡིན་ཡང་རྒྱ་ལེ་ཡན་ལག་ལྷག་མ་
ནི། ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་འདི་རྒྱལ་བ་ཡི།
དབང་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གི་མཛོད་ཀྱི་ནང་ནས་གཅེས་པ་སྟེ་སྟོང་པོ་
དང་ཟབ་མོ་སྟེ། རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་གནས་ཡིན་པས་སོ། །གང་ཟག་གང་
གིས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་འདི་ནི་རིགས་པས་ཡང་དག་པར་ཤེས་
ཤིང་མཐོང་བ་དེས་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི་
རིག་པ་ཡིན་པས་རྣམ་པ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །

སྒར་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི་
མདོ་ལས་གསུངས་པའི་གོ་རིམ་ལྟར་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཞན་གྱི་དབང་དུ་
བྱས་པ་ཡིན་ལ་ཆར་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི་ལམ་རིམ་སོགས་ནས་
བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་དེ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པའི་འཆོ་བ་

དང་ཚུལ་བ་དང་། དམ་པ་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་དག་དང་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་།
 ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་དང་བརྒྱད་པོ་འདི་ཉིད་ལ་འཕགས་པའི་ལམ་ཀྱི་ཡན་
 ལག་བརྒྱད་ཅེས་བྱའོ། །བརྒྱད་པོ་འདི་ནི་ཉོན་མོངས་ཞི་བའི་ཐར་པ་ཐོབ་པར་
 བགྱི་བའི་སྤྲད་དུ་བསྐྱོམ་པར་བགྱིའོ། །དེ་ཡང་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ནི་ཆོས་ཀྱི་
 རོན་ལེགས་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་དང་འཆོ་བ་ནི་ཁེ་བྱེད་པ་སོགས་ལོག་
 འཆོ་སྤངས་པའི་འཆོ་བ་དང་། ཚུལ་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བཙོན་འགྲུས་དང་
 དག་ནི་རང་གིས་ལེགས་པར་རྟོགས་པ་གཞན་ལ་སྟོན་པ་དང་ལས་ཀྱི་མཐའ་
 ནི་མི་དགེ་བ་མི་བྱེད་པ་དང་། རྟོག་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་རོན་ལ་དཔྱེད་པ་དང་། དམ་
 པ་ནི་དགེ་བའི་དམིགས་པ་རྣམས་དམ་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི་དམིགས་པ་
 ལས་སེམས་མི་གཡེང་བ་ཡིན་ཏེ་དེ་དག་ལ་ད་དུང་ཞིབ་ཆ་བྱེད་རྒྱ་ཡོད་དོ། །

སྐྱེ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་འདིས་མཆོན་ཏེ་ཉེར་ལེན་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་ནི་
 སྤྱག་བསྐྱེལ་བདེན་པ་ཡིན་ལ་སྤེད་པ་སྟེ་འདོད་སྤེད་སོགས་ཉོན་མོངས་དང་
 ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ཞེས་བགྱི་བ། འདི་ནི་སྤྱག་བསྐྱེལ་བདེན་པ་དེ་ཡི་ཀྱན་
 འབྱུང་བདེན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ་འདི་རྣམས་ལས་སྤྱག་སྐྱེལ་ཀྱན་འབྱུང་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་ཀྱན་འབྱུང་འདི་རྣམས་འགོག་པ་སྟེ་སྤོང་བ་
 ལས་ནི་ཐར་པ་འགོག་པའི་བདེན་པར་འཛིག་པ་ལགས་ཏེ་ཐར་པ་དེ། འཐོབ་
 པར་བགྱིད་པའི་ཐབས་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་སྤར་བཤད་པ་དེ་བརྒྱད་པོ་

དེ་ལས་གྱི་བདེན་པ་ལགས་སོ། །བདེན་བཞི་གོང་དུ་སྟོས་པ་དེ་ལྟར་ལགས་
པས་ན་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་དེ་རྣམས། མཐོང་བ་སྟེ་ཤེས་པ་དང་
རྟོགས་པར་བགྱི་བའི་སྤང་དུ་དུས་རྟག་དུ་བཙོན་པར་བགྱི་ལོ། །

འོ་ན་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ཞེས་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན་ཡོད་དེ་དེ་དག་
འཕགས་པས་རི་ལྟར་གཟེགས་པ་ལྟར་བདེན་གྱི་བྱིས་པ་རྣམས་ནི་སྤྱག་
བསྐྱལ་ལ་བདེ་བར་འདུ་ཤེས་ནས་འབྲུལ་པའི་བྱིར་རོ། །ཐར་པ་དེ་བྲིམ་པས་
ཐོབ་མི་རུས་སམ་སྟམ་ན། རུས་པའི་ཚུལ་དག་སྟོང་དུ་མ་ཟད། སྟོན་རང་གི་
པར་ན་ཕུན་ཆོགས་གྱི་དཔལ་གནས་པའི་བྲིམ་པ་སྟོན་པའི་ཡབ་སོགས་
ཤྱ་གྲུ་མང་པོ་དང་གཟུགས་ཅན་སྟོང་པོ་སོགས་བྲིམ་པ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་།
བདེན་བཞིའི་གནས་ཚུལ་ཤེས་པའི་སྟོབས་གྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་ཚུ་བོ་སྟེ་རྒྱ་
མཆོ་ལས་བཀྲལ་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་བགྱིས་སོ། །འོན་ཀྱང་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་
ཅན་སྟོང་པོ་ནི་རྒྱན་ཞུགས་ཡིན་པར་མདོ་ལས་བཤད་དོ། །སྟོན་བྱོན་པའི་
སངས་རྒྱས་སོགས་འཕགས་པ་གང་དག་ཐར་པའི་ཆོས་མདོན་དུ་བགྱིས་པ་
མང་པོ་བྱུང་བ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་། ཐར་པ་སོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་ཡང་
རང་རང་གིས་བདེན་བཞི་སོགས་ཉམས་སུ་སྦངས་ཏེ་ཐོབ་པ་ཡིན་གྱི་དེ་ལྟ་
མ་ཡིན་པར་དེ་རྣམས་གནམ་ལས་ཆར་བབས་པ་ལྟ་བུ་མ་ལགས་ཤིང་ལོ་
རྟོག་སྟེ་བ་བཞིན་དུ། ས་རུམ་ནས་ཀྱང་འཕྲོན་པ་མ་ལགས་ཏེ་དེ་དག་ནི་སྟོན་

ཀྱི་དུས་སྟེ། ཉོན་མོངས་ལ་རག་ལས་པ་སྟེ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཅན་
 སོ་སའི་སྐྱེ་བོར་བས་པ་སྟེ་བད་དོ། །བསྐྱེངས་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་འཇིགས་མེད་
 ཞེས་བོས་ནས་སྤྱོད་ལ་ཏ་ཅང་མང་དུ་གསོལ་བ་སྟེ་ཁྱ་ཅི་འཆལ་ཏེ། མདོར་ན་
 བན་པའི་གདམས་ངག་གི་དོན་གྱི་སྦྱང་པོ་འདི་ལགས་ཏེ། གང་ཞེན་སྤྱོད་
 ཀྱིས་སྐྱགས་དུལ་བར་མཛོད་ཅིག་གོ་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན་བཅོམ་ལྡན་འདས་
 ཀྱིས། མདོ་ལས་སེམས་ནི་དགོ་མི་དགོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་བ་དང་
 གནས་པའི་རྩ་བ་ལགས་པ་སྟེ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱལ་པོ་
 སྤྱོད་ལ་དེ་སྐད་ངག་གིས་གདམས་པ་གང་ལགས་པ་དེ། བསམ་པ་སྟེ་མ་ལུས་
 བར་དགོ་སྤྱོད་གིས་ཀྱང་བགྱི་བར་དཀའ་ན་བྱིམ་པས་ལྟ་ཅི་སྤྱོས་སོ། །དེ་
 ལྟར་ནའང་འདི་ལས་ཆ་ཤས་ཅམ་གང་ཞིག་སྤྱོད་ཀྱས་པའི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་
 དེའི། ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་སྟེ་བསྐྱབས་ནས་སྤྱོད་ཀྱིས་སྐྱེ་ཆེ་འདི་དོན་ཡོད་པར་
 མཛོད་ཅིག་ ཡང་སྤྱོད་ཀྱིས་རང་གཞན་ཀྱན་གྱི་དགོ་བ་བྱས་པ་ཀྱན་ལ་རྗེས་
 སྟེ་ཡི་རང་ཞིང་། དེར་མ་བད་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་ལེགས་པར་
 སྤྱད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པར་བགྱི་བའི་སྤྱད་དུ་
 ཡོངས་སུ་བསྤྱོས་ནས། དེ་ནས་རྗེས་སྟེ་ཡི་རང་བ་དང་བསྤྱོས་པའི་དགོ་བའི་
 ཕྱང་པོ་འདི་ཡིས་རྒྱལ་པོ་སྤྱོད། སྐྱེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་ལྟ་དང་མི་ཡི། འཇིག་
 ཉོན་ཀྱན་གྱི་དཔལ་དང་འདིར་འགྲེལ་བར་རྣལ་འབྱོར་ལ་དབང་མཛོད་པའི་

དོན་དུ་བཤད་ཅིང་རྩ་བ་གསུམ་དུ་དཔལ་འབྱོར་སྒྲུང་བ་ལྟར་བྲུས་སོ། །འབྱོར་
 པ་ལ་དབང་དུ་མཛད་ནས། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་གི་
 སྟོན་པ་ཅི་འདྲ་བ་དེ་འདྲ་བ་ཡི་སྟོན་ས། རྩེ་བོ་ཕྱག་བསྐྲུལ་གྱིས་ཉམ་ཐག་པ་
 མང་པོ་རྩེས་སུ་བཟུང་སྟེ། བྱང་སེམས་སྲིད་པ་ཐ་མ་བར་འབྱུངས་པ་སྟེ་སྟེས་
 ནས་ན་བ་དང་རྒྱ་བ་དང་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཉི་ཕྱག་རྣམས། དོན་
 འདི་ནི་འགྲེལ་པ་དང་བསྤྱན་ལ་ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་ནས་ཟེར་བ་ནི་མ་འབྲེལ་
 ཉེ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ནས་འདོད་ཆགས་སོགས་སྤྱར་སྟོང་མི་དགོས་པའི་བྱིར་
 རོ། །བསལ་ཉེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་སྟེ་ཞིང་དག་པར་སངས་རྒྱས་སྐྱེ་ཆེ་
 རིང་བ་ནི་དཔེར་ན་བདེ་བ་ཅན་གྱི་བཙུན་ལྟར་འདས། འོད་དཔག་མེད་དང་
 འདྲ་བར་འཛིག་ཉེན་གྱི། མགོན་པོ་སྐྱེ་ཆེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བར་
 མཛོད་ཅིག དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ནས་སངས་རྒྱས་དེའི་ཤེས་རབ་
 ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་སྦྱིན་པ་
 གཏོང་བ་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་ཆེན་པོ་རྒྱས་པ་དང་
 སྟོན་དང་བྲལ་བ་བྱི་མ་མེད་པའི་ཚུལ་ནི། ལྟ་ལུལ་མཐོ་རིས་དང་ནམ་མཁའ་
 བར་སྒྲུང་དང་ནི་ས་སྟོང་མེད་ལུལ་དུ་རྒྱས་པར་མཛད་ནས། ས་ལ་གནས་
 པའི་མི་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་མཐོ་རིས་ཀྱི་ལྟའི་བྱ་རྣམས་ནི་ན་ཚུང་ལྟའི་
 བྱ་མོ་གཞོན་ཏུ་མཆོག་རྣམས་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པའི་

བདེ་དགས་དགའ་བ་རྣམས་ཀྱང་འདྲོད་པ་ལ་ཆགས་པའི་སྲིད་པ་ངེས་པར་
རབ་ཏུ་ཞི་བར་མཛད་དེ། སྡོད་དུ་རུང་བར་བྱས་ནས་འཕགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་
སོགས་ལ་འགོད་པར་བྱ་ལ་གཞན་དོན་དུ་ཉོན་མོངས་པས་ཉམ་ཐག་པའི་
སེམས་ཅན་གྱི་ཚིགས་རྣམས་ཀྱི་འཛིགས་པ་སྟེ་གང་ཞེན་སྟེ་བ་དང་། འཆི་
བ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་མཛད་ཅུས་པ་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་
ཀྱི་གོ་འཕང་ཉིད་བརྟེན་པ་སྟེ་ཐོབ་དགོས་ན་ལས། ནས་ཞེས་པ་སྟག་མ་ཅན་
ཡིན་ཡང་གཟུགས་སྐུ་ཐོབ་པའི་རྗེས་སུ་ཆོས་སྐུ་ཐོབ་དགོས་པའི་རིམ་པ་
སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་གཉིས་གཅིག་ཆར་དུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རང་དོན་དུ་འཛིག་ཏེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་མིང་ཅམ་
ཅམ་སྐྱས་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་སྦྱོས་པ་འགོག་གོ་གྱིས་བཞག་པ་དེ་ནི་སྦྱོས་པ་
ཐམས་ཅད་ཞི་ལ་མི་གཡོ་བ་སྟེ་འདི་ལ་འགྲེལ་བར་མི་བགྲེས་པའི་དོན་དུ་
བྱས་ནས་མི་ཟད་པར་བཤད་དོ། །མ་བསྟེངས་པ་ནི་མི་འཛིགས་པ་དང་འདི་
ལ་འགའ་ཞིག་ཏུ་བསྟོངས་མི་མངའ་བར་སྤང་ཡང་དོན་འདྲའོ། །འོངས་མི་མངའ་
བ་སྟེ་འཆི་བ་མེད་པའི་ཆོས་སྐུའི་གོ་འཕང་བརྟེན་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་པའོ། །
ཆིགས་བཅད་འདི་ནི་ཅུང་གོ་དཀའ་ཡང་འགྲེལ་བར་དོན་བསྐྱས་ཏེ་གཟུགས་
སྐུ་དང་ཆོས་སྐུ་གཉིས་ཐོབ་པར་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་དགོས་
པ་ལ་བཤད་དོ། །

དག་བཤེས་སྐྱ་ཡིས་གདམས་པའི་ཆར་རྒྱན་འདིས། །མི་རྩེ་རྒྱལ་པོ་
 ཐུགས་ཀྱི་མཆོ་རྒྱས་ནས། །རྒྱལ་སྤྱི་འཁོར་གྱི་ཉ་སྤལ་མང་པོ་དག།སྐྱོབས་
 མཛད་རེ་བ་ཡིད་བཞིན་སྐྱོངས་བར་འདི་གཞུང་དངོས་མིན་ལོ་སྟོན། །མཛེས་
 བོ་བདེ་སྐྱོད་བཟང་པོ་ལ་སྐྱོངས་པས་ན་བཤེས་པའི་སྐྱོངས་ཡིག།སྐྱོབ་དཔོན་
 ཆེན་པོ་འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱིས་མཛེས་པོ་བདེ་སྐྱོད་བཟང་པོས་བསྐྱར་བ་
 རྩོགས་སོ།། །

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་སྐྱ་ལེ་ཐམས་ཅད། རྩེ་ཡེ་ཤེས། དེ་བ་ལྟའོ་དང་།
 ལྷ་ཆེན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་བརྩེ་དཔལ་བཅེགས་ཀྱིས་བསྐྱར་ཅིང་ལྷས་ཏེ་གཏན་ལ་
 བབ་པའོ། །བྱར་འགའ་ཞིག་ལ་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་འདུག་རུང་། དོན་རྒྱ་འགྲེལ་
 དང་བསྐྱར་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་སུ་བྱངས་ཤིག །

སྐྱས་པ།

འཕགས་མཆོག་སྐྱ་སྐྱབ་དགོངས་དོན་ཟབ་ཅིང་ཞིག །

རྒྱ་འགྲེལ་དོན་འཛོར་སྐྱད་པའི་མཐུ་མེད་ཀྱང་། །

མཁས་པའི་གཞུང་མང་དབང་དུ་བཞག་བྱས་ཏེ། །

བཤད་པས་སྟོ་གྲོས་ལྡན་ལ་པན་གྱུར་ཅིག །

འོན་ཀྱང་ཉེས་པར་སྐྱས་པའི་ཆ། །

ཡོད་ན་འཕགས་མཆོག་སྐྱ་སྐྱབ་ལ། །

བཤེས་སྤྲིངས་ཀྱི་དགོངས་པ་གསལ་བར་བཤད་པའི་མཆན་འགྲེལ།

བཟོད་པར་གསོལ་ལ་ལེགས་པའི་ཕྱོགས། །

ལྷ་དང་སྒྲ་མ་རྣམས་ལ་མཆོད། །

ཅེས་བཤེས་སྤྲིངས་ཀྱི་དགོངས་པ་གསལ་བར་བཤད་པའི་མཆན་
འགྲེལ་འདི་ནི་ཤུག་ཀྱི་དགོ་སྤོང་དག་དབང་རྒྱལ་མཆན་གྱིས་བསྐྱེད་བ་ལྟར།
རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ལ་ཐོས་བསམ་ཅུང་ཟད་བགྱིས་པའི་རབ་འབྲམས་སྤྱི་
བ་བཤད་སྐྱབ་མིང་ཅན་གྱིས་བཤེས་སྤྲིངས་ཅ་བ་གསུམ་དང་རྒྱ་འགྲེལ་
སོགས་མཁས་པའི་མན་ངག་རྣམས་བསྐྱར་ནས་རང་སྒྲོས་ཇི་ལྟར་འོས་པ་
བཞིན་ཅེ་ནའི་མཆན་ཉིད་གྲ་ཆང་གི་སྒྲ་མའི་གོ་སར་གནས་པ་དེའི་ཆེར་
བགྱིས་པ་སྟེ། ཕྱིས་རང་ལོ་དོན་གཉིས་ཐོག་པར་དུ་བརྒྱུས་པའི་ཡི་གེ་པ་ནི་
ཏུ་ལི་ལ་ལུང་སྒྲོ་བཟང་དོན་གྲུབ་ལོ། །

མཆོད་ལོ། །

༡༡། །ཆ་གསུམ་གི་འགྲེལ་པ་བགཏགས་གཏོར་གཏོར་ཚུལ་དང་ བཅས་པ་བཞུགས་སོ། །

ཆ་གསུམ་གི་འགྲེལ་པ་བགཏགས་གཏོར་གཏོར་ཚུལ།

༡༡། །རབ་འབྲམས་རྒྱལ་བའི་མཐུ་སྟོབས་རྒྱས་པའི་དབྱང་། །གཅིག་
བསྐྱུས་རིག་སྒྲགས་འཆང་བ་ཀྱན་གི་དཔལ། །སྤང་སྤིད་བྲེགས་པ་སྡེ་བརྒྱད་
ཡོངས་གི་རྩེ། །བཅོམ་ལྷན་རྩོད་རྩེ་འཛིན་པའི་ཞབས་ལ་འདུད། །གང་ཞིག་
བསྟེན་ན་མི་མཐུན་སྟོགས་ཞི་ཞིང་། །མཐུན་རྒྱུན་འདོད་དོན་འགྲུབ་པའི་
ཐབས་གི་ཆ། །སྟོགས་སྦྱོང་གཏོན་ལ་མཆོད་ཅིང་འཕྲིན་བཅོལ་བའི། །ཆ་
གསུམ་གཞུང་གི་བཤད་པ་ཅུང་ཟད་བྲི། །

འདི་ལ་གསུམ། སྟོན་འགྲོ་སྦྱིར་བཤད་པ། འགྲེལ་པ་ཉིད་བཤད་པ།
འཕྲོས་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྦྱིར་སངས་རྒྱས་གིས་གདུལ་བྱའི་འགལ་རྒྱུན་སེལ་ཞིང་
མཐུན་རྒྱུན་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་གི་རིམ་པ་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་། དེའི་ནང་ནས་
འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་གི་ལྷ་དང་གཏོན་གི་རིགས་ལ་མཆོད་པའི་
ཚུལ་མང་དུ་བཤད་ལ། བྱད་པར་དུ་སྒྲགས་སྟོགས་དུ་མ་དང་བརྒྱ་ཅིའི་ཆ་ག་
སོགས་ནས་སྟོགས་སྦྱོང་དང་གཏོན་གི་རིགས་ལ་གཏོར་མ་སྦྱིན་པའི་ཚུལ་
མང་དུ་འབྲུང་ཞིང་། དེ་དག་གི་གནད་བསྐྱུས་པ་ནི་ད་ལྟ་ཆ་གསུམ་དུ་གྲགས་

བ་འདིའོ། །སྟག་དུ་འབྲལ་གྱི་འགལ་རྒྱུན་རྒྱུག་བ་ལ་སྟོགས་སྟོང་རྣམས་ལ་
མཆོད་ཅིང་བསྐྱལ་བ་ནི་གལ་ཆེ་བར་སེམས་ཏེ། གསང་བ་དེ་འཇིགས་
གསུམ་དང་ཀྱན་ཆེ་སོགས་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་མངོན་དཀྱིལ་གྱི་སྐབས་སུ་ནི་
འདི་རྣམས་ལ་གཏོར་མ་ཕུལ་ཏེ་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་བའི་ཚུལ་ཆོ་ག་དུ་མ་
ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་དཀྱིལ་འཁོར་སྐབ་པའི་སྐབས་ཙམ་དུ་མ་ཟད། གང་ཟག་གཞན་
ནད་གདོན་གྱིས་ཟིན་བ་ལ་ཡང་སྟོགས་སྟོང་རྣམས་ལ་མཆོད་ཅིང་འཕྲིན་
ལས་བཅོལ་ན་པན་བྱུང་ཆེ་ཞིང་ཕྱག་ལེན་དུ་འང་སྤང་ལ། གདོན་བགོགས་གྱི་
རིགས་ལ་གཏོར་མ་སྦྱིན་ཞིང་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་བའང་པན་པའི་རྒྱུན་དུ་
འགྱུར་རོ། །ཆ་གསུམ་ལ་ནི་རྒྱས་བསྐྱུས་གསུམ་སྤང་ཡང་ད་ལྟའི་ཕྱག་ལེན་
འདི་ནི་འབྲིང་པོའི་དབང་དུ་མཛད་པར་སེམས་ལ། ཀྱན་རིག་ལྷེ་ཀ་ཆེན་ལས་
ནི་འདི་བསྐྱུས་བ་ཡིན་པར་བཤད་དེ། འབྲིང་གི་བསྐྱུས་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི། བསྐྱུས་
བ་དངོས་མིན་ནོ། །ཆ་གསུམ་ཞེས་བ་ནི་གཏོར་མ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
ལ། དེ་ཡང་སྟོགས་སྟོང་དང་གདོན་དང་བགོགས་གྱི་གཏོར་མ་གསུམ་སྟེ། རོ་
རྩི་འབྱུང་བ་ལས། གཏོར་མ་དང་པོ་གཉིས་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་། རོ་པོ་
འབྲས་བགོགས་གཏོར་དང་གསུམ་བྱ་བར་གསུངས་ལ། སྟོང་རྒྱུད་ལས་ནི།
གཞོན་སྦྱིན་སྦྱིན་པོའི་ཁ་ཟས་སུ། །གཏོར་མ་རྣམ་བ་སྣ་ཆོགས་བཞག། །ཅེས་

དང་། དེ་ནས་འབྲུང་པོ་ཀུན་གྱི་གཏོར་མ་བྲ། །སེམས་ཅན་བགྲེས་ཤིང་སྐོམ་
ལ་བརྟུང་བ་དང་། །ཕྱོགས་ན་གནས་པ་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་བརྟག། །དེ་ཡི་
གཏོར་མ་རི་ལྟར་མ་ཐུན་པར་བྲ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་འཆད་པ་ན། །རྒྱུ་
ཆེན་ལས། གཞོད་སྦྱིན་སྦྱིན་པོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བགོགས་དང་། ཕྱོགས་ན་
གནས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཕྱོགས་སྦྱོང་དང་། འབྲུང་པོ་ཀུན་ལ་ཞེས་སོགས་
ཀྱིས་གདོན་དང་། སེམས་ཅན་བགྲེས་ཤིང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཡི་དྲགས་ཀྱི་
གཏོར་མ་སྟེ་བཞི་བྲ་བར་བཤད་དོ། །

འབྲུལ་བའི་སྒྲགས་ནི་ཨ་ཀྲ་རོའམ། ན་མཆ་སཀ་ཏ་ཐུ་ག་ཏ་སྟེ་སོགས་
གང་རུང་སྟེ། རང་རང་གི་སྒྲགས་རྒྱས་བསྐྱུས་ཅི་རིགས་ཀྱི་མཐར་སྐྱར་ནས་
འབྲུལ་ཞིང་། ཕྱོགས་སྦྱོང་གི་མཆན་སྒྲགས་རྒྱས་པ་ནི། ཨོ་རུ་ཏ་ཡེ་ཞེས་
སོགས་ཡིན་ལ། བསྐྱུས་པ་ནི། ཨོ་ད་ཤ་དིག་ཞེས་སོགས་སོ། །འབྲུལ་བའི་
གནས་ནི་དགྱིལ་འཁོར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབས་སུ་སྐྱབ་ཁང་གི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བྲ་བ་
ཡིན་ཡང་། དེ་རི་ལྟར་བ་བཞིན་བྲ་དཀའ་བས་གནས་གང་ཡང་རུང་བར་སྟེགས་
ཀྱི་ཁར་ཚུ་གཉིས་ཉིད་སྟོད་རྣམས་དང་། གཏོར་མ་བཞི་བ་རྒྱན་དང་བཅས་
པ་བཤགས་པར་བཤད་ཅིང་། གཏོར་མའི་རྒྱ་ནི་རྒྱུ་ཆེན་ལས། འབྲས་ཡོས།
ཉིལ། འབྲས་ཆན། མེ་ཏོག་། རྩ། སྒན་ཆན། སྦྱུ་ཁྲ། དཀར་གསུམ། མངར་
གསུམ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་། བྲད་པར་བགོགས་གཏོར་ཤ་ཆང་ལ་སྤྱག་

དང་བཅས་པའི་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འདིར་ཆོག་ཟིན་ལ་ཟན་མ་བགྲངས་
ཀྱང་སོགས་སྒྲས་བཤད་ཅིང་། ད་ལྟ་གཏོར་མ་ཀྱན་ཟན་ལས་བྱ་བ་བཞིན་ཏེ་
རུང་ངོ་། །

ལྟ་གང་གི་སྒོ་ནས་བྱ་བ་ནི། བརྒྱ་ཅ་ལྟ་བུ་ལ་སྦྱར་རས་གཟིགས་གྱི་སྒོ་
ནས་བྱེད་པ་ལྟར་དེས་ཀྱང་རུང་མོད། དགྱེལ་འཁོར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབས་སུ་དེ་
དགྱེལ་འཁོར་གཙོ་པོའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་ཀྱང་ཆོག་ཅིང་། སྒོ་བ་དཔོན་ཀྱན་སྙིང་
གིས་རྩྱུ་མཛད་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་བྱ་བར་བཤད་པ་ལྟར་འདུལ་འཛིན་ཆེན་
པོས་ཀྱང་རྒྱུ་ཆེན་ལས་དེ་བཞིན་དུ་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །ད་ལྟ་བྱུག་ལེན་
ལ་ནི་བགེགས་གཏོར་གྱི་སྒོ་ནས་རྩྱུ་མཛད་དུ་བསྒྱུར་ཏེ་དེ་ཡང་རུང་ངོ་། །ནད་
པ་སོགས་གྱི་ཆེད་དུ་སྒོ་བྱར་གྱི་ཆ་གསུམ་བྱེད་ན་ནི། རང་ཉིད་སྐད་ཅིག་
གིས་རྩྱུ་མཛད་དུ་བསྒྱེད་ནས་ཁོ་བོ་སྦྱར་འདེན་མཆོད་བསྟོད་རྒྱས་བསྐྱུས་
གང་རུང་བྱས་ཏེ། གཏོར་མ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་འདུལ་ཚུལ་གཞུང་
ལྟར་བྱས་པའི་མཐར། དགྱེལ་འཁོར་ཆེན་པོའི་ཞེས་སོགས་སམ། བདེན་
སྒོ་བས་བརྗོད་པ་ཅམ་བྱས་ཏེ། གཏོར་མ་བྱིར་སྐྱུལ་ནས་ཤེར་སྙིང་གི་སྒྲོག་པ་
བྱ་སྟེ་ཅུང་ཟད་ཅིག་འོག་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ། །བསྐྱུས་པ་ལ་ནི་ཁོ་བོ་སྦྱར་
འདེན་གྱི་སྒྲོར་བཞག་ཀྱང་ཆོག་གོ། །

གཉིས་པ་འགྲེལ་པ་ཉིད་བཤད་པ་ལ་གསུམ། གཏོར་མ་བྱིན་རྒྱབས་བྱ་
བ། འབུལ་ཚུལ་སོ་སོར་བཤད་པ། དུལ་ནས་གཤེགས་གསོལ་བྱ་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། འབུལ་འཇོན་པའི་ཀུན་རིག་གི་ཆ་གསུམ་ལས། གཏོར་མ་ཆ་
གསུམ། ཡི་དྲགས་ཀྱི་གཏོར་མ། ཉེར་སྟོད་དང་བཅས་པ་བཤམས་ལ།
བསངས། གཟི་བྱིན་བསྐྱེད་ནས་མཆོད་པ་རྣམས་སྤར་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
ཞེས་འབྱུང་བ་ཅེས་ལས་གཏོར་མ་བསྐྱེད་ཚུལ་མི་སྤང་བ་ལྟར། ད་ལྟ་བུ་
ལེན་དུ་འང་གཏོར་མ་སྤགས་དང་བྱག་རྒྱས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་
བསྐྱེད་པར་མི་མཛད་ཅིང་། བསྐྱེད་ཀྱང་མི་འགལ་ཞིང་ལེགས་པས་བསྐྱེད་ན།
ཀུན་རིག་གི་སྟོན་འགྲོའི་སྐབས་བཞིན་ནམ་བུ་ཅའི་གཏོར་མ་བྱིན་རྒྱབས་
ལྟར་བྱ། བསངས་པ་ནི་ཀུན་རིག་ལ་བཟོ་ཡསྒྲ་དང་། སྤྱི་འགྲོ་ལ་བཟོ་ཨ་མི་
ཏས་བསངས། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ནི་འདིར་སྤགས་བྱག་དང་བྱག་རྒྱ་
གི་སྟོན་ལོན་ལ། དང་པོ་ཆོས་ཉིད་རྣམ་དག་གི་བྱག་རྒྱ་ནི་གཡས་པའི་
མཐེ་བོས་མཐེ་ཁུ་ཆུང་མནན་ཏེ་སོར་མོ་སྤག་མ་གསུམ་སོ་སོར་བསྐྱེད་བ་
དང་། དེའི་སྤགས་དོན་ལ། ཨོ་སྤྱ་སྤྱ་མ་ནི་རང་བཞིན། བེ་ཤུགྱེའི་བེ་ནི་རྣམས་
པར། ཤུགྱེ་ནི་དག་པ། རྣམ་ཆེ་ནི་ཆོས་ཉིད། བཟོ་སྤྱི་ནི་དོ་རྩེའི་དངོས་བྱུག་
ཐོག་མའི་ཨོ་ནི་སྤགས་ཀྱི་འགོ་འདྲན་དང་། མཇུག་གི་ཧྲུ་ནི་སྤགས་ཀྱི་ས་
བོན་ཏེ་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་བྱེད་དོ། །

བསྐྱུས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ནམ་པར་དག་པའི་ཆོས་ཉིད་གྱི་དོ་རྗེའི་
དངོས་གྲུབ་ཅེས་པ་སྟེ་འདིས་སྦྱོང་བའོ། །

གཉིས་པ་ནམ་མཁའ་མངོན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ནི་ཐལ་མོ་བཀན་ལ་སྟེམ་པའི་
ཚུལ་དུ་བྱས་པ་དཔལ་བར་བཞག་ཅིང་། དེའི་སྒྲགས་དོན་ལ། ན་མཉམས་རྩ་བ་
ག་ཏུ་སྦྱོ་ནི་ཕྱག་འཆལ་ལོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ། བེ་ཤུ་ནི་སྣ་
ཆོགས། ལུ་ཁེ་སྦྱོ་ནི་སྣ་ནས། སར་ཏཏ་ནི་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། ཁི་ནི་ནམ་
མཁའ། ལྷན་ཏེ་ནི་འཕགས་པ། སྤར་ཏེ་ནི་འཕྲོ་བའམ་བྲུབ་པ། ཏི་མི་ནི་འདི།
ག་ག་ནི་ནམ་མཁའ། ཁི་ནི་དབྱེངས་སུ། སྤྲུ་ནི་གཞི་ཚུགས་སམ། ལེགས་
པ་སྦྱིན་ཞེས་པ་སྟེ་འདིས་མང་ཐོར་སྟེལ་བའོ། །

གསུམ་པ་བདུད་ཅི་འབྲེལ་བའི་ཕྱག་རྒྱ་ནི་ལག་པའི་སོར་མོ་བསྟོལ་ལ་
གྲང་མོ་གཉིས་ཅེ་མོ་སྐྱར་ནས་བཅག་སྟེ་དཔལ་བར་བཅིངས་ཤིང་བསྟེམ་ལ།
སྒྲགས་ནི་ཨོ་ཨ་མི་ཏེའི་མ་རི་ཏེ་ནི་འཆི་བ་དང་། ཨ་དགག་ཆིག་ཡིན་པས་
ཐད་འགྱུར་ལ་འཆི་མེད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནའང་། དོན་འགྱུར་ལ་བདུད་ཅིར་
བསྐྱུར་བའོ། །ཁྱི་པཎ་ནི་དེར་བསྐྱུལ་ཞིང་གསལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། འདིས་
བདུད་ཅིར་སྐྱུར་བར་བྱེད་དོ། །

བཞི་པ་འདོད་དོན་འབྱུང་བའི་ཕྱག་རྒྱ་ནི། གཡོན་དོ་རྗེ་ཁུ་ཚུར་སྟོང་ཁར་
བཞག་ཅིང་། གཡས་མཆོག་སྦྱིན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། སྒྲགས་ལ་ཨོ་ཨ་ཀླ་རོ་ནི་

ཨ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཐུ་ཁི་ནི་སྟོའོ། །སར་རྒྱལ་མོ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ། །ཨུ་
 རུམ་ན་ཏ་ཏ་ནི་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟེ། ཨ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་སྐྱེས་པའི་
 ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོའོ་ཞེས་པའོ། །འདིས་སོ་སོའི་འདོད་པ་སྐྱབ་པར་
 བྱེད་དོ། །

ལྷ་པ་རྒྱ་ཆེན་ཤུགས་ལྡན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ། གཡས་པ་ཁྱོ་བོའི་ཁུ་ཚུར་
 བཅིངས་ཏེ་བསྐྱེངས་ནས་རྩས་ལ་གཏད་ཅིང་སེ་གོལ་གདབ། ལྷགས་ནི། ར་
 མཐ སར་ཏ་སྤ་ག་ཏ་ནི་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ། ཨ་ཕ་ལོ་གི་
 ཏེ་ནི་ཀུན་ནས་གཟིགས་པ། སལྷ་ར་སལྷ་ར་ནི་ཡང་དག་པར་རམ་ཀུན་ནས་
 རྒྱས་པ་རྒྱས་པའོ། །འདིས་སོ་སོར་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །

རྒྱག་པ་དབང་བསྐྱར་འཁོར་ལོའི་ཕྱག་རྒྱ་ནི་གཡས་པ་མི་འཛིགས་པའི་
 ཕྱག་རྒྱ་དང་། ལྷགས་ལ་རུ་རུ་ནི་ལྷ་ལ་བོད་པའི་ལྷགས་དང་སྤ་རུ་ནི་གསལ་
 བར་བྱེད་པ། རྩ་ལ་ནི་གཟི་བརྒྱུད་འབར་བ། ཏིལ་ནི་གནས་པ། སིརྩ་ལོ་རྩ་ནི་
 ཐོགས་མེད་དུ་བྱུང་པའི་སྤུན་ཞེས་བཤད་ཅིང་། དེའི་སིརྩ་ནི་བྱུང་པ། ལོ་རྩ་
 ནི་སྤུན་ཞེས་པ་སྟེ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་སྐད་དོད་དངོས་སུ་མི་གསལ་ལོ། །སར་
 ཨ་ཐ་ནི་དོན་ཐམས་ཅད། སྤ་རྩ་ནི་ཞེས་པ་བྱུང་པ་དང་འབྱུང་པ་གང་རུང་དུ་
 འབྱུང་ཞིང་། སྤ་རྩ་ནི་སྤར་ལྟར་དོ། །འདིས་མཉམ་པོར་ཐོབ་པར་འབྱུང་དོ། །
 ལྷགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་འདི་ནམས་ལ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བ་རེ་ཡང་འབྱུང་དོ། །དེ་

ནས་བདེན་པའི་བྱིན་བཤམ་བྱ་བ་ནི། སྐྱབ་པ་པོ་བདག་གི་བསམ་པ་རྣམ་པར་
དག་པའི་སྟོབས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱིན་ཚབས་ཀྱི་
སྟོབས་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པའི་སྟོབས་རྣམས་ཀྱིས། བདག་
ཅག་གི་འདོད་པའི་དོན་རྣམས་གང་དག་ཡིད་ལ་བསམ་པ་ཀྱན་ནམ། དེ་དག་
ཐམས་ཅད་ཅི་ལྟར་རིགས་པར་ཐོགས་པ་མེད་པར་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག ། ཅི་
ལྟར་རིགས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་མིན་ནའང་སྐབས་ཀྱི་འདོད་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་
རྣམས་དང་། ཐོགས་པ་མེད་པ་ནི་བར་ཆད་མེད་པར་སྐྱར་དུ་དང་། འབྱུང་
གྱུར་ནི་འབྱུང་པར་ཞོག་ཅེས་པའོ། །

གཉིས་པ་འབྲེལ་ཚུལ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྟོགས་
སྐྱོང་སྐྱོན་དངས་ནས་འབྲེལ་བ་ལ་སྐྱོན་འབྲེན་ནི། སྟོས་ཐོགས་ཏེ་བྱས་མོ་
འཇུགས་པའམ། མིན་ཡང་རུང་སྟེ། མགོན་པོ་སྟོགས་སྐྱོང་ཀྱན་འདིར་
གཤེགས་ཤིང་གདན་ལ་བཞུགས་སུ་གསོལ། འོན་ཀྱང་ད་ལྟའི་དུས་ནི་སེམས་
ཅན་སྟེགས་མ། ཆེ་སྟེགས་མ། ཉོན་མོངས་སྟེགས་མ། དུས་སྟེགས་མ། ལྷ་བ་
སྟེགས་མ་ལྟ་བུ་བཞོ་བའི་དུས་སྐབས་འདིར་ནི་གཤེགས་ཤིང་བཞུགས་པའི་
གནས་ངན་ན་ཡང་། མགོན་པོ་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་རྒྱལ་བ་ཤུག་ཐུབ་པའི་
སྐྱོན་སྒྲར་དེའི་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་རྣམས་སྐྱང་ཞིང་སྐྱོབ་པར་ཁས་
ལངས་པའི་དོན་སྐྱབ་པ་དང་། དེར་མ་ཟད། བདག་ཅག་རྣམས་ལའང་ཕན་

གདགས་པའི་ཕྱིར་དུ་གནས་འདི་ཉིད་དུ་གཤེགས་སུ་གསོལ། ཞེས་མདོར་
 བསྟན་ནས། མགོན་པོ་ཕྱོགས་སྐྱོང་དེ་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་ལ་དབང་བསྐྱར་
 བས་དབང་དང་ལྡན་པ་དང་། སྤྱིང་རྩེ་ཆེ་ཞིང་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་། ཐུགས་
 དམ་ཆོག་ལ་གནས་པ་དང་། དཀྱེལ་པོ་ཆེ་ནི་སྟོ་ཁོང་ཡངས་པ་ལ་བཤད་དེ་
 ཐུགས་དགོངས་རྒྱ་ཆེ་བའོ། །དེ་གང་ཞེ་ན། སྤྱིང་གི་ཆངས་པ་དང་། འཤར་གྱི་
 བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པ་ལྟ་དང་། འཤར་སྤྱིའི་མེ་ལྷ་བྱང་སྟོང་རྣམས་དང་། ཡི་
 དུགས་གྱི་རིགས་སུ་གཏོགས་པ་སྟོ་ཕྱོགས་གྱི་གཤེན་རྩེ་དང་། སྟོ་རུབ་གྱི་
 སྤྱིན་པོ་དང་། རུབ་ཕྱོགས་གྱི་སྤྱི་དང་། རིགས་འཇིན་རུབ་བྱང་གི་རྒྱུང་ལྷ་
 དང་། བྱང་གི་གཞོན་སྤྱིན་རྒྱལ་པོ་དང་། བྱང་འཤར་འབྱུང་པོའི་གཞོན་གྱི་བདག་
 པོ་དབང་ཐུག་ཏེ། ཕྱོགས་སྐྱོང་གི་འཁོར་དེ་དག་རང་རང་སོ་སོའི་དབང་པོ་
 སྟོ་གཙུག་པོའི་སྐྱར་སྟོན་པ་ཆངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པ་ཕྱོགས་
 བཅུའི་འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་བཞུགས་སོ་འཆལ་བ་སྟེ། རི་སྟེང་མཆིས་པ་ཐམས་
 ཅད་སངས་རྒྱས་གྱི་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་སྤྱད་དུ་གནས་འདིར་སྤྱན་འཛེན་ན།
 འགྲོ་བའི་དོན་གྱི་ཕྱིར་དུ་བྱེད་རྣམས་ལ་མཆོད་པར་བྱེད་གྱིས་གཤེགས་སུ་
 གསོལ་ལོ། །

ཨེ་ཆེ་ཉི་ནི་ཚུར་སྤྱོན་ཚུར་སྤྱོན། ད་འདི་ཀ་ནི་ཕྱོགས་བཅུའི། ལོ་ཀ་སྤྱི་
 ལ་ནི་འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ། ས་སྤྱི་རི་ཕྱར་ནི་འཁོར་དང་བཅས་པ། ས་མ་ཡ་ནི་

དམ་ཚིག་ཅན་ནོ། །རུ་ཏ་ཡེ་ནི་དག་པོ་སྟེ་དབང་ལྡན་ནམ་དབང་ལྡན། །ལ་ཏ་
ས་ཏ་སྟེ་ཨ་ཁྱི་ནི་མིག་བརྒྱ་སྟོང་པ་ལ་སྟེ། །ལ་ཏ་བརྒྱ། ས་ཏ་སྟེ་ཨ་ཁྱི་ནི་
མིག་གོ། །ཨ་ཁྱི་ནི་མེ་སྟེ་མེ་སྟེ། །ཡ་མ་ཡེ་ནི་གཤེན་རྩེ་ལ། སྟེ་རུ་ཏ་ཡེ་ནི་ཚུ་
བདག་ལ། བ་ཡ་བེ་ནི་ཚུང་སྟེ་ཚུང་སྟེ། །ཀུ་བེ་ར་ནི་ལུས་ངན་སྟེ་གཏོར་སྟེན་
ལ། ལྷ་ཁྱི་ནི་སྟེང་གི་སྟེ་ལ་ཡེ་ནི་ཆངས་པ་ལ། སྟེ་རུ་ནི་ཉི་མ། ག་ཏ་ནི་གཟུགས་
ཨ་ཁྱི་པ་ཏ་ཡེ་ནི་ལྡན་པའི་བདག་པོ་ལ། ཅ་ཚུ་ནི་ཟླ་བ། རྟ་ཏ་ནི་ཚུ་སྟེ། ཨ་
ཁྱི་པ་ཏ་ཡེ་ནི་དེའི་བདག་པོ་ལ། ཨ་ཁྱི་ནི་འོག་གི། སྟེ་མེ་སྟེ་ལྷ་ཁྱི་སའི་ལྷ་མོ་
ལའམ་དེའི་ཆེད་དུ། ཨ་སྟེ་ར་ལྷ་ཁྱི་སྟེ་མ་ཡེ་ནི་གྱི་ཆེད་དུ་སྟེ། དེ་ཡང་སྟེ་ར་
ཆང་ཡིན་ཀྱང་ཨ་དགག་ཚིག་ཏུ་བཞག་པས་ཆང་མེད་དུ་འགྱུར་ཡང་། དོན་
ཐོབ་གྱིས་ལྷ་མ་ཡེ་ནི་དུ་འགྱུར་རོ། །རྟ་གི་ལྷ་ཁྱི་སྟེ་ཆེད་དུ་ཞེས་པའོ། །ས་སྟེ་
རི་མ་ར་ནི་འཁོར་བཅས། སྟེ་མ་ར་སད་ག་རི་ནི་བསྟན་བཀྱར་བ། ཨ་ཁྱི་པ་ཏུ་
ཚུ་ནི་མཆོད་ཡོན་སོ་སོར་བཞེས་ཞེས་སོ། །ཀ་མ་ལ་ཡེ་སྟེ་ནི་བརྒྱ་ལ་ཁྱི་
ཅས་པ་སྟེ་གདན་འབུལ་བའོ། །

དེ་ནས། ཨ་རུ་ཏ་ཡེ་ཞེས་སོགས་དང་མཆོད་སྟེགས་ཀྱི་དོན་སྟེ་ལྡན་
ལ། སྟེ་ནས་འཁྱེད་བར་ནི་ཞབས་བསེལ་ནས་རོལ་མོའི་བར་གྱི་མིང་རོ། །

དེ་ནས་བསྟོད་སྟེགས་ནི། དབང་པོ་དོ་རྩེ་འཆང་བའི་ལྷ་ནི་ལྷའི་དབང་པོ་
བརྒྱ་གྱིན་ཏེ་སྟེགས་མཆོད་དོ་རྩེ་འཆིན་པའོ། །དེ་ནི་སྟེ་རུ་ཏ་ཡེ་གསུམ་མན་ཆད་

གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྟེ། ལྷའི་གདོན་དངོས་སམ་དེའི་རིགས་གཏོགས་གྱི་
 བདག་པོ་ལོ། །དེས་གཙུག་གྲུས་པའི་ཤར་ཕྱོགས་གྱི་ལྷའི་གདོན་གྱི་ཚོགས་དང་
 བཅས་པ་ལ་མཆོད་པས་མཆོད་ཅིང་ཡོན་ཏན་གྱི་སྟོན་ས་བསྟོད་དེ། དེར་མ་
 ཟད་གྲུས་འདུད་གྱིས་ཕྱག་ཀྱང་འཆལ་བར་བྱའོ། །ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱེན་
 དངོས་ནི་རི་རབ་གྱི་སྟངས་གི་དབྱས་ན་ཡོད་ཀྱང་དེའི་སྒྲུལ་པ་གཅིག་ནི་རི་རབ་
 གྱི་ཤར་ཕྱོགས་སྟོང་བའི་ཚུལ་དུ་དེ་ན་ཡོད་པར་བཤད་ལ། བརྒྱ་བྱེན་ནི་ལྷ་
 དང་ལྷའི་གདོན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་ཡང་ལྷ་གདོན་མིན་ལ་དེའི་འཁོར་གྱི་ལྷ་ལ་
 གདོན་ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་དབྱེ་དགོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་སྟོང་གི་
 འཁོར་གཞན་ལའང་འདྲའོ། །མེ་སྟེ་སྟེག་བྱ་བ་བའི་ལྷ་ནི་མེ་ལྷའི་གཙུག་པོ་ལོ། །དེ་
 ཉིད་མེ་ལྷའི་དང་སྟོང་གཞན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྟེ། མེ་ལྷའི་རིགས་གྱི་གདོན་
 རྣམས་ཀྱི་བདག་པོ་ལོ། །དེ་དག་གཙུག་ཆེར་རི་རབ་གྱི་ཤར་ཕྱོགས་གནས་པ་སྟེ་
 ལྷག་མ་ནི་སྒར་སྒར་རོ། །གཤེན་རྩེ་ལག་ན་བེ་ཅོན་ཏེ་དབྱུག་པ་འཆང་བ་དེ་
 ཉིད་མ་མོ་ཀུན་གྱི་རྒྱལ་པོ་སྟེ། གཤེན་རྩེའི་གདོན་གྱི་རིགས་ཀུན་གྱི་བདག་
 པོ་སྟེ། དེ་ལ་སོགས་པ་སྟོ་ཕྱོགས་གདོན་གྱི་ཚོགས་དང་བཅས་པ་དང་། བདེན་
 དང་བྲལ་བ་ལེགས་ལྡན་ལྷ་ནི་སྟོན་པོའི་རིགས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྟེ་དེའི་
 གདོན་གྱི་བདག་པོ་ལོ། །དེ་སོགས་སྟོ་རུབ་གདོན་གྱི་ཚོགས་དང་བཅས་པ་
 དང་། ཞགས་པ་ཐོགས་པ་ཚུ་ཡི་ལྷ་ནི་སྟེ་རྒྱའི་རྒྱལ་པོ་སྟེ། རྒྱའི་རིགས་གྱི་གདོན་

གྱི་བདག་པོ་ལོ། །རྒྱང་སྟེ་སྟོག་ཀྱང་འཛིན་པའི་ལྷ་རིག་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ནི་རྒྱང་
 ལྷ་རྣམས་གྱི་གཙོ་བོ་ལོ། །དེ་ནི་རྒྱང་ལྷ་འཛིན་རིགས་གྱི་གདོན་གྱི་བདག་པོ་ལོ། །
 གཞོན་སྦྱིན་ལག་ན་དབྱུག་པ་ཐོགས་པའི་རྣམ་ཐོས་སྤྲུལ་ནི་ནོར་སྦྱིན་ཏེ།
 ནོར་ལྷ་འཛིན་རིགས་གྱི་གདོན་རྣམས་གྱི་བདག་པོ་ལོ། །དབང་དང་ལྷན་པ་འཛིན་
 པའི་ལྷ་དབང་ཕྱག་ནི་འབྱུང་པོ་ཀྱན་གྱི་རྒྱལ་པོ་སྟེ། འབྱུང་པོའི་གདོན་གྱི་
 རིགས་རྣམས་གྱི་བདག་པོ་ལོ། །སྟེང་གི་གདོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཆངས་པ་ཆེན་པོ་
 དང་། དེའི་ཕྱོགས་གཏོགས་ཉི་མ་དང་ཆེ་བ་དང་གཟའི་རྒྱལ་པོ་སྤྲུལ་གཙན་དང་།
 མིག་དམར་ལ་སོགས་གཟའ་གཞན་རྒྱ་སྐར་གྱི་ཆོགས་དང་བཅས་པ་དང་།
 འོག་གི་སྤྲུལ་སྟེ་ས་ཡི་ལྷ་ནི་སྤྲུ་ཆེན་བརྒྱད་དང་སའི་ལྷ་མོ་བཟླ་མ་དང་། ས་
 འཛིན་ལག་པ་ཆེན་པོ་དང་དམ་ཆོག་ཤེས་ཤིང་དེ་ལ་གནས་པའི་ས་བདག་
 གི་རིགས་གྱི་ཆོགས་དང་བཅས་པ་ལ་མཆོད་ཅིང་བསྟོད་དེ་ཕྱག་ཀྱང་འཆའ་
 ལོ། །ཆངས་པ་ལ་སྟོང་གསུམ་གྱི་བདག་པོ་ཆངས་པ་དང་། ཕྱོགས་སྟོང་
 བཅུ་འཛིན་ཆེན་གྱི་ཆངས་པ་གཉིས་བཤའ་ཅིང་། སྤྲ་མ་ཆེ་བ་དང་ཕྱི་མ་ཆུང་
 བ་སྟེ་ངོ་བོ་གཅིག་གོ། །གཞན་ལས་ཕྱོགས་སྟོང་བཙོ་ལྷ་བཤའ་ཀྱང་གཙོ་
 འཁོར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་བཅུ་འཛིན་སྟེ། ཉེ་དབང་ནི་དབང་པོའི་འཁོར་དང་།
 ཆོགས་བདག་ནི་གཞོན་སྦྱིན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་འཁོར་དང་། ཐགས་བཟང་རིས་ནི་
 ལོག་ཕྱོགས་བར་འདུའོ། །ཕྱོགས་སྟོང་གི་གཙོ་བོ་དེ་དག་ནི་འཛིན་ཉེན་པ་

ལྟར་བསྟན་ཡང་། དོན་ལ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་
དག་སོ་སོའི་དབང་པོའི་སྐྱར་སྟོན་པ། ཞེས་དང་། གཞུང་གཞན་གྱི་ལུང་རིགས་
ཀྱིས་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་སྤྱོད་སོགས་ལ་རེ་ལྟོས་
ཀྱིས་ཕྱག་འཆལ་བ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་
པའི་ལྷ་འདྲེ་ལ་ཕྱི་མའི་སྐྱབས་མི་འཆོལ་ཡང་འཕྲལ་རྒྱུན་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་
རེ་ལྟོས་བྱེད་པ་མི་འགལ་ལོ། །

དེ་ནས་དེ་དག་ལ་གཏོར་མ་འབྲུལ་བ་ནི། མོ་རུ་ཏ་ཡེ་ཞེས་སོགས་དང་།
ན་མཆས་རྩ་ཏ་སྤྱ་ག་ཏ་སྤྱོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ། །བསྐྱོ་ཞིང་
འཕྲིན་ལས་བཅོལ་བ་ནི། ཤར་སྤྱོགས་རྩེ་རྩེ་ཅན་ཏེ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་ལྷ་ཆོགས་
འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་གཏོར་མ་འབྲུལ་བ་འདི་དག་བཞེས་སུ་གསོལ་ལོ། །
དེ་བཞིན་དུ་མེ་ལྷ་དང་། གཤེན་རྩེ་དང་། བདེན་བྲལ་གྱི་སྤྲིན་པོ་རྣམས་ཀྱི་
བདག་པོ་དང་། ལྷ་བདག་ལྷ་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་སྤྱུ་དང་། ལྷུང་ལྷའི་བདག་པོ་དང་།
ཁོར་གྱི་བདག་པོ་གཞོད་སྤྲིན་དང་། དབང་ལྷན་གྱི་ལྷ་དབང་ཕྱག་སྟེ་འབྲུང་
པོའི་བདག་པོ་དང་སྟེང་གི་ལྷ་ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་མེས་པོ་
ཆངས་པ་ཆེན་པོ་དང་། ལྷ་རྣམས་ཀྱུན་དང་། ས་འོག་གི་སྤྱུ་རྣམས་དང་།
གསེར་གྱི་རི་བདུན་ལ་གནས་པའི་ལྷ་དང་། གསང་བ་གཞོད་སྤྲིན་གྱི་ཆོགས་
རྣམས་ལ་ནི། རང་རང་སོ་སོ་སོ་སོར་གཏོར་མ་འབྲུལ་བ་རྣམས་རབ་ཏུ་

དགྲེས་པ་ཡིས་ནི་བཞེས་ནས་ཀྱང་། རང་རང་སོ་སོའི་སྤྱོད་གས་སུ་ལེགས་
པར་བཞུགས་ནས་སུ་རང་གི་བྱ་སྤྲད་དང་། མཛེལ་བ་ཞེས་ཀྱི་གྲོགས་དང་།
གཉེན་འདུན་གྱི་ཚོགས་དང་། རང་གི་ནང་མི་གཞན་དང་། དམག་སྡེ་དབྱང་
གི་ཚོགས་ཡན་ལག་བཞི་པ་དང་བཅས་པ་ཐབས་གཅིག་སྟེ་ལྷན་ཅིག་ཏུ། མེ་
ཏོག་དང་རི་དང་བྱུག་པ་དང་གཏོར་མར་བཅས་པ་འདི་རྣམས་བསྡོམས། །བུང་
ཞིང་ལེགས་པར་གསོལ་བ་སྟེ་བཞེས་ནས་ཀྱང་། བདག་གི་རེ་བའི་ལས་འདིའི་
འབྲས་བུ་མཆིས་པར་མཛོད་ཅིག འཕྲིན་ལས་བསྐྱས་པ་ལ་དེ་ཙམ་གྱིས་
ཚོག་ཅིང་། ཅུང་ཟད་རྒྱས་པར་ན་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་མཚོད་སྦྱིན་གྱི་གཏོར་མ་
འདི་བསྐྱམས་པ་སྟེ་བཞེས་ལ། རྣལ་འབྱོར་བ་བདག་ཅག་སྦྱིན་པའི་བདག་པོ་
འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་ནད་མེད་པ་དང་། ཆེ་རིང་བ་དང་། དབང་ལྡན་དང་།
དཔལ་ལྡན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། གྲགས་པ་དང་། སྐལ་བ་བཟང་པོ་དང་།
ལོངས་སྤྱོད་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཀྱན་ཐོབ་ཅིང་། ཞི་བ་དང་། རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་
ལས་རྣམས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་བདག་ཅག་ལ་སྦྱོལ་བ་དང་། དམ་ཚིག་ཅན་གྱི་
རྣལ་འབྱོར་བདག་ཅག་ལ་སྦྱང་བ་དང་། དངོས་གྲུབ་ཀྱན་གྱི་འབྲས་བུ་འབྲུབ་
པའི་སྟོངས་གྲོགས་མཛོད་ཅིག །གཞན་ཡང་། དུས་མ་ཡིན་པར་འཆི་བ་དང་།
ནད་གྱི་རིགས་དང་། གཏོན་དང་བགོགས་ཀྱི་རིགས་རྣམས་ནི་མེད་པར་མཛོད་
ཅིག །མི་ལམ་ངན་པ་དང་། མཚན་པ་ངན་པ་དང་། བྱ་བྱེད་ངན་པ་རྣམས་ཀྱང་།

མེད་པར་མཛོད་ཅིག །འཇིག་རྟེན་འདི་ཀྱན་བདེ་ཞིང་ལོ་ལེགས་པ་དང་། འབྲུ་
རྣམས་འཕེལ་ཞིང་དགེ་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོས་འཕེལ་བ་དང་། མདོར་ན་བདེ་ལེགས་
ཕུན་སུམ་ཆོག་ཀྱི་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་དང་། ཡིད་ལ་བསམ་པའི་འདོད་
དོན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་ཤོག་ཅིག །ཅེས་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་བར་བྱ་སྟེ་གོ་
སླ་ཡང་མཆོན་ཅམ་ཞིག་བཀྲལ་བའོ། །

གཉིས་པ་ལ་སྟེ་བརྒྱད་ཀྱི་རིགས་སུ་གཏོགས་གདོན་སྤྱན་འཕྲེན་པ་ནི།
སྟེ་གདོན་དང་། སྟེ་མིན་གྱི་གདོན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཞོན་སྤྱན་དང་། སྟེ་
འབྲེ་སྟེ་སྟེ་རིགས་དང་། སྟེ་རི་བྱལ་བུམ་དང་། རྣམ་མཁའ་སྟེ་སྟེ་ཁྱུང་དང་།
འདབ་བཟངས་ཏེ་བྱིས་གདོན་གྱི་ནང་ཆོན་བྱ་དང་། ལུས་ལ་བྱི་རན་རྩོ་བའི་
ལུས་སྤྱལ་པོ་དང་། བྱི་བ་དང་སྤྱན་པོ་དང་། གདོན་གྱི་རིགས་རྣམས་ཞེས་
བས་སྟེ་བྱེད་དང་བཟེད་བྱེད་དང་སྟེ་མ་བྱེད་དང་གི་བ་གཞོན་དང་གཞོན་པོ་ལ་
ས་གདོན་གྱི་རིགས་གཞན་རྣམས་སྤྱད་དོ། །གདོན་གང་དག་ས་གཞི་ལ་གནས་
པའི་ཡི་དྲགས་རྩུ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་། གདོན་སྤྱུ་ཡང་རུང་སྟེ་
རང་གི་བྱ་སྤྱད་དེ་མ་བྱེད་དང་བཅས་ཤིང་གཡོག་འཁོར་གྱི་ཆོག་རྣམས་དང་
བཅས་པ་ལ། བདག་གིས་བྱས་པོ་གཡས་པ་ས་ལ་བཙུགས་ནས་ནི་ལག་པ་
ཐལ་མོ་སྤྱར་ཏེ། བྱེད་རྣམས་ལ་མཆོད་པའི་ཆེད་དུ་འདིར་འབྱོན་པར་ཁྱེ་ཞེས་
གསོལ་བ་འདེབས་ཀྱིས། གསོལ་བ་བཏབ་པའི་ཆོག་གསན་ནས་གཞོན་པའི་

བསམ་སྒྲོར་མེད་པར་པན་གདགས་པའི་སྤང་དུ་གནས་འདིར་སྒྲུར་དུ་བྱོན་
ཞིག་ཅེས་སོ། །

སྒྲགས་ནི། ཞོ་ཞེ་ཆེ་སོགས་ཏེ། ཞེ་ནི་ཞེ་ནི་གཉིས་མཆམས་སྒྲུར་
བས། ཞེ་ཆེ་ནི་སྟེ་ཚུར་ཞོག་གམ་བྱོན་གཉིས། ལོ་ཀ་ཀླ་ར་ཡ་ནི་འཛིག་ཏེན་
བྱེད་པ། དེ་བ་ལྷ། ལྷ་ག་ལྷ། གཞུ་བ་བི་བ། ཨ་སྒྲུར་སྒྲུ་མིན། ག་རུ་ཏ་མཁའ་
ལྷོང་། ཀེར་ར་མིའམ་ཅི། མ་ཏོར་ག་སྟོ་འབྲེ་ཆེན་སོ། མ་རུ་ཏ་མི། ཨ་མ་རུ་
ཏ་མི་མ་ཡིན། ས་སྤ་རི་ཤ་ར་འཁོར་བཅས། ས་མ་ཡེ་དམ་ཆིག་ཅན་ནོ། །
འདིར་མ་རུ་ཏ་ཞེས་མི་བགྲང་བྱུང་ཡང་གདོན་ནམ་སྟེ་བརྒྱད་ལ་གཏོར་མ་
འབྲུལ་བའི་སྐབས་སྒྲུ་མི་འཛིན་པ་མི་འཐད་པ་སྟར་སྒྲུང་ཡང་། ལྷ་དང་སྒྲུ་མིན་
ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུན་འཛིན་འདི་དང་། འབྲུང་པོ་གང་དག་ཅེས་སོགས་ཀྱི་
གཞུང་གཉིས་ཀ་རྒྱ་གཞུང་དག་དང་། བྱེད་པར་དུ་དབྱུང་བཟང་གིས་ཁྱས་
པའི་རྒྱད་ལས་འབྲུང་བས་མ་དག་པར་འཛོག་མི་རུས་སོ། །

དེས་ན་འདི་ནི་གདོན་འཆད་པའི་ཞར་བྱུང་ཅམ་དུ་གསུངས་པར་བྱ་
དགོས་སོ། །འདིར་སྟེ་བརྒྱད་ལ་གཏོར་མ་འབྲུལ་བར་བཤད་ཅིང་། འོག་ཏུ་
གཤེགས་གསོལ་གྱི་སྐབས་སྒྲུ་ཡང་སྟེ་བརྒྱད་གཤེགས་པར་བསམ་ཞེས་
འབྲུང་བས་སྟེ་བརྒྱད་འཛིན་ཚུལ་ཇི་སྟར་བྱ་སྟམ་ན། སྟེ་བརྒྱད་ཀྱི་གངས་འཛིན་
ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་མཐོང་ཡང་། གཞུང་འདིའི་ཆིག་བེན་གྱི་གོ་རིམ་དང་

སྐྱར་ན། ལྟའི་སྟེ། ལྟའི་སྟེ། གཞོན་སྐྱོན་གྱི་སྟེ། ཅི་ཟའི་སྟེ། ལྟ་མིན་གྱི་སྟེ། རྣམ་
མཁའ་སྟེང་གི་སྟེ། མིའམ་ཅིའི་སྟེ། ལྟ་འབྲེ་ཆེན་པོའི་སྟེ་སྟེ་བརྒྱད་དོ། །མཇུག་
གི་མི་དང་མི་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་མི་ནི་ཞར་བྱང་དང་། མི་མ་ཡིན་ཞེས་པས་མི་
མ་ཡིན་གྱི་གདོན་རིགས་ཀྱན་སྐྱུད་པ་ལ་བྱས་ན་ལེགས་པར་སེམས་སོ། །
སྐྱོན་བྲངས་ནས་རང་རང་གི་མིང་བཟོད་པའི་མཐར་མཆོད་ཡོན་དང་གདན་
འབྲུལ་བ་དང་། ཉེར་སྟོན་རོལ་མོ་དང་བཅས་པ་ལྷུལ་ནས། མཆོན་སྒྲགས་གྱི་
མཐར་ན་མཆོས་ཅ་ཏ་སྒྲ་ག་ཏ་སྟེ་ཞེས་སོགས་ལན་གསུམ་གྱིས་གཏོར་མ་
འབྲུལ་ཞིང་། སྒྲགས་གྱི་དོན་ནི་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

དེ་ནས་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་བ་ནི། གདོན་གྱི་རིགས་གྲངས་མེད་པས་རེ་
རེ་ནས་མིང་གིས་སྟོས་སུ་མི་ལང་བས། གནས་གྱི་སྟོན་ནས་བཟོད་དེ་འཕྲིན་
ལས་བཅོལ་བ་ནི། སྐྱེར་འབྱུང་པོ་ཞེས་པའི་སྐྱ་ནི་དོན་བདུན་ལ་འཇུག་པར་
བཤད་ཀྱང་། འདིར་མི་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་དུ་བྱ་སྟེ། འབྱུང་པོ་མི་མ་ཡིན་
གདོན་གྱི་རིགས་གང་དག་རི་རབ་གྱི་སྟེང་སྐྱི་ན་གནས་པ་དང་། ལྟ་ན་སྐྱུག་
གི་བྱང་སྟོགས་དགའ་བའི་ཆལ་དང་། ཆོས་བཟང་ལྟའི་འདུན་ས་སོགས་ལྟའི་
གནས་རྣམས་དང་། ཤར་རུབ་གྱི་རི་དང་། ཉི་མ་དང་ལྷ་བའི་གཞལ་མེད་ཁང་
དང་། གཞུ་བྱིམ་ལ་སོགས་པའི་བྱིམ་བཅུ་གཉིས་རྣམས་དང་། གསེར་གྱི་རི་
བདུན་ལ་སོགས་པ་རི་བོ་ཀྱན་ལ་གང་དག་གནས་པ་དང་། རོར་བུ་རིན་པོ་

ཆེད་སྤྲིང་ན་ལྟག་པར་གང་དག་གནས་པ་དང་། གཞུང་དང་བུ་ལྟ་ལ་སོགས་
པའི་ཚུ་བོ་ཆེན་པོ་དང་། ཚུ་བོའི་མདོ་ཚུ་རྣམས་འདུས་པའི་རྒྱ་མཚོ་རྣམས་
དང་། མཚོ་སྤུང་དང་། རྫིང་བྱ་དང་། ལྷེང་ཀ་དང་། ཚུ་དོགས་ཏེ་ཁྱོན་པ་དང་།
གཡའ་ཚུ་དང་། སེལ་མ་ཅན་ཏེ་ཆ་གདུང་སེལ་རུས་པའི་བསེལ་ཚུ་ན་གནས་
པ་དང་། རྒྱེ་བོ་གནས་པའི་གྲོང་དང་། རྒྱགས་གནས་པའི་ལྷས་དང་། མི་མེད་
པའི་གྲོང་ཁྱེར་སྟོང་པ་དང་། ཁང་སྟོང་དང་། ལྷའི་ཁང་པ་དང་། གཙུག་ལག་
ཁང་ཆེན་པོ་དང་། མཚོད་རྟེན་ཞིག་པའི་གནས་རྣམས་དང་། དཀའ་ཐུབ་པའི་
གནས་དང་། སྤང་པོ་ཆེད་ཐེས་རྣམས་དང་། རྒྱལ་པོའི་དགོར་མཛོད་ཀྱི་ཁང་
པ་དག་ན་གང་དག་གནས་པ་དང་། ལམ་སྤང་སྤུམ་མདོ་དང་། བཞི་འདུས་
པའི་བཞི་མདོ་དང་། གང་དག་ཤིང་རྟེན་འཁོར་ལོ་བཞི་དང་ལྷན་པས་བསྐྱོད་
པར་བྱས་པའི་ལམ་པོ་ཆེ་དང་། ཤིང་གཞན་གྱི་གྲིབ་མས་མི་ལོན་པ་གཅིག་
པོར་གྱུར་པའི་ཤིང་གཅིག་པ་དང་། དུར་ཁྲོད་ཆེན་པོ་དག་དང་། རྒྱགས་ཆལ་
ཆེན་པོ་དང་། སེལ་དང་བྲེད་དང་ལྟག་ལ་སོགས་པ་གཅན་གཟན་གྱི་གནས་
དག་དང་། རྒྱེ་བོས་དབེན་པའི་འགྲོག་ཆེན་དགོན་པ་འཛིགས་སུ་རུང་བར་
གང་དག་གནས་པ་དང་། གང་དག་མཛེས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་སྤྲིང་མཚོག་
དག་ན་གནས་པ་དང་། ལྷན་པོའི་སྤྲས་བཛོད་པ་རི་རབ་མཚུངས་པའི་དུར་ཁྲོད་
དག་ན་གནས་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་རྣམས་རབ་ཏུ་ཡིད་དགའ་ཞིང་མཁྱེས་བར་གྱུར་

ནས། མེ་ཏོག་གི་སྤེང་བ་དང་། བདུག་སྟོས་དང་། བསྟོན་བ་དང་། གཏོར་མ་
དང་། མར་མེ་དང་བཅས་པ་བདག་གིས་གྲུས་པས་འབྲུལ་ལགས་ན། འདི་
དག་བརྟུང་ཞིང་ལེགས་པར་གསོལ་ཞིང་བཞེས་ནས་ཀྱང་། བདག་གིས་སྐྱབ་
པའི་ལས་འདིའི་འབྲས་བུ་མཆིས་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ་བགོགས་འགྲུག་པ་ནི། གོང་དུ་རྩེ་མཛད་གྱི་བསྐྱེད་ཆོག་
མ་གྲས་ན་འདིར་སྐད་ཅིག་གིས་དེར་བསྐྱར་ཏེ་འདོད་ཀྱལ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་གྲས་
ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བདེན་པ་དང་ཞེས་སོགས་བཛོད་པར་གྲས་ནས་བགོགས་
གྱི་རིགས་གང་འགྲུག་འདོད་པ་རྣམས་སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཅམ་ལ་འདིར་
མཆིས་པར་གྱུར་ཅིག །ཞོ་ལྷོ་རྩེ་མཛོད་པས་མདུན་དུ་བཀྲག་པར་
བསམ། ལྷོ་ནི་འདོད་པ་སྟེ། འདོད་ཀྱལ་གྱི་མཆོན་ཟུར་དང་། རྩེ་ནི་དེའི་ས་
བོན། རྩེ་འགྲུག་སྐྲགས་སོ། །ཞོ་གུང་ཀ་རི་གུང་ཀ་རི་སྐྱེད་ཞེས་པའི་གུང་
གཉིས་ནི། སྤོན་པོའི་མིང་ངམ་ས་བོན་ཡིན་ལ། ཀ་རི་ནི་བྱེད་པ་ཞེས་སོ། །པི་
ཅི་ནི་པི་ཅི་ནི་འཇམ་པོ་འཇམ་པོ་སྟེ་ཤ་ཟའི་མིང་དུ་བཤད་ཅིང་། གུང་གུང་ནི་
འབྲུང་པོ་བགོགས་སྐྱེའི་མིང་རོ། །ས་ལྷ་རི་ཕ་ར་སོགས་ནི་སྐར་བཤད་ཟེན་
ཅིང་། མཆོད་ཡོན་དང་། གདོན་དང་། ཉེར་སྟོད་རོལ་མོ་དང་། སྐྲགས་ཀྱིས་
གཏོར་མ་འབྲུལ་ཞིང་དོན་ནི་སྐར་ལྟར་རོ། །

དེ་ནས་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་ཏེ་གཤེགས་པར་བྱ་བའོ། །གཞུང་འདི་རྒྱ་

གཞུང་དུ་མ་ལས་འབྱུང་བས་དོན་ནི། བགེགས་གྱི་རིགས་གང་ཞིག་མཆོན་
མོ་རྒྱ་བ་ཡི་འབྱུང་པོ་དང་། འག་བ་དང་། སྤྱིན་པོ་འཇེན་བ་བ་དང་། དེ་སོགས་
སེམས་ཅན་བགེགས་གྱི་རིགས་རྣམས་སྣ་ཆོགས་དང་། སྡོན་ཤིང་ཆེན་པོ་
དང་། སྤན་བྱ་ཤིང་གེལ་བ་ལ་སོགས་ན་གནས་པ་དེ་དང་དེ་ལ་གཏོར་མ་ནི།
བཟའ་བའི་བས་འག་དང་ཆང་དང་ལ་ཕྱག་དང་བཅས་པ་དང་། འབྲས་དང་ཤིང་
ཏོག་གི་འབྲས་བྱ་མང་པོ་དང་བཅས་པའི་མཆོད་པ་འདི་ཡིས་ཡིད་མགྱ་བར་
བྱོས་ལ། གཞོད་པའི་བསམ་སྦྱོར་ངན་པ་ཞི་བ་དང་། བདག་ཅག་རྣམས་ལ་
ཕན་པའི་ཡིད་ནི་དེ་རིང་ཕན་ཆད་བསྐྱེད་པར་གྱིས་ཤིག །སྦྱེས་བྱ་གང་ཞིག་
ལུས་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པར་བྱས་ནས་ཡིད་ཆོས་ལ་སྦྱོད་ཅིང་། སེམས་དུལ་
ཞིང་མི་མཐུན་སྦྱོགས་ལས་ཡང་དག་པར་སྡོམ་ལ་ཆངས་པར་སྦྱོད་ཅིང་།
འབྱུང་པོ་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་གཞོད་པའི་ཆད་པ་སྤངས་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་
ཉིད་རབ་ཏུ་བྱུང་ངམ་མ་བྱུང་གང་ཡིན་ཀྱང་དོན་གྱི་དག་སྦྱོང་དང་དག་སྦྱོང་
དེ་ཡིན་ཞིང་། བྲམ་ཟེ་བཟང་པོ་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །ད་ལྟའི་འག་རུས་བརྗོད་
བཅས་གྱི་ལུས་འདི་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་པའི་གང་ཟག་ལ་མཆོན་ཆས་མི་འཛིགས་
ཤིང་མི་སྐྱག་པ་གང་ཡང་མེད་དེ། འཆོ་བའི་སློག་ལ་ཀུན་ཀྱང་མཆོན་ལ་འཛིམ་
མོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞོད་བྱེད་བྱེད་ཅག་རང་གི་ལུས་སློག་ལ་གཅེས་འཛིན་གྱིས་
གཞོད་པ་ཀུན་ལ་འཛིམ་པར་བྱེད་པའི་དཔེ་ལོང་ལ། སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་

ལུས་སྟོག་ལ་གཞོད་པ་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་སོ། །ཞོ་ཆེན་པོའམ་ཞེས་སོགས་
 ཏེ། བགོགས་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་ལས་གང་ཟག་ཆེན་
 པོའམ་ཆུང་དུ་གང་དག་གི་ལུས་ལ་མངོན་པར་གཞོད་པར་གྱུར་པའི་ནད་དེ་
 ཉེ་བར་སྐྱུང་ནས་སུ་གདོན་དེ་བྱེད་རྣམས་རང་གི་གནས་སུ་དེངས་ཏེ་སོང་
 ཞིག །གཤེགས་གསོལ་དེས་ཀྱང་ཆོག་མོད། ཆུང་ཟད་སྟོས་པ་ནི། དེ་ལྟར་
 བདག་གིས་མི་རྒྱས་ཀྱི་སྟོན་སྟེང་རྣམས་ལ་མཆོད་པ་དང་བསྟོན་བཀུར་
 བྱས་པ་ཡི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱེད་རྣམས་མི་གཞོད་ཅིང་པན་པ་སྐྱབ་པའི་དམ་ཆོག་
 ལ་གནས་ནས་སུ། ཕྱིན་ཆད་བདག་ཅག་གི་འདོད་པའི་རེ་བ་བསྐྱང་བར་མཛོད་
 ཅིག ཏྲག་ཏུ་དེ་ལྟ་བུའི་དམ་ཆོག་ལ་གནས་ཤིང་འདིར་ནི་སྦྱིན་བདག་སོགས་
 ཆེ་གོ་མོ་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་གི་ནད་དེ་ཉེ་བར་སོལ་མཛོད་ལ། ད་གདོན་
 བགོགས་རྣམས་རང་གི་གནས་སུ་དེངས་ཏེ་སོང་ཞིག་ཅེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་ཐོག་མར་བགོགས་གཤེགས་པ་ནི། སྐྱོ་བའི་གཙོ་གཙོ་ནི་
 བགོགས་ཐམས་ཅད་སོང་ཞེས་པ་སྟེ། བགོགས་རྣམས་རང་གནས་སུ་གཤེགས་
 པར་གྱུར་པར་བསམ། དེ་ནས་སྒྲགས་བཅོད། མཆོད་ཡོན་ལུས་བས་གཙོ་
 ཞེས་དང་། སྟེ་བརྒྱད་རང་གནས་སུ་གཤེགས་པར་གྱུར་པར་བསམ། དེ་ནས་
 རང་རང་གི་མཆོན་སྒྲགས་བཅོད་ཅིང་། མཆོད་ཡོན་ལུས་ཏེ་གཙོ་སྟོགས་
 སྟོང་འཁོར་བཅས་རང་གནས་སུ་གཤེགས་པར་གྱུར་པར་བསམ། དེ་ནས།

ན་མཉམ་མཉམ་ཞེས་སོགས་ལན་གསུམ་གྱིས་ཡི་དྲགས་ལ་གཏོར་མ་སྒྲིན་
པར་བྱའོ། །སྒྲིན་འཛེན་གྱི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྒྲིགས་སྒྲིང་སྒྲིན་དུ་
གཤེགས་རིགས་ཀྱང་། འདིར་བགེགས་སྒྲིན་ལ་གཤེགས་པ་ནི་གཏོར་མ་
ལུལ་བའི་འཕྲོར་འཇུག་པ་བདེ་བ་དང་། ཡང་བགེགས་གཞོན་སེམས་ཆེ་བས་
སྒྲིན་དང་། དེ་ནས་གདོན་དང་། དེ་ནས་སྒྲིགས་སྒྲིང་གཤེགས་པའོ། །
བགེགས་རྣམས་ནི་གདོན་གྱི་རིགས་ཡིན་ཀྱང་གདུག་སེམས་ཆེ་བ་འགའ་
ཞིག་གྱེ་བྲག་ཏུ་བཀར་བར་སྒྲུང་ངོ། །འཁོད་པའི་རིམ་པ་ནི་སྒྲིགས་སྒྲིང་རྣམས་
ནང་ངོས་དང་། གཞན་གཉིས་དེའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་རིམ་པར་གནས་པར་བསམ་
པར་བྱ་སྟེ། སྒྲིང་འོག་ཏུ་བསྒྲུལ་ན་སྒྲིགས་སྒྲིང་རྣམས་སྒྲིང་དུ་བསམ་དགོས་
ཤིང་། དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱབ་པའི་སྐབས་ཡིན་མིན་ལྟ་བུ་ལ་ཁྱད་པར་ཤེས་དགོས་
སོ། །

མཇུག་ཏུ་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་ཞེས་སོགས་གྱིས་བཀའ་བགོས་ཀྱང་
མི་རུང་བ་མི་སྒྲུང་ཡང་། གཤེགས་ཟིན་པའི་མཇུག་ཏུ་བཀའ་བསྒྲོ་བ་ནི་ཅུང་
མི་འབྲེལ་བས། མཆོམས་གཙོད་དང་སྒྲིག་པ་བྱས་ན་ལེགས་སོ། །

གཉིས་པ་འཕྲོས་བཤད་པ་ནི། ནད་པ་ལྟ་བུའི་རིམ་གྱོ་ལ་ཆ་གསུམ་
གཏོང་བར་བྱས་ན་ལེགས་པར་མ་ཟད།

བགོགས་གཏོར་གཏོར་ཚུ་ལ།

༡༡། །བགོགས་གཏོར་བཏང་ན་ཕན་བྱུང་ཆེ་བས་ཅུང་ཟད་བརྗོད་ན།
བགོགས་གཏོར་གསུམ་དང་། ཉིང་ལོ་ཆང་བྱ་དང་བཅས་པ་སྟོ་གོན་བྱ། བད་
པའི་ཆེད་དུ་སྤྱད་བྱུང་ཅན་དང་། མདུན་དུ་གཏོར་མ་དང་། ཉིང་ལོ་ཆང་བྱ་
རིལ་བྱ་མཐེབ་ཀྱང་འབྱུང་དར་སོགས་ཅི་འབྱུང་བྱས་ཏེ།

རང་ཉིད་རྩྱུ་མཛད་དམ། འཇིགས་བྱེད། ཕྱག་རྟོད། ཏ་མགིན་ལྟ་བུ་ཡི་
དམ་གྱི་ང་རྒྱལ་དང་ལྡན་པའི་སྟོ་ནས། རང་གི་ཕྱགས་ཀའི་རྩྱུ་ལས་འོད་ཟེར་
འཕྲོས། ཁྱོ་བོའི་ཆོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སྤྱན་དངས།
ཞོ་བཟླ་མ་རྩེ་གོ་ནྟ་རྩེ་ས་བླ་རི་མ་ར་བཟླ་ས་ལྟ་རྩེ་རྩྱུ་ཡི་ཤེས་བསྐྱེད་པ་
ཞེས་སོགས་སྤྱན་འདྲན་དང་། མཆོད་བསྟོད་སྤྱི་ལྟར་བྱས་ནས། བགོགས་གྱི་
དགྲ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་པའི་མཆའས་སྟུ། གཏོར་མ་ཨ་མི་ཏས་
བསངས། ལྟ་བུ་མས་སྤྱངས། སྟོང་པའི་ངང་ལས་རྩྱུ་མམ་ཞོ་ལས་རིན་པོ་
ཆེའི་སྟོད་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་རྣམས་གྱི་ནང་དུ་ཞོ་འོད་དུ་བྱུང་བ་ལས་བྱུང་
བའི་ལྟ་རྩེ་ས་ལས་བྱུང་བའི་གཏོར་མ་དྲངས་ཤིང་ཐོགས་པ་མེད་པ་ནམ་
མཁའ་དང་མཉམ་པར་གྱུར་པར་བསམས་ཏེ། ཞོ་ཨ་ཀཱ་རོས་ལན་གསུམ་
གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ལ། རང་གི་ཕྱགས་ཀའི་རྩྱུ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས།
གཞོད་བྱེད་གཞོན་བགོགས་གྱི་ཆོགས་རྣམས་མདུན་དུ་བཀྱག་པར་གྱུར། ཞོ་

སར་བེལྷོ་སོགས་དང་། སུལྷོ་ནི་སོགས་ལན་གསུམ་གྱིས་སྤྱི་ལྟར་བསྟོ། ལྷན་
མེད་ན། དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་སོགས་གྱིས་བགེགས་ལ་བཀའ་བསྒྲིལ་ཏེ།
བདེན་སྟོབས་བརྗོད་ཅིང་། མི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་དྲག་སྤྲགས་སུལྷོ་ནི་བརྗོད་པ་
དང་མཉམ་དུ་ཡུངས་ཀར་སོགས་གྱིས་བརྟེན་ཅིང་བསྐྱད་ནས། ཤེར་སྤྱིང་གི་
ཚོགས་པ་བྱའོ། །

ལྷན་ཡོད་ན། གཏོར་མ་བསྟོས་ཏེ་གཏོར་རོ་ལྷན་གྱི་མཐར་རམ། དེ་དང་
ཉེ་བར་བཞག་ནས། ལྷན་རྫས་དང་བཅས་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། བསངས་
སྤྱངས། སྟོང་བའི་ངང་ལས་ལྷན་དབང་པོ་ཀུན་ཆང་ཞིང་སྤྱང་ཁམས་སྤྱི་མཆེད་
ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པ་རྒྱན་ཆ་ལུགས་དང་བཅས་པ་དང་། ཡོ་བྱད་
གྱི་གཏོར་རྫས་རྣམས་ལྷ་མའི་ཡོ་བྱད་འདོད་རྒྱ་སྤྲོ་སུམ་ཆོགས་པར་བྱུང་།
ཨོ་ཨྲཱཾ། ཨོ་ཨྲཱཾ་རོ་དང་། ར་མཆས་ར་ཏ་ཐ་ག་ཏ་ཐཱེ་ནས། ག་ག་ཏ་ཁི་སྤྲཱ་
ཞེས་པ་ལན་གསུམ་གྱིས་བྱིན་བརྒྱབ་བྲ། དེ་ནས་ལྷན་བསྟོ་བའི་ཚུལ་ལ་
རྒྱས་བསྐྱས་མང་ཡང་མཆོན་ཅམ་བརྗོད་ན།

༥ གྱི་ ང་ནི་ཁོ་རྒྱལ་ཆེན་པོ་སྟེ། །ང་ཡི་བཀའ་ལ་མི་ཉན་མེད། །གཞོད་
བྱེད་གདོན་གྱི་རིགས་རྣམས་ཀུན། །ང་ཡིས་བསྒྲོ་བའི་བཀའ་ལ་ཉན། །བྱད་
པར་སྤྱིན་བདག་འཁོར་བཅས་ལ། །གཞོད་ཅིང་འཆེ་བའི་གདོན་བགེགས་ལ།།
ལྷན་དང་གཏོར་མ་འདི་སྤྱིན་གྱིས། །ང་ཡི་བཀའ་ལ་ཉན་པར་གྱིས། །དེ་རིང་

བྱེད་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ། །མཛེས་ཤིང་རྒྱན་ལྡན་སྤྱད་འདི་འབྲུལ། །མི་
འདིའི་དོད་དུ་སྤྱད་འདི་ལོངས། །སྤྱད་འདི་ཕུང་ཁམས་སྦྱེ་མཆེད་ཆང་། །ཡོ་
བྱད་མཁོ་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ལྡན། །འདི་ནི་མི་འདིའི་དོད་དུ་འོས། །མི་ལས་སྟག་
པའི་སྤྱད་ཆེན་འདི། །གཏོར་མ་མར་མེ་འབྲུ་སྒྲ་དང་། །རིན་ཆེན་དར་སྒྲ་ལ་
སོགས་པ། །མཁོ་རྒྱའི་ཡོ་བྱད་ཆོགས་དང་བཅས། །དེ་རིང་བྱེད་རྣམས་ཀྱན་
ལ་འབྲུལ། །སྤྱད་འདི་ལོངས་ལ་སྦྱིན་བདག་གི་ །ནད་དང་གཞོད་པ་ཞི་བར་
གིས། །སྟོན་ཆད་བྱེད་ལ་གཞོད་གྱུར་པའི། །འཁོན་དང་ཞེ་འབྲས་ཡོད་ན་
ཡང་། །མཛེས་ལྡན་སྤྱད་ཆེན་འདི་བཞེས་ལ། །བཟོད་བཞེས་འཁོན་འཛིན་
མེད་པར་མཛོད། །བཟུང་བ་ཐོག་ལ་བཅིངས་པ་ཁྲོལ། །མནན་པ་འབྲེག་ལ་
བསྟོམས་པ་སྟོད། །ནད་གི་གདུང་བ་ད་ཕུང་ཞིག །དཀོན་མཆོག་གསུམ་གི་
བཀའ་མ་བཅག །ལས་འབྲས་བསྐྱབ་བ་མེད་ལ་སོམས། །ཕན་པའི་འབྲས་བྱ་
བདེ་བ་དང་། །གཞོད་པའི་འབྲས་བྱ་སྟག་བསྐྲུལ་འབྲུང་། །རང་གི་ལུས་ལ་
དཔེ་ལོང་ལ། །གཞན་དག་ལ་ནི་གཞོད་མ་བྱེད། །དེ་ཕྱིར་གཞོད་བྱེད་གཏོན་
ཆོགས་གིས། །སྤྱད་དང་གཏོར་རྩས་འདི་བཞེས་ནས། །བསམ་སྦྱོར་དན་པ་
ཀྱན་སྦྲིང་ལ། །རང་གི་གནས་སུ་འགོ་བར་མཛོད། །ཅེས་བཅོད་ཅིང་།

རྩྱ། དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོའི་ས་གཞི་སོགས་གིས་བཀའ་བསྟོན་བ་དང་།
བདེན་སྟོབས་བཅོད་ཅིང་མི་འགོ་བ་རྣམས་དྲག་སྟགས་སོགས་གིས་བསྐྱད་

དེ། སྤྱད་དང་གཏོར་མ་ནམས་སྤྱིར་བསྐྱལ་ཞིང་། རྫོག་པ་དང་ཤེས་བརྗོད་དང་
སྤང་བ་བྱའོ། །

ནད་གདོན་བགཏགས་གྱིས་ཟེན་གྱུར་པའི། །འགྲོ་བ་འགའ་ལ་པན་པའི་
ཆེད། །ཆ་གསུམ་གཏོར་བར་འདོད་པ་ལ། །དེ་ཡི་དམིགས་རིམ་གསལ་བ་
དང་། །གདོན་བགཏགས་རིགས་ལ་གཏོར་སྤྱད་བཅས། །བཤད་པའི་དགོ་དེས་
འགྲོ་བ་ཀུན། །མི་མཐུན་སྤྱོད་ལས་གྲོལ་གྱུར་ཅིག །

ཅེས་པ་འདི་ཡང་། །ལྷ་ཀྱའི་བཙུན་པ་གྲགས་པ་བཤད་སྐྱབ་ཅེས་བྱ་བས་
རེ་གཉིས་ལ་པན་འདོད་གྱི་བསམས་པས་ཅེ་ནིའི་དགོན་ཉིད་དུ་སྐྱར་བའི་ཡི་
གོ་པ་ནི་རྒྱ་ཡི་ལ་ལྷང་སྒོ་བཟང་དོན་གྲུབ་ བོ། །

མདྲེན། ། །

༡༡། ༼རྩེ་འཇམ་དབྱངས་ལ་ཁྱུ་ཉི་རེད་མདའ་བར་གནང་
བའི་རྩིས་ལན་གྱི་འགྲེལ་པ་
བཞུགས་སོ། ༼

རྩེ་འཇམ་དབྱངས་ལ་ཁྱུ་ཉི་རེད་མདའ་བར་གནང་བའི་རྩིས་ལན་གྱི་འགྲེལ་པ།

༡༡། ར་མོ་གྲུ་རུ་མཛུ་སྟོ་ལ། ཉེན་འགྲེལ་ཟབ་མོ་རི་བཞིན་མངོན་
གཟིགས་ནས། ༼ཚུ་ལ་བཞིན་གཞན་ལ་སྟོན་ཕྱིར་མཁྱེན་པ་དང་། ༼སྤྱི་བ་སྤྱི་ན་
མེད་ཅེས་རབ་གྲགས་པ། ༼སྟོན་པ་མཆོག་དེའི་ཞབས་པད་སྤྱི་བོས་བསྟོན། ༼
རྒྱལ་ཀྱན་ཡེ་ཤེས་གཅིག་བསྐྱས་འཇམ་པའི་དབྱངས། ༼ཟབ་དོན་འགྲེལ་མཛད་
སྤྱི་སྤྱི་འཕགས་པ་སྟ། ༼ཞི་བ་སྟ་དང་གྲུབ་མཆོག་སངས་རྒྱུས་བསྐྱངས། ༼ལྷ་
བའི་ཞབས་སོགས་བརྒྱད་པར་བཅས་ལ་འདུད། ༼གང་གི་རྣམ་དཔྱོད་གསལ་
བའི་ཉི་འོད་ཀྱིས། ༼ཟབ་དོན་མཁའ་ལ་སྟོངས་པའི་ཐུན་བཅོམ་ནས། ༼སྟོང་
ཉིད་འདབ་སྟོང་རྒྱས་མཛད་སྤྱི་བའི་ཉི། ༼རྩེ་བཙུན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པར་གྲགས་
ལ་འདུད། ༼མགོན་དེའི་བཤད་སྟོལ་གདུགས་དཀར་ཐུབ་བསྟན་གྱི། ༼ཁང་
བཟང་ཅེ་མོར་རྣམ་དཔྱོད་དབྱང་པ་ཡིས། ༼བཏེགས་ནས་འཛིན་མཛད་རྒྱལ་
ཆབ་མཁས་གྲུབ་རྩེ། ༼པཎ་ཆེན་རྒྱལ་དབང་སྤྱི་བའི་ཐོན་རྣམ་བསྐྱགས། ༼གང་
དག་ཡབ་རྩེ་སྤྱི་མའི་ལེགས་བཤད་ལ། ༼དད་པ་ཐོབ་ནས་ཟབ་དོན་མཁྱེན་
བཞེད་དེ། ༼ཐུགས་བསམ་དག་པའི་གསུང་གིས་བསྐྱལ་བ་ལས། ༼ཚུ་ལ་འདི་

འཆད་ལ་ཅུང་ཟད་སྒྲོ་བར་གྱུར། །དེ་ཡང་ཉིད་གྱི་གསུང་ཤོག་ཏུ་རྗེ་རིན་པོ་
མེས་འཇམ་དབྱངས་ལ་ཞུས་ནས་རེད་མདའ་བར་གནང་བའི་བློ་ལན་གྱི་རྣམ་
བཤད་རྒྱས་པ་དོན་གསལ་བ་ཞིག་བསྐྱུས་ནས་བསྐྱར་ཞིག་ཅེས་འབྱུང་བའི་
བློ་ལན་འདི། རྗེའི་གསུང་འབྱམ་ཐོར་བྱ་ནས་འབྱུང་བའི་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་
གསུམ་གྱི་སྒྲོར་ལ་དོགས་གཙུག་ཞུས་པ་དང་། དེའི་མཇུག་ཏུ་འང་ཉམས་སྲ་
ལེན་ཚུལ་ཞིག་གནང་འདུག་པ་འདི་གཉིས་གང་ཡིན་མི་གསལ་ཡང་གཙོ་བོ་
སྒྲ་མ་ཉིད་ཡིན་པ་གཞིར་བཅས་ནས་ལན་འབྱལ་བར་བྱ་སྟེ། འདི་ཉིད་དུ་ངས་
འབྱུང་སེམས་བསྐྱེད་ལྟ་བུའི་ཉམས་ལེན་ལ་དོགས་གཙུག་ཞུས་པ་གཙོ་བོར་
སྒྲ་བ་འདི་ལ་ཆིག་འགྲེལ་དང་། འགའ་ཞིག་ནི་འཕྲོས་དོན་རྣམ་ཞར་བྱུང་ལྟ་
བྱུང་འདུག་པ་དང་། གོ་སྒྲ་བས་ཆིག་འགྲེལ་རྗེས་པར་མི་དགོས་པར་མཐོང་
ནས་བསྐྱུས་དོན་གྱི་ཚུལ་དུ་བཤད་པར་བྱའོ། །

གཞུང་འདི་ནི་རྗེ་སྗེ་བཙུན་ལ་དོགས་གཙུག་མང་པོ་ཞིག་ཞུས་པའི་
ནང་ནས་དོན་བསྐྱུས་ནས་ཡི་གེར་བཀོད་པ་ཞིག་སྟེ། རྗེ་བཙུན་དང་རྗེའི་
གསུང་གཉིས་འདྲེས་མར་སྒྲ་ལ། འདིའི་འགོ་ཤོག་ནི་སྒྲ་མཐར་བཟང་གི་
དཔེ་ནས་གཞན་དུ་འབྲེལ་ནས་མི་འདུག་ཅེས་མཇུག་ཏུ་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །
དེའི་འཕྲོ་ལ། སྒྲིར་སྒྲོང་བས་ཡོད་མཐའ་དང་སྒྲ་བས་མེད་མཐའ་སེལ་བ་
འདི་རྒྱང་པན་གྱི་བར་ལ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པས་ཞེས་འབྱུང་བ་འདི་ལ་གཉིས།

མཐའ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། མོ་མོར་བཤའ་བའོ། །

དང་པོ་ལ་སྤྱིར་མཐའི་སྒྲ་ནི། རྣམ་བཤའ་རིག་པ་ལས། མཐའ་ནི་བད་
དང་མཇུག་ཆད་དང་། ཉེ་དང་ཕྱོགས་ལ་སྤྱད་པའོ། །ཞེས་དང་། འདུས་པའི་
རྒྱད་ཀྱི་ཀ་ནས་མཐའི་སྒྲ་ཀོ་ཀྱི་ནི་སྟོ་དང་ཅེ་མོ་ལའང་འཇུག་པར་བཤའ་བ་
བཞིན་དོན་མང་པོ་ཞིག་ལ་འཇུག་ལ། མཐའ་བྲལ་གྱི་མཐའ་ནི། ཅ་ཤེའི་ཀྱི་
ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤའ་ལས་ཀྱང་། དེས་ན་འདྲིའི་མཐའ་
ནི་ལྟར་བའི་གནས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ན་བྲག་གཡང་ལ་མཐའ་དང་། དེ་ལས་ལྟར་
བ་ལ་མཐའ་ལས་ལྟར་ཞེས་སྒྲ་བ་ལྟར་གང་དུ་བཟུང་ནས་འཇིན་པ་པོ་སྤྱང་
བར་འགྱུར་བ་ལ་མཐར་ལྟར་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། དེ་ལྟར་མཐའ་ཞེས་པའི་མིང་འདྲ་ཡང་དོན་མི་འདྲ་བ་
མང་བས་གཞན་སྡེ་དང་རང་སྡེ་གྲུབ་མཐའ་བཞི་ཀས་མཐའ་འདོད་ཚུལ་ལ་མི་
འདྲ་བ་འབྱུང་སྟེ། འདི་ལྟར་གཞན་སྡེས་རང་སྡེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འདོད་
ཚུལ་རྣམས་འགོག་ཅིང་། རང་སྡེས་ཀྱང་གཞན་སྡེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
འདོད་པ་རྣམས་འགོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་སྡེས་རང་སྡེ་རྣམས་ཀྱིས་གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་ཁས་ལེན་པ་དེ་འགོག། །ཁྱེ་བྲག་སྤྱོད་བས་གཞན་སྡེས་
འདོད་པའི་རྟག་པའི་བདག་འགོག། །ཁྱེ་སྤྱོད་རྟག་རྣམས་འདོད་པ་དེ་མདོ་སྡེ་
པས་འགོག། །དེས་རགས་པའི་ཕྱི་དོན་འདོད་པ་དེ་སེམས་ཅམ་པས་འགོག།

དེས་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་འདོད་པ་དེ་དབྱུ་མ་པས་འགོག། རང་རྒྱུད་པ་མན་
ཆད་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་འདོད་པ་དེ་ཐལ་འགྱུར་བས་འགོག་པ་
ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་ན་སྣང་སྟོང་གཉིས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་དང་མཐའ་
སེལ་བའི་འདོད་ཚུལ་ཡང་མི་འདུའོ། །འོན་ཀྱང་ཐུན་མོང་དུ་གྲགས་པ་ཅམ་
མཆོན་ན། ཚོད་གཞི་གང་ཡིན་པ་ཞིག་གཞིར་བཟུང་ནས་སྣང་བ་ཡོད་པ་
དང་། ཆད་མས་གྲུབ་པ་དང་། ཏྲག་མི་ཏྲག་དང་། མཐོང་ཐོས་སོགས་ཀྱི་ཏྲགས་
ལས། དེའི་རྫོག་རྫེ་མེད་པ་དང་། མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་མེད་པའི་སྟོགས་
སམ་མཐའ་སེལ་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་པ་མེད་པ་དང་། མ་གྲུབ་པ་ལ་
སོགས་པའི་ཏྲགས་ཀྱིས་བརྫོག་རྫེ་ཡོད་པ་དང་། ཆད་མས་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་
པ་ཡོད་པའི་སྟོགས་སམ་མཐའ་སེལ་ལོ། །

རྒྱང་པན་པས་ནི་ཁོ་རང་གི་གཞུང་ལས། ཅི་ཅམ་དབང་པོའི་སྟོན་
ཡུལ་བ། །སྦྱེས་བུ་དེ་ཅམ་ཁོ་ན་བད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཆེ་འདིའི་ཕྱང་པོ་
ཅམ་ལས་གཞན་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་པར་འདོད་པས་ཁོ་རང་ལྟར་ན་ཞི་
ནས་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཏུ་འགོ་བ་དབང་པོའི་མདོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་བའི་
རྒྱ་མཆོན་གྱིས། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་ཅེས་འདོད་ཅིང་དེ་ཁོ་རང་གི་ལུགས་
ཀྱི་སྟོང་པས་ཡོད་མཐའ་སེལ་ཚུལ་ཡིན་ཡང་། སྦྱིར་སྟོང་པས་ཡོད་མཐའ་
སེལ་ཚུལ་དུ་མི་རུང་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་རྒྱང་པན་པའི་མདོན་སུམ་གྱིས་

མ་མཐོང་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་པན་པ་ནི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ལ་སྟོ་
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སོང་ནས་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་པར་ཁས་སྦྲངས་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་དུས་སུ་
 བདག་ཉིད་ནི། ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཟླ་བར་རྟོགས་བྱ་སྟེ།
 །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་འདས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ལྟ་བུ་ཡོད་ཀྱང་།
 ཏྲག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་མེད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་
 ཅིང་ཐ་སྟོད་དུ་ཡོད་པས་ཏྲག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། མཐར་
 ལྷུང་བ་ཡོད་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་སྟོས་མཐའ་གཉིས་སུ་འཛིན་ཚུལ་གྱི་
 དབང་དུ་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་ལ་ཏྲག་མཐའ་ཞེས་
 པ་ནི་བཏྲག་པ་མཐའ་བཟུང་ཅམ་ཞིག་སྟེ། དེའི་ཞེན་ཡུལ་ལ་བདེན་གྲུབ་བམ་
 བདག་དང་རང་བཞིན་ཞེས་ཟེར་ཡང་བདེན་གྲུབ་ཡིན་པ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །
 དེ་ལྟར་ཡང་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། དེས་ངེ་ལྟར་བཟུང་བའི་ཞེན་ཡུལ་ཆོས་
 རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་སྟོད་ལུགས་དེ་ལ་ནི་བདག་གམ་རང་བཞིན་ཞེས་
 བཏྲག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་སྟོན་ས་ངོས་བཟུང་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་རོ། །དེས་ན། ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་ཏྲག་པར་ལྟ། མེད་ཅེས་བྱ་བ་ཆད་པར་ལྟ།
 ཞེས་འབྲུང་བ་ནི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ནི་ཏྲག་པའི་
 མཐར་འཛིན་པ་དང་། ལས་འབྲས་སོགས་མེད་པར་འཛིན་པ་ནི་འཆད་པའི་

མཐར་འཛིན་དུ་འགྱུར་བའི་དོན་ཡིན་གྱི་སྒྲིར་ཡོད་མེད་དུ་འཛིན་པ་ཙམ་
མིན་ནོ། །

དེ་ནས། ཐལ་འགྱུར་བའི་བྱད་ཆོས་ལ་སྒྲུབ་བས་ཡོད་མཐའ་དང་སྟོང་
བས་མེད་མཐའ་སེལ་ཞིང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ་ཡང་སྒྲི་དང་བྱེ་བྲག་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྐབས་འདི་དང་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམས་གསུམ་ལས།
གཞན་ཡང་སྒྲུབ་བས་ཡོད་མཐའ་སེལ་བ་དང་། །སྟོང་བས་མེད་མཐའ་སེལ་
ཞིང་སྟོང་བ་ཉིད། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ཞེས་ན། །མཐར་
འཛིན་ལྟ་བུ་བས་འཕྲོག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་གཉིས་དོན་འདྲ་བར་སྒྲུབ་སྟེ།
ཚུལ་འདི་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་འདི་སྐད་ཅེས་གསུངས་ཏེ། འདི་དག་ནི་ཐལ་
འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་གྱི། སྒྲིར་གྲུབ་མཐའ་སྒྲ་བ་བཞི་
ཀས་སྟོང་བས་ཡོད་མཐའ་དང་མེད་མཐའ་གཉིས་ཀ་སེལ་ཞིང་། སྒྲུབ་བས་
ཀྱང་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་དེ་གཉིས་ཀ་སེལ་བའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་
གྲུབ་མཐའ་བཞི་སོ་སོ་ནས་རང་རང་གིས་ངོས་བཟུང་བའི་དགག་བྱ་དེ་དང་
དེས་སྟོང་བ་ལ་བྱ་བྱེད་འཐད་པར་འདོད་ཅིང་། བྱ་བྱེད་འཐད་པའི་རྒྱ་མཆན་
གྱིས་དགག་བྱ་དེ་དང་སྟོང་བ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་བྱུང་པར་བཞེད་པའི་སྒྲིར་ཏེ།
དོན་སྒྲུ་སྟེ་གཉིས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་གིས་སྟོང་བའི་
བདག་མེད་ལ་བདག་དང་ལས་འབྲས་སོགས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་འཐད་པར་བཞེད།

སེམས་ཙམ་པས་གཟུང་བ་སྤྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་བྱ་བྱེད་འཐད་པར་
 བཞེད་ལ་དེ་དང་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཀས་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་རྩ་ལོད་གྱིས་
 སྟོང་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལའང་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་འཐད་པར་
 བཞེད་ཅིང་། སྒྲང་སྟོང་རེ་རེས་ཀྱང་མཐའ་གཉིས་སེལ་རུས་པར་བཞེད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དོན་སྤྲ་སྤེ་གཉིས་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྟོང་པ་ལ་གང་ཟག་
 སོགས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་འཐད་པར་བཞེད་པ་སྟོང་པས་མེད་མཐའ་སེལ། གང་ཟག་
 གི་བདག་ཏུ་བྱུང་པ་མེད་ཀྱང་སྤང་པའི་ཆོགས་རྒྱན་ལ་བདག་འཛོག་པའི་
 ཚུལ་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པས་སྒྲང་བས་ཡོད་མཐའ་སེལ། སེམས་ཙམ་པས་
 གཟུགས་སོགས་སྤྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་བྱ་བྱེད་འཐད་པས་སྟོང་པས་
 མེད་མཐའ་དང་། སྤྱི་རོལ་དོན་ཏུ་སྒྲང་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་གཟུང་འཛིན་
 རྒྱུ་ལ་ཆད་ཏུ་སྒྲང་བ་ལྟར་སྟོང་པས་སྒྲང་བས་ཡོད་མཐའ་སེལ། དབྱུ་མ་པ་
 གཉིས་ཀས་ཀྱང་བདེན་པས་སྟོང་པ་ལ་གཟུགས་སོགས་དང་བྱ་བྱེད་འཐད་
 པས་སྟོང་པས་མེད་མཐའ་དང་། ཏེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་བདེན་
 བྱུང་ཁེགས་པས་སྒྲང་བས་ཡོད་མཐའ་སེལ་རུས་ཤིང་། དེ་ལས་བསྐྱོད་སྤྱི་
 ཡང་སེལ་རུས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འདོད་དེ་རེ་ཞིག་དེ་ལྟར་རོ། །

ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་ན་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་མཐའ་གཉིས་སུ་སྤྱང་བར་
 འདོད་ཀྱང་། དེ་དག་རང་རང་སོ་སོ་ནས་མཐའ་གཉིས་སུ་སྤྱང་བར་མི་འདོད་

དེ། རང་རང་སོ་སོ་ནས་རང་ལ་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ལྟ་བ་རེ་ཡོད་པར་
འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་ལྟ་བ་བཀའ་བརྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་
བཞི་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐལ་འགྱུར་ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྤང་བས་ཆད་
མཐའ་དང་། སྤང་བས་ཡོད་མཐའ་འགོག་ཚུལ་ནི། རྗེའི་གསུང་འབྲུམ་ལས།
རྟོན་འབྲུང་མི་བསྐྱུ་བའི་ངེས་པ་བརྟེན་པས་ཆད་མཐའ་འགོག་ཅིང་། མཚན་
མར་འཛིན་པའི་དམིགས་གཏད་རྒྱལ་ཙམ་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་
པའི་སྤང་ཉིད་ལ་ངེས་པ་བརྟེན་པས་རྟག་མཐའ་ལས་གྲོལ་ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། འོ་ན་སྤར་བ་ཤད་པ་ལྟར་གྲུབ་མཐའ་བཞི་ཀ་ལ་སྤང་བས་
ཡོད་མཐའ་དང་སྤང་བས་མེད་མཐའ་འགོག་ཚུལ་ཡོད་ན། དེ་འདིར་ཐལ་འགྱུར་
བའི་བྱད་ཆོས་སུ་བཤད་པ་རྗེ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་སྐྱས་བེན་
ལྟར་བཞེད་ཀྱང་། སྤར་མའི་ལུགས་དེ་རེ་ཞིག་ཁས་སྤངས་ནས་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ།
ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྤང་བར་བཞེད་པའི་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་
འདིར་སྤང་བས་ཡོད་མཐའ་དང་སྤང་བས་མེད་མཐའ་སེལ་ཚུལ་བྱད་པར་
ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་དེ། རང་རྒྱད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ལུགས་ལ་མི་འབྲུང་བས་ལུགས་
འདིའི་བྱད་ཆོས་སུ་འགྱུར་རོ། །རྗེ་ལྟར་ཞེ་ན། རྟོན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་རང་
བཞིན་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་སྦྱོར་བ་གཅིག་ལ་བརྟེན་པའི་མཐའ་གཉིས་སེལ་

ཚུལ་ནི། རྩེ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ་ལས། འདིར་ནི་ཐལ་འགྱུར་
 བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱང་ཆོས་སྤང་བས་ཡོད་མཐའ་དང་སྟོང་བས་མེད་
 མཐའ་སེལ་བའི་དོན་ཅུང་ཟད་བརྗོད་ན། ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་
 མེད་དེ། རྟོན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཆོ་ན། ལྷ་གྲུ་
 ཆོས་ཅན་མེད་དེ་ཞེས་མ་བརྗོད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ་ཞེས་དགག་
 བྱའི་བྱང་པར་སྤྱར་བས་ནི། ལྷ་གྲུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཡིན་གྱི། གཏན་
 མེད་པ་མིན་པར་རྟགས་རྒྱས་པས་སྟོང་བས་མེད་མཐའ་སེལ་བའི་དོན་ཡིན་
 ལ། རྟོན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་གྱིས་ལྷ་གྲུ་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་
 ལ་བརྟན་ནས་སམ་སྟོས་ནས་བྱུང་པར་གོ་རྒྱས་པས། རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་
 བ་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་སྟོས་མི་དགོས་པའི་དོན་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་ཤེས་
 ལ། དེ་ནི་སྤང་བས་ཡོད་མཐའ་སེལ་བའི་དོན་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་
 རྟགས་གྱི་བྱེད་པས་རྟག་ཆད་གྱི་མཐའ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་འགོག་རྒྱས་
 པས་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྟོན་འབྲེལ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང་། རྩེ་
 དེ་ཉིད་གྱིས་མཛད་པའི་དབུ་མ་སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པའི་འབྲེལ་པར་ཡང་། དེ་
 ཡང་ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། རྟོན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཞེས་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཆོ། བསྐྱབ་བྱ་སྟོ་ཡུལ་དུ་སོང་བས་རང་བཞིན་
 གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་རྟག་མཐའ་སེལ། རྟོན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་

པའི་གཏན་ཆིགས་སྒོ་ཡུལ་དུ་སོང་བས་སྐྱ་གུ་མིང་ཙམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་
རྟོགས་པས། དེ་གཏན་མེད་པའི་ཆད་མཐའ་སེལ་བས་རྟག་དབྱུང་གཉིས་དུས་
གཅིག་ཏུ་སེལ་བ་དང་། ཡང་སྐྱ་གུ་སྒྲོས་གྲུབ་པའི་མིང་ཙམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་
ངས་བས་ངས་ཤེས་ཀྱིས་དེ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ངས་ཤེས་འདྲན་བས་
སྒྲུང་བས་ཡོད་མཐའ་སེལ་ཞིང་། སྐྱ་གུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་བར་ངས་བ་
ཉིད་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་ས་བོན་ལས་སྒྲེ་བ་དང་། རྒྱ་མེད་དང་མི་མཐུན་པའི་
རྒྱ་ལས་མི་སྒྲེ་བ་སོགས་གྱི་ཐ་སྙད་གྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཐད་པའི་སྒྲུང་
ཕྱོགས་ལ་ངས་ཤེས་འདྲན་བས་སྒྲོང་བས་མེད་མཐའ་སེལ་བས་རིགས་པའི་
རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་ཚུལ་གཉིས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་དེས་མཛད་
པའི་རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པའི་ཁེའླ་ལས། དེ་ཡང་སྦྱིར་སྒྲོང་བས་ཡོད་མཐའ་དང་
སྒྲུང་བས་མེད་མཐའ་སེལ་བ་ཙམ་རྒྱང་འཕེན་གྱི་བར་གྱི་གྲུབ་མཐའ་གོང་
འོག་ཐམས་ཅད་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པས། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་དེ་ལས་
ཕྱོག་སྟེ་སྒྲུང་བས་ཡོད་མཐའ་དང་སྒྲོང་བས་མེད་མཐའ་སེལ་ཞིང་། ཞེས་བ་
ནས། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོང་བ་ལ་ངས་
ཤེས་འདྲན་དགོས་པ་དེ་བཞིན་དུ། རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོང་བའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་
རྟེན་འབྲེལ་ལ་ངས་ཤེས་འདྲན་བ་ཅིག་དགོས་ཏེ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་པ་
ལྟར་རོ། །

བསྐྱུ་ཞིང་གོ་བདེ་བ་ལ་ནི་དེ་ཙམ་གྱིས་མཆོག་མོད། རྒྱས་པ་ཞིག་
 ཅེས་གསུངས་པས་གོ་དོན་དང་སྒྱུར་ནས་ཅུང་ཟད་སྒྲོས་ཏེ་བཤད་ན། མཐའ་
 དེ་ལྟར་སེལ་ཚུལ་སྟོན་པའི་གཞུང་ནི། ཅ་ཤེ་ལས། རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
 འབྱུང་བ་གང་། །དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །ཅེས་སོགས་དང་། གང་ལ་སྟོང་
 པ་ཉིད་རུང་བ། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བ་འགྱུར། ཞེས་སོགས་དང་། རྟོན་
 འབྲེལ་བསྟོན་པར། གང་གང་རྒྱུན་ལ་རག་ལས་པ། །དེ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་
 སྟོང་ཞེས། ཞེས་དང་། དེ་སྤྱིར་བརྟོན་ནས་འབྱུང་བ་ལ། །མ་གཏོགས་ཆོས་
 འགལ་ཡོད་ཡིན་པས། །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་སྟོང་པ་ལ། །མ་གཏོགས་ཆོས་
 འགའ་མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སོགས་མང་ལ། མཁས་གྲུབ་ནོར་
 བཟང་རྒྱ་མཆོས་མཐའ་གཉིས་སེལ་ཚུལ་ལ་གཉིས་བཤད་དེ། ཐལ་འགྱུར་
 བའི་ལྟ་བའི་གོ་བ་མཐར་སོན་པའི་སྐབས་དང་། སྟོང་བ་རྣམ་དག་སྒྲེས་པའི་
 སྐབས་སོ། །

དང་པོ་ནི། དེའི་གསུངས་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་རྒྱུའམ་
 གདགས་གཞི་ལ་རྣམ་པ་ལྡས་བཅལ་ན་མི་དམིགས་པས་ཡུལ་སྟོང་ནས་ངོ་
 བོས་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མེད་པར་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ནམ་གདགས་གཞི་
 ལ་བརྟོན་ནས་བཏགས་པའི་བཏགས་ཆོས་པར་བཞག་པ་ཙམ་དེ་ཐལ་འགྱུར་
 བའི་ལུགས་ཀྱི་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་ཡིན་པས། དེ་ལྟ་བུའི་

རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་ལེགས་པར་གོ་བའི་གང་ཟག་གིས་སྟུ་གུ་སོགས་གྱི་ཆོས་
གང་དང་གང་དེ་ལྟ་བུའི་རྟེན་འབྱུང་དུ་ནམ་སྟོ་ལ་ཤར་བའི་ཆེ་ཆོས་དེ་དང་དེ་
རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་ལ་ངེས་པ་འདྲན་ཅིང་། གཅིག་ཏུ་བྲལ་ལྟ་བུའི་རིགས་
པས་དབྱུད་དེ་ཆོས་གང་དང་གང་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་དེའི་ཆོ།
ཆོས་དེ་དང་དེ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཚུ་ལ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་གྱི་རྟེན་འབྱུང་
དུ་འབད་མེད་འཆར་བ་རྣམས་ནི། སྒྲང་བས་ཡོད་མཐའ་སེལ་བ་དང་སྟོང་བས་
མེད་མཐའ་སེལ་བའི་ཚུ་ལ་གཅིག་གོ། །ཞེས་དང་། གཉིས་པ་ཉམས་སྟོང་རྣམ་
དག་སྐྱེས་པའི་གནས་སྐབས་གྱི་སྒྲང་བས་ཡོད་མཐའ་སེལ་ཚུ་ལ་སོགས་ནི།
མཉམ་གཞག་སྟོང་ཉིད་ལ་སྟོང་བ་ཐོན་པའི་རྣལ་འབྱེད་པ་དེས་མཉམ་གཞག་
ལས་ལངས་པའི་དུས་སུ་རི་རབ་ཁང་བྲིམ་ལ་སོགས་པ་སྒྲང་བའི་ཆོ། རི་ལ་
སོགས་པ་དེ་དང་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་སྒྲང་སྒྲང་འཆར་བ་ནི་སྒྲང་བས་
ཡོད་མཐའ་སེལ་ཚུ་ལ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བར་ཤར་བ་དེ་ཉིད་གྱིས་
གང་སྒྲང་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་འཆར་བ་ནི་སྟོང་བས་མིང་
མཐའ་སེལ་བའི་ཚུ་ལ་ཡིན་ལ། དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ནི། ཆོས་རྣམས་
རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་པས་བདེན་པས་སྟོང་བར་བཞེད་ཀྱང་
རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་ལ་བྱད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས། གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པའི་སྒྲང་
བས་ཡོད་མཐའ་སེལ་བ་སོགས་ཐལ་འབྱུར་བའི་བྱད་ཆོས་ཡིན་ཏེ། ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེན། །

རྒྱལ་དབང་ལྷ་བས་ཀྱང་ལམ་གཙོ་འཛིན་གྱི་འབྲེལ་ལས། གཞན་ཡང་
 རྩོམ་གྱི་གང་གིས་མཐའ་གཉིས་དང་བུལ་བའི་དབུ་མའི་ལྷ་བ་ལ་ངེས་པ་འདྲན་
 ཚུལ་ནི། ལྷ་བ་རྩོན་འབྲེལ་མི་བསྐྱུ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
 པའི་རྟག་པའི་མཐའ་སེལ་བ་སྟེ་འགོག་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བས་ཐ་
 ལྷ་བ་ཏུ་མེད་པའི་ཆད་མཐའ་སེལ་བ་སྟེ་འགོག་ཀྱས་ཤིང་། ཞེས་གསུངས་ཏེ་
 ལྷ་མ་དེ་དག་དང་དོན་འདྲའོ། །སྟོང་ཉིད་རྒྱ་འབྲས་སུ་འགོ་ཚུལ་ཤེས་དགོས་
 ལ། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རྒྱ་ལ་བརྩོན་ནས་འབྲས་བུ་འབྱུང་ཞིང་མི་
 བསྐྱུ་བའི་ཚུལ་རང་ལུགས་སུ་ཁས་ལེན་ལ། དེ་ཉིད་གྱིས་མཐའ་ཐམས་ཅད་
 སྟོང་བའི་སྟོང་བ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ་སོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་ལ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་དོན་པལ་ཆེར་སྒྲ་མ་དེ་དག་ཏུ་འདུས་ཤིང་། སྟོང་ཉིད་རྒྱ་འབྲས་
 སུ་འགྱུར་བ་ནི། ལམ་གཙོར་སྟོང་བ་ཉིད། རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་འགྱུར་བའི་
 ཚུལ་ཤེས་ན། ཞེས་གསུངས་པ་དང་དོན་གཅིག་ཅིང་། དེ་ཡང་རང་བཞིན་
 གྱིས་སྟོང་བའི་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་འཐད་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ།
 མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱབ་གྱིས་སེམས་འབྲེལ་ལས། ཆོས་རྣམས་སྟོང་བ་འདི་ཤེས་
 བས། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་བརྩོན་པ་གང་། །ངོ་མཚར་བས་ཀྱང་འདི་ངོ་མཚར།
 །མཛད་བྱུང་བས་ཀྱང་འདི་མཛད་བྱུང་། །ཞེས་དང་། །རྩེ་རྩོན་འབྲེལ་བསྟོན་པར།

འདི་ཀྱན་ངོ་བོས་སྟོང་བ་དང་། །འདི་ལས་འདི་འབྲས་འབྱུང་བ་ཡི། །ཞེས་
 སོགས་གྱིས་བསྟན་ཅིང་། དཔལ་ལྷན་ལྷ་བས་ཀྱང་། དངོས་པོ་སྟོང་བ་
 གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པ། །ཆོགས་ལ་བསྟོས་རྣམས་མ་གྲགས་པར་ཡང་
 མིན། །རི་ལྟར་དེ་ཡི་གཟུགས་བརྟན་སོགས་སྟོང་ལས། །ཞེས་བ་དེ་ཡི་རྣམ་
 པ་སྐྱེ་འགྱུར་ལྟར། །དེ་བཞིན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ན་ཡང་། །སྟོང་ཉིད་
 དག་ལས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་འགྲེལ་བར་
 རྗེས། དངོས་པོ་སྟོང་བ་སྟེ་གཟུགས་བརྟན་དང་ལ་སོགས་པ། ཞེས་བ་ནས།
 བརྟན་པའི་གཟུགས་བརྟན་ལས་བརྟན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཞེས་བ་སྐྱེ་བ་དེ་
 བཞིན་དུ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་ན་
 ཡང་། དེས་སྟོང་པའི་རྒྱ་དག་ལས་དེས་སྟོང་པའི་འབྲས་བུ་དག་རབ་ཏུ་སྐྱེ་
 བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཟུགས་བརྟན་བྱ་བྱད་བཞིན་དུ་
 སྒྲུང་ཡང་དེར་མ་གྲུབ་པ་ལྟར་རྒྱ་འབྲས་གྱི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
 བར་སྒྲུང་ཡང་དེར་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་འབྲས་བུ་འི། རྣམ་བཤད་དེ་ཉིད་ལས། བྱད་
 བཞིན་དུ་སྟོང་པའི་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་དེ་ལ་སྒྲུང་བའི་ཆ་འདི་ཙམ་ཞིག་
 བྱེད་བཞིན་དུ་སྒྲུང་ལ། འདི་ཙམ་ཞིག་བྱད་བཞིན་དུ་མི་སྒྲུང་ངོ་ཞེས་རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་དུ་དབྱེར་མི་རུས་ལ། བྱད་བཞིན་དུ་གང་སྒྲུང་གི་ཆ་ཐམས་ཅད་
 རྣམ་སྒྲུང་བ་ལྟར་དུ་ཡོད་པས་སྟོང་ཡང་། རང་གི་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་

སྐྱེ་བ་མི་འགལ་བ་དཔེར་བྱས་ནས། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་སྟོན་པོ་རང་གི་མཆན་
 ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བ་སྒྲུང་བ་ན་ཡང་སྟོན་པོའི་སྟེང་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་
 བར་སྒྲུང་མི་སྒྲུང་གི་ཆ་གཉིས་དབྱེར་མེད་པར་སྒྲུང་ལ། དེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་ཡང་
 གང་སྒྲུང་གི་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་སྒྲུང་བ་ལྟར་དུ་སྟོང་ཡང་། རང་གི་རྒྱས་རང་
 གི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་མི་འགལ་བར་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་རང་གི་ངོ་བོས་
 མེད་པས་ཡོད་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་། དེ་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྒྱ་
 འབྲས་འཛོག་རྒྱས་པས་མེད་མཐའ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བ་སྟོབ་དཔོན་
 སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་དང་སྟོབ་དཔོན་ལྷ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་འཕགས་པའི་
 དགོངས་པ་བཀལ་བའི་བྱད་ཆོས་སུ་སྒྲུང་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བྱད་
 བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་བྱད་བཞིན་དུ་གང་སྒྲུང་གི་ཆ་ནས་བྱད་བཞིན་
 གྱིས་སྟོང་བ་ལྟར། སོ་སྐྱེའི་ཤེས་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་སོགས་གང་སྒྲུང་ཐམས་ཅད་
 རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བར་སྒྲུང་ཞིང་། གང་སྒྲུང་གི་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་རང་
 བཞིན་གྱིས་བྱུང་བས་སྟོང་པར་གསུངས་པ་ནི་དགག་བྱ་ཕྱ་མོ་ནས་འགོག་
 ཚུལ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱད་པས་སོ་སྐྱེའི་དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་
 ལྟ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བར་སྒྲུང་ཞིང་སྒྲུང་བ་ལྟར་ཡུལ་ལྟའི་རང་
 མཆན་ལ་ཆད་མར་སོང་བས། གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་
 ལྟ་སོགས་སྒྲུང་བ་སྒྲུང་བ་ལྟར་བྱུང་བའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བཞེད། ཐལ་འབྱུང་ལས་

སོ་སྐྱེའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་རྣམས་ཀྱང་ཡུལ་ལྔའི་རང་མཆོན་ལ་འབྲུལ་
བས་དེ་ལ་ཆོད་མར་མ་སོང་ཞིང་སྒྲང་བ་དེ་སྒྲང་བ་ལྟར་མ་བྱུབ་པར་བཞེད་
བའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ལམ་རིམ་ལས་བཤད་ཅིང་གཞན་ཡང་ལམ་རིམ་ཆེན་
མོར། དེ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ལྟ་བ་མ་རྟོག་གོང་དུ་གང་ཟག་དེ་དག་གི་ཡོད་
པ་ཙམ་དང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་བྱུབ་པའི་ཡོད་པ་གཉིས་སོ་སོར་བྱེད་པ་
མི་སྲིད་དེ། ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་ཤེས་པའི་བྱིར་རོ། །

དེས་ན་པཎ་ཆེན་གོང་མས་བྱུག་ཆེན་འགྲེལ་བར། རང་ཅག་སོ་སྐྱེའི་
སྒོ་ལ་རི་ལྟར་སྒྲང་བ་འདི་རྟགས་གྱི་དགག་བྱར་བཤད་ཅིང་། མཁས་པ་གཞན་
འགའ་ཞིག་ཀྱང་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ནི་འཐད་པར་མཐོང་ངོ་། །འོན་ཀྱང་སྒྲང་བ་
ཙམ་རྟགས་གྱི་དགག་བྱ་མིན་གྱི། སྒྲང་བ་ལྟར་བྱུབ་པ་ནི་རྟགས་ཡང་དག་གི་
དགག་བྱར་འདོད་ངོ་། །གཞན་ཡང་སྟོང་ཉིད་རྒྱ་འབྲས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་ལེགས་
པར་ཤེས་པ་ནི་སྟོང་པ་བརྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་འགྲོ་ཚུལ་གོ་བ་ལ་རག་ལས་
ཤིང་། དེ་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་དག་ཡིན་མེད། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་
བརྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་སྟོན་པའི་གཞུང་གཞན་ནི། མ་དོས་པས་ཞུས་པའི་
མདོ་ལས། གང་ཞིག་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་
ཡོད་མ་ཡིན། རྒྱུན་ལ་རག་ལས་གང་དེ་སྟོང་པར་བཤད། གང་ཞིག་སྟོང་ཉིད་
ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན། ཞེས་དང་། དེའི་དོན་རྗེས། གང་གང་རྒྱུན་ལ་རག་

ལས་པ། །དེ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཞེས། །ཞེས་པས་འཆད་ཅིང་། མགོན་
པོས་རྩ་ལེ་ལས། རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བར་གང་། །དེ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་
ཞི། །ཞེས་དང་། ཅོད་སྒྲིག་ལས། གང་ཞིག་སྟོང་དང་རྟོན་འབྱུང་དང་། དབྱ་
མའི་ལམ་དུ་དོན་གཅིག་པར། ཞེས་དང་། འཇིག་རྟོན་ལས་འདས་པར་བསྟོད་
པ་ལས་ཀྱང་། རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་གང་འབྱུང་བ། །དེ་ཉིད་ཁྱོད་གྱིས་སྟོང་
པར་བཞེད། །ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ག་ང་ལ་བརྟོན་ནས་འབྱུང་ཡོད་
པ། །དེ་ནི་རང་དབང་མི་འབྱུང་རེ། །ཞེས་དང་། དེའི་འབྲེལ་པར། རྟོན་ཅིང་
འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རང་དབང་བའི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རང་དབང་པའི་
ངོ་བོ་དང་བྲལ་བའི་དོན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡིན་གྱི། ཞེས་དང་། ལམ་རིན་
ཆེན་མོར། ལེས་ལྷན་དག། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་
པར་འབྱུང་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཞེས་དང་། ཆོག་གསལ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་
བཤད་དོ། །

རྩེ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོས་ཀྱང་། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་
དོན་ནི། ཆོས་རྣམས་ཡུལ་སྟེང་ནས་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་མེད་པར་མིང་ངམ་རྟོག་
པས་པར་བཏགས་ནས་བཞག་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་དོན་གཉིས་གཅིག་པ་འདི།
རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་། །དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །ཅེས་རྟོན་
འབྱུང་དང་སྟོང་པ་དོན་གཅིག་དུ་བཤད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་མཚན་དེས་ན་

མུ་གུ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་བཏགས་ཡོད་མིང་རྒྱུ་དུ་རྟོགས་པའི་
 གང་ཟག་དེས་མུ་གུ་རང་བཞིན་གྱི་མ་གྲུབ་པ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་རྟོགས། དེ་ཡང་
 གང་ཟག་དེའི་རྒྱུ་གྱི་མུ་གུ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་སྟམ་དུ་འཇིན་པའི་སྟོ་
 དེ་ལ་མུ་གུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འཇིན་པའི་འཇིན་སྟངས་མེད་ཅིང་། བཏགས་
 པ་ཙམ་དུ་འཇིན་པའི་སྟོ་དེ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་འཇིན་པའི་འཇིན་
 སྟངས་མེད་ཀྱང་། གང་ཟག་དེས་མུ་གུ་བཏགས་ཡོད་མི་རྒྱུ་དུ་རྟོགས་པ་
 ཉིད་གྱིས་མུ་གུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་
 དཔེ་དང་བཅས་ནས་གསུངས་ཏེ་གནད་ཆེའོ། །ཡང་རྗེས་ཙམ་ཞེའི་ཤིག་ཆེན་
 ལས། གང་ཞིག་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་རག་
 ལས་པའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་རང་ལ་ཚུགས་སྟབས་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་
 ལྟོང་པའི་དོན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་སྐྱའི་དོན་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཞེས་དང་གལ་ཏེ་
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་དོན་ནི་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 མང་དུ་གསུངས་ན། འདིའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེས་བྱི་བ་བཀོད་ནས་ལན་དུ། ལྟོང་
 པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་འགོ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཆད་མས་ཁེགས་
 པས་དབུ་མ་པ་རྣམས་ལ་ཡིན་གྱི་གཞན་ལ་མིན་ནོ། །

དེ་འདྲ་བའི་དབུ་མ་པ་ལ་ནི་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་ལ་རག་

ལས་པའི་རྟོན་འབྲུང་དུ་དངོས་སུ་ངེས་པ་ན། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་
རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པས་སྟོང་བའི་དོན་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་རྟེ། རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པ་གཞན་ལ་སྟོས་པ་མེད་པར་ཆད་མས་རྟོགས་ཤིང་དེ་དང་རྟོན་
འབྲུང་གཉིས་འགལ་བར་ཆད་མས་རྟོགས་པའི་བྱུང་རོ། །

དེས་ན། རྟོན་འབྲུང་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཁེགས་པའི་
སྟོང་ཉིད་ལ་ངེས་པ་རྟོན་པ་ནི་ནམ་མཁུ་གྲུ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་སྟོས་པར་
མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་། དེ་ལ་སྟོན་པའི་མོད་ལ། རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་
བཞིན་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཚུལ་བསམ་པ་ལ་གོམས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། རྩེ་
དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོས་སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུའི་འབྲེལ་བར་ཡང་། རྟོན་འབྲེལ་གྱི་
དོན་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ན། ལས་འབྲས་དང་འཁོར་འདས་
སོགས་མིང་རྒྱང་བཏགས་ཡོད་ཅེས་གྱི་སྤང་སྤྱོད་ཀྱིས་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་ངེས་པ་
ལ་མི་གཞོན་པའི་སྟོང་དུ་ཕན་འདོགས་པ་ཞིག་དང་། ཆོས་རྣམས་རང་རང་གི་
གདགས་གཞི་ལ་རྟོག་པས་པར་བཞག་ཅེས་རྒྱང་བ་མ་གཏོགས། དུམ་སྟོང་
ནས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་རྒྱལ་ཅེས་ཡང་མེད་པའི་ངེས་པ་རྟོན་པ་ན། རྒྱ་འབྲས་
སོགས་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་སྤང་བ་སྟོ་ལ་ཤར་ཅེས་ནས་དེ་དག་རང་བཞིན་མེད་
པར་ཆམ་གྱིས་ངེས་བྱས་པ་ཞིག་འབྲུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
རོ། །རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཅིང་རྟོག་པས་བཏགས་ཅེས་གྱི་ཆོས་ལ་བྱ་བྱེད་

གྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཐད་པར་གཏིང་ནས་འཛོག་ཤེས་པའི་དབྱ་མའི་
ལྟ་བ་འདི་རྟེན་དཀའ་བ་ཡིན་ཏེ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། དེས་ན་རིགས་པས་
རྣམ་པར་དབྱུང་བ་ན་གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ངོ་བོས་བྱུབ་པའི་ཡུལ་
སྟེང་དུ་སྟོན་ཚུལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འདུག་གོ་སྟེ་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
སྒྲིབ་པ་འདི་རྣམས་བན་བྱུན་དུ་འཆར་བ་ཙམ་དཀའ་བ་མིན་གྱི། དེ་འདྲ་བ་དེ་
དབྱ་མའི་བྱུབ་མཐའ་ལ་མོས་ཤིང་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚུལ་སྟོན་པའི་ཆོས་
ཐན་བྱུན་ཐོས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འོང་ཡང་། དཀའ་ས་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་བྱུབ་
པའི་རང་བཞིན་མ་ལྟས་པར་ཁེགས་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པའི་གང་ཟག་
ལ་སོགས་པ་དེ་ཉིད་ལས་གསོག་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་སྟོང་བ་པོ་ལ་སོགས་པ་
འཛོག་པ་ལ་ངེས་པ་གཏིང་ནས་འབྲོངས་ཏེ། དེ་རྣམས་སུ་འཛོག་བྱུབ་པའི་
ཉིས་ཆོགས་དེ་སྤིད་མཐའ་ཙམ་དུ་སོང་བས་དབྱ་མའི་ལྟ་བ་བརྟེན་པ་དཀའ་
བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། གསུང་འབྲུམ་ཐོར་བུ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འབྲུང་ཞིང་།
དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། རྟོག་པས་བཞག་པ་དེ་ལ་རང་རང་གི་བྱ་བྱེད་
འཐད་པ་ནི། ཞེས་པ་ནས། དབྱ་མའི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་པའི་དཀའ་ས་ཡང་དེ་
ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། རྗེ་དགོ་འདུན་རྒྱ་མཆོའི་རྟེན་འབྲེལ་སྟོན་པའི་ཁྱེད་
ཡང་། དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་གྱི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་འང་
རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་བྱུབ་པ་བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་ཉིད་ཤེས་དཀའ་

བ་མིན་གྱི། རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་རྩལ་ཙམ་ཡང་མེད་པ་དང་ཐ་
སྟོད་དུ་རྒྱ་འབྲས་འཁོར་འདས་སོགས་གཞན་ངོ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རང་
ལྷགས་ལ་འཛོག་ཤེས་ཤིང་། བསྟོན་མེད་དུ་ཁས་སྤངས་ཆོག་པ་ཅིག་མི་
ཤེས་ཁ་མིང་དང་དེ་འདྲི་གཉིས་ཆོགས་དེ་འཛོག་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ཆོས་རྣམས་ཉོག་པས་བཞག་ཚུལ་དང་བཏགས་ཡོད་ཙམ་དུ་འཛོག་
ཚུལ་གཞུང་ཆེ་བ་ནས་བཤད་པ་རྣམས་བྲངས་ན་མང་དུ་དོགས་པས་མཆོན་
ཙམ་ཞིག་བརྗོད་ན། ས་རྩོམ་ཤིང་སོགས་ལས་ཐོ་ཡོར་བྱས་པའི་ཆེ། ས་རྩོ་
སོགས་ལ་དང་པོ་ནས་ཐོ་ཡོར་མེད་ཀྱང་དེ་དག་ཆོགས་པ་ལ་སྟོ་བྱར་དུ་མིང་
དང་ཉོག་པས་ཐོ་ཡོར་ཞེས་བརྗོད་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་ཐོ་ཡོར་དུ་འགྱུར་བ་བཞིན་
ཏེ། དབྱེད་པའི་ཆེ་ས་རྩོ་སོགས་རེ་རེའམ་ཆོགས་པ་དང་དབྱིབས་དང་ཁ་
དོག་གང་ཡང་ཐོ་ཡོར་མིན་ཞིང་། དེ་ལས་ངོ་ཐོ་ཐ་དད་པའི་ཐོ་ཡོར་ཞིག་ཀྱང་
མེད་དེ་ཉོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་མོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དུ་སྐྱར་བར་བྱ་སྟེ།
ས་རྩོ་སོགས་ལས་གྲུབ་པའི་རི་རབ་སོགས་དང་། ཁང་བ་སོགས་དང་། ཆོན་
སྒྲ་ཆོགས་ལས་གྲུབ་པའི་སྐྱ་འདྲའམ་གང་ཟག་གཞན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་
དང་། འཛིམ་པ་དང་གསེར་དངུལ་སོགས་ལས་སྐྱ་བརྟན་དང་ཀ་བུམ་སོགས་
དང་། སྒྲམ་བུ་སོགས་ལས་གྲུབ་པའི་ལྷ་གོས་སོགས་དང་། སྤེང་བ་དང་།

ནགས་ཚལ་དང་། དམག་དང་། དག་འདུན་ཚོགས་པ་སོགས་དང་། ཆ་ཤས་
སམ་རྒྱ་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ཀུན་ལའང་སྒྲོར། གང་ཟག་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཡིན་
ཏེ། རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས། སྐྱེས་བུ་ས་མིན་ཅུ་མ་ ཡིན། །ཞེས་སོགས་དང་།
སྒྲོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། སོ་དང་སྐྱ་སེན་བདག་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་ཏེ། སྐྱེས་བུ་གང་ཟག་རྣམས་ནི། རང་གི་གདགས་གཞི་ཕྱང་ཁམས་སྐྱེ་
མཆེད་སོགས་ལ་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། གདགས་གཞི་ཕྱང་ཁམས་སོགས་
གྱི་ཡ་གྲུལ་དང་ཚོགས་པ་དང་དབྱེ་བས་སོགས་གང་ཡང་སྐྱེས་བུ་མིན་ལ།
དེ་དག་ལས་དོན་གཞན་ན་ཡན་གར་བའི་སྐྱེས་བུ་མེད་དེ་རྟོག་པས་བཏགས་
པ་ཅམ་མོ། །

སྐྱེ་ར་མཚན་ཉིད་པ་ལ་གྲགས་པའི་སྐྱེ་ཞེས་པ་རྣམས་མིང་རྒྱང་
བཏགས་ཡོད་ཅམ་དུ་འཛོག་པ་ནི་སྤྲ་ཉྱེ། ཤེས་བྲ། དངོས་པོ། བུམ་པ་སོགས་
ཀྱང་སྐྱེ་ཅམ་ནས་བཟོད་པ་ཡིན་ལ། དེར་མ་ཟད་ཁང་པ་གཅིག་གི་ནང་དུ་ཀ་
བ་ཅི་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་ཀ་བ་སྐྱེ་ཅམ་ཞིག་
ཀྱང་ཡོད་ཅིང་། མི་བྱེ་བྲག་པ་དུ་ཡོད་ཀྱང་བྱེ་བྲག་པ་དེ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་
འགོ་བའི་མི་ཞེས་སྐྱེ་ཅམ་ཞེས་ཀྱང་ཡོད་དེ་བཏགས་པ་ཅམ་མོ། །ལས་གྱིས་
བྱས་པའི་ལྷ་མི་སོགས་དང་། ཚོལ་བས་བྱས་པའི་ཀ་བུམ་སོགས་ལྷ་བུ་སེམས་
ཡོད་མེད་གྱི་བྱུང་པར་ཅམ་མ་གཏོགས་གདགས་གཞི་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་

ནས་བཏགས་པ་འདྲ་སྟེ། ལྷ་མི་སོགས་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་གཟུགས་སེམས་
གཉིས་སམ་ཕྱང་པོ་ལྷ་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས། ཀ་བྱམ་སོགས་
འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་འབྱུར་གྱི་གཟུགས་ཙམ་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
བཏགས་ཏེ། མདོར་ན། མི་ལྷ་བྱ་ཕྱང་པོའི་ཆ་ཤས་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
བཏགས་ལ། གཟུགས་ལྷ་བྱ་ཡན་ལག་གམ་ཆ་ཤས་ཚོགས་པ་ལ་བཏགས་
པ་དེ་བཞིན་དུ་ཆ་ཤས་རྣམས་ཀྱང་རང་རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་བསྟེན་ནས་ཆ་
ཅན་ཡིན་པས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ཚུལ། རིགས་པས་དེད་ནས་
ཚོས་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་ནས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།
སྤྱད་པ་ལས། བདག་ཅི་འདྲ་བ་དེ་འདྲར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཤེས། སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཅི་འདྲ་དེ་འདྲར་ཚོས་ཀྱན་ཤེས། ཞེས་དང་། ཉིང་དེ་འཇིན་
རྒྱལ་པོར། རི་ལྷར་སྟོན་གྱིས་བདག་གིས་འདུ་ཤེས་ནི། ཤེས་པ་དེ་བཞིན་
ཀྱན་ལ་སྟོས་སྦྱར་བྱ། ཞེས་དང་། འཕགས་པ་ལྷས། གཅིག་གི་ལྷ་བོ་གང་ཡིན་
པ། དེ་ནི་ཀྱན་གྱི་ལྷ་བོ་ཡིན། གཅིག་གི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ། དེ་ནི་ཀྱན་གྱི་
སྟོང་ཉིད་ཡིན། ཞེས་དང་། དངོས་གཅིག་དངོས་པོ་ཀྱན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད། །དངོས་
ཀྱན་དངོས་པོ་གཅིག་གི་ངོ་བོ་ཉིད། །གང་གི་དངོས་གཅིག་དེ་བཞིན་ཉིད་
མཐོང་བ། དེ་ཡི་དངོས་ཀྱན་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

༥ འཁོར་འདས་གྱི་ཆོས་རྣམས་གྱི་རྒྱ་འབྲས་མི་བསྐྱ་བར་གསུངས་
བའི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། ཕྱི་རི་རྒྱ་འབྲས་དང་། རང་གི་རྒྱ་འབྲས་མི་སྐྱ་བའི་ཚུ་ལ་
སྟོ། །

དང་པོ་ནི། གྲོ་ནས་སོགས་ས་བོན་སྣ་ཆོགས་དང་། ཅ་ཤིང་སོགས་
ལས་ཀྱང་རང་རང་གི་རིགས་གྱི་འབྲས་བྱ་གང་ཡིན་རྣམས་མ་ནོར་བར་
འབྱུང་ཞིང་ནོར་ནས་འབྱུང་མི་སྲིད་པའི་མི་སྐྱ་བ་དང་།

གཉིས་པ་ནི། རིན་ཆེན་འབྲིང་བ་ལས། མི་དགོ་བ་ལས་སྐྱ་ག་བསྐྱལ་
ཀྱན། །དེ་བཞིན་ངན་འགྲོ་ཐམས་ཅད་དོ། །དགོ་ལས་བདེ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་
དང་། །སྐྱེ་བ་ཀྱན་ཏུ་བདེ་བ་དང་། །ཅེས་དང་། མཛོད་ལས། འཛིག་ཏེན་སྣ་
ཆོགས་ལས་ལས་སྐྱེས། །ཞེས་དང་། འབྱུག་པ་ལས་ཀྱང་། འགྲོ་བ་མ་ལུས་
ལས་ལས་སྐྱེས་པར་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ནང་གི་རྒྱ་དགོ་མི་
དགོ་བྱས་པ་ལས་འབྲས་བྱ་བདེ་འགྲོ་ངན་འགྲོ་གཉིས་དང་དེའི་བདེ་སྐྱ་ག་མ་
ནོར་བར་འབྱུང་བའི་ཚུ་ལ་སྐྱེ་དང་། །བྱད་པར་དུ་སྐྱད་པ་ལས། སེམས་ཅན་ཐ་
མ་འབྲིང་དང་མཆོག་གྱུར་ཇི་སྟེད་པ། །དེ་ཀྱན་མ་རིག་ལས་བྱུང་བདེ་བར་
གཤེགས་པས་གསུངས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། མ་རིག་པའི་འཁོར་བ་འབྱུབ་
པའི་རྒྱུ་གཙོ་བོ་བྱེད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཚུ་ལ་སྒོ་ཐབས་དང་ཅ་བ་ཇི་སྟེད་པ།
དེ་ཀྱན་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱེན་པ་མཆོག་ལས་བྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཐར་བ་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་གཙོ་བོ་བྱེད་
 ཅིང་། མདོར་ན་ཀུན་བྱང་ངམ་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་མི་
 སྒྲུབ་ལ་ངེས་པ་ཉིད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་རྩ་ཤིང་ལས། གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རུང་
 བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། རྩེས་ཀྱང་། རང་བཞིན་
 ཀྱིས་ནི་སྟོང་པ་དང་། །བྱ་བྱེད་འཐད་པ་མི་འགལ་ཞིང་། །ཞེས་སོགས་དང་།
 རང་བཞིན་འགལ་ཡང་མེད་པ་དང་། །འདི་ལ་བཞེན་ནས་འདི་འབྱུང་བའི། །
 ཞེས་སོགས་དང་། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་སྟོང་པ་ཞེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་དུ་ཤེས་
 བ་བྱུང་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་གོ་ན་ནི་དེ་
 ཉིད་ཞེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་དུ་མཐོང་ནས་ལས་འབྲས་ལ་ངེས་པ་སྒྲུབ་པའི་གྲོགས་
 སུ་འགྱུར་ཏེ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། །སྒྲུ་མ་རྩ་བུར་མི་ལམ་སྟོག་འདྲ་ཞིང་། །ཆོས་
 རྣམས་ཐམས་ཅད་རྩ་ཡི་རྩ་བ་འདྲ། །ཤི་ནས་འཇིག་ཏེན་པ་རོལ་འགོ་བ་ཡི། །
 སེམས་ཅན་ཤེད་ལས་སྒྲུས་པ་མི་དམིགས་ཀྱང་། །ལས་རྣམས་བྱས་པ་མེད་
 པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །དཀར་ནག་རི་བཞིན་འབྲས་བུ་སྟེན་པར་བྱེད། །རིགས་
 པའི་རྩ་ལ་གྱིས་སྟོ་འདི་བཟང་པོ་སྟེ། །སྤྲ་ཞིང་མཐོང་དཀའ་རྒྱལ་བའི་སྟོང་
 དུལ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རྒྱ་འབྲས་མི་སྒྲུབ་པའི་རྩ་ལ་
 རང་ལུགས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཐའ་ཐམས་ཅད་སྟོང་བའི་
 སྟོང་ཉིད་དུ་འགྱུར་རྩ་ལ་ལ་སོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་གོང་

དུ་བརྗོད་པ་ལྟར་རོ། །

༥ རྒྱ་འབྲས་དེ་ཡང་སྟོན་གྱི་དབྱ་མ་པ་ཁ་ཅིག་གཞན་ངོར་མི་སྤྲོ་ཞིང་།
རང་ལུགས་ལ་སྤྲོ་མི་སྤྲོའི་རྣམ་གཞག་གང་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ཟེར་བ་ལྟར་ཡང་
མིན་གྱི་རྒྱ་འབྲས་གྱི་རྣམ་གཞག་རང་ལུགས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ལ། ཏིན་
འབྲེལ་སྟོང་པ་དབྱེར་མེད་དུ་སྒྱུར་བའི་ཆེ། ལམ་གཙོ་ལས། སྤང་བ་ཏིན་
འབྲེལ་སྤྲོ་བ་མེད་པ་དང་། །སྟོང་པ་ཁས་ལེན་བྲལ་བའི་གོ་བ་གཉིས། །རི་སྲིད་
སོ་སོར་སྤང་བ་དེ་སྲིད་དུ། །ད་དུང་བྱབ་པའི་དགོངས་པ་རྟོགས་པ་མེད། །
ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤང་སྟོང་གཉིས་སྟོ་ངོར་གཅིག་ཏུ་འདུ་མི་རུས་པའི་
རེས་འཛོག་མིན་ཞིང་། ཏིན་དམ་དཔྱེད་བྱེད་གྱི་རིགས་པས་མ་དབྱེད་ན་རྒྱ་
འབྲས་མི་སྤྲོ་བར་མཐོང་ཞིང་དབྱེད་ནས་རྒྱ་འབྲས་འདི་ཡིན་མ་རྟོགས་པའི་རྗེས་
ནས་བསམ། བྲིས་ད་གཙོད་རྒྱ་འབྲས་མཐོང་ཅམ་ནས། དབྱེད་ནས་མ་རྟོགས་
པ་དང་མ་དབྱེད་ན་རྟོགས་པ་དེ་གཉིས་གཞི་གཅིག་གི་སྟོང་དུ་འགལ་མེད་དུ་
སྒྱུར་རུས་པ་ལ་བསམས་ནས་ཏིན་འབྲེལ་དང་སྟོང་པ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱེད་པ་
ཅམ་ཡང་མིན་གྱི། རི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་ནི་ལམ་གཙོ་ལས། རྣམ་ཞིག་རེས་འཛོག་
མེད་པར་ཅིག་ཆར་དུ། ཏིན་འབྲེལ་མི་སྤྲོ་བ་མཐོང་བ་ཅམ་ཉིད་ནས། །རེས་
ཤེས་ལུལ་གྱི་འཛིན་སྤངས་ཀྱང་འཛིག་ན། །དེ་ཆེ་ལྟ་བའི་དབྱེད་པ་རྟོགས་པ་
ལགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཏིན་ལྟར་སྤང་སྟོང་བྱང་འཇུག་ཏུ་ཤེས་དགོས་

སོ། །ཤེས་ཚུལ་ལ་ངེ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྟོ་སོ་སོ་མ་ཡིན་པར་རྒྱུ་ལ་
བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་མི་སྐྱ་བར་མཐོང་བའི་སྟོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། སྟོ་
གཞན་ལ་སྟོས་མེད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇིན་པའི་རྟོག་པའི་འཇིན་
སྒྲུངས་ཀྱི་དམིགས་པའི་གཏད་སོ་ཞིག་པའི་སྟོང་པ་ཡང་ཤེས་ཡོང་བའི་ཚུལ་
དང་། རྒྱུ་འབྲས་མི་སྐྱ་བའི་གཏན་ཆིགས་སམ་རྒྱུ་མཆན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྟགས་
གཞན་ལ་སྟོས་མེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་སོགས་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་པ་གྲུབ་
པའི་ཚུལ་ཤེས་པ་ལས། བཏགས་ཡོད་མིང་རྒྱང་ཅམ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་མི་སྐྱ་བའི་
འཇིག་ཚུལ་ལ་སྒྲར་ལྟར་གཏིང་ནས་ངེས་ཤེས་འདྲོངས་པ་འོང་ཞིང་། དེ་ལྟར་
ཤེས་པའི་ཚུལ་དེ་ཀ་ནས་བདེན་འཇིན་གྱིས་བཟུང་བ་ལྟར་མེད་པའི་
དམིགས་གཏད་ཞིག་པའི་ཞེན་མེད་ཀྱང་འོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་ལམ་གཙུག་
གང་ཞིག་འཁོར་འདས་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རྒྱུ་འབྲས་ནམ་ཡང་སྐྱ་
བ་མེད་མཐོང་ཞིང་། །དམིགས་པའི་གཏད་སོ་གང་ཡིན་ཀྱང་ཞིག་པ། །དེ་ནི་
རྒྱལ་བ་དགྲེས་པའི་ལམ་ལ་ཞུགས། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་དོན་གཅིག་གོ། །

སྐབས་འདི་གནང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཇི་བཙུན་རེད་མཇུག་བས་ཀྱང་
ཇི་འདྲི་དགོངས་པ་ལྟར་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། རེད་མཇུག་བའི་གསུང་ལས། ལས་
འབྲས་བསྐྱ་བ་མེད་པའི་ཡིད་ཆེས་དང་། །རྟེན་འབྲེལ་སྟོང་པ་རྟོགས་པའི་ཤེས་
རབ་གཉིས། །འབྲལ་མེད་བྱུང་དུ་འཇུག་པ་ནམ་མཁུད་ པ། །དེ་ཆེ་མཐའ་འབྲས་

དབྱ་མའི་ལམ་ལ་ཞུགས། ཞེས་དང་། སྒྲ་དུས་ཉིད་ནས་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་
དང་། །སྟོང་པར་རྟོགས་ཆེ་སྒྲ་བ་མི་འགོག་པའི། །བྱང་འཇུག་ལམ་ལ་ངེས་
པ་ནམ་སྐྱེས་པ། །དེ་ཆེ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་རྟོགས་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་།
ཡང་། རྟོན་འབྲེལ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གོ་ན་དོན་དམ་བཤེད་བྲལ་ནམ་མཁའ་
ལྟར་གོ་བའི་ངེས་པ་སྐྱེས་པས། སྟོ་གཞན་ལ་སྟོས་མི་དགོས་པར་སྟོ་དེ་ཉིད་
ཀྱིས་སྟོ་འདོགས་ཆེད་པའོ། །དཔེར་ན། ས་སྟོགས་དག་པར་རྟོགས་པའི་སྟོ་
དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱམ་མེད་ལ་སྟོ་འདོགས་ཆེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
སྟོར། དེ་དང་མཐུན་པར་རྗེ་དགོ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྟོན་འབྲེལ་སྟོད་པའི་ཁྱེད་
ཡང་། སྒྲ་བ་ལ་ངེས་ཤེས་བྱངས་པ་ཙམ་གྱིས་སྟོད་པ་ལ་ངེས་ཤེས་རྗེ་ཆེར་
འཁོངས་པ་ཅིག་དང་། སྟོད་པ་ལ་ངེས་ཤེས་བྱངས་པ་ཙམ་གྱིས་སྒྲ་བ་ལ་
ངེས་ཤེས་རྗེ་ཆེར་འགོ་བ་ཅིག་དགོས་ཏེ། དེ་འབྲེལ་གྱིས་བྱང་ན་སྟོད་པ་རྟོན་
འབྲེལ་གྱི་གོགས་སམ་དོན་དུ་ཤར་བ་ཞེས་བྱ་ཞིང་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱགས་ཀྱི་བཙུད་སྒྲ་ན་མེད་པ་འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་ཡང་སྤྲས་
ཀྱིས་བཀྲལ་བའི་གནད་མཐར་བྱག་པ་ཡིན་མོད། རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་འབའ་ཞིག་གི་
དགོངས་པར་སྒྲ་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །

༥ དེ་ནས། སྐྱེར་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་མང་ཡང་ཐར་པའི་རྒྱར་འགོ་བ་
ནི་ངེས་འབྱུང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལྟ་བ་རྣམ་དག་གོ། །ད་ལྟ་འདི་གསུམ་ལ་

མྱོང་བ་ཐོན་པ་ལྟ་ཞོག གོ་བ་རྣམ་དག་ཡོད་པ་ཡང་དགོན་ཞིང་། དེ་ལ་གསུམ་
 གྱི་དང་པོ་ངེས་འབྱུང་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་ལ་གོ་བ་རྣམ་དག་ཡོད་
 པ་ཅམ་གྱིས་ཐར་པའི་ས་བོན་འཛོག་མི་རུས་ཀྱང་། བྱི་མ་སྟོང་ཉིང་རྟོགས་
 པའི་ལྟ་བ་ལ་གོ་བ་རྣམ་དག་ཡོད་ན་དེ་སྟོབས་ཆེ་བས་ས་བོན་འཛོག་རུས།
 གོ་བ་རྣམ་དག་ལྟ་ཅི་དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཆོམ་སྒྲེས་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་ཐར་པའི་
 ས་བོན་འཛོག་རུས་པ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་ལྟས་བསོད་ནམས་ཆུང་དུས་
 ཆོས་འདི་ལ། །ཐེ་ཆོམ་བ་བ་ཡང་མི་འགྱུར། །ཐེ་ཆོམ་བོས་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་།།
 མྱིད་པ་རྩལ་པོར་བྱེད་པར་ འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དང་པོ་ངེས་
 འབྱུང་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་གོ་བ་ཅམ་ལས་༼མཆམས་འདི་ནས་ཡི་གེ་
 འགའ་ཆད་པའམ་ཡིག་ལྷག་གང་རུང་འདུག་སྟམ༽མ་ལས་བར་ཡིད་འགྱུར་
 པའི་མྱོང་བ་ཐོན་པས་ཐར་པའི་ས་བོན་འཛོག་ །དེ་ཡང་འབད་པ་དག་པོས་
 འཁོར་བའི་ཕུན་ཆོགས་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་སྐྱུག་བདེན་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་
 པ་དེ་དང་འབྲལ་འདོད་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བྱེད་སྒྲུལ་ཡང་ཡང་བྱས་པས་
 གོམས་པའི་མཐུས་ཡིད་འགྱུར་པ་ན། ཚུལ་བཅས་གྱི་མྱོང་བ་ཐོན་པ་འོང་
 ཞིང་ངེས་འབྱུང་ཡིན་པས། དེས་ཐར་པའི་ས་བོན་འཛོག་རུས་ཀྱང་ལམ་གྱི་
 སྒྲར་མ་སྒྲེབ་པོ། །ལམ་གཙོ་ལས། དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་ཆེ་ལ་འོང་མེད་པ།།
 ཡིད་ལ་གོམས་པས་ཆེ་འདིའི་སྤང་ཤས་ལྟོག །ལས་འབྲས་མི་སྦྱ་འཁོར་བའི་

སྐྱུག་བསྐལ་རྣམས། །ཡང་ཡང་བསམས་ན་སྤྱི་མའི་སྣང་ཤས་ལྟོག་ །དེ་ལྟར་
གོམས་བས་སྤྱིད་པའི་སྤྱན་ཚོགས་ལ། །ཡིད་སློན་སྐད་ཅིག་ཅམ་ཡང་མི་སྤྱི་
ཞིང་། །ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་སྟོ། །བྱང་ན་དེ་ཆེ་ངེས་འབྱུང་
སྤྱིས་པ་ལགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱིད་པའི་བདེ་འབྱོར་བྱ་ཅམ་
གྱིས་ངེས་འབྱུང་རྩིས་མེད་དུ་སྤྱི་ན་ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་ཡིན་ནའང་ལམ་
གྱི་སྤྱི་བྱིན་ཀྱང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱུག་བསྐལ་
བྱ་ཅམ་གྱིས་བྱང་སེམས་རྒྱན་ལྟན་དུ་འཇུག་པའི་སྤྱིང་བ་ཐོན་ན་ཐེག་ཆེན་
གྱི་ཚོགས་ལམ་རྒྱང་དུ་ར་འཛོག་ །དེ་ཡང་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་སྐྱུག་
བསྐལ་དང་ཐར་བའི་ཕན་ཡོན་མཐོང་བའི་བྱ་ཤེས་སྣ་རེ་རྒྱན་ལྟན་དུ་བསྟེན་
ནས་སྣང་ཤས་ལ་སྟོ་འབྱོར་མི་སྟེར་བར་སྤྱིད་པའི་སྤྱིན་མཚང་བཅར་བ་སྟེ་
རིག་ཅིང་འགོག་པ་དང་། ཐར་བའི་ཕན་ཡོན་ལ་སེམས་འཛིན་པའི་དམིགས་
རྣམ་གོམས་ནས་ངེས་འབྱུང་ལ་སྤྱིང་བ་འདོན་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་སྤྱིང་བ་མ་
བཏོན་པར་སྤྱིན་པ་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་བར་དགེ་རྩ་གང་གོམས་ཀྱང་ཐར་
བའི་རྒྱར་གཏན་ནས་མི་འགོ་བས་ཐར་འདོད་ཀྱི་གདུལ་བྱས། ཉམས་ལེན་གྱི་
ཐོག་མར་སྐྱགས་ལ་སོགས་པའི་གདམས་ངག་གང་ཟབ་ཟེར་བ་གཞན་
ཐམས་ཅད་རེ་ཞིག་བཞག་ནས་ངེས་འབྱུང་ལ་རྟོག་བསྟོམ་སྟེ། དབྱུང་བསྟོམ་
བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

འདིར་ངེས་འབྱུང་གི་ནམ་གཞག་ཅུང་ཟད་བཤད་པ་གཉིས། དངོས་
དང་། དོགས་གཙོད་དོ། །

དང་པོ་ལ། འདིར་ངེས་འབྱུང་ཞེས་པ་ནི་ངེས་འབྱུང་གི་སྟོ་ཡིན་ལ།
ངེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་ཐར་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་རྩམ། ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཞེས་པའི་རྩ་འགྲེལ་ལས་དེ་ལྟར་དུ་བཤད་པའི་
བྱིར་དོ། །དེ་ལ་བྱད་པར་ཅན་དང་། སལ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་གཉིས་ཀའང་
སྒྲུག་བདེན་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཉམས་མགུར་ལས། སྒྲུག་བདེན་
ཉེས་དམིགས་བསམས་ལ་མ་འབད་ན། །ཐར་བ་དོན་གཉེར་ངེ་བཞིན་མི་སྒྲེ་
ཞིང་། །ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་དུའང་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་པའི་བྱིར་དོ། །
དེ་ཡང་ཆེ་འདིའི་སྒྲུང་ཤས་མདོན་འགྱུར་བ་དང་བྱི་མའི་སྒྲུང་ཤས་གཉིས་ཀ་
འགོག་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཁོར་བ་སྒྲི་ལས་ཐར་འདོད་ཀྱི་སྟོ་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ།
བྱེ་བྲག་པ་ངན་སོང་གི་སྒྲུག་བསྐྱེལ་ལས་ཐར་འདོད་ཅམ་ནི་ངེས་འབྱུང་སྒྲེ་
བའི་རྒྱ་ཡིན་ཡང་ངེས་འབྱུང་གི་སྟོ་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ།
བདེ་འགྲོ་ཅམ་གྱི་བདེ་བ་ལ་གཙོ་བོར་སྐྱེད་པ་ཡང་འཁོར་བ་འཆིང་བའི་རྒྱ་
ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ལམ་གཙོར། སྐྱིད་ལ་བཀམ་པ་ཡིས་ཀྱང་ལུས་ཅན་རྣམས་༥
ཀྱན་ནས་འཆིང་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་སྒྲེས་བྱ་འབྲིང་གི་
སྐབས་སུ་བཤད་པའི་བདེ་འགྲོའི་སྒྲུག་བསྐྱེལ་བསམ་ཚུལ་དེ་ངེས་འབྱུང་སྒྲེ་

བའི་ཐབས་བྱད་པར་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ལམ་རིམ་ཆེན་པོ་ལས། ཐར་བ་
ཞེས་པ་ནི་བཅིངས་པ་ལས་གྲོལ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་གཉིས་
ནི་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་ཁམས་ཀྱི་དབང་
གིས་འདོད་ཁམས་སོགས་གསུམ་དང་། འགྲོ་བས་སྤྱེན་ལྷ་ལ་སོགས་པ་
ལྷའམ་དྲུག་དང་། སྤྱིས་གནས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མངལ་ལ་སོགས་པ་བཞིར་བྱང་པོ་
ཉིད་མཆོམས་སྐྱར་བ་ནི་བཅིངས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས། དེ་ལས་འགྲོལ་བ་ནི་
ཐར་བའོ། །དེ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ནི་ཐར་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒོའོ། །ཞེས་པ་ནས།
ཐར་བ་དོན་གཉེར་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ལ་གཉིས། སྤྱག་བསྐྱེད་དང་ཀྱན་འབྱུང་
གི་སྒོ་ནས་བསམས་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་བཙུག་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསམ་པའོ་
ཞེས་མདོར་བསྟན་ནས་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ན། དང་པོ་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་
བརྒྱད་དང་། དྲུག་དང་། གསུམ་བསྒྲོམ་ཚུལ་དང་། ཀྱན་འབྱུང་ལ་མི་དགེ་བ་
བཙུ་དང་ཅ་ཉོན་གྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་འཆད་ཅིང་། དེ་ནས་རྟེན་འབྲེལ་
བཙུག་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་རྒྱས་པར་བཤད་པར་ལྟར་རོ། །

རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཉམས་ལེན་ཀྱང་སྤྱག་ཀྱན་གྱི་ཉམས་ལེན་དུ་འདུ་བ་
ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དང་པོ་བརྒྱད་པ་དགུ་ཉོན་མོངས། །གཉིས་པ་བཙུ་བ་
ལས་ཡིན་ཏེ། །སྤྱག་མ་བདུན་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་
རོ། །དེས་ན་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བདེན་བཞིའི་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་ནི་

འཁོར་བ་ལས་ཐར་བའི་ཐབས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་བསྐྱས་ནས་བསྟན་པར་གོ་བར་
བྱུང། །འཁོར་བ་ལས་ཐར་འདོད་དང་། ཐར་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྟོན་དང་། དེས་
འབྱུང་གི་སྟོན་མས་མིང་གི་ནམ་གངས་ཡིན་ལ། དེ་སྐྱེས་པའི་ཆད་ནི། ལམ་
རིམ་ཆེན་མོར། བསམ་པ་དེ་སྐྱེས་པའི་ཆད་ནི། དེ་ལྟར་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་ཀྱན་
འབྱུང་གཉིས་དང་རྟོན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་ནས་འཁོར་བའི་
མཆན་ཉིད་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས། དེ་དག་འདོར་བར་འདོད་པ་དང་དེ་
ནམས་ཉེ་བར་ཞི་བ་ལ་ཐོབ་འདོད་བྱུང་བ་ཙམ་ནས་དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་
ཡིན་མོད། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། འོ་ན་ལམ་གཙོར། ཉིན་མཆན་ཀྱན་ཏུ་ཐར་བ་དོན་གཉེར་
སྟོ། ཞེས་གསུངས་པ་རིམ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། དེ་ནི་ལམ་གྱི་སྒྲིང་
སྟོན་པའི་དེས་འབྱུང་བྱུང་པར་ཅན་ལ་དགོངས་ཤིང་། དེ་དང་འདིར་བཤད་
པའི་རྩལ་མེད་ཀྱི་སྟོན་བ་ཐོན་པའི་དེས་འབྱུང་ཡང་དེ་ལ་དགོངས་པར་འདྲ་
བའི་ཕྱིར་རོ། །ཉིན་མཆན་ཀྱན་ཏུ་ཞེས། གསུངས་ཀྱང་མཆན་མོ་གཉིད་ལོག་
པའི་དུས་ལྟ་བུ་ལ་སྟོན་པའི་མཛོན་འགྱུར་བ་ཡོད་མི་དགོས་ཏེ། རང་ཅག་སྟོན་གོས་
དོན་གཉེར་ཅན་དག་ལ་འདྲ་གཉིད་དུས་སོགས་འགའ་ཞིག་ལ་དེ་དོན་གཉེར་
མཛོན་འགྱུར་དུ་འོང་བའི་དེས་པ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །

སྒྲིང་མདོ་སྤྱད་ཀྱི་ཆད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དབང་ནོན་རྒྱུད་སྒྲིན་

པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པས། འདུལ་བའི་གཞུང་གི་གདུལ་བྱའི་
གཙུག་པོ་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་པས་ངེས་འབྱུང་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་
དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་མོད། ད་ལྟའི་གདུལ་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ངེས་འབྱུང་
ལ་གཙུག་པོ་པལ་གཉིས་ཡོད་ཅེས་འདོད་རིགས་ཏེ། དེ་ཡང་གཞན་ལ་སྟོམ་པ་
འབོག་པ་ལྟ་བུའི་སྐབས་སུ་མཁན་སྟོབ་སོགས་ཀྱིས་འཁོར་བའི་ཉེས་
དམིགས་དང་ཐར་བའི་ཕན་ཡོན་ལེགས་པར་བརྟེན་པའི་ཆེ་གོ་བ་རགས་
ཞིབ་གང་རུང་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བ་ལས་ཐར་འདོད་དང་ཐར་བ་ཐོབ་
འདོད་བྱུང་པར་ཅན་ནམ། མིན་ཡང་སྟོམ་ཡེ་བ་ལེགས་པ་ཞིག་སྐྱེས་པས་
ཀྱང་ངེས་འབྱུང་གི་གོ་ཆོད་ཅིང་། སྟོམ་པ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དུ་ཡང་འབྱུང་བར་
སེམས་ཏེ། ཚུལ་འདི་ནི་རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་སོགས་འགའ་ཞིག་ཀྱང་
བཞེད་དེ་འཐད་པར་མངོན་ནོ། །ངེས་འབྱུང་བྱུང་པར་ཅན་དང་པལ་པ་གཉིས་
ལས་སྟོམ་པ་ཐོབ་འོང་བ་འདྲ་ཡང་མཆོག་དམན་ཡོད་པར་ཁས་སྤངས་པ་ལ་
འགལ་བ་མེད་དེ། དཔེར་ན་དབང་བསྐྱར་བའི་ཆེ་དབང་ཐོབ་པ་ཅམ་ལ་འདྲ་
ཡང་། བསྐྱར་མཁན་དང་ཞུ་མཁན་མཆོག་དམན་གྱིས་དབང་ཐོབ་ཚུལ་ལ་
མཆོག་དམན་འོང་བར་སྒྲགས་རིམ་ལས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་དུ་ན་ད་
ལྟའི་རབ་བྱུང་སོགས་ལ་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་ལོག་ལྟ་སྐྱེ་བར་ཐལ་ཞིང་མཐར་ཅི་
ཡང་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འབྱུང་རོ། །སྟོན་དང་ད་ལྟའི་དུས་

གཉིས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་འབྲུ་མི་དགོས་ཏེ། སྟོན་འབྲས་བྱ་བཞི་ཐོབ་པ་དང་།
གྲུབ་ཆེན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་ལ། ད་ལྟ་ནི་དེ་འབྲུ་དགོན་པ་བཞིན་ནོ། །

༥ ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཐེག་ཆེན་སྒྲུབ་པ་པོས་རང་དོན་ཁོ་ན་
ཡིད་བྱེད་གྱི་སྟོན་དང་། གཞན་དོན་བྱེད་པའི་པན་ཡོན་ལ་བླན་ཤེས་བྱ་རེ་
བསྟེན་ནས་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སྟོང་བ་འདོན་པའི་དམིགས་རྣམ་
གོམས་པར་མ་བྱས་ན། དགོ་བ་གཞན་གང་བྱས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་མི་
འགྱུར་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་དུ་ན་དགོ་ཅ་རྣམས་རང་དོན་ཁོ་ན་ཡིད་བྱེད་གྱི་
དབང་བྱས་ནས་དམན་པའི་རྒྱ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་བྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་
ངེས་འབྱུང་ལ་བླན་ཤེས་བསྟེན་པའི་དམིགས་རྣམ་གོམས་པར་མ་བྱས་ན།
དགོ་བ་ཐམས་ཅད་སྒྲུང་ཤས་ཀྱི་དབང་བྱས་ནས་འཁོར་བ་འབའ་ཞིག་གི་རྒྱ་
བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །རྒྱ་མཚན་ངེས་ན་སྒྲགས་ལ་སོགས་པའི་གདམས་ངག་
གང་ཟབ་ཟེར་བ་རྣམས་རེ་ཞིག་བཞག་ནས་ཐོག་མར་ངེས་འབྱུང་དང་བྱང་
ཆུབ་གྱི་སེམས་ལ་སྟོང་བ་ཐོན་པ་རེ་ངེས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། ངེས་འབྱུང་དང་
བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་དེ་སྐྱེས་པ་དང་། དེ་ནས་དགོ་བ་ཐམས་ཅད་ཐར་བ་དང་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་རྒྱར་དབང་མེད་དུ་འགྲོ་བའི་བྱིར་རོ། །ངེས་ན་འདི་
གཉིས་ཀའམ་གང་རུང་གཙོ་ཐོར་བསྒྲོམ་དགོས་པས་འདི་གཉིས་ལ་སྒྲོམ་
རིན་མི་ཆོག་པར་བྱེད་པ་ནི་ལམ་གྱི་གནད་གཏན་ནས་མ་ཤེས་པ་ཡིན་ཞེས་

རྗེ་བཙུན་གསུང་ངོ་། །དེས་ན་འདི་གཉིས་དངོས་གནས་སམ་རྗེས་འཐུན་ཅམ་
ཞིག་ཡིན་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་འབད་དགོས་པར་རྗེ་ཉིད་གྱིས་བཤད་པ་ལྟར་བྱའོ། །

འདིར་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་ནམ་གཞག་ཅུང་ཟད་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
དངོས་དང་། དོགས་གཙོད་དོ། །

དང་པོ་ནི། མངོན་ཉོགས་རྒྱན་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་
ཕྱིར། །ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐེག་
ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ནི། སེམས་ཅན་གཞན་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་སྐྱོལ་བར་དམ་
བཅས་པའི་སྒོ་ནས་རང་ཉིད་གྱི་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་འདོད་གྱི་སེམས་བྱུང་པར་
ཅན་ཞིག་སྟེ། སྐྱེ་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་གཞན་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། སེམས་ཅན་སྤྱག་
བསྐྱེད་ལས་སྐྱོབ་འདོད་གྱི་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པ་ཞིག་ངེས་
པར་དགོས་སོ། །

སྐྱོང་ཆུལ་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མར་ཤེས་པ་བྱིན་བྱན་པ་བྱིན་
བཟོ་བ་བྱམས་པ་སྒྲིང་རྗེ་སྤྱག་བསམ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་རྒྱ་འབྲས་བདུན་དང་།
བདག་གཞན་མཉམ་བཟུང་སྒོ་ནས་སྐྱོང་ཆུལ་གཉིས་དང་། དབྱེ་ན་སྒྲོན་འཇུག་
གི་སེམས་གཉིས་སོ། །

སྐྱེས་པའི་ཆད་ནི། གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲོལ་བཅོས་མིན་གྱི་
སྐྱོང་བ་ཐོན་པའི་རྗེས་སུ་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲོལ་བཅོས་མིན་གྱི་སྐྱོང་བ་

བ་ནམ་ཐོན་པའི་ཆེ་དེ་སྐྱེས་པར་འཛོགསྐྱེ། རྣམ་བཤད་སོགས་ལས་གཞན་
 འོན་འོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་རྒྱ་དང་། བྱང་ཆུབ་འོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་གྲོགས་
 སུ་དགོས་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པའོ། །སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པ་ཙམ་
 གྱིས་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། རྣམ་བཤད་སྟོང་པོའི་རྒྱན་
 ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་མཐོང་ནས་འདི་ལྟ་བུ་ཐོབ་ན་སྙམ་པ་དང་། སངས་
 རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཆོ་འཕྲུལ་དང་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་མཐོང་ཐོས་
 སོགས་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་པ་བྱབ་པ་མ་བཟོད་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་
 གསུམ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཙམ་ཡིན་པར་བཤད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། གཞན་
 གསུམ་ཡང་སངས་རྒྱས་འོན་གཉེར་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཙམ་ཞིག་ཡིན་མོད།
 ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་ལས་སྤྲ་མ་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས། དེ་གཉིས་
 རེ་རེ་ལའང་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཙམ་གྱི་གྲངས་སུ་བགྲང་དགོས་ལ། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པལ་པ་ཞིག་ཡོད་དེ། འདིས་འཇུག་སྟོམ་དང་
 སྒྲགས་སྟོམ་གྱི་ཉེན་བྱེད་མི་བྱེད་འོག་ཏུ་འཆད་ རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལམ་རིམ་ཆེན་མོར། དེས་འབྱུང་དང་སེམས་བསྐྱེད་དང་
 བདག་མེད་ཉོགས་པའི་ལྟ་བུ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གིས་མ་བཟོན་པའི་དགོ་བ་
 རྣམས་ལས་དམིགས་བསལ་རེ་གཉིས་མ་གཏོགས་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་
 རྒྱར་འགོ་བར་བཤད་དེ། དམིགས་བསལ་ནི་ཞིང་གི་མཐུ་ལ་བཞེན་པ་དང་།

ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྒྱུར་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་བསྔོས་པའི་
དགེ་ཙམ་ལྟ་བུ་ལ་དགོངས་སོ། །ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྒྱུར་ཆིག་
ཙམ་གྱིས་བསྔོས་པ་ལ་ངེས་པ་མེད་ཀྱང་། བསམ་པ་ཐག་པས་བསྔོ་བ་ལ་
ངེས་འབྱུང་ཡོད་པར་གསལ་ཏེ། དེ་ལ་ཐར་བ་ཐོབ་འདོད་དང་སངས་རྒྱས་
ཐོབ་འདོད་གྱི་བསམ་པ་ཞིག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཐེག་ཆེན་སེམས་
བསྐྱེད་ལ་ངེས་འབྱུང་ངེས་པར་ཡོད་པར་འབྱུར་རོ་ཞེ་ན། བདེན་ཏེ། ཐེག་
ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་སྔོན་དུ་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་ཞིག་ངེས་པར་འོང་
བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ནི་སེམས་ཅན་གཞན་འཁོར་བའི་
སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་ཐར་བར་བྱས་ནས་རྫོགས་བྱང་ལ་འགོད་འདོད་གྱི་བསམ་
པ་ཞིག་སྔོན་དུ་འགོ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་རང་ཉིད་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་
ལས་ཐར་འདོད་ཞིག་ངེས་པར་འོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ཉིད་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་
ཐར་འདོད་མེད་ན་གཞན་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་སྐྱོབ་འདོད་འོངས་མེད་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། སྐྱོད་འཇུག་ལས། རང་གི་དོན་དུ་འདི་འདྲའི་སེམས། །མི་ལམ་དུ་ཡང་མ་
མིས་ན། །གཞན་གྱི་དོན་དུ་ག་ལ་སྐྱེ། །ཞེས་དང་། འཁོར་བ་ལ་ཡང་སྐྱོབ་མེད་
ན་ཐར་འདོད་གྱི་སྒོ་ཡང་མི་སྐྱེ་སྟེ། བཞི་བརྒྱ་པར། གང་ལ་འདི་སྐྱོ་ཡོད་མིན་
ལ། །དེ་ལ་ནི་གྲུས་ག་ལ་ཡོད། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ བྱེད་སྤར་
ངེས་འབྱུང་པ་ལ་པ་དེ་སོ་ཐར་གྱི་སྔོན་པའི་རྟེན་དུ་རུང་བར་ཁས་སྦངས་པ་

ལྟར། གོང་གི་སེམས་བསྐྱེད་པལ་པ་དེ་ཉིད་འཇུག་སྟོམ་གྱི་རྟེན་དུ་རུང་ངམ་
 ཞེ་ན། འདི་དག་འཛོད་ཀྱང་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། སྟོན་ལ་སེམས་བསྐྱེད་
 པ་དང་སྟོམ་པ་ཆོ་གས་བཟུང་ནས་དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོར་བའང་
 ཡོད་དེ། ཞེས་ཐེག་ཆེན་ལམ་མ་ཞུགས་ན་སྟོང་བ་རུང་བད་སྐྱེས་པའི་སེམས་
 བསྐྱེད་པལ་པ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་སྟོམ་ལེན་པའི་སྐབས་ཞིག་བཤད་
 པས། དེ་ལྟར་ན་ད་ལྟའི་གང་ཟག་པལ་ཆེར་དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བརྟེན་
 ནས་འཇུག་སྟོམ་ལེན་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲགས་སྟོམ་ཀྱང་སྐྱེ་བར་
 ཞེས་ཏེ་དཔྱད་པའི་སྒོ་ཙམ་དུ་སྟོས་པ་ཡིན་པས་དཔྱད་པར་འཆལ་ལོ། །

ལམ་རིམ་སོགས་ལས་སྒྲགས་དང་པར་བྱིན་ཐེག་པ་གཉིས་གང་དུ་
 འཇུག་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་པར་བཤད་པ་ནི་ལམ་དངོས་
 ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ལ། སྒྲགས་དང་པར་བྱིན་གྱི་ཐེག་པའི་རིགས་ཅན་དུ་
 འགྱུར་བ་ནི་ལམ་མ་ཞུགས་ན་འང་ཡོད་པར་ལུང་རིགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་ཀྱས་
 པར་སེམས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ད་ལྟའི་གསང་སྒྲགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལམ་
 ཞུགས་སུ་ཐལ་བའོ། ། ཡང་ན་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། ། འོ་ན། སྒར་
 དེས་འབྱུང་སོགས་གསུམ་པོ་གང་རུང་གིས་མ་བེན་ན། ཐར་བ་དང་ཐམས་
 ཅད་མཐུན་པའི་རྒྱུར་མི་འགྲོ་བ་བཤད་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་ཅིང་འཐད་ན། ཉན་
 རང་གི་ལམ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་

རུང་ཡིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཆང་རྒྱ་བར་བཤད་པ་དང་མི་
 འགལ་ལམ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། རིང་རྒྱུ་འདྲེ་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྒྱ་ཅ་མ་ཡིན་
 ཡང་། ཉེ་རྒྱུ་འམ་རྒྱ་བྱུང་པར་བ་བྱང་ཚུབ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་
 པས་དེ་དག་གི་རྒྱར་མི་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན།
 ས་བོན་གྱི་སྟ་གོན་ལ་གནས་པ་དང་ས་བོན་དུ་བཏབ་པ་མ་ཡིན་པའི་དེ་དག་
 གི་སྟོན་གྱི་རྒྱད་རྒྱ་རྣམས་ལ་དེ་དང་དེའི་ས་བོན་ཞེས་མི་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ།།
 དེས་འབྱུང་བསྟོམ་པའི་ཆེ་སྲིད་པའི་སྤུན་ཆོགས་ལ་སྲིད་པ་སྤང་དགོས་པར་
 གསུངས་ཀྱང་ཡོ་བྱེད་འགའ་ཞིག་དང་ཟས་གོས་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཅ་མ་སྤྲོང་
 དགོས་པ་མིན་ཏེ། དག་བཅོམ་པ་དག་ལ་ཡང་སྲིད་པའི་སྤུན་ཆོགས་ལ་སྲིད་
 ཞེན་མེད་ཀྱང་ཟས་གོས་སོགས་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡོད་པ་མི་འགལ་བའི་སྤྱིར་
 ཏེ། དག་བཅོམ་པ་པས་གནས་མལ་ཟས་གོས་ལ་ཡང་བསྟེན་དགོས་པའི་སྤྱིར་
 ཏེ། ལུས་རྩེན་འཆོ་དགོས་ཤིང་ཆ་གང་དང་ངོ་ཆའི་གནས་ལས་ཀྱང་སྤང་དགོས་
 པའི་སྤྱིར། ཆངས་པ་དང་རྒྱ་སྦྱིན་དང་འཁོར་བསྐྱར་དང་རྒྱལ་སྤུན་སོགས་གྱི་
 སྟོབས་འབྱོར་དོན་དུ་གཉེར་མི་རུང་ཡང་། རྣམ་མཁྱེན་སྦྱབ་པའི་ལྷ་མིའི་རྩེན་
 དོན་དུ་གཉེར་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ལམ་རིམ་བསྐྱུས་དོན་ལས། །ལམ་
 མཆོག་སྦྱབ་ལ་མཆོན་ཉིད་ཆང་བའི་རྩེན། །མ་རྩེད་བར་དུ་ས་ཆོད་མི་འོང་བས།།
 དེ་ཡི་མ་ཆང་མེད་པའི་རྒྱ་ལ་བསྐྱབ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལམ་རིམ་ཆེ་

ཆུང་སོགས་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

༥ དེ་ལྟར་ངེས་འབྱུང་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ཀྱིས་ཐོག་མར་རྒྱུད་སྟོན་
 བར་བྱས་ནས་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ལམ་ལ་ནི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་
 བཅུ་ལ་དགོས་ཏེ། ལྟ་བ་དེ་ནི་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་བཟོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་མེད་
 དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། གལ་ཏེ་བདག་
 མེད་ཆོས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་ །ཅེས་སོགས་དང་། ལྟུང་པ་ལས། རྒྱལ་བ་འདས་
 དང་མ་ཐོན་ཐོག་གས་བཙུ་གང་ཞུགས་པ། །ཀུན་ལམ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་འདི་ཡིན་
 གཞན་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞི་བར་བཟོད་པའི་སྟོ་གཉིས་པ་
 གཞན་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་འཕགས་པ་ལྟས། ཞི་སྟོ་གཉིས་པ་
 མེད་པ་དང་། ཞེས་དང་། རྩེས། ཞི་སྟོ་གཉིས་སུ་མེད་པ་རྟོན་འབྲེལ་ལམ། །
 ཞེས་དང་། ལམ་གཙོར། གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མི་ལྟན་ན། །
 ངེས་འབྱུང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་ལ་གོམས་བྱས་ཀྱང་། །སྟོན་པའི་རྩ་བ་གཙོད་
 བར་མི་རུས་པས། །དེ་ཕྱིར་རྟོན་འབྲེལ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ལ་འབད། །ཅེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐོག་མར་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་མི་རྟོགས་ཡེ་
 ཤེས་སམ་ཞི་གནས་སྤྱི་ཙམ་ཞིག་བཅུ་ལ་ཏེ། དེ་ལ་དྲན་ཤེས་བསྟེན་ནས།
 གནས་པ་བརྟན་པོ་འོང་བའི་ཞི་གནས་འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག་གི་སྟོང་ལམ་
 རྣམ་བཞི་དང་བསྟེ་ཐུབ་པའི་གནས་པ་བརྟན་པོ་ཞིག་བཅུ་ལ་བར་བྱ་ལ། དེ་

ཆེད་པ་ན་དེ་ནས་ལྷག་མཐོང་སྒྲོམ་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་སེམས་ཀྱི་གནས་ཆ་
ཞིག་མ་ཆེད་པའི་གོང་དུ་ལྷག་མཐོང་བསྒྲོམས་ཀྱང་རྗེས་འཐུན་པ་ཅ་མ་མ་
གཏོགས་སེམས་འཕྲོ་བྲགས་པས་ལྷག་མཐོང་དངོས་ཀྱི་སྤྱོད་བ་མི་ཐོན། སྤྱིར་
གནས་ཆ་ཅ་མ་ཆེད་ཀྱང་ཐོས་པ་རྣམ་དག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་
ལ་ངེས་ཤེས་འདྲོངས་ངེས་ཞིག་མེད་ན། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་
གི་སྤྱོད་བ་རྣམ་དག་སྤྱི་བའི་སྐབས་མེད། དེས་ན་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་གནས་
ཆ་ཆེད་པ་དང་དེ་ནས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་བ་ལ་སྤྱོད་བ་འདོན་དགོས་ཏེ། དེ་
ཡང་འདི་ལྟར་གཟུགས་སྐྱ་སོགས་ཡུལ་སྤང་གཞན་ལའང་རང་བཞིན་མེད་
པར་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་བསྒྲོམས་ན་ཡང་སྤྱོད་བ་ཐོན་པ་འོང་མོད། འོན་ཀྱང་
རྟོགས་སྐྱ་བ་སོགས་ཀྱི་གནད་དུ་ཆེ་བ་ནི་དང་པོར་གང་ཟག་གི་བདག་མིང་
རྣམ་བདུན་གྱི་རིགས་པས་བཅ་ལ་ན་མི་ཆེད་པའི་བདག་མེད་དེ་ལྷ་བྱ་ལེགས་
པར་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་དབྱུང་དོན་མ་ཆེད་པ་དང་དེ་ཀའི་ངང་ལ་
སེམས་མ་གཡེང་བའི་བྲན་ཤེས་བསྟེན་ནས་བཞག །སེམས་རྣམ་འཕྲོ་བ་དང་
ཡང་སྤར་བཞིན་རིགས་པས་ཅུང་ཟད་རེ་དབྱུང་ཅིང་བཅ་ལ་ནས་མ་ཆེད་པ་དེ་
ཀའི་ངང་ལ་བཞག་སྟེ། དཔྱོད་པ་འདི་བར་བར་དུ་རི་ལྟར་འཆ་མས་པ་ཞིག་
བྱའི་ཏ་ཅང་དབྱུང་པ་མང་བྲགས་ན་འཕྲོ་ཤས་ཆེ་བར་སོང་ནས་ལྷག་མཐོང་
ལ་སྤྱོད་བ་མི་ཐོན། རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་འཆོལ་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱས་

པར་ནི་བདག་གིས་དབུ་མ་འཇུག་པའི་འབྲེལ་བ་དང་། ལྟ་བའི་རྣམ་གཞག་ཏུ་
 བཤད་ཟིན་པས་འདིར་མཆོན་ཅ་མ་ཞིག་བརྗོད་ན། དེ་ནི་འཇུག་པ་ལས། ཞིང་
 ཏྲ་རང་ཡན་ལག་ལ་གཞན་འདོད་མིན། །གཞན་མིན་མ་ཡིན་དེ་ལྟར་ཡང་མིན་
 ཞིང་། །ཡན་ལག་ལ་མིན་ཡན་ལག་དག་དེར་མིན། །འདུས་པ་ཅ་མ་མིན་
 དབྱིབས་མིན་ཇི་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཞིང་ཏྲ་དེ་རང་གི་ཡན་
 ལག་རྣམས་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་དང་ལྟར་པ་དང་པན་ཚུན་བརྟེན་པ་གཉིས་
 དང་ཆོག་ས་པ་དང་དབྱིབས་ཏེ་བདུན་དུ་རིགས་པས་བཅ་ལ་ན་མི་རྟེན་པ་
 ལྟར། བདག་གྲང་རང་གི་ཡུང་པོ་རྣམས་དང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་གཅིག་དང་། འབྲེལ་
 མེད་ཀྱི་ཐ་དད་དང་། ཡུང་པོ་རྣམས་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟར་པ་མིན་ལ། བདག་
 ཡུང་པོ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བརྟེན་པ་དང་། ཡུང་པོ་རྣམས་བདག་དེ་ལ་ངོ་བོ་
 ཉིད་ཀྱིས་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། ཡུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཆོག་ས་པ་དང་། དབྱིབས་
 གྲང་བདག་མིན་པ་སྟེ་རྣམ་པ་བདུན་དུ་བཅ་ལ་ན་བདག་མི་རྟེན་དོ། །དེ་ལྟར་
 ཞིང་ཏྲ་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་བཏགས་དོན་རྣམ་པ་བདུན་དུ་བཏགས་དོན་
 བཅ་ལ་ནས་མི་རྟེན་པའི་དཔེ་ལྟར། བདག་གྲང་རང་གི་ཡུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་
 བཏགས་པ་ཅ་མ་ལས་བཏགས་དོན་བདུན་པོ་དེར་བཅ་ལ་ནས་མི་རྟེན་པའི་
 ཆོ་བདག་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟེན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་
 ལས། ཞིང་ཏྲ་རང་གི་ཡན་ལག་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་། ཅེས་པ་ནས། འདི་

ཡང་སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བདུན་པོ་དེར་གང་ཟག་མི་
ཉིད་པ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ལ། ཞེས་དང་། འཇུག་པ་
ལས། རྣམ་པ་བདུན་གྱི་མེད་གང་ཇི་ལྟ་བུར། །ཡོད་ཅེས་རྣམ་འགྱུར་བས་
འདིའི་ཡོད་མི་ཉིད། །ཅེས་པའི་དོན་འཆད་པ་ན་རྗེ་ཞོར་བཟང་རྒྱ་མཚོས། ཞིང་
རྟ་རང་བཞིན་གྱི་ཡོད་ན་བཏགས་དོན་རྣམ་པ་བདུན་དུ་བཅ་ལ་ནས་ཉིད་
དགོས་པའི་བྱུང་བ་ངེས་པ་བྱས་པས་རྗེས་སུ་རྣམ་པ་བདུན་དུ་བཅ་ལ་བས་
མ་ཉིད་པ་དེའི་ཚོ། ཞིང་རྟ་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པས་
དབྱུད་ནས་མ་ཉིད་པ་དེ་ཅི་ཡང་མ་མཐོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་
བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དགོངས་པ་རབ་གསལ་དང་ལམ་རིམ་ལས་ཀྱང་།
སྤར་བ་ཤད་པའི་རིམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བདག་དང་ཞིང་རྟ་འདི་ལ་སྤར་སྤར་
རྣམ་པར་དགྱེད་པ་ན་ཆེས་སྤར་བ་ཁོ་ནར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་གཏིང་དཔོགས་
པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

འོ་ན། ཞིང་རྟ་དང་བདག་ཇི་ལྟར་འཛོག་ཅེ་ན། བཏགས་དོན་མ་བཅ་ལ་
བར་ཐ་སྙད་ཅ་མ་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཚོགས་
རྣམས་ལ། །བརྟེན་ནས་ཞིང་རྟར་བརྗོད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་སྤང་པོ་རྣམས་རྟེན་
ནས། །ཀུན་རྫོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། འཇུག་པ་ལས། དེ་ནི་དེ་
ཉིད་དུ་འང་འཛོག་རྟེན་དུ། རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་འགྱུར་འགྱུར་མིན་མོད་ཀྱི། རྣམ་

དཔྱོད་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་འདི། །རང་གི་ཡན་ལག་བརྟེན་ནས་
 འདོགས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཤིང་རྟ་དང་གང་
 ཟག་ལ་བཤད་པ་བཞིན་དུ། ཆ་ཤས་དང་ཆ་ཅན། ཆོགས་པ་དང་ཆོགས་པ་
 ཅན། ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན། ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་སོགས་
 གཞན་དག་ལ་ཡང་སྐྱར་བར་བྱའོ། །གཅིག་ཏུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་
 བདག་རང་གཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་དུས་ནི་རྩེ་ས་ཙམ་ཤིང་ཉི་ཀ་ཆེན་ལས།
 དེ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་ན་བདག་དང་སྤང་པོ་གཉིས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་
 གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་གྲུབ་དགོས་པ་དང་། དེ་གཉིས་
 ཀ་ལ་རིགས་པས་གཞོད་པ་མཐོང་བ་ན་བདག་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་རུང་
 ཟད་ཀྱང་མེད་དོ་སྙམ་དུ་ངེས་པ་རྙེད་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་སྐྱེས་གྱི་ཡུལ་རང་
 བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུ་རྙེད་པ་ཡིན་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ཚུལ་འདི་ལ། གོང་རུ་རྒྱལ་མཆོན་པས། རྟོགས་ཆོས་བདེན་གྲུབ་གྱི་
 གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པ་ཙམ་གྱིས་བདེན་མེད་
 རྟོགས་པར་བཞེད་ཅིང་། མཁས་གྲུབ་རྩེས། དེ་བདེན་མེད་སྐབ་པའི་རྟགས་
 ཡིན་པས་དེ་ཙམ་གྱིས་བདེན་མེད་རྟོགས་པར་མི་བཞེད། རྩེ་རྟོར་བཟང་པས།
 གཅིག་ཏུ་བྲལ་སོགས་གྱི་རིགས་པས་དབྱུད་ཅིང་དེ་ལྟར་དབྱུད་པ་ལས་
 དབྱུད་དོན་ལ་ངེས་ཤེས་ཆད་མ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཆོ། ལྷ་གྱ་སོགས་རྟེན་འབྱུང་

བའི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུང་།
ལྟ་བུ་རྟེན་ནས་སྦྱོང་བའི་ཆེ་དགག་བྱ་བ་ཀག་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་ལ་སློ་ཅི་
རུས་སུ་མཉམ་པར་འཛོག་ཅིང་། སློའི་ཤུགས་ཞན་དུ་སོང་ན་སྤར་ཡང་དགག་
བྱའི་སྤང་ཚུལ་གསལ་བཏབ་ནས་ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་མེད་སྟམ་པ་ནི་ལྟ་
བུ་སྦྱོང་ཚུལ་དངོས་ཡིན་རྗེ་ཤེས་རབ་སེལ་དང་། དག་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་སོགས་
མང་པོས་བཞེད་པ་ལྟར་རོ། །གཟུགས་སོགས་གྱི་ཆོས་གང་ཡང་དོན་དམ་
དཔྱོད་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་དབྱེད་ཅིང་བཅའ་བའི་ཆེ་དབྱེད་
དོན་མི་རྟེན་ལ། མ་རྟེན་པ་ནི་གཟུགས་སོགས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་མ་རྟེན་པ་ཡིན་
ཞིང་། དེར་མ་ཟད་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་མ་རྟེན་ལ། འོན་ཀྱང་གཟུགས་
སོགས་མེད་པར་རྟེན་པ་ནི་མིན་ནོ། །མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྟན་དེ་ཆ་
ཐམས་ཅད་ནས་བྱད་བཞིན་གྱིས་སྦྱོང་བ་ལྟར། གཟུགས་སོགས་ཀྱང་དོན་
དམ་དཔྱོད་བྱེད་གྱི་རིགས་པས་དབྱེད་ན་གང་སྤང་གི་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་
སྤང་བ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱོང་པར་ངེས་པར་འོང་བས་སྦྱོང་ཆམ་གྱིས་
འགོ་ལ། དེའི་ཆེ་དེ་ནི་ཅི་ཡང་མི་འདུག་གོ་སྟམ་པ་འབྱུང་བས་སྒྲག་པ་ཆེན་པོ་
སྦྱེ་བའི་གནས་ཡོད་དོ། །དེ་ནི་མཉམ་བཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྦྱོང་ཚུལ་ལོ། །
དེ་ནས་ལྟག་མར་ཅི་ཞིག་ལུས་འདུག་སྟམ་ནས་བལྟས་པས་རྗེས་སྐོབ་ཏུ་
གཟུགས་སོགས་རྣམས་སྦྱུ་མ་ཅམ་མམ། མིང་དུ་བཏགས་པ་ཅམ་དང་། བརྟ་

དང་ཐ་སྙད་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་ཞིག་ལྷག་མར་ལུས་པར་མཐོང་ངོ། །དེ་ལྟར་
 ཡང་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་དབྱུང་བ་ན།
 དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བས་སོ་སོ་ནས་དངོས་
 པོ་རྣམས་ལ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་ལྷག་མར་ལུས་པར་འགྱུར་ངོ། །ཞེས་གསུངས་
 སོ། །སྐྱུ་མ་དཔེར་བྱེད་པ་ནི། ལམ་རིམ་ལས། དཔེར་ན་སྐྱུ་མའི་རྟ་སྒང་སྒང་
 བ་མིག་གིས་ཤེས་པས་མཐོང་བ་དང་། སྒང་བ་ལྟར་གྱི་རྟ་སྒང་མེད་པར་ཡིད་
 གྱི་ཤེས་པས་ངེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟ་སྒང་དུ་སྒང་བ་དེ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་བརྟེན་
 པའི་སྒང་བར་ངེས་པ་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ། གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་ཐ་སྙད་པའི་
 ཤེས་པ་ལ་བསྟོན་དུ་མེད་པར་སྒང་བ་དང་། དེ་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་
 རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བར་རིགས་ཤེས་གྱིས་ངེས་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་
 གང་ཟག་དེ་སྐྱུ་མའམ་བརྟེན་པའི་སྒང་བ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་
 དུ་ཆོས་གཞན་ཀྱང་ལའང་སྟོར་ཏེ། བསྟོད་པར། རང་བཞིན་གྱིས་ནི་གདོད་
 མ་ནས། །རྣམ་པར་དཔེན་ཡང་དེར་སྒང་བས། །འདི་ཀྱང་སྐྱུ་མ་བཞིན་དུ་
 གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་རིགས་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་
 འཆར་ཚུལ་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ངེས་པ་དངས་རྗེས་དབང་ཤེས་
 དང་ཡིད་ཤེས་ལ་ཡུལ་སྒང་ཐམས་ཅད་ལམ་ལམ། ཅིལ་ཅིལ། མིང་མིང་ངེ་
 བས་སྒང་བ་ཤར་ཙམ་ནས་བྲན་ཤེས་གྱིས་དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་མེད་སྟམ་པ་ནི།

བློ་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་འཆར་ཚུལ་དང་། བློ་ཚུལ་སྟོན་མ་གཉིས་ལ་
 སྟོང་བ་ཐོན་པ་ན་གྱིས་ཡུལ་སྤང་གང་ཤར་ཡང་སྤང་བ་ལྟར་བྱུང་བ་མེད་སྟུམ་
 ཏུ་འབྱུང་བ་ནི་སྟོང་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་འཆར་ཚུལ་ལོ། །དེ་ལྟར་མཉམ་
 གཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དང་། རྗེས་ཐོབ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉམས་ལེན་དང་འབྲེལ་
 བའི་སྒོ་ནས་རྒྱལ་སྤྲུལ་གྱི་སྟོང་བ་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་ཏུ་བགྱོད་དགོས་ཏེ།
 ལམ་རིམ་བསྐྱས་དོན་ལས། མཉམ་གཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉིད་དང་།
 རྗེས་ཐོབ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྟོང་བ་གཉིས། །བསྐྱོམས་ནས་ཐབས་ཤེས་བྱུང་ཏུ་
 འབྲེལ་བ་ཡིས། །རྒྱལ་སྤྲུལ་སྟོང་བའི་པ་རོལ་འགོ་བ་བསྐྲགས། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར། །

༥ དེ་ནས་ད་ལྟའི་གདམས་ངག་པ་རྣམས་ལས་ཁ་ཅིག་འདོད་པ་ལྟར་
 སེམས་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པར་བཞག་ནས་ལྟ་བས་གནས་ལུགས་ཅིར་ཡང་ཐ་
 སྟོང་གདགས་ས་མེད་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པ་དང་གཉིས་བསྐྱེས་ནས་སྟོང་
 ལུགས་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་སེམས་ཉང་ངར་འཛོག་པ་འདིས་སེམས་
 གནས་ཙམ་མ་གཏོགས་ལྟག་མཐོང་ལ་སྟོང་བ་ཐོན་པ་མི་སྲིད་ཅེས་རྗེ་བཙུན་
 གསུངས་པས། གནས་པ་རྟོན་ནས་བསྐྱོམས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་མཆོག་གི་མཆོན་
 ཉིད་ཐེག་པ་ནས་གསུངས་པའི་དབྱེད་སྒོམ་མ་བྱས་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་
 བ་ལ་སྟོང་བ་མི་ཐོན་པས་དབྱེད་སྒོམ་བྱ་དགོས་སོ། །དབྱེད་སྒོམ་ཡང་སྤར་

བཤད་པ་ལྟར་བར་བར་དུ་དབྱུང་ནས་སྒྲོམ་པ་ཡིན་གྱི། འགའ་ཞིག་ལྟར་རྒྱན་
 པར་བསམ་སྟོ་འབའ་ཞིག་གཏོང་བ་ཡང་མ་ཡིན། གནས་ཆ་མ་བཅའ་བར་ལྟ་
 བ་སྐྱོང་བ་ཡང་མིན། དེས་ན་ད་ལྟའི་སྒྲོམ་ཆེན་གྱི་གནས་པ་སྐྱོང་ལུགས་སྤར་
 བཤད་པ་ཅི་ཡང་མི་སེམས་པ་འདི་གཏན་ནས་ལྟ་བའི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་དངོས་
 མིན་ཞེས་མེ་བཙུན་གསུང། དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་འདི་རྣམས་མེ་བཙུན་པ་རང་
 རེ་དང་མ་ཐུན་ཤས་ཆེ་བས་བྱར་ཅམ་སྟོས་དང་ངས་ཤེས་རུང་ཅན་འདྲོངས་
 པའི་གནས་མཆི། རེད་ཀྱི་ཡིད་ལ་ཐལ་འགྱུར་ལུགས་ཀྱིས་གནས་ལུགས་
 སྒྲོམ་པ་དང་ལྟ་བ་སྒྲོམ་པ་བྱུང་མི་སྤང་བས་རུང་ལ། རང་རྒྱུད་པ་ཕྱིན་ལ་སྟོང་
 ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྒྲོམ་ལུགས་འདི་ལ་ངོ་བོའི་སྒྲོམ་ལུགས་འོང་ས་ཡེ་མི་འདུག་
 ལྟམ་ནས་མེ་བཙུན་ལ་ཞུས་པས། ཕྱི་མ་རང་རྒྱུད་པ་མན་ལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་
 དངོས་གནས་ངོ་བོའི་སྒྲོམ་ལུགས་མེད་པ་དེ་ག་ཡིན་པར་འདུག་སྟེ། ཐལ་
 འགྱུར་བ་ལྟར་ན་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ལ་སྟོང་ཉིད་ཉོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེ་མན་ཆད་དངོས་པོར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་ཅིང་། དེ་འདོད་
 པའི་གྲུབ་མཐའ་མ་དོར་བ་དེ་སྤིད་དུ་དངོས་པོར་རང་བཞིན་མེད་པར་ཉོགས་
 པའི་གནས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མགོན་པོ་སྐུ་སྒྲུབ་ལུགས་ཀྱི་དངོས་པོར་རང་
 བཞིན་མེད་པར་ཉོགས་པའི་ལྟ་བ་མ་རྟོག་བར་དུ་ཞི་བ་མྱུང་འདས་ཐོབ་པའི་
 ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ལྟ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས།

སྟོབ་དཔོན་སྐྱ་སྐྱབ་ཞབས་གྱི་ལམ་ལས་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱུར་ལ་ཞི་བའི་ཐབས་
མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་དག་གིས་བདག་མེད་ཏྟགས་
པའི་ལྷ་བ་ཁས་ལེན་ཀྱང་། བདག་མེད་སྤྱོད་ཏྟགས་པར་ཁས་ལེན་མི་དགོས་
སོ། །ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་གྱིས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་སྟོམ་པའི་འདུག་སྟོམ་ཁོ་ན་
དེ་ལྟར་དུ་བྱས་ནས་བསྟོམས་ན་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་སམ་
སེམས་གནས་སྟོང་བ་རྒྱང་བར་འགྱུར་གྱི། ལྷག་མཐོང་ལ་ནི་ངེས་པར་དབྱེད་
སྟོམ་བྱ་དགོས་ཞེས་རྗེ་བཙུན་གསུང་། སྐབས་འདི་དག་ཏུ་སེམས་གནས་
ཞེས་ཡང་ཡང་འབྱུང་བ་ནི་ཞི་གནས་ལ་དགོངས་ཤིང་། དེ་ཡང་སྦྱིར་རི་སྟེད་
པ་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་སོ་སོ་དང་བྱང་འབྲེལ་གཉིས་ཆོགས་ལམ་དུ་མ་
ཟད། ལམ་མ་ཞུགས་དང་ཕྱི་རོལ་བ་ལའང་ཡོད་ཅིང་། རི་ལྷ་བ་ལ་དམིགས་
པའི་ལྷག་མཐོང་ནི་སྦྱིར་ལམ་ནས་ཐོབ་གྱི། དེ་མ་ཐོབ་པ་ལ་མེད་ཅེས་རྣམ་
བཤད་སྟེང་པའི་རྒྱན་ལས་བཤད་དོ། །ཞི་གནས་སྐྱབ་ཚུལ་ལ། སེམས་
གནས་དགུ་ །སྟོབས་དུག །ཡིད་བྱེད་བཞི་ཡོད་དེ། དང་པོ་དགུ་ནི་འཛོག་པ་
དང་ཡང་དག་པར་འཛོག་པ་དང་བསྐྱས་ཏེ་འཛོག་པ་དང་ཉེ་བར་འཛོག་པ་
དང་དུལ་བར་བྱེད་པ་དང་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་རྒྱད་
གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་དུ་བྱེད་པ་ལོ། །

གཉིས་པ་དུག་ནི། ཐོས་པའི་སྟོབས་དང་དེ་བཞིན་དུ་བསམ་པ་དང་

བླ་པ་དང་ཤེས་བཞིན་དང་བཙུན་འབྲུམ་དང་ཡོངས་སུ་འབྲིས་པའོ། །

གསུམ་པ་བཞི་ནི་བསྐྱེམས་ཏེ་འཇུག་པ་དང་འཆད་ཅིང་འཇུག་པ་དང་
 འཆད་མེད་དུ་འཇུག་པ་དང་ཚོལ་མེད་དུ་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་དོ། །ཞི་ལྷག་
 གི་བཤད་པ་རྒྱས་པར་ནི་ལམ་རིམ་དུ་གསལ་བ་ལྟར་ཏེ་འདིར་མང་དུ་
 དོགས་སོ། །མདོར་ན་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་སྒྲོམ་པ་དེ་དག་གིས་
 བསམ་ཆོད་ནི། དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ཅི་ཡང་མིན་པའི་སྟོང་བ་དང་སྒྲོམ་
 ཅི་ཡང་མི་འཛིན་པ་གཉིས་མ་ཐུན་པར་འཇུག་སྟུང་དུ་བསམ་པ་དང་། མདོ་
 རྒྱུད་རྣམས་སུ་ཅི་ཡང་མི་སྒྲོམ་པ་གནས་ལུགས་བསྒྲོམ་པར་གསུངས་ལྟ་བུ་
 མང་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་འབྲུལ་གཞི་བྱས་ནས། ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་
 སྒྲ་ཉོག་བཀག་པའི་སྒྲོམ་ཙམ་ལ་གནས་ལུགས་སྒྲོམ་པར་འབྲུལ་འཇུག་གོ། །
 དེ་ལྟར་འདོད་པ་འདི་གཏན་ནས་མི་རིགས་ཏེ། མདོ་རྒྱུད་རྣམས་སུ་ཅི་ཡང་
 མི་སྒྲོམ་པ་གནས་ལུགས་བསྒྲོམ་པར་གསུངས་ཤིང་། དེའི་ཕན་ཡོན་ནམ་
 བསྐྱེམས་པ་དཔག་དུ་མེད་པ་ཞིག་ཀྱང་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ནི། ཡིད་
 བྱེད་བཀག་པའི་སྒྲོམ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་མིན་གྱི། སྒྲ་ཉོག་ཙམ་མ་ཡིན་པར་གཟུང་
 འཛིན་གྱི་ཉོགས་པའི་གཉིས་སྒྲུང་མཐའ་དག་དག་པ་སྟེ་རུབ་ནས་རྣམས་
 གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་དེ་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་
 འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་སྒྲོ་གཉིས་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་དབྱེར་

མེད་དུ་སོང་བའི་མཉམ་བཞག་གི་སྐབས་ལ་དགོངས་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སོ་སྟེ་ལ་
རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་དོན་སྤྱིའི་ཚུ་ལ་གྱིས་རྟོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་།
དོན་དམ་དེ་དང་སྟོ་གཉིས་ཚུ་ལ་ཚུ་ཞུགས་པ་ལྟར་རོ་གཅིག་དུ་སོང་བའི་དོན་
མ་ཐུན་པ་གཏན་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སོ་སྟེ་གནས་ལུགས་ལ་སྟོག་དུ་གྱུར་
པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱོད་བཀག་པའི་སྟོམ་ཙམ་གྱི་གནས་ལུགས་དེ་ཡུལ་དུ་
བྱར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་དང་། སོ་སྟེའི་ཤེས་པ་རྟོག་མེད་གྱིས་གནས་ལུགས་
ཡུལ་དུ་བྱར་མི་རུས་ཤིང་། གལ་ཏེ་མངོན་དུ་བྱས་ན་མངོན་གྱུར་དུ་མངོན་དུ་
བྱེད་དགོས་པས་འཕགས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་ལུགས་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སོ་སྟེ་ནི་མེད་དེ། བྱམས་མགོན་གྱི་རྒྱུད་སྦྲུལ་ལས། གང་
ཕྱིར་གཟུགས་ལ་དཔྱད་ཡོང་བཞིན། །བྱིས་པས་དེ་སྟོན་མཐོང་མ་སྟོང་། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམས་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་ལ་གཉིས་ཡོད་
ཀྱང་འདྲིར་དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་གནས་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བརྗོད་པ་སྟེ། རྣམ་
གྲངས་ཀྱི་དོན་དམ་ནི་ཡུལ་བདེན་སྟོང་སྟེ་མ་ལྟ་བུ་དང་། ཡུལ་ཅན་བདེ་མེད་
རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུའོ། །རྒྱ་མཚན་གོང་དུ་བརྗོད་པ་དེས་ན། རྣམ་
གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་ལ་སོ་སྟེའི་མངོན་སུམ་རྟོག་མེད་གྱི་ཤེས་པས་
ཉམས་ལེན་བྱ་མི་རུས་པས། རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་གྱིས་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་
པའི་དོན་དམ་ལ་ཉམས་ལེན་བྱ་ཚུ་ལ་གསུངས་པ་དེ་འཕགས་པ་ལ་དགོངས་

བ་ཡིན་ལ། ཉམས་ལེན་དེ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་སུ་ད་ལྟ་ནས་རྟོན་འགྲེལ་རང་
 བཞིན་མེད་པ་དང་བདེན་པས་སྟོང་པ་སོགས་ལ་གནས་ལུགས་སུ་རྟོག་པས་
 དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་དུ་ཞེན་ནས་དབྱེད་སྒྲིམ་གྱིས་ཞུགས་པས། རྣམ་གྲངས་མ་
 ཡིན་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་ཚུལ་ཚུ་བཞག་བཞིན་རོ་གཅིག་དུ་སོང་
 བའི་འཕགས་པའི་རྟོག་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་རྩེ་བཙུན་
 གསུང་། དེས་ན་འཛིག་སྒྲིམ་དུ་མ་བཟད་ལྟ་བུས་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་འབེབས་
 བ་ཡང་། རྣམ་གྲངས་ཡིན་པའི་དོན་དམ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པར་གྱུར་
 བའི་གཟིགས་རོ་ལྟར་བྱེད་ན། མདོ་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གཟུགས་མེད། ཆོར་
 བ་མེད་ཅེས་སོགས་དང་། སྤྱད་པ་ལས། གཟུགས་རྣམས་མི་མཐོང་ཆོར་བ་
 དག་ཀྱང་མི་མཐོང་ཞིང་། །ཞེས་སོགས་དང་། གང་ཆེ་འདུས་བྱས་འདུས་མ་
 བྱས་དང་དཀར་ནག་ཆོས། །ཤེས་རབ་རྣམ་པར་གཤེག་ནས་རྩལ་ཙམ་མི་
 དམིགས་ཆོ། །ཞེས་སོགས་དང་། མགོན་པོས། སྟོས་པ་ཉིར་ཞི་ཞི་བསྟན་པ།
 ཞེས་དང་། ཞི་བ་ལྟས། གང་ཆེ་དངོས་དང་དངོས་མེད་པ། །སྟོ་ཡི་མདུན་ན་མི་
 གནས་པ། །དེ་ཆེ་དངོས་མེད་རྟོན་བྲལ་བས། །དམིགས་པ་མེད་པས་རབ་དུ་
 ཞི། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཟིགས་རོ་དེར་གཉིས་སྒྲིབ་གི་སྟོས་པ་ཐམས་
 ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བས་གཉིས་སྒྲིབ་བྱུང་པ་ལྟར་གང་གིས་བཤད་ནས་གང་གིས་
 ཉན་སུས་གོ། །དཔེར་ན། བྱ་རྣམ་མཁའ་ལ་བཟོད་པའི་རྩེ་མོ་འཛིག་རྟོན་པའི་

གན་པོ་བཟང་ལ་བྱང་བས་ཀྱང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སྟོན་མི་རུས་པ་ལྟར་ཏེ། ས་བཙུ་
བའི་མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་བར་སྤང་བྱ་རྗེས་མཁན་རྣམས་ཀྱིས། །བརྗོད་པར་
རུས་མ་ཡིན་ཞིང་མ་མཐོང་ལྟར། །དེ་བཞིན་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་ཀྱི་ས་ཀྱན་ཀྱང་།
བརྗོད་མི་རུས་ནི་ཉན་པར་ག་ལ་རུས། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དང་། སྤྲ་
བསམ་བརྗོད་མེད་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་དེ་
ལྟ་བུ་ལ་དགོངས་ཀྱི། སྤྱིར་དོན་དམ་བདན་པ་ནི་སྤྲས་བརྗོད་རུས་ཤིང་བསམ་
རུས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དཔེ་གཞན་ཡང་། བྱ་རམ་གྱི་རོ་སྤྱོད་བ་སྤྲེས་བྱ་རང་
གིས་རོ་ཇི་ལྟར་སྤྱང་བའི་ཚུལ་དེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་འཆད་པ་དང་།
གཞན་གྱིས་སྤྱང་བ་ལྟར་གོ་མི་རུས་པ་དེ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་གཟིགས་པ་
པོས་ཀྱང་རང་གིས་ཇི་ལྟར་གཟིགས་པའི་གཉིས་སྤང་རུས་པའི་སྤྲས་བྲལ་
ལྟར་གཞན་ལ་སྟོན་མི་རུས་པ་ཡིན་ཏེ། འཆད་ཉན་ཀྱན་ལ་སྤྲས་བཅས་ངེས་
པར་འབྱུག་པའི་བྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་ལྟ་བ་འཆོལ་བའི་ཆེ་རྟོག་པས་ལྟ་བའི་གོ་
ཡུལ་བཅའ་དགོས། འཆོལ་བ་དེ་མ་བྱས་ན་ལྟ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ངེས་པ་གར་
སྤྱད་དེ་མི་སྤྱད། དེས་མཆོན་ནས་གཞན་བཤད་རྒྱ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་
ཀྱང་བཞག་རྒྱ་མཆོན་དེའི་བྱིར་ཐལ་འབྱུར་བའི་འཕགས་པ་ཆེན་པོ་སྟོང་ཉིད་
ལ་ཆེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་རྣམས་ལ་མཉམ་གཞག་གི་ཆེན་ཀྱན་
རྗོབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གམ་ཁས་ལེན་ཐམས་ཅད་ཞིག་པས་དེ་རྣམས་ཀྱི་ངོར་

མཉམ་བཞག་དང་བྱུང་མེད། མཉམ་བཞག་ལས་ལངས་པ་ན་དེ་དག་གི་རྗེས་
 ཐོབ་ན་ཀུན་རྫོབ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ནམ་སྤང་བ་སྦྱ་མ་ལྟ་བུ་
 དགག་ཏུ་མེད་པར་འཆར་བ། སོ་སྦྱེ་ཐལ་འགྱུར་བས་ཀྱང་ད་ལྟ་ནས་རང་བཞིན་
 མེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་སྦྱ་མའམ་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་ཐ་སྦྱད་དུ་ངེས་པ་རང་
 ལུགས་ལ་ཡང་འདོད་ཅིང་ཁས་ལེན་དགོས། དེ་ཁས་སྦངས་ཀྱང་རེ་ཞིག་ལ་
 སྦྱོན་དུ་མི་འགྱུར་ཞིང་། དེ་དགག་ཏུ་ཡང་མི་རུས་པས་ཁས་སྦངས་དགོས་ཏེ།
 སྤང་སྦྱོང་གཉིས་ལ་སྦྱར་ནི་རིང་མི་རུང་ཞིང་། སོ་སྦྱེས་སྤང་བ་ལ་ལྟག་པར་
 ཅིས་སུ་བྱ་དགོས་ཞེས་རྗེ་བཙུན་གསུང་། ཁ་ཅིག་རྒྱ་འབྲས་སོགས་ཀྱི་ཀུན་
 རྫོབ་ཀྱི་ནམ་གཞག་ནམས་གཞན་ངོར་ཁས་ལེན་གྱི། རང་ལུགས་ལ་ཁས་མི་
 ལེན་ཟེར་བ་ལྟར་ནི་མི་རུང་སྟེ། གཞན་ངོར་ཁས་ལེན་པ་ལ་ནི་ངེས་པ་ཅི་ཡང་
 མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་ཕྱི་རྒྱུ་གྱི་བསྐྱམ་པ་ལ་བརྟགས་ནས་ངེས་ཁས་
 སྦངས་པའི་ཚུལ་ལ་ལྟོས་ནས་ཁོའི་འདོད་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སུན་དབྱུང་དགོས་
 པས། དེ་ལ་ནི་རྒྱང་པན་པར་བཅད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་ལྟོས་ནས་རེ་ཞིག་དེའི་
 ངོར་འདི་ཁས་ལེན་དང་འདི་ཁས་མི་ལེན་མེད་དོ། །དེ་ཡང་ཁོ་བོས་སྦྱ་རྟག་
 པར་ཁས་ལེན་པ་ན་འོ་ན་ངེད་ཀྱིས་བུམ་པ་ཡང་རྟག་པར་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེས་
 ཁོ་གང་འདོད་པའི་ལོག་ཕྱོགས་སྦྱ་མི་རྟག་པར་རང་ལུགས་དང་། བུམ་པ་རྟག་
 པར་རེ་ཞིག་སྦངས་ནས་མགོ་མཚུངས་སོགས་བྱས་པས། མཐར་ཁོའི་འདོད་

བ་ལ་གཞོད་བྱེད་མཐོང་བ་དང་། རང་ལུགས་སུ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་དམ་བཅའ་
བཞག་པ་དེ་ཡང་བྱམ་པ་མི་རྟག་པ་དེ་དང་འདྲའོ། །ཞེས་བསྟན་ལ། རང་གི་
དགོས་པ་འདི་དབང་གིས་ཁས་སྦྱངས་པར་བསྟན་པས་ཁས་སྦྱངས་གཉིས་ཀ་
མཉམ་པའམ་མཚུངས་པར་འགྲོ། །རང་ལུགས་ཀྱི་ཁས་སྦྱངས་དེ་གཞན་ངོར་
ཁས་སྦྱངས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་ངས་ཁས་མ་སྦྱངས་ཟེར་མི་བརྟབ་སྟེ། ཡིན་ནམ་
མིན་ཡང་རང་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀས་གང་ཁས་སྦྱངས་པ་དེ་ལ་སྒྲིན་
གཞོད་བྱེད་མ་མཐོང་གི་བར་དུ་རང་རང་གི་ཞེ་འདོད་ཡིན་པ་བཞིན་བྱེད་
དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེས་རྗེ་བཙུན་གསུང་། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གང་ཟག་
གི་བདག་མེད་ལ་དབྱུང་སྒྲོམ་གྱི་སྤྱོད་བ་ཐོན་པ་དང་། དེ་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་
མེད་ཀྱི་དམིགས་ནམ་དུ་མ་ལ་བཙོན་འབྲས་ཀྱིས་འབད་ཅིང་རྩ་ལ་སྦྱང་ངོ་།
།ལུགས་འདིར་བདག་མེད་གཉིས་འཛོག་ཚུ་ལ་ནི། འཇུག་པ་ལས། བདག་
མེད་འདི་ནི་འགོ་བ་ནམ་གྲོལ་སྟེ། །ཆོས་དང་གང་ཟག་དབྱེ་བས་ནམ་གཉིས་
གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱད་གཞི་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་
རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་བཀག་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། སྤང་སོགས་
ཀྱི་སྟེང་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་བཀག་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ་འཛོག་པ་
ཅམ་ཡིན་གྱི། བདག་མེད་གཉིས་ལ་སྤྲ་རགས་ཀྱི་བྱད་པར་མེད་དོ། །འོན་
ཀྱང་ལམ་རིམ་ཚུང་བ་ལས། བྱད་གཞི་འདི་གནད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་རྟོགས་

སྐ་བར་བཤད། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་
 བོ་ནི་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། དེ་སྤྱིར་རྟོན་འབྲུང་
 རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི། །ལྟ་ངན་བྱ་བ་མཐའ་དག་གཙོད་པར་བྱེད། །ཅེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱ་འབྲས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་མཐའ་གཉིས་གི་སྟེང་དུ་རྟག་ཆད་
 གྱི་མཐའ་གཉིས་འགོག་བྱས་ཤིང་། བསྟོད་པར་ཡང་། དེ་ཉིད་མཁས་ལ་སྟོས་
 པ་ཡི། །བྱ་བ་མ་ལུས་གཙོད་པའི་སྟོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་
 རིགས་པ་ལ་དགོངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ལྷ་སྐྱབ་དང་ཆེ་བས་ཅ་ཤེ་དང་འཇུག་
 པར། མཐའ་བཞི་སྟེ་འགོག་གི་རིགས་པ་བཤད་ལ་དེ་ཡང་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་
 རིགས་པ་ལ་ཐུག་སྟེ་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་འགའ་ཞིག་གོང་
 དུ་བརྗོད་ཅིན་ཏོ། །

༥ འདུས་པའི་ཅ་རྒྱུད་སོགས་ནས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་བསྟན་པས་སྤྲགས་
 གྱི་རྫོགས་རིམ་པ་ལྟ་བ་སྟོམ་པའི་ཚུལ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ནམས་ལ་མཆོན་ཉིད་
 གྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་ལྟ་བའི་སྟོང་བ་འདོན་ལུགས་འདི་མེད་པས།
 སྤྲགས་ཀྱི་དེ་རྒྱུད་བ་བྱས་ན་ལྟ་བའི་གོ་ཡུལ་ཅ་མ་ཡོད་ཀྱང་ལྟ་བའི་ལམ་བྱུང་
 པར་ཅན་དུ་གཏན་མི་འགོ། །བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་བྱུང་ཆོས་གསུམ་ལྟར་
 གྱི་ཉམས་མཆོག་དུ་འབྱུང་བ་སྟེས་ནས་སྐབས་དེར་སྐྱོ་རྟོག་གི་སྟོས་པ་
 གཏན་མི་རྒྱ་བཤམ། རྒྱ་ཡང་ཞི་གནས་ཀྱི་གནས་ཆ་སྟོབས་ཆེས་པས་གཡོ་

བའི་རྟོག་པ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་མཆོམས་སྒྲོར་མི་བྱུང་བར་སྒྲོས་བའི་
དམིགས་གཏད་ཞིག་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་བྱེད་པ་དང་། ཡང་ཡུལ་སྤང་ཐམས་
ཅད་སྒྲུ་མ་ལྟར་འཆར་བ་ཡང་འོང་མོད། དེའི་ཆེ་སྒྲ་རྟོག་དེ་དག་གནས་ཆ་
ཆེས་བའི་ཞི་གནས་གྱི་མ་བྱས་རེ་ཞིག་བཀག་བའི་དམིགས་གཏད་ཞིག་པ་
འདྲ་བ་ཞིག་བྱང་བ་ཡིན་གྱི། མཉམ་གཞག་གི་ངོ་བོ་ནི་གཉིས་སྤང་གི་རྟོག་པ་
ལས་མ་འདས་བའི་བྱིར་སྒྲ་རྟོག་གི་སྒྲོས་པ་འདི་གཏན་ནས་འཇིག་མི་བྱུང་།
སྒྲ་རྟོག་གི་སྒྲོས་པ་རགས་པ་རེ་ཞིག་ལོག་པ་དང་སྤང་བ་སྒྲུ་མ་ལྟར་འཆར་བ་
དེ་འདྲ་བསམ་གཏན་བཞི་ཐོབ་ན་ཡང་འོང་ཞིང་། དེ་ཐོབ་ནས་གཟུགས་སོགས་
ཡུལ་ལྔའི་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་ན་བྱན་ལྟར་སྤང་བ་ཡང་
འོང་། བསམ་གཏན་ཐོབ་བའི་ཆེ་དེ་འོང་བར་མ་བཟད། གཟུགས་མེད་གྱི་
སྒྲོམས་འཇུག་ཐོབ་ནས་མཉམ་གཞག་གི་ཆེ་གཟུགས་གྱི་སྤང་བ་ནམས་
འགགས་ནས་ཀྱང་འགྲོ་བ་འོང་སྟེ། དེ་འདྲ་འོང་བ་དེ་ནི་ལྷག་མཐོང་གི་མ་བྱ་
མིན་གྱི་ཞི་གནས་གྱི་སྟོབས་གྱིས་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་གྱི་སྤང་ཚུལ་དེ་ལྟར་སྤང་བ་
བྱང་ཡང་ནང་རང་རྒྱུད་གྱི་སྤྱོད་རིག་ཉམས་རྟོགས་ལ་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་སོ་
སྙམ་བའི་བྱོད་པ་སྟེ་དགའ་སྟོབས་འདིར་མི་རུས་ཤིང་མི་རུང་སྟེ། སྤྱོད་ཉིད་གྱི་ལྷ་
བ་ལ་སྤྱོད་བ་མ་ཐོན་པས་སོ། །གསང་སྒྲགས་གྱི་ལམ་སྒྱུར་བར་བཤད་པ་ནི་
ཞི་གནས་བྱེད་པར་ཅན་ཡོད་པས་སྒྱུར་བ་དང་། དེ་ཡང་ཞི་གནས་སྟོབས་

ལྷན་སྐྱབ་ལུགས་ལྟ་དང་ཅ་རྒྱུང་ཐེག་ལེ་སོགས་ལ་དམིགས་ཏེན་བྱེད་པ་
 མཆོན་ཉིད་ཐེག་པ་ལ་མེད་པ་རྣམས་ཡོད་ལ། དེའི་ཆེ་ཞི་གནས་ཅི་ཅམ་སྟོབས་
 ཆེ་བ་བཞིན་ལྟ་བས་ཟེན་པ་ན་ལྟ་བ་ལ་སྟོང་བ་སྟོབས་ལྷན་འབྲུབ་ས་ཡོད་
 པས་སྐྲགས་ལམ་སྐྱར་བར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། ། རི་སྐད་བཤད་པའི་རྒྱ་མཆོན་
 དེས་ན་མཆོན་ཉིད་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་གནད་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ་གོང་
 ཏུ་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱང་ཤེས། དེའི་སྟེང་ཏུ་སྐྲགས་གྱི་ཐབས་ལམ་གྱི་གདམས་
 འག་བྱང་ཡོད་པ་སྐྱ་སྐྱབ་དང་ཟླ་བ་གྲགས་པ་འབྲ་བ་དེ་མཆོན་ཉིད་གྱི་ཐེག་པ་
 རྒྱུང་བའི་གདུལ་བྱ་ལས་ལམ་ཆེས་སྐྱར་བ་དང་ཆེས་བྱུང་པར་ཏུ་འཕགས་པ་
 ཡིན་གྱི། མཆོན་ཉིད་གྱི་ལམ་གྱི་གནད་བྱུང་པར་ཅན་མེད་པའི་སྐྲགས་གྱི་
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གདུལ་བྱ་དེ་མཆོན་ཉིད་གྱི་གདུལ་བྱ་ལས་དམན་ཏེ།
 གང་ཟག་དེས་སྐྲགས་ལམ་དེ་ཁོ་ན་ལ་བཏེན་ནས་འཆང་རྒྱ་བར་མི་རུས་
 ཤིང་། མཆོན་ཉིད་གྱི་དེ་དེ་ཁོ་ན་ལ་བཏེན་ནས་འཆང་རྒྱ་རུས་པས་སོ། །དེ་
 ལྟར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་མཆོན་ཉིད་གྱི་ཐེག་པ་
 མཆོག་དང་། སྐྲགས་འདོད་ཡོན་ལ་སྟོད་པའི་ཉོན་མོངས་གྱི་དབང་ཏུ་སོང་
 འགས་ནས་རྒྱུད་མ་དག་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་མངོན་མཐོའི་ཐབས་ཅམ་དང་། ཞི་
 གནས་སོགས་ཅམ་བསྟན་པས་དམན་པ་ཡིན་ཞེས་རྩེ་བཙུན་གསུང་། མཆོན་
 ཉིད་ཐེག་པ་ཁོ་ན་ལ་བཏེན་ནས་འཆང་རྒྱ་རུས་མི་རུས་ལ་དབྱེད་པར་བྱ་བ་

མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་བཞག། འདི་དག་ནི་གང་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་བའི་
དགོངས་གཞི་ད་དུང་བཅའ་དགོས་པ་ལྟར་སྒྲུབ་ཡང་། འདི་རྣམས་ཐམས་ཅད་
ལ་རྗེས་རྗེ་བཙུན་ལ་དགག་སྐྱབ་དཔག་མེད་བྱས་ནས་ཁྱ་གཉུགས་བྱས་ཤིང་
གཞན་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་གིར་མ་ལང་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལྟར་ན། འདི་སྐོར་
རྣམས་སྐྱས་ཟིན་ལྟར་ཁས་སྒྲུབ་དགོས་རྒྱུ་སྒྲུབ་ཅོད་། །འདི་ཐམས་ཅད་རེད་
མདའ་བ་རང་རེ་ལ་ངེས་ཤེས་འདྲན་བའི་རྒྱ་འགོ་ངོ་ཤེས་སྟམ་ནས་རྗེས་
བྲིས་པ་ཡིན། འདི་སྐོར་ལ་རྗེ་ང་ལ་ནི་ཡིན་ནམ་མེན་སྟམ་བའི་ཐེ་ཆོམ་གྱི་བྱི་
ཅམ་ཡང་མེད་དེ། ཐེ་ཆོམ་ཀྱན་ཆོད་བའི་ཕྱིར་ངོ་ཞེས་གསུང་། དེ་ཡན་ནི་
དངོས་གཞིའོ། །

༥ དེ་ནས་ཞལ་ཏ་ཞུས་པས་ཞེས་པ་མན་ཆད་ནི་འཕྲོས་སམ་ཞར་བྱུང་
དུ་སྒྲུབ་བས་ཆོག་འགྲེལ་རྒྱས་མི་དགོས་པར་མཐོང་བས་བསྐྱུས་ཏེ་བཤད་ན།
འདི་དག་རྗེ་བཙུན་ལ་ཞུས་ནས་བསྐྱར་ཞིག་ཅེས་རེ་མདའ་བས་ཞུས་པ་དང་།
རྗེས་ཀྱང་རང་རེ་མཇལ་འཇོམ་བགྱིད་བ་མ་བྱུང་བ་བྱུང་ཆེ་སྟམ་ནས་བྲིས་པ་
ལགས་ཞེས་སྤུལ་བའི་རྒྱ་མཆན་ནམ་དགོས་པ་དང་། དེ་ནས་ལམ་གྱི་གཙོ་
བོ་རྣམ་གསུམ་ལ་སྤྱོད་བ་འདོན་ཚུལ་བྱུང་པར་ཅན་འདི་འདྲ་ད་ལྟ་གཞན་སུ་
ལའང་འཆད་རྒྱ་མི་འདུག་པས། བྲིས་ནས་བསྐྱར་བ་འདི་དག་བྱུང་པར་ཅན་
ཡིན་ནོ། ཤེས་ཤིང་ཉམས་སུ་ལེན་པ་གཤམ་ཆེ་ཚུལ་དང་། ཐལ་འབྱུར་བའི་

ལུགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ་ལ་འབྲིང་ཚུལ་རྒྱས་པར་གནང་བ་
 ཡོད་པ་དག་འདིར་མ་གྲིས་ཤིང་། ཡི་གེ་གྲིས་ནས་བསྐྱར་བ་འདི་དག་ཀྱང་མི་
 སྐྱ་བ་ཡིན་ཞིང་། མི་སྐྱ་བ་ཡིན་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྐྱས་ན་ངའི་མིག་ཏུ་
 སྐོག་ཚུ་བརྟུངས་ཚོག་ཅེས་གསུངས་པ་དང་། དེ་ནས་རེད་མདའ་བ་སྐྱབ་པ་
 ལ་བསྐྱལ་བའི་སྐོར་དེ་རྣམས་དང་། རེད་མདའ་བ་ཉིད་རྩེ་བཅུ་ལྟ་སྐྱབ་པ་
 ལ་བསྐྱལ་ཞིང་བསྐྱབས་པས་འབྲུག་ན་འདི་སྐོར་གྱི་ཉམས་སྲུ་ལེན་ཚུལ་ཞུས་
 ནས་ང་ལ་བསྐྱར་ཞིག་དང་རེད་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་མི་མཐུན་བཟླ་གསུངས་བ་
 དང་། འཆད་ཉན་བྱེད་པ་དག་ལ་འདི་དག་གི་བཤད་པ་སྤང་ཡང་། ཞེ་ཐག་པ་
 ནས་འབྲིང་དུ་བཅུག་ན་ཡིད་གཏན་དཀའ་བར་སྤང་བ་དང་། ཉམས་ལེན་པ་
 དག་ལ་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་གསུམ་པོ་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་རྒྱའི་
 གཙོ་བོ་འམ་རྩ་བར་འདུག་པ་ལ། དེ་རང་རྒྱད་ལ་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་སྟོང་བ་
 མི་འདོན་པར་ངེས་འབྱུང་དང་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ཀྱི་གོ་བ་ཙམ་ལ་སྟོང་བ་
 ཐོན་པར་འབྲུལ་བ་དང་། ཁ་ཅིག་སྟོན་དུ་འདི་གཉིས་ལ་སྟོང་བ་མི་འདོན་པར་
 རྩ་རྒྱུ་ཐིག་ལེ་སོགས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་ཟབ་པར་འབྲུལ་ནས་འཇུག་ འགའ་
 ཞིག་རྒྱད་ལ་ཉམས་སྲུ་ལེན་ཀྱང་འདི་གཉིས་ཀྱི་གོ་བ་རྣམ་དག་མ་རྟེན་པར་
 འདི་དག་ལྟར་སྤང་རེ་ལ་མཚན་ཉིད་ཆང་བར་འབྲུལ་ནས་འབད། ཡང་། ལ་ལ་
 སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ལྟ་བའི་གོ་བ་མི་འཆོལ་བར་སེམས་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པའི་

སྒྲིའོག་བཀག་པ་ཙམ་གྱི་སྒྲོམ་ལ་ལྟ་བ་ནམ་དག་སྒྲོམ་པར་འཛིན། ཁ་ཅིག་
གོང་མའི་སས་བསྐྱས་གྱི་ཞི་གནས་ལྟ་ཞོག །འདོད་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་
ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞི་གནས་རྗེས་འཐུན་པ་ཙམ་ལའང་གནས་ལུགས་བསྒྲོམ་པར་
འཁུལ་སྒྲུང་སྟེ། འདོད་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་ཞི་གནས་མ་
ཐོབ་གོང་གི་སེམས་གནས་དགུ་པ་མན་ཆད་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནམས་ཡིན་ལ།
ཞི་གནས་ཐོབ་ཕྱིན་གོང་མའི་སས་བསྐྱས་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་འགྱུར་རོ། །

མཁས་པ་དྲག་ཤོས་ཁ་ཅིག་དེ་ཙམ་མི་འདོད་ཀྱང་ལྟ་བའི་གོ་ཡུལ་
སྐམ་པོ་སྒྲིགས་མཐུན་ཙམ་ཞིག་སྒྲུབ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལ་བསྒྲོན་པ་སྟེ་
བསྐྱེད་ནས་བསྒྲོམས་པས་དེ་ལ་མི་ཞེན་པར་འདོད་པ་དང་། སྒྲོམ་དེའི་ཐོག་
མཐར་སེམས་བསྐྱེད་སྒྲོན་ལམ་ཡིད་འཁུལ་ངེས་མིན་པའི་ཆོག་ཙམ་ཁ་ཡར་
བྱས་པས་ལམ་དངོས་གནས་པར་འགྲོ་སྐྱམ་པ་འདུག་ཀྱང་། ངེས་འབྱུང་སེམས་
བསྐྱེད་གཉིས་ལ་སྒྲོང་བ་མ་ཐོན་པར་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྒྱར་
མི་འགྲོ་བ་སྒྲུབ་བཞིན་དང་། སེམས་ཙམ་པ་དང་དབྱུ་མ་པ་གཉིས་པོ་གང་
རུང་གི་ལྟ་བ་རྟེན་ནས་ཞི་གནས་བཙུལ་ཏེ་དེ་ནས་དབྱེད་སྒྲོམ་གྱིས་ལྟག་
མཐོང་ལ་སྒྲོང་བ་མཐོན་ན་ཞི་ལྟག་གཟུང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་དུ་མི་འགྲོ་བ་དང་།
ཉན་བཤད་གྱི་དུས་སུ་གོ་བ་ཐར་བའི་རྒྱར་འགྲོ་བ་ཡོད་ཚུལ་དང་། འོན་ཀྱང་
ཉན་བཤད་ལ་ནི་བསྐྱར་པའི་སྒྲིང་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་མཆོན་ཉིད་

ཐེག་པ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་དགོས། དེ་མི་བྱེད་པར་གཞན་གྱི་
 ཟེར་སྟོས་ཉག་ཉག་མང་པོ་སྤྱི་དང་། བྱེད་པར་དུ་ཅིས་སོགས་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྐོར་
 དང་ཆོ་གའི་སྤྲས་སྟོས་དང་ཅ་རྒྱུད་སོགས་ཀྱི་གཏམ་མང་པོ་ལ་འབད་བ་ནི་
 དོན་རྒྱུད་བ་དང་། ཡང་། གལ་ཆེན་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་ངེས་ཤེས་འཛོངས་
 པའི་སྐབ་པ་བྱེད་དགོས་ཤིང་ལྟ་བ་འདིའི་གོ་བ་ཐར་བའི་རྒྱར་འགོ་ཡང་
 འདིས་སྣང་ཤས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་མི་རུས་པས་དེས་སྟོན་དུ་འགྱུར། ལྟར་
 ཤེས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་ལ་ངེས་འབྱུང་གལ་ཆེ་བ་དང་། འདི་ཕྱིའི་སྣང་ཤས་
 ཀྱི་དབང་བྱས་པའི་དགོ་ཅ་རྣམས་འཁོར་བའི་རྒྱར་འགོ་བ་དང་། བསྟན་པ་
 དང་སེམས་ཅན་སྟོགས་འདི་ཅམ་དུ་མ་ཟད། སྟོགས་མཐའ་ཡས་པ་དང་། དུལ་
 དུས་མཐའ་ཡས་པའི་ཅིས་བཏང་དགོས་པ་དང་། དེ་ལྟར་བཏང་ན་བསམ་པ་
 རྒྱ་ཆེ་རུ་འགོ་ཞིང་འགོ་དོན་ཡང་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། འདི་རྣམས་རྩེ་བཙུན་གྱི་མན་
 ངག་ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་ཡིན་ཞིང་བྱེད་ལ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་བསྐུལ་
 བ་ཡིན་པས་དོན་འདི་བཞིན་ཉམས་སུ་སྦངས་ན། རེད་མདའ་བ་ཉིད་སྤྱི་ཆེ་
 འདི་དང་ཕྱི་མ་ལ་གཞན་དོན་བྱེད་པར་ཅན་འགྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་སོགས་
 འཕྲོག་པར་རྩེ་བཙུན་གྱིས་ལུང་བསྟན་པ་རྣམས་སོ། །

དེ་ནས་མཐའི་བསྟོ་སྟོན་ནི། དགོ་འདིའི་མཆོན་ནས་དུས་གསུམ་དང་
 འབྲེལ་བའི། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་དག་སྟོན་པའི་གནས་འདི་འགྱུར་པར་ཤོག །

ཅེས་བའི་བར་ཆིགས་བཅད་བཞི་སྟེ་གོ་སྟོང་། །ཞེས་པ་འདི་ནི། རྗེ་བཙུང་ཁ་
བ་ཆེན་པོས་རྗེ་བཙུན་རེ་མདའ་བ་ཆེན་པོ་ས་སྐྱ་ན་བཞུགས་པའི་བྱང་དུ་
འབྱུལ་བ་ལ་རྟོག་ལྡན་བྱང་སེང་བ་གྲོགས་མཆེད་བཏང་བའི་དུས་གྱི་ཞུ་ཡིག་
ངོ་ཐོ་ལས་སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཐོ་ཐར་བཟང་གིས་རི་ལྟར་བཤུས་པ་ལས་སྤྱི་མོ་
བགྱིས་པའོ། །ཞེས་དང་། འདིའི་མཇུག་ཏུ་བསྟོ་སྟོན་གྱི་ཆིགས་བཅད་ཡོད་
པ་འདི་ལྟར་ན་དབྱ་ན་མཆོད་བརྗོད་ཀྱང་ཡོད་པར་མངོན་ཏེ། འདིར་མི་འབྱུང་
བ་ནི་གོང་དུ་བརྗོད་པ་ལྟར་རོ། །

༥ ཡང་གསུང་འབྲུམ་ཐོར་བུའི་མཇུག་ཏུ་རྗེས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་
ལ་ཞུས་ཏེ་རེད་མདའ་བར་གནང་བ་ཞིག་བཞུགས་པ་འདིའི་དོན་གོ་བདེ་
བས་ཡོངས་སུ་འཆད་དགོས་པ་མི་འདུག་ཀྱང་། སྤར་མའི་ཞར་བྱང་དུ་འདིའི་
དོན་བསྐྱས་ཏེ་བརྗོད་ན། བཙུམ་ལྡན་འདས་གྱིས་གདུལ་བྱ་འཁོར་བ་ལས་
ཐར་བའི་ཐབས་སུ་མདོ་སྒྲགས་གཉིས་གསུང་བའི་ནང་ནས་སྒྲགས་ལམ་ལ་
འཇུག་དགོས་ཏེ། ལམ་དེ་ནི་ཆེ་གཅིག་གམ། བདུན་ནམ། སྐྱེ་བ་བཙུ་བྱག་ལྟ་
བྱ་ལ་འཆང་རྒྱ་རྒྱས་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་སྒྲགས་ལམ་འདི་
ལྟ་བུ་རང་དགར་མཐོང་ནས་དོར་ཏེ་རིགས་ལམ་ཅམ་གཙོ་བོར་དོན་དུ་
གཉེར་བ་ནི་སྤར་དུ་འཆང་རྒྱ་བའི་སྐལ་ཆད་ཅན་ནོ། །དེ་ཡང་སྟོན་དུ་སྐྱེས་བུ་
གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པས་རྒྱད་སྦྱངས་དགོས་ཤིང་བྱང་བར་དུ་ལམ་གྱི་

གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ་སྒྲར་བཤད་པ་རྣམས་རྒྱད་ལ་ཅི་སྟེ་བྱའོ། །ལྟ་བུ་ཡང་མགོན་
 བོ་སྐུ་སྐུ་བ་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ལྟ་བུ་ཅི་རྒྱས་སུ་འཆོལ་དགོས། ཆེ་གཅིག་ལ་
 འཆང་རྒྱ་བ་སྒྲ་མེད་ཀྱི་བྱེད་ཆོས་ཡིན་པས་སྒྲ་མེད་ལ་པ་རྒྱད་མ་རྒྱད་གཉིས་
 ལས་པ་རྒྱད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་གསང་བ་འདུས་པ་ཡིན་ལ། འདིས་སྐུ་ལུས་དང་
 འོད་གསལ་གཉིས་ཀ་སྟོན་ཅིང་། བྱེད་པར་དུ་སྐུ་ལུས་རྒྱས་པར་སྟོན་པས་
 ཤེས་དགོས་སོ། །མ་རྒྱད་བདེ་དགེས་ནས་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་གཙོ་བོར་
 སྟོན་ཅིང་། དེ་སྟེང་པའི་ཐབས་སུ་གཏུམ་མོ་སྒྲར་དགོས་པས། དེ་ནི་བདེ་
 དགེས་གཉིས་དང་ཀྱེ་རྟོག་ནས་རྒྱས་པར་འཆད། བདེ་མཆོག་ནས་རྩ་གནས་
 རྣམས་སུ་དཔའ་བོ་དང་དཔའ་མོ་བསྐྱེམས་པས་རྩ་རྒྱུད་རྣམས་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབས་ནས་རྒྱུད་ཐེམ་པས་བདེ་སྟོང་སྟེ་ཚུལ་སོགས་འཆད་པས། བདེ་
 མཆོག་གི་སྟོར་ལ་མཁས་དགོས། དེ་ཡང་ལྷན་པོའི་རྩེ་ན་ད་ལྟ་ཡང་དངོས་སུ་
 བཞུགས་པས་བྱིན་རྒྱབས་སུ་རོ། །གཟུགས་སྐྱའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་སྐུ་ལུས་
 སྐུ་བ་ཚུལ་གསང་འདུས་ནས་འབྱུང་བས་དེ་ལ་མཁས་དགོས་ཤིང་། ཆོས་
 སྐྱའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ནི་བདེ་མཆོག་གིས་སྟོན་པས་དེ་ལ་
 རྒྱུངས་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ལོ་ན་གྱི་ལ་གསུམ་གྱི་གཞུང་ལྟར་ཤེས་དགོས།
 རྒྱ་བོད་གཉིས་སུ་བདེ་མཆོག་ལ་བརྟེན་པའི་བྱུ་བ་ཆེན་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་བྱིན་
 ཤིང་ད་ལྟ་ཡང་རྣམ་འབྱོར་བྱེད་པ་མང་། བདེ་གསང་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་ནས་ལམ་

བཞོད་པ་ལ་ཡི་དམ་འཛིགས་བྱེད་ལ་བསྟེན་དགོས་ཏེ། འདིས་ལམ་སྐྱབ་པའི་
འགལ་སྟེན་སྦྱི་དང་བྱེད་པར་དུ་གཞོན་འགོགས་སོགས་ཀྱི་གཞོད་པ་ཞི་ནས་
ལམ་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །འཛིགས་བྱེད་ཁོ་རང་ལ་ཡང་བྱེད་ཆོས་ལྟ་
ཡོད་དེ། གཅིག་ནི་ཕྱག་མཆོན་སྐྱ་མས་ནི་སྐྱ་ལུས་དང་མེ་ཐབས་ཀྱིས་འོད་
གསལ། གཅིག་ནི་ཁ་འྲི་གས་ནི་བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་གཞག་སྟོན། གཅིག་ནི་མེ་
ཐབས་བསྟེན་མཛུབ་སྦྱིས་བྱ་གསལ་ཤིང་ལ་བསྟོན་པ་གསུམ་སྟེ། མེ་
ཐབས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཆེ་བ། བསྟེན་མཛུབ་ཀྱིས་པ་བརྒྱད་མ་རྒྱད་ཀྱི་
གནད་མཐར་ཕྱག་ང་ལ་ཡོད་ཅེས་མཆོན་ཤིང་། སྦྱིས་བྱ་གསལ་ཤིང་ལ་
བསྟོན་པས་ནི་སྟེན་ཅན་བཅན་ཐབས་སུ་འཆང་བྱ་བྱས་པ་དང་། གཅིག་ནི་
སྦྱིར་རྗེ་བཙུན་བྱ་ལ་བ་ཀྱན་གྱི་ཡབ་ཡིན་པས་རྗེ་བཙུན་ལ་བསྟེན་དགོས་
ཤིང་། བྱེད་པར་དུ་བྱ་འབྲས་གཉིས་དང་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་སྐྱབས་སུ་རྗེ་
བཙུན་གྱི་ཞལ་དངོས་སུ་ཡོད་པས་རྗེ་བཙུན་གྱིས་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཉིན་
འབྲེལ་བྱེད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པ་དང་། གཅིག་ནི་སྤར་བ་ཤད་པ་ལྟར་བདེ་
གསང་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ལམ་བཞོད་པ་ལ་ཡིད་ན་འཛིགས་བྱེད་བསྟེན་ན་
བར་ཆད་ཐམས་ཅད་ཞི་ནས་ལམ་གྱི་བཞོད་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དུ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་གཞི་བདེན་པ་གཉིས། ལམ་ཐབས་
ཤེས་གཉིས། འབྲས་བྱ་གཟུགས་སྐྱ་གཉིས་འགྲུབ་ཚུལ་རྣམས་ང་ལ་ཡོད་

ཅེས་མཆོན་པ་སོགས་མང་ངོ། །ཆོས་སྐྱོང་ཡང་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་
 རིམ་པའི་འགྲོས་དང་མཐུན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་ལས་གྱི་གཤེན་རྩེ་ནི་
 སྐྱེས་བུ་ཚུང་བུའི་ཆོས་སྐྱོང་བུ་བསྟན་པ་དང་། རྣམ་ཐོས་སྤྲུལ་ནི་སྐྱེས་བུ་
 འབྲིང་གི་ལམ་སྐབ་པའི་ཆོས་སྐྱོང་དང་། མགོན་པོ་ཕྱག་དུག་པ་ནི་སྐྱེས་བུ་
 ཆེན་པོའི་ལམ་སྐབ་པའི་ཆོས་སྐྱོང་བུ་བསྟན་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་སྟོན་
 པའི་སྤྲུལ་མ་ཡང་ཡོན་ཏན་སྟོགས་རེ་བས་མི་ཆོག་གི། །སྟོམ་པ་གསུམ་དང་ལྟན་
 ཞིང་ཉེས་ལུང་དང་བལ་བ། སྟེ་གཞོན་གསུམ་ལ་མཁས་ཤིང་བསྐྱབ་པ་གསུམ་
 དང་ལྟན་པ། རྒྱུད་སྟེ་བཞི་ལ་མཁས་ཤིང་བསྐྱེད་རྫོགས་ཅི་རིགས་གྱི་རྒྱུད་
 སྟོན་པ་སོགས་གྱི་ཡོ་ཏན་དང་ལྟན་པ་ཞིག་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་གྱིས་བསྟན་
 པར་བྱ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་གྲོགས་ཀྱང་དད་པ་ཆེ་བ། རོ་ཆ་ཤེས་ཤིང་ཁྲེལ་ཡོད་
 པ། ཤེས་རབ་ཆེ་བ་སྤྲུལ་དང་དེས་བསྟན་པའི་ཆོས་པ་གྲུས་ཤིང་འཇུག་པ་
 སོགས་དང་ལྟན་པ་ཞིག་བསྟན་པར་བྱའོ། །ཆོགས་ཞིང་ནི། རང་གི་སྦྱི་བོར་
 སེང་ཁྲིའི་སྟངས་དུ་ངོ་བོ་རྩ་བའི་སྤྲུལ་མ་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པ་རྩེ་བཙུན་འཇམ་པའི་
 དབྱངས་སུ་གསལ་བ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་སྦྱུན་བྱངས་བསྟེམས་ནས་མཆུལ་འབྲུལ་
 བ་དང་། གསོལ་འདེབས་དབང་བཞི་ལེན་པ་མཐར་རང་གི་སྦྱིང་གའི་ཐིག་
 ལའི་དབྲུས་སུ་བཞུགས་པའོ། །སྦྱིབ་སྦྱོང་ལ་ལུང་བཤགས། ཡིག་བརྒྱ། དམ་
 ཆོག་རྟོ་རྩེའི་བཞུས་པ། ཟ་བྱེད་མཁའ་འགྲོའི་སྦྱིན་སྟེག་སྟོབས་བཞི་སོགས་

བྱ་དགོས་ཚུལ་བཤད། མདོར་ན་བཤེས་གཉིན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་བཟུང་སྟེ་
འབྲས་བུ་མདོན་དུ་བྱེད་པའི་བར་གྱི་ལམ་མཐུན་མོང་བས་རྒྱུད་སྦྱངས་པ།
སྦྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་འབྲིང་ཚུལ། དབང་ཐོབ་ཅིང་། དེའི་དམ་ཆོག་གསུང་
དགོས་པ། རིམ་གཉིས་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བའི་གྲངས་ངེས་གོ་རིམས་སོགས་ལ་གོ་
བ་ཆགས་པར་བྱེད་པའོ། །འདི་དག་ལ་བཤམ་སྟོམ་བྱེད་པ་ཅམ་ཡང་ཉམས་
ལེན་གྱི་གནད་ཆང་ཚུལ་འདི་དག་རྗེ་བཙུན་ལ་ཞུས་ལ་བསྐྱར་ཞིག་ཅེས་
གསུང་བ་བཞིན། བདག་གིས་རྗེ་བཙུན་ལ་མཆོད་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པ་
ལུལ་ཏེ་གསོལ་འདེབས་ལྷགས་དྲག་དང་བཅས་ཞུས་པས། རྗེ་བཙུན་གྱིས་
ཉམས་ལེན་བྱ་ཚུལ་འདི་ལྟར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གསུང་བ་བཞིན་ཡི་གེར་བཏབ་
ནས་ལུལ་བ་ལགས། རྗེ་ཉིད་གྱིས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ལ་ཞུས་ནས་རེད་
མདའ་བ་ལ་ལུལ་བའི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྲིལ་ནས་
ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པའི་ཚུལ་ལོ། །ཞེས་པ་ནི་ཆོག་དོན་གྱི་སྟོང་པོ་
བསྐྱས་ཏེ་བཀོད་པའོ། །འདི་དང་སྔ་མ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཉམས་ལེན་ལ་བརྩམས་
པའི་བྲི་བར་འདུག་པས་ཐོས་པ་ཕྱིར་བལྟས་སུ་མ་སོང་ཞིང་ཉམས་སུ་ལེན་
འདོད་པ་དག་གིས་ཤེས་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སྦྱབ་པའི་ལམ་གྱི་སྟོང་
པོ་ཀུན། །གཅིག་བསྐྱས་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ་སྟེ། །རི་བཞིན་སྟོན་
མཛད་རྗེ་བཙུན་རྗེ་སྟོ་མའི། །མན་ངག་མཐར་ཐུག་འདི་ལས་གཞན་ན་གང་། །

འདི་ཡི་དགོངས་དོན་མ་ལུས་པ། །སྟོ་དམན་བདག་ལྟའི་ཡུལ་མིན་ཡང་། །
 དམ་པ་གང་གིས་ཐག་རིང་ནས། །གསུང་གིས་བསྐྱལ་བྱིར་བདག་གིས་བྲིས། །
 མང་ཐོས་འདུས་སྡེའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེར་གནས་པའི། །མཁས་དབང་གདེངས་ཅན་
 གཙུག་ན་ལེགས་བཤད་གྱི། །རིན་ཆེན་མཆིས་བཞིན་སྟོགས་གྱི་ཁོན་པ་
 ནས། །འདོད་རྒྱའི་ཡིད་བཞིན་ལེན་འདོད་ཨེ་མ་མཆར། །འོན་ཀྱང་ངི་ཞིམ་
 འབྱུང་སྤིད་ན། །རི་དྲགས་ལྟེ་བར་སྒྲ་ཅི་བཞིན། །ལེགས་བཤད་བྱུང་ན་བྲིས་
 པ་ལས། །ལེན་ལ་འགལ་བ་ག་ལ་མཆིས། །དེ་བྱིར་དམ་པའི་གསུང་བཞིན་རྩེ་
 བཙུན་རྩེའི། །དགོངས་དོན་འགྲེལ་བའི་ཚུལ་ལ་འབད་པའི་དགོས། །སྐྱེས་
 ཀུན་ཡབ་སྐུས་གཉིས་གྱིས་རྩེས་བཟུང་ནས། །སྒྲ་མེད་བྱང་ཚུབ་སྦྱར་དུ་ཐོབ་
 བྱུར་ ཅིག །ཅེས་པ་འདི་ནི། མཁན་ཨང་དཀར་ཞབས་བྱུང་ཉི་མ་ཐང་བ་ཤེར་
 སྦྱིན་པའི་སྐྱེ་བར་གྲགས་པ་ཨར་སྟོན་དབྱངས་ཅན་གཞོན་ནུ་ཞེས་བྱ་བ།
 རྒྱལ་དབང་བདུན་པ་ཆེན་པོའི་དངོས་སྟོབ་དུ་བྱུར་བ་དེ་ཉིད་གྱིས་ཕོ་བྲང་
 ཆེན་པོ་པོ་ཏ་ལ་ནས་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་གྱིས་ལ་བསྐྱར་ཞིག་ཅེས་པའི་གསུང་
 ཤོག་གིས་བསྐྱལ་བ་ལྟར་ཅོ་ནེའི་སྟོབ་དཔོན་ཤུ་གྱའི་དགོ་སྟོང་གྲགས་པ་
 བཤད་སྐབ་ཅེས་བྱ་བས་བསྐྱལ་བ་པོའི་གསུང་བསྒྲིག་མ་རུས་ཤིང་། གཞན་
 འགའ་ལའང་ཕན་སྤིད་སྐྱམ་ནས་ཅུང་ཐད་སྟོས་ཏེ་ཅོ་ནེའི་དགོན་ཉིད་དུ་སྦྱར་
 ནས་ཡུལ་བ་འདིས་ཀྱང་རྩེའི་བསྟན་པ་ལ་ཕན་ཐོགས་པར་བྱུར་ཅིག ཚུལ་

འདི་ལེགས་བཤད་ཡིན་མིན་གཟུ་བོར་གནས་པའི་མཁས་བས་དབྱུང་ན་
མཐུན་མོད། ཡིན་མིན་ངེ་ལྟར་ཡང་འདི་ཚུམ་པའི་ཐོག་ཐ་བར་གསུམ་དུ་རྗེ་
ཉིད་དབྱེས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ནམ་སྟམ་པའི་མིས་ལྟས་བཟང་པོ་ལན་
གསུམ་བྱུང་བས་ལེགས་སམ་སྟམ་བ་ནི་ཡོད་དོ། །

བར་གྱི་ཡི་གེ་བ་ནི་སྟན་ངག་སོགས་ཐ་སྙད་རིག་བ་ལ་བཙོན་བ་ཆེ་
ཞིང་དད་དང་ནམ་དཔྱོད་ལྡན་པའི་ཕྱལ་ལྷང་དཀའ་བཅུ་བ་སྟོ་བཟང་དབང་
ལྷག་གོ། །

མཁྱེན་ལོ།

༡༡། །ཐུགས་ཇི་ཆེན་པོའི་བསྟོད་པ་པོ་བསྟོད་གྱི་འགྲེལ་པ་ དོན་བསྐྱུས་གསལ་བ་བཅས་ བཞུགས་སོ།།

ཐུགས་ཇི་ཆེན་པོའི་བསྟོད་པ་པོ་བསྟོད་གྱི་འགྲེལ་པ་དོན་བསྐྱུས་

༡༡། །ན་མོ་ལོ་གེ་ཤར་ཡ། རྒྱལ་ཀུན་ཐུགས་ཇིའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་
འབྱུངས་ཤིང་། །བྱང་ཆུབ་སྟོན་པའི་མཁའ་ལ་རབ་ཏུ་འཕགས། །སྤངས་
རྟོགས་ཡོན་ཏན་ཆ་ཇོགས་སྤྲ་བའི་ཟླ། །འཇིག་རྟེན་གསུམ་མགོན་ཕྱག་ན་
པརྟོར་འདུད། །མཁའ་བཙུན་ཆེད་ཆུ་གཏེར་གཏིང་མཐའ་དཔག་པར་དགལ། །སྟུན་
གྲུབ་འཕྲིན་ལས་རྒྱབས་འཕྲེང་སྟོགས་བཙུར་གཡོ། །སྟེ་དགྲའི་འདོད་དོན་རེ་
བ་ཡོངས་སྐོང་བའི། །སྟོན་མེད་ཡིད་བཞིན་ནོར་དེ་བྱོད་ལས་གང་། །མགོན་
བྱོད་ཆེ་མས་དགར་ཟེའུ་འབྲུ་གོད་བྱེད་པའི། །བསྟོད་འགྲེལ་ཟབ་དོན་འོད་
བརྒྱ་འགྲེད་པ་ཅན། །རྣམ་དཔྱོད་རྒྱུད་གི་ཤིང་རྟམ་ལེགས་བྲངས་ཏེ། །ཐུབ་
བསྟན་པད་ཆལ་མཛེས་པའི་རྒྱན་དུ་བྲ། །

དེ་ལ་འདིར་ཐུགས་ཇི་ཆེན་པོའི་བསྟོད་པ་པོ་བསྟོད་དུ་གྲགས་པ་ནི་
གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་སོ། །

འདི་ལ་གཉིས། བཤད་བྱའི་གཞུང་དགོད་པ་དང་། །གཞུང་གི་དོན་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཞོ་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་

པ་ནས། འཇིག་རྟེན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་དགོས་པ་ཀྱན་འབྲུབ་འབྲུར། །
ཞེས་པའི་བར་འདིའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། སན་ཡོན་གྱི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས། སྦྱིར་བསྟོད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟོད་པའོ། །

དང་པོ་ལ། ཞོ་ཞེས་པ་ནི་བསྟོད་པའི་མགོ་འདྲེན་ཏེ། དེ་ཡང་དོ་རྩེ་ཅེ་
མོ་ལས། ཞོ་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན་པར་བརྗོད། །མཆོག་དང་ནོར་སྟེར་དཔལ་དང་
གཡང་། །སྐལ་བཟང་རྣམ་པ་དང་ལྡན་ཞིང་། །དམ་བཅའ་བ་དང་བཀྲ་ཤིས་
དོན། །ནོར་བུ་འཇིན་པའི་སྤགས་སུ་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཞོ་གྱི་
སྒྲ་དོན་བདུན་ལ་འཇུག་པའི་མཆོན་དོན་བྲན་པར་བྱས་ན། །སན་ཡོན་ཆེ་བའི་
དགོས་པ་བྱད་པར་ཅན་ཡོད་པའོ། །

འཇིག་རྟེན་ཏེ་འདི་ལ་སྦྱིར་སྟོད་དང་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གཉིས་ཡོད་
ཀྱང་། འདི་ནི་སྦྱི་མ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་དང་དུས་དང་གནས་
སྐབས་ཀྱི་འབྲུར་ལྡོག་དང་རང་བྱུང་པའི་དུས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་སྟོད་
པ་དང་འཇིག་ཅིང་ཆོགས་པའི་ཕྱང་པོ་ལ་བརྟེན་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོས་འཇིག་
རྟེན་དུ་བཞག་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མགོན་པོ་སྐབས་མཛད་པ་པོ་བྱོད་
ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཕྱག་འཆལ་བ་ནི་འདུད་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ལ་སྒྲོ་གསུམ་
གྱིས་འདུད་པ་ཡོད་པས་ངེས་སྐད་དུ། བྱས་དང་ངག་ཡིད་དང་བས་ཕྱག་བགྱིའོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །སེམས་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲ་མར་
 གྱུར་ཅིང་། ས་འོག་ས་སྟངས་སྒྲའི་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་
 གྱིས་བསྟོད་པ་པོ་སྟེ་བསྟོད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པའོ། །ལྷ་ཡི་གཙོ་བོ་འདོད་
 ཁམས་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་བདག་པོ་དགའ་རབ་
 དབང་ཕྱག་བདུད་དང་། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་བདག་པོ་ཆངས་པས་བསྟོད་པ་
 པོ་སྟེ་བསྐྲགས་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པའོ། །ཡང་ན་ལྷའི་གཙོ་བོ་ནི་བརྒྱ་བྱིན་
 ལ་བྱའོ། །གལ་ཏེ་བདུད་དང་ལྷ་གཉིས་འགལ་བས་བཤད་པ་སྒྲ་མ་མི་འཐད་
 རོ་སྟམ་ན། དེ་བདུད་ཀྱི་རིས་ཀྱི་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟོན་མེད་དོ། །
 ཐུབ་པའི་རྒྱལ་མཆོག་སྟེ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་མཆོག་དེ་
 ཉིད་ལ་བསྟོད་པའི་མཐུ་ལས་གྲུབ་པ་སྟེ་ཐོབ་པར་མཛད་པ་པོའོ། །ས་འོག་སོགས་
 འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་མགོན་པོ་མཆོག་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། བདེ་བར་གཤེགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འདུས་པའི་སྐྱེ་
 ཅན་ནམ་བུ་སྤྱིའི་ཁུང་བྱ་རེ་རེར་ཡང་སྐྱུལ་བའི་སངས་རྒྱས་གངས་མེད་པ་
 བཞུགས་ཤིང་། གངས་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་སྐྱུལ་ནས་འགོ་བའི་དོན་
 མཛད་པས་ན་བདེ་གཤེགས་དཔག་མེད་སྐྱེ་སྟེ་གཟུགས་བཟང་འཛིན་པ་
 པོའོ། །སྐྱེ་བཟང་འཛིན་པའི་དོན་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱུལ་སྐྱེ་འཛིན་པ་དང་།
 རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆོན་དཔེས་བརྒྱན་པ་གཉིས་ཀ་ལ་བཤད་དུ་རྩང་བར་སྤང་

ཞིང་། ཐུག་སྟོང་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་པའི་རྒྱལ་པོ་སྟོང་། །ཞེས་སོགས་ལྟར་
ཡང་རུང་ངོ་། །དབུ་ལ་རིགས་བདག་བདེ་གཤེགས་སྣང་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་
དབུ་རྒྱན་འཛིན་པ་པོ་སྟེ་བཀྲུགས་པའོ། །ཐུག་གཡས་མཆོག་སྦྱིན་མཛད་
པའི་ཐུག་སོར་ལས་བདུད་ཅིང་རྒྱན་བབས་པས་ཡི་དྲགས་ཀྱི་བགྲེས་སྒྲོམ་
སེལ་བར་བྱེད་པ་པོའོ། །ཐུག་གཡོན་གསེར་ཀྱི་བརྒྱས་རྣམ་པར་བརྒྱན་པ་པོ་
སྟེ། བརྒྱས་ནི་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོས་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་འདྲེན་པ་མཆོན་པ་
སོགས་མང་པོ་ཞིན་ཏུ་དེ་ཞིམ་པོ་འབྱུང་བའི་རལ་བའི་འབྲེང་བ་དམར་སེར་
འབྲུགས་པ་པོ་སྟེ། ཆོག་ཟེན་ལྟར་མཛོད་རྟོགས་པལ་ཆེར་ལས་རལ་བ་ཐམས་
ཅད་དམར་སེར་དུ་བཤད་པ་སྣང་ཡང་། ཁོ་ཞལ་མ་གཏོགས་གཞན་ཀྱི་རལ་
བ་དམར་སེར་བྱེད་པ་ནི་བརྟག་དགོས་པར་སྣང་ངོ་། །ཞལ་རས་དཀར་ཞིང་
རྒྱས་པ་ནི་དཔེར་ན་ལྷ་བ་ཉ་བ་ལྟ་བུར་མཛེས་པ་པོ་ལ། སྦྱོན་ནི་བརྒྱའི་འདབ་
མ་ལྟར་མཆོག་ཏུ་བཟང་ཞིང་ཡངས་པ་པོ་སྟེ་དཀྱུས་རིང་ལ་ཅུང་ལྷུ་པའོ། །
སྦྱོ་མདོག་ནི་དཔེར་ན་ཁ་བ་དང་དུང་གི་མདོག་ལྟར་དཀར་ཞིང་དེ་མས་རྣམ་
པར་དག་ཅིང་དེ་དང་བཟང་པོ་དང་ལྡན་པ་པོའོ། །དེ་མ་མེད་ཅིང་ཆགས་པའི་
ལུ་ཏིག་གི་ཆོམ་བུ་སྟེ་སྤྱོད་ཆོམ་ཀྱི་རྒྱན་འཛིན་པ་པོའོ། །སྦྱུ་ལ་མཛེས་པའི་འོད་
ཟེར་སྦྱུ་རིངས་དམར་པོ་སྟེ་དམར་སེར་གྱིས་བརྒྱན་པ་པོའོ། །བརྒྱས་གང་
བའི་མཆོ་ལ་བརྒྱའི་འབྲེང་བ་མཛེས་པ་ལྟར་ཐུག་རྣམས་ནི་སྦྱའི་གཡས་

གཡོན་དུ་མཐར་ཆགས་བསྐྱེགས་ལེགས་ཀྱི་མཆར་དུ་དངར་བ་སྟེ་མཛེས་
 པར་བྱས་པ་པོའོ། །ཡང་ན་ཕྱག་སྟོང་གི་མཐེལ་ན་སྤྱོད་གྱིས་མཛེས་པ་ལ་
 སྤྱར་རོ། །ཕྱག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟོན་ཀའི་སྤྱོད་གྱི་མདོག་དང་ལྗན་ཞིང་དཀར་
 ལ་གཞོན་ཤེས་ཆགས་ཞིང་མཉེན་པ་པོའོ། །རིན་ཆེན་མང་པོས་དབྱུང་བ་གཡས་
 གཡོན་གཉིས་ནི་ལེགས་པར་བརྒྱན་པ་པོའོ། །ཏ་ལའི་ལོ་མ་ལ་སོགས་པ་ལོ་
 མའི་མཆོག་ལྟར་ཕྱག་མཐེལ་ནམས་གཞོན་ཞིང་འཇམ་པ་པོའོ། །སྟོང་ཐེ་ཤིན་
 ཏུ་ཆེ་བར་མཆོན་པའི་ཕྱིར་རི་དྲགས་ཀྱི་ཏུ་ས་རིའི་བགས་པས་རུ་མ་གཡོན་
 པ་ལ་བཀའ་བ་པོའོ། །རིན་པོ་ཆའི་སྟོན་ཆ་སྟེ་སྟོན་རྒྱན་དང་ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་
 གདུ་བུའི་རྒྱན་གྱིས་སྐྱེག་པ་སྟེ་འཕྱོར་བའི་མཛེས་པར་གྱུར་ཅིང་། དབུ་རྒྱན་
 མགུལ་རྒྱན་སོགས་རྒྱན་གཞན་ནམས་ཀྱང་འཆད་པ་པོའོ། །འི་མ་མེད་པའི་
 པར་ལྟའི་གདན་མཆོག་ལ་གནས་པ་པོའོ། །སྟེ་བའི་ངོས་ནི་པར་ལྟའི་འདམ་མ་ལྟར་
 འཇམ་པ་པོའོ། །སྟེ་འི་ཆེད་བར་གསེར་གྱི་སྟེ་རགས་མཆོག་ལ་ནོར་བུས་སྤྱས་
 པ་བཅིངས་པ་པོའོ། །སྟེ་འི་སྤྱད་ལ་སྟེ་བུར་དགྱིས་པའི་རས་བཟང་པོའི་ཤམ་
 ཐབས་འཛིན་པ་པོའོ། །

ཡོན་ཏན་གཞན་དང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྟོན་ས་བསྟོད་པ་ནི། ཐུབ་པའི་
 མཁྱེན་མཆོག་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་བ་མང་པོའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་པོ་སྟེ་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་

མཆོག་བརྟེན་ཤིང་དེའི་རྒྱ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་མཐོང་པོ་ཉི་
བར་བསལ་པ་པོ་འོ། །དུས་རྟག་ཏུ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་སྐབས་དང་
མཐར་ཐུག་བདེ་བའི་འབྱུང་གནས་སུ་གྱུར་ཅིང་། དེ་ནམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དང་ག་
བ་དང་ནད་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་བྱེད་པ་པོ་འོ། །སེམས་ཅན་ནམས་ཀྱི་སྐྱུག་
བསྐྱེད་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད། འགྱུར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཏེ་
སྐྱུག་བསྐྱེད་གསུམ་པོ་མཐར་མཇུག་པ་སྟེ། འཛོམས་པར་བྱེད་ཅིང་ཆོས་
ནམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ནམ་མཁའ་ལྟར་རྟོགས་པའི་བར་སྟོད་པ་ལ་
འགོད་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུའི་སྟོད་པ་གཞན་ལ་ལེགས་པར་སྟོན་པ་པོ་འོ། །ཡང་ན་
མཁའ་སྟོད་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཐབས་སྟོན་པ་ལ་བྱའོ། །ལུས་ཅན་ཀྱང་ཀྱི་ནང་ནས་
མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་སྟེ། བདུད་ཀྱི་དབྱང་འབྲུགས་ལས་རྒྱལ་པ་པོ་འོ། །གསེར་
ཀྱི་རྒྱང་གདུབ་སྟེ་ཞབས་གདུབ་བསྟོད་པའི་སྤྲ་ཡིས་ཞབས་ཡིད་ཏུ་འོང་བར་
བྱས་པ་པོ་འོ། །ཆངས་པ་ནི་འདིར་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ཡིན་ལ། དེའི་
གནས་པ་ནི་བྱམས་སོགས་ཆད་མེད་བཞི་སྟེ་དེ་བཞི་ཡིས་དབེན་པ་མཇུག་
པ་པོ་སྟེ། དེ་དང་ལྡན་པའི་སྒྲོ་ནས་ཡིད་ཏུ་འོང་བའོ། །བརྟེན་ཅིང་ལས་དབེན་པ་
ནི་མངས་པའམ་ཡིད་ཏུ་འོང་བའི་དོན་ཏུ་བཤམ་པ་ལྟར་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དཔེ་
ཁ་ཅིག་ཏུ་དབེན་པ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན། ཆངས་པའི་གནས་བཞི་ལ་བསམ་
གཏན་བྱེད་པའི་དོན་ཏེ། དེ་བཞི་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མི་གཡེང་བར་གནས་པའོ། །

གཤེགས་པའི་ཆེ་ངང་བའི་འགྲོས་དང་འདྲ་ཞིང་སྤང་ཆེན་དེགས་པའི་གོམ་
 ལྟབས་ལྟར་མཛེས་པར་གཤེགས་པ་པོའོ། །འདི་ནི་མཆོན་པ་ཅམ་སྟེ། གཞན་
 སེང་གེ་སྤང་ཆེན་བྱ་དང་ནི། བྱ་མཆོག་སྟབས་གཤེགས་གཡས་སྟོགས་དང་།
 ཞེས་འབྲུང་བའང་མཆོན་ནོ། །བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོགས་གཉིས་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཉི་བར་བསགས་ཤིང་། བསྐྱབ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་
 རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་གདུལ་བྱའི་རྒྱད་ལ་འདུག་པ་དོན་གཉིར་བའི་འཕྲིན་
 ལས་མཛད་པ་པོའོ། །འོ་མའི་ཚུ་དང་ཚུ་ཡི་མཆོ་ལས་སྒྲོལ་བ་པོ་ཞེས་པའི་འོ་
 མའི་མཆོ་ནི། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ཞི་བ་དམན་པའི་བྱང་འདས་དང་། ཚུའི་མཆོ་
 ནི་འཁོར་བ་ལ་བྱས་ནས་དེ་གཉིས་ལས་སྒྲོལ་བ་དང་། ཁ་ཅིག་འོ་མའི་ཚུ་ནི་
 མའི་རྒྱུ་མ་ལས་བྱུང་བའི་འོ་མ་དང་། ཚུའི་མཆོ་ནི་འདོད་ཆགས་སོགས་ཉོན་
 མོངས་ལ་བྱེད་ཅེས་ཟེར། ཁ་ཅིག་འོ་མཆོ་ནི་འཛིག་རྟེན་དུ་འོ་མའི་རྒྱ་མཆོར་
 གྲགས་པའི་ཚུ་བོ་གསྐྱེས་བྱ་དང་། ཚུ་མཆོ་ནི་རྒྱ་མཆོ་པལ་བ་ལ་བྱེད་ཅིང་།
 དེ་ཡང་རྒྱ་མཆོ་བྱུང་པར་ཅན་དང་པལ་བ་གང་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལས་སྒྲོལ་བ་
 མཛད་པ་སྟེ་འཛིགས་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ལས་སྒྲོལ་བར་མཆོན་ཞེས་འདོད་པ་
 གསུམ་ལས། གཞུང་འདི་སྟན་ངག་དང་མདོན་བརྗོད་ཀྱི་བཅས་བཅིངས་པ་ལྟ་
 བུ་མ་ཡིན་འདུག་པས་སྤྱི་མ་འཐད་པར་སེམས་ཀྱང་བརྟག་གོ།

གཉིས་པ་ནི། དང་ཕྱན་གྱི་སྦྱེས་བྱ་གང་ཞིག་ཉི་མ་རེ་རེ་བཞིན་དུས་

རྟག་ཏུ་ཐོ་རངས་ལངས་ནས་ཡིད་གྲུས་པ་ཆེན་པོ་ཡིས་འཕགས་མཆོག་སྦྱར་
 རས་གཟིགས་གྱི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་གྱི་ཡོན་ཏན་བྱུང་པར་ཅན་ཐམས་ཅད་
 དང་བྱུང་པར་དུ་སྦྱེའི་ནམ་པ་ཡིད་ལ་སེམས་པར་བྱ་ཞིང་དེའི་བསྟོན་པ་
 མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་འདི་ཉིད་དག་ཅིང་ཆོག་གསལ་བར་བསྟོན་པར་བྱེད་ན།
 གང་ཟག་དེ་ནི་སྦྱེས་པའམ་དེར་མ་བཟད་བྱུང་མེད་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ། སྦྱེ་བ་
 འདི་དང་མ་འོངས་སྦྱེ་བའམ་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཆེ་རིང་ནད་མེད་ལོངས་
 སྦྱོང་དང་ལྡན་པ་སོགས་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་འགྲུབ་དང་ཐར་བ་ཐོབ་པར་
 འགྱུར་བ་སོགས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དགོས་པ་ཀྱན་འགྲུབ་པ་སྟེ་ཐོབ་
 པར་འགྱུར་རོ། །མཆོག་འདིས་ཞེས་བྱེད་ཆོག་ཡོད་པ་ལྟར་ན་འདིའི་སྟོན་ས་
 ཞེས་སྦྱར་བར་བྱའོ། །བསྟོན་པ་འདི་ནི་དག་སྟོང་མ་དཔལ་མོས་ལི་ཁ་རིའི་
 ཞིང་འཕེལ་གྱི་གནས་སུ་འཕགས་པ་ཞལ་གཟིགས་པའི་ཆེ་བསྟོན་པ་སྟེ།
 བྱིན་རྒྱལ་དང་པན་ཡོན་ཞེན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །

སྦྱིར་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་བསྟོན་ཅིང་གསོལ་བ་
 བཏབ་ན་པན་ཡོན་ཆེ་བར་གསུངས་ཞིང་། བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་རིགས་
 གསུམ་མགོན་པོ་དང་དེ་ལས་སྦྱར་རས་གཟིགས་དང་འཇམ་དབྱངས་གཉིས་
 གྱི་མཛད་པ་ནི་ལྷག་པར་རྒྱ་ཆེ་བ་ལུང་དང་རིགས་པའི་འགྲུབ་པས། ཁོང་
 གཉིས་ལ་གསོལ་འདེབས་བྱས་ན་ལྷག་པར་པན་ཡོན་ཆེ་བར། འཇམ་དཔལ་

ཅ་བརྒྱད་དང་། ཟ་མ་ཉོག་བཀོད་པའི་མདོ་སོགས་ལས་གསུངས་ཤིང་། དམིགས་
བརྩེ་མར་ཡང་དེ་གཉིས་ཀྱི་མཆན་སྒྲ་ཡོད་པ་ལ་རྒྱ་མཆན་ཡང་དག་ཡོད་པ་
ཡིན་ནོ། །

སྤྲུལ་བ། བདེ་གཤེགས་ཀྱན་གྱི་ཐུགས་རྩེའི་ཉི་མའི་འོད། །མཐའ་ཡས་
འགྲོ་ལ་རིས་མེད་འཇུག་མཚུངས་ཀྱང་། །ལྷག་པར་སྙིང་འགྲོར་རྩེས་བརྩེ་
ཐུལ་བྱང་བ། །སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་མཚུངས་པ་གཞན་ཡོད་མིན། གང་
གང་ཅེ་གཅིག་གྲུས་པས་ཡིད་དུང་དུང་། །ལྷང་ལྷང་བསྟོད་པའི་དབྱངས་ཀྱི་
སྒྲ་གསལ་གསལ། །ཡང་ཡང་བརྗོད་ཅིང་གསོལ་འདེབས་བྱེད་དེ་དེ། །དེས་
དེས་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་རྩེས་འཛིན་འཛིན། །ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཆོའི་
འཛིང་ལ་རྟག་རོལ་ཞིང་། །ལུང་དང་རིགས་པའི་འདབ་ཤོག་རབ་རྒྱ་གཡོ། །
སྤྱན་ཆོག་མགྱོན་པའི་རྩ་རྩ་སྟོགས་མཁས་པ། །ཆོས་གྲགས་ཞེས་བྱ་ངང་པའི་
དབང་པོ་དེས། །བསྟོད་ཆོག་འདི་ཡི་འགྲེལ་པ་ཞིག །བགྱིས་ཞེས་སྤྱན་དག་
ལམ་ཉིད་ནས། །བསྐྱལ་བཞིན་བཤད་སྐབ་མིང་ཅན་གྱིས། །མདོར་བསྐུས་གོ་
སྤེའི་དག་གིས་སྤྲུལ། །

ཅེས་པ་འདི་ནི། རང་ཉིད་ཀྱིས་དད་པས་པར་དུ་བསྐྱབས་པའོ། །

མདྲེན།།

༡༡། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྒྲ་མའི་དོན་གྱི་སྙིང་པོ་གསལ་བྱེད་གྱི་

སྒྲ་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་

བཞུགས་སོ།།

༡༡། མ་ལུས་འགྲོ་བའི་སྐྱབས་གཅིག་བཅོམ་ལྡན་འདས། དེ་སྤྲས་
བྱ་བོ་མི་པམ་འཇམ་པའི་དབྱངས། །རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་ལྷ་སྐྱབ་ཐོགས་
མེད་སོགས། །འཇམ་སྤིང་མཁས་པའི་ཆོགས་ལ་གྲུས་བཏུང་ནས། །རྒྱལ་
བའི་དགོངས་པ་མི་པམ་མགོན་ཉིད་གྱིས། །རི་བཞིན་བཀྲལ་བའི་རྡོ་རྗེའི་དོན་
བདུན་ཉིད། །རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཡབ་སྤྲས་གྱིས་བྱེ་བའི། །འབྲུལ་མེད་སྒོལ་
བཞིན་མདོར་བསྐྱས་བཤད་པར་བྱ། །

དེ་ལ་འདིར་རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་གྱིས་མཛད་པའི་བྱམས་ཆོས་སྡེ་
ལྷ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་ནང་ཆོན་བསྟན་བཅོས་རྒྱུད་སྒྲ་མའི་བརྗོད་
བྱའི་དོན་གྱི་སྙིང་པོ་བསྐྱས་ནས། །རང་གཞན་ལ་པན་པ་དང་། །ཁྱད་པར་
བདག་ཉིད་གྱིས་རིང་ནས་རྗེ་བཙུན་འདིའི་དགོངས་པ་འདི་བཞིན་འཆད་རྒྱ་
ཞེག་བྱང་ན་སྙམ་པའི་འདུན་པས་བསྐྱལ་ཏེ་འཆད་པ་ལ་གཉིས།

བཤད་བྱའི་སྒྲོམ་དགོད་པ་དང་། དེའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཆོགས་ཁམས་དང་བྱང་ཆུབ་དང་། །ཡོན་

ཏན་སངས་རྒྱས་འཕྲིན་ལས་ཐ་མ་སྟེ། །བསྟན་བཅོས་ཀྱན་གྱི་ལུས་ནི་མདོར་
བསྐྱུ་ན། །དོ་ཐེ་ཡི་ནི་གནས་བདུན་འདི་དག་གོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། མན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་བདུན་ཏེ།
སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་དང་། ཆོས་དང་། དག་འདུན་དང་། ཁམས་དང་།
བྱང་ཆུབ་དང་། ཡོན་ཏན་དང་། འཕྲིན་ལས་སོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྐབས་ཀྱི་བྱང་པར་དོ། །
འདུས་མ་བྱས་སོགས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་དང་ལྡན་པའི་སྐབས་
གནས་མཐར་ཐུག་འདིར་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་གི་མཆོན་ཉིད། སངས་
རྒྱས་དཀོན་མཆོག་དེ་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། རང་དོན་ཆོས་
སྐྱའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་སྐྱེ་འཇིག་དང་བྲལ་བའི་འདུས་མ་བྱས་རང་བཞིན་རྣམ་
དག་དང་། འབད་ཚོལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་གཞན་དོན་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྟོ་བྱར་
རྣམ་དག་དང་། སོ་སོ་རང་རིག་པ་ཐེ་ལྷ་བརྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་མདོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱི་སྐྱོ་རྟོག་ཅམ་གྱིས་རྟོགས་པར་རྟོགས་མི་རུས་པའི་ཡོན་
ཏན་དང་། གཞན་དོན་གཟུགས་སྐྱེ་ལ་ཡོད་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་ཐེ་སྟོད་
པ་མཐའ་དག་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། བཅེ་བ་ཐུགས་ཐེ་ཆེན་པོ་དང་། དེ་
གཉིས་ཀྱི་རུས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཅིང་། དང་པོ་གསུམ་སྐྱུད་བྱེད་ཀྱི་རང་
དོན་ལྷན་ཆོགས་དང་། བྱེ་མ་གསུམ་སྐྱུད་བྱེད་ཀྱི་གཞན་དོན་ལྷན་ཆོགས་

གཉིས་ཏེ་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྔན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། རྒྱུད་ཟླ་མ་ལས། འདུས་མ་
བྱས་ཤིང་ལྔན་གྱིས་བྱལ། །གཞན་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་རྟོགས་མིན་པ། །མཐེན་དང་
བཅེ་དང་རྒྱས་པར་ལྔན། །དོན་གཉིས་ལྔན་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ཞེས་
གསུངས་པའི་སྤྱིར་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱང་དེ་ཉིད་ལས། རང་བཞིན་ཡིན་སྤྱིར་
འདུས་མ་བྱས། །ཞི་བ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཅན་སྤྱིར། །ལྔན་གྱིས་བྱལ་ཅེས་བྱ་བར་
བརྗོད། །སོ་སོ་རང་གིས་རྟོགས་བྱའི་སྤྱིར། །གཞན་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་རྟོགས་མིན་
པ། །དེ་ལྟར་རྣམ་གསུམ་རྟོགས་སྤྱིར་མཐེན། །ལམ་སྟོན་སྤྱིར་ན་ཐུགས་བཅེ་
ན། །རྒྱས་པ་ཡེ་ཤེས་ཐུགས་རྗེ་ཡིས། །སྤྱུག་བསྐྱེད་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་སྤྱིར་རོ།
དང་པོ་གསུམ་གྱིས་རང་དོན་ཏེ། །སྤྱི་མ་གསུམ་གྱིས་གཞན་དོན་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་ན། རང་དོན་ཆོས་སྐྱེ་དང་། གཞན་དོན་གཟུགས་སྐྱེ་
གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་མཆོན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ། །གཙོ་བོར་ཡེ་ཤེས་གྱིས་
ཐོབ་པས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བའི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག། །ཆོས་སྐྱེའི་མཆོན་ཉིད། དེ་ཡང་
དོན་གཙོ་བོར་བྱས་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་ཞིབ་ཆ་དགོས་སོ། །

དབྱེ་ན། སྤྱངས་པ་མཐར་ཐུག་དང་། རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་གོ། །དག་པ་
གཉིས་ལྔན་གྱི་དབྱིངས་མཐར་ཐུག། །སྤྱངས་པ་མཐར་ཐུག་གི་མཆོན་ཉིད།
ལྟོག་པས་སྤྱེ་ན། རང་བཞིན་རྣམ་དག་དང་། ལྟོ་བྱར་རྣམ་དག་གི་སྐྱེ་གཉིས་ཏེ།

འདིར་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་མིང་གིས་རྣམ་གྲངས་ཙམ་དུ་བྱའོ། །དེའི་དང་པོ་
ནི། རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་དབྱིངས་མཐར་ཐུག་པའི་སྐྱེ་སྤྱེ། རང་
བཞིན་རྣམ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྟོ་བྱར་གྱི་འི་མ་མཐར་དག་སྤངས་པའི་བྱང་པར་དུ་བྱས་
པའི་ཆོས་ཉིད་གྱི་སྐྱེ་སྤྱེ། སྟོ་བྱར་རྣམ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱང་
ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་ལ། རི་ལྷ་རི་སྟེད་མཁུན་པའི་ཡེ་
ཤེས་མཐར་ཐུག་གཉིས་སོ། །ཕྱོག་པས་བྱེ་བ་ཙམ་སྟེ། གཉིས་ཀ་ཡིན་བྱུང་
ཡིན་ལ། མཆོན་ཉིད་ཀྱང་གོ་སྟེ། །

གཉིས་པ་ལ་མཆོན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཙོ་བོར་བསོད་
ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱིས་ཐོབ་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་དུ་གྱུར་
པའི་འཕགས་པ། གཟུགས་སྐྱའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། ལོངས་སྐྱེ་དང་། སྐྱལ་
སྐྱའོ། །དེས་པ་ལྷ་དང་ལྷན་པའི་གཟུགས་སྐྱ། ལོངས་སྐྱའི་མཆོན་ཉིད། དེས་
པ་ལྷ་དང་མི་ལྷན་པའི་གཟུགས་སྐྱ། སྐྱལ་སྐྱའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། མཆོག་
གི་སྐྱལ་སྐྱ་སོགས་གསུམ་སོ། །འདིར་མཆོན་ཙམ་སྟེ། ལྷག་མ་འགའ་ཞིག་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ལ་མཆོན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་
ནི། བསམ་དུ་མེད་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་དང་ལྷན་པའི་རྣམ་

བྱང་བདེན་པ། ཆོས་དགོན་མཆོག་གི་མཆོན་ཉིད། ཆོས་དགོན་མཆོག་དེ་
ཡོན་ཏན་བརྒྱུད་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། འགོག་བདེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡོད་
མེད་གྱི་མཐའ་བཞིར་བསམ་དུ་མེད་པ་དང་། ལས་ཉོན་གཉིས་ཅི་རིགས་མེད་
པའི་ཞི་བ་དང་། བདེན་འཛིན་གྱི་རྣམ་ཏྲོག་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་། ལམ་
བདེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཉི་མ་དང་འབྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་ངེ་མས་དག་པ་དང་།
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བ་དང་། མི་མཐུན་སྟོགས་གྱི་གཉེན་པོའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་
དང་། སྤུངས་གསུམ་སྤྱད་བྱེད་གང་ཞིག་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་དོན་དམ་འགོག་
བདེན་དང་། སྤེམ་གསུམ་སྤྱད་བྱེད་གང་གིས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བྱེད་ཀྱན་
རྫོབ་ལམ་བདེན་གྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་ཏེ་བརྒྱུད་དང་ལྡན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་
ལས། བསམ་མེད་གཉིས་མེད་རྟོག་མེད་པ། །དག་གསལ་གཉེན་པོའི་སྟོགས་
ཉིད་གྱིས། །གང་ཞིག་གང་གིས་ཆགས་བྲལ་བ། །བདེན་གཉིས་མཆོན་ཉིད་
ཅན་དེ་ཆོས། །ཆགས་བྲལ་ཉིད་ནི་འགོག་པ་དང་། །ལམ་གྱི་བདེན་པ་དག་
གིས་བསྐྱུས། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དང་། སྐྱབ་བྱེད་ཀྱང་། དེ་ཉིད་ལས།
གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དེ་དག་ཀྱང་། །ཡོན་ཏན་གསུམ་གསུམ་གྱིས་རིག་བྱ། །
བརྟག་མིན་སྤྱིར་དང་བརྗོད་མིན་སྤྱིར། །འཕགས་པས་མཐུན་སྤྱིར་བསམ་
མེད་ཉིད། །ཞི་ཉིད་གཉིས་མེད་རྟོག་མེད་དེ། །དག་སོགས་གསུམ་ནི་ཉི་བཞིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་ན། འགོག་བདེན་དང་། ལམ་བདེན་གཉིས་སོ། །དང་པོ་
ལ་མཆོན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ། །ལམ་བདེན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་བྲལ་
འབྲས། འགོག་བདེན་གྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་
གསུམ་སོ། །འགོག་བདེན་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་རྣམ་བུང་བདེན་
པ། ལམ་བདེན་གྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན་སྒར་ལྟར་གསུམ་སོ། །ཆོས་དགོན་
མཆོག་དངོས་ནི། དེ་གཉིས་ཡིན་གྱི། ལུང་གི་ཆོས་རྣམས་ནི་དེ་དངོས་མིན་
ནོ། །

གསུམ་པ་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་ལ་མཆོན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ། །
རིག་གྲོལ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་དང་ལྡན་པའི་འཕགས་པ། དགེ་
འདུན་དགོན་མཆོག་གི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་དགེ་འདུན་
དགོན་མཆོག་གཉིས། དེ་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་དང་ལྡན་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་
པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་གི་མཆོན་ཉིད། ཐེག་ཆེན་གྱི་དགེ་
འདུན་དགོན་མཆོག་དེ་རིག་གྲོལ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ།
འགྲོ་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་རིག་པ། རིགས་
ཡོད་པ་སོགས་ཀྱན་རྩྭ་པའི་ཆོས་རྣམས་རྟོགས་པ་ཇི་སྟེད་པ་རིག་པ། ཡེ་
ཤེས་དེ་གཉིས་རྟོགས་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། འདོད་
ཆགས་སོགས་ཆགས་སྦྱིབ། མ་རིག་བག་ཆགས་སོགས་ཐོགས་སྦྱིབ། རང་

ཉིད་གཅིག་ཕུ་ཞི་བདེ་སོགས་དམན་སྐྱབ་ལས་གྲོལ་བ་གསུམ་དང་། སྒྲ་མ་
གསུམ་སྐྱུད་བྱེད་ཀྱི་རིག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། བྱི་མ་གསུམ་སྐྱུད་བྱེད་ཀྱི་གྲོལ་
བའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་ཏེ་བརྒྱུད་དང་ལྡན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། རི་ལྷ་རི་
སྟེད་ནང་གི་ནི། །ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་དག་པའི་བྱིར། །སྒྲོ་ལྡན་བྱིར་མི་ལྟོག་
པའི་ཆོགས། །སྒྲ་མེད་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཉིད། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྐྱབ་
བྱེད་ཀྱང་དེར། འགྲོ་བའི་ཞི་བའི་ཆོས་ཉིད་དུ། །རྟོགས་བྱིར་རི་ལྷ་ཉིད་དེ་
ཡང་། །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཡོངས་དག་བྱིར། །ཉོན་མོངས་གདོད་ནས་བད་
བྱིར་རོ། །ཤེས་བྱ་མཐར་ཐུག་རྟོགས་པའི་སྒྲོས། །ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་
ཆོས་ཉིད་ནི། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པར། །མཐོང་བྱིར་རི་སྟེད་
ཡོད་པ་ཉིད། །དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་དེ། །སོ་སོ་རང་ཤེས་མཐོང་བ་ཉིད། །
རི་མེད་དབྱེངས་ལ་ཆགས་མེད་དང་། །ཐོགས་མེད་བྱིར་དེ་དག་པ་ཡིན། །ཡེ་
ཤེས་གཟིགས་པ་དག་པས་ན། །སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་སྒྲ་མེད་བྱིར། །འཕགས་
པ་བྱིར་མི་ལྟོག་པ་ནི། །ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྐྱབས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་ཏེ། ཀླང་བ་བྱི་མ་གཉིས་གྱིས་དམན་སྐྱབ་ལས་གྲོལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་
ནོ། །གཞུང་འདིས་རི་སྟེད་པ་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་འཆད་པའི་ཆེ་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་
བཤད་པ་ནི་དགོས་པ་དང་བཅས་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། སྐབས་གསུམ་དུ་འཛོག་པའི་ཚུལ། རོན་དམ་
པའི་སྐབས་དང་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྐབས་ཀྱི་བྱང་པར་རོ། །

དང་པོ་ནི། སྤྱིར་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱིས་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་
སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་གསུམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྟ་ལྟོས་ལ་
སྐབས་སྟོན་པ་པོ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྐབས་དངོས་དང་། དག་འདུན་ལ་
སྐབས་སྐབ་པའི་ཆེ་གོགས་སུ་དམ་བཅའ་བའི་སྟོན་སྐབས་སུ་འགྲོ་བའི་
ཕྱིར། སོ་སའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དག་འདུན་དང་རང་རྒྱལ་གྱིས་
ཆོས་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་གྱིས་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་ལ་གཙོ་
བོར་སྐབས་སུ་འགྲོ་བའི་སྟོན་སྐབས་དེ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་བཞག་པ་དང་།
ལམ་དུ་མ་ཞུགས་ཀྱང་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སོ་སོར་མཆོད་པ་སོགས་བྱ་
བ་བྱེད་པའི་མོས་པ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དགོན་མཆོག་གསུམ་
རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སྟོན་པ་
བསྟན་པ་སྟོབ་དོན་གྱིས། །ཐེག་པ་གསུམ་དང་བྱེད་གསུམ་ལ། །མོས་པ་
རྣམས་ཀྱི་དབང་མཛད་ནས། །སྐབས་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། རོན་དམ་པའི་སྐབས་ནི། ལམ་གྱི་བྱེད་པ་མཐར་ཕྱིན་
པའི་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་ཅིང་། ཀུན་རྫོབ་པའི་སྐབས་ནི་དེ་ལས་ཕྱོག་

བ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དམ་པའི་དོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡི། །སྐྱབས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉག་
གཅིག་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དཀོན་མཆོག་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
དེ་ཉིད་ལས། འགྲུང་བ་དཀོན་ཕྱིར་བྱི་མེད་ཕྱིར། །མཐུ་ལྷན་ཕྱིར་དང་འཛིག་
ཉིན་གྱི། །རྒྱན་གྱུར་ཕྱིར་དང་མཆོག་ཉིད་ཕྱིར། །འགྱུར་བ་མེད་ཕྱིར་དཀོན་
མཆོག་ཉིད། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

བཞི་བ་རྒྱ་རིགས་སམ་ཁམས་ལ་བཞི། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སོ་སའི་
དོན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་
དོ། །དང་པོ་ལ། འདིར་ཁམས་ཞེས་པ་རིགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པས་སྦྱིར། སངས་
རྒྱས་སྤྱ་འགྱུར་རུང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། རང་
བཞིན་གནས་རིགས་དང་། རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཚན་
ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་སྐྱར་འགྱུར་རུང་གིས་
བསྐྱས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད། རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན།
ལམ་དུ་ཞུགས་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་
གཉིས་སམ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་གསུམ།

གཉིས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ། །འདུས་བྱས་ཀྱིས་བསྐྱས་
པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱར་འགྱུར་རུང་། རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།
ལམ་དུ་ཞུགས་མ་ཞུགས་དང་ཐེག་པའི་དབྱེ་བས་སྤྲུང་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་

རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་གཉིས་ལས་སྤྱི་མ་ནི།
 སེམས་ཅན་དང་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དགེ་བའི་སེམས་སེམས་བྱང་རྣམས་དང་ལྟན་
 མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱུས་པ་འགའ་ཞིག་དང་། བྱང་པར་ངེས་འབྱུང་སྟོང་རྩེ་
 ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སོགས་ལ་བྱེད་
 ཅིང་། དེ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་
 བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་འདུས་བྱས་ཀྱི་སྐྱུར་འགྱུར་རུང་ཡིན་
 ཏེ་གོ་སྟོལ། །སྤྱི་མ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ངོ་མོ་
 ཉིད་སྐྱུར་འགྱུར་རུང་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་རང་
 བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་འཛོག་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་ལ་མིན་ནོ། །སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་འཆང་རྒྱ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 རྒྱུད་ལ་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཡོད་པས་ཡིན་ལ། བྱང་པར་རང་བཞིན་
 གནས་རིགས་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་མཐར་འཆང་རྒྱ་ཞེས་པ་ནི། གཞན་གྱི་ཆོག་རྩེས་འབྲང་བ་ཅམ་མ་ཡིན་
 པར་ལྷུང་དང་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་ངེས་པ་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་སེམས་བདེན་པས་སྟོང་ཚུལ་ལེགས་པར་ངེས་དགོས། དེ་ལ་སྤྱིར་བདེན་
 གཉིས་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས། བྱང་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་མེད་པ་དང་། བྱ་བྱེད་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་

འཐད་པ་གཉིས་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས། དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་འོད་གསལ་བ་དང་། སྤི་མ་རྣམས་
སྤྱིན་བཞིན་དུ་སྒོ་བྱར་བ་ཡིན་ཚུལ་ཤེས་དགོས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤི་མ་གཉིན་
པོའི་སྟོབས་གྱིས་སྤྲོད་བྱས་ཤིང་། ལམ་བསྐོམས་ན་ནི་མཐར་འཁོར་རྒྱ་བའི་
ཚུལ་རྣམས་ལ་ཆོག་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་ངེས་པ་རྙེད་
དགོས་པས། རང་བཞིན་གནས་རིགས་མིང་ཙམ་གྱིས་འཛོག་སྤྱོད་ཡང་། དོན་
ལེགས་པར་ངེས་པའི་སྟོན་ནས་འཛོག་ཤིན་དུ་དཀའ་ལོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་འཁོར་རྒྱ་ཞེས་པ་ཡང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ལམ་བསྐོམས་པ་ཞིག་བྱུང་ན་
དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་གྱིས་འཁོར་རྒྱ་བར་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི།
འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བ་མིན་ཏེ། རྩ་འབྲུལ་ཐོབ་ན་ནམ་མཁའ་ལ་འགོ་བྱས་ཞེས་
པ་བཞིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་མཐར་དག་ཏྟགས་དཀའ་བ་ལ་དགོངས་
ནས། རྒྱུད་ལྔ་མ་ལས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་འདི་ཡི་རིགས། །ཐམས་ཅད་
གཟིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ། །དེ་ཡང་རྣམ་བཞི་གོ་རིམ་བཞིན། །རྒྱ་བཞི་
ཡིས་ནི་བསམ་མི་བྲལ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། མང་དུ་དོགས་ནས་མ་
བྲིས་སོ། །དེས་ན་རི་སྤྱོད་ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་སྤྱི་
དང་བྱེད་པར་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྩལ་
ཙམ་ཡང་མེད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཐད་པའི་གཉིས་

ཆོགས་དེ་འགལ་མེད་འཐད་ལྡན་དུ་སྟོང་ནས་འཛོག་མི་བྱལ་བ་དེ་སྟོང་དུ་
 བདེན་གཉིས་འཛོག་ཚུལ་ལེགས་པར་མི་ཤེས་པས། སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་འཆང་རྒྱ་ཞེས་ཁས་སྤངས་ཀྱང་ཆོག་རྩེས་འབྲང་བའི་དམ་བཅའ་ཅམ་
 ཞིག་ཏུ་བྱད་པའི་སྤྱིར་ན། ད་ལྟའི་བྱིས་པའི་སྟོ་ཅན་དག་གིས་ནི་སྐྱ་སྐྱི་ཅམ་
 ཞིག་ལས་ལེགས་པར་མཐོང་སྟམ་བ་མེད་དོ། །སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་རང་
 བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་བ་དེ་ཉིད་ལམ་གྱིས་རྟོགས་ཤིང་གོམས་པར་བྱས་
 པའི་མཐར་སེམས་རྒྱད་ཀྱི་སྟོང་དུ་སྟོ་བྱར་གྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་སྤར་མི་སྟེ་
 བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱད་ཅིང་བཀག་བ་ན། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱར་
 གྱུར་བ་ཡིན་ལ། དེར་མ་གྱུར་བར་དུ་དྲི་མ་མ་སྤངས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས།
 དེ་ལ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་བོ་ཞེས་བྱ་
 ཞིང་། དེ་དང་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་གཉིས་ཀའང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
 ཡོད་པས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་བོ་ཅན་ཞེས་
 བྱ་སྟེ། རྒྱད་སྟེ་མ་ལས། རིགས་ཡོད་སྤྱིར་ན་ལུས་ཅན་ཀུན། །རྟག་ཏུ་སངས་
 རྒྱས་སྟོང་བོ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐྱབས་འགོ་དང་དད་བ་དང་སྟོང་རྩེ་
 དང་བྱམས་བ་དང་དག་བ་ལ་སྟོ་བ་སོགས་ཡོད་ན། རིགས་ཀྱི་རྟགས་ཁྱད་
 པར་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཤར་བྱལ་གྱི་ནམ་མཁའི་རོ་བོ་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བ་མེད་བ་
 ལྟར་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་བདེན་སྟོང་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱགས་བདེན་

སྟོང་གཉིས་དེ་བོ་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བའི་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་། རྩི་མ་དང་བཅས་
མ་བཅས་གྱི་དབང་གིས་ལྷོག་པ་ཐ་དད་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་ལ། བདེན་སྟོང་
གཉིས་ཀ་སྒྲ་བྱི་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་ཅིང་། བྱད་པར་བདེན་སྟོང་བྱི་མ་དེ་བོ་
ཉིད་སྒྲ་ཡིན་ཡང་། དེ་བོ་ཉིད་སྒྲ་སེམས་ཅན་དང་སངས་རྒྱས་གཉིས་ཀའི་
གནས་སྐབས་སུ་ཡོད་མི་དགོས་པའི་ཚུལ་དེ་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་ཤེས་
དགོས་ཏེ། མགོ་འཁོར་བར་མི་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་མ་ཐག་པའི་ཆེ་སེམས་
བདེན་སྟོང་དེ་གསར་དུ་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་དེ་ཡི་རྟག་པར་
འགྱུར་རམ་སྙམ་དུ་དོགས་པར་མི་བྱ་སྟེ། རམ་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་གསར་དུ་
སྤངས་པའི་ཆེ་དེ་སྤངས་པའི་ལྷོག་ཆ་ནས་དེ་བོ་ཉིད་སྒྲར་འཛོག་པ་ཡིན་གྱི།
དེའི་སྟོན་དུ་དེ་བོ་ཉིད་སྒྲའི་ཐ་སྙད་མི་འཐོབ་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་མི་རྟག་པར་མི་
འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཆེ་བདེན་སྟོང་ཅམ་དེ་གསར་དུ་བྱུང་བ་མིན་པར་སྤར་ནས་
ཀྱང་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་མཁས་མྱེད་ས་ལ་གྲགས་པའི་རྟག་པ་འཛོག་
ཚུལ་ལ་བྱད་པར་ཡོད་པས་སྒྲན་པོའི་འདོད་པ་ལྟར་རྟག་པའི་དོན་ལ་འབྲུལ་
བར་མི་བྱ་སྟེ། འདི་དག་ཞིབ་ཏུ་འཆད་དགོས་ནའང་མང་དུ་དོགས་ སོ། །

བཞི་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁམས་ཡོད་པའི་
སྒྲ་བྱེད་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྒྲ་བྱེད་སྒྲིར་བསྟན་པ་དང་། ཁམས་རྩི་མས་
སྒྲིབ་ཚུལ་དཔེ་དོན་སྒྲར་ཏེ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ། རྒྱུད་སྒྲ་ཙ་འགྲེལ་ལས་རྒྱ་མཚན་དུ་མ་བཤད་ཀྱང་། འདིར་
གོ་བདེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་རིགས་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་
ལས་འཇུག་རུང་ཡིན་ཞིང་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་སྟོ་བྱར་
གྱི་དེ་མས་སྒྲིབ་པ་དེ་ཉིད་ལམ་བསྟོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོང་རྒྱས་སུ་
འགྱུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དགོ་བའི་ཙ་བ་བསྐྱེད་པའི་འཕྲིན་ལས་མཛད་པའི་
ཕྱིར་དང་། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱང་ཞེན་ཡུལ་འབྲུལ་
བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཐག་ཁ་ལ་སྒྲུལ་འཛིན་གྱི་སྟོ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།
འཕགས་པ་ལྷ་སྒྲུབ་ཀྱིས། དེ་ནི་རང་ག་ཞན་གཉིས་ཀ་དང་། །དུས་གསུམ་ཉིད་
དུ་མ་ཐོབ་ཕྱིར། །ངར་འཛིན་པར་ནི་བད་པར་འགྱུར། །དེ་ལས་ལས་དང་སྐྱེ་བ་
ཡང་། །ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། རྒྱ་ཡོད་ཕྱིར་ན་རྒྱ་ཡི་ནི། །གཉིན་
པོས་བསྟོམས་པས་བད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་མང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གལ་ཏེ་
སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་བདེན་སྟོང་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ཡིན་
ཀྱང་། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་མི་རྒྱས་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པས། དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བ་འབད་པས་བསྒྲུབས་པ་དེས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན།
སྟོན་མེད་དེ། དེའི་དགོངས་པ་ནི་སྤྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་

བཞིན་དུ་བྱ་བྱེད་འཐད་ཅིང་། ཆོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་
ཆོས་ཉིད་སྟོང་བའི་འབྲུལ་ལས་འཆར་བ་ལྟར། སེམས་དང་སེམས་བདེན་
པས་སྟོང་བའི་རྣམ་འགྱུར་ལས་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སྤང་གི། །བདེན་
པར་གྲུབ་ན་བྱ་བྱེད་མི་འཐད་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར། དེ་སྐད་དུ་འང་། རང་
བཞིན་གྱིས་ནི་སྟོང་བ་ལ། བྱ་བྱེད་འཐད་པའང་མི་འགལ་ཞིང་། ཞེས་དང་།
ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་འགའ་ཡོད་ན། ལྷ་རན་འདས་པ་མི་རུང་ཞིང་། །སྟོས་
ཀུན་ལྡོག་པ་མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་འང་སེམས་
བདེན་སྟོང་དེས་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་གཞན་གྱི་བརྟེན་པའི་གཞི་བྱེད་པ་
ཡིན་གྱི། སྟེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་པ་མིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་། རྣམ་མཁའ་ཐོགས་བཅས་བཀག་ཙམ་ལ་འཛོག་ཅིང་།
དེ་ལ་གནས་སྐབས་སྟོན་སོགས་ཀྱིས་སྦྱོབ་པ་ཡོད་ཀྱང་། རྣམ་མཁའི་ངོ་བོ་
ནི་ཆོས་ཀུན་དང་སྟོགས་ཀུན་ཁུབ་པ་དང་སྦྱོབ་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་
པ་ལྟར། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་སྟོང་བ་
ཉིད་དེ་ཡང་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཀག་ཙམ་ལ་འཛོག་ཅིང་། དེ་ལ་གནས་
སྐབས་སྟོན་ལྟ་བུའི་དེ་མས་བསྦྱོབས་པ་ཡོད་ཀྱང་ངོ་བོ་ནི་དེ་མའི་རང་བཞིན་
ལ་མ་ཞུགས་ཤིང་སྤྱི་བྱི་ཀུན་དུ་འང་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། རྒྱུད་ཟླ་ལས། རྣམ་
མཁའ་ཀུན་དུ་རྗེས་སོང་ལྟར། །སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་མེད་ དབྱིངས། །དེ་

བཞིན་ཀུན་དུ་འགྲོ་བ་ཉིད། །དེ་སྤྱི་འཇམ་མེད་ཉིད་ཉེས་པ་དང་། །ཡོན་ཏན་
མཐར་ཐུག་ཁྲབ་པ་སྟེ། །གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དམན་པ་དང་། །བར་མ་མཆོག་
ལ་ནམ་མཁའ་བཞིན། །ཉེས་པ་སྟོ་བྱར་ལྡན་པ་དང་། །ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་
ལྡན་པའི་བྱིར། །རི་ལྟར་སྤར་བཞིན་བྱིས་དེ་བཞིན། །འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཆོས་
ཉིད་དོ། །རི་ལྟར་ནམ་མཁའ་ཀུན་སོང་བ། །སྤྱི་བྱིར་ཉེས་པས་གོས་པ་མེད། །
དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། །གནས་འདི་ཉི་བར་གོས་པ་མེད། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྤྱད་པ་ལས་ཀྱང་། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་ཤར་གྱི་
ཕྱོགས་དང་སྟོ་ཕྱོགས་དང་། །དེ་བཞིན་རྒྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་བྱང་ཕྱོགས་པ་
མཐའ་ཡས། །སྟོང་དང་འོག་དང་ཕྱོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟོན་རྣམས་ནའང་ཡོད། །
ཐ་དད་གྱུར་བ་མེད་ཅིང་བྱེ་བྲག་གྱུར་བའང་མེད། །འདས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་
གང་མ་བྱོན་དེ་བཞིན་ཉིད། །ད་ལྟར་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་དག་བཙུག་དེ་བཞིན་
ཉིད། །ཆོས་ཀུན་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་རྒྱལ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད། །ཞེས་དང་།
འཛིག་རྟོན་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་དག་བཙུག་དེ་བཞིན་ཉིད། །རང་རྒྱལ་དེ་བཞིན་
ཉིད་དང་རྒྱལ་སྤངས་དེ་བཞིན་ཉིད། །གཅིག་པ་ཉིད་དེ་དངོས་བྲལ་གཞན་མིན་
དེ་བཞིན་ཉིད། །ཞེས་འཁོར་འདས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བའི་ཆོས་དབྱིངས་
རྣམས་རིགས་གཅིག་པར་བསྟན་ཏོ། །ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཐམས་
ཅད་རིགས་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ལེགས་པར་ཞེས་ན་

ནི། ལྷ་ངན་མང་བོ་སྤོང་བྱས་སོ། །ཡང་། རྣམ་མཁའ་ལ་རྒྱུད་། དེ་ལ་ཟུ། དེ་ལ་
ས་བརྟེན་པ་ཡིན་ཡང་། རྣམ་མཁའ་ནི་དེ་རྣམས་ལ་བརྟེན་པ་མིན་པ་ལྟར།
སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་དང་། དེ་ལ་
ལས་ཉོན་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱང་ཁམས་སོགས་འབྱུང་ཡང་། སེམས་
བདེན་བས་སྤོང་པའི་རང་བཞིན་དེ་དེ་རྣམས་ལ་རག་ལས་པའི་ཚུལ་གྱིས་
བརྟེན་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟར་རྒྱུད་སྒྲ་ལས། ས་ནི་ཚུལ་ཚུ་རྒྱུད་ལ། །རྒྱུད་ནི་མཁའ་
ལ་རབ་ཏུ་གནས། །མཁའ་ནི་རྒྱུད་དང་ཚུ་དག་དང་། །ས་ཡི་ཁམས་ལ་གནས་
མ་ཡིན། །དེ་བཞིན་ཕྱང་བོ་ཁམས་དབང་རྣམས། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་དག་
ལ་གནས། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཚུལ་བཞིན་མིན། །ཡིད་ལ་བྱེད་ལ་ཏྟག་ཏུ་
གནས། །ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཡིད་བྱེད་ནི། །སེམས་གྱི་དག་པ་ལ་རབ་
གནས། །སེམས་གྱི་རང་བཞིན་ཆོས་རྣམས་ནི། །ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་གནས་
པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་གྱི་དག་པ་ལ་ཚུལ་བཞིན་
ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐར་བ་དང་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་འབྱུང་ཚུལ་ལའང་སྒྱུར་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་མདོ་སྤྱད་
པ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། མཁའ་ལ་རྒྱུད་ཏེན་དེ་ལ་ཚུ་ཡི་ཕྱང་
བོ་བརྟེན། །དེ་ལ་ས་ཆེན་འདི་བརྟེན་དེ་ལ་འགྲོ་བ་བརྟེན། །སེམས་ཅན་ལས་
ལ་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་ནི་དེ་འདྲ་སྟེ། །རྣམ་མཁའ་གང་ལ་གི་ནས་ཡིན་དོན་འདི་བསམ་

པར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
འགྲུབ་ཚུལ་དེ་དང་འབྲས་བུ་བསྟན་ཏེ། གསང་འདུས་ཅ་རྒྱུད་ལས། བཙུ་
ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས། གང་ན་གནས་གང་
ནས་བྱུང་། དཔལ་རྩེ་རྩེ་སེམས་དཔས་བཀའ་སྩལ་བ། རང་གི་ལུས་དང་དག་
དང་སེམས་ལས་བྱུང་ངོ། །བཙུ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་གསོལ་བ། སེམས་གང་ན་གནས། བཀའ་སྩལ་བ། རྩམ་མཁའ་ལ་
གནས་སོ། །གསོལ་བ། རྩམ་མཁའ་གང་ན་གནས། བཀའ་སྩལ་བ། གང་ན་
ཡང་མི་གནས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིའི་རྩམ་མཁའ་ནི་སེམས་རང་
བཞིན་གྱིས་རྩམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ། །

ལྷགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འབྱུང་བཞི་དང་རྟེན་བརྟེན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་
རྩམས་སྟོང་བའི་ངང་ལས་བསྐྱེད་པ་ཡང་སྤར་བཤད་པའི་གནད་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་
པ་ལ་དགོངས་སོ། །མདོར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་
པ་ཡང་དག་གིས་དཔྱད་དེ་བཏགས་དོན་བཙུ་ལྷན་འདས་རྟེན་རྒྱ་མཐོང་པའི་
གཞི་མེད་ཅ་བུལ་སྟོང་བ་རྩམ་མཁའ་ལྟར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན་ཡང་། སྟོང་བའི་
ངང་ལས་ཀྱན་རྩེ་བུ་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྩམ་བཞག་ཐམས་ཅད་འཐད་ཚུལ་དེ་
ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི། སྤར་བཤད་པ་དེ་དག་གི་དོན་ཏེ་ཤེས་ན་ངོ་མཆར་ཆེ་
བའི་གནས་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །

འདི་ཡང་མཐར་གཏུགས་ན་དབུ་མའི་རིགས་པ་རྣམས་ལེགས་པར་
ཤེས་དགོས་པ་ལ་རག་ལས་སོ། །སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཡང་སེམས་
སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པའི་ཆོ། སེམས་རང་བཞིན་གྱི་སྟོང་བ་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་མི་དགོས་
ཏེ། དཔེར་ན་སྟོང་བ་ཅུད་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པའི་ཆོ་ནམ་མཁའ་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་མི་
དགོས་པ་ལྟ་ བུ་ལོ། །རང་བཞིན་གྱི་སྟོང་བ་སྐྱེ་དང་བྱེ་བྲག་སེམས་རང་བཞིན་
གྱིས་སྟོང་བ་མི་ཤེས་པའི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཁོར་བ་དང་།
སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་ཉིད་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་གྱིས་
ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། སྤྱད་པ་ལས།
སེམས་ཅན་ཐ་མ་འབྲིང་དང་མཆོག་གྱུར་ཇི་སྟེད་པ། །དེ་ཀྱན་མ་རིག་ལས་
བྱུང་བདེ་བར་གཤེགས་པས་གསུང་། །རྒྱུན་རྣམས་ཆོགས་ནས་སྤྱག་བསྐྱེལ་
འཁྱུལ་འཁོར་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཚུལ་སྒོ་ཐབས་དང་རྩ་བ་
ཇི་སྟེད་པ། །དེ་ཀྱན་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་ལས་བྱུང་། །རྒྱུན་རྣམས་ཆོགས་
ནས་ཡེ་ཤེས་འཁྱུལ་འཁོར་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཁམས་ངི་མས་སྐྱབ་ཚུལ་དཔེ་དོན་སྟོར་བ་ལ་གཉིས། དཔེ་
དགྲ་དང་། དོན་དགྲ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། བརྒྱ་དན་པའི་ནང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡོད་པ་སོགས་སྐྱབ་
བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་དགྲ་ཡོད་དེ། རྒྱུད་ལྔ་ལས། སངས་རྒྱས་པད་དན་སྤྱང་

ཅི་སྒྲུང་མ་ལ། །སྤྱན་ལ་སྟེང་བོ་མི་གཙང་ནའང་གསེར། །ས་ལ་གཏེར་དང་
 ལྷག་སོགས་འབྲས་ཚུང་དང་། །གོས་རྩལ་ནང་ན་རྒྱལ་བའི་སྐྱུ་དང་ནི། །བྱད་
 མེད་དན་མའི་སྟོན་མི་བདག་དང་། །ས་ལ་རིན་ཆེན་གཟུགས་ཡོད་ཅི་ལྟ་བུ།
 སྟོ་བྱར་ཉོན་མོངས་འི་མས་བསྐྱེབས་པ་ཡི། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་
 ཁམས་འདི་གནས། །ཞེས་སྐྱེ་བ་བྱེད་པ་རྒྱ་དང་པ་སོགས་དགུ་ས་བསྐྱེབ་བྱ་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱུ་བཙུན་སོགས་དགུ་བསྐྱེབས་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྐྱེ་བ་བྱེད་
 ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་དུ་མས་བསྐྱེབ་བྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁམས་
 བསྐྱེབས་ཏེ་རྟོགས་དཀའ་བར་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་སྐྱེ་བ་བྱེད་པ་རྒྱ་དང་སྒྲུང་མ་
 དང་སྤྱན་པ་དང་མི་གཙང་བ་དང་ས་དང་འབྲས་ཚུང་དང་གོས་རྩལ་དང་བྱད་
 མེད་དང་སའི་ཁོང་སྟེ་དགུ་ས། བསྐྱེབ་བྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱུ་དང་སྒྲུང་ཅི་དང་
 སྟེང་བོ་དང་གསེར་དང་གཏེར་དང་བྱ་གྲོ་རྩ་དང་རིན་པོ་ཆའི་སྐྱུ་དང་རྒྱལ་
 རིགས་དང་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ་དགུ་བསྐྱེབས་པ་དང་རིམ་པར་སྟོར་རོ། །

གཉིས་པ་དཔེ་དེ་དོན་དགུ་དང་སྟོར་ཚུལ་སོ་སོར་རྒྱས་པར་བཤད་
 དུ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་བསྟུན། དཔེ་དགུ་ས་བསྐྱེབ་བྱེད་དགུ་བསྐྱེབས་པ་དེ་མཛོན་
 ཤེས་དང་ལྷན་པའི་གང་ཟག་གིས། གཞན་དག་ལ་གསལ་བར་སྟོན་ཀུས་པ་
 ལྟར། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་རིགས་རྩལ་གི་འགྲོ་
 བ་མཐའ་དག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཡོད་པར་

གཟིགས་ནས་འདིག་ཏེན་དུ་བྱོན་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་སྟོན་སྲས་
 རིགས་ཀྱི་སྦྱིབ་བྱེད་ཆགས་སོགས་རྣམས་བསལ་ཏེ། གནས་སྐབས་མངོན་
 མཐོང་དང་ཆོགས་སྦྱོར་མཐོང་སྟོན་གྱི་ལམ་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་བའི་སྟོན་སྲས།
 མཐར་ཐུག་ངེས་ལེགས་ལ་འགོད་བར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ལྔ་ལས། རི་
 ལྟར་མདོག་ཅན་བརྒྱའི་ཁོང་གནས་པ། །མཆན་སྟོང་གིས་འབར་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ནི། །དྲི་མེད་ལྟ་ཡི་མིག་ལྡན་མིས་མཐོང་ནས། །ཚུ་སྦྱེས་འདབ་
 མའི་སྐབས་ནས་འབྱེན་བྱེད་པ། །དེ་བཞིན་བདེ་གཤེགས་མནར་མེད་འགྲོ་ལ་
 ཡང་། །སངས་རྒྱས་སྤྱན་གྱིས་རང་ཆོས་ཉིད་གཟིགས་ཏེ། །སྦྱིབ་མེད་བྱི་
 མཐའི་ཐུར་གནས་ཐུགས་རྗེ་ཡི། །བདག་ཅན་སྦྱིབ་པ་ལས་ནི་གྲོལ་བར་བྱེད།།
 ཞེས་པ་ནས། རང་བཞིན་འོད་གསལ་དྲི་མ་རྣམས་ཀྱང་ནི། །སྟོ་བུར་བར་ནི་
 རྣམ་པར་གཟིགས་ཀྱུར་ནས། །རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ལྟ་བུའི་འགྲོ་བ་རྣམས།།
 སྦྱིབ་པ་དག་ལས་སྦྱོང་མཛད་བྱང་ཚུབ་མཆོག །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་པ་
 ལྟར་རོ། །

ལྟ་བུ་བྱང་ཚུབ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཆོས་སྐྱུ་ འོངས་སྐྱུ་ སྤྱལ་སྐྱུ་འོ། །
 འདི་དག་ནི་སྤར་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་གི་སྐབས་སུ་བྱང་བཤད་བཤད་
 མོད། འདིར་བྱང་ཚུབ་སྟོན་སུ་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས། ཆོས་སྐྱུ་ལ་
 སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་དང་། རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་གཉིས་ཡོད་པའི་སྤུ་མ་ནི་ངོ་

བོ་ཉིད་སྐྱ་སྒྱེ། སྤར་བཤད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་གྱི་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་
 རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ཉིད། སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ངོ་
 བོར་གྱུར་པའི་ཆེ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་ཞེས་བྱ་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཞན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་གཞི་བྱེད་དོ། །སྤྲགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་ཆོས་སྐྱ་ནམ་མཁའ་
 བཞིན་དུ་དབྱེར་མེད་ཀྱང་། །ཞེས་དང་། འཇམ་དཔལ་རང་བཞིན་ཆོས་རྣམས་
 ཀྱན་གྱི་དངོས། །གནས་མེད་འགྲོ་འོང་བྲལ་བ་ནམ་མཁའ་བཞིན། ཞེས་
 གསུངས་པའང་འདི་ལ་དགོངས་པའོ། །

འདིར་བྱང་ཆུབ་ཞེས་པ་ནི་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྐྱ་ཡིན་པ་ལ་བྱེད་
 ཅིང་། སྒྲིབ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཞིང་། བྱང་
 པར་དུ་སྤངས་ཏོགས་མཐར་ཐུག་ལ་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱའོ། །ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་དེ་
 ཡོན་ཏན་དུ་མ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་
 དང་ལྡན་པའི་བྱིར། དེ་ཆོས་ཅན་རང་བཞིན་དག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཏེ།
 རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་དབྱིངས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་བྱིར། སྒོ་
 བུར་གྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཏེ། ཆགས་སོགས་
 ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་གཏན་ནས་
 སྤངས་པའི་བྱིར། ཏྲག་པ་ཡིན་ཏེ། ལས་ཉོན་གྱི་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བའི་འདུས་མ་
 བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པའི་བྱིར། བརྟན་པ་ཡིན་ཏེ། མཐར་འཁེབས་མེད་ཅིང་།

འགག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞི་བ་ཡིན་ཏེ། ཉེས་སྒྲོན་མ་ལུས་པ་
 སྤངས་པའི་སྤངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཡུང་བྱང་ཡིན་ཏེ། ཁ་བ་མེད་པའི་
 ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་བདེ་བའི་གནས་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་བ་ལྷ་ལ་རྒྱ་
 དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་ཞི་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། རྒྱུད་ཟླ་ལས།
 སྐྱེ་དང་བྲལ་ཕྱིར་རྟག་པ་སྟེ། །འགག་མེད་ཕྱིར་ན་བརྟན་པ་ཉིད། །གཉིས་མེད་
 ཕྱིར་དེ་ཞི་བ་སྟེ། །གཡུང་བྱང་ཆོས་ཉིད་གནས་ཕྱིར་རོ། །རབ་ཞི་འགོག་པའི་
 བདེན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོ། །སྐྱིར་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་དཀའ་ཞིང་། བྱད་པར་དུ་
 རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་དེ་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་དཀའ་བའི་ཟབ་མོ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ཟླ་ལས།
 སྤྲ་ཕྱིར་ཐོས་པའི་ཡུལ་མིན་ཏེ། །དོན་དམ་ཡིན་ཕྱིར་བསམ་བྱ་མིན། །ཆོས་
 ཉིད་ཟབ་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པའི། །བསྐྱེམ་པ་ལ་སོགས་ཡུལ་མ་ཡིན། །གང་
 ཕྱིར་གཟུགས་ལ་དཔྱུས་ལོང་བཞིན། །བྱིས་པས་དེ་སྒྲོན་མཐོང་མ་སྟོང་། །
 བཅས་པའི་བྱིས་ན་བྱ་ཆུང་གིས། །ཉི་མའི་གཟུགས་བཞིན་འཕགས་པས་
 །ཀྱང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། ཁྱང་བ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲོབ་པ་འཕགས་
 པས་ཀྱང་རྟོགས་དཀའ་བའི་དཔེ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

མདོར་ན་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་དེ་མཛོན་ཉིད་ལྡ་ཡོན་ཏན་ལྡ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་
 ཏེ། སྐྱེ་འཇིག་སོགས་དང་བྲལ་བའི་འདུས་མ་བྱས་དང་། ཆོས་དབྱིངས་རོ་བོ་
 དབྱེར་མེད་པ་དང་། སྐྱོ་སྐྱར་གྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་དང་། །ཉོན་སྤྱོད་ཤེས་སྤྱོད་

སྟོམས་འཇུག་གི་སྐྱིབ་པ་གསུམ་ལས་གྲོལ་བ་དང་། རི་མ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་
 རྟོག་པ་མེད་པ་སོགས་ཀྱིས་འོད་གསལ་བའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལྷ་
 དང་། རྒྱ་ཆེ་བའི་མཐའ་འདི་ཅམ་མོ་ཞེས་གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་། གངས་ཆད་
 འདི་ཅམ་མོ་ཞེས་བགྲང་མི་རུས་པ་དང་། རྟོག་གེས་ལུ་བཞིར་བསམ་དུ་མེད་
 པ་དང་། གཞན་ལ་མེད་པས་མི་མཉམ་པ་དང་། །སྐྱིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་
 བཅས་པ་དག་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་སྒྲ་ལས། དེ་ལ་
 སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནི། །རྡོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་མཆོན་ཉིད་ལྷ། །མདོར་ན་ཡོན་ཏན་
 ལྷ་དང་ནི། །ལྷན་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱ། །འདུས་མ་བྱས་ཤིང་རྣམ་དབྱེར་
 མེད། །མཐའ་གཉིས་དག་ནི་རྣམ་པར་སྤངས། །ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་སྟོམས་
 འཇུག་གི་ །སྐྱིབ་གསུམ་ལས་ནི་ངེས་གྲོལ་ཏེ། །རི་མེད་རྣམ་པར་རྟོག་མེད་
 དང་། །རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ཕྱིར། །ཆོས་དབྱེངས་རྡོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
 ནི། །དག་པའི་ཕྱིར་ན་འོད་གསལ་བ། །ཞེས་དང་། གཞལ་མེད་གངས་མེད་
 བསམ་མེད་པ། །མཉམ་མེད་དག་པའི་མཐར་ཐུག་པའི། །ཡོན་ཏན་རྣམས་
 དང་ཡང་དག་པར། །རྡོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ལྷན་དེ། །རྒྱ་ཆེའི་ཕྱིར་དང་གངས་མེད་
 ཕྱིར། །རྟོག་གའི་ཡུལ་ནི་མིན་ཕྱིར་དང་། །འབའ་ཞིག་བག་ཆགས་བཅས་
 སྤངས་ཕྱིར། །གཞལ་མེད་ལ་སོགས་གོ་རིམ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །རྟོགས་པ་
 མཐར་ཐུག་ནི་རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་པས། །དེའི་བྱད་ཆོས་མང་དུ་བཤད་ཀྱང་འདིར་

མི་འཆད་ལ། མདོར་ན་རི་ལྷ་རི་སྟེད་གྱི་ཤེས་བྱའི་གནས་རྣམས་ལ་ཆགས་
བ་མེད་ཅིང་ཐོགས་བ་མེད་བ་སྟེ། དཔེར་ན་གཟུགས་ལ་ཉི་མ་བཞིན་ནོ། །དེ་
སྐད་དུ་ཡང་། ཉོན་མོངས་སྤངས་ཕྱིར་ཆགས་བ་མེད། །ཤེས་བྱའི་སྤྱིབ་ཀྱན་
དག་པའི་ཕྱིར། །ཐམས་ཅད་དུ་ནི་ཐོགས་བ་མེད། །ཅེས་སོ། །

གཉིས་བ་ཡོངས་སྐྱེ་ལ། སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་
མར་ཆོས་སྐྱེ་རྣམ་བ་གཉིས་བརྟེས་པའི་ཉེན་ནི་ཡོངས་སྐྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་
ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐྱེ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་བ་ཡོངས་སྐྱེ་རྫོགས་
ཤིང་མཐར་ཐུག་བ་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་ཡང་དེ་ཉིད་དོ། །འདི་
ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་ཅན་ཡིན་གྱི། འ་རུས་མེད་བས། ཁོག་བ་དང་ནང་ཁོལ་
སོགས་ཀྱང་གཏན་མེད་དོ། །ཡོངས་སྐྱེ་དེ་ངས་བ་ལྔ་དང་ལྡན་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་
དང་གནས་དང་འཁོར་དང་ཆོས་དང་དུས་ངས་བ་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར།
ཁྱད་བར་ལྔ་དང་ལྡན་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་མཆོན་དཔེ་གསལ་རྫོགས་ཀྱིས་སྤྲས་བ་
དང་། གསུང་ཆོས་སྟོན་བ་རྒྱན་མི་ཆད་བ་དང་། མཛད་བ་འཕྱིན་ལས་རྒྱན་མི་
ཆད་བ་དང་། འབད་རྩལ་མེད་བ་དང་། སྐྱའི་བཀོད་བ་མི་འདྲ་བ་སྒྲ་ཆོགས་སྟོན་
བ་ལྔ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་ཁྲི་ལས། སྒྲ་ཆོགས་ཆོས་ལ་ཡོངས་སྐྱོད་
རྫོགས། །རང་བཞིན་ཆོས་ནི་སྤང་ཕྱིར་དང་། །ཐུགས་རྗེ་དག་པའི་རྒྱ་མཐུན་བ། །
འགྲོ་དོན་རྒྱན་མི་ཆད་ཕྱིར་དང་། །འདོད་བ་རི་བཞིན་བསྐྱོང་བའི་ཕྱིར། །ཡིད་

བཞིན་ནོར་བུའི་རྩེ་འབྲུལ་གྱིས། །རྫོགས་པར་ཡོངས་སྟོང་རྣམ་པར་གནས། །
བརྩོན་སྟོན་མཛད་རྒྱུ་མི་ཆད་དང་། །མངོན་པར་འདུ་བྱེད་མེད་པ་དང་། །དེ་
ཡི་ངོ་བོ་མིན་སྟོན་ལ། །འདིར་ནི་སྣ་ཆོགས་རྣམ་ལྟར་བརྩོད། །ཅེས་སོ། །

གསུམ་པ་ཡོངས་སྟོང་སྒྲུལ་བ་མཆོག་གི་སྒྲུལ་སྒྲུ་ནི་མཛད་པ་བཙུ་
གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་སྟོན་པའི་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། རྒྱུད་ལྷ་ལས། ཐུགས་
རྩེ་ཆེན་པོས་འཇིག་རྟེན་མཁྱེན། །ཞེས་སོགས་དང་། དགའ་ལྡན་གནས་ནས་
འཕོ་བ་དང་། །སྒྲུམས་སྒྲུ་འདུག་དང་བསྒྲུམས་པ་དང་། །བཟོ་ཡི་གནས་ལ་
མཁས་པ་དང་བཙུན་མོའི་འཁོར་དབྱེས་རོལ་བ་དང་། །ངེས་འབྱུང་དགའ་བ་
སྟོང་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སྟོང་བོར་གཤེགས་པ་དང་། །བདུད་སྟེ་འཛོམས་དང་
རྫོགས་པར་ནི། །བྱང་ཆུབ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་། །སྤྱང་ན་འདས་པར་
གཤེགས་མཛད་རྣམས། །ཡོངས་སྒྲུ་མ་དག་ཞིང་རྣམས་སྒྲུ། །སྲིད་པ་རི་སྲིད་
གནས་པར་སྟོན། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ནི་སྒྲུལ་སྒྲུ་བྱང་པར་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
ཀྱི། །སྒྲུལ་སྒྲུ་གཞན་ཡང་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པོ། །དེ་དག་གི་བྱང་པར་གཞན་
ནས་ཤེས་པར་བྱ་བྱིང་གོ་བར་བྱད་དོ། །སྒྲུལ་སྒྲུ་ནི་སྒྲུལ་བ་པོས་རི་ལྟར་སྒྲུལ་
བཞེད་པ་ལྟར་མཆོག་དམན་དུ་སྒྲུང་བར་འགྱུར་གྱི། །སྒྲུལ་སྒྲུའི་དབང་མིན་
པས། མ་དག་པའི་གདུལ་བུའི་ངོ་བོར་ཐ་མལ་པ་ལྟར་སྒྲུང་བའི་སྒྲུལ་བ་འགའ་
ཞིག་ལ་དུས་དེར་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲུལ་བ་ཡིན་མིན་མི་ཤེས་པ་ལྟར་

འགྱུར་སྤྱིད་པར་ནི་ཁོ་བོས་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱབ་རུས་མོད། གཞན་
 དང་ཐུན་མོང་དུ་མ་གྱུར་བས་རེ་ཞིག་གསང་བའི་གནས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡོད་
 །ཀྱང་དེ་དག་སྤངས་ཏོགས་ཉམས་པ་ནི་མིན་ཏེ། རམ་གདུལ་བྱ་དེ་མཛད་པ་
 མཆོག་གི་རྣམ་པས་འདུལ་བའི་དུས་ཀྱི་ཆེ་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
 དཔེར་ན། ཉི་ཟླ་ལ་ཆེ་ཆུང་དང་གསལ་མི་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱང་། མཐོང་
 ཚུལ་ལ་དེ་ལྟར་ཡོད་པར་མ་ཟད། ཚུ་ཆེ་ཆུང་དང་རྟོགས་མ་དང་བཅས་མ་བཅས་
 ལ་འཆར་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། རྒྱུད་
 ལྷན་ཆུ་དང་རམ་མཁར་ལྷ་བ་བཞིན། །དེ་མཐོང་བ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས། །ཞེས་
 སོ། །དེས་ན་སྤྱལ་སྤྱིར་རྣམ་པ་མཐའ་དག་ཅི་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ནི་བསམ་
 ཀྱིས་མི་བྱབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་མདོན་སུམ་གྱི་སྦྱོད་ཡུལ་ལོ། །

དུག་པ་ཡོན་ཏན་ལ། སྤྱིར་ཡོན་ཏན་ནི་མཆོན་དཔེ་གསལ་ཚོགས་ཀྱིས་
 སྤྱས་ཤིང་། གསུང་ཡན་ལག་དུག་བཅུ་དང་ལྗན་པ་སྟེ་སྦྱེད། །ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་
 ཏན་ལ་སྤངས་ཏོགས་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་ནི། དག་པ་གཉིས་ལྗན་གྱི་སྤྱི་
 ལྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི། སྟོབས་བཅུ་ལ་སོགས་པའོ། །སྐབས་
 འདིར་ཡོན་ཏན་ལ་རྣམ་སྤྲིན་དང་། ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་ནི་མཆོན་
 སོ་གཉིས་དང་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུ་ལ་བཤད་ཅིང་། ཕྱི་མ་ལ་སྟོབས་དང་། མི་
 འཇིགས་པ་དང་། མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དེ་སྟེ་ཆོན་གསུམ་དུ་བཤད་པའི་

དང་པོ་ནི་གནས་དང་གནས་མིན་མཁྱེན་པ་སོགས་བཅུ་ལྔ། །

གཉིས་པ་ནི་སྤངས་པ་ལུན་ཆོགས་དམ་བཅས་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་
 སོགས་བཞི་ལྔ། །གསུམ་པ་ནི། རྟོགས་པ་མ་འདྲེས་པ་སོགས་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །
 འདི་དག་གི་བྱང་པར་ནི་གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་པས་འདིར་རྒྱས་པར་མི་སྟོན་ལ།
 དེ་དག་གི་བྱེད་ལས་ནི། རྒྱུད་སྒྲ་ལས། སྟོབས་ནི་མ་རིག་སྒྲིབ་ལ་རྟོ་རྩེ་བཞིན། །
 མི་འཇིགས་ཉིད་ནི་འཁོར་དུ་སེང་གོ་བཞིན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མ་འདྲེས་
 མཁའ་བཞིན་ཏེ། །ཞེས་དང་། གནས་དང་གནས་མིན་རྣམས་སྟོན་ཁམས་དང་
 འགྲོ་དང་མོས་པ་སྤྲོ་ཆོགས་དང་། །ཉོན་མོངས་རྣམས་བྱང་དབང་བོའི་ཆོགས་དང་
 སྟོན་མ་ནས་རྩེས་སུ་བྱུང་བ་དང་། །ལྷ་ཡི་མིག་དང་ཟག་པ་བྱང་ཚུལ་མི་ཤེས་གོ་
 ཆ་ཅིག་བཟོན་དང་། །ཤིང་རྣམས་འབྲིག་དང་འཇིག་དང་གཙོད་ཕྱིར་སྟོབས་གང་
 ཡིན་པ་རྟོ་རྩེ་བཞིན། །ཞེས་དང་། ཆོས་ཀྱན་མངོན་པར་བྱང་ཚུབ་དང་། །གོགས་
 ནི་འགོག་པར་བྱེད་པ་དང་། །ལམ་སྟོན་པ་དང་འགོག་སྟོན་ལ། །མི་འཇིགས་པ་ནི་
 རྣམ་པ་བཞི། །ཞེས་སོགས་དང་། །འབྲུལ་དང་ཅ་ཅོ་མི་མངའ་སྟེ། །ཞེས་པ་ནས།
 མ་འདྲེས་རྩ་འདི་ནི་རྩལ་ལྷན་ཅ་མ་ཡང་འཇིག་ཏེན་དག་ན་ལུན་མོང་མིན། །ཞེས་
 པའི་བར་གསུངས་ཏེ་མང་དུ་དོགས་ནས་མ་བྱངས་སོ། །

དོན་བསྐྱུ་ན། སྟོབས་བཅུ་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲུག་ཅིང་མི་
 མ་ལུན་སྟོགས་འཛོམས་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པས་ན་ལྷ་འདི་དབང་བོས་རྟོ་རྩེ་

རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆོས་མཚུངས་ལ། མི་འཇིགས་པ་བཞི་ནི་རྒྱལ་སྤྱི་ཉན་རང་
རྣམས་དང་ལྷ་དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་བྱའི་
དབྱུས་ན་ཆོས་མཐུན་གྱི་ཤོལ་བ་མེད་ཅིང་། གང་ལ་ཡང་མི་འཇིགས་པས་ན་
སེང་གོ་དང་ཆོས་མཚུངས་པ་དང་། མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ནི། སོ་སྤྱི་ཉན་
རང་རྒྱལ་སྤྱི་རྣམས་ལ་དེའི་རིགས་མཐུན་ཅ་མ་ཡང་མེད་པས་རྟོགས་
རིགས་མ་འདྲེས་ཤིང་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པས་ན་ནམ་མཁའ་དང་ཆོས་
མཚུངས་པའི་བྱད་ཆོས་དང་ལྡན་ནོ། །

བདུན་པ་འཕྲིན་ལས་ལ་ངོ་བོ། དབྱེ་བས། འཇུག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།
གདུལ་བྱ་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཅི་རིགས་ལ་བཀོད་པ་དང་ཐ་ན་རྒྱུད་
ལ་དགོ་སེམས་སྒྲ་གཅིག་སྤྱེས་པ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་སུ་བཤད་
པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་ན། སྤྱི་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་གསུམ་མོ། །དེ་རེ་
རེ་ལའང་བྱེད་པ་པོ་ལ་ཡོད་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་། བྱ་བ་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་
འཕྲིན་ལས་གཉིས་སོ། །མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་དུ་འཕྲིན་ལས་ཉེར་བདུན་བཤད་
ཀྱང་། དབྱེ་བསྐྱེད་བྱེད་པར་རོ། །བྱེད་པ་པོ་དང་བྱ་བ་ལ་ཡོད་པའི་བྱེད་པར་
ཡང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་འཕྲིན་ལས་ནི་བྱེད་པ་
པོ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་ཡོད་ཅིང་། དོན་བྱས་པའི་འཕྲིན་ལས་ནི་ཡུལ་སེམས་

ཅན་ལ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། ཤིང་སྟར་སྟར་གཅོད་པའི་བྱེད་པ་ནི་གཅོད་བྱེད་ལ་
ཡོད་ཅིང་། བཅད་པའི་བྱ་བ་ནི་ཤིང་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི་རྒྱུད་སྒྲིའི་དཔེ་དོན་རྣམས་རྒྱས་པར་བཞུགས་ཀྱང་། འདིར་
བསྟུན། མདོན་ཉོག་གས་རྒྱན་ལས། དེ་བཞིན་འཁོར་བ་རི་སྤྱོད་འདིའི། །ལས་
ནི་རྒྱན་མི་འཆད་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་
ལས་ནི་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་རྒྱན་མི་ཆད་པར་འཇུག་ཅིང་། དེ་ཡང་དུས་ལས་
མི་འདའ་བ་དང་ལྷན་གྱིས་བྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་སྟེ། མདོན་ཉོག་གས་རྒྱན་
ལས། རྒྱུད་ནི་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་ཀྱང་ན། །གང་དང་གང་ལ་གང་དང་ནི། །གང་
ཆེ་བྱ་བ་པན་གྱུར་བ། །དེ་དང་དེ་ལ་དེ་སྤྲོད་དོ། །ཞེས་དང་། རྒྱུད་སྒྲིལས།
གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་གདུལ་བའི་ཐབས་དང་ནི། །གདུལ་བྱའི་ཁམས་ཀྱི་
གདུལ་བའི་བྱ་བ་དང་། །དེ་ཡི་ཡུལ་དང་དུས་སུ་གཤེགས་པ་ལ། བྱུང་བ་དག་
ཉག་ཏུ་ལྷན་གྱིས་བྱུང་བར་འཇུག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །

གདུལ་བྱ་རང་དོས་ནས་སྟོན་དུ་མི་རུང་ན་ནི། མདོན་ཉོག་གས་རྒྱན་ལས་
སྟེ་ཡི་རྒྱལ་བོས་ཆར་པ་བཞུགས་ཀྱང་། །ས་བོན་མི་རུང་མི་འབྲུངས་ལྟར། །སངས་
རྒྱས་རྣམས་ནི་བྱུང་གྱུར་གྱང་། །སྐལ་བ་མེད་པས་བཟང་མི་སྟོང་། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་འགྱུར་དོ། །

འཕྲིན་ལས་སྐྱབ་ཚུལ་འདི་ལ་དཔེ་དགུ་དང་དོན་དགུ་ཡོད་དེ། རྒྱུད་སྒྲིལ་

ལས། གང་ཞིག་བརྒྱ་བྱེན་རྩ་དང་སྟོན་བཞིན་དང་། །ཆངས་ཉི་རིན་ཆེན་ཡིད་
བཞིན་ལོར་རྒྱལ་བཞིན། །སྤྱོད་བརྟན་ནམ་མཁའ་ས་བཞིན་སྤྱིད་པའི་བར། །
འབད་མེད་གཞན་དོན་བྱེད་དེ་རྣལ་འབྱོར་རིག་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བརྒྱ་
བྱེན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་དང་ལྟའི་རྩ་དང་སྟོན་དང་ཆངས་པའི་སྤྱལ་བ་དང་ཉི་
མ་དང་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བྱ་དང་། སྤྱོད་བརྟན་དང་ནམ་མཁའ་དང་ས་གཞི་སྟེ་
དཔེ་དགུས་དོན་དགུ་མཆོན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཆེ་
འཇམ་སྤིང་གི་ས་སྟངས་འདི་བེ་རྒྱུའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་བའི་སྐབས་སུ་ལྟའི་
དབང་པོ་བརྒྱ་བྱེན་གནས་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྟན་ས་གཞི་དེར་སྤང་
བ་འཇམ་སྤིང་གིས་མི་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་ནས། བརྒྱ་བྱེན་དེ་འདྲ་བར་བདག་
ཀྱང་གྱུར་ཅིག་སྟུམ་སྟེ་སྟོན་ལམ་འདེབས་པ་དེ་བཞིན་དུ། ལས་དག་པའི་སེམས་
ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤང་དོར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱལ་སྤྱོད་ཡང་ཆོས་སྟོན་པ་སོགས་
སྟོན་ལམ་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱིས་སྤང་བ་མཐོང་ནས་དད་སྟོན་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱིས་
དོན་བྱེད་པ་དང་། སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་ན་ལྟའི་བསོད་ནམས་ལས་གྲུབ་པའི་
ལྟའི་རྩ་བོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལས། དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཆེ་བརྒྱུད་
བ་པོ་མེད་པར་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ཆོགས་བྱུང་སྟེ་ལྟ་རྟོགས་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་ལྟར།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གིས་གསུལ་བྱ་ལ་དུས་སུ་བབ་པའི་ཆེ་འབད་པ་མེད་
པར་ཆོས་སྤྱོད་ཆོགས་སྟོན་པ་དང་། དབྱར་དུས་སུ་སྟོན་ལས་ཆར་དུས་སུ་

བབས་ཏེ་ལོ་ཏོག་སོགས་བསྐྱེད་པ་ལྟར། ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོའི་སྤྱོན་ལས་ཆོས་
 གྱི་ཆར་པབ་སྟེ་སེམས་ཅན་ལ་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་བསྐྱེད་པ་དང་།
 ཆངས་པ་ཆེན་པོ་ནི་རང་གི་གནས་སུ་འདུག་བཞིན་དུ་ལྟའི་གནས་གཞན་
 རྣམས་སུ་རང་གི་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་འབད་མེད་དུ་སྟོན་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་
 གྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལས་མ་གཡོས་པར་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སོགས་འཕྲིན་ལས་
 སྣ་ཆོགས་མཛད་པ་དང་། ཉི་མ་མཁའ་ལ་ཤར་ཏེ་བསྟོ་རྣམས་རྒྱས་ཤིང་སྤྱིང་
 རྣམས་སྒྲུང་བ་བྱེད་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འབད་ཚུལ་མེད་པར་གདུལ་བྱ་
 སྤྱོན་པར་བྱེད་པ་དང་སྤྱོན་པ་རྣམས་གྲོལ་བར་བྱེད་ཅིང་པན་བདེའི་ལམ་སྒྲུང་
 བར་མཛད་པ་དང་། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ན་རྣམ་ཏོག་
 མེད་པར་རེ་བ་སྟོང་བ་ལྟར། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འབད་པ་མེད་པར་གཞན་དོན་
 ཐམས་ཅད་ལྟོན་གྲུབ་ཏུ་མཛད་པ་དང་། བྲག་ཆ་ལས་སྐྱབས་ལྟོན་ཀྱི་སྟོང་གི་
 རྣམ་ཏོག་མེད་པར་འབྱུང་བ་ལྟར། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འབད་ཚུལ་གྱི་རྣམ་ཏོག་
 དང་ལྷེ་ཀླན་སོགས་ལ་རག་ལས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གདུལ་བྱའི་བསམ་
 རོ་དང་མཐུན་པར་ཆོས་སྣ་ཆོགས་སྟོན་པ་དང་། རྣམ་མཁའ་ལ་དོན་དུ་མཐོ་
 དམན་མེད་ཀྱང་གཞན་གྱི་སྒྲུང་དོར་དེ་ཡོད་པ་ལྟར་སྒྲུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། སངས་
 རྒྱས་ཀྱིས་སྐྱེ་འཆི་སོགས་ཡོད་པ་ལྟར་སྒྲུང་བའི་སྐུ་ལ་བ་སྣ་ཆོགས་མཛད་པ་
 སྟོ་དམན་གྱི་དོར་སྒྲུང་ཡང་སྒྲུང་བ་ལྟར་མེད་བཞིན་དུ་དོན་སྐྱབས་པར་བྱེད་པ་

དང་། ས་གཞིས་ལོ་ཉོག་སོགས་ཀྱི་རྟེན་གཞི་བྱེད་ཅིང་འདི་དང་འདི་རྟེན་ནོ་
བསྐྱེད་དོ་སྒྲུལ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་དེ་རྣམས་བྱེད་པ་ལྟར། སངས་
རྒྱུས་ཀྱིས་ངས་སེམས་ཅན་འདི་དང་འདིའི་དོན་བྱའོ་སྒྲུལ་པའི་འབད་ཚོལ་
གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་འགྲོ་བའི་དགེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་ཅིང་
གནས་པ་དང་འཕེལ་བར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུད་སྒྲ་ལས། རི་ལྟར་བེདྲུར་ས་
གཞི་གཙང་མ་ལ། །ལྟ་དབང་ལུས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་སྒྲུང་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་
འགྲོ་སེམས་ས་གཞི་གཙང་མ་ལ། །ཐུབ་པའི་དབང་བོའི་སྤྱི་གཟུགས་བརྟན་
འཆར། །ཞེས་དང་། ལྟ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཡང་ནས་ཡང་། །ཆོས་ཀྱི་རྩལ་ནི་
བསྐྱལ་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཁྱབ་བདག་འབད་སོགས་དང་། །བྲལ་ཡང་འགྲོ་བ་
མ་ལུས་པ། །སངས་རྒྱས་གསུང་གིས་ཁྱབ་མཛད་དེ། །སྐལ་ལྷན་རྣམས་ལ་
ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་དང་། རི་ལྟར་དབྱར་གྱི་དུས་ན་སྤྲིན། །ལོ་ཉོག་ཕུན་སུམ་
ཆོགས་པའི་རྒྱ། །ཁུ་ཡི་ཕུང་བོ་འབད་མེད་པར། །ས་ལ་རྒྱན་དུ་འབེབས་པ་
ལྟར། །དེ་བཞིན་ཐུགས་རྗེའི་སྤྲིན་ལས་ནི། །རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་ཁུ་ཡི་ཆར། །
འགྲོ་བའི་དགེ་བའི་ལོ་ཉོག་ཏུ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་འབེབས། །ཞེས་
དང་། རི་ལྟར་ཆངས་པ་ཆངས་པ་ཡི། །གནས་ནས་འཕོ་བ་མེད་བཞིན་དུ། །ལྟ་
ཡི་གནས་ནི་ཐམས་ཅད་དུ། །སྒྲུང་བ་འབད་མེད་སྟོན་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཐུབ་
པ་ཆོས་སྤྱུ་ལས། །བསྐྱེད་པ་མེད་པར་ཁམས་ཀྱན་དུ། །སྐལ་ལྷན་རྣམས་ལ་

འབད་མེད་པར། །སྒྲུལ་བ་དག་ནི་སྟོན་པར་མཛད། །ཞེས་དང་། རི་ལྟར་ཉི་མ་
 རྟོག་མེད་པར། །རང་འོད་ཅིག་ཆར་སྒྲོས་པ་ཡིས། །བརྒྱ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་
 དང་། །གཞན་དག་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 ཡི། །ཉི་མ་དམ་ཆོས་འོད་ཟེར་དག །གདུལ་བྱའི་སྒྲེ་བོའི་བརྒྱ་ལ། །རྣམ་པར་
 རྟོག་པ་མེད་པར་འཇུག །ཞེས་དང་། རི་ལྟར་ཡིད་བཞིན་ལོར་བྱ་ནི། །རྟོག་པ་
 མེད་ཀྱང་ཅིག་ཅར་དུ། །སྟོད་ཡུལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི། །བསམ་ཀྱན་ཡོངས་
 སུ་རྫོགས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཡིད་བཞིན་ལ། །བརྟེན་ནས་བསམ་
 པ་ཐ་དད་རྣམས། །སྣ་ཆོགས་ཆོས་ནི་ཐོས་གྱུར་ཀྱང་། །དེ་ནི་དེ་ལ་རྣམ་མི་རྟོག།
 ཞེས་དང་། རི་ལྟར་སྒྲ་བརྟན་གྱི་ནི་སྒྲ། །གཞན་གྱི་རྣམ་རིག་ལས་བྱུང་བ། །
 རྣམ་རྟོག་མེད་ཅིང་བཟོ་མེད་ལ། །སྤྱི་དང་ནང་ན་མི་གནས་ལྟར། །དེ་བཞིན་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་། །གཞན་གྱི་རྣམ་རིག་ལས་བྱུང་བ། །རྣམ་པར་
 རྟོག་པ་བཟོ་མེད་ཅིང་། །སྤྱི་དང་ནང་ན་གནས་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། རི་ལྟར་
 མཁའ་ལས་མཐོ་དང་དམལ། །མཐོང་ཡང་དེ་ནི་དེ་ལྟ་མིན། །དེ་བཞིན་ཐམས་
 ཅད་སངས་རྒྱས་ལ། །མཐོང་ཡང་དེ་ནི་དེ་ལ་མིན། །ཞེས་དང་། རི་ལྟར་ས་ལ་
 བརྟེན་ནས་ནི། །འཕེལ་ཞིང་བརྟན་དང་ཡངས་འགྱུར་ལྟར། །དེ་བཞིན་རྫོགས་
 པའི་སངས་རྒྱས་ས། །རྣམ་རྟོག་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །འགྲོ་བའི་དག་བའི་
 རྩ་བ་ནི། །མ་ལུས་པ་ནི་འཕེལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

བསྐྱུ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱུ་འཕྲུལ་ལས་ནི། འཇུག་པ་ལས། བ་སྐྱུ་འཕྲུལ་བྱུང་བྱུང་ཆུབ་སེམས་རྣམས་དང་། །ལྷན་ཅིག་རྫོགས་སངས་རྒྱས་སྐྱུ་གྲངས་འདས་དང་། །དེ་བཞིན་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་མི་དག་ཀྱང་། །སྐྱུ་ཅིག་རེ་རེ་ལ་ཡང་སྟོན་པར་བྱས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འབད་ཚུལ་མེད་པར་སྐྱུ་འཕྲུལ་བྱུང་བྱུང་རེ་རེ་ནས་ཀྱང་རང་གི་དུས་གསུམ་གྱི་མཛད་པ་ཀྱན་དང་། སྐྱུ་ལ་བ་གྲངས་མེད་ཅིག་ཅར་སྟོན་བྱས་ཤིང་། རྩལ་སྤྲ་རབ་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་གོ་སར་ཡང་མཐའ་ཡས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཞོང་བྱས་པར་མཛད་པ་སོགས་དང་། གསུང་དབྱངས་གཅིག་ཉིད་ཀྱང་གདུལ་བྱ་རང་རང་གི་སྐྱུ་དུ་གོ་ཞིང་ཐེ་ཆོམ་མ་ལུས་པ་གཅོད་བྱས་པ་དང་། ཐུགས་མཐུན་པ་གཅིག་གིས་ཀྱང་རི་ལྟར་རི་སྟེད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཛོན་སུམ་དུ་གཟེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྷན་ཏེ། གསང་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་ལྷན་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གསང་བ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་བྱང་སེམས་མན་ཆད་ཀྱིས་མཛོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་མིན་ཏེ། རི་སྐྱུ་དུ། ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་ཡི། །ཚུལ་འདི་རྒྱལ་སྤྲས་རང་རྒྱལ་ཉན་ཐོས་ཀྱིས། །ཅི་ཅམ་བརྟགས་ཀྱང་སྟོ་ཡི་ཡུལ་མིན་ན། །ཆངས་དང་དབང་པོ་སོགས་ཀྱིས་སྟོས་ཅི་འཆལ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། དབུ་མ་འཇུག་པར་ཡང་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གསང་བ་བསམ་ཀྱིས་མི་བྲབ་པའི་ཚུལ་ལ་དགོ་བའི་རྩ་བ་མ་བསྐྱེད་པའི་སྟོ་

དམན་ཡིད་མི་ཆེས་ཤིང་། མོས་དཀའ་བ་ལ་དགོངས་ནས། དཔལ་ལྷན་ཟླ་
བས་དབྱུ་མ་འཇུག་པ་ལས། འོན་ཀྱང་བྱོད་གྱི་གསང་བ་འདི་ནི་བསྟན་བགྱིད་
མ་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་པན་ཡོན་ལ། གོང་དུ་བརྗོད་པ་ལྟར་དོན་བདུན་པོ་དེ་ལ་མོས་
ཤིང་ཐོས་བསམ་གྱིས་འདུག་པ་ལ་པན་ཡོན་རིམ་བུ་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ཡང་རྩེ་
བཙུན་བྱམས་མགོན་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱད་ཟླ་མ་ལས། གང་ཞིག་བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་
གཉེར་བས་གསེར་ཞིང་ནོར་བུས་སྤྲས་པ་ནི། །སངས་རྒྱས་ཞིང་རྩལ་མཉམ་
པ་ཉིན་རེ་ཆོས་རྒྱལ་རྣམས་ལ་རྟག་ཕུལ་བས། །གཞན་གང་འདི་ལས་ཆོག་
ཅམ་ཐོས་ཤིང་ཐོས་ནས་ཀྱང་ནི་མོས་ན་འདི། །སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་དགེ་བ་དེ་
ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་འཕྲོག་པར་འགྱུར། །སྟོན་ལྷན་གང་ཞིག་ཟླ་མེད་
བྱང་ཆུབ་འདོད་པས་བསྐྱལ་བ་དུ་མར་ཡང་། །ལུས་ངག་ཡིད་གྱིས་འབད་བ་
མེད་པར་ཆུ་ལ་བྲིམས་ཅི་མེད་སྤྱང་བྱེད་པ། །གཞན་གང་འདི་ལས་ཆོག་ཅམ་
ཐོས་ཤིང་ཐོས་ནས་ཀྱང་ནི་མོས་ན་འདི། །ཆུ་ལ་བྲིམས་ལས་བྱུང་དགེ་བ་དེ་
ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་འཕྲོག་པར་འགྱུར། །གང་ཞིག་འདི་ན་སྤིད་པ་
གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་མེ་འཇིལ་བསམ་གཏན་ནི། །ལྟ་དང་ཆོངས་གནས་
མཐར་སོན་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འཕྲོ་མེད་ཐབས་བསྐྱོམ་ལ། །གཞན་གང་
འདི་ལས་ཆོག་ཅམ་ཐོས་ཤིང་ཐོས་ནས་ཀྱང་ནི་མོས་ན་འདི། །བསམ་གཏན་

ལས་བྱུང་དགེ་བ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་འཕྲོ་བ་པར་འགྱུར། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་འདི་ཐོས་ནས་མོས་པའི་དགེ་བས་འདི་
ལྟ་བུ་སྒྲུར་མ་ཐོས་པའི་སོ་སྟེ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བ་དེ་གསུམ་བེལ་གྱིས་གཞོན་
པའི་དོན་ཡིན་གྱི། འདི་ལྟ་བུ་སྒྲུར་ཤེས་ཟིན་མོས་པའི་དགེ་བ་དེ་ལྟ་བུ་བེལ་
གྱིས་གཞོན་པའི་དོན་མིན་ཞིང་། འཕགས་པའི་བསྒྲུལ་སྒྱུང་གིས་ཐོབ་པའི་
བསོད་ནམས་བྱུང་པར་ཅན་ཡང་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་ནི་སྒྲ་རིམ་བཞིན་
པ་ཉིད་ཡིན་གྱི། བྱང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་ནི་གཏན་མིན་པར་འདིའི་རྒྱ་བོད་ཀྱི་
འགྲེལ་པར་ཤེས་སོ། །ཁོ་བོས་ཀྱང་པན་ཡོན་དེ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བསམ་པས།
མདོ་ནས་འབྱུང་བའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་འཕགས་པ་མི་པམ་མགོན་གྱིས་
ལེགས་པར་བཀྲལ་བའི་བསྟན་བཅས་འདིའི་དོན་གྱི་སྟོང་པོ་བསྟུས་ཏེ་རྗེ་
ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཞེད་པ་བཞིན་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ལ། དད་དང་རྣམ་དཔྱོད་ལྡན་
པ་དག་གིས་ནི་ཚུལ་འདི་ལ་འབད་པས་འཇུག་རིགས་སོ། །

སྤྲས་པ། སྟོན་པས་གསུངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་བོ་ནི། །བརྒྱུད་ཁྱི་བཞི་
སྟོང་བྲང་དང་ངེས་པའི་དོན། །རྣམ་པ་མང་ཡང་ངེས་དོན་མཐར་ཐུག་པའི། །
མདོ་སྒྲའི་དགོངས་འགྲེལ་བསྟན་བཅས་འདི་ལས་གང་། །དཔེ་ཆོགས་ངག་
འདོན་ཅམ་ཞིག་མཁས་པ་དང་། །ཐ་སྙད་ཡིག་རིགས་སྟེན་སྦྲུལ་ཅམ་ཤེས་
དང་། །དོན་ལ་མི་རིག་རིགས་པ་ལྟར་སྒྲུང་ཡང་། །ཆོས་ཚུལ་འདི་འདྲའི་བྱང་

ན་ཚུ་ཡིད་བཞིན། །ཀྱ་ཡེ་གྲོགས་དག་ཡིད་བཞིན་ནོར་འབྲེལ་བའི། །ཟབ་དོན་
 རིན་ཆེན་སྙིང་བོ་ལེན་པའི་ཆེད། །འབད་པར་རིགས་ཀྱི་ཕྱི་ལྷན་སྟེ་བུའི་གནས།
 སྙིང་བོ་ཚུང་ལ་གཙོ་བོར་འབད་པས་ཅི། །ཐོག་མ་མེད་པའི་འཁོར་བར་འཁོར་
 འཁོར་ནས། །སྲིད་པའི་ཕུན་ཚོགས་གང་ཞིག་མ་ཐོབ་དང་། །བདེ་སྐྱབ་མ་
 སྟོང་བྱ་བ་ཅང་མེད་ཀྱང་། །དོན་བཟང་འདི་འབྲེལ་བ་ད་རེས་ཅམ། །འོན་
 ཀྱང་རྒྱལ་ཚབ་དམ་པའི་དགོངས་པ་ཀྱན། །ཟབ་ཅིང་རྟོགས་དཀའ་བདག་སྟེ་
 ཡུལ་མིན་པས། །མ་གསལ་ལོག་པར་བཤད་པའི་ཉེས་པ་གང་། །སྙིང་ནས་
 འཆགས་སོ་བཅེ་བའི་ཐུགས་རྗེས་དགོངས། །གཞན་མིན་དད་པས་ཡིད་
 དབང་འཕྲོག་གྱུར་ཏེ། །ཚུལ་འདིར་འབད་ལས་བྱུང་བའི་དགོ་དེས་བདག་། །མི་
 བམ་མགོན་གྱིས་དགྲེས་བཞིན་རྗེས་བབྱང་ནས། །རྟག་ཏུ་རྒྱལ་བའི་དམ་
 ཆོས་འཛིན་གྱུར་ཅིག །

ཅེས་པ་འདི་འང་ཅོ་ནེའི་མཚན་ཉིད་དང་རྒྱད་ཀྱི་གདན་ས་པན་ཚུན་
 ཟུང་འབྲེལ་གྱིས་སྟོང་བ་ལྷ་ཀྱའི་དགོ་སྟོང་རིགས་པ་སྐྱབ་བ་གྲགས་པ་བཤད་
 སྐྱབ་གྱིས། རྩེ་བཙུན་བུམས་མགོན་མཉེས་པའི་མཆོད་པར་བསམས་ཏེ་གྲུས་
 བས་སྐྱུར་བའོ། །

༡༡། །བསྐྱོར་བའི་པན་ཡོན་ལེགས་པར་བཤད་པའི་ སྤྱིང་པོ་བཞུགས་སོ།།

བསྐྱོར་བའི་པན་ཡོན་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྤྱིང་པོ།

༡༡། །ན་མོ་ཤུག་ལུ་ཁྱེ་ཡེ། སྤངས་རྟོགས་ཡོན་ཏན་མཐར་ཕྱིན་
རྟོགས་སངས་རྒྱལ། །སྤྱག་ཀུན་ཉེས་བྲལ་འགོག་ལམ་དམ་པའི་ཆོས། །དེ་
ཉིད་ཚུལ་ལ་སྤྱབ་མཛད་དགོ་འདུན་ཏེ། །སྤྱབས་གནས་དགོན་མཆོག་གསུམ་
ལ་གྲུས་ཕྱག་ འཆ་ལ། །མཆོག་གསུམ་རྟོན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་རྣམ་གསུམ་
ཡང་། །བསོད་ནམས་གསོག་པའི་ཞིང་དུ་དེ་དག་དང་། །དབྱེར་མེད་བཀྱར་
ཕྱག་མཆོད་པའི་གནས་ཉིད་དུ། །གསུངས་ཕྱིར་མི་ཕྱེད་དད་པས་གྲུས་པས་
འདུད། །མཆོག་དམན་བར་མའི་འགོ་ཀུན་གྱིས། །དགོ་བ་བསྤྱབ་པའི་ཚུལ་
མང་མོད། །འདིར་ནི་གཞན་ལ་སྤྱོད་འཕེལ་ཕྱིར། །སྐྱོར་བའི་པན་ཡོན་གངས་
བཅས་གྱི། །

འདི་ལ་གཉིས། བསྐྱོར་བའི་པན་ཡོན་དང་། གངས་ཆོད་སོགས་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ནི། འདུལ་བ་ལུང་གཞི་ལས། མཁས་པ་གང་ཞིག་རབ་ཏུ་
སེམས་དད་པས། །སངས་རྒྱལ་མཆོད་རྟོན་ལ་ནི་གོམ་འདོར་ན། །འཛ་སྤྱི་
ཚུ་བོ་གསེར་གྱི་སྤང་ཆོད་ནི། །སྤྱིང་ཕྱག་བརྒྱ་ཡང་དེ་དང་མཉམ་པ་ཡིན། །
ཞེས་དང་། གསལ་རྒྱལ་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ལུ་ཞིག་དད་པས་ཕྱབ་

པའི་མཆོད་རྟེན་ནམ། །སྐྱ་གཟུགས་དག་ལ་བསྐྱོར་བ་བྱེད་པ་དེ། །སྤྱི་མའི་ཆེ་
 ན་དག་ཆེན་ཚུལ་ས་ཀྱི་བཏུད། །བཟང་པོའི་སྟོན་གྱུར་ཡོན་ཏན་ཚུལ་ས་དང་
 ལྡན། །ཞེས་དང་། མེ་རྟོག་བཅེགས་པའི་མདོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 ཡོངས་སུ་སྒྲུ་བྱ་བ་ལས་འདས་ནས་མཆོད་རྟེན་ཚུལ་ས་ལ་མེ་རྟོག་འགའ་
 འབྲུལ་ལམ། ཞེས་པ་ནས། མར་མེ་ཕུལ་ཏེ་ཕུལ་ནས་དགའ་བའི་སེམས་
 ཀྱིས་གོམ་པའི་གར་སྟབས་བོར་ཏེ། སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྡན་འདས་ལ་ཕྱག་
 འཆལ་ཞེས་སྒྲུབ་དེ་དག་ནི། སེའྲེ་ཚུལ་པར་ཅེ་བ་བསྐྱལ་བ་བརྒྱུའམ་བསྐྱལ་
 པ་སྟོང་ངམ་བསྐྱལ་བ་བརྒྱུ་ཕྱག་སྟོང་དུ་ཡང་ལོག་པར་ལྷུང་པའི་གནས་སུ་
 འགྱུར་བ་དེའི་གནས་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་
 མདོ་ལས། སྤྱི་མའི་ཆེ་སྤྱི་མའི་དུས་ལྔ་བརྒྱའི་ཐ་མ་ལ་སུ་ཞིག་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲུ་བྱ་བ་ལས་འདས་པའི་རིང་བསྐལ་ཡུངས་འབྲུ་ཅམ་
 ལ་བསྟེ་སྟངས་བྱེད་པ་དང་། ལྷ་མར་བྱེད་པ་དང་། རི་མོར་བྱེད་པ་དང་། མཆོད་
 པ་དང་། བརྗོད་པ་དང་། གསོལ་བ་དང་། བསྐྱགས་པ་དང་། སྐྱོར་བ་བྱེད་པ་
 དེས་པན་ཡོན་ལྔ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ལྔ་གང་ཞེ་ན། དཔལ་དང་
 ལྡན་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་དང་། རོ་ཆ་ཤེས་
 ཤིང་བྲེལ་ཡོད་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱུར་དུ་སངས་རྒྱས་བཙུན་
 ལྡན་འདས་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་དང་། མཐོང་ནས་ཀྱང་དད་པ་བསྐྱེད་པར་

འགྱུར་བ་སྟེ། པན་ཡོན་ལྷ་པོ་དེ་དག་ཡོངས་སུ་བབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ཏེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་བསྟན་པ་འཛིན་པ་དང་། དེ་ཡང་ངི་སྐད་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་།
བསྒྲུབས་ནས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་བཙུགས་ལྡན་འདས་རྣམས་དང་ཉེ་བར་འགྱུར་
བ་དང་། སྐྱུར་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་སྦྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ།
བཞི་པོ་དེ་དག་གོ། ཞེས། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྟོན་ཆགས་ཀྱན་ལ་པན་པའི་
ཕྱིར། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ནས། །འཛིག་རྟེན་མགོན་གྱི་མཆོད་རྟེན་
ལ། །སྤྲུའི་གསྐྱོར་བ་བྱེད་པ་ནི། །ཆེ་རབས་དག་ནི་ཐམས་ཅད་དུ། །བྱ་བ་
སྦྱད་པ་སྦྱོད་པའི་ཆོ། །དན་དང་ལྡན་ཞིང་སྟོ་གྲོས་ལྡན། །བསོད་ནམས་ལྡན་
ཞིང་འཛིགས་མེད་འགྱུར། །མཆོད་རྟེན་བསྐྱོར་བ་བྱས་ན་ནི། །ཆེ་རབས་དག་
ནི་ཐམས་ཅད་ནི། །ལྟ་དང་སྦྲུ་དང་གཞོན་སྦྱིན་དང་། །སྤྱིན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་
མཆོད་པར་འགྱུར། །ངས་ནི་གང་དག་བསྟན་པ་ཡི། །མི་ཁོམ་བརྒྱད་པོ་དེ་
དག་སྟོང་། །སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་རབ་མཛེས་པ། །མཉེས་པར་བྱེད་འདི་དལ་
བ་གཅིག། །མདོག་ལྡན་གཟུགས་ནི་སྤུན་སུམ་ཆོགས། །མཆོན་གྱིས་ལེགས་
པར་བརྒྱན་པ་དང་། །མཐུ་དང་སྟོབས་དང་ལྡན་པར་འགྱུར། །ལེ་ལོ་ཅན་དུ་དེ་
མི་འགྱུར། །དེ་ནི་སྤྱག་ཅིང་ནོར་ཆར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ནས། །མཆོད་རྟེན་
བསྐྱོར་བ་བྱས་ན་ནི། །སྦྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱན་ཏུ་ཡང་། །དབང་ཆར་གྲགས་

པའི་བྱིམ་བདག་དང་། །དཔལ་དང་གཟི་བརྟེན་ལྡན་པར་འགྱུར། །བྲམ་བེ་སྤྱ་
ལ་ཆེ་བ་དང་། །ཚུལ་བྱིམས་ལྡན་ཞིང་མང་ཐོས་དང་། །རྒྱལ་རིགས་སྤྱ་ལ་ཆེ་
འདྲ་དང་། །སྤྱག་ཅིང་ཁོར་ཆེར་ལྡན་པར་འགྱུར། །རིས་བསྐྱོར་རྒྱ་མཆོ་ཚུན་
ཆད་ཀྱི། །ས་ཀུན་ལ་ནི་གང་སྟོན་པ། །སྤྱིང་བཞི་དག་གི་དབང་སྤྱག་ཟླ། །རྒྱལ་
པོ་ཆོས་དང་ལྡན་པར་འགྱུར། །འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་རྩ་འབྲུལ་ཆེ། །རིན་
ཆེན་བདུན་དང་ལྡན་པར་འགྱུར། །རྒྱལ་སྤྱིད་གནས་ནས་སངས་རྒྱས་ལ། །
ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྟེ་སྟང་བྱེད། །འདི་ནས་ཤི་འཕོས་མཐོ་རིས་སུ། །སོང་
ནས་སངས་རྒྱས་བསྟན་ལ་དད། །ལྟན་པོའི་ཐོམ་གྱི་དབང་སྤྱག་པོ། །ལྟ་ཡི་
དབང་པོ་བརྒྱ་བྱེན་འགྱུར། །ལྟ་དབང་ཤིན་ཏུ་འཐབ་བྲལ་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་
ནི་དགའ་ལྡན་དང་། །ལྟ་དབང་ཤིན་ཏུ་འབྲུལ་དགའ་དང་། །དབང་བསྐྱར་
འཛིགས་པ་མེད་པར་འགྱུར། །མཆོད་རྟེན་བསྐྱོར་བ་བྲས་ན་ནི། །ཆངས་པའི་
དབང་སྤྱག་མཁས་འགྱུར་ཞིང་། །ལྟ་རྣམས་བྱེ་བས་མཆོད་པར་འགྱུར། །
འཛིག་རྟེན་མགོན་གྱི་མཆོད་རྟེན་ལ། །མི་གང་སྐྱོར་བ་བྱེད་པ་ཡི། །བསྐྱགས་
པ་བསྐྱལ་བ་བྱེ་བར་ཡང་། །བརྗོད་པས་ཟད་པར་བྱ་མི་རུས། །སུ་ཞིག་བྱང་
ཚུབ་སེམས་སྦྱེད་ནས། །སྟོན་པའི་མཆོད་རྟེན་སྤྱག་འཆལ་བ། །དེ་ནི་བསྐྱལ་
པ་བྱེ་བར་ཡང་། །ནམ་ཡང་ལོང་ཞིང་འཐེང་མི་འགྱུར། །འཛིག་རྟེན་མགོན་གྱི་
མཆོད་རྟེན་ལ། །མངོན་དུ་བསྐྱོར་བ་བྱེད་པ་ནི། །བྱང་བ་སྟོན་པོ་མཛེས་འདྲ་

ཡི། །རྣམ་པར་དག་པའི་མིག་ཐོབ་འགྱུར། །མཆོད་རྟེན་བསྐྱོར་བ་བྱས་ན་ནི། །
 དེ་ནི་ངེས་པར་རྟག་ཏུ་ཡང་། །མ་ཐུན་པའི་དོན་མ་ཐུན་ཐོབ་འགྱུར་ཞིང་། །དོན་
 མིག་རྣམས་ནི་སྤངས་པར་འགྱུར། །མཆོད་རྟེན་བསྐྱོར་བ་བྱས་ན་ནི། །མ་ཐུ་
 དང་སྟོབས་དང་ལྡན་པར་འགྱུར། །དེ་ནི་ལེ་ལོ་མེད་འགྱུར་ཞིང་། །རྟག་ཏུ་བག་
 ཡོད་ལྡན་པར་འགྱུར། །མཆོད་རྟེན་བསྐྱོར་བ་བྱས་ན་ནི། །བཙོན་འགྲུས་བརྟན་
 ཅིང་མ་ཐུ་བརྟན་ལ། །བརྟན་ཞིང་རྣམ་པར་གཞོན་བརྟན་དང་། །དེ་ནི་སྤྱར་དུ་
 མཁས་པར་འགྱུར། །མེ་དང་དུག་དང་མཆོན་གྱིས་དེ། །རྣམ་ཡང་འཆི་བྱས་
 བྱེད་མི་འགྱུར། །མཁས་པའི་ཆེ་ནི་རྫོགས་རྫོགས་སུ། །ཟད་པར་བྱས་ནས་
 འཆི་དུས་བྱེད། །མཆོད་རྟེན་བསྐྱོར་བ་བྱས་ན་ནི། །ཐོ་བྱང་འཁོར་དང་ཡུལ་
 འཁོར་དང་། །གྲོང་རྒལ་རྣམས་སུ་ལོངས་སྤྱོད་དང་། །གཟུགས་གྱིས་བྱུང་
 པར་འཕགས་པར་འགྱུར། །བྱང་ཆུབ་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པའི་ཆོ། །དེ་ནི་འདོད་པ་
 མི་བསྟེན་ཞིང་། །ལུས་ཀྱང་གཙང་ལ་གོས་གཙང་ཞིང་། །གཙང་མའི་ཆོས་ལ་
 གནས་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་།

མཆོད་རྟེན་བསྐྱོར་བའི་ཆོགས་བཅད་གྱི་མདོ་ལས། །ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་
 །ལཱ་རིའི་བྱས། །སྟོན་པ་ལ་ནི་ཁྱ་བ་ཁྱས། །མཆོད་རྟེན་བསྐྱོར་བ་བགྱིས་པ་ཡི། །
 རྣམ་པར་སྟོན་པ་ཅི་འགྱུར་བ། །བསྐྱལ་པ་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་མཆོག། རྣམ་
 པར་འདྲེན་པས་བདག་ལ་གསུངས། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྟེན་གཉིས་

མཆོག་། སྟོན་པས་དེ་ལས་བཀའ་སྤྱོད་པ། །མཆོད་རྟེན་བསྐྱོར་བ་བྱས་པ་ཡི། །
 ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་སྟོགས་ཅམ་བཞུག། །མཆོད་རྟེན་བསྐྱོར་བ་བྱས་པ་ཡི། །
 ལྷ་ལྷ་གཞོན་སྦྱིན་ཅི་བ་དང་། །ལྷ་མིན་མཁའ་ལྷོང་མིའམ་ཅི། །སྟོ་འབྲེ་ནམས་
 གྱིས་མཆོད་པར་འགྱུར། །དལ་བ་རྟེན་དཀའ་ཐོབ་གྱུར་ནས། །སྐད་ཅིག་
 གཅིག་ཅམ་བར་དུ་ ཡང་། །མཆོད་རྟེན་བསྐྱོར་བ་བྱས་པ་ནི། །མི་ཁོམ་བརྒྱད་
 ནམས་སྟོང་བར་འགྱུར། །མཆོད་རྟེན་བསྐྱོར་བ་བྱས་པས་ནི། །དཔ་དང་ལྷན་
 ཅིང་སྟོ་གྲོས་ལྷན། །ཁ་དོག་ལྷན་ཞིང་འཇངས་པ་དང་། །ཐམས་ཅད་དུ་ནི་
 མཆོད་པར་འགྱུར། །མཆོད་རྟེན་བསྐྱོར་བ་བྱས་པས་ནི། །ལྷ་དང་དེ་བཞིན་མི་
 ནམས་གྱི། །ཆེ་རིང་བ་ཡང་དེ་ཡིས་ཐོབ། །གྲགས་པ་ཆེན་པོའང་འཐོབ་པར་
 འགྱུར། །མཆོད་རྟེན་བསྐྱོར་བ་བྱས་པས་ནི། །འཇ་སྤྱི་སྤྱིང་དུ་རུས་གྱི་མཆོག་།
 ཆེ་རིགས་ཡོངས་སུ་དག་པར་ཡང་། །སྟོ་ལྷན་དེ་ནི་སྟེ་བར་འགྱུར། །མཆོད་
 རྟེན་བསྐྱོར་བ་བྱས་པས་ནི། །ཁ་བཞིན་དག་ཀྱང་བཟང་བ་དང་། །མདོག་སྤྱག་
 པ་དང་མཁས་པ་དང་། །བདེ་བར་གནས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །མཆོད་རྟེན་
 བསྐྱོར་བ་བྱས་པས་ནི། །སྤྱག་ཅིང་ནོར་ཡང་མང་བ་དང་། །སེར་སྤྱ་མེད་ཅིང་
 གཏོང་ཐོད་དང་། །སྦྱིན་པ་དག་ལ་དཔའ་བར་འགྱུར། །མཆོད་རྟེན་བསྐྱོར་བ་
 བྱས་པས་ནི། །ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་ལྷན་སྤྱག་ །མདོག་བཟང་མཐོང་ན་དགའ་བ་
 དང་། །འོངས་སྟོན་ཆུ་ཆེན་སྟོན་པར་འགྱུར། །མཆོད་རྟེན་བསྐྱོར་བ་བྱས་

བས་ནི། །འདུ་བྱེད་སྟོང་པར་མཐོང་ནས་ཀྱང་། །དེ་ནི་ཆོས་ལ་ཚོངས་མི་
འགྱུར། །སྒྱུར་དུ་དགའ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །མཆོད་རྟེན་བསྐྱོར་བ་བྱས་པས་
ནི། །རྒྱལ་རིགས་མཆོག་ཏུ་སྦྱེ་བར་འགྱུར། །བྱད་མེད་འཁོར་དང་ལྡན་པ་
དང་། །སྟོབས་དང་བཙོན་འགྱུས་ལྡན་པར་འགྱུར། །མཆོད་རྟེན་བསྐྱོར་བ་
བྱས་པས་ནི། །བྲམ་ཟེ་ཆེ་ཞིང་མཐོ་བར་སྦྱེ། །ཚུ་ལ་བྲིམས་ལྡན་ཞིང་ཐོས་དང་
ལྡན། །རིག་བྱེད་གསང་སྤྱགས་ལྡན་པར་འགྱུར། །མཆོད་རྟེན་བསྐྱོར་བ་བྱས་
པས་ནི། །བྲིམ་བདག་ཆེ་ཞིང་མཐོ་བར་སྦྱེ། །སྤྱག་ཅིང་ནོར་ཡང་མང་བ་དང་།
ནོར་དང་འབྲུ་རྣམས་ལྡན་པར་འགྱུར། །མཆོད་རྟེན་བསྐྱོར་བ་བྱས་པས་ནི། །
འཛ་སྒྲུའི་སྤིང་གི་མངའ་བདག་རྗེ། །ས་སྟེང་མཐའ་དག་དབང་བྱེད་པའི། །ཆོས་
དང་ལྡན་པའི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར། །མཆོད་རྟེན་བསྐྱོར་བ་བྱས་པས་ནི། །རིན་
ཆེན་བདུན་དང་ལྡན་པ་ཡི། །འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར། །ཆོས་
བཞིན་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་བྱེད། །མཆོད་རྟེན་བསྐྱོར་བ་བྱས་པས་ནི། །འདི་
ནས་འཕོས་ཏེ་མཐོ་རིས་འགྲོ། །སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ལ་དགའ་བ་དང་། །རྣལ་
འབྱོར་ལྡན་ཞིང་རྩ་འབྲུལ་ཆེ། །མཆོད་རྟེན་བསྐྱོར་བ་བྱས་པས་ནི། །ལྟ་ལྟལ་
དག་ནས་འཕོས་ནས་ཀྱང་། །དེ་ནི་མི་ཡི་ནང་དུ་སྦྱེ། །ཚོངས་པ་མེད་པར་
མངལ་དུ་འཇུག། །མཆོད་རྟེན་བསྐྱོར་བ་བྱས་པས་ནི། །མངལ་གྱི་སྦྱོན་གྱི་འི་
མ་ཡིས། །དེ་ལ་གོས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ནི་ནོར་བུ་དག་པ་བཞིན། །མཆོད་

ཉེན་བསྐྱོར་བ་བྱས་པས་ནི། །མ་ལྟོར་བདེ་བར་གནས་པར་འགྱུར། །དེ་ནི་བདེ་
 བར་བཅའ་བ་དང་། །བདེ་བར་རུ་ཞོ་འཐུང་བར་འགྱུར། །མཆོད་ཉེན་བསྐྱོར་
 བ་བྱས་པས་ནི། །ཤས་ཀྱང་འཁོར་གཡོག་མང་པོ་ཡིས། །དེ་ལ་གསོ་ཞིང་
 གནས་པར་འགྱུར། །མ་མས་རྟག་རྟུ་རིམ་གྱོ་བྱེད། །མཆོད་ཉེན་བསྐྱོར་བ་
 བྱས་པས་ནི། །ཉེ་དུ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་སྤྱུག་དེ་བཞིན་པ་མ་ལྟོག་པར་བྱམས། །
 སྤྱེས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་འཕེལ་བར་འགྱུར། །མཆོད་ཉེན་བསྐྱོར་བ་བྱས་པས་
 ནི། །འཕ་བ་དང་ནི་སྤྱིན་རྣམས་ཀྱིས། །དེ་ལ་གཞོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ལོངས་
 སྤྱོད་དག་ལ་སྤྱོན་མེད་སྤྱོད། །མཆོད་ཉེན་བསྐྱོར་བ་བྱས་པས་ནི། །བསྐྱེད་པ་
 བརྒྱར་ཡང་དེ་དག་རྣམས། །ཞར་བ་བྱུམ་པོར་ཡོང་མི་འགྱུར། །ལུས་ཀྱང་
 རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར། །མཆོད་ཉེན་བསྐྱོར་བ་བྱས་པས་ནི། །མིག་ཀྱང་
 རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར། །དཀྱུས་རིང་མཐོན་མཐིང་སྤྱུག་པ་དང་། །ལྟ་ཡི་
 མིག་ཀྱང་དེ་ཡིས་ཐོབ། །མཆོད་ཉེན་བསྐྱོར་བ་བྱས་པས་ནི། །ལུས་བདེ་
 སེམས་ཀྱང་བརྟན་པ་དང་། །དེ་བཞིན་བཙོན་འགྱུས་བརྟན་པ་དང་། །དཔུང་
 མགོ་ལྷུ་མ་ཞིང་བརྟན་པར་འགྱུར། །མཆོད་ཉེན་བསྐྱོར་བ་བྱས་པས་ནི། །
 ཉོ་བས་དང་བྱད་གཟུགས་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས། །ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་མཆོན་
 རྣམས་ཀྱིས། །ལེགས་པར་བརྒྱན་ཅིང་ལྟན་པར་འགྱུར། །མཆོད་ཉེན་བསྐྱོར་
 བ་བྱས་པས་ནི། །སྤུམ་རུ་ཅ་གསུམ་དབང་སྤྱུག་རྩེ། །རྩུ་འཕྱུལ་ཆེན་པོ་བརྒྱ་

བྱེན་དུ། །ལྷ་ཡི་དབང་པོ་ཆེན་པོར་འགྱུར། །མཆོད་རྟེན་བསྐྱོར་བ་བྱས་པས་
ནི། །འཐབ་བྲལ་ལྷ་ཡི་རྒྱལ་པོ་དང་། །དེ་བཞིན་ཡོངས་སུ་དགའ་ལྡན་དང་། །
འཕྱལ་དགའ་གཞན་འཕྱལ་དབང་བྱེད་འགྱུར། །མཆོད་རྟེན་བསྐྱོར་བ་བྱས་
པས་ནི། །ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་ཆངས་པ་ཡི། །དབང་ཕྱག་ཉིད་དུ་དེ་འགྱུར་
ཞིང་། །ལྷ་རྣམས་བྱེ་བ་སྙེད་ཀྱིས་མཆོད། །མཆོད་རྟེན་བསྐྱོར་བ་བྱས་པས་ནི།
བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་སྙོང་དག་དང་། །ཐག་ཐིག་ཕྱག་བརྒྱ་དག་ཏུ་ཡང་། །ཤེས་རབ་
ལྡན་པས་རྟག་ཏུ་མཆོད། །མཆོད་རྟེན་བསྐྱོར་བ་བྱས་པས་ནི། །བསྐྱལ་བ་བྱེ་
བ་སྙོང་དག་ཏུ། །ལུས་གཙང་གོས་ཀྱང་གཙང་བ་དང་། །དཀར་པོའི་ཆས་དང་
ལྡན་པར་འགྱུར། །མཆོད་རྟེན་བསྐྱོར་བ་བྱས་པས་ནི། །སྟོབས་དང་བཙུན་
འགྱུས་སུན་སུམ་ཆོགས། །དེ་ནི་ལེ་ལོ་མེད་པ་དང་། །ཤིན་ཏུ་བསྐྱབ་པ་ཐོབ་
པར་འགྱུར། །མཆོད་རྟེན་བསྐྱོར་བ་བྱས་པས་ནི། །བཙུན་འགྱུས་བརྟན་ཅིང་
མཐུ་ཡང་བརྟན། །རྩ་ལ་བརྟན་ཅིས་ཀྱང་མི་ཚུགས་ཤིང་། །དོན་རྣམས་སྦྱར་དུ་
འགྱུབ་པར་བྱེད། །མཆོད་རྟེན་བསྐྱོར་བ་བྱས་པས་ནི། །གདངས་སྐད་གསང་
ཡང་མཐོ་བ་དང་། །ཡིད་དུ་འོང་བའི་ངར་ཅན། །གཞོད་པ་མེད་ཅིང་ནད་མེད་
འགྱུར། །མཆོད་རྟེན་བསྐྱོར་བ་བྱས་པས་ནི། །ང་ཉིད་ཀྱིས་ནི་བསྟན་པ་ཡི། །
གནས་དེར་སྦྱར་དུ་དེ་འགྲོ་ཞིང་། །ཤས་ཆར་སྐྱེ་བ་འཐོབ་པར་འགྱུར། །
མཆོད་རྟེན་བསྐྱོར་བ་བྱས་པས་ནི། །བྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བཞི། །སེམས་བྱེ་

ཆད་མེད་བཞི་པོ་དང་། ༼རྩེ་འབྲུལ་རྒྱུ་པའི་དབང་ཡང་ཐོབ། ༼མཆོད་རྟེན་
 བསྐྱོར་བ་བྱས་པས་ནི། ༼འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་དང་། ༼དབང་པོ་
 རྣམས་དང་སྟོབས་རྣམས་དང་། ༼བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་འབྲས་བྱ་ཐོབ། ༼མཆོད་
 རྟེན་བསྐྱོར་བ་བྱས་པས་ནི། ༼མངོན་ཤེས་བྱུག་ལྡན་ཟག་པ་མེད། ༼ཉོན་མོངས་
 ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་ཡིན། ༼དབྱ་བཅོམ་རྩེ་འབྲུལ་ཆེན་པོར་འགྱུར། ༼མཆོད་
 རྟེན་བསྐྱོར་བ་བྱས་པས་ནི། ༼འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་སྤངས་པ་དང་། ༼འཁོར་བ་
 རྣམས་ནི་སྤངས་པ་ཡི། ༼རང་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་འཕྲོག་པར་འགྱུར། ༼མཆོད་རྟེན་
 བསྐྱོར་བ་བྱས་པས་ནི། ༼འཇིག་རྟེན་དག་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས། ༼མཆོན་
 རྣམས་ཀྱིས་ནི་བརྒྱན་པ་དང་། ༼གསེར་གྱི་སྐུ་མདོག་འཕྲོག་པར་འགྱུར། ༼
 ལུས་ཀྱི་ལས་ཀྱང་བསྐྱོར་བ་ཡིན། ༼དག་གི་ལས་ཀྱང་བསྐྱོར་བ་ཡིན། ༼ཡིད་
 ཀྱི་ལས་ཀྱང་བསྐྱོར་བ་ཡིན། ༼སྟོན་ལམ་བཟབ་པ་བསྐྱོར་བ་ཡིན། ༼འདིར་ནི་
 བསྐྱོར་བ་བྱས་པ་ཡིས། ༼བཁྲོད་དཀའ་བདེ་དགྱུར་དོན་རྣམས་འགྲུབ། ༼འཇིག་
 རྟེན་མགོན་པོའི་མཆོད་རྟེན་ལ། ༼བསྐྱོར་བ་བྱས་པའི་ཡོན་ཏན་གང་། ༼དེ་ནི་
 ཆོག་ཙམ་ཉེ་ཆེ་ཡིས། ༼ལེགས་པར་བསྟན་པ་མི་རུས་སོ། ༼སེམས་ཅན་
 རྣམས་ལ་སྤྲོད་བཅེད་ཕྱིར། ༼ཤུ་རིའི་བྱ་ཡིས་ཁྱས་ནས་ཀྱང་། ༼མཆོད་རྟེན་
 བྱུག་བྱས་ཡོན་ཏན་གང་། ༼འཇིག་རྟེན་མགོན་པོས་བསྟན་པ་ཡིན། ༼ཏྲ་བརྒྱ་
 དང་ནི་གསེར་སྤང་བརྒྱ། ༼དེ་མོའི་ཤིང་ཏྲ་བརྒྱ་དག་དང་། ༼ཁྲོད་མ་བརྒྱ་ཡི་

ཤིང་རྟ་རྣམས། །རིན་ཆེན་སྣ་ཚོགས་བཀའ་བ་ཡང་། །བསྐྱོར་བའི་གོམ་པ་
གཅིག་པོར་བའི། །བཙུ་བྱག་ཆར་ཡང་མི་པོད་དོ། །གངས་ཀྱི་སྤང་ཆེན་བརྒྱ་
རྟེན་དག། །ལུས་ཆེན་ནམ་ཚོད་ཡངས་པ་དང་། །སྣ་ཡང་གཞོལ་མདའ་འབྲ་
བའི་སྤང་། །གསེར་དང་ནོར་བུས་བརྒྱན་པ་ཡང་། །བསྐྱོར་བའི་གོམ་པ་
གཅིག་པོར་བའི། །བཙུ་བྱག་ཆར་ཡང་མི་པོད་དོ། །མཁས་པ་གང་ཞིག་
སངས་རྒྱས་མཆོད་རྟེན་ལ། །དགའ་བའི་སེམས་ཀྱིས་གོམ་པ་གཅིག་པོར་བ།
འཛུལ་ཆུ་སྤང་གསེར་སྤང་འབུམ་གངས་སྟེད། །དེ་ནི་དེ་དང་མཚུངས་པ་
ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་།

གཙུག་རྟོར་བྱི་མེད་ལས། །རིང་བསྐལ་གྱི་སྙིང་པོ་འཕ། །དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་རིང་བསྐལ་གྱི་སྙིང་པོ་ཅན་གྱི་མཆོད་རྟེན་ལ་བསྐྱོར་བ་བྱའོ། །
ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་འདི་གཉིས་ཀྱང་དུས་གཅིག་ཏུ་བྲན་པར་
བྱའོ། །དེས་ནི་གཞུང་གི་བྱེ་བ་ཁག་ཁྱིམ་ལ་འབུམ་གྱི་བྱེ་མ་སྟེད་གྱི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །བསོད་ནམས་
ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་རོ། །མཆོམས་མེད་པ་ལྟའི་ལས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་པ་རྣམས་
ཀྱང་ཡོངས་སུ་བྱང་བར་འགྱུར་རོ། །སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་དང་། དུད་འགྲོའི་
སྐྱེ་གནས་དང་། གཤེན་རྗེའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ངན་སོང་རྣམས་ལས་ཡོངས་སུ་
ཐར་པར་འགྱུར་རོ། །ཆེ་རིང་པོར་འགྱུར་རོ། །སྤྱལ་གྱི་པགས་པ་བརྗེས་པ་

བཞིན་དུ་ལུས་པོར་ནས་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བདེ་
 བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་
 གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་མཆོད་རྟེན་དེ་ལ་བསྐྱོར་བ་བྱས་སམ། ཕྱག་བྱས་སམ།
 མཆོད་པ་ལུལ་ཡང་རུང་སྟེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
 གྱིས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་འགྱུར་རོ། །སྟོན་གྱི་
 ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པ་ཡང་བྱང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། གང་ལ་ལ་
 ཞིག་གིས་མཆོད་རྟེན་འདི་ལ་བསྐྱོར་བ་བྱས་སམ། ཕྱག་བྱས་སམ། ཐལ་མོ་
 སྒྱར་རམ། མེ་རྟོག་ལུལ་ལམ། ཕྱག་པ་དང་བདུག་པས་ལུལ་ལམ། རིལ་བྱ་
 དང་བ་དན་དང་གདུགས་འགའ་ཞིག་ལུལ་ན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲུ་
 ཁྲི་དགྲུ་སྟོང་གི་མཆོད་རྟེན་ལ་ལུལ་པའི་བསོད་ནམས་དང་མཉམ་པ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་དང་། གསང་བ་རིང་བསྐལ་གྱི་བྲ་མ་རྟོག་ལས་སེམས་ཅན་གང་དག་
 མཆོད་རྟེན་དེ་ལ་བསྐྱོར་བ་གཅིག་གམ། ཕྱག་འཆལ་བ་གཅིག་གིས་མནར་
 མེད་པ་ལ་ཕྱག་པའི་བར་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལས་ཡོངས་སུ་ཐར་པར་
 འགྱུར་རོ། །སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་
 ལྟོག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་མང་ངོ་། །

མདོར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུངས་འབྱུང་རིང་བསྐལ་དང་། ཆོས་སྐྱའི་
 རིང་བསྐལ་གཟུངས་ཆེན་སྡེ་ལྔར་གྲགས་པ་སོགས་རྟེན་དུ་སོང་བའི་སྒྲུལ།

དེ་ལྟ་བུའི་རིང་བསྐལ་གྱི་སྙིང་པོ་ཅན་གྱི་མཆོད་རྟེན་ལ་བསྐྱོར་བ་བྱས་ན་
སྒར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་པན་ཡོན་རྣམས་འཛོལ་བར་འགྱུར་རྟེ། རི་སྐད་དུ། རིང་
བསྐལ་གྱི་སྙིང་པོ་ཅན་གྱི་མཆོད་རྟེན་ལ་བསྐྱོར་བ་བྱའོ། །གཞུང་གི་སྤྱད་བྱེ་བ་
ཐུག་ཐུག་འབྲུམ་གྱི་བྱེ་མ་སྟེད་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་དག་བའི་
ཙུ་བ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །མཆོམས་མེད་པ་ལྟའི་ལས་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཡང་བྱང་
བར་འགྱུར་རོ། །ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །སྐྱེ་བ་བྱི་མ་མངལ་གྱི་བྱི་
མས་མི་གོས་པར་འགྱུར་རོ། །གང་དང་གང་དུ་སྐྱེ་བ་དེ་དང་དེར་བསྐྱེ་ལས་
བརྩམས་ཏེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །སྐྱེ་བ་བྲན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་
རོ། །དེ་དག་ནི་བསྐྱོར་བའི་པན་ཡོན་གཙོ་བོར་བཤད་པ་ཡིན་ལ། སངས་
རྒྱུས་གྱི་སྐྱེ་དངོས་སམ། སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་གྱི་རྟེན་ལ་ཐུག་འཆལ་བ་དང་། བསྐྱེད་
པ་དང་། མཆོད་པ་འབྲུལ་བ་དང་། གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་། སྐྱབས་སུ་
འགོ་བ་སོགས་གྱི་པན་ཡོན་མང་དུ་བཤད་པ་རྣམས་ནི་འདིར་མང་དུ་དོགས་
ནས་མི་འཆད་དེ། གཞན་དུ་ཡང་ཅུང་ཟད་གྱིས་ཟིན་ཅིང་མཆོན་ཅམ་ནི། རྒྱལ་
བའི་སྒོ་གྲོས་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་ལས། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་འདོད་
པས་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མཆོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་།

སའི་སྙིང་པོའི་མདོ་ལས། འཇིག་རྟེན་དག་ན་བདེ་ཞིང་སྐྱིད་པ། །ཐམས་
ཅད་དགོན་མཆོག་མཆོད་ལས་བྱུང་བས། །ཞེས་སོགས་དང་། གཞན་ཡང་།

སངས་རྒྱལ་ཡོན་ཏན་བསམ་མི་བྱུང་། ཞེས་པ་ནས། བསམ་མི་བྱུང་ལ་དད་
བྱས་ན། རྣམ་པར་སྟོན་པའང་བསམ་མི་བྱུང་། ཞེས་པའི་རྟེན་པ་བྱི་མ་གཉིས་
ནི་བསམ་མི་བྱུང་ལ་མཆོད་བྱས་ན། རྣམ་པར་སྟོན་པའང་བསམ་མི་བྱུང་།
ཞེས་དང་། བསྟོད་པ་དང་གསོལ་འདེབས་སོགས་ལ་བསྒྱུར་བའི་པན་ཡོན་
འབྱུང་བར་གསུངས་སོ། བྱུང་པར་དུ་སངས་རྒྱལ་བཙུན་ལྡན་འདས་རྣམས་
ནི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་བྱིར་དེ་ལ་མཆོད་པ་སོགས་གྱི་པན་
ཡོན་ཀྱང་ལྷག་པར་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་སྟེ། སྒྲུན་རས་གཟིགས་གྱི་མདོ་ལས།
སྟོ་གྲོས་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་སུ་ཞིག་
མེ་ཏོག་དང་། སྤང་བ་དང་། སྟོས། གདུགས་དང་། རྒྱལ་མཆོན་དང་། བ་དན་
དང་། རོལ་མོའི་སྒྲ་དང་། རྒྱག་པ་རྣམས་གྱིས་བསྟོད་སྟོན་བྱེད་པ་དེའི་བསོད་
ནམས་གྱི་ཕུང་པོའི་མཐའ་ཏྟགས་པར་མི་རུས་ཏེ་དེའི་མཐའ་ནི་ཐེག་པ་
གསུམ་པོ་གང་ཡང་རུང་བས་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་མཐར་ཐུག་པ་མ་
གཏོགས་པར་བསོད་ནམས་གྱི་ཕུང་པོའི་བྱི་མའི་མཐར་ཡང་བད་པར་མི་
རུས་སོ། །དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། སྟོ་གྲོས་རྣམ་པར་དག་པ་རྩི་ལྟར་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་ཆད་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཡོན་ཕུལ་བ་ཡང་ཆད་མེད་དོ། །མཐའ་ཡས་སོ། །
བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བོ། མཚུངས་པ་མེད་དོ། །དཔག་ཏུ་མེད་དོ། །གངས་

མེད་དོ། །དཔག་གིས་མི་ལང་ངོ། །བརྗོད་དུ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
དོ། །དེ་དག་ལ་དད་པ་གཤམ་ཆེ་སྟེ། མདོ་སྡེ་ཐར་ཆེན་ལས། ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་སྤངས་པ་དང་། །དགོ་བ་ཀུན་གྱི་ལམ་བསྐྱབས་ཏེ། །སངས་རྒྱས་རང་
བཞིན་མཐོང་བ་ལ། །རྣམ་དག་དད་པའི་དབང་གིས་སོ། །ཞེས་དང་། དགོན་
མཆོག་ཏེ་ལ་ལས། དད་པ་གཏེར་དག་ནོར་དང་རྒྱང་པའི་མཆོག་ །ལག་པ་
བཞིན་དུ་དགོ་སྤྱད་རྩ་བ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཆོས་བརྒྱུ་པའི་མདོ་ལས། དད་པ་
ཐེག་པའི་མཆོག་ཡིན་ཏེ། །དེ་ནི་འདྲན་རྣམས་ངེས་པར་འབྱུང་། །དེ་ཕྱིར་སྒོ་
གྲོས་ལྟར་པའི་མིས། །དད་པས་རྗེས་འབྲང་ཉིད་ལ་བརྟེན། །ཞེས་གསུངས་པ་
དང་། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱད་ལས་ཀྱང་། དད་པ་མེད་པའི་སྐྱེ་བོ་ལ། །དཀའ་
པོའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མི་སྐྱེ་ །སྟེ། །ས་བོན་ཆ་སྐྱོར་བཏབ་པ་ལས། །ཐུ་གུ་སྐྱེ་བ་
མེད་པ་བཞིན། །དད་པའི་རྩ་བ་རྟག་ཏུ་ཆོས། །ཆོས་དོན་གཟིགས་པས་
གསུངས་པ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་། བསྐྱོར་བའི་གྲངས་ཆད་དང་། བསྐྱོར་བ་བྱ་ཚུ་ལ་
ལོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱོར་བའི་གྲངས་ཆད་རྗོགས་མ་རྗོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་འདི་
ངེ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཞིབ་ཏུ་བྱེ་ན་མང་ཡང་མདོར་བསྡུས་ཞིག་བརྗོད་
པར་བྱ་སྟེ། སྤྱིར་བསྐྱོར་བའི་གྲངས་ཀྱི་མཐའ་ཆད་ནི་མེད་དེ། བསྐྱོར་བ་
གྲངས་མེད་པ་ཞིག་བྱས་ན་འང་ཆོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། ཕྱག་དང་མཆོད་

པ་ཅི་ཙམ་ཞིག་མང་དུ་བྱས་ཀྱང་རུང་བ་བཞིན་དང་། ལྷའི་བསྟེན་གངས་ཅི་
ཙམ་ཞིག་མང་དུ་བྱས་ཀྱང་རུང་ཞིང་པན་ཡོན་ལྷག་པར་ཆེ་བ་བཞིན་ནོ། །

འོན་ཀྱང་འདིར་བསྐྱོར་བའི་གངས་ཀྱི་ཆད་བཟུང་བ་ནི། དཔེར་ན་སྒྲུབ་
ཐབས་གཞུང་དག་ཏུ་ལྷའི་བསྟེན་པའི་གངས་ཆད་ལ་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་བཤད་
ཀྱང་འབྲུམ་དང་སྐུམ་འབྲུམ་སོགས་སྒྲུབ་སྐུངས་པ་མང་བ་ལས། འདིར་འབྲུམ་
དུ་གསུངས་པ་ལྟར་རིགས་འགྲེ་བར། བསྐྱོར་བའི་གངས་ཆད་ཀྱང་འབྲུམ་གྱི་
དབང་དུ་མཛད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དགོན་སྡེ་གང་ཡིན་ཀྱང་རང་རང་གི་རྟེན་གྱི་
གཙོ་བོ་གང་ལ་བྱེད་པ་དེའི་བཞུགས་ཁྲིའམ། བད་གདན་ནམ། སྦྱིལ་ཀྱང་ལྟ་
བུའི་མཐར་མཐོ་ཆད་གྱིས་གཞལ་བར་བྱས་ནས་མཐོ་ཆད་གང་ལོངས་ཀྱང་།
མཐར་ད་གྱིས་གཅིག་འཁོར་བའི་ཆད་དེ་སྐྱོར་ལམ་དུ་ཅི་ཙམ་ཞིག་འཁོར་
ནས་འབྲུམ་ལོངས་པ་ན་སྐྱོར་ཆད་རེ་རྩོགས་པར་འཛོག་གོ། །དེ་ནི་རྟེན་གྱི་
གཙོ་བོ་གང་ཡིན་དེ་ལ་སྐྱོར་བ་འབྲུམ་སོང་བའི་དབང་དུ་བཏང་ཡང་། དེར་མ་
ཟད། རྟེན་གྱི་གཙོ་བོ་དེ་དད་ཆད་མཉམ་པ་རྣམས་སོ་སོ་ལ་ཡང་འབྲུལ་རེ་
འགྲོ་ཞིང་། གཙོ་བོ་ལས་ཆུང་བ་རྣམས་ལ་ནི་གངས་དེ་ལས་མང་བར་འགྲོ་ལོ། །
དེ་ཡང་ཅོ་ནེའི་དགོན་འདིའི་རྟེན་གྱི་གཙོ་བོ་གསང་འདུས་ཁང་གི་དབུས་མ་
སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྐྱོར་ཆད་ད་ལྟ་ཉིས་སྟོང་ལྷག་ཙམ་ཞིག་འབྲུང་
བ་འདི་བཞིན་ཏེ་དེ་བཞིན་དུ་དགོན་སྡེ་རང་རང་གི་རྟེན་གྱི་གཙོ་བོ་གང་ཡིན་

བ་དེ་ལ་སྐྱོར་བ་འབྱུང་འགྲོ་བའི་དབང་དུ་བཏང་ནས། བསྐྱོར་ལམ་གང་ཡིན་
པ་དེར་འཇལ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

བསྐྱོར་བའི་གངས་ཚད་མང་ཉུང་ནི་རྟེན་འགངས་ཆེ་མི་ཆེ་དང་གྲགས་
མང་ཉུང་གི་དབང་མིན་གྱི། རྟེན་གྱི་གཙུག་པོ་དེ་ཆེན་བསྐྱོར་གངས་མང་ཞིང་
ཆུང་ན་ནི་གངས་ཉུང་བར་འགྱུར་ལ། འོན་ཀྱང་བསྐྱོར་ལམ་ཐག་རིང་མི་རིང་
གི་བྱད་པར་ལས་ཀྱང་མང་ཉུང་འབྱུང་སྟེང་དོ། །དེས་ན་དགོན་གང་ཡིན་ཀྱང་
དེ་ཉིད་ཡོངས་རྫོགས་ལ་བསྐྱོར་ཚད་རེ་འགྲུབ་པར་བྱེད་ན་ནི་དགོན་དེའི་
མཐར་བསྐྱོར་བ་འབྱུང་འགྲོ་དགོས་སོ། །བསྐྱོར་བའི་གངས་ཚད་བཤད་པ་
ལྟར་བྱེད་རྒྱ་བྱུང་ན་རབ་ཡིན་ཅོད། དེ་མིན་གངས་ཚད་ཅམ་རྫོགས་པ་ལ་མ་
བསྟོས་ཏེ། ནམ་བསྐྱོར་བ་དང་གྲགས་ཅི་ཅམ་བྱས་ཀྱང་ཆོག་ཅིང་པན་ཡོན་
འབྱུང་བ་ནི་གོང་དུ་བྲངས་པའི་ལུང་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །འོ་ན། བསྐྱོར་བ་
འདི་མཆོད་པ་ཡིན་ནམ་མིན་སྟམ་ན། མཆོད་པ་ཡིན་ཏེ་ལུས་ཀྱི་བཀྱར་བསྟེན་
མཆོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་ལས། ཕྱག་འཆལ་བ་
དང་སྐྱོར་བ་བྱེད་པ་སོགས་ནི་བཀྱར་སྟེས་མཆོད་པ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། མདོ་སྡེ་གསུང་གི་གསུང་རབ་དུ་མ་ལས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ལན་གསུམ་
སྐྱོར་བ་བྱས་ནས་ཞེས་སོགས་ལྟ་བུ་བསྐྱོར་བའི་གངས་ཅམ་གསུངས་ཡང་།
གངས་ཀྱི་ཚད་འདི་ཅམ་མོ་ཞེས་གསལ་བར་བཤད་པ་མ་མཐོང་ཡང་། ད་ལྟ་

བསྟོར་བའི་གྲངས་ཆ་དེ་འདི་ནི་མཁས་པ་བརྒྱུད་བའི་མན་ངག་ལས་འབྱུང་བ་
ལྟར་བཀོད་པའོ། །

གཉིས་པ་བསྟོར་བ་བྱ་ཚུལ་ནི། གསང་སྒྲགས་རྙིང་མའི་གཞུང་འགའ་
ཞིག་ནས་དུ་མ་ཞིག་བཤད་ཀྱང་འདིར་མི་འཆད་ལ། གསང་མའི་གཞུང་ནས་
གསལ་བར་བཤད་པ་མ་མཐོང་ཡང་། ཕྱག་འཆལ་བའི་ཆེ་རང་ལུས་མང་
པོར་སྒྲུལ་ནས་ཕྱག་འཆལ་བ་དང་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱག་འཆལ་
བར་མོས་པ་དང་། སྒྲགས་བཟླ་བའི་ཆེ་དང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཟླ་བར་
བསམ་ན་འགྱུར་ཆེ་བར་བཤད་པ་ལྟར། བསྟོར་བ་བྱ་བའི་ཆེ་ལུས་མང་པོར་
མོས་པའམ། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྟན་ཅིག་བསྟོར་བ་བྱེད་
པར་མོས་ན་པན་ཡོན་དང་འགྱུར་ཆེ་བར་གསལ་ལོ། །བསྟོར་བའི་དུས་སྟུལ་
ཏོན་བྱས་གང་ཀྱང་རུང་ཡང་ལྷག་ཏུ་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་བ་ལ་ཡིག་བརྒྱ། ལྷུང་
བཤགས། མི་འབྲུགས་པའི་གཟུངས་སོགས་དང་། མ་ཁི་བཟླ་བ་སོགས་ཅི་
རིགས་བྱའོ། །གཞན་བསྟོར་བའི་འགྱུར་སྒྲགས་བཟླ་བར་གསུངས་ཏེ་ཏིན་ལ་
བསྟོར་བ་བྱེད་པའི་ཆེ། ན་མོ་དཔལ་དེའི་ཀྲ་ལ་སྐར་རྒྱ་ཏུ་ལྷ་ཡ། ན་མཆོ་དཀྲ་
སྟུ་པ་དཀྲ་སྐར་པ་བེ་བེ་ལོ་རྩ་ནི་སྒྲུ། ཞེས་བཟླ་ཞིང་བསྟོར་བས་སྒྲིག་པ་
འདག་པར་གསུངས་སོ། །ཏིན་ལ་ཕྱག་བྱ་བའི་སྒྲགས་ནི། ཡོ་ན་མོ་མཆོ་བྱེ་
ཡེ། ན་མཆོ་བྱེ་རི་ཡེ། ན་མཆོ་ཏུ་མ་བྱེ་ཡེ་སྒྲུ། ཞེས་བརྗོད་ནས་ཕྱག་བཙལ་

ན་ཕན་ཡོན་དང་འགྱུར་ལྷག་པར་ཆེ་བར་བཤད་དོ། །གསུང་རབ་དག་ལས་
མཆོད་རྟེན་ལ་བསྐྱོར་བ་བྱ་ཞེས་མང་དུ་འབྱུང་བ་ནི། སྐྱོད་གས་པའི་དབང་དུ་
བྱས་ན་ད་ལྟ་མཆོད་རྟེན་དུ་གྲགས་པ་རྣམས་ལ་བསྐྱོར་བ་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་
ཀྱང་། སྐྱེ་ཡངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་མཆོད་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་བའི་སྐྱེ་གསུང་
ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་རྣམས་ལ་མཆོད་རྟེན་ཞེས་སྐྱབས་སྐྱུས་ནས་བརྗོད་པ་ལ་བྱ་སྟེ།
དེ་ལྟ་ན་མཆོད་རྟེན་དངོས་ཀྱིས་མཆོད་ནས་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་ཐམས་
ཅད་ལ་མཆོད་རྟེན་ཞེས་བྱར་རུང་བར་སེམས་སོ། །

བསམ་པ་རིམ་ལྔ་བྱས་བསྐྱོར་བ་ནི། སྐྱེར་སྐྱོ་གསུམ་ཀྱི་སྐྱེབ་པ་སྐྱོང་བའི་
ཆེད་དང་། བྱད་པར་དུ་ངན་སོང་ལས་ཐར་འདོད་དང་། འཁོར་བ་སྐྱེ་ལས་ཐར་
འདོད་དང་། སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་བསྐྱོར་བ་བྱ་སྟེ། སྤྲུམ་
ལས་སྐྱེ་མ་ཕན་ཡོན་ལྷག་པར་ཆེ་བའི་སྐྱེར་དོ། །གལ་ཏེ་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་
རྟེན་གཅིག་ཅུ་ལ་བསྐྱོར་བ་བྱེད་ནའང་དེ་ལ་སྐྱབས་གནས་ཐམས་ཅད་
འདུས་པ་དང་། དེ་ན་རྟེན་ཐམས་ཅད་བཞུགས་པའམ། ཀྱན་གྱིས་བསྐྱོར་བར་
བསམས་ཏེ་བསྐྱོར་བ་བྱས་ན་ནི་ཕན་ཡོན་ལྷག་པར་ཆེ་དོ། །བསམ་པ་འཛིན་
ཚུལ་གྱི་དབང་གིས་ཕན་ཡོན་ཆེ་ཆུང་འོང་བས་དད་སོགས་ཀྱི་བསམ་པ་རྒྱ་
ཆེ་དགོས་ལ། འོན་ཀྱང་བསམ་པ་ལེགས་པོ་འཛིན་མི་ཤེས་པར་ཅིད་མིའི་
ཚུལ་གྱིས་བསྐྱོར་བ་བྱས་ནའང་ཕན་ཡོན་འབྱུང་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱོབས་

སྐྱེད་པའི་ཆོ་འགྲུལ་གྱི་མདོ་ལས། གང་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མཆོད་
 པའི་ཕྱིར་བཞད་གད་དམ། ཀྱུ་རེའམ། གྱིས་པའི་ཀྲུལ་ཀའམ། ཅེད་མོར་བྱེད་
 པའམ། འཇིམ་པ་ལས་མཆོད་ཉེན་བྱེད་ན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱལ་
 མཐར་བྱས་ནས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་
 པར་འཆང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། དམ་ཆོས་པད་དཀར་ལས། གྱིས་
 པས་ཅེར་མོར་དེ་དག་དེ་དག་ཏུ། །གང་གི་རྒྱལ་བ་དེ་ཕྱིར་མཆོད་ཉེན་དག །
 བྱེད་མ་ལས་ནི་ཕྱང་པོ་བྱས་པ་ཡང་། །དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་འཕྲོག་
 པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཚུལ་དེ་ཕྱག་མཆོད་བསྐྱོར་བ་སོགས་
 ལའང་མཆུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོན་སྟོན་ཆགས་སྤྱར་བ་གཅིག་ཆུ་རྒྱབས་
 ཀྱིས་འབྲེལ་ནས་རིང་བསྐལ་སྟོང་པོ་ཅན་གྱི་མཆོད་ཉེན་ལ་སྟེས་དབང་གིས་
 བསྐྱོར་བ་གཅིག་བྱས་པའི་དགོ་བས། ཕྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་དུ་སྐྱེས་
 ནས་དག་བཅོམ་ཐོབ་པར་བཤད་པས་ཀྱང་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཟང་བཟང་སྟོན་པ་སྒྲ་ན་མེད་པ་དེས། །ལེགས་ལེགས་ཆོས་ཚུལ་
 བསྟན་པ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་། །མང་མང་མཆོག་དམན་བར་མའི་འགོ་ཀྱན་ལ། །
 དེས་དེས་པན་པ་ཕྱག་མཆོད་སྐྱོར་བར་གྲགས། །སྤྱོད་གསུང་ཕྱགས་ཉེན་བསྐྱོར་
 པའི་བྱིན་རྒྱབས་ཉིས། །ཐོག་མེད་ནས་བསགས་སྟོན་གསུམ་སྤྱིབ་པའི་ཐུན། །
 ལེགས་པར་བསལ་ནས་མངོན་མཐོངས་ལེགས་ལམ། །མངོན་སུམ་མཐོང་

བར་འགྱུར་བས་སྐལ་བ་བཟང་། །ཚུལ་འདིར་སྒོ་གསུམ་འབད་པའི་ཚུ་འཛིན་
ལས། །དགོ་ལེགས་ཆར་རྒྱན་གང་ཞིག་བསྐྱུན་པ་དེ། །དུས་གསུམ་དགོ་བའི་
ལྷང་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། །ཀུན་མཁྱེན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་འཇུག་ཕྱིར་བསྟོ། །

ཞེས་བསྐྱོར་བའི་པན་ཡོན་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྙིང་པོ་དད་པའི་
གཟུགས་བརྟན་འཆར་བའི་མེ་ལོང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་། །ལྷ་ཀྱའི་དགོ་སྟོང་
གྲགས་པ་བཤད་སྐབ་ཅེས་བྱ་བས་གཞན་རེ་གཉིས་ལ་པན་ཐོགས་སྟིང་སྙམ་
སྟེ་ཅོ་མེའི་དགོན་ཉིད་དུ་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་དགོ་སྟོང་ངག་དབང་བཟུ་ཤེས་
ཏེ་དད་ལྷན་སྒོམ་པ་བྱམས་ཀྱིས་དད་པས་པར་དུ་བརྒྱུས་སོ། །

༡༡། །དམིགས་བརྩེ་མའི་ཆིག་འགྲེལ་མེ་ཏྲིག་ཕྱེང་མཛེས་ ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

དམིགས་བརྩེ་མའི་ཆིག་འགྲེལ་མེ་ཏྲིག་ཕྱེང་མཛེས།

༡༡། །ན་མོ་གུ་རུ་མཆུ་གྲོལ་ཡ། །འགྲོ་ཀུན་སྤྱོད་མ་ལྟ་བུར་མཐུན་ནས་
བདེན་པར་ཞེན་པའི་དམིགས་པ་མེད་པའི་བརྩེ་བའི་འབྲུང་གནས་གཏེར་
ཆེན་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕུག། །མཐའ་དག་ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་སྒྲིངས་
པའི་དྲི་མ་མེད་པར་རི་བཞིན་མཐུན་པའི་དབང་པོར་གྱུར་པ་འཇམ་པའི་
དབྲངས་དང་དབྱེར་མེད་ཅིང་། །མ་ལུས་ཆོས་ཀུན་གཟིགས་ལ་འགྲན་པའི་
ལྷས་དབེན་གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་མཁས་པའི་གཙུག་རྒྱན་མདོ་སྤྲེད་ཅོང་ཁ་
ལས་འབྲུངས་པ། །ལྷ་མེད་སྤྱོད་མ་སྟོབ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་ཞེས་མཆོན་
གསོལ་གང་དེའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་སོ་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་
དངོས་གྲུབ་སྟོལ། །

དེ་ལ་འདིར་རྩེ་བཙུན་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་གཙུག་པོ་
དང་སྟོང་པོར་གྱུར་པ་དམིགས་བརྩེ་མ་ཞེས་གྲགས་པའི་ཆིག་དོན་འཆད་པ་
ལ་གཉིས། སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་དང་། སྐབས་ཀྱི་དོན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། རྩེ་སྤྱོད་མ་ཉིད་ངེས་དོན་དུ་རྩེ་བཙུན་འཇམ་དབྲངས་དང་དོ་
བོ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པ་ནི་གཞིར་བཅས་

ལ། དེར་མ་ཟད་ལྷོ་བྲག་གྲུབ་ཆེན་གྱི་ཉམས་སྒྲུབ་ལུང་བསྟན་དུ་བྱམས་པའི་
སྤྱལ་པར་བསྟན་ཅིང་། རྒྱལ་བ་དབེན་ས་པས་སྟོན་པའི་སྤྱལ་པར་བཤད་པས་
མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་དཀའོ། །སྤྱི་ཆེ་འདི་ལའང་ཐ་མལ་པའི་དགེ་སློང་རྣམ་
དག་གི་ཚུལ་བཟུང་ནས་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་འཆད་ཅོད་ཅོམ་གསུམ་
གྱི་མཛད་པས་ནི། འཕགས་ཡུལ་གྱི་མགོན་པོ་སྤྱ་སྤྱབ་དང་། དཔལ་ལྷན་ལྷ་
བ་ལྷ་བྱ་མ་གཏོགས། དེ་ལས་གཞན་པའི་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བེལ་
གྱིས་མནན་པར་གྱུར་ན། བོད་གྱི་མཁས་གྲུབ་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་པ་སོགས་
རྣམ་ཐར་ལས་ཤེས་དགོས་སོ། །

དེ་ཡང་རང་བཞིན་དང་པོར་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི། སྟོན་ངག་པས་སྤུལ་
བྱུང་རབ་ཉྱལ་གི་རྒྱན་དུ་བྱས་པ་ལྷ་བྱ་ལུང་ཆེན་པོས་བརྗོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།
གསོལ་འདེབས་འདི་ནི། རྗེའི་གསུང་འབྲུམ་ཐོར་བྱ་ལས། རི་མེད་མཁྱེན་པའི་
དབང་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས། །ཆད་མེད་བཅེ་བའི་གཏེར་ཆེན་སྤྱན་རས་
གཟིགས། །གངས་ཅན་མཁས་པའི་གཙུག་རྒྱན་རེད་མདའ་བ། །གཞོན་ཅུ་སྟོ་
གྲོས་ཞབས་གྱི་པ་སྟོར་འདུད། །ཐར་འདོད་བྱུང་བ་བདག་ཀྱང་བསྐྱུང་དུ་
གསོལ། །ཞེས་འབྲུང་ལ། དེ་ཉིད་རྗེས་རང་གི་སྒྲ་མ་རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ་
ལ་སྤུལ་པས། ཁོང་གིས་བསྟོད་པ་འདི་ང་ལ་མི་འོས། ཁྱོད་ཉིད་ལ་འོས་སོ་
ཞེས་གསུངས་ནས་རྗེ་སྒྲ་མ་ལ་སྐྱར་སྤུལ་པས། དེའི་ཆེ་ཆད་མེད་ཞེས་པ་ནི་

དམིགས་མེད་དང་། རེད་མདའ་བའི་དོད་རྗེ་ཉིད་ལ་བསྐྱར་བ་ཡིན་ཞེས་གསུང་
རྒྱུ་དུ་གྲགས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཆོག་དོན་དང་། དེ་ལ་མཐའ་ཅུང་བད་དབྱད་པའོ།།
དང་པོ་ནི། སྙིང་རྗེ་ལ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ། ཆོས་ལ་དམིགས་
པའི་སྙིང་རྗེ། དམིགས་མེད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་དང་པོ་ནི། དམིགས་
ཡུལ་སེམས་ཅན་མི་རྟག་པ་དང་བདེན་མེད་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་
སྤྱག་བསྐྱེལ་ལས་སྦྱོབ་འདོད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་དང་།

གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཅན་མི་རྟག་པ་དང་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་རྣམ་ཡོད་
ཀྱིས་སྙིང་པ་ལྟ་བུས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་ནས་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལས་སྦྱོབ་འདོད་ཀྱི་
སྙིང་རྗེ་དང་།

གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་བདེན་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྟོན་ནས་
སྤྱག་བསྐྱེལ་ལས་སྦྱོབ་འདོད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་སྟེ། །དེ་གསུམ་ལས་བྱི་མ་མཆོག་སྟེ་
དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དམིགས་ཡུལ་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་རང་
བཞིན་གྱིས་སྙིང་པར་ངེས་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས། དེ་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་
པའི་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་སྤྱག་བསྐྱེལ་མཐའ་དག་ལས་བསྐྱེལ་བར་བྱའོ་
སྟེ། སྙིང་པའི་ཚུལ་གྱིས་བདེན་འདོན་གྱི་དམིགས་པའི་གཏད་སོ་མེད་པའི་བཅེ་
བ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་འབྲུང་གནས་ཡིན་པས་ན་གཏེར་ཆེན་པོ་སྟེ། ཡོན་ཏན་

དེ་དག་དང་ལྡན་པ་སྦྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་དང་མཚུངས་ཤིང་། དེར་
མ་བཟད། རི་ལྷོ་རི་སྟེང་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་མངོན་སུམ་དུ་
གཟིགས་པ་ལ་འབྲེལ་བའི་དྲི་མ་སྤྲོ་མོ་ཅམ་ཡང་མེད་པར་རི་བཞིན་གསལ་
བར་མཐུན་པའི་དབང་པོ་གཙོ་བོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་དབྱེར་མེད་ལ།
མདོ་རྒྱུད་གི་གཞུང་དོན་མཐའ་དག་དང་བྲུད་པར་གངས་ཅན་འདིར་སྟོན་
བྱོན་པའི་མཁས་གྲུབ་སུས་ཀྱང་ཉོགས་པར་མ་རུས་པའི་བབ་དོན་རི་བཞིན་
དུ་གཟིགས་པས། འཇམ་གླིང་གི་མཁས་དབང་དུ་མ་དང་བྲུད་པར་བོད་ཡུལ་
གངས་ཅན་ཁྲིད་གི་མཁས་པ་མ་ལུས་པའི་སྤྱི་བོས་བདུད་པར་བྱེད་པས་ན།
དེའི་གཙུག་རྒྱུན་ནོར་བུ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་ཤར་ཅོང་ཁ་པ་སྟོ་ཅོང་ཁའི་ཡུལ་
དུ་འབྱུངས་པའི་ཡུལ་མིང་སྟེ། དེ་ཡང་རི་ཅོང་ཅོང་ཡོད་པ་དང་། ཅོང་འདེབས་
པའི་ཡུལ་དུ་འབྱུངས་པའི་བཤའ་པ་གཉིས་སོ། །

ཆོས་རྗེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་གི་བྱང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཆེ་མཆན་སྟོ་
བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་ཞེས་གསོལ་བ་གང་དེའི་ཡོན་ཏན་བྲུད་པར་ཅན་
རྣམས་བྲན་པའི་སྟོ་ནས་སྤྱིའི་དམའ་ཤོས་ཞབས་གི་བརྩོ་ལ་གྲུས་པས་
གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །ཞེས་པ་ནི་དངོས་གི་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། འོ་ན། རེད་མདའ་བར་ཕུལ་བའི་ཆེ་ཆད་
མེད་བརྟེན་པའི་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འདིར་དམིགས་མེད་ཞེས་འབྱུང་བའི་

ཁྱད་པར་ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་ དེའི་ཆད་མེད་ཞེས་སྟོས་པ་ནི། ཆད་མེད་
བཞིའི་ནང་ཆན་གྱི་སྟོང་རྩེ་ཆད་མེད་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་དམིགས་མེད་གྱི་སྟོང་
རྩེ་ཡིན་ཞེས་གསུང་། གཞན་དག་ན་རེ་དེ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་གངས་ཆད་
བཟུང་བར་མི་རྒྱས་པ་ལ་དམིགས་པས་ཆད་མེད་ཅེས་པ་སྟེ། འདིར་དམིགས་
མེད་ཞེས་པའི་དོན་ཀྱང་དེའོ་ཞེས་ཟེར་ཡང་། རང་ལྷགས་ནི་ཆོག་དོན་གྱི་
སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་ལ། དོན་ཀྱང་རྩེའི་གསུང་ཉིད་ལས་ཆད་མེད་
ཞེས་འབྲུང་བ་ནི། སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་དོན་ཡིན་པ་ལ་
ཉེའོ། །དྲི་མེད་ནི་ཉོན་མོངས་དང་ཤེས་བྱའི་སྐྱབ་པའི་དྲི་མ་མེད་པའི་དོན་དུ་
སྦྱིར་བཤད་དུ་རུང་ཡང་འདིར་འབྲུལ་བ་དང་མོངས་པའི་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་
འཆད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པར་སྒྲུང་ངོ་། །

ཡང་འདིར་རྩེ་ལ་བསྟོད་པའི་སྐབས་སུ་སྦྱར་རས་གཟིགས་དང་འཇམ་
དབྱངས་ལ་བསྟོད་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་ནི་མ་འགྲེལ་ལོ་སྟུང་ན། སྟོན་མེད་དེ། དེའི་
དོན་ནི་སྒར་བཞིན་ཡིན་པར་མ་ཟད། གསོལ་འདེབས་འདི་ནི་སྦྱར་རས་
གཟིགས་འཇམ་དབྱངས་རྩེ་སྒྲ་མ་གསུམ་གྱི་ཐུན་མོང་བའི་གསོལ་འདེབས་
སུ་བྱས་ཀྱང་དེའང་མི་འགལ་ལ། ཆོག་རྒྱུད་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པས་ཤུགས་
ལ་རྒྱས་པ་བྱུག་དོར་དང་འབྲ་བར་བསྟན་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ན། རྩེ་སྒྲ་མ་ཉིད་
རིགས་གསུམ་མགོན་པོ་དང་དབྱེར་མ་མཆིས་པའི་སྟོན་ས་བསྟོད་པ་དང་།

སྤྱན་རས་གཟིགས་ནི་སྤྱིགས་མའི་འགྲོ་བ་སྤྱི་དང་བྱུང་པར་བོད་ཁམས་ལ་
 ཆོས་སྤྱིད་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་ལྷག་པར་བཀའ་བློན་ཆེ་བ་དང་། འཇམ་པའི་
 དབྱུངས་ནི་སེམས་ཅན་སྤྱི་དང་བོད་ཁམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བཀའ་བློན་ལྷག་པར་
 ཆེ་ཞིང་། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་མཆན་བརྗོད་པན་ཡོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ནི། མདོ་
 སྡེ་བ་མ་ཉྱལ། །སྤྱོད་པོ་བཀོད་པ། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྒྱུད་མདོ་སྡེ་བ་ད་
 དཀར་སོགས་ལས་འབྱུང་ཞིང་། འཇམ་དབྱུངས་ཀྱི་མཆན་བརྗོད་ན་པན་
 ཡོན་ལྷག་པར་ཆེ་བ་ནི། མཆན་བརྗོད་དང་། དཀོན་བརྟེན་སོགས་ལས་
 བཤད་ཅིང་། དེ་ཡང་ཁོང་རྣམས་གཉིས་ཀྱི་མཆན་ནས་གྲུས་པས་བརྗོད་པའི་
 པན་ཡོན་ནི། སངས་རྒྱས་འབྱུང་གི་མཆན་བརྗོད་པ་དང་འབྲེལ་བར་བཤད་དེ།
 དགོས་པ་དེ་ལྟ་བུ་གཟིགས་ནས་འདིར་དེ་གཉིས་ཀྱི་མཆན་སྒྲོས་པར་གསལ་
 ལོ། །དེས་ན་གསོལ་འདེབས་འདི་ནི་རྗེའི་གསོལ་འདེབས་གཞན་ལས་བྱུང་
 བར་དུ་འཕགས་པས་བྱིན་རྒྱལས་འབྱུང་བའི་སྒྲོག་གཞན་དང་མི་འབྲུལ། །དེའི་
 ཕྱིར་རྗེ་ཉིད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པས་ནི་གཙོ་བོར་འདི་ལ་ཉམས་ལེན་བྱ་
 ཞིང་། བསམ་པ་འཛིན་ཤེས་ན་རིགས་གསུམ་མགོན་པོ་ལའང་གསོལ་འདེབས་
 ཀྱི་གོ་ཆེད་པ་སྤྲུང་སྒྲོས་པ་དེས་འབྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

སྤྱིས་པ། ཡེ་ཤེས་རང་གཟུགས་བརྟན་པའི་འཁོར་ལོ་ཉིད། །བྱུང་བྱུང་
 རོར་ནས་གངས་ཅན་འཛིན་མ་འདིར། །དུར་སྤྱིག་ཐོལ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་

བསྟན་གྱི། །ཤིང་རྩི་སྟོལ་འབྲེད་རྩེ་བཙུན་སྒྲ་མ་རྒྱལ། །གང་དེའི་གསོལ་
འདེབས་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་མཆོག། །ཆོག་འགྲེལ་རྒྱལ་མཆོན་ཅེ་མོར་བཏེགས་
ཟེན་གྱི། །ལེགས་བཤད་འདོད་དགུ་དོན་གཉིར་སྟོ་ལྷན་དག། །མཆོད་སྦྱིན་
ཆེད་དུ་དགའ་བས་ད་འདུས་ཤིག། །དེ་ལས་ཐོབ་པའི་རྣམ་དཀར་དག་བའི་
ཅ། །ཅུང་ཟད་མཆིས་པ་དེ་ཡང་ཆེ་རབས་ཀྱན། །རྒྱལ་བའི་ལུང་རྟོགས་
བསྟན་པ་མ་ལུས་དང་། །ཡབ་རྩེ་སྒྲ་མའི་དམ་ཆོས་འཛིན་ཕྱིར་བསྟོ། །

ཅས་དམིགས་བཅེ་མའི་ཆོག་འགྲེལ་མེ་རྟོག་འཕྲེང་མཛེས་ཞེས་བྱ་བ་
འདི་ནི། །རང་གི་སྟོབ་མ་འགའ་ཞིག་གིས་བསྐྱལ་བས་རྒྱུན་བྱས་ཏེ། །ཤྱག་ཏེ་
དག་སྟོང་བཤད་སྐྱབ་མིང་ཅན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་དད་པས་སྦྱར་བའོ། །

མདྲེ།

༡༡། །མ་ཁིའི་པན་ཡོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲོན་མེ་ ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

མ་ཁིའི་པན་ཡོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲོན་མེ།

༡༡། །ན་མོ་ཤྲུ་ཐུ་ནེ་ཡེ། སྒྲོན་ཆེ་འགོ་བ་ཀུན་གྱི་དོན་དུ་བྱགས་
བསྐྱེད་ཆུབས་ཆེན་སྐྱོད་པ་རབ་སྐྱེད་ཅིང་། །རྣམ་དག་སྒྲོན་ལམ་ཉེར་བཏབ་
འབྲས་སྒྲིན་བདེ་ལྷན་ཞིང་མཆོག་གྲུབ་པ་དེར། །མངོན་སངས་རྒྱས་ནས་གཞན་
དག་འཁྲིད་མཛད་རྒྱལ་ཀུན་སོ་སོར་རྟོག་པའི་དངོས། །བརྒྱའི་རིགས་རྣམས་
ཡོངས་ཀྱི་རྗེར་གྱུར་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་ལ་འདུད། །སྤྱོད་པ་བཅུའི་བདེ་
གཤེགས་ཀུན་གྱི་བྱགས་རྗེའི་དབྱང་། །གཅིག་བསྐྱུས་སྒྲིང་མཐའི་སྤྲུལ་གྱི་
ཚུལ་བཟུང་ནས། །ཁམས་གསུམ་འགོ་བ་འདྲེན་ལ་རྩེ་བུ་བ། །འཛིག་རྟེན་
གསུམ་མགོན་སྐྱེན་རས་གཟིགས་ལ་འདུད། །མགོན་དེ་སྤྱོད་པ་དུས་རྒྱལ་
བསྐྱེད་སྤེལ་བའི་ཆེད། །པོད་ཀྱི་མི་རྗེའི་ཚུལ་བསྐྱེད་སྒྲོང་བཅན་ཞེས། །བྱབ་
བསྐྱེད་སྤེལ་བཏོད་དག་བཅུའི་ཁྲིམས་མཛད་པ། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་པ་
དེ་ལ་འདུད། །རྒྱལ་རྣམས་བྱགས་རྗེ་འགོ་ལ་རྗེས་བཅེ་བར། །ཀུན་ནས་
མཚུངས་མོད་སྤྱོད་པ་དུས་འགོ་བ་ལ། །ལྷག་པར་རྗེས་བཅེ་མཛད་འཕྲིན་རྒྱ་
ཆེ་བ། །རྗེ་བཅུན་སྐྱེན་རས་གཟིགས་ཞེས་རབ་ཏུ་གྲགས། །གང་དེའི་ཆོས་
ཚུལ་ཐབ་རྒྱས་གངས་མང་ཡང་། །ཀུན་གྱི་སྒྲིང་པོ་གཅིག་བསྐྱུས་ཡིག་དུག་

ཅེས། །པན་ཡོན་རྒྱ་ཆེར་གྲགས་ལས་མདོར་བསྐྱས་ཞིག །གཞན་དག་དང་
པ་སྤེལ་བྱེད་བརྗོད་པར་བྱ། །

དེ་ཡང་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་དོན་མཐར་བྱིན་ནས་
གཞན་གྱི་དོན་ཁོ་ན་མཛད་པ་ལས་མ་འདས་ཀྱང་། །ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་འདི་
ལ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ལ་ལྷག་པར་ཕྱལ་དུ་བྱུང་བ་ནི་འཕགས་པ་
རིགས་གསུམ་གྱི་མགོན་པོ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེའི་ནང་ནས་མཆོག་དམན་མཐའ་
དག་ལ་འཕྲིན་ལས་འབྱུག་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་ནི་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་
དབང་ཕྱག་གོ། །

འདིའི་སྤྱབ་ཐབས་དང་བསྐྱགས་པ་བརྗོད་པའི་མདོ་སྐྱགས་ཀྱི་གཞུང་
མང་ཡང་མཆོན་ཅམ་ནི། བ་མ་ཉོག་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་དབང་པོའི་ཡུལ་ཅི་འདྲ་
བ་དེ་འདྲ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་མ་མཆིས་སོ་ཞེས་དང་།
དེ་ཉིད་ལས་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་མཆོན་ནས་བརྗོད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་སྟོང་
སྤྱག་དུ་མའི་མཆོན་ནས་བརྗོད་པ་དང་པན་ཡོན་མཉམ་པ་དང་མཆོད་པའི་
བསོད་ནམས་ཡང་མཉམ་པར་བཤད་ཅིང་། ཡང་རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་ལྟ་བུ་ན་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་དབང་
པོ་ནི་དཀོན་པའོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་པ་དང་མར་གྱུར་པའོ། །སེམས་

ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མི་འཇིགས་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ལ་ལམ་སྟོན་པར་བྱེད་པའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དགོ་བའི་བཤེས་
གཉེན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་བྱ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོ་སྦྱོར་རས་གཟིགས་ཀྱི་དབང་པོ་ནི་དེ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་མིང་འཇིན་པ་
ཡང་དགོན་ཏེ། དེ་དེའི་ཡི་གེ་དུག་པའི་རིག་སྒྲགས་ཀྱི་མིང་གིས་རྗེས་སུ་བྱ་
ན་དེའི་ཆེ་བ་སྤྱི་ཁྱེད་བྱ་དེ་དག་ཏུ་སྦྱོར། །སྤར་འཁོར་བར་མི་འཁོར་རོ་ཞེས་
པ་ནས། རིགས་ཀྱི་བྱ་ཡི་གེ་དུག་པའི་རིགས་སྒྲགས་དེ་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྦྱོར་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྦྱིང་པོ་དམ་པའོ། །གང་
དག་སྦྱིང་པོ་དམ་པ་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཐར་པ་ཤེས་པའོ། །ཞེས་དང་། གང་དག་ཡི་
གེ་དུག་པའི་རིག་སྒྲགས་ཆེན་མོ་འདི་ཏྲག་ཏུ་ལྗོས་པ་ལ་བཙོན་པའི་སེམས་
ཅན་དེ་དག་ནི་བསོད་ནམས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ལྗོས་པར་བྱེད་
པའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་བཙུགས་ལྡན་འདས་གདམས་ཀྱི་སྤྱང་གི་བྱེ་མ་སྟོན་སྒྲག་དགུ་
བཅུ་ཅ་དགུ་འདུ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་ཕན་ཡོན་གཞན་མང་དུ་གསུངས་
པ་དང་། ཡང་། རིགས་ཀྱི་བྱ་གང་ཡི་གེ་དུག་པའི་རིག་སྒྲགས་ཆེན་མོ་འདི་
འབྲེར་འཇུག་པ་དེས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་འབྲེར་འཇུག་
པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཙུགས་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
པའི་སངས་རྒྱས་རྟུལ་སྤྱོད་པ་དང་མཉམ་པ་སྤྱི་གསེར་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བྱེད་

ཅིང་། བྱས་ནས་ཉིན་གཅིག་ཏུ་རིང་བསྐལ་འཇུག་པ་དེའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་
སྟོན་པ་ནི་ཡི་གེ་དྲུག་པའི་རིག་སྒྲགས་ཆེན་མོའི་ཡི་གེ་འབྲུག་ཅིག་གི་འབྲས་
བུ་རྣམ་པར་སྟོན་པ་སྟེ་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པའོ། །ཞེས་པ་ནས།
རིགས་ཀྱི་བྱ་གང་ཡི་གེ་དྲུག་པའི་རིག་སྒྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་མོ་འཛིན་པ་ནི་དེ་ལྟ་
བྱུང་ལ་སོགས་ཏེ་ཉིང་དེ་འཛིན་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་།
རིགས་ཀྱི་བྱ་ཡུལ་འཁོར་མོར་འཇུག་པའི་གྲོང་བྱེར་ཆེན་པོ་ན་གང་ཡི་གེ་
དྲུག་པའི་རིག་སྒྲགས་ཆེན་མོ་འཛིན་པར་བྱེད། སྟོག་པར་བྱེད། ཚུལ་བཞིན་
ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཆོས་སྤྱོད་པ་ཡོད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། ཆོས་སྤྱོད་པ་དེ་དག་ནི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་དང་མཉམ་པར་བསྟོར་ཞེས་དང་། ཡི་གེ་དྲུག་པའི་རིག་
སྒྲགས་ཆེན་མོའི་རྒྱལ་མོ་འདི་ནི་དགོན་པའི་ཆོག་སྟེ། འདི་ནི་དོ་རྩེའི་ཆོག་གོ་
མི་བྱེད་པའི་ཆོག་གོ། །སྤྱོད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་གོ། །མི་བྱེད་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་ཆོག་ཞེས་པ་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པའི་ཆོག་གོ། །ཞེས་
དང་། རྣལ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་ཡི་གེ་དྲུག་པའི་རིག་སྒྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་
མོ་ཆེན་མོ་འདི་ནི་འབྲས་བུའི་སྟོང་པོར་གྱུར་པའོ། །ཞེས་པས་མཆོན་ཏེ་མང་
དུ་གསུངས་སོ། །

གཞན་ཡང་། མ་ཉི་བཀའ་འབུམ་ལས། དེ་ནས་ཡང་བཙུམ་ལྡན་འདས་
གྱིས་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་བ།

རིགས་ཀྱི་བྱ་ལོ་མ་ཁི་པརྩེ་རྩྱ། ཞེས་པའི་ཡི་གེ་རྩལ་པའི་རིགས་སྒྲགས་ནི།
འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་སའི་རྩལ་སྤྱ་རབ་སྟེད་ཀྱི་ཆོད་ནི་བཟུང་བར་རྩས་ཀྱི། ཡི་
གེ་རྩལ་པའི་རིག་སྒྲགས་ལན་གཅིག་བཞུས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོད་ནི་
བཟུང་བར་མི་རྩས་སོ། །རྒྱ་མཆོའི་ཚུ་ནི་ཐིག་པ་རེ་རེ་ནས་བགྱང་བར་རྩས་
ཀྱི། ཡི་གེ་རྩལ་པའི་རིག་སྒྲགས་འདི་ལན་གཅིག་བཟོད་པའི་བསོད་ནམས་
ཀྱི་ཆོད་ནི་བགྱང་བར་མི་རྩས་སོ། །ཞེས་སོགས་དཔེ་དོན་མང་དུ་སྦྱར་ནས་
གསུངས་ཏེ་ཟ་མ་ཏོག་གི་མདོའི་དོན་བཤད་པར་སྦྱང་ངོ་། །ཡང་། ལོ་མ་ཁི་
པརྩེ་རྩྱ། ཞེས་པའི་རིག་སྒྲགས་ལན་གཅིག་བཞུས་པས་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་
རྩལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ངོ་། །ལ་ལ་ཞིག་གིས་ཡི་གེ་རྩལ་པ་བྲིས་
པ་ལ་ལག་པས་རིག་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་འགྱུར་ངོ་། །ཡི་གེ་རྩལ་
པའི་གཟུངས་སྒྲགས་འདི་ལན་གཅིག་བཟུང་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ན་
བཟུང་དང་། བཤོས་དང་། མལ་སྟན་དང་། ན་བའི་རྒྱུ་སྟན་དང་། ཡོ་བྱད་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཀྱར་སྟོར་བྱེད་པར་འགྱུར་ངོ་། །ཞེས་དང་། པརྩེ་ཅོད་པན་
ཀྱི་རྒྱད་ལས། འཕགས་པ་སྦྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕུག་གིས་འདི་སྐད་
ཅེས་སྒྲས་སོ། །ང་ཡིད་ལ་བྱས་ནས་ལོ་མ་ཁི་པརྩེ་རྩྱ་ཞེས་པའི་རིག་སྒྲགས་
འདི་བཞུས་པའི་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ། རིགས་ཀྱི་བྱ་ལོ་གང་ཡིན་པ་དེས་ལན་
ཅིག་བཞུས་བཟོད་བྱེད་དམ་ཡིད་ལ་བྱས་ནས་ལུས་ལ་བཅངས་ན། མཆོམས་

མེད་པ་ལྷ་དང་དེ་དང་ཉེ་བ་ལྷ་དང་། སྤྲིག་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་ནས་སེམས་ཅན་
དཔྱལ་བ་དང་། ཡི་དྲགས་དང་། དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་དང་། མི་ཁོམ་པའི་
གནས་བརྒྱད་སྤངས་ཤིང་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་སྤྱག་བསྐྱལ་བར་མི་འགྱུར་
རོ། །གཙན་གཟན་དང་། སྤྲིན་པོ་དང་། མི་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་དང་། ཉན་
དང་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཐར་པར་འགྱུར་རོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱེའི་དོན་རྟོགས་
ནས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོའི་ཞལ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
དང་། ཡི་གེ་དྲུག་མའི་མདོ་ལས། དེགས་ཀྱི་བྱའམ་དེགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་གིས་
ཡི་གེ་དྲུག་མ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལྷ་མོ་ཡིད་ལ་བྱས་ནས་དེག་སྤྲགས་འདི་བཞུས་
བརྗོད་བྱས་ན་ནད་ཐམས་ཅད་ལས་ཐར་པར་འགྱུར། ཞེས་པ་ནས། ཞི་བ་དང་
བདེ་ལེགས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་མང་དུ་གསུངས་སོ། །

གཞན་ཡང་། ཡིག་དྲུག་གི་མཆོན་དོན་དང་། བན་ཡོན་གཞན་འགའ་
ཞིག་བརྗོད་ན། བཀའ་འབུམ་ལས། དང་པོ་དབྱེ་བའི་དོན་ལ་དགོངས་ཏེ་ཡི་
གེ་དྲུག་ལ་བསྐྱུ་བ་ནི། ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་དབྱེ་བ་བསམ་གྱིས་མི་
བྱུང་བ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། གསུང་གི་སྒྲིང་པོ་ཡི་གེ་དྲུག་པ་ལ་བསྐྱུས་ནས་གསུངས་
སོ། །ཡི་གེ་དྲུག་པོ་གང་ཡིན་ན། ཞོ་མ་ཉི་བརྗེ་རྩྱ་ཞེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞོ་ཡེ་
ཤེས་རྣམ་པ་ལྷ་ཞེས་པའི་ཨ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས། ཐེག་ལེ་མེ་ལོང་
ལྷ་བྱའི་ཡེ་ཤེས། ལྷ་ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས། ན་རོ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་

ཡེ་ཤེས། ལྷ་ད་བྱ་བ་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་མ་ཐུགས་རྗེ་ཀྱན་ལ་
བྱུང་བ། ཁི་འཁོར་བ་རང་ལོག། །པད་ཐབས་དང་ཤེས་རབ། མེ་ཡེ་ཤེས་རང་
གསལ། རྩྱུ་རྩོ་རྗེ་ལྷ་བྱ་མི་འགྱུར་བའི་དོན་ནོ། །ཡང་། ཞོ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ལྷན་ལྷ་
ཡི་སྐྱབས། །འཕོ་ལྷང་ཞི་ནས་སྐྱེ་སྒྲོ་གཙོང། །མ་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལྷ་མིན་
སྐྱབས། །འཐབ་ཚོད་ཞི་ནས་སྐྱེ་སྒྲོ་གཙོང། །ཁི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་མི་ཡི་
སྐྱབས། །འགྱུར་བ་ཞི་ནས་སྐྱེ་སྒྲོ་གཙོང། །པད་དགའ་བ་ཆེན་པོ་བྱེད་སྤང་
སྐྱབས། །སྐྱེན་སྐྱགས་ཞི་ནས་སྐྱེ་སྒྲོ་གཙོང། །མེ་བཏང་སྒྲོམས་ཆེན་པོ་ཡི་
དུགས་སྐྱབས། །བཀྲེས་སྒྲོམ་ཞི་ནས་སྐྱེ་སྒྲོ་གཙོང། །རྩྱུ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་
དཔུལ་བའི་སྐྱབས། །ཆ་གང་ཞི་ནས་སྐྱེ་སྒྲོ་གཙོང། །ཞེས་དང་། ཡང་། ལྷ་
དུག་དང་སྐྱར་ན། ཞོ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ། མ་ལོངས་སྐྱོད་རྩོགས་པའི་སྐྱ། ཁི་སྐྱལ་
པའི་སྐྱ། པད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ། མེ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་སྐྱ། རྩྱུ་མི་འགྱུར་
རྩོ་རྩོ་རྩོ་སྐྱ་ལྷ་ལྷན་ལྷ་ལྷན་གྱིས་བྱུང་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡང་ཡིག་དུག་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་དང་། རིགས་དུག་དང་སྐྱར་ན། ཞོ་རིགས་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་
ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ། མ་རྣམ་པར་སྤང་མཛད། ཁི་རྩོ་རྩོ་སེམས་དཔལ། པད་རིན་
ཆེན་འབྱུང་ལྷན། མེ་སྤང་བ་མཐའ་ཡས། རྩྱུ་དོན་ཡོད་བྱུང་བ། རིགས་དུག་གི་
སངས་རྒྱས་ཀྱང་ཡིག་དུག་བཟླས་པས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་
དུག་གི་ཡུམ་དང་སྐྱར་ན། ཞོ་རིགས་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་ཡུམ་ཡི་གོ་དུག་

མ། མ་ནམ་མཁའ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་མོ། ཁི་ས་སངས་རྒྱས་སྐུན་མ། བད་མེ་གོས་
 དཀར་མོ། མེ་ཚུ་སྒྲ་མ་གི་ རྩི་རྒྱང་དམ་ཆིག་སྒྲོལ་མ། ཡུམ་དེ་དག་ཀྱང་ཡིག་
 རྩལ་བཟླས་པས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །མཁའ་འགྲོ་མ་རྩལ་དང་སྐྱར་ན། ཞོ་
 མཁའ་འགྲོའི་རིགས་འདུས་པ་དོ་རྩེ་ནལ་འབྱོར་མ། མ་སངས་རྒྱས་མཁའ་
 འགྲོ། ཁི་དོ་རྩེ་མཁའ་འགྲོ་ བད་རིན་ཆེན་མཁའ་འགྲོ། མེ་བརྒྱ་མཁའ་འགྲོ། རྩི་
 ལས་གྱི་མཁའ་འགྲོ་སྟེ་ཡིག་རྩལ་བཟླས་ན་དེ་དག་གིས་བྱིན་གྱིས་སྒྲོལ་པར་
 མཛད་དོ། །བྱིན་རྩལ་དང་སྐྱར་ན། ཞོ་གྱིས་སྐྱིན་པའི་པར་བྱིན། མས་ཚུལ་
 བྲིམས། ཁིས་བཟོད་པ། བད་གྱིས་བཙོན་འགྲུས། མེས་བསམ་གཏན། རྩི་
 གིས་ཤེས་རབ་གྱི་པར་བྱིན་མཆོན་ཏེ་ཡིག་རྩལ་བཟླས་ན་དེ་རྩལ་རྩོགས་
 པར་འགྱུར་རོ། །རྩལ་ལྔ་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱན་འཛོམས་པ་དང་སྐྱར་ན། ཞོ་
 གྱིས་གཏི་ཐུག །མས་ཞེ་སྤང་། ཁིས་ང་རྒྱལ། བད་གྱིས་འདོད་ཆགས། མེས་
 ཐུག་དོག །རྩི་གིས་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པར་བྱེད་དེ་ཡིག་རྩལ་
 བཟླས་པས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཡེ་ཤེས་རྩལ་དང་སྐྱར་ན། ཞོ་ཆོས་
 དབྱིངས་ཡེ་ཤེས། མ་མེ་ལོང་ལྷ་བྱའི་ཡེ་ཤེས། ཁི་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས། བད་
 སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས། མེ་བྱ་བྱབ་ཡེ་ཤེས། རྩི་སྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་
 དེ་རྩལ་མ་ཁིས་རང་རྒྱུད་ལ་མཛོན་དུ་འགྱུར་རོ། །

ཆད་མེད་རྩལ་དང་སྐྱར་ན། ཞོ་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོ་ཆད་མེད། མ་བྱམས་

པ་ཚད་མེད། ཁི་སྟོང་རྗེ་ཚད་མེད། པད་དགའ་བ་ཚད་མེད། མེ་བཏང་སྟོམས་
ཚད་མེད། རྩྱུ་ཚོས་ཉིད་ཚད་མེད་དེ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྒོན་ས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་
ཡང་མ་ཁིས་འབྲུག་པར་འབྱུར་རོ། །རིགས་རྩལ་གི་སྤྱད་བསྐྱུལ་སྦྱོང་བ་དང་
སྦྱར་ན། ཞོ་གྲིས་ལྟ་འཆི་འཕོ་འོག་ཏུ་སྦྱང་བའི་སྤྱད་བསྐྱུལ་སྦྱོང་། མས་ལྟ་
མིན་འཐབ་ཚོད་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱུལ་སྦྱོང་། ཁིས་མིའི་འཆི་འཕོ་འོག་སྤྱད་བསྐྱུལ་སྦྱོང་།
པད་གྲིས་བྱོལ་སོང་སྟོན་སྤྱད་བསྐྱུལ་སྦྱོང་། མས་ཡི་དྲགས་བཀའ་ས་
སྟོམ་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱུལ་སྦྱོང་། རྩྱུ་གིས་དཔྱུལ་བའི་ཆ་བྱང་གི་སྤྱད་བསྐྱུལ་ཀྱན་
སྦྱོང་བར་བྱེད་པ་ཡང་ཡིག་རྩལ་བཟླས་པས་འབྲུག་པོ། །རིགས་རྩལ་གི་སྦྱེ་
སྟོ་གཙོད་པ་དང་སྦྱར་ན། ཞོ་གྲིས་ལས་ཉོན་ཀྱི་དབང་གིས་སྦྱར་སྦྱེ་བའི་སྦྱེ་སྟོ་
གཡང་ས་གཙོད། མས་ལྟ་མིན་དུ་སྦྱེ་བའི་གཡང་ས་གཙོད། ཁིས་མིར་སྦྱེ་
བའི་གཡང་ས་གཙོད། པད་གྲིས་བྱོལ་སོང་དུ་སྦྱེ་བའི་གཡང་ས་གཙོད། མས་
ཡི་དྲགས་སུ་སྦྱེ་བའི་གཡང་ས་གཙོད། རྩྱུ་གིས་དཔྱུལ་བར་སྦྱེ་བའི་གཡང་
ས་གཙོད་པ་ཡང་ཡིག་རྩལ་གིས་འབྲུག་པོ། །

རིགས་རྩལ་གི་དོན་བྱེད་པ་དང་སྦྱར་ན། ཞོ་ལ་སོགས་རྩལ་གིས་ཐུབ་
པ་རྩལ་མཆོན་ཞིང་། ལྟ་ལ་སོགས་པ་རིགས་རྩལ་གི་དོན་སྒྲུབ་ཆོགས་བྱེད་པ་
ཡང་འབྲུག་པོ། །སྦྱིབ་པ་རྩལ་སྦྱོང་བ་དང་སྦྱར་ན། ཞོ་གྲིས་ལུས་ཀྱི་སྦྱིབ་པ་
སྦྱོང་། མས་ངག་གི་སྦྱིབ་པ། ཁིས་ཡིད་ཀྱི་སྦྱིབ་པ། པད་གྲིས་ཉོན་མོངས་པའི་

སྒྲིབ་པ། མེས་བཀ་ཆགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ། རྩྱུ་གིས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་ངོ། །
གསོལ་འདེབས་དང་སྦྱར་ན། ཞོ་གྱིས་སྒྲུ། མས་གསུང་། རིས་བྱགས། བད་
གྱིས་ཡོན་ཏན། མེས་འཕྲིན་ལས། རྩྱུ་གིས་དེ་ལྷ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་
འགྲུབ་པོ། །བྱིན་རྒྱབས་འབྲུང་བ་དང་སྦྱར་ན། ཞོ་གྱིས་ལུས་ལ་སྦྱའི་བྱིན་
རྒྱབས། མས་ངག་ལ་གསུང་གི་བྱིན་རྒྱབས། རིས་ཡིད་ལ་བྱགས་ཀྱི་བྱིན་
རྒྱབས། བད་གྱིས་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱིན་རྒྱབས། མེས་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས།
རྩྱུ་གིས་བྱིན་རྒྱབས་དེ་ཐམས་ཅད་འབྲུང་ངོ། །

གཞན་ཡང་། ཡིག་དྲུག་གིས་ཉན་རང་བྱང་སེམས་དགེ་བསྟེན་བསྟེན་
གནས་སྤྲུགས་སྟོམ་རྣམས་སྦྱང་བར་འགྱུར་ཞེས་དང་། ཡང་སྦྱ་གསུང་བྱགས་
གསུམ་དང་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་དམ་ཆིག་དང་དམ་ཆིག་ཉམས་ཆགས་
རྣམས་སྦྱོང་བར་འགྱུར་ཞེས་དང་། ཡང་། ལྷ་དབང་སྤྲུགས་དབང་ཆོས་དབང་
བུམ་དབང་གསང་དབང་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་དྲུག་གི་སྟོ་གསུམ་ལ་
བསྦྱར་ནས་སྒྲིན་པར་བྱེད་ཅེས་དང་། ཡང་། ཡིག་དྲུག་གིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་
སངས་རྒྱས་ཆོས་དགེ་འདུན་ལྷ་མ་ཡི་དམ་མཁའ་འགྲོ་རྣམས་ལ་སྦྱབས་སུ་
འགྲོ་ཞིང་སྦྱོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་དང་། ཡང་། སྟོན་སེམས་འདུག་སེམས་
གཉིས་དང་གཉིས་མེད་དང་ཆོས་ཉིད་དང་ཡེ་ཤེས་དང་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་དང་

སྐྱར་བ་དང་། གནད་དང་སྐྱར་བ། ལྷ་སྒོམ་དང་སྐྱར་བ། ཡིན་ལུགས་དང་
སྐྱར་བ། བྱིའི་འབྲུང་བ་དང་སྐྱར་བ། ནང་གི་འབྲུང་བ་དང་སྐྱར་བ། གསང་
བའི་འབྲུང་བ་དང་སྐྱར་བ། རོན་ཆོས་ཉིད་དང་སྐྱར་བ། སྒྲོས་བལ་དང་སྐྱར་
བ། མཆོན་དཔེ་དང་སྐྱར་བ། སྤང་བ་དང་སྐྱར་བ། ནད་འདོན་པ་དང་སྐྱར་
བའི་བར་དུག་ཆོན་སུམ་ཅུ་ཅ་དུག་བཤད་ཀྱང་རྒྱས་པར་མ་བཞོད་དོ། །

ཡང་འདི་ལྟར་བཤད་དེ། འབྲུག་བཟུང་ཆོན་པོའི་གནས་མཆོག་ཏུ། །
དུག་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆོན་པོ་ཡིས། །ཞོ་མ་ཁི་པད་མེ་རྩྭ་བརྗོད་པས། །རྟག་ཆད་
མ་སྤངས་གནས་སུ་དག། །ལྷང་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཞི་བར་བྱས། །དེས་ན་རོ་
མཆར་ཆེ་ཞེས་ བྱ། །ཀུན་གྱིས་མ་ཁི་པརྩེ་སྒྲོངས། །མ་ཁིས་སྒྲིབ་པ་སྒྲོང་བ་
ནི། །སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་ལྷ་ཡུལ་ན། །ལྷ་བུ་ཇི་མ་མེད་པ་ཡིས། །མཆམས་མེད་
ལྷ་ཡི་ལས་བྱས་པས། །རྩོམ་པོ་དཔྱལ་བར་སྐྱེ་བ་ལ། །བརྒྱ་བྱིན་ལྷ་ཡི་ཐུབ་
པ་ཡིས། །ཞོ་མ་ཁི་པརྩེ་རྩྭ་བརྗོད་པས། །རྩོམ་པོ་དཔྱལ་ནས་ཐོན་ནས་ནི། །རྩོ་
རྩེ་ལྷ་བུའི་དགོངས་པ་ཤར། །དེས་ན་སྒྲིབ་པ་སྒྲོང་ཞེས་བྱ། །ཀུན་གྱིས་མ་ཁི་
པརྩེ་སྒྲོངས། །རི་རབ་ཆོན་པོའི་ཁོང་སེང་ན། །ལྷ་མིན་སྤང་བྱེད་ཅེས་བྱ་བས། །
སྒོག་གཙོད་བྱས་པའི་རྣམ་སྒྲིབ་གྱིས། །ཆ་བའི་དཔྱལ་བར་སྐྱེས་པ་ལ། །
བཙུམ་ལྷན་ཐགས་བཟང་ཐུབ་པ་དེས། །ཞོ་མ་ཁི་པརྩེ་རྩྭ་བརྗོད་པས། །ཆ་བའི་
དཔྱལ་བའི་གནས་ནས་ཐར། །དཔའ་བར་འགོ་བའི་རྟོགས་པ་ཤར། །དེས་

ན་མ། ཀུན་གྱིས་མ། མ་ག་རྩ་ཡི་གྲོང་ཁྱིམ་དུ། ལྷོ་བས་ལྷན་བྱ་ནི་མ་སྐྱེས་
 དགས། །པ་བསད་པ་ཡི་རྣམ་སྟོན་གྱིས། །གང་བའི་དཔྱལ་བར་སྐྱེས་པ་ལ། །
 བཅོམ་ལྷན་ཤྲུག་བྱ་བ་པ་ཡིས། །ཞོ་མ་ཉི་པ་རྩེ་རྩྱ་བརྩོན་པས། །གང་བའི་
 དཔྱལ་བའི་གནས་ནས་ཐར། །སྐྱེ་མ་ལྷ་བུའི་དགོངས་པ་ཤར། །དེས་ན་མ།
 ཀུན་གྱི་མ། གང་བཟང་བྱ་ནི་ལྷ་བཅེགས་གྱིས། །མངས་རྒྱས་གསེར་བྱ་བ་
 བསྟན་པ་ལ། །དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྐྱར་པ་བཏབ། །དེ་ཡི་རྣམ་སྟོན་དུ་འགྲོར་
 སྐྱེས། །སྐྱེ་བ་སེལ་ཤྲུག་སེལ་ཡིས། །ཞོ་མ་ཉི་པ་རྩེ་རྩྱ་བརྩོན་པས། སྟོན་
 ལྷགས་བྱོལ་སོང་གནས་ནས་ཐར། །གསལ་ལ་མི་རྟོག་དགོངས་པ་ཤར།
 དེས་ན་མ། ཀུན་གྱི་མ། རྒྱལ་བུ་མངོས་ལྷན་བྱ་བ་ཡིས། བྱིམ་བདག་མགོན་
 མེད་ཟས་སྐྱེན་ལ། །སེར་སྒྲ་འཇུར་གོགས་ཆེར་བྱས་པས། དེ་ཡི་རྣམ་སྟོན་
 ཡི་དྲགས་སྐྱེས། །འཕགས་པ་རྣམ་མཁའ་མཛོད་ཆེན་གྱིས། །ཞོ་མ་ཉི་པ་རྩེ་
 རྩྱ་བརྩོན་པས། །ཡི་དྲགས་བགྲེས་སྟོམ་གནས་ནས་ཐར། །ལོངས་སྟོན་
 འགགས་མེད་དགོངས་པ་ཤར། །དེས་ན་མ། ཀུན་གྱི་མ། གུང་ཡུལ་མི་ཁྱུ་བྱང་
 སོར་འཕྲེང་གིས། །མི་སྟོང་དང་དགུ་བརྒྱ་གོ་དགུ་བསད། །དཔྱལ་ཁམས་
 བཅོ་བརྒྱད་གནས་སུ་ལྷུང་། །བྱ་བ་པའི་དབང་པོ་སྟོབས་ཅན་གྱིས། །ཞོ་མ་ཉི་
 པ་རྩེ་རྩྱ་བརྩོན་པས། །ཆ་གང་སྐྱག་བསྐྱེད་ཞི་བར་གྱུར། །སེལ་ཞི་སྟོབས་གྱི་
 དགོངས་པ་ཤར། །དེ་ལྷར་སྐྱེ་བ་སྐྱོང་ཞེས་བྲ། །ཀུན་གྱིས་མ་ཉི་པ་རྩེ་

སྒྲོངས། །ཞེས་སོགས་མང་དུ་འབྱུང་ཡང་མ་གྲིས་སོ། །

སྒྱིར་མ་ཁི་བགྲང་བའི་པན་ཡོན་གོང་དུ་བརྗོད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། བྱང་
བར་དུ་དམ་པ་དུག་གིས་ཟིན་པའི་སྒྲོན་ས་མ་ཁི་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་རེ་བཞེས་ན་
མདོ་སྤེལ་འབྱུར་རོ་ཅོག་བསྐྱག་པ་དང་པན་ཡོན་མཉམ་པར་འབྱུང་བར་
གསུངས་ཏེ། དམ་པ་དུག་ནི། མ་ཁི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་
དམིགས་ནས་འདོན་པ་སྒྱིན་པའི་པར་བྱིན། དེའི་སྐབས་སུ་སྒྲོག་གསུམ་གྱི་
ཉིས་སྒྲུང་སྒྲོང་བ་ཚུལ་ཁྲིམས། གཞན་གྱི་གཞོན་པ་དང་དཀའ་སྤྱད་ལ་བཟོད་
པ་བཟོད་པ། བཙོན་འགྲུས་ཆེར་བྱས་ནས་འདོན་པ་བཙོན་འགྲུས། སེམས་
མི་གཡང་བར་འདོན་པ་བསམ་གཏན། གང་ཤར་རང་གྲོལ་སྒྲོང་བ་ཉིད་དུ་ལྟ་
བ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པར་བྱིན་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

གཞན་ཡང་ཁྲེར་སོ་གསུམ་ཡུམ་དང་ལྡན་པའི་སྒྲོན་ས་བཏོན་ན་
འབྱུར་དང་པན་ཡོན་ལྟག་པར་ཆེ་བར་བཤད་དེ། རང་ཉིད་སྒྱུན་རས་གཟིགས་
སུ་བསྒྲོམས་པ་དང་། གཞན་གང་ཟག་དུ་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྱུན་རས་
གཟིགས་སུ་སྒྲོམ་པ་སྒྲུང་བ་སྐྱའི་ཁྲེར་སོ། སྒྲ་གགས་ཆད་ཐམས་ཅད་ཡིག་
དུག་གི་སྒྲར་མོས་པ་གགས་སྒྲོང་གསུང་གི་ཁྲེར་སོ། ཡུལ་སྒྲུང་ཀུན་སྒྲོང་པ་
ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་བློ་རྟོགས་ཐུགས་ཀྱི་ཁྲེར་སོ་སྟེ་ཁྲེར་སོ་གསུམ་
སོ། །མ་ཁི་སྒྲ་ཚུང་དུས་ཏོན་ཀྱང་ཆོག་མོད། གཞན་པན་གྱི་བསམ་བས་སྒྲུང་

ཆེན་པོས་གསལ་བར་བཏོན་ན་སྐྱ་དེ་དུད་འགྲོ་སོགས་གང་གིས་ཐོས་པ་དེའི་
 སྒྲིབ་པ་ཅི་རིགས་སྒྲོང་རྒྱས་པ་སོགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཡོད་པར་བཤད་དེ་རྒྱས་
 པར་མ་བཀོད་ལ། ཤེས་པར་འདོད་ན་ཟ་མ་ཏོག་བཀོད་པའི་མདོ་དང་། མ་ཉི་
 བཀའ་འབྲུམ་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་ཟ་མ་ཏོག་བཀོད་པའི་མདོ་ལས་
 གང་ལ་མེ་ཚུ་མཆོན་ཆ་སོགས་ཀྱི་འཇིགས་པ་བརྒྱད་བྱུང་བའི་ཆེ་ཡིག་དུག་
 བཟུང་ཞིང་སྒྲུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་མཆན་ནས་བརྗོད་དེ་ཕྱག་འཆལ་བ་དང་
 གསོལ་འདེབས་བྱས་ན་འཇིགས་པ་དེ་དག་ལས་ཐར་པར་འགྱུར་ལ། སྒྲིས་
 བྱ་གང་ཞིག་བྱ་འདོད་ན་སྒྲིང་ནས་འཕགས་པ་སྒྲུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་མཆན་
 ནས་བོས་ཏེ་བདག་ལ་བྱ་ཕོ་སྟོལ་ཅིག་ཅིས་གསོལ་བ་དུག་ཏུ་བཏབ་ན་སྟོན་
 ལས་མ་གཏོགས་བྱ་ཕོ་སྟོལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་བྱ་ཕོ་འདོད་ན་འང་
 སྟོལ་བར་བཤད། བྱི་མ་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་འདོད་ན་འང་དེའི་ཆེད་དུ་
 འཕགས་པ་སྒྲུན་རས་གཟིགས་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ན་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་
 འགྱུར་ཞེས་འདིའི་གཞུང་དུ་མ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་སྒྲུན་
 རས་གཟིགས་ནི་སངས་རྒྱས་འོད་དཔག་མེད་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དང་
 སྤྲུལ་གྱི་བྱ་བོའང་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གོང་དུ་བཤད་པ་རྣམས་ནི་སྒྲུན་རས་
 གཟིགས་ཀྱི་བསྐྲགས་པ་དང་ཡིག་དུག་གི་ཕན་ཡོན་གཙོ་བོར་བརྗོད་པ་ཡིན་
 ལ། ད་ནི་སྒྲིན་བདག་གི་ཆེ་བའི་བྱུང་པར་ཅུང་ཟད་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་

སྒྲིར་ཡིག་དྲུག་གི་པན་ཡོན་ཆོས་རྒྱལ་སྒྲོང་བཙན་སྐམ་པོ་རྗེས་འབྲང་དང་
བཙན་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ནས་སྐྱ་མེར་ཀྱན་དང་
བསྟན་པའི་སྒྲིན་བདག་དད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ཡིག་དྲུག་འདོན་པ་དང་། མ་ཁི་
རིལ་སྐྱབ་མཛད་པའི་སྒོལ་བཟང་པོ་ཡུལ་དབྱུས་གཙང་ནས་བཟུང་སྟེ་ཤར་
རྒྱལ་ཁམས་ཆེན་པོའི་བར་དར་ཞིང་རྒྱས་པ་འདི་བཞིན་ཡིན་ལ། སྒྲིར་རིལ་
སྐྱབ་མ་བྱས་ཀྱང་མི་མང་ཆོགས་ནས་མ་ཁི་བཟླས་ནའང་པན་ཡོན་ཆེ་མོད།
རིལ་སྐྱབ་མཛད་པའི་དགོས་པ་ནི། དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་རིལ་བྱ་དེ་གང་གིས་
དད་པས་ཐོས་ན་རྒྱད་ལ་ལྟ་དང་སྒྲགས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་སྒྲགས་ནས་སྒྲིག་
སྒྲིབ་བྱང་ནས་མཛོན་མཐོ་བྱད་པར་ཅན་དང་ངེས་ལེགས་འབྱུང་པར་འབྱུར་
བས་བྱད་ཆེའོ། །མ་ཁི་རིལ་སྐྱབ་མཛད་པ་ན་གྲངས་དྲུང་འཕྱར་སྒོང་ན་ནི་
དགོས་པའི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་འབྱུང་པ་ཡིན་གྱི། དེའི་ཆེ་རིལ་བྱ་འབབ་སྤྱད་
ཀྱང་དེ་འབབ་དགོས་པར་གཞུང་དག་ལས་མ་བཤད་པས། འབབ་པ་ཙམ་ལ་
དགའ་ཞིང་ཡ་མཚན་དུ་འཛིན་པ་ནི་བྱིས་པའི་བསམ་པའོ། །མདོ་སྐད་ཅོ་མེའི་
ཕྱོགས་འདིར་ནི་སྒྲོན་དད་ལྡན་དུ་མས་མ་ཁི་རིལ་སྐྱབ་མཛད་ཅིང་། ཅོ་མེའི་
དཔོན་ཡབ་སྐུ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྒྲར་རང་གི་ཕོ་བྲང་དུ་རིལ་སྐྱབ་ལན་
བདུན་མཛད་པར་གྲགས་སོ། །བྱད་པར་དུ་ད་ལྟ་སྒྲོང་ཆེན་པོ་མི་དབང་
འཇམ་དབྱངས་འོར་བུའི་མཛད་པ་ལས་བཅུ་མས་ཏེ་ཅུང་བད་བཟོད་ན། ཁོང་

གིས་འཇིག་རྟེན་ལུགས་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱོད་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་རང་གི་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོ་
 དང་གནས་འདི་གཉིས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གསར་བཙུགས་ཀྱིས་བཀོད་པ་ལུག་
 ལུམ་ཆོགས་པ་ཇི་ལྟར་མཛད་པ་དང་། ཆོས་ཕྱོགས་ནས་གསེར་ལུམ་གྱིས་
 གཙུག་པའི་སྐབ་གསུང་ལུགས་ཀྱི་རྟེན་དུ་མ་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོ་དང་འདི་ཉིད་
 དུའང་བཞེངས་པའི་དཀར་ཆག་ནི་ལོགས་སུ་གསལ་བ་ལྟར་ཡིན་ལ། འདིར་
 རང་གི་བཞུགས་གནས་བྱུང་པར་ས་པག་གི་ལོར་མ་ཆི་རིལ་སྐབ་ཇི་ལྟར་
 མཛད་པའི་ཚུལ་མདོར་བསྐྱུས་ཆོགས་བཅད་དུ་སྒྱུར་ཏེ་བཟོད་པར་བྱའོ། །

འཇམ་པའི་དབྱངས་དངོས་སྟོ་བཟང་རྒྱལ་བསྟན་འདིར། །མཐོ་རིས་
 ཁང་བཟང་ཅེ་ནས་མདོན་འཕགས་ཤིང་། །ལུགས་བྱང་འདོད་རྒྱའི་འབྱུང་
 གནས་ལོར་བྱ་ཞིག །ཐུབ་བསྟན་རྒྱལ་མཆོན་མཛེས་པའི་དཔལ་དུ་ཤར། །
 དད་སྟོབས་རྣམ་དཔྱོད་ལྡན་པའི་ས་སྤྱོད་དེས། །བསྟན་དང་འགྲོ་ལ་པན་པའི་
 ཆེད་དགོངས་ཏེ། །ཉིར་མཁོའི་ཡོ་བྱད་དགོས་ཆ་མང་སྒྱུར་ནས། །པག་ལོའི་
 ལུ་པ་སྟོན་གྱི་ཟླ་བ་ལ། །འཕེལ་བ་དུང་གསེར་དཔལ་ལྷ་ཉིག་གི་རུ་སོགས། །
 རིན་ཆེན་རིགས་དང་བྱིན་རྟེན་རྣམ་མང་དང་། །དམ་ཇུས་རིལ་བྱ་བྱི་སྟོན་སྟོ་
 ཆོགས་པ། །བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ལས་རིལ་བྱ་མང་བསྐྱེལ་ཏེ། །དགོ་འདུན་སུམ་
 བརྒྱ་སྟེ་པོའི་འདུ་ཆོགས་བཅས། །བསྟོན་བཀུར་ཞག་བཅུའི་བར་ལ་ཉིན་
 མཆོན་དུ། །མ་ཆི་གངས་ཆད་དུང་སྒྱུར་གཉིས་ཅམ་ཞིག །འགྲོ་བར་བྱས་ནས་

ལེགས་པར་བསྐྱབས་པར་མཛད། །དེ་ཆེ་མི་དབང་འཁོར་དང་བཅས་ནྟམས་
ཀྱིས། །བརྒྱ་མཆོད་ལན་མང་མཛད་པས་ཆར་དུས་འབབས། །མི་ནྟམས་
ཆོས་དང་བྱང་བེད་དགའ་སྒྲོན་ལ། །ཅེ་དགས་རོལ་བའི་སྐལ་བ་ལྷན་པར་
གྱུར། །དེ་ལྟར་བུམ་སྐྱབ་མཛད་པའི་གནས་སྐབས་སུ། །རིལ་བུ་ལྟར་བསྐྱེད་
རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཀྱི། །བྱིན་རྒྱབས་རུས་མཐུ་བཀྱག་ནས་བསྟེམ་བ་ལ། །
མ་ཁི་དུང་ཕུར་བཞུས་སྐྱབ་བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབས། །བབང་བབང་དམ་རྩས་བྱིན་
ཉེན་ཀྱན་ཆོགས་ཤིང་། །མང་མང་དགོ་འདུན་འདུས་པའི་སྡེ་ནྟམས་ཀྱིས། །
ཡང་ཡང་སྒྲོམ་བཞུས་མཛད་ནས་བསྐྱབས་འདི་ནྟམས། །གང་གང་སྤྱད་ན་
མདོན་མཐོངས་ལེགས་འབྱུང། །དེ་ལྟར་སྐྱབ་བྱིན་སྒྲོ་གསུམ་རབ་འབད་རབ་
མང་རྒྱ་ཆོགས་བཏང་བ་ལས། །ལས་དཀར་ངེ་སྟེད་ཐོབ་དེས་གནས་འདིར་
གནས་སྐབས་མི་འདོད་ཉེར་འཆེ་ཀྱན། །ཀྱན་ནས་ཞི་ཞིང་བྱི་མར་སྐྱེ་དང་སྐྱེ་
བར་དལ་ཉེན་རིམ་བརྒྱད་དེ། །དེ་ཉིད་གཟིགས་པའི་གོ་འཕང་ཕུར་བར་ཕུར་
དུ་ངེས་པར་ཐོབ་གྱུར་ཅིག །བྱད་པར་ས་སྐྱོང་མི་དབང་འཁོར་བཅས་ཀྱི། །མི་
མཐུན་ཕྱོགས་ཞི་མཐུན་རྒྱན་ཐམས་ཅད་དང་། །ལུགས་གཉིས་མངའ་ཐང་
དབྱར་མཆོ་ལྟར་འཕེལ་ཞིང་། །བདེ་སྐྱིད་དགའ་སྒྲོན་དཔལ་ལ་སྐྱོད་གྱུར་ཅིག།
ཅས་མ་ཁི་ལེ་པན་ཡོན་གསལ་པར་བྱེད་པའི་སྒྲོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་
ནི། ཕུབ་བསྟན་སྐྱེ་དང་འཇམ་དཔལ་སྟོང་པའི་བསྟན་བཤམ་པན་འདོད་ཀྱི་ལྷག་

བསམ་ཅན་དད་དང་ནམ་དཔྱོད་ལྡན་པའི་ཅོ་ནེའི་ས་སྐྱོང་ཆེན་པོ་མི་དབང་
འཇམ་དབྱངས་ལོ་ར་བྱས་བསྟན་འགྲོའི་དོན་ལ་དམིགས་ནས་བཞུགས་
གནས་བྱུང་བ་གསར་བསྐྱུན་མར་རིས་བཟ་གིས་ཁང་གསར་བསམ་འབྱུང་
པོ་བྱང་ཅེས་བྱ་བར། མ་ཉིའི་བུམ་སྐྱབ་མཛད་པའི་ཆེ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་
དང་། གཞན་ལའང་པན་ཆེད་ཁོ་བོས་པར་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུང་
གིས་བསྐྱུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། གཡོ་སའི་ཁྱི་བྱུང་དུ་འབོད་པ་བཤད་སྐྱབ་
མིང་ཅན་གྱིས་གནས་དེ་ཉིད་དུ་མགྱོགས་པར་སྐྱར་བ་སྟེ། དད་དང་ནམ་དཔྱོད་
བྱང་དུ་འབྲེལ་བ་གཡོ་སའི་དགོ་སྟོང་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་སྤར་དཔོན་
གྱིས་བརྒྱུ་པ་དེ་པར་བྱང་ཆུང་སྟོབས་གྱིས་གསུང་འབུམ་དུ་འཇུག་མི་བདེ་
བས་འདི་སྤར་ཁོ་བོས་པར་དུ་བསྐྱབས་ནས་ཉིད་གྱི་གསུང་འབུམ་གྲལ་དུ་
འཇུག་པར་བྱའོ་ཞེས་ཁས་སྤངས་པའི་ཆེ་པར་གྱི་ཡི་གེ་བ་ནི་ཏཱ་ཡི་ལ་ལྷང་
སྟོ་བཟང་དོན་བྱུང་བོ། །

མདྲེན། །

༡༡། །མངལ་དུ་འཇུག་པའི་མདོའི་དགོངས་པ་གསལ་བར་
བྱེད་པའི་མེ་ལོང་ཞེས་བྱ་བ་

བཞུགས་སོ།།

མངལ་དུ་འཇུག་པའི་མདོའི་དགོངས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་མེ་ལོང་།

༡༡། །སྤྲུལ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཕྱག་འཆམ་ལོ། །རིགས་ཀྱི་གསུམ་གསུམ་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས། །སྤྲུལ་ཀྱི་ཀྱི་འཆིའི་སྤྱི་བསྐྱེད་ཀྱིས་གཟུང་བའི། །རང་བཞིན་ཉིད་ལས་མ་འདས་དེ་ཡང་ནི། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་དབང་གིས་སྤྲུལ་པའི་མཐར། །འཆི་བར་འགྱུར་རོ་ཞི་བའི་ཆེན་ཡང་།།
རྒྱུན་ཆད་མི་འགྱུར་མངལ་ལ་སོགས་པ་ཡི། །སྤྲུལ་གནས་རྣམ་བཞི་གང་ཡང་རུང་བར་ནི། །སྤྲུལ་བར་འགྱུར་ཞིང་དེ་ལས་གཞན་དུ་མིན། །བསྐྱེད་བ་དང་པོའི་མི་རྣམས་རྣམས་སྤྲུལ་ཡིན། །ལྷ་དང་དཔྱལ་བ་སྤྲུལ་བ་བར་དོ་རྣམས། །རྣམས་ཏེ་སྤྲུལ་ཡི་འགྲོ་བ་གཞན་དག་ལས། །འགྲོ་ཞིག་སྤྲུལ་ལ་ལ་བྱོད་གཤེར་སྤྲུལ། །ཕལ་ཆེར་མངལ་དུ་སྤྲུལ་བར་འགྱུར་བ་སྟེ། །དེ་ཡང་ཉོན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི། །ཐོག་མ་མ་རིག་དབང་གིས་ལས་བསགས་ནས། །ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་རྣམ་ཤེས་ཉིད་ལ་བསྐྱོས། །སྤྲུལ་ལེན་གཉིས་ཀྱིས་ཡང་ཡང་གསོས་བཏབ་ནས། །སྤྲུལ་ལས་རྣམས་པ་མཐུ་ཅན་གྱུར་བའི་ཆེ། །རྣམ་ཤེས་སྤྲུལ་མར་ཉིང་མཆོམས་སྤྲུར་བ་ན། །སྤྲུལ་བ་མིང་གཞུགས་འབྲས་བུའི་རྣམ་ཤེས་

འགྲུག། །རིམ་གྱིས་མིག་སོགས་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་པོ་དང་། །རིག་པ་ཆོར་བ་ཀ་
 ཞི་མངོན་འགྲུབ་སྟེ། །དེ་ལས་ཐུངས་སྐྱེ་ངག་འདོན་པ་དང་། །སྤྱུག་བསྐྱེལ་
 ཡིད་མི་བདེ་སོགས་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་། །མ་རིག་འདུ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་མིང་
 གཟུགས་དང་། །སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང་རིག་པ་ཆོར་བ་དང་། །སྟེང་དང་ལེན་པ་
 སྟིང་པ་སྐྱེ་བ་དང་། །ཀ་ཞིའི་རྟོན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི། །འཁོར་
 བའི་འཁོར་ལོ་བར་མཆམས་མེད་པར་འཁོར། །དེ་ཡང་དུས་དང་དུས་མིན་
 འཆི་བ་ཡིས། །འཆི་ཆེ་བྱོད་ནི་སྟོང་སྦྱང་གང་རུང་ནས། །སྟིང་ཁར་བསྐྱེས་ཏེ་
 སྟོག་འགགས་རྣམ་ཤེས་ནི། །ཕྱིར་འཕྲོན་སྤང་མདའི་མཐོང་མན་རི་བཞིན་དུ།
 རིགས་དྲུག་གང་དུ་སྐྱེ་བའི་བར་དོ་འགྲུག། །དེ་ནས་མངལ་དུ་ཉིང་མཆམས་
 སྐྱོར་བ་ཡང་། །ལས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་པ་མར་འགྱུར་བ་གཉིས། །པན་ཚུན་
 ཐབས་ཤེས་སྐྱོར་བར་བྱེད་པ་སོགས། །རྒྱ་རྒྱེན་དུ་མ་ཆོགས་ལ་བསྟོས་པ་
 སྟེ། །ཆོགས་པ་མ་ཆང་མངལ་དུ་འཇུག་མི་འགྱུར། །དེ་ཡང་གྲོག་མའི་རྟེན་པ་
 འདྲ་ལ་སོགས། །མངལ་གྱི་སྐྱོན་རྣམས་མེད་ཅིང་དག་པ་དང་། །ཆེ་མཆོན་
 ལྡན་ཆེ་མཉམ་པར་སྐྱོར་བ་ན། །གཉིས་ཀའི་ཁམས་ནི་འདུས་པར་གྱུར་བའི་
 སྐབས། །ལས་ཀྱི་འབྲེལ་པས་བར་སྟིང་འཇུག་པ་སྟེ། །དེ་ཡང་པོ་རུ་སྐྱེ་ན་མ་
 ལ་སྟེང་། །པ་ཉིད་དང་ནི་འབྲེལ་བར་འདོད་འགྱུར་ལ། །གལ་ཏེ་མོ་རུ་སྐྱེ་ཆེ་པ་
 ལ་ཆགས། །མ་ལ་སྤང་བའི་སྟོན་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །དེ་ཆེ་པ་མ་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་

ནི། །སྐྱུ་མ་བཞིན་མཐོང་ཉི་བར་སྟོགས་པ་ན། །པ་མ་མི་མཐོང་གཉིས་ཀའི་
ཆོས་ཅམ་ཞིག །མཐོང་བས་ཁྲོས་པས་རྒྱུན་བྱས་བར་སྲིད་དེ། །འཆི་འཕོ་
བྱེད་པར་ས་ཡི་དངོས་གཞིར་གསུངས། །དེ་ཆེ་ཡང་དག་ཅིན་པའི་འདུ་ཤེས་
ནི། །གང་དང་རྒྱང་འཇུག་ཆར་འབབ་གནས་འཐིབ་ཅིང་། །སྐྱེ་བོ་མང་བོས་སྐྱ་
ཆེན་སྟོག་བཞིན་དང་། །འདུ་ཤེས་རྣམ་བཅུ་གང་རུང་འབྱུང་འགྱུར་ཏེ། །རང་
ཉིད་ཁང་བ་ཁང་བཅེགས་གཞལ་མེད་ཁང་། །སྐྱེལ་བྱ་བྲིམ་དང་རྩ་རྒྱུག་ནགས་
ཆལ་དང་། །ཅིག་པའི་བྱ་ག་སབ་མའི་གསེབ་ཏུ་ནི། །འཇུག་གོ་སྟམ་དང་ཁྲི་
ལ་འཛེག་སྟམ་ཆོ། །སྲིད་པ་བར་དོ་འགགས་ནས་རྣམ་ཤེས་ཉིད། །ཁའམ་སྐྱེ་
བོ་མངལ་གྱི་སྟོ་སོགས་ནས། །མ་ཡི་མངལ་དུ་ཁམས་གཉིས་འདུས་གྱུར་བ།
མེར་མེར་བོ་ཡི་དབྱས་སུ་འཇུག་པར་འགྱུར། །དཔེར་ན་འོ་མ་སྟོད་དང་སྐབ་
ཤིང་དང་། །སྐྱེས་བུའི་རྩྱལ་པ་ལ་བརྟེན་མར་འབྱུང་བ། །དེ་བཞིན་ཐབས་
ཤེས་སྦྱོར་བའི་ས་བོན་ལས། །བྲི་མའི་ལུས་ནི་འགྱུབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །
དཔེར་ན་རྩ་སྟོན་ལྷོ་བ་རྒྱ་ཤུགས་དང་། །ཞོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྲིན་བྱ་སྐྱེ་འགྱུར་
ཏེ། །ལུས་ཀྱང་སྟོ་དང་སེར་དང་དམར་དང་དཀར། །འོན་ཀྱང་དེ་དག་སྲིན་བྱ་
མ་ཡིན་ལ། །སྲིན་བྱ་ཉིད་ཀྱང་དེ་དག་མ་ཡིན་མོད། །འདུས་པ་ལས་ནི་སྲིན་
བུའི་ལུས་འགྱུབ་བཞིན། །ལས་ཀྱི་རྒྱུན་སྟོབས་པ་མའི་ཁམས་དག་ལས། །
ལུས་ནི་འགྱུབ་པར་འགྱུར་ཏེ་ཁམས་དེ་ཉིད། །ལུས་ཅིན་ལུས་ཀྱང་ཁམས་

ཉིད་མིན་མོད་ཀྱང་། །འདུས་ལས་རིམ་གྱིས་ལུས་ནི་འབྱུང་བར་འགྱུར། །དེ་
 ཆེ་ས་ཡི་ཁམས་གྱིས་སྤྲ་བར་བྱེད། །ཚུ་ཡིས་གཤེར་ཞིང་མེས་ངོ་རྒྱུད་གིས་
 གཡོ། །གལ་ཏེ་ཁམས་བཞི་མེད་ན་མེར་མེར་བོ། །བསྐྱམས་སམ་རུལ་ཞིང་
 འཕེལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་སྤྱིར་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་དེ་དག་ནི། །ལས་གྱི་རྒྱ་
 བྱས་གཅིག་གིས་གཅིག་རྒྱུན་བྱས། །དེ་མཐུས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྦྱེ་ཞིང་
 གནས། །ས་ཡི་ཁམས་གྱིས་རྟེན་བྱེད་ཚུ་ཡིས་སྤྱད། །མེ་ཡིས་སྦྱོན་ཅིང་རྒྱུད་
 གིས་འཕེལ་བར་བྱེད། །དཔེར་ན་བཏབ་པའི་ནས་གྱི་སྒྲུ་གུ་ནི། །བརྒྱན་
 གཤེར་ལ་སོགས་རྒྱུན་ཀྱན་ཆོགས་པའི་ཆོ། །འབྱུང་གི་རེ་རེ་ཁོ་ནས་མ་ཡིན་
 ལྟར། །པ་མ་རྣམ་ཤེས་ཁམས་རྣམས་འདུས་པ་ལས། །སྦྱེ་བ་ལེན་གྱི་རེ་རེ་ཁོ་
 ནས་མིན། །དེ་ཆེ་མེར་མེར་བོ་ནི་གཟུགས་ཡིན་ལ། །ཆོར་བ་འདུ་ཤེས་འདུ་
 བྱེད་རྣམ་ཤེས་བཞི། །མིང་ཞེས་བྱ་སྟེ་བསྟོམས་པས་མིང་གཟུགས་སོ། །མ་
 ཡི་མངལ་གནས་ཆད་ནི་ཞག་གི་གངས། །བདུན་སྟག་སོ་བརྒྱད་སྟག་ཅམ་
 ཡོད་པ་སྟེ། །དེ་ཡང་བདུན་སྟག་དང་པོའི་གནས་སྐབས་ཆོ། །སྟག་བསྐལ་
 འདི་ལྟར་རབ་ཏུ་འཐོབ་འགྱུར་ཏེ། །ཆ་བའི་སྟོད་དུ་བཙོས་ཤིང་བརྗོས་པ་
 བཞིན། །དེ་ཆེ་མེར་མེར་བོ་ལ་བརྟེན་པའི་དུས། །དེ་ནི་ཞོ་ཡི་སྟོས་མ་བཞིན་
 དུ་ཆགས། །བདུན་སྟག་གཉིས་པར་སྤར་བཞིན་སྟག་བསྐལ་བར། །དེ་ཆེ་ཀྱན་
 ཏུ་རེག་པ་ཞེས་བྱ་བའི། །ལས་གྱི་རྒྱུད་བྱུང་མངལ་དེར་རེག་པ་ན། །རྩར་རྩར་

བོར་འགྱུར་ཞོ་ནི་བསྐྱ་བའམ། །མར་འབྱུག་བཞིན་ཏེ་རབ་ཏུ་བཅོས་པ་ན། །
ཁམས་བཞི་མདོན་སྒྲུང་གོ་གོར་བོ་ཉིད་འགྱུར། །བདུན་ཕྱག་གསུམ་པར་མ་
ཡི་མངལ་ནས་ནི། །མཛོད་ཀ་ཞེས་བྱའི་རྒྱུང་བྱུང་རེག་པ་ན། །ལྟར་ལྟར་བོར་
འགྱུར་སྲིན་བྱ་གོ་མ་བཞིན། །བདུན་ཕྱག་བཞི་བར་རབ་ཏུ་འབྱེད་པའི་རྒྱུང་། །
མདོན་པར་བྱུང་བས་མངལ་དེར་རེག་པ་ན། །མཁའ་འགྱུར་ཞེས་བྱ་དབྱིབས་
ནི་བོར་བ་བཞིན། །བདུན་ཕྱག་ལྔ་བར་སྒྱུད་པ་ཞེས་བྱ་བའི། །རྒྱུང་བྱུང་རེག་
པས་དཔུང་པ་གཉིས་ཀ་དང་། །བརྒྱ་གཉིས་མགོ་སྟེ་ལྔ་བོ་མདོན་ཅམ་འབྱུང་། །
བྱག་པར་རྒྱ་ཆེ་ཞེས་བྱའི་རྒྱུང་བྱུང་སྟེ། །དཔུང་པའི་མཁྲིག་མ་གཉིས་དང་
བྱས་མོ་བསྐྱེད། །བདུན་པར་འབྲིལ་བ་ཞེས་བྱའི་ལས་རྒྱུང་གིས། །རེག་པས་
རྒྱུང་ལག་རྣམ་བཞི་སྒྲུང་བར་འགྱུར། །བརྒྱད་པར་བརྒྱུག་ཅིང་བསྐྱུར་བའི་
རྒྱུང་གིས་ནི། །སོར་མོ་ནི་ཤུ་གསལ་བར་བྱེད་པར་འགྱུར། །དགུ་བར་རྣམ་
པར་འབྱེད་པའི་རྒྱུང་བྱུང་སྟེ། །མིག་གཉིས་རྣ་བ་གཉིས་དང་སྒྲ་བྱག་གཉིས།
ཁ་དང་བཤང་ལམ་གཅི་བའི་སྒོ་དགུ་སྒྲུང་། །བཅུ་བར་སྐ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུང་
གིས་ནི། །མངལ་གྱི་གནས་པ་སྐ་ཞིང་བརྟན་པར་བྱེད། །དེ་ཆེ་སྐྱེ་བ་ཞེས་
བྱའི་རྒྱུང་གིས་ཀྱང་། །མངལ་གནས་རྒྱལ་བ་བྱས་ཏེ་གང་བཞིན་བྱེད། །བཅུ་
གཅིག་པ་ལ་གཉིས་སྒྲུང་ཞེས་བྱའི་རྒྱུང་། །བྱུང་དེས་ཁོང་སྟོང་ཉིད་དུ་བྱེད་
འགྱུར་ཞིང་། །བྱ་ག་དགུ་བོ་གསལ་བར་སྒྲུང་བར་འགྱུར། །བཅུ་གཉིས་ལ་

བབ་ཡོད་པའི་སྟོ་ཡི་རྒྱང་། །འབྲུང་ཞིང་དེས་ནི་ནང་ཁོལ་རྒྱ་མ་བསྐྱེད། །དེ་
 ཆེ་བསྐྱ་བ་རྒྱས་པའི་རྒྱང་གིས་ནི། །ཆོག་ས་ནི་སྐམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་བྱེད་པར་
 འགྱུར། །བཅུ་གསུམ་པ་ལ་སྤར་གྱི་ལས་རྒྱང་དེས། །བཀྲེས་སྟོམ་ཤེས་བྱེད་
 མ་ཡིས་ཐོས་འཐུང་བ། །ཁྱེན་ས་དེ་ཡི་ལུས་ལ་པན་འདོགས་བྱེད། །བཅུ་བཞི་
 བ་ལ་སྤྱད་པ་ཁ་ཡི་རྒྱང་། །ཞེས་བྲས་ཙ་རྒྱས་སྟོང་ཕྲག་སྐྱེད་པར་བྱེད། །དེ་
 ཡང་ལུས་ཀྱི་མདུན་རྒྱབ་གཡས་གཡོན་བཞིར། །ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ལྔ་བཅུ་
 གནས་པར་འདོད། །བཙེ་ལྔ་བརྒྱ་ཞེས་བྱའི་རྒྱང་བྱང་སྟེ། །ཙར་རྒྱ་བ་ནི་རྣམ་
 པ་ཉི་ཤུ་བསྐྱེད། །དེ་ནི་ལུས་ཀྱི་ཕྱོགས་བཞིར་ལྔ་ལྔ་གནས། །ཙར་རྒྱ་རེ་རེར་
 ཡང་ནི་བཞི་བཅུ་རེ། །ལུས་ཀྱི་ཕྱོགས་བཞིར་ཉིས་བརྒྱ་ཉིས་བརྒྱ་སྟེ། །ཁྱོན་
 བསྟོམས་བརྒྱད་བརྒྱ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ནི། །པན་ཚུན་འགྲེལ་བས་བརྒྱ་བརྒྱ་ཡོད་
 པ་རྣམས། །བསྟོམས་པས་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་འབྲུང་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ཡང་ལུས་
 ཀྱི་མདུན་རྒྱབ་གཡས་གཡོན་བཞིར། །སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་ཉི་ཤུ་ཡོད་པར་གསུང་། །
 བཅུ་དྲུག་པ་ལ་བདུད་རྩི་འགྲོ་བའི་རྒྱང་། །བྱུང་བས་མིག་གཉིས་ན་བ་སྒྲ་དྲུག་
 གི། །སྐྱེ་མཆེད་འགྲུབ་ཅིང་ཁ་སྟོ་མིད་པ་དང་། །སྟོང་གི་ཁོར་ཡུག་བཟའ་བཏུང་
 ཟུངས་པ་ཀུན། །འཇུག་པའི་གནས་དང་དབྱགས་ཀྱང་རྒྱ་བར་བྱེད། །བཅུ་
 བདུན་འབྲི་གདོང་ཞེས་བྱའི་རྒྱང་གིས་ནི། །མིག་ན་ལ་སོགས་ལྷག་པར་དང་
 བྱེད་ཅིང་། །དབྱགས་ཀྱང་བྱི་ནང་ཐོགས་མེད་རྒྱ་བར་བྱེད། །བཙེ་བརྒྱད་པར་

ནི་ངེ་མ་མེད་པའི་རྒྱུད། །ཞེས་བྲས་སྒྲེ་མཆེད་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱེད། །བཙུ་
དགུ་པ་ལ་སྤར་གྱི་རྒྱུད་དེས་ནི། །མིག་དང་ན་བ་སྒྲ་ལྟའི་དབང་ལོ་འགྲུབ། །ཉི་
ཤུར་ཤེན་ཏུ་བརྟན་པའི་རྒྱུད་གིས་ནི། །སེམས་ཅན་དེ་ཡི་རྒྱུད་པ་གཡས་གཡོན་
གྱི། །སོར་མའི་རུས་པ་ཉི་ཤུ་ཉི་ཤུ་དང་། །རྒྱུད་པའི་སྤྱི་ཉིད་རུས་པ་བཞི་
རྣམས་དང་། །རྗེ་དར་བུས་མའི་རུས་པ་གཉིས་གཉིས་དང་། །རྟེན་པ་ལོང་
བྱའི་རུས་པ་གསུམ་གསུམ་དང་། །སྒྲལ་ཆོགས་གྱི་ནི་རུས་པ་བཙོ་བརྒྱད་
དང་། །ཅིབ་མའི་རུས་པ་ཉི་ཤུ་ཙུ་བཞི་བསྟེན། །གཞན་ཡང་ལག་པ་གཡས་
གཡོན་ལ་བརྟན་ཏེ། །སོར་མའི་རུས་པ་ཉི་ཤུ་ཉི་ཤུ་བྱེད། །ལག་དར་འགྲུམ་
པའི་རུས་པ་གཉིས་གཉིས་དང་། །མགོ་དང་དབྱུང་བ་གཉའ་རུས་བཞི་བཞི་
དང་། །བྲང་དང་ཐག་པའི་རུས་པ་བདུན་བདུན་དང་། །སོ་ཡི་རུས་པ་སུམ་ཙུ་
ཙུ་གཉིས་བསྟེན། །མདོར་ན་རུས་པ་སྤ་མོ་མ་གཏོགས་པའི། །རུས་ཆེན་ཉིས་
བརྒྱ་རབ་ཏུ་བསྟེན་པར་བྱེད། །ཉིར་གཅིག་ཡང་དག་བསྟེན་པའི་རྒྱུད་བྱུང་
ནས། །དེ་ཡི་ལུས་གྱི་ཤ་རྣམས་ཀུན་ནས་བསྟེན། །ཉིར་གཉིས་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་
པའི་རྒྱུད་བྱུང་སྟེ། །ལུས་གྱི་ཐག་རྣམས་རབ་ཏུ་བསྟེན་པར་འགྱུར། །ཉིར་
གསུམ་ཡོངས་དག་འཛིན་པའི་རྒྱུད་ལས་ནི། །ལུས་གྱི་པགས་པའི་བྲུད་པར་
བསྟེན་པར་བྱེད། །ཉིར་བཞི་ཀུན་ཏུ་འཕྲོ་བའི་རྒྱུད་བྱུང་སྟེ། །པགས་པའི་
མདོག་ནི་གསལ་བར་བྱེད་པར་འགྱུར། །ཉིར་སྤ་བ་ལ་གྲོང་འཛིན་རྒྱུད་གིས་

ནི། །ལ་དང་ཁྲག་ནམས་རབ་ཏུ་དང་བར་བྱེད། །ཉིར་བྱག་སྒྲེ་བ་མངོན་པར་
 འབྱུབ་པ་ཡིས། །སྐྱ་དང་བ་སྐྱ་སེན་མའི་བྱད་པར་བསྒྲེད། །ཉིར་བདུན་སྐྱན་
 ཡོན་ཆེན་པོའི་རྒྱང་བྱང་ནས། །སྐྱ་སྐྱ་སེན་མོ་མདོག་དང་ལྗན་པར་བྱེད། །དེ་
 ཆེ་སྟོན་གྱི་ལས་དང་རྒྱུན་གཞན་མཐུས། །ལུས་གྱི་བཀོད་པའི་བཟང་ངན་
 བྱད་པར་བསྒྲེད། །པོ་ཡིན་མ་ཡི་ཅི་བ་མའི་གཡས་སྟོགས་དང་། །བྱ་མོ་ཡིན་
 བ་གཡོན་གྱི་སྟོགས་སུ་ནི། །ཅོག་བྱར་ལག་པ་གཉིས་གྱིས་གདོང་བཀབ་སྟེ།
 བྱ་རྒྱབ་བྱ་མོ་མདུན་སྟོགས་ཁ་བཏྲས་འདུག །དེ་ཆེ་མ་ནི་ཆོང་དང་རྒྱགས་
 པ་དང་། །ཆོང་དང་གང་བའི་ཁ་བས་ཐོས་འབྲུང་བས། །མངལ་ན་གནས་དེ་
 གཡང་དུ་སྐྱང་བ་དང་། །ཀུན་ཏུ་བཅོར་བས་པགས་པ་བཤུས་བཞིན་དང་། །
 གང་དང་ཆོ་སོགས་དཔྱལ་བའི་སྐྱག་བསྐྱལ་བཞིན། །མཐོང་མོད་སྐྱེས་ཆེ་
 དན་པ་ཆོངས་ནས་བརྩེད། །ཉིར་བརྒྱད་པ་ལ་སྟེན་ཅི་ལོག་པ་ཡི། །འདུ་ཤེས་
 བརྒྱད་པོ་ཅི་རིགས་འབྲུང་འབྱུར་ཏེ། །མངལ་དུ་བྱིམ་དང་གཞོན་པ་ཁང་
 བཅེགས་དང་། །ཀུན་དགའ་ར་བ་སྒྲེད་ཆལ་བྲི་ལ་འདུག །ཚུ་དང་རྩིང་བུའི་
 འདུ་ཤེས་འབྲུང་འབྱུར་ཞིང་། །དེ་ཡང་དགོ་བ་བྱེད་ལ་བཟང་བོ་དང་། །མི་
 དགོ་བྱེད་པར་ངན་པའི་སྐྱང་བ་འཆར། །ཉིར་དགྲ་པ་ལ་མེ་ཏོག་སྟེང་བ་ཡི། །
 རྒྱང་ཞེས་བྱ་བས་ཁ་དོག་སྒྲ་ཆོགས་བྱེད། །དེ་ཡང་ལས་གྱིས་འབྲེལ་བའི་པ་
 མ་ཡི། །ལུས་གྱི་མདོག་དང་རྩིས་སུ་མཐུན་པའམ། །ཡང་ན་མི་འདྲ་བཟང་ངན་

ཅི་རིགས་འགྱུར། །སུམ་ཅུ་བ་ལ་ལྷགས་ཀྱི་སྒོ་ཞེས་པའི། །རྒྱང་གིས་བྱས་
པས་སྐྱ་སྐྱ་ལྷག་པར་འཕེལ། །དེ་བཞིན་སོ་གཅིག་སོ་གཉིས་སོ་གསུམ་དང་།
སོ་བཞི་བ་ལ་འང་ལས་ཀྱི་རྒྱང་གིས་ནི། །ལུས་ཀྱི་ཆ་ནམས་རྒྱ་ཆེར་འཕེལ་
བར་བྱེད། །སོ་ལྔ་བ་ལ་ཡན་ལག་ཉིང་ལག་ཀུན། །རྫོགས་པར་འགྱུར་ཀྱི་དེ་
ཡི་གོང་དུ་མིན། །སོ་དྲུག་པ་ལ་མངལ་དུ་འདུག་མི་འདོད། །སོ་བདུན་ལ་བབ་
མི་གཙང་ངེ་མི་ཞེས། །ཐུན་ནག་འཐེབ་འདྲའི་ཡང་དག་འདུ་ཤེས་འབྱུང་། །
བདུན་ཕྱག་སོ་བརྒྱད་གནས་སྐབས་སོན་པའི་ཆེ། །མ་ཡི་མངལ་ནས་མེ་ཉོག་
སྤྱད་ཅེས་པའི། །ལས་ཀྱི་རྒྱང་བྱང་མངལ་ཀྱི་སེམས་ཅན་དེ། །མགོ་ཐུར་
བསྐྱར་ཞིང་ལག་པ་གཉིས་བརྒྱངས་ནས། །སྐྱེ་བའི་སྒོ་རུ་ཕྱོགས་པའི་བྱ་བ་
བྱེད། །སོ་བརྒྱད་མཐར་རམ་རྫོགས་ནས་ཞག་བཞི་སོགས། །སོང་ཆེ་ཁ་ཐུར་
བལྟ་བའི་ལས་ཀྱི་རྒྱང་། །བྱང་ནས་མངལ་ན་འདུག་པའི་སེམས་ཅན་དེ། །
རྐང་པ་བྱེད་དུ་བྱས་ཏེ་བཅུ་མ་ནས་ནི། །ཕྱི་རུ་ཕྱལ་ཏེ་སྐྱེ་བའི་སྒོ་ནས་དབྱུང་།
འོན་ཀྱང་ཁ་ཅིག་ཞག་གྲངས་མ་ཆང་དང་། །འགའ་ཞིག་ལྷག་པ་ཉིད་དུ་གནས་
པའང་སྲིད། །བཙུང་དུས་བཙོར་བས་པགས་པ་བཤུས་འདྲ་བའི། །སྤྱག་
བསྐྱལ་མི་བཟད་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བ་དང་། །མས་ཀྱང་སློག་ལ་འབབ་པ་ལྟ་བུ་
ཡི། །སྤྱག་བསྐྱལ་སྤྱོད་ཞིང་འཆི་བ་ཉིད་ཀྱང་སྲིད། །བཙུང་ནས་འཇམ་པའི་
སྟན་ལ་བཞག་པའམ། །སོར་མོས་སྤངས་ཆེ་ཆེར་མའི་ནང་ལྷུང་ལྷུང་། །ཆ་

ཞིང་རྩལ་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དཔག་མེད་ཕྱིང་། །ཁ་ཅིག་སྟོན་གྱི་ལས་དང་འབྲུལ་
 རྒྱུན་གྱིས། །རྒྱུང་ལག་ལོག་ཅིང་བསྟོལ་མར་བྱུང་བྱུར་ནས། །མངལ་གྱི་
 གནས་སྐབས་ཉིད་ནས་འཆི་བར་འགྱུར། །བཅས་ནས་ཉིན་ཞག་བདུན་པའི་
 དུས་གྱི་ཆོ། །ལུས་ལ་སློན་བྱ་སྤོ་འབྲུམ་བྱུང་ནས། །ལུས་གྱི་གནས་ཉིད་བ་
 བར་བྱེད་པ་སྟེ། །སློན་བྱ་ཁ་ཅིག་སྒྲ་ཡི་རྩ་བ་བ། །དེ་བཞིན་མགོ་བོ་སྒྲད་པ་
 མིག་རྩ་དང་། །ལ་ལ་རྩ་བ་སྒྲ་དང་ཤ་རུས་པགས། །རྩ་རུས་ནང་ཁྲོལ་སོགས་
 ལ་གནས་བཅས་ནས། །བ་བྱེད་ལུས་འདི་སློན་བྱའི་ཆང་བཞིན་ནོ། །གཞན་
 ཡང་ཤ་རུས་རྩག་ཁྲག་བཤད་གཅི་དང་། །སྐབས་དང་དར་སྐབས་མཆིལ་མ་
 ལ་སོགས་པ། །མི་གཙང་རྩས་གྱི་དངོས་པོ་སོ་རྩལ་དང་། །རྒྱུང་མཁྲིས་བད་
 ཀན་འདུས་པའི་ནད་གྱི་གཞི། །མདོར་ན་ཉི་བར་ལེན་པའི་ཕྱང་བོ་འདི། །མི་
 གཙང་སྟེ་རྩ་ན་འཆིའི་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི། །འབྱུང་གནས་སྤྱག་བདེན་ཉིད་ལས་
 མ་འདས་བྱེད། །བདེ་བར་སེམས་པ་གང་ཡིན་ཆོངས་པས་འབྲུལ། །བདག་
 ཕྱང་སྟེ་དང་རྩ་བ་ལ་སོགས་ཀྱང་། །དཀར་ནག་ལས་དང་ཉོན་ཆོངས་རྒྱུན་
 དབང་གིས། །འབྲུལ་བར་འབྱུར་གྱི་བྱེད་པོ་གཞན་མེད་པས། །རང་དབང་
 བྱུང་པའི་བདག་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །ཉིན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་བྱེད་ལས་
 ནི། །བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་དེའི་རགས་པར་ཡང་། །ཆོངས་པ་ཁ་ཅིག་བྱ་དང་
 བྱ་མོ་ཉིད། །བདག་ཅག་རང་དབང་ཁོ་ན་བསྐྱེད་སྒྲུལ་སེམས། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་

བྱ་དང་བྱ་མོ་ཡི། །མིག་སྒྲ་ན་བ་ལྟེ་དང་སྒྲལ་ཆིགས་དང་། །ཅ་རྒྱས་རྒྱ་མ་
སྒྲིང་མཆིན་སྒྲོ་བ་སོགས། །ལུས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་བཞོད་པ་ཇི་སྟེད་པ། །དེ་དག་
བྱེད་ཅག་གིས་ནི་བྱས་སམ་ཅི། །ཡིན་ན་མཁས་ཏེ་སྟོན་མེད་ངོ་མཚར་ཆེ། །
དེ་ལྟར་མངལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ལེགས་ཤེས་ན། །གཙང་བདེ་རྟག་པ་བདག་ཏུ་
ལྟ་ལ་སོགས། །ཚེངས་པའི་ལྟ་དན་གདོན་ལས་གྲོལ་འགྱུར་ཞིང་། །ཡང་དག་
ལྟ་བ་འདྲན་པའི་བག་ཆགས་འཛོག། །ཇི་སྐད་བཟོད་དེ་འཇིག་རྟེན་ཁམས་འདི་
འདྲའི། །མངལ་སྒྲིས་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། །མདོན་དགའི་ཞིང་ན་སྒྲིས་
པ་བྱད་མེད་གཉིས། །འབྲིག་པའི་སྦྱོར་བ་མེད་ཀྱང་ཆགས་སེམས་ཀྱིས། །
བྱད་མེད་གང་ལ་ཡུད་ཅམ་བལྟས་པ་ན། །དེ་ཉིད་སྒྲུམ་མར་འགྱུར་ལ་དེ་ཕྱིན་
ཆད། །འདོད་ཆགས་བྲལ་བའི་ཉིང་འཇིན་འཐོབ་པར་འགྱུར། །བྱད་མེད་ཀྱན་
ཀྱང་ལྟ་མོ་གཞོན་ཏུ་བཞིན། །རབ་མཛེས་ལྟ་བས་མི་ངོམས་ཡིད་འཕྲོག་མ། །
མངལ་དུ་བྱེད་འཕམ་བྱ་མོ་ཆགས་གྱུར་ན། །མ་བྱ་གཉིས་ལའང་སྤྱག་བསྐྱལ་
གཏན་མེད་ཅིང་། །ཤིན་ཏུ་བདེ་ཆེན་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བར་འགྱུར། །བྱ་ཡི་ལུས་
ཀྱང་པ་མའི་ས་བོན་ལས། །བྱུབ་པ་མིན་ཕྱིར་མངལ་ནས་སྒྲི་བའི་ཆོ། །ཁྱ་
སེར་ཁྲག་སོགས་མི་གཙང་རིགས་ཀྱན་གྱིས། །གོས་པ་མེད་པར་ཤེལ་གྱི་
ཁང་བ་ནས། །ཕྱི་རོལ་འབྱུང་བ་ཇི་བཞིན་བདེ་བར་བཅའ། །ཞིང་དེའི་མི་
ནམས་ལྟ་བཞིན་མཛེས་མཚུངས་ཤིང་། །ཕུན་ཆོགས་སྒྲིད་པའི་དགའ་བདེར་

ཉག་སྟོད་པས། །སྒྲུག་བསྐལ་བྱ་བའི་མིང་ཡང་ཡོད་མིན་ལ། །ཞི་འཕྲོས་གྱུར་
 ཆེ་འང་དག་པའི་ཞིང་དུ་འགྲོ། །མངོན་ཤེས་རྩ་འབྲུལ་ཐོགས་མེད་ལྡན་པ་དང་།
 འཕགས་པའི་གང་ཟག་གངས་མེད་དཔག་ཏུ་མེད། །གང་དག་བདེ་བཞིན་སྐྱེ་
 དང་གནས་འདོད་ན། །མི་འབྲུགས་རྒྱལ་བའི་ཞིང་དེར་སྐྱེ་འགྱུར་བའི། །
 ཆོགས་གསོག་སྐྱབ་སྟོང་སྟོན་ལམ་རྒྱབས་ཆེན་ཐོབ། །དེས་ནི་དེ་རུ་སྐྱེ་ཞེས་
 རྒྱལ་བས་བཤད། །མདོར་ན་མངོན་དགའ་བདེ་བ་ཅན་གཉིས་ཀྱི། །ཞིང་གི་
 བཀོད་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་ཅིང་། །མཚུངས་པ་ཉིད་ཅེས་མདོ་ལས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། །ཞིང་དེར་སྐྱེ་བ་སྟོན་རྣམས་སྐལ་བ་བཟང་། །དེ་འདྲའི་དག་པའི་
 ཞིང་དུ་སྐྱེས་ནས་ཀྱང་། །མ་དག་ཞིང་གི་འགོ་རྣམས་འདྲེན་སྟུང་དུ། །དམ་
 བཅའ་སྟོང་རྩེས་བྲངས་པའི་ལྷག་བསམ་གྱིས། །ཤུགས་དག་སྟོན་ལམ་
 འདེབས་ལ་ཁྱགས་ན་ལེགས། །ཅི་ཕྱིར་ཞེ་ན་སྟེགས་མའི་དུས་འདིར་ནི། །
 རང་ཅག་ལྟ་བུ་དང་བོད་ལས་ཅན་གྱིས། །ས་ལམ་མཐོན་པོ་བསྐྱེད་པར་དགའ་
 བའི་ཕྱིར། །རེ་ཞིག་འདུན་པ་དེ་ལྟར་གཏོང་བར་རིགས། །ཚུལ་འདིར་ཚུལ་
 བཞིན་འབད་ལས་བྱང་བའི་དགོས། །སྐྱེ་དང་སྐྱེ་བར་དལ་འབྱོར་རྟེན་རྟེན་
 ཅིང་། །ཡང་དང་ཡང་དུ་ཆོས་ལ་སྟོད་པ་ཡིས། །ལྷུར་བ་ལྷུར་བར་སངས་
 རྒྱས་ཐོབ་གྱུར་ཅིག །

ཅེས་དགའ་བོ་མངལ་འདུག་གི་མདོའི་དགོངས་པ་གསལ་བར་བྱེད་

པའི་མེ་ལོང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་། རོན་གཉེར་ཅན་འགའ་ཞིག་གིས་བསྐྱལ་
བས་རྒྱན་བྱས་ཏེ། ལྷ་ཀྱའི་དགེ་སློང་བཤད་སྐྱབ་མིང་ཅན་གྱིས། ཐུབ་པའི་
དབང་པོས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་རོན་བཞིན་གཞན་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་ན་ཅི་
མ་རུང་སྐྱམ་ནས་སྐྱར་བའོ། །

མཆོལ་ལྟོ། །

༡༡། །འཕགས་པ་འདའ་ཀ་ཡེ་ཤེས་དང་འདྲ་ཤེས་བཙུ་གཅིག་
བསྟན་པའི་མདོ་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་
བཞུགས་སོ། །

འཕགས་པ་འདའ་ཀ་ཡེ་ཤེས་དང་འདྲ་ཤེས་བཙུ་གཅིག་བསྟན་པའི་མདོ་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་

༡༡། །ན་མོ་མཆོ་སྟོ་ཕྱ་ཡ། གསེར་མངལ་ཅན་དང་མགིན་སྟོན་
མིག་སྟོང་ལྡན། །པད་དཀར་མིག་དང་པརྟོའི་གཉིན་ལ་སོགས། །སྤིང་ན་
དེགས་པའི་གྲགས་ལྡན་ཀྱན་གྱིས་ཀྱང་། །ཞབས་པད་གཙུག་བསྟེན་ཐུབ་
པའི་དབང་བོར་འདུད། །

འདིར་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་དང་། དག་སྟོང་དག་ལ་འཆི་བའི་དུས་སུ་འདྲ་ཤེས་བསྟོམ་
ཚུལ་གྱི་གཞུང་གཉིས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་འཕགས་པ་འདའ་ཀ་ཡེ་ཤེས་
དང་། འདྲ་ཤེས་བཙུ་གཅིག་བསྟན་པའི་མདོ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། གཙོ་ཆེར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དབང་དུ་མཛད་ཀྱང་
གཞན་གྱིས་ཀྱང་ཉམས་སུ་སྒང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་
པ་དུས་གཅིག་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་འོག་མིན་ལྟའི་རྒྱལ་བོའི་ཁང་བཟང་ན་
བཞུགས་ཏེ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་དང་ཞེས་པ་ནི་སྤྱིང་གཞིའོ། །
དུས་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡུམ་ཆེན་ལྟར་སྐྱེས་པ་བདེན་པ་ལ་འགོད་པའི་

ཆེད་དུ་སྤྲུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་གྱི་ལྟའི་གནས་སུ་བྱོན་པའི་ཆེ་ཡིན་པར་འགའ་
ཞིག་ལས་བཤད་ཅིང་། གཞུང་འདིས་བསྟན་པའི་འོག་མིན་ནི་གཟུགས་ཁམས་
གནས་རིགས་བཙུ་བདུན་ནང་གི་ལྟག་མ་དེའམ། དེའི་གོང་ན་འོག་མིན་སྟུགས་
པོ་བཀོད་པ་ཞེས་བྱ་ཞིག་ཡོད་པར་བཤད་པ་དེ་གཉིས་གང་ཡིན་འདིར་མི་
གསལ་ཡང་། འདིའི་རྒྱ་འགྲེལ་གཉིས་ཀྱི་གཅིག་ལས། སྟོན་པ་ནི་ལོངས་
སྟོང་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་དང་། འཁོར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་འབབ་ཞིག་ཡིན་
ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན་ནི་སྤྱི་མར་སྤྲང་ལ། གཅིག་ལས་ནི་འོག་མིན་སྟུགས་པོ་
བཀོད་པར་གསལ་བར་བཤད་དོ། །ཁྱེ་བ་པོ་ནི་འཕགས་པ་ནམ་མཁའི་སྤྱིང་
པོ་སྟེ། དེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་དོ། །དོན་གང་ཞིག་
ཇི་ལྟར་ཁྱེས་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བོས་ནས། བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་ནམ་འཆི་ཀ་མའི་ཆེ་སེམས་ཇི་ལྟར་བལྟ་བར་བགྱི་ཞེས་སྤྱིར་བསྟུས་
ནས་ཁྱེས་སོ། །ཁྱེས་པའི་ལན་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ནམ་མཁའི་སྤྱིང་པོ་
ཞེས་བོས་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ནམ་འཆི་བའི་ཆོ། འདའ་ཀ་ཡེ་ཤེས་
བསྟོམ་པར་བྱའོ་མིང་གི་སྟོན་པ་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་ནས། དེ་ལ་འདའ་ཀ་ཡེ་
ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་ཅིང་། བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་ཆོགས་སུ་བཅད་དེ་བཀའ་སྤྱུལ་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྤྲུང་དོན་
བསྟུས་ནས་གསུངས་སོ། །

རྒྱས་བཤད་གྱི་དོན་ལ་བཞི་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་
སྟོང་བར་བསྒྲོམ་པ། དེ་ལྟ་ནའང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་
སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་བསྒྲོམ་པ། འདོད་པའི་དངོས་པོ་ལ་མི་ཆགས་པར་བསྒྲོམ་པ།
སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བར་བཤད་
པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པས་ན་
དངོས་པོ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་བ་སྟེ། འདིའི་དོན་རྒྱས་
པར་འཆད་ན་དབྱ་མའི་ལུང་དང་རིགས་པས་ལུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་
རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚུལ་གཏན་ལ་འབེབ་དགོས་པར་སྒྲུང་ཡང་འདིར་
བསྐྱས་བ་ཞིག་འཆད་བ་ཡིན་པས་སྟོད་བཙུད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྟེན་
ནས་འབྱུང་བ་དང་རྟེན་ནས་བཏགས་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བཏགས་དོན་བཅའ་
ན་མི་རྟོག་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་རྣམ་པར་དག་ལ། དེ་ལྟར་རྣམ་པར་
དག་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་མེད་པར་རྟོགས་
པའི་འདུ་ཤེས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་རབ་ཏུ་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །མདོར་ན་འདིས་
བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཆོས་རྒྱལ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་བཤད་ནས་སྟོང་ཉིད་
བསྒྲོམ་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཡང་སེམས་ལ་སོགས་བ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་
ཆོས་རྣམས་གཤོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་སྟོང་བར་བཤད་བ་

ཡིན་ཏེ། །མ་རྩོས་པས་ཁྱུས་པས་མདོ་ལས། །གང་ཞིག་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་
མ་ སྐྱེས། །དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །རྒྱུན་ལ་རག་ལས་གང་དེ་
སྟོང་བར་བཤད། །གང་ཞིག་སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན། །ཞེས་དང་།
འདུག་པ་ལས། གདོད་ནས་ཞི་ཞིང་སྐྱེ་བྱལ་རང་བཞིན་གྱིས། ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སུ་འདུ་བས་ན་
སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོའི་འདུ་ཤེས་རབ་ཏུ་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་སྟེ། སེམས་ལ་
སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཀྱང་། ཐ་
སྟོང་དུ་བྱ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཐད་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་མཆོན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་དཀར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ཙ་བ་སྟོང་རྗེས་བྱངས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སུ་འདུ་བ་སྟེ་རག་ལས་པས་
སེམས་དེ་བསྐྱེད་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུ་བས་བྱེན་པའི་
སྟོན་སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱོབ་པར་འདོད་
པའི་དམིགས་མེད་ཀྱི་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོའི་འདུ་ཤེས་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་
ནི། སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེའི་སྟོང་པོ་ཞེས་པ་དེ་བསྒྲོམ་པར་བཤད་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མི་དམིགས་ཤིང་འོད་
གསལ་བས་ན་དངོས་པོ་ཅི་ལ་ཡང་མི་ཆགས་པའི་འདུ་ཤེས་བསྒྲོམས་པར་

བྱའོ་ཞེས་པ་སྟེ། སེམས་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲར་བཤད་པ་ལྟར་
རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་རྒྱལ་ཅམ་མི་དམིགས་ཤིང་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་
པ་ལྟར་སྟོང་སང་འོད་གསལ་བའོ། །དཔེར་ན། ནམ་མཁའ་ཐོགས་བཅས་
བཀག་ཅམ་གྱི་སྟོང་ཆ་ལ་འཛུགས་པ་ལྟར་སེམས་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་
རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དེ་དག་དགག་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་རྣམས་པར་
བཅད་ཅམ་ལ་འཛུགས་གོ། །རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན་སེམས་དང་ཡོ་བྱད་ལ་སོགས་
པའི་ཆོས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཅི་ལ་ཡང་བདེན་ཞེན་གྱིས་ཆགས་པའི་འདུ་ཤེས་
སྤངས་ནས་ཆགས་མེད་བདེན་སྟོང་གི་འདུ་ཤེས་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །

འདིར་སྟོང་ཉིད་བསྒྲོམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱི།
འདིའི་རྒྱ་འགྲེལ་ཞིག་ཏུ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པས་ན་ཅི་ལ་ཡང་མི་
ཆགས་པའི་འདུ་ཤེས་རབ་ཏུ་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན་སྤྱིར་
འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་ཅིང་བྱད་པར་དུ་རང་ལ་དབང་དང་རང་གིས་
བསགས་པའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་མི་རྟག་ཅིང་འཛུགས་པའི་ཆོས་ཅན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆགས་ཞེན་མི་བྱ་བར་བཤད་པ་ལྟར་ཡང་རུང་སྟེ། འོན་ཀྱང་
གཞུང་འདིའི་དངོས་བསྟན་ནི་སྒྲུ་མ་ལྟར་རོ་སྒྲུ་མ་མོ། །

བཞི་པ་ནི། སེམས་རྟོགས་ན་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་ན་སངས་རྒྱས་གཞན་
དུ་མི་བཅའ་བའི་འདུ་ཤེས་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་སྟེ། སེམས་རྟོགས་ན་ཡེ་

ཤེས་ཡིན་པས་ན་ཞེས་པ་འདི་ལ་དོན་འཆད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་འགའ་རེ་མཐོང་
སྟེ། སྤྲ་མ་ཁ་ཅིག་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་གསལ་ཞིང་རིག་པ་ཅམ་མཐོང་བ་
བཤད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་སེམས་དུས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་སྟོང་པའི་སྐྱེ་
འགག་བྱེད་ཚུལ་མཐོང་བ་ལ་འདོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་སེམས་རང་ཡལ་དུ་
སོང་བའི་སྟོང་པའི་ངོ་བོ་མཐོང་བ་དང་། ཁ་ཅིག་སེམས་ཁ་དོག་དང་དབྱེབས་
སྤྲ་མ་གྲུབ་པར་མཐོང་བ་དང་། ཁ་ཅིག་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་དོན་ནི་མེད་ཀྱི་སྤང་བ་
ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་མཐོང་བར་འདོད་པ་དང་། གཞན་དག་
སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་མཐོང་བ་ལ་འདོད་པ་སོགས་མང་དུ་སྤང་
ཡང་། གཙོ་བོ་ནི་ཕྱི་མ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། འདུས་པའི་རྩ་རྒྱད་ལས། རང་སེམས་
གདོད་ནས་མ་སྐྱེས་པ། །སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། བརྒྱད་
སྟོང་བ་ལས། སེམས་ལ་སེམས་མ་མཆིས་ཏེ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་འོད་
གསལ་བའོ། །ཞེས་པའི་དོན་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆའི་ཕྱག་ཆེན་འགྲེལ་བར།
སེམས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སེམས་མ་མཆིས་ཏེ། སེམས་ཀྱི་རང་
བཞིན་འོད་གསལ་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དགོན་མཆོག་
བཙུགས་པ་ལས། འོད་སྤངས་སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་བཙུགས་ན་མི་རྟོག་དོ་ཞེས་
སོགས་དང་། རྗེ་མར་པས། གཞི་ཆོས་ཉིད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་རྟོགས། སེམས་སྟོང་
པ་ཉིད་ལ་སྤང་བྱས། ཞེས་སོགས་ལྟ་བུ་མང་ངོ་། །དེ་ལྟ་སེམས་རང་

བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་ནས་རི་མ་དག་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་ལས་འབྲས་
བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡི་ཤེས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། རང་གིས་སེམས་ལ་
མ་བསྟོས་པར་ཐོབ་རྒྱུའི་སངས་རྒྱས་ཞིག་གཞན་ལས་ལོགས་སུ་བཅ་ལ་
ཀྱང་མི་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལང་དཀར་གཤེགས་པ་ལས། རྟོག་པ་སྤངས་
པའི་སེམས་ཉིད་ནི། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་བསྐྱོག་པ་སྟེ། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་
ཅད་ཤེས་པའི་བྱིར། །སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཞེས་ངས་འཆད། །ཅེས་
གསུངས་ཤིང་། འོག་ཏུ་སེམས་ནི་ཡི་ཤེས་འབྱུང་བའི་རྒྱ། །སངས་རྒྱས་
གཞན་དུ་མ་འཆོལ་ཅིག །ཅེས་འབྱུང་བ་ལས་གསལ་ལོ། །

དེ་ནས་འཇུག་བསྟུ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆིགས་སུ་བཅད་དེ་
བཀའ་སྩལ་བ་ཞེས་མཆམས་སྒྲུར་ནས། སྤར་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་དོན་
བཞི་བསྟུས་ཏེ་འཆད་པ་ནི། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་པས། །དངོས་
པོ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱོམ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་རབ་ལྡན་པས། །སྟོང་
རྩེ་ཆེན་པོའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱོམ། །རང་བཞིན་མི་དམིགས་འོད་གསལ་བས། །
དངོས་པོ་ཅི་ལའང་མི་ཆགས་བསྐྱོམ། །སེམས་ནི་ཡི་ཤེས་འབྱུང་བའི་རྒྱ། །
སངས་རྒྱས་གཞན་དུ་མ་འཆོལ་ཅིག །ཞེས་གསུངས་ཏེ་དོན་ནི་སྤར་བཤད་
པ་ལྟར་རོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་བ་དང་།
ཞེས་པ་ནས། མངོན་པར་བསྟོད་དོ། །ཞེས་པའི་བར་ཏེ་སྟོལ། །ཆོས་བཞི་བོ་

འདི་དག་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་འཆི་བའི་དུས་སུ་བསྒྲོམས་ན་ལྷག་པར་པན་ཆེ་
བ་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་གསོན་པའི་དུས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་གཙུག་
བོར་སྒྲུང་ངོ་། །འདའ་ཀ་ཡེ་ཤེས་ཞེས་པ་ནི་སྤར་ལྷར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་
བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དེའི་ཐ་སྙད་མཛད་པར་བཤམ་དོ། །
ཡང་ན་འདའ་ཀ་ནི་འཆི་ཁ་མའི་དུས་ཀྱི་ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱུའི་ཡེ་ཤེས་སྤར་
བཤམ་པ་བཞི་བརྗོད་སྤྱད་སྟོན་པ་ལ་བྱའོ། །

༥ གཉིས་པ་འདུ་ཤེས་བཙུ་གཅིག་བསྟན་པའི་མདོའི་དོན་འཆད་པ་ལ།
འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པའི་དུས་གཅིག་ན། བཙེམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཤིང་
གྲོང་ཁྱེར་ན་གྲུང་གི་ཤིང་སྤུ་ལ་བྱང་གི་ཆལ་ར་བ་ན་བཞུགས་ཏེ། ཞེས་པ་ནི་
གནས་སྟོན་པ་སྟེ། རྩ་མཆོག་གྲོང་དུ་གྲུང་གི་ཀུན་དགའ་ར་བ་ཤིང་སྤུ་ལའི་
སྤོང་པོ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཆལ་ན་བཙེམ་ལྷན་འདས་བཞུགས་ཤིང་མྱ་ངན་
ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པར་བཞེད་པའི་དུས་ཀྱི་ཆོ། དགེ་སློང་མང་པོ་
འདུས་པ་རྣམས་ལ་བཀའ་སྩལ་བ། དགེ་སློང་དག་ཅེས་པོས་ནས་བྲིད་ཅག་
རྣམས་གང་ནམ་འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་ཆེ་འདུ་ཤེས་བཙུ་གཅིག་པོ་འདི་དག་
བསྒྲོམས་པ་མདོན་དུ་བྱའོ་ཞེས་མདོར་བསྟན་ནས། དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་
པ་ལ་བཙུ་གཅིག་པོ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་མ་ཆགས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་
ཞེས་པ་ནས། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་ཞི་བའོ་སྟུམ་པའི་འདུ་ཤེས་མདོན་དུ་

བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་ཏེ། རོན་བསྐྱུས་དེ་བཤད་ན་བཅུ་པོ་འདི་ལ་
 དང་པོ་ཟང་ཟིང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་དང་རང་གི་ཡོ་བྱད་ལམ་ཆགས་པའི་འདུ་
 ཤེས་དང་། གཉིས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་དེ་རྣམས་བདེ་
 བ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག །ལྡན་ན་ཅི་མ་རུང་། བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་བྱའོ་
 སྙམ་པའི་བྱམས་པ་དང་། གསུམ་པ་གཞན་དང་འཁོན་འཛིན་བྱུང་བ་ཡོད་ན་
 བེ་འཁོར་དུ་འཛིན་པའི་སེམས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་འདོར་བའི་འདུ་ཤེས་
 དང་། བཞི་པ་སྒྲར་མི་དགོ་བ་བཅུ་དང་ཅ་བཞིའི་ལྷུང་བ་བྱུང་སྟེ་ཚུལ་བྲིམས་
 འཆལ་བར་གྱུར་པའི་ཉེས་པ་ཡོད་ན་དེ་ཐམས་ཅད་དཀོན་མཆོག་གི་བྱུང་དུ་
 བཤགས་པ་དང་བཤགས་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། ལྷ་པ་དགོ་བ་
 བཅུ་དང་ཅ་བ་བཞི་སྟོང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྟོམ་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ཐམས་ཅད་
 ད་ལྟ་ཡང་དག་པར་སྦངས་ནས་བསྐྱུང་བར་བྱའོ་སྙམ་པའི་འདུ་ཤེས་དང་།
 དུག་པ་མཆོམས་མེད་དང་ཅ་ལྷུང་ལ་སོགས་པ་ཉེས་པ་ཆེ་བ་དག་ལ་ཡང་
 བའི་འདུ་ཤེས་དང་། བདུན་པ་དགོ་ཅ་ཚུང་དུ་ཞིག་བྱས་པ་དག་ལའང་འབྲས་
 བྱ་ཆེ་བར་འབྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། བརྒྱད་པ་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་དག་ལ་ཅི་
 ལྟར་འགྱུར་སྙམ་ནས་སྒྲགས་པའི་འཛིགས་པ་མེད་པ་དང་། དགྲུ་བ་བདག་ལྟ་
 ཅི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཛིག་པ་འགྱུར་བའི་མི་རྟག་པའོ་
 སྙམ་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། བཅུ་པ་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་

ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་དབང་གིས་བྱུང་བའི་བདག་མེད་པའི་སྟུང་བའི་འདུ་
ཤེས་དང་། བཙུ་གཅིག་པ་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་ཐར་བ་ཟུང་ན་ལས་འདས་
པའི་གོ་འཕང་ནི་ཉེར་འཆེ་བྲལ་བའི་ཞི་བའོ། །སྟུང་བའི་འདུ་ཤེས་བསྒྲིམ་པ་
མདོན་དུ་བྱའོ་ཞེས་པའོ། །གོང་དུ་འཆེ་བའི་དུས་སུ་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཆུང་བ་
དང་ཡང་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། དགེ་རྩ་ཆུང་དུ་ལའང་ཆེ་བའི་འདུ་ཤེས་འཛོག་
པར་གསུངས་པ་འདི་ལྟ་བུ་རང་ཅག་གིས་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་དགའ་ཡང་།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཆད་མར་བྱེད་དགོས་པས་གནད་ཆེ་བར་བྱངས་
ཤིག །འདི་རྣམས་དགེ་སློང་དུ་མ་བྱེད་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་ཀྱང་འཆེ་བའི་
དུས་སུ། དེའི་སྒྲིན་ནས་ཀྱང་ཉམས་སུ་སྤང་ན་པན་ཡོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། བཙུ་
པོ་འདིའི་ནང་དུ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀྱི་ལམ་གྱི་སྟོང་པོ་ལམ་གནད་མང་པོ་
ཞིག་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་ནི་འཆེ་བའི་དུས་ཀྱི་གདམས་ངག་ཏུ་
བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་གསུངས་པས་དེའི་ཆེ་བླན་དགོས་ལ། འདི་ནང་གི་
བྱམས་པ་བསྒྲིམ་པ་དང་། ཉེས་པ་བཞགས་པ་དང་། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་
མི་རྟག་པར་ལྟ་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་ལྟ་བ་དང་། ཟུང་ན་
ལས་འདས་པ་ཞི་བར་ལྟ་བ་རྣམས་ནི་དུས་རྒྱན་ཏུ་བསྒྲིམ་དགོས་པའོ། །

རྒྱལ་བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། །དགེ་སློང་དག་ལ་འཆེ་བའི་
ཆོ། །ཉེར་མཁོ་པན་པའི་གདམས་ངག་ མཆོག །དམ་ཆོས་སྟོང་པོ་འདི་གཉིས་

བསྟན། །ཚུལ་འདི་མན་ངག་སྟོང་པོ་རུ། །མཐོང་བའི་དད་པས་ཡིད་བླངས་ཏེ།
དགོངས་དོན་འགྲེལ་བ་ཉུང་དུ་བྱང་། །བཤད་སྐྱབ་བདག་གིས་དད་པས་སྐྱར།
དེ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་དཀར་དགོས། །རྣམ་ཞིག་འཆི་འཕོའི་དུས་ཀྱི་ཆོ། །
ལམ་བཟང་འདི་རྣམས་བློ་བཞིན་དུ། །ཞི་འཕོས་དག་ཞིང་སྐྱེ་བ་དང་། ལྷུང་
དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ཀྱུར་ཅིག །

ཅེས་པའི་བར་གྱི་ཡི་གེ་པ་ནི། དད་སྟོབས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་དགོ་
སྟོང་སྟོ་གོས་ཀྱན་དགའ་ལོ། །

ཕུབ།

༡༡། །བྱམས་ཆོས་སྡེ་ལྷའི་བསྐྱུས་དོན་བྱམས་མགོན་
དགེ་ས་པའི་མཆོད་སྤྱོན་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ།།

བྱམས་ཆོས་སྡེ་ལྷའི་བསྐྱུས་དོན་བྱམས་མགོན་དགེ་ས་པའི་མཆོད་སྤྱོན་ཞེས་བྱ་བ།

༡༡། །ན་མོ་ཤྲ་ལྷ་ལྷ་ཡེ། ཐུབ་པས་རང་གི་འཁོར་ལ་བརྟགས་
པའི་ཆོ། །ཁྱོད་དང་མཚུངས་པའི་རྒྱལ་སྤྱོད་མ་གཟིགས་ནས། ཁྱོད་ནི་རྒྱལ་
ཆ་དམ་པར་དབང་བསྐྱར་བ། །རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་མི་པམ་མགོན་ལ་འདུད། །
གང་ཆོ་རྒྱལ་བས་འོད་སྤྲུང་ཆོ་སོགས་ལ། །ཐེག་ཆོས་ཆོས་ཚུལ་འཛིན་པར་
རབ་གཏད་ཀྱང་། །མ་རྩས་ཁྱོད་ལ་བཀའ་བབས་ཞལ་བཞེས་ཏེ། །སེའླའི་སྒྲ་
ཆོས་ཕྱོགས་མཐར་བསྐྱགས་པར་མཛད། །ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་མཛད་འཕྲིན་
ཁུར་བསྐྱམས་ནས། །དགོངས་འགྲེལ་བསྟན་བཅོས་ཆོས་པོ་ལྷ་ཉིད་ཀྱིས། །
ཐུབ་བསྟན་རྒྱལ་མཆོན་འཛིན་པའི་གྲགས་འབར་བ། །དེ་སྤྲོད་ཁྱོད་ཀྱི་དགོངས་
པ་འགྲེལ་ལ་སྒྲོ། །

དེ་ཡང་རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་གྱི་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་
ཆོད་དུ་རྒྱན་གཉིས། འབྲེད་གཉིས། རྒྱུད་སྒྲ་མའི་བསྟན་བཅོས་དང་ལྷ་མཛད་
ཅིང་། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་མཁས་པ་མང་དུ་བྱོན་ཡང་། རང་ཉིད་
བྱམས་མགོན་གྱིས་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་རྟོག་འགྲེལ་དུ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དང་

རྒྱུད་སྒྲའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་བསྟན་བཅོས་ལྷན་གྱིས་བཞུགས་ཅིང་། འདིར་
 ཡང་ཐོག་མར་དེ་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱུས་དོན་མཆོན་ཅམ་ཞིག་བརྗོད་ན། མདོན་
 ཉོགས་རྒྱན་ལས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་ཉིད་ལས། །སྟོན་པས་འདི་ལས་
 བཤད་པ་གང་། །ཞེས་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་
 འཆད་པར་བཞེད་ནས་དོན་བདུན་ཅུར་བསྐྱུས་ཏེ། མདོན་ཉོགས་རྒྱན་གྱི་སྐབས་
 དང་པོས་རྣམ་མཐུན་མཆོན་བྱེད་གྱི་ཆོས་བཙུ། གཉིས་པས་ལམ་ཤེས་མཆོན་
 བྱེད་གྱི་ཆོས་བཙུ་གཅིག་། གསུམ་པས་གཞི་ཤེས་མཆོན་བྱེད་གྱི་ཆོས་དགུ།
 བཞི་པས་རྣམ་རྗོགས་སྦྱོར་བ་མཆོན་བྱེད་གྱི་ཆོས་བཙུ་གཅིག་། །ལྷ་པས་ཅེ་
 སྦྱོར་མཆོན་བྱེད་གྱི་ཆོས་བརྒྱད། རྩལ་པས་མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ་མཆོན་བྱེད་
 གྱི་ཆོས་བཙུ་གསུམ། བདུན་པས་སྐད་ཅིག་སྦྱོར་བ་མཆོན་བྱེད་གྱི་ཆོས་བཞི།
 སྐབས་བརྒྱད་པར་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐྱེ་མཆོན་བྱེད་གྱི་ཆོས་བཞི་རྣམས་འཆད་
 དེ་ཡུམ་གྱི་མདོའི་དོན་ཐམས་ཅད་འདུས་སོ། །

རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལ་ཆོག་རིང་བྱང་སྒྲ་ཆོགས་ཤིག་ཡོད་ཅིང་། དེའི་ཐོག་མར་
 སངས་རྒྱས་ཆོས་ཆོགས་ཁམས་དང་བྱང་ཆུབ་དང་། །ཡོན་ཏན་སངས་རྒྱས་
 འཕྲིན་ལས་མཐའ་མ་སྟེ། །བསྟན་བཅོས་ཀྱན་གྱི་ལུས་ནི་མདོར་བསྐྱུས་ན། །
 རོ་རྩེ་ཡི་ནི་གནས་བདུན་འདི་དག་གོ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལྷན་སྐབས་བཞི་ལམ་
 ལྷན་ཡང་བྱང་སྟེ། སྐབས་དང་པོས་དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་ཁམས་བདེ་

གཤེགས་སྒྲིང་པོ། །

གཉིས་པས་བྱང་ཆུབ། གསུམ་པས་ཡོན་ཏན། བཞི་པས་མཛད་པ་
འཕྲིན་ལས་འཆད་ཅིང་། དེའི་ལྷག་མས་དེ་དག་གི་བསྐྱེད་པ། རྣམ་གངས་
གཞན་གྱི་སྒྲོན་ས་པན་ཡོན་བསྐྱེད་པ། བསྐྱེད་བཅོས་བརྩམས་ཚུལ། ཆོས་
སྒྲོང་གི་ལས་སྒྲོང་བ། བསྐྱེད་བཅོས་བརྩམས་པའི་དགོ་བ་བསྐྱེད་པ། འཆད་
ཚུལ་གྱིས་མཐུག་བསྐྱེད་ཏེ་བསྐྱེད་ཏོ། །

དེ་ཡང་སྐྱེད་པ་གཞི་ཁམས་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་དང་སྐྱེད་པ་པའི་
འབྲས་བུ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལེ་ཏུ་དང་པོས་བསྐྱེད། སྒྲོང་བྱེད་ལ་གཞན་
རྒྱུད་དང་རང་རྒྱུད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དང་པོ་ལ། བྱང་ཆུབ་དང་ཡོན་ཏན་
དང་འཕྲིན་ལས་གསུམ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་བརྟེན་པ་དེས་ཡོན་ཏན་བྱུག་ཅུ་
ཅ་བཞི་ཐོབ་ནས་འཕྲིན་ལས་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་མཛད་པའི་སྒྲོན་ས་གདུལ་
བྱའི་རྒྱུད་གྱི་ཁམས་ཅི་བྲལ་དུ་བྱས་ནས་སྒྲོང་ཞིང་། དེ་ཡང་རིམ་བཤུགས་དུ་
ལེ་ཏུ་གཉིས་པ་གསུམ་པ་བཞི་པ་རྣམས་གྱིས་བསྐྱེད་ལ། ལྷ་པས་ནི་དེ་དག་
གི་པན་ཡོན་འཆད་དོ། །

མངོན་ཏྲེགས་རྒྱན་གྱི་ཐོག་མར་མཆོད་བརྗོད་ཡོད་ཅིང་། རྒྱུད་སྒྲུབ་
མཐུག་ཏུ་བསྐྱེད་པ་སོགས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན་བྱམས་ཆོས་ལྷ་པོ་འཐུག་པ་
གཅིག་ཏུ་བརྩམས་ཤིང་། ཐོག་མར་མངོན་ཏྲེགས་རྒྱན་དང་། བྱི་མ་རྒྱུད་སྒྲུབ་

མར་སྒྲུང་ངོ། །འོན་ཀྱང་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དང་རྒྱད་ཟླ་མ་གཉིས་ཀྱིས་དབྱ་
མའི་ལུགས་སྟོན་ཅིང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང་འབྲེད་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་གཙོ་བོར་
སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ལྟར་འཆད་པར་མཛད་དོ། །དེས་ན་དབྱ་སེམས་
གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་བའི་ཐོག་མའི་སྟོལ་འབྲེད་ནི་རྩེ་བཙུན་ཉིད་ཡིན་པར་
ངེས་སོ། །

ད་ནི་མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང་། འབྲེད་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱུས་དོན་མཆོན་ཅམ་
དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ནས་འབྱུང་བའི་སྤྱན་དྲུག་གི་རྣམ་བཞག་ཅུང་ཟད་བཤད་
པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་གཞུང་ནི་རྒྱ་ཆེ་བས་བསྐྱུས་དོན་རྒྱས་
ཅམ་ཞིག་བྱས་ན་ཡང་མང་དུ་འགྱུར་དོགས་པས་སྤྱོད་པ་ཅམ་ཞིག་བཤད་
པར་བྱའོ། །འདིས་ནི་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་གཙོ་བོར་བསྟན་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་
གྱི་བཀའ་སྤྱི་འདུག་པའི་འགྲེལ་ཡིན་ཞིང་ཆོག་པས་བཅད་ངིང་ཐུང་སྒྲ་ཆོག་པས་
དང་བམ་པོ་གཉིས་སོ། །

འདི་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། ཅུང་ཟད་སྡེ་སྡེ་བཤད་པའོ། །
དང་པོ་ནི། ལེ་ཏུ་ཉེར་གཅིག་ཡོད་པའི་དང་པོས་སྤྱིར་བསྟན་ལ། གཉིས་པས་
ཐེག་ཆེན་བཀའ་སྒྲུབ། གསུམ་པས་སྐྱབས་འགོ། །བཞི་པས་རིགས། ལྔ་པས་
སེམས་བསྐྱེད། དྲུག་པས་སྐྱབ་པ། བདུན་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད། བརྒྱད་པས་
མཐུ། དབྱ་པས་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པ། བརྒྱ་པས་བྱང་ཆུབ། བརྒྱ་གཅིག་པས་

མོས་པ། བཙུ་གཉིས་པས་ཡོངས་སུ་འཆོལ་བ། བཙུ་གསུམ་པས་བཤད་པ།
བཙུ་བཞི་པས་སྒྲུབ་པ། བཙུ་ལྔ་པས་གདམས་ངག་རྗེས་སུ་བསྟན་པ། བཙུ་
དྲུག་པས་ཐབས་དང་ལྡན་པ། བཙུ་བདུན་པས་པར་བྱིན། བཙུ་བརྒྱད་པས་
མཆོད་པ་དང་བསྟོན་པ་དང་ཆོད་མེད། བཙུ་དགུ་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟོགས་
དང་མཐུན་པ། ཉི་ཤུ་པས་ཡོན་ཏན། ཉེར་གཅིག་པས་སྒྲོད་པ་དང་མཐར་
ཐུག་པའི་ཚུལ་རྣམས་བསྟན་ཏོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་བསྐྱུ་ན་བཙུར་འདུ་བར་
བཤད་པའི་དོན་ནི་མཆོན་ཅམ་ཞིག་བརྗོད་ན། རྒྱལ་སྐུས་ཀྱི་སྒྲོད་པ་ཉམས་
སུ་ལེན་པའི་གཞི། སྒྲངས་པའི་རྟགས། རྟགས་དེ་ལྡན་ཀྱི་རབ་བྱུང་དང་བྱིམ་
པའི་དབྱེ་བ། དེ་འདྲ་བའི་རྟོན་ལ་ལྷག་བསམ་འབྱུང་ཚུལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རི་
ལྟར་གནས་པ། སྤིད་པར་སྒྲེ་བ་འཛིན་ཚུལ། བཟུང་ནས་གདུལ་བའི་དོན་
བྱེད་ཚུལ། སྒྲོད་པ་འབྱུབ་ཚུལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་
འབྱུབ་ཚུལ་སྟེ་བཙུངོ། །དང་པོ་བཞི་ནི་རིགས་ཀྱི་ལེ་འུ་ནས་ཡོན་ཏན་ཀྱི་
ལེ་འུའི་བར་བཙུ་བདུན་གྱིས་འཆད་དེ་སོ་སོར་བྱེ་ན་མང་ངོ། །

གཉིས་པ་སྒྲངས་པའི་རྟགས་ནི། བཙུ་དང་སྟན་པར་སྒྲུབ་དང་། །ཞེས་
སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་འཆད། གསུམ་པ་རྟགས་དེ་ལྡན་ནི། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྟག་ཏུ་ནི། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གསུམ་གྱིས་འཆད།
བཞི་པ་ལྷག་བསམ་ནི། ས་རྣམས་ཀྱན་ལ་བརྟེན་པ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་

བཅད་ཕྱེད་དང་གཉིས་ཀྱིས་འཆད། རྒྱག་པ་རི་ལྟར་གནས་པ་ནི། སེམས་ཅན་
ཡོངས་སུ་འཇོན་པ་ནི། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་འཆད། བདུན་
པ་སྟེ་བ་འཇོན་ཚུལ་ནི། སྟོ་ལྟན་རྣམས་ཀྱི་ལས་དང་ནི། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་
བཅད་གཅིག་གིས་འཆད། བརྒྱད་པ་དང་ལྔ་པ་ལྟན་ཅིག་ཏུ། མཆན་ཉིད་གང་
ཟག་བསྐྱབ་པ་དང་། །ཞེས་པ་ནས། སྒྲུབ་པའི་སྟོ་ནས་རྣམ་པ་བཞི། །ཞེས་པའི་
བར་གྱིས་རྒྱས་པར་འཆད། དགུ་པ་སྟོད་པ་ནི། ལུས་ཅན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
དང་། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་ཕྱེད་དང་གཉིས་ཀྱིས་འཆད། བཙུ་པ་
མཐར་ཐུག་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བཅེ་བ་ཅན། །ཞེས་པ་མན་གྱི་འཆད་
པར་ཕྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་ལེ་ལུ་སོ་སོའི་བསྐྱས་དོན་རགས་ཅམ་ཞིག་ནི་གཟུགས་
རྒྱན་རང་བཞིན་ཡོན་ཏན་ལྟན་པ་མེ་ལོང་ནང་སོང་ན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
བཤད་བྱའི་དོན་ལ་རྟོགས་དཀའ་བ་དང་དེ་ལ་དགའ་བ་སྟེད་པ་དགོས་པ་དང་
བཅས་པ་སྟོན། ལེ་ལུ་གཉིས་པའི་ཐོག་མར། སྒར་ལུང་མ་བསྟན་ལྟན་ཅིག་
འབྱུང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་ཁ་ཅིག་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་རྣམས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དེ་བཀག་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
མདོ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་སྒྲུབ་ཅིང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་རྣམས་
དམན་པ་ལ་མོས་པའི་སྟོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་བསྟན། ལེ་ལུ་གསུམ་པར་ཀུན་

ཏུ་འགྲོ་དང་ཁས་ལེན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱབས་འགྲོའི་བྱུང་པར་
ཕན་ཡོན་དང་བཅས་པ་བསྟན། ལེ་ཏུ་བཞི་པར་ཡོད་དང་མཆོག་དང་མཆོན་
ཉིད་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ནི་རིགས་དང་། རིགས་ཀྱི་རྟགས་དང་དབྱེ་བ་སོགས་
རིགས་ཀྱི་བྱུང་པར་རྣམས་རྒྱས་པར་བསྟན། ལེ་ཏུ་ལྷ་པར་སྟོབ་ཆེ་དང་ཚོམ་
པ་ཆེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་དབྱེ་བ་དང་
ཕན་ཡོན་དང་རྒྱ་དང་། རོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ཉིར་
གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བྱེད་ལས་རྣམས་བསྟན། ལེ་ཏུ་
དྲུག་པར་གནས་ཚོམ་འབྲས་བྱ་འབྲུང་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་
ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་དོན་བྱུང་པར་ཅན་སྐྱབ་རྒྱས་པར་བསྟན། ལེ་ཏུ་བདུན་
པར་ཡོད་མིན་མེད་མིན་དེ་བཞིན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཙུག་ཆེར་སེམས་ཅམ་
པའི་ལྷགས་ཀྱི་རོན་དམ་བདེན་པའི་བྱུང་པར་བསྟན་ཅིང་། རོན་དམ་དེ་རྟོགས་
དགའ་ཞིང་མ་རྟོགས་ན་འཁོར་བར་འཁོར་བ་དང་། རྟོགས་ན་གྲོལ་བར་འགྱུར་
བའི་ཚུལ་རྣམས་བསྟན། ལེ་ཏུ་བརྒྱད་པར་སྐྱེ་དང་དག་སེམས་དག་དང་ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་རང་གཞན་གྱི་དོན་སྐྱབ་རྒྱས་པའི་མ་ཐུའི་
བྱུང་པར་རྣམས་བསྟན། ལེ་ཏུ་དགུ་པར་དགའ་དང་དད་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་
མ་ཐུ་དེ་ལྟ་བུ་ཐོབ་ནས་གདུལ་བྱ་རྣམས་སྦྱོར་པར་བྱེད་པའི་བྱུང་པར་བསྟན།
ལེ་ཏུ་བརྒྱ་པར་དགའ་སྟོན་དཔག་མེད་བརྒྱ་ཕྱག་དང་། །ཞེས་སོགས་མང་པོ་

ཞིག་གིས་རྒྱ་ཚོགས་དཔག་མེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་འཕྲོ་མཆོལ། སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་དཔེ། སྐབས་སུ་འོས་ཆོལ། འཕྲིན་ལས་
 མཛད་མི་མཛད་དཔེ་དང་བཅས་པ། འཕྲིན་ལས་འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་མཛད་
 ཆོལ། སྐབས་ཞིའི་བྱད་པར། ཡེ་ཤེས་བཞིའི་དབྱེ་བ་དང་བྱེད་ལས་བཅས་
 བཤད། ཡེ་ཏུ་བཙུ་གཅིག་པར་སྐྱེས་དང་མ་སྐྱེས་འཛིན་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་
 མི་མོས་པའི་རྒྱན་དང་མོས་པ་ཕན་ཡོན་དང་བཅས་བཤད། ཡེ་ཏུ་བཙུ་གཉིས་
 པར་སྡེ་སྟོད་དག་ནི་གསུམ་མམ་གཉིས་ཀྱང་རུང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྡེ་
 སྟོད་གསུམ་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྐྱེ་དང་འཛོག་ཆོལ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་དབྱེ་བ་
 སྐབས་བྱེད། ཐེག་པ་གཅིག་དང་གསུམ་ཀྱི་བྱད་པར་སོགས་མང་པོ་ཞིག་བཤད།
 ཡེ་ཏུ་བཙུ་གསུམ་པར་བརྟན་པ་རྩེ་ས་ནི་སྟོག་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སངས་
 རྒྱས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་དང་ཐེ་ཆོམ་གཙོད་ཆོལ། བྱང་ངེས་ཀྱི་
 མདོའི་བྱད་པར་དང་དབྱེ་བ་སོགས་བཤད། ཡེ་ཏུ་བཙུ་བཞི་པར་སྟོ་ལྷན་གཉིས་
 ལ་ལོག་ཉིད་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ། ལམ་
 གང་གིས་སྐྱེ་བ་གཉིས་སྟོང་ཆོལ་དང་། བྱང་སེམས་སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་
 ཆོལ། སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་དུ་འཁོར་བར་འཇུག་ཆོལ་རྣམས་བཤད། ཡེ་ཏུ་
 བཙོ་ལྷ་པར་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་ངེས་འབྱུང་ཞིང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཞི་
 གནས་དང་ལྷག་མཐོང་སྟོམ་ཆོལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱོར་ལམ་དང་མཐོང་

སྒྲོམ་གྱི་ལམ་སྤྱོད་ཚུལ། ཆོགས་གཉིས་རྫོགས་ནས་འཆང་རྒྱ་ཚུལ་རྣམས་
བཤད། ལེ་ཏུ་བཅུ་དྲུག་པར་རི་ལྟར་ནགས་ཆལ་དང་ནི་ཞེས་སོགས་གྱིས་
སྤྱོད་སོགས་གྱི་ལམ་གསུམ་དང་། སྒྲོ་གསུམ་གྱི་ལམ་རྣམ་པར་དག་ཚུལ་
དང་། དེས་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་ལས་སྒྲོག་ཚུལ་བཤད། ལེ་ཏུ་བཅུ་བདུན་པར་
གངས་དང་དེ་ཡི་མཆན་ཉིད་ཅེས་སོགས་གྱིས་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་དང་
བསྐྱེད་བཞིའི་ངོ་བོ་དབྱེ་བ་གངས་ངེས་སོགས་རྒྱས་པར་བཤད་དེ། ཕྱིན་དྲུག་
མདོར་བསྐྱེད་ཞིག་འོག་ནས་འཆང་དོ། །

ལེ་ཏུ་བཅོ་བརྒྱད་པར་རབ་དང་སེམས་དང་ལྟན་པ་ཡི། །ཞེས་སོགས་
གྱིས་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པའི་ཆོགས་གྱིས་མཆོད་ཚུལ། དག་བའི་བཤེས་
གཉིན་གྱི་མཆན་ཉིད་དང་བསྟན་ཚུལ། ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་དམིགས། ཆད་
མེད་བཞི་བསྒྲོམས་པའི་པན་ཡོན་རྣམས་བཤད་དོ། །ལེ་ཏུ་བཅུ་དྲུག་པར་ངོ་
ཆ་མི་མཐུན་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་། །ཞེས་སོགས་གྱིས་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་
སོགས་ཉོན་མོངས་རྣམས་སྤྱོད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་དང་། བྱང་སེམས་གྱི་
ཡོན་ཏན་གྱི་བྱེད་པར་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། དན་པ་ཉེར་བཞག་ལ་སོགས་པ་
བྱང་ཆུབ་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་གྱི་ཆོས་རྣམས་གྱི་དབྱེ་བ་དང་སྒྲོམ་ཚུལ་བྱེད་ལས་
སོགས་མང་པོ་ཞིག་བཤད། ལེ་ཏུ་ཉི་ཤུ་པར་རང་གི་ལུས་དང་སྒྲོམ་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་སོགས་གྱིས་བྱང་སེམས་གྱི་ཕྱིན་དྲུག་སོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་། བྱང་

སེམས་རྣམས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་པ་དང་ཅ་ལག་དང་གྲོགས་པོ་དང་སྟོབ་
 དཔོན་དང་མཁན་པོ་སོགས་དང་འདྲ་བ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཞན་
 དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྐྱབ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོར་མང་དུ་བཤད། ལེ་ཏུ་ཉེར་གཅིག་
 པར་བཅེ་དང་སྟན་པར་སྤྲ་བ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་
 དཔའ་བྲིམ་པར་གྱུར་ཡང་གཞན་དོན་མཛད་པ་དང་། རབ་ཏུ་བྱང་ནས་གཞན་
 དོན་མཛད་ཚུལ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོད་པའི་སྒྲོར་གཞན་དང་། ས་བཅུའི་
 དབྱེ་བ་སྤྱད་དོན་དང་བཅས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་འཕྲིན་ལས་
 བརྗོད་ཅིང་ཕྱག་འཆལ་བ་དང་། མཛད་པ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་བསྟན་པའི་སྒྲོ་
 རས་མཐུག་བསྐྱས་སོ། །

གཉིས་པ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱས་དོན་ལ། དབྱས་མཐའ་རྣམ་འབྲེད་
 ཀྱིས་སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་ལྟར་མཆན་ཉིད་གསུམ་སོ་སོར་བྱེ་ནས་རྟག་
 ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབྱ་མའི་ལམ་རྣམ་པར་འབྲེད་ཅིང་། ཀྱན་
 བཏགས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་སྒྲོ་རྣམ་རྟག་མཐའ་དང་། གཞན་དབང་
 དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་སོ་སོ་རྣམ་བདེན་པར་གྲུབ་པར་བསྟན་པའི་སྒྲོ་རྣམ་
 ཆད་མཐའ་སེལ་ལོ། །

འདི་ལ་ལེ་ཏུ་ལྷ་སྟེ་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ལེ་ཏུ། སྒྲིབ་པའི་ལེ་ཏུ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 ཀྱི་ལེ་ཏུ། གཉིན་པོ་སྒྲོམ་པའི་ལེ་ཏུ། ཐེག་པ་སླ་ན་མེད་པའི་ལེ་ཏུ་ལོ། །དེའི་དང་

པོ་ནི་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀྱང་རྟོག་ཡོད། །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་འདི་ལྷགས་ཀྱི་
མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབྱ་མའི་ལམ། རྟོན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་
ཀྱི་བྱེད་ལས། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས། དེ་རྟོགས་ན་གྲོལ་བའི་ཚུལ་རྣམས་
འཆད། ལེ་ལྷ་གཉིས་པར་བྱལ་དང་ཉི་ཆེ་ལྷག་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
སྐྱེ་བ་པའི་སྐྱོར་དང་། སྐྱེ་བ་པ་རྣམས་བསྐྱུས་ན་ཤེས་སྐྱེ་བ་དང་ཉོན་སྐྱེ་བ་གཉིས་
སྐྱ་འདུ་བ་དང་། དེ་གཉིས་ལས་གྲོལ་ནས་འཆང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་འཆད། ལེ་ལྷ་
གསུམ་པར་བརྩེ་བ་མཆོན་ཉིད་དེ་ཁོ་ན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གང་ཟག་དང་
ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། བདེན་བཞིའི་ངོ་བོ་དང་། མཆོན་
ཉིད་གསུམ་དང་། དོན་དམ་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། དེ་ལ་འདུག་ཚུལ་རྣམས་འཆད།
ལེ་ལྷ་བཞི་པར་གནས་ངན་ལེན་སྤྱིར་སྤྱིར་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བྱན་
པ་ཉེར་བཞག་སོགས་བྱང་སྤྱོད་སོ་བདུན་དམིགས་པ་བྱེད་ལས་དང་
བཅས་པ་འཆད། ལེ་ལྷ་ལྔ་པར་སྤྲོ་མེད་ཉིད་ནི་སྐྱབ་པ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་བྱང་པར་དང་སྦྱོད་པའི་སྐྱོར་དང་། དོན་དམ་ཀྱི་བྱང་
ཆོས་དང་། མཐའ་གཉིས་སེལ་ཚུལ་སོགས་འཆད་དོ། །

༥ ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་ལ་ལེ་ལྷར་བཅད་པ་མེད་ཅིང་། དེ་ཉིད་ལས།
འདི་དག་ཐམས་ཅད་མདོར་བསྐྱུས་ན། རྣམ་པ་གཉིས་སྐྱ་ཤེས་བྱ་སྟེ། ཆོས་
དང་དེ་བཞིན་ཆོས་ཉིད་ཀྱི། །ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པ་ཉིད་སྤྱིར་དོ། །དེ་ལ་ཆོས་

གྱི་དབྱེ་བ་ནི། །འཁོར་བ་ཡིན་ཏེ་ཆོས་ཉིད་གྱིས། །རབ་ཏུ་སྤྱེ་བ་ཐེག་གསུམ་གྱི། །མྱ་ངན་ལས་ནི་འདས་པའོ། །ཞེས་མདོར་བསྟན་ནས་སྟག་མ་རྣམས་གྱིས་རྒྱས་པར་འཆད་དོ། །དེ་ཡང་བསྟན་བཅོས་སྤྲ་མས་བསྟན་པའི་མཆན་ཉིད་གསུམ་གཞིར་བཞག་སྟེ། གུན་བཏགས་འབྲུལ་བ་སྤྱི་བའི་གཞི་གཞན་དབང་འཁོར་བ་འབྲུབ་པའི་ཆོས་དང་། གཞན་དབང་གུན་བཏགས་གྱིས་སྟོང་པའི་ཡོངས་བྱབ་སྤྱི་བ་གཉིས་གང་རུང་སྤངས་པའི་མྱ་ངན་འདས་དེ་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐར་ཐུག་ཏུ་བསྟན་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཆད་པར་མཛད་དོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གདུལ་བྱ་འཁོར་བར་འཇུག་པའི་རྒྱ་དང་། འཁོར་བའི་ངོ་བོ་དང་། དེ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐབས་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་སྟོན་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་སྟེ། འདིར་མཆོན་པ་ཅམ་ཞིག་བཙོད་དོ། །

གསུམ་པ་སྤྱི་བ་དུག་གི་རྣམ་བཞག་ལ། རྒྱལ་སྤྱི་ཀྱི་སྟོན་པ་རྣམས་རིགས་བསྐྱས་ན་སྤྱི་བ་དུག་ཏུ་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་མདོ་སྤྱི་བ་རྒྱན་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱི་བ་དུག་ཏུ་གངས་ངེས་པའི་སྤྱི་བ་ཏེ། མདོར་མཐོ་སྐབས་པ་དང་། དོན་གཉིས་སྐབས་པ་དང་། གཞན་དོན་རྫོགས་པར་སྐབས་པ་དང་། བསྐྱབ་གསུམ་སྐབས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་ཐམས་ཅད་སྤྱད་པ་དང་། ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་བྱབ་པ་ལ་སྟོས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ན་སྤྱི་བ་དུག་ཏུ་ངེས་པའི་སྤྱི་བ། དང་པོ་བྱབ་སྟེ། སྤྱི་བ་དུག་དང་ཁྱད་པར་དུ་སྤྱི་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་

རྒྱ་ལས་མངོན་མཐོ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ།
གཞན་དོན་སྦྱབ་པ་ལ་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱོར་པས་པན་འདོགས་དགོས་ཤིང་། དེ་
ལ་གཞན་གཞོད་གཞི་དང་བཅས་པ་ལས་སྟོན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། གཞོད་
པ་ལ་བཟོད་པ་དགོས་ལ། རང་དོན་སྦྱབ་པ་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་སྦྱབ་པ་
དང་། དེ་ལ་བཙོན་འགྲུས་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་བཏེན་ནས་སེམས་རྣམ་པར་
གྲོལ་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཟང་ཟིང་བཏང་བས་ཤོངས་པ་
སེལ། གཞན་ལ་མི་གཞོད་པས་འཆེ་བ་མེད། གཞན་དོན་སྦྱབ་པ་ལ་བཙོན་པ།
གཞན་ཡིད་འདུན་པ། ཐེ་ཆོམ་གཙོད་པ་རྣམས་འབྱུང་བ་ནི་ཕྱིན་དུག་གིས་
བྱེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། བར་ཕྱིན་དང་པོ་གསུམ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་
བསྐྱབ་པར་འདུ་ཞིང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་
པ་ཡིན་ལ། བཙོན་འགྲུས་ནི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ཆར་ལ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བསྐྱབ་གསུམ་དབང་དུ་མཛད་ནས་ནི། །རྒྱལ་བས་པ་
རོལ་ཕྱིན་པ་དུག །ཡང་དག་བཤད་དེ་དང་པོ་གསུམ། །མཐའ་མ་གཉིས་ནི་
རྣམ་པ་གཉིས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་གྲུབ་སྟེ། འོངས་སྟོན་ལ་མ་
ཆགས་ཤིང་བསྐྱབ་པ་ལ་གྲུས་པ། རྒྱལ་བསྐྱེད་ལ་མི་སྟོན་པ། དག་བ་ཀུན་ལ་
སྟོན་པ། ལུས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བས་ལྷག་མཐོང་འཕེལ་བ་རྣམས་ཕྱིན་དུག་
ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དུག་པ་གྲུབ་སྟེ། ཐོབ་ཐེན་གྱི་འོངས་སྟོན་ལ་མ་ཆགས་

པའི་ཐབས། མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་གཡེང་བ་སྒྲུམ་པའི་ཐབས། སེམས་ཅན་
མི་གཏོང་བའི་ཐབས། དགེ་བ་འཕེལ་བའི་ཐབས། སྒྲིབ་གཉིས་སྦྱོང་བའི་
ཐབས་རྣམས་ནི་སྤྱི་དྲུག་གིས་སྒྲུབ་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གོ་རིམ་ཡང་ངས་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུམ་སྒྲུམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་
རྣམས་འབྱུང་བའི་སྤྱིར། མཆོག་དམན་ཀྱང་གྲུབ་སྟེ། སྒྲུམ་སྒྲུམ་དམན་ཅིང་
སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་མཆོག་ཡིན་པའི་སྤྱིར། སྤྱི་རགས་ཀྱང་གྲུབ་སྟེ། སྒྲུམ་སྒྲུམ་རགས་
ལ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་སྤྱི་བའི་སྤྱིར། དེ་སྐད་དུ་འང་མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། སྒྲུམ་ལ་བརྟེན་
སྤྱི་མ་སྟེ། །དམན་དང་མཆོག་ཏུ་གནས་སྤྱིར་དང་། །རགས་པ་དང་ནི་སྤྱི་བའི་
སྤྱིར། །དེ་དག་རིམ་བར་བསྟན་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། བྱང་
སེམས་ཀྱི་སྤྱི་དྲུག་རྣམས་ཆོས་བཞི་བཞི་དང་ལྡན་ཏེ། དེ་དག་ནི་རང་གི་མི་
མ་ཐུན་ཕྱོགས་སེར་སྒྲ་དང་ཚུལ་འཆལ་སོགས་ཉམས་པར་བྱེད་པ་དང་།
གྲོགས་སྦྱོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པ་དང་། སྐབས་ཀྱི་འདོད་
པའི་དོན་དེ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྒྲིན་ནས་གྲོལ་བར་བྱེད་
པའི་བྱང་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་སྤྱིར། དེ་ཉིད་ལས། སྤྱིན་པ་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་
ཉམས་བྱེད། །རྣམ་པར་མི་རྟོགས་ཡེ་ཤེས་ལྡན། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་
སྤྱིར། དེ་རྣམས་ཀྱིས་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་བདུན་བདུན་ཀྱང་བེལ་གྱི་གཞོན་པར་
བྱེད་དེ། སྤྱིན་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན་སེར་སྒྲའི་སྟོན་མ་ཆགས། དེ་བཞིན་དུ་

ཡོངས་སྦྱོང་གི་སྒོ་ནས། ཕྱི་བཤོལ་གི་སྒོ་ནས། ཆོག་འཛིན་གི་སྒོ་ནས། ལན་
ལ་རེ་བའི་སྒོ་ནས། རྣམ་སྦྱོར་ལ་རེ་བའི་སྒོ་ནས། རྣམ་གཡེང་གི་སྒོ་ནས་མ་
ཆགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱིན་པ་ནི། །མ་
ཆགས་མི་ཆགས་ཆགས་པ་མེད། །ཆགས་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། །མ་
ཆགས་མི་ཆགས་ཆགས་པ་མེད། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་གཞན་ལ་འང་སྦྱར་
བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དབྱུ་མ་རིན་ཆེན་སྤེང་བ་ལས་ཀྱང་། སྦྱིན་པ་རང་དོན་
ཡོངས་བཏང་བ། །ཚུལ་ཁྲིམས་གཞན་པན་བཤོ། །བཟོད་པ་ཁྲོ་བ་སྤངས་པ་
སྟེ། །དཀར་པོའི་ཆོས་འཕེལ་བཙོན་འགྲུས་སོ། །བསམ་གཏན་ཅེ་གཅིག་ཉིན་
མོངས་མེད། །ཤེས་རབ་བདེན་དོན་གཏན་ལ་འབེབས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

སྦྱིན་ཐུག་གི་བྱང་པར་ལ། དང་པོ་སྦྱིན་པ་ནི། གཏོང་བའི་སེམས་པས་
ཀུན་ནས་བསྤངས་པའི་ལུས་ངག་སྦྱིན་པ་ལ་འཇུག་བཞིན་པའི་དུས་ཀྱི་
སེམས་པ་ནི་སྦྱིན་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱོང་བ་སྦྱོང་ཉིད་
རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་བེན་པ་ན་སྦྱིན་པའི་པར་སྦྱིན་ཏུ་འགྱུར་རོ། །
སྦྱིན་པ་ལ་དབྱེ་ན་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ། ཟང་བེང་གི་སྦྱིན་པ། མི་འཛིགས་པ་
སྦྱབས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་དང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་
དང་བཅས་པའི་ཆོག་དོན་ཅི་རིགས་པ་རང་གིས་ངེ་ལྟར་ཤེས་པ་བཞིན་
གཞན་ལ་སྦྱོར་བཤོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཟང་ཟེང་གི་དངོས་པོ་གཞན་དང་ལུས་ལོངས་སྟོང་ནམས་
 ། གྲང་གཞན་ལ་གཏོང་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། གཞན་རྒྱལ་པོ་དང་མེ་ཆུ་མཆོན་
 ། ལ་སོགས་པའི་འཛིགས་པ་ལས་སྟོབ་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་རང་གིས་དངོས་སུ་
 ། བྱ་བ་དང་། དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་བསམ་པ་སྟོང་བའོ། །སྦྱིན་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཉམས་
 ། ལེན་ལ་བྱིན་དུག་གྲང་འབྱུང་སྟེ། སྦྱིན་པ་རང་ཉིད་དང་། ཉན་རང་ཡིད་བྱེད་
 ། སྟོང་བ་ལྟ་བུ་ཆུ་ལ་བྲིམས་དང་། གཞན་གྱིས་གཤེལ་ཞིང་མི་སྟོན་པ་བཅར་བ་ལ་
 ། མི་སྟོ་བའི་བཟོད་པ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་བཙོན་ཅིང་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་བྱིར་འདུན་
 ། པ་བསྐྱེད་པའི་བཙོན་འགྲུས་དང་། དག་བ་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྡོ་བའི་སེམས་
 ། ཅེ་གཅིག་པ་ལྟ་བུའི་བསམ་གཏན་དང་། སྦྱིན་བྱ་སྦྱིན་བྱེད་ལེན་པ་པོའི་འཁོར་
 ། གསུམ་རང་བཞིན་མེད་ཅིང་སྦྱ་མ་ལྟར་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ་དུག་གོ། །ཆུ་ལ་
 ། འདི་པར་བྱིན་ལྷག་མ་ལྟ་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་སུ་སྦྱར་བར་བྱ་བ་སྟེ། མངོན་རྟོགས་
 ། རྒྱུན་ལས། དེ་དག་སོ་སོར་སྦྱིན་ལ་སོགས། །ནམ་པ་དུག་ཏུ་བསྐྱས་པ་ཡིས།
 ། གོ་ཆའི་སྐབ་པ་གང་ཡིན་ཏེ། །དུག་ཆོན་དུག་གིས་རི་བཞིན་བཤད། །ཅེས་
 ། གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཆུ་ལ་བྲིམས་ནི། གཞན་གཞོད་གཞི་དང་བཅས་པ་ལས་ཡིད་
 ། བྱིར་ལོག་པའི་སྟོང་བའི་སེམས་པ་ནི་ཆུ་ལ་བྲིམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་
 ། ལྟར་ལྟར་ཆོས་གསུམ་གྱིས་བེན་པ་ན་ཆུ་ལ་བྲིམས་ཀྱི་པར་བྱིན་ཏུ་འགྱུར་རོ། །

དབྱེ་ན་ཉེས་སྤྱོད་སྤྱོད་པ། དག་བ་ཆོས་སྤྱད། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་
ཁྲིམས་དང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། མི་དག་བ་བརྩལ་སོགས་པ་བཅས་རང་
གི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་ཅི་རིགས་སྤྱོད་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོགས་གསོག་པ་ལ་
སོགས་པ་སྒོ་གསུམ་གྱི་དག་བའི་བྱ་བ་རྣམས་དང་། ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་ལ་
འབད་བ། ཕྱིན་དུག་སོགས་ལ་འཇུག་པ། དག་བ་ལ་ཡི་རང་ཞིང་རྫོགས་བྱང་
དུ་བསྡོམ་བ་སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་
ཐབས་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་ཕན་འདོགས་པ་སྟེ། སྤྱག་བསྐྱེད་ཅན་གྱི་གྲོགས་བྱེད་
པ། མྱོངས་པའི་དོན་བྱེད་པ། ཕན་འདོགས་པའི་དོན་བྱེད་པ། འཇིགས་པས་
ཉན་པའི་དོན་དང་། བྱ་ངན་གྱིས་གཟིར་བའི་དོན་དང་། ཐོངས་པའི་དོན་དང་།
གནས་འཆའ་བྱེད་པའི་དོན་དང་། སྒོ་མ་ཐུན་འདོད་པའི་དོན་དང་། ཡང་དག་
པར་ཞུགས་པའི་དོན་དང་། ལོག་པར་ཞུགས་པའི་དོན་དང་། གཞན་འདུན་
པར་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་སྟེ་དོན་བྱ་བ་བརྩལ་གཅིག་གོ།

གསུམ་པ་བཟོད་པ་ནི། གཞོད་བྱེད་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་དེའི་རྒྱ་སོགས་
ལ་མི་འཇུགས་ཤིང་ཆོས་ལ་མོས་པ་བརྟན་པའི་སེམས་པ་ནི་བཟོད་པའི་ངོ་
བོ་དང་། དེ་ཡང་ཆོས་གསུམ་གྱིས་བྱིན་པའི་སྒོ་ནས་དེའི་པར་ཕྱིན་དུ་འགྱུར་
ངོ། །དབྱེ་ན་གཞོད་པ་ལ་ངེ་མི་སྒྲུལ་བ། སྤྱག་བསྐྱེད་དང་ལེན། ཆོས་ལ་ངེས་

སེམས་དང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། གནོད་བྱེད་ཀྱི་གང་ཟག་ལ་མི་ཁྱོ་བའོ། །
གཉིས་པ་ནི། སྐྱག་བསྐལ་དང་དེའི་རྒྱ་ཆེར་མ་ལྟ་བུ་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་
མི་ཁྱོ་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། དད་པའི་ཡུལ་དགོན་མཆོག་། མངོན་དུ་བྱ་བའི་
ཡུལ་བདག་མེད་གཉིས། སྤང་དོར་གྱི་ཡུལ་ལས་འབྲས། སྒྲོམ་པའི་ཡུལ་བྱང་
ཆུབ་དང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ། ཐོས་བསམ་གྱི་ཡུལ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་
གཉིས་སོགས་ལ་མོས་ནས་སྦྱོང་བའོ། །

བཞི་པ་བཙུན་འགྲུས་ནི། དགེ་བ་བསྐྱབ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་
སེམས་མངོན་པར་སྟོ་བ་ནི་བཙུན་འགྲུས་ཡིན་ལ། དེ་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཟེན་
པ་ན་དེའི་པར་ཕྱིན་དུ་འགྱུར་རོ། །དབྱེ་ན་གོ་ཆའི་བཙུན་འགྲུས། དགེ་བ་ཆོས་
སྤྱད་དང་། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་བཙུན་འགྲུས་དང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི།
སེམས་ཅན་གངས་མེད་པ་ལྟ་བུ། སེམས་ཅན་གཅིག་གི་དོན་དུ་ཡང་བསྐལ་
བ་གངས་མེད་པར་དབྱལ་བར་གནས་ཏེ་སངས་རྒྱས་སྐྱབ་དགོས་པ་བྱུང་
ནའང་སྟོང་ལ་མེད་པར་འཇུག་འདོད་ཀྱི་གོ་ཆ་བགོ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཕྱིན་
དུག་རྫོགས་པར་བྱ་བ་དང་། ཆོགས་རྫོགས་པའི་ཆེད་དུ་བཙུན་པའོ། །གསུམ་
པ་ནི། སྤང་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་དོན་བྱ་བ་བཅུ་གཅིག་གི་སྟོན་སྐུ་གཞན་དོན་བྱེད་
པ་ལ་འབད་བའོ། །

ལྷ་པ་བསམ་གཏན་ནི། དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་མི་གཡེང་བའི་སེམས་

ཅེ་གཅིག་པ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། དེ་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའམ་
ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཟིན་པའི་སྒྲོ་ནས་དེའི་པར་ཕྱིན་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དབྱེ་ན་ལུས་
སེམས་བདེར་གནས། ཡོན་ཏན་མངོན་གྲུབ་པ། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གྱི་
བསམ་གཏན་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་བསྐྱེད་པའི་
བསམ་གཏན། གཉིས་པ་ནི། མངོན་ཤེས་དང་རྣམ་ཐར་བྱེད་པར་སོགས་ཡོན་
ཏན་སྐྱབ་པའི་བསམ་གཏན། གསུམ་པ་ནི། དོན་བྱ་བ་བརྩུ་གཅིག་གི་སྒྲོ་ནས་
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པའི་བསམ་གཏན་ནོ། །

དུག་པ་ཤེས་རབ་ནི། བཏགས་པའི་དངོས་པོ་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་
འབྱེད་བྱེད་ནི་ཤེས་རབ་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། དེ་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཟིན་པ་དང་
གོམས་པ་ལུས་ཏུ་ཕྱིན་པ་ན་ཤེས་རབ་གྱི་པར་ཕྱིན་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དབྱེ་ན་
དོན་དམ་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ། གྱུན་རྒྱུ་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ། སེམས་
ཅན་དོན་བྱེད་གྱི་ཤེས་རབ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། སྤྲོད་ཉིད་ཉོགས་པའི་
ཤེས་རབ་ཐམས་ཅད་དང་། གཉིས་པ་ནི། རིག་པའི་གནས་ལྡན་ཅི་རིགས་
ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ། གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྐྱབ་ཚུལ་
ལེགས་པར་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ནོ། །

པར་ཕྱིན་དུག་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ན་ན་ཡོད་པར་བཞེད་པའི་
ཚུལ་ཡོད་ཀྱང་། པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་ཟིན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ན་ཡོད་ལ། ཕྱིན་

པར་བྱེད་པ་ནི་སྟོབ་ལམ་ན་ཡོད་དེ་རྩེའི་དགོངས་པའོ། །སྤྱིན་དྲུག་ཉམས་སུ་
སྒངས་པའི་པན་ཡོན་ནི། མགོན་པོ་སྐུ་སྐུབ་ཀྱིས་རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས། སྤྱིན་
པས་ཡོངས་སྟོང་བྱིས་ཀྱི་བདེ། །བཟོད་པས་མདངས་ལྡན་བཙོན་པས་བརྩེད།
བསམ་གཏན་གྱིས་ཞི་སྟོ་ཡིས་གྲོལ། །སྤྱིང་བཅེ་བས་ནི་དོན་ཀྱན་འགྲུབ། །
བདུན་པོ་འདི་དག་མ་ལུས་པར། །ཅིག་ཅར་པ་རོལ་སྤྱིན་པ་ཡིད། །ཡེ་ཤེས་
བསམ་མི་བྱབ་པའི་ཡུལ། །འཛིག་ཏེན་མགོན་པོ་ཉིད་ཐོབ་འགྲུར། །ཞེས་པ་
ལྟར་རོ། །

སྤྱིན་དྲུག་གི་བྱེད་ལས་པན་ཡོན་དང་བཅས་པ་ནི། མདོ་སྟུང་པ་ལས།
སྤྱིན་པས་སྐུག་བསྐྱེད་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སྤྱིན་བྱེད། བྱིས་ཀྱིས་
དུད་འགྲོའི་འགྲོ་བ་དུ་མའི་ངོ་ཐོ་དང་། །མི་ཁོམ་བརྒྱད་སྟོང་དེ་ཡི་དལ་འབྱོར་
ཏྱག་ཏུ་རྟེན། །བཟོད་པས་གཟུགས་བཟང་དམ་པ་རྒྱ་ཆེན་ཐོབ་འགྲུར་ཏེ། །
གསེར་མདོག་སྐུག་ཅིང་འགྲོ་བས་ལྷ་བའི་འོས་སུ་འགྲུར། །བཙོན་འགྲུས་
ཀྱིས་ནི་དཀར་པོའི་ཡོན་ཏན་འགྲིབ་མི་འགྲུར། །ཡེ་ཤེས་མཐའ་ཡས་རྒྱལ་
བའི་བང་མཛོད་རྟེན་པར་འགྲུར། །བསམ་གཏན་གྱིས་ནི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་
སྤང་བ་འདོར། །རིག་དང་མཛོན་པར་ཤེས་དང་ཉིང་འཛིན་མཛོན་པར་སྐྱབ། །
ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་ནས། །ཁམས་གསུམ་མ་
ལུས་པ་ལས་ཡང་དག་འདའ་བར་འགྲུར། །མི་ཡི་བྱ་མཆོག་འཁོར་ལོ་རིན་

ཆེན་བསྐྱོར་བྱས་ནས། །སྤྱག་བསྐྱེད་ཟད་པར་བྱ་བྱིར་འགོ་ལ་ཆོས་ཀྱང་སྟོན། །
ཆོས་འདི་ཡོངས་རྫོགས་བྱས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ། །ཡོངས་དག་
ཞིང་དང་སེམས་ཅན་དག་པ་རྗེས་སུ་འཛིན། །སངས་རྒྱས་རྒྱད་དང་ཆོས་ཀྱི་
རྒྱད་ཀྱང་ཡོངས་སུ་འཛིན། །དེ་བཞིན་དག་འདུན་རྒྱད་དང་ཆོས་ཀྱན་ཡོངས་
སུ་འཛིན། །འགོ་བའི་ནད་གསོ་མཛད་པ་སྤྲོད་པའི་མཆོག་གྱུར་པས། །ཤེས་
རབ་བསྟན་པ་བྱང་ཆུབ་ལམ་ལྡན་འདི་གསུངས་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་
རོ། །ཐུབ་པའི་གསུང་རབ་མ་དོས་མཆོ་ཆེན་ལས། །འོངས་པའི་རྒྱལ་ཆ་བ་
ལེགས་བཤད་གསྐྱའི་རྒྱན། །ཆ་ཅམ་རྣམ་དཔྱོད་སོར་ཅེས་གྲུས་སྤངས་ནས། །
རོལ་འདོད་མད་བྱང་དགའ་བའི་གར་གྱིས་བྲེལ། །འདིར་འབད་ལས་བྱང་
རྣམ་དཀར་ཅི་མཆིས་པ། །དུས་གསུམ་བསགས་པའི་དག་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ། །
ཞི་འཕོས་བྱམས་པའི་བྱང་དུ་བགྱོད་པ་དང་། །སྤྱེ་ཀྱན་འབྲལ་མེད་རྗེས་སུ་
འཛིན་བྱིར་བསྟོ། །

ཅེས་བྱམས་ཆོས་སྡེ་ལྷའི་དགོངས་འགྲེལ་བསྐྱུས་དོན་བྱམས་མགོན་
དགེ་ས་པའི་མཆོད་སྤྱོན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ཅོ་ཞེའི་སྟོབ་དཔོན་པ་ལྷཀའི་
དག་སྟོང་བཤད་སྐྱབ་མིང་ཅན་གྱིས་དད་པས་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་ཏུ་ཡི་ལ་
ལུང་སྟོ་བཟང་དོན་གྲུབ་ལོ། །

མདྲེན། །

དོ་རྩེའི་རིགས་སོ། །དོ་རྩེའི་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་མི་འབྲུགས་པ་དང་། རིགས་
ཀྱི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་ནི་ཕྱག་དོར་དང་། དེའི་སྤྱལ་པ་རིག་པ་མཆོག་དང་།
རྣམ་འཛོམས་ལ་སོགས་པའོ། །རྣམ་འཛོམས་ཀྱི་རྒྱད་འདི་གནས་གང་དུ་
གསུངས་ཞེ་ན། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་དོ་རྩེའི་ལྷན་པོའི་ཐོམས་སུ་གསུངས། གང་
གི་ཆེད་དུ་གསུངས་ན་སེམས་ཅན་གཞན་ཀྱི་དོན་དུ་ཡང་ཡིན་མོད། དངོས་
སུ་ན་རྒྱལ་པོ་མ་སྤྲེས་དབང་ནད་ཀྱིས་ཟིན་པའི་དུས་སུ་ཕྱག་དོར་ཀྱིས་བཅོམ་
ལྷན་འདས་ལ་ཞུས་ནས་གསུངས་སོ་ཞེས་བཤད་དེ། སྤྱི་མ་འདི་མཇུག་ཏུ་
རྒྱལ་པོ་རྟག་ཏུ་ཞུས་ཀྱིས་ཞིག །ཅེས་འབྲུང་བ་དང་འབྲེལ་སྦྲུལ་མོ། །

འདི་འཆད་པ་ལ་བཞི། མཆོན་ཀྱི་དོན། འགྱུར་ཀྱི་ཕྱག །གཞུང་གི་དོན།
མཇུག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་མཆོན་བསྐྱར་བ་ནི། གཞུང་འདིའི་
མཆོན་ལ། རྒྱ་གར་ལེགས་སྐྱར་ཀྱི་སྐད་དུ་ནི། བཟོ་བེ་དྲ་ར་ཏ་རྒྱ་མ་རྒྱ་ར་ཏི་
ཞེས་བྲ་ཞིང་། དེ་ཉིད་བོད་ཀྱི་སྐད་དུ་བསྐྱར་ན། དོ་རྩེ་རྣམ་པར་འཛོམས་པ་
ཞེས་བྲ་བའི་གཟུངས་ཞེས་བྲ་བར་འགྱུར་ཏེ། བཟོ་ནི་དོ་རྩེ། བེ་དྲ་ར་ཏ་ནི་
རྣམ་པར་འཛོམས་པ། རྒྱ་མ་ནི་ཞེས་བྲ་བ། རྒྱ་ར་ཏི་ནི་གཟུངས་ཞེས་པར་
འགྱུར་བའི་སྤྱིར། བེ་དྲ་རའི་བེ་ནི་དགག་ཚིག་སྟེ། བྲལ་བ། ལོག་བ། རྣམ་པར་
ཞེས་སོགས་མང་པོ་ཞིག་ལ་འཇུག་ཀྱང་། འདིར་ནི་རྣམ་པར་ཞེས་པའི་དོན་
དུ་བསྐྱར་རོ། །

གཉིས་པ་མཆན་གྱི་དོན་ལ།

དོ་རྩེ་ནི་འཆད་པ་ལྟར་ཏེ་དེས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་
འཛོམས་པའི་དོན་ནོ། །གཟུངས་ལ། སྦྱིར་རྫོང་བྱེད་ཆོག་གི་གཟུངས་དང་།
བརྫོང་བྱ་དོན་གྱི་གཟུངས་གཉིས་ཏེ། འདིར་སྤྲ་མའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །
བརྫོང་བྱ་དོན་གྱི་གཟུངས་ལ་བཞི་སྟེ། བཟོད་པའི་གཟུངས་དང་། གསང་
སྤྲགས་གྱི་གཟུངས་དང་། ཆོག་དང་དོན་གྱི་གཟུངས་སོ། །དེའི་དང་པོ་ནི་སྦྱང་
ཉིད་ལ་མི་སྒྲག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་སྦྱེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྲིག་པ་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཞན་
ཞིབ་བར་བྱེད་པའི་གསང་སྤྲགས་ཅོམ་རྒྱས་པ་ནས་ཐོབ་པའི་གཟུངས་ཞིག་གོ།
གསུམ་པ་དང་བཞི་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོག་མང་པོ་བསྐླལ་བའི་བར་དུ་མི་
བརྫོང་པ་དང་། དོན་དུ་མ་བསྐླལ་བའི་བར་དུ་མི་བརྫོང་པར་འཛིན་རྒྱས་པའི་
གཟུངས་ཏེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའོ། །གཉིས་པ་འབྱུང་
ཕྱག་ནི། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཆའ་
ལོ་ཞེས་པ་སྟེ་སྟོའོ། །

གསུམ་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་བཞི།

གཟུངས་སྤྲགས་འབྱུང་བའི་རྒྱ། གཟུངས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས། གཟུངས་
སྤྲགས་དངོས། གཟུངས་ཀྱི་ཆོག་གའི་རིམ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། འཆད་པའི་གཞུང་འདི་སྐད་སྐད་པ་པོ་བདག་གིས་ཐོས་པ་
ལ་དུས་གཅིག་གི་ཆེན་ཞེས་པ་ནི་ཡང་ཡང་མ་ཐོས་ཀྱི། ལན་གཅིག་ཐོས་
ཤིང་ལན་གཅིག་ཅུ་ཐོས་པས་ཀྱང་མི་བརྗེད་པར་བཟུངས་ཞེས་པ་སྟེ།
འདིས་ཆོས་འདི་དགོན་པ་དང་རང་ཉིད་ཤེས་རབ་ཆེ་བར་བསྟན་ཏོ། །དེའི་ཆེ་
ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤྱུག་ཐུབ་པ་དོན་རྒྱུ་ལ་བཞུགས་ཏེ་ཞེས་པ་ནི་དང་དོན་དུ་
དོན་རྒྱུ་ལ་བཞུགས་པ་དང་། དེས་དོན་ཐུགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་དོན་རྒྱུ་ལ་བཞུགས་ཏེ། སངས་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱི་མཐུས་ལག་ན་དོན་རྒྱུ་པ་
ཁ་ཞེས་པ་ལག་པ་ལ་འཇུག་ཅིང་ཞེས་དང་སྐར་ན། ཐུག་ན་དོན་རྒྱུ་ཉིད་
ཀྱིས་རང་གི་ལུས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོན་རྒྱུ་ལ་བཞུགས་དུ་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་ནས། ཐུགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དོན་རྒྱུ་ཉིད་དེ་འདྲིན་ལ་ཅེ་གཅིག་
དུ་སྟོམས་པར་ཞུགས་སོ། །ཞེས་པའི་ཆོག་སྒྲ་མས་ཐུག་དོན་ཀྱི་རང་བཞིན་
ཀྱི་ལུས་ནི། འབྱུང་བཞི་ལས་གྲུབ་པའི་ལུས་མ་ཡིན་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་
ཉིད་ཅན་དུ་བསྟན་ཏོ། །

སྟེ་དོན་རྒྱུ་ལ་དང་དེས་ཀྱི་དོན་རྒྱུ་གཉིས་ལས། དང་དོན་ཀྱི་དོན་རྒྱུ་ཅེ་
གཅིག་པ་དང་། ཅེ་གསུམ་པ་དང་། ཅེ་ལྔ་པ་དང་། ལྔ་ཆོགས་དོན་རྒྱུ་སོགས་
མང་ཡང་། ཐུག་དོན་ཀྱི་ཐུག་མཆོན་དོན་རྒྱུ་ཅེ་ལྔ་པ་གཙོ་ཆེ་ཞིང་། ཅེ་ལྔས་
ཡེ་ཤེས་ལྔ་མཆོན་པ་སོགས་མང་ངོ། །དེས་དོན་ཀྱི་དོན་རྒྱུ་ལ་ཡུལ་སྟོང་པ་

ཉིད་དང་ཡུལ་ཅན་དེ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ཡུལ་ཅན་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྟོང་ཉིད་ཟབ་མོ་ལ་གཉིས་སྒྲུང་སྤྲོ་མོས་ཀྱང་
 བར་མ་ཆོད་པར་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་རོ་གཅིག་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱལ་
 བའི་བྱགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ངེས་དོན་གྱི་རྩི་རྩེ་ཡིན་ལ། དེ་
 ཉིད་ལ་མཆོན་བྱ་དོན་གྱི་རྩི་རྩེ་དང་གསང་བའི་རྩི་རྩེ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། འོག་དུ་
 འཆད་པའི་ངེས་དོན་གྱི་རྩི་རྩེ་རྣམས་ལ་དོན་འདི་བྲན་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་
 ཡང་རྒྱ་གཞུང་གཉིས་ལས། ཡེ་ཤེས་དེས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤིན་
 དུ་རྟོགས་པའི་རོ་བོ་རྩི་རྩེ་ལྟར་ཐོགས་པ་མེད་པས་རྩེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་
 བཞག་པའི་གནས་སྐབས་ལ་བྱ་བར་མངོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
 དེ་ལྟ་བུའི་ངེས་དོན་གྱི་རྩི་རྩེ་དེ་ཉིད་བྲན་ལྟ་སྟེ་རྣམ་པར་ཤར་བ་སྟེ་བྲན་
 ངེས་གཉིས་སོ། །ལག་ན་རྩི་རྩེ་ཞེས་པ་ནི་བྲན་དུ་བྱག་ན་རྩི་རྩེ་རྩེ་ལྟ་བུ་ལྟ་
 བྱ་འཛིན་པའི་མིང་ཡིན་ལ། ངེས་དོན་དུ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པའི་ངེས་དོན་གྱི་
 རྩི་རྩེ་དེ་བྱགས་རྒྱུད་ལ་འཛིན་པའི་དོན་ཏེ་བྱགས་ལ་ཡོད་པ་ནི་ལག་ན་ཡོད་
 པ་དང་འདྲ་བའོ། །ལག་ན་རྩི་རྩེ་ལ་ནི་སྦྱར་མཆོན་བཞེད་ལས། ལག་ན་རྩི་རྩེ་
 མཐའ་ཡས་པ། །དཔའ་བོ་གདུལ་དཀའ་འདུལ་བ་པོ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར་
 ལག་ན་རྩི་རྩེ་འི་མིང་ཅན་དཔག་དུ་མེད་པ་ཡོད་ཀྱང་། བྱག་ན་རྩི་རྩེ་ལ་ལག་ན་
 རྩི་རྩེར་བཤད་པ་འདི་ལག་ན་རྩི་རྩེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའོ། །བྱག་ན་རྩི་རྩེ་ནི་

སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གདུག་པ་ཅན་ཀུན་འདུལ་བའི་སྤྱིར་དུ་དབང་
བསྐྱར་ཞིང་དག་པོའི་སྐྱར་བསྟན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་བཟུང་
ཡང་དོན་ལ་ནི་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་རྒྱུད་ལས་ཕྱག་དོར་ལ་
མཆན་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པའི་སྐབས་སུ། །སངས་རྒྱས་ཀུན་
པས་སྤར་སངས་རྒྱས། །ཞེས་སོགས་དང་། དེའི་མཆན་བསྟོད་གཞན་དག་ཏུ་
ཡང་། དོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེ། །ཞེས་དོར་སེམས་སུ་བཤད་
པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་ཟངས་མཆུ་དམར་པོ་ལས་ཕྱག་དོར་ཀྱིས་སྐྱ་བ་སུ་ཏ་
འདུལ་མ་རྩས་པར་བཤད་པ་ནི་ཕྱག་དོར་ལ་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་
ཆེན་པོའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཆོམས་སྐྱར་བ་དང་། བྱང་ཆོས་ཆོས་མཆུངས་
ཀྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་དང་། འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཕྱག་ན་དོ་རྩེས་རང་གི་ལུས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་ཉིང་རེ་
འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་དེ་ནས་ཏེ་དེ་མ་ཐག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་
གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དོ་རྩེ་ཁོ་བོ་ཆེན་པོའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་
བ་ལས་བྱུང་བའི་དོ་རྩེའི་སྙིང་པོ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་གཟུངས་འདི་རབ་ཏུ་
སྤྲས་ཏེ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་གཞུང་གཉིས་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་འདི་ལ་རྩོམ་ཞེས་བྱ་
 ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་རྩོམ་རིམ་པོ་ཆེ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་རྣམས་པ་བདུན་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་དཔེའི་སྟོན་ས་དོན་ཉེ་བར་མཆོན་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཕྱི་རོལ་
 གྱི་རྩོམ་ནི་འདིར་ཕྱག་རྩོམ་རང་གི་ཕྱག་ན་ཡོད་པའི་རྩོམ་དེ་དང་། ལྷའི་དབང་
 པོ་བརྒྱ་བྱེན་གྱི་ལག་གི་རྩོམ་དང་རྩོམ་པ་ལམ་ལྷ་བྱ་སྟེ་རྩོམ་དེ་དག་གི་ཕྱིའི་
 དངོས་པོ་བྲག་རི་སོགས་གང་ལ་བསྐྱུན་ནའང་ཐལ་བར་ཆོག་པ་དང་འཕྱིགས་
 པར་བྱེད་ཀྱས་ཤིང་རྩོམ་རང་ལ་ཚུར་ཕྱིའི་དངོས་པོ་གང་གིས་མི་ཚུགས་
 པའོ། །དེས་ན་ཕྱིའི་རྩོམ་དེ་ལྷ་བྱ་ལ་མི་ཆོད་པ་སོགས་བྱུང་ཆོས་བདུན་ཡོད་
 པ་ལྟར། དེས་དོན་གྱི་རྩོམ་རིམ་སྐད་བཤད་པ་དེ་ལ་ཡང་། མི་མཐུན་སྟོགས་གྱི་
 མཆོན་གྱིས་མི་ཆོད་པ་དང་། མི་ཤིགས་ཅིང་གཞིག་པར་མི་ཀྱས་པ་དང་།
 མི་སྒྲིབ་པའི་བདེན་པ་དང་། མི་བྱེད་པའི་སྒྲ་བ་དང་། འགྱུར་མེད་གྱི་བརྟན་པ་
 དང་། བྱ་བའི་ལས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་དང་། པ་རོལ་གྱི་སྟོགས་
 ལས་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱལ་ཞིང་མ་པམ་པར་བྱེད་ཀྱས་པ་སྟེ་བྱུང་པར་བདུན་
 ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། གདུག་པའི་བསམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 སྒྲག་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལྷ་བྱའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཇིག་བ་སྟེ་འཛོམས་
 པར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་བྱས་པའི་རིག་སྒྲགས་ངན་པ་

ཐམས་ཅད་གཅོད་པར་བྱེད་པ་དང་། རིག་སྒྲགས་ངན་པ་ཐམས་ཅད་གཅོད་
པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་དག་གིས་བྱས་པའི་ལས་སྦྱོར་ངན་པ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་
པར་བྱེད་པ་དང་། བ་རོལ་གཞན་གྱིས་བསམ་སྦྱོར་ངན་པས་བྱས་པའི་ལས་
ཐམས་ཅད་འཛིག་པར་བྱེད་པ་སྟེ་དེ་རྣམས་ནི་མིས་བྱས་པ་གཙོ་ཆེའོ། །མི་
མ་ཡིན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྟེ་གདོན་ལ་སོགས་པ་གདོན་ཐམས་ཅད་
བརྒྱལ་པར་བྱེད་པ་དང་། གདོན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བེན་པ་ལས་ཐར་པར་བྱེད་པ་
དང་། འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་དབང་གིས་འགྲུགས་པར་བྱེད་པ་དང་། འབྱུང་པོ་
ཐམས་ཅད་དྲག་པོའི་ལས་ཀྱིས་ཆར་གཅོད་པར་བྱེད་པ་དང་། རང་གི་རིག་
སྒྲགས་ཀྱི་ལས་ཐམས་ཅད་འབྲུབ་པར་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་དང་། རང་གིས་སྒྲར་
རིག་སྒྲགས་མ་གྲུབ་པ་རྣམས་གྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། གྲུབ་བེན་པ་རྣམས་
བརྟན་ཅིང་ཆུད་མི་བ་བར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་ཆོས་ནོར་གྱི་འདོད་པ་
ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གཅོད་
པའི་ཕྱོགས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཉན་གདོན་སོགས་ཞི་བ་དང་། ཆེ་དང་བསོད་
ནམས་སོགས་རྒྱས་པ་དང་། དྲག་པོས་འདུལ་དགོས་པའི་སེམས་ཅན་འགའ་
ཞིག་རངས་པ་སྟེ་ཡན་ལག་ལྔ་ལྟ་བུ་གཡོ་འགྲུལ་བྱེད་མི་རུས་པ་དང་། ཡིད་
ཚོངས་ཤིང་མི་ཤེས་པའི་སྒྲགས་པར་བྱེད་པའི་གསང་སྒྲགས་ཀྱི་མཐུ་ཆེན་
པོ་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་ལག་ན་དོན་རྒྱུ་ལྟ་བུ་སྤྲུལ་སོ། །

གཞུང་འདི་དག་གིས་ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་གི་ལས་བཞི་བསྟན་ཞིང་།
 འདོད་པ་སྦྱིན་ཅིང་བསྐྱུང་བ་དང་ཞི་བ་དང་རྒྱས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞི་རྒྱས་
 གཉིས་དང་། འགྲུགས་པར་བྱེད་པ་སོགས་འགའ་ཞིག་གིས་དབང་དང་། དེངས་
 པར་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱིས་དྲག་པོའི་ལས་བསྟན་ཏེ། དེ་དག་གི་ལས་སྒྲུབ་ཚུལ་
 རྣམས་རྒྱ་གཞུང་ནས་འབྱུང་ཡང་མ་བཞུགས་ཏེ། །འདིར་རྫོང་བྱེད་ཆིག་གི་
 གསང་སྒྲགས་ཀྱི་མ་ཐུར་བཤད་ཀྱང་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་གསང་སྒྲགས་རྣམས་ནི་
 དེས་དོན་གྱི་གསང་སྒྲགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བས་པན་ཡོན་རྣམས་
 གཉིས་ཀ་ཐུན་མོང་བའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། གཟུངས་བསྐྱུར་བ་དང་། གཟུངས་སྒྲགས་
 གཅོད་ཚུལ་ལྟ་སྟོན་པ་དང་སྐྱུར་ནས་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ར་མོ་རྩུ་ཏ་ཡུ་ཡ་ནི་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཕྱག་འཆའ་
 ལོ། །ཞེས་པ་སྟེ། ར་མོ་ནི་ཕྱག་འཆའ་བ། རྩུ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་ཡང་དོན་
 འགྱུར་ལ་དགོན་མཆོག་ ཏ་ཡུ་ནི་གསུམ། ཡ་ནི་ལ་ཞེས་པར་འགྱུར་རོ། །ར་
 མཆོག་བཟོ་བཟོ་སྤྲུལ་ཡེ་ནི། ཕྱག་ན་དོ་རྩེ་གཏུམ་པོ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ་ཞེས་པ་སྟེ།
 ཅ་རྩུ་ནི་གཏུམ་པོའོ། །མ་རྩུ་ཡུ་སེ་རྩུ་པ་ཏ་ཡེ་ནི། གཞོད་སྦྱིན་གྱི་སྤེ་དཔོན་
 ཆེན་པོ་སྟེ། མ་རྩུ་ནི་ཆེན་པོ། ཡུ་ནི་གཞོད་སྦྱིན། སེ་རྩུ་ནི་སྤེ། པ་ཏ་ཡེ་ནི་
 དཔོན་རམ་བདག་པོའོ། །

ཏང་ཐུ་མེ། འདི་ལྟ་ལྟ་ཞེས་པ་ལྟ། ཏང་མི་འདི་དང་། ཡ་ཐུ་མི་ལྟ་ལྟ་ཞེས་
 པའོ། །ཞོ་མི་འགོ་འདྲེན་དང་། ཏུ་ཏུ་ཏུ་ཏུ་མི་མཐར་མཛོད་གཉིས། ཏོ་ཏ་ཡ་ཏོ་
 ཏ་ཡ་མི་སོལ་ཅིག་གཉིས། སྤྱུ་ཏུ་སྤྱུ་ཏུ་མི་སྤྱོར་ཞིག་གཉིས། སྤྱོ་ཏ་ཡ་སྤྱོ་ཏ་ཡ་
 མི་ཤེན་ཏུ་སྤྱོར་ཞིག་གཉིས། སྤྱུ་ཏུ་སྤྱུ་མི་ཐར་པར་མཛོད་ཅིག་གཉིས། སྤྱུ་པ་
 ཡ་སྤྱུ་པ་ཡ་མི་ཤེན་ཏུ་ཐར་པར་མཛོད་ཅིག་གཉིས། སུ་མ་ས་ཏུ་མི་མེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད། བོ་རྟ་ཡ་བོ་རྟ་ཡ་མི་བྱང་ཆུབ་གཉིས། སི་རྟོ་རྟ་ཡ་སི་རྟོ་རྟ་
 ཡ་མི་ཡང་དག་པའི་བྱང་ཆུབ་གཉིས། སྤྱུ་མ་སྤྱུ་མ་མི་ཆངས་པ་གཉིས། སི་སྤྱུ་
 མ་ཡ་སི་སྤྱུ་མ་ཡ་མི་ཡང་དག་པའི་ཆངས་པ་གཉིས། སུ་སྤྱུ་ཏུ་མི་འབྱུང་པོ་
 ཐམས་ཅད། འདིར་སུ་སྤྱུ་བོ་རྟོ་མི་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 བྱང་ཆུབ་ཅེས་པའོ། །ཀྱུ་ཏུ་ཀྱུ་ཏུ་མི་དུམ་བུ་གཉིས། སི་ཀྱུ་ཏུ་ཡ་སི་ཀྱུ་ཏུ་ཡ་མི་
 ཡང་དག་པར་དུམ་བུ་གཉིས། སུ་མ་ཤུ་ཏུ་མི་དབྱ་ཐམས་ཅད། ལྟ་ཏུ་ལྟ་ཏུ་མི་
 ཕྱིན་པ་གཉིས། སི་ལྟ་ཏུ་ཡ་སི་ལྟ་ཏུ་ཡ་མི་ཡང་དག་པར་ཕྱིན་པའམ་ལེགས་
 པར་ཕྱིན་པ་གཉིས། སི་མི་ཉེ་བསྐྱུར་ཏེ་ཀྱན་ནས་དང་འདུ་བ་སོགས་དོན་མང་
 པོ་ཞིག་ལ་འཇུག་གོ། །སུ་བེ་དྲུ་བུ་བུ་མི་ཐམས་ཅད་རིག་པའི་དོ་རྩེ་དོ་རྩེ་
 ལྟ་བེ་དྲུ་མི་རིག་པའོ། །བུ་མི་དོ་རྩེ་ཡིན་པ་འདྲ་བ། སྤྱོ་ཏུ་སྤྱོར་བ། ཀ་ཏུ་
 གཙོད་པ། མ་ཏུ་བཞིག་པ། མ་ཐ་གཏུབ་པ། ཡུ་ཐོལ། ཏུ་ས་བཞད། ཏུ་ལ་སྤྱོ།
 སུ་མི་ལེགས་པའོ། །ཏེ་ཕུསྤུ་མི་ཏུ་ཕུསྤུ་མི་སྤྱག་བསྐལ་དང་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་

508

པ། མ་རྩ་བཏྲ་ནི་དོ་རྩེ་ཆེན་པོ། ཨ་བྲ་ཏི་ཏ་ཏ་ནི་ཐོགས་པ་མེད་པའམ་རབ་ཏུ་
བཏྲན་པ། ཨ་མོ་ལྷ་ནི་དོན་ཡོད་པ། ཨེ་ཆེ་ཏི་ནི་ཚུར་བྱོན་ནམ་ཚུར་ཤོག། །ཕྱི་
ལྷོ་ནི་དཔའ་བར་འགོ་བ། རྟ་ར་ཡ་ནི་འཛིན་པ། རྟ་ར་རྟ་ར་ནི་བྱངས་ཤིག་
གཉིས། རྟི་རི་རྟི་རི་ནི་འཛིན་པའམ་ཐོར་གཉིས། རྟུ་བྱ་རྟུ་བྱ་ནི་འཛིན་དུ་ཚུག་
གམ་མི་འཆོར་བ་གཉིས། སར་བཏྲ་ཀུ་ལ་མ་ལརྩ་ཡ་ནི་དོ་རྩེ་འི་རིགས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་བྱོན་བྱིས་བསྐྱར་བའམ་མཉེས་པར་མཛོད། ཨ་ལུ་ཀ་ལྷ་ར་ཡ་པའི་ནི་
ཆེ་གོ་མོའམ་དག་ཐམས་ཅད་སོད་ཅིག །

ན་མཉམ་མརྩ་བཏྲ་ལྷོ་ནི་ཕྱག་འཆལ་ལོ་ཀུན་ནས་དོ་རྩེ་ལ། སར་བཏྲ་
སོགས་སྒར་བཞིན། མ་རྩ་ལྷ་ལེ་ནི་སྟོབས་པོ་ཆེ། ཀ་འ་བེ་ཏ་ཏ་ལེ་ནི་མཆེ་བ་
ཐོབ་ཅིག །ཨ་ཅ་ལེ་ནི་མི་གཡོ་བར་བྱིས་ཤིག །མརྩ་ལ་མ་ལེ་ནི་དགྱིལ་
འཁོར་སྐྱངས་ཤིག །ཨ་ཏི་ནི་ཕུལ་བྱང་དམ་ཚོགས་པ། མ་རྩ་བ་ལེ་ནི་སྟོབས་
ཆེན་པོ། བེ་ག་ར་ཏ་ནི་ཚུང་ཤུགས་འདྲ་བ། ཨ་ཇི་ཏི་ནི་མ་པམ་པ། རྩ་ལ་རྩ་
ལ་ནི་འབར་བ་འབར་བ། ཏི་ཏི་ཏི་ཏི་ནི་འབར་ཞིང་འབར་བ། ཏིང་ག་ལེ་ནི་སོ་
སོར་འབར་བས། ད་ཏ་ད་ཏ་ནི་བསྐྱེག་གཉིས། ཏི་ཚོ་ཕ་ཏི་ནི་གཟི་བཟིང་ཅན།
ཏི་ལི་ཏི་ལི་ནི་གཙོང་གཙོང། བརྩ་བརྩ་ནི་ཆིངས་ཆིངས། མ་རྩ་བ་ལེ་བཏྲ་
ལུ་ལྷ་ཤི་ནི་སྟོབས་པོ་ཆེ་དོ་རྩེ་ལུགས་ཀྱ། རྩ་ལ་ཡ་སྐྱུ་ནི་འབར་བའི་གཞི་
ཚུགས་ཤིག་ཅེས་པ་སྟེ་གཟུངས་རིང་དོ། །

དེ་ནས་ན་མོ་རྩྭ་ཏ་ཡུ་ཡ་ནི་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ།
 །ན་མཆོག་བཟོ་སྐྱེ་ཏ་ཡེ་ནི་ཕྱག་ན་རྩེ་རྩེ་གཏུམ་པོ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །མ་རྩ་
 ཡཀྲ་སེ་རྩ་པ་ཏ་ཡེ་ནི་གཞོན་སྤྱི་ན་གྱི་སྤེ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལ་ཞེས་པའོ། །ཞོ་ཏ་
 ར་ཏ་ར་ནི་འཕྲོག་འཕྲོག །མ་ཐ་མ་ཐ་ནི་རྟེན་རྟེན །རྩྭ་ན་རྩྭ་ན་ནི་གཞིག་པའམ་
 འཛོམས་གཉིས། ད་ཏ་ད་ཏ་ནི་བསྐྱེད་བསྐྱེད བ་ཅ་བ་ཅ་ནི་ཆོམས་ཆོམས་
 སམ་ཆོས་ཆོས། རྩ་ར་རྩ་ར་ནི་བྱངས་ཤིག་གཉིས། རྩ་ར་ཡ་རྩ་ར་ཡ་ནི་འཛིན་
 དུ་ཆུག་གཉིས། དུ་རུ་ཏ་དུ་རུ་ཏ་ནི་བྱ་གྱུངས་གཉིས། ཆིན་ཆིན་ནི་
 གཅོད་གཅོད། བིན་བིན་ནི་ཁོས་ཤིག་གཉིས་ཏེ་གྱུངས་འབྲིང་པའོ།།

དེ་ནས་ནམ་ལྟར་བཟོ་སྐྱེ་ཏ་ཡེ་ནི་ཁོ་བོ་རྩེ་རྩེ་གཏུམ་པོ་ལ་ཕྱག་འཆལ་
 ལོ། །ཏུ་ཕུ་ཏུ་ཕུ་ནི་ཞུགས་གཉིས་སམ་ཞུག་ཞུག །ཏིཕ་ཏིཕ་ནི་བརྟན་པའམ་
 གནས་པ་གཉིས། བརྩ་བརྩ་ནི་ཆིངས་ཤིག་གཉིས། ཏ་ན་ཏ་ན་ནི་བརྟེན་
 གཉིས་སམ་བསྐྱེད་བསྐྱེད། ཡ་མི་ཏེ་ནི་འཆི་བ་མེད་པ་སྟེ་དེ་ཡང་མ་ར་ནི་འཆི་
 བ་དང་། ཡ་དགག་ཆིག་གོང་དུ་བཞག་པས་འཆི་མེད་དུ་སོང་བའོ། །རྩྭ་ནི་ས་
 བོན་དང་པའ་ནི་དོན་དེར་བསྐྱེད་བསྐྱེད། འདི་དག་ལ་བསྐྱེད་ཆུ་ལ་ཅུང་བཅད་མི་
 འདྲ་བ་གཞན་ཡང་ཡོད་དོ། །

༼ ། གཉིས་པ་ནི། རྩམ་འཛོམས་ལ་སྤྱིར་དཀྱིལ་འཁོར་མི་འདྲ་བ་དང་
 ལྟའི་གྲངས་མི་འདྲ་བ་དང་འགོད་ཆུ་ལ་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་སྤྱང་བ་ལས། གཅིག་

ནི། དབུས་སུ་དོ་རྩེ་རྣམ་འཛོམས། ཤར་དུ་དོ་རྩེ་ཕུར་བྱ། ལྷོ་དོ་རྩེ་བེ་ཙམ།
རུབ་དུ་དོ་རྩེ་ཐོ་བ། བྱང་དུ་དོ་རྩེ་ཁོ་བོ་ཆེན་པོ། བྱང་ཤར་དུ་འདོད་རྒྱལ། ཤར་
ལྷོ་དབྱིག་སྟོན་ཙམ། ལྷོ་རུབ་དུ་མི་གཡོ་བ། རུབ་བྱང་དུ་སྟོབས་པོ་ཆེ། ལྷོ་
དུ་རྩྱུ་མཛད། འོག་དུ་གཞོན་མཛེས་ཏེ་ཁོ་བོ་བཅུ་དང་། ཤར་ལ་སོགས་པའི་
སྟོ་བཞིར་ལྷགས་ཀྱང་ཞགས་པ་ལྷགས་སྟོག་དེལ་བྱ་སྟེ་སྟོ་བ་བཞི་དང་བཅས་
བཙེ་ལྷ་བསྟོམས་ནས་སྟགས་འབྲིང་བསྟུས་བསྟེ་བའི་ཚུལ་གཅིག་དང་། ཡང་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་བད་སྟོང་བུམ་པའི་ནང་དུ་རྣམ་འཛོམས་སྟེ་
མདོག་དཀར་པོ་དང་། ཤར་ལ་སོགས་པ་བཞིར་བུམ་ནང་དུ་སྟུན་མ་སྟུ་མ་གི་
གོས་དཀར་མོ་སྟོལ་མ་བཞི་དང་། དེའི་ཕྱིར་འཁོར་ལོ་ལ་སྟོགས་མཆོམས་
སུ་ཁམས་གསུམ་རྣམ་རྒྱལ། གཤེན་རྩེ་གཤེད། ཏྲ་མགིན། བདུད་ཅི་འབྲེལ་
བ་དང་། དབྱུག་སྟོན་ཙམ། དོན་ཡོད་ཞགས་པ། ཁོ་གཉེར་ཙམ། དོ་རྩེ་འཁོར་
ལོ་སྟེ་བཅུ་གསུམ་སྟོམ་པ་དང་སྟགས་བསྟེ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཞིག་བཤའ་དེ་
སྟགས་རིང་དུམ་བུར་བཅད་པ་ཞིག་གོ། །དེ་ནི་སྟུའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་གསུང་
དང་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་ལ་སྟེ་དགོད་ཚུལ་དང་སྟེ་གངས་སྟེ་མ་
དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་བཤའ། ཡང་དབུས་སུ་དོ་རྩེ་རྣམ་འཛོམས། སྟོགས་བཞིར་
དོ་རྩེ་གཏུམ་པོ། དོ་རྩེ་ཕུར་བྱ། དོ་རྩེ་བེ་ཙམ། དོ་རྩེ་ཐོ་བ་དང་། འཁོར་ལོའི་
གོང་རས་ལ་སྟོག་སོགས་སྟེ་མོ་བཞི་དང་། བྱ་ཆད་ལ་བདུག་པ་མ་སོགས་

བཞི་དང་། ཁུམས་སུ་ཕྱོགས་སྐྱོང་བཅུ་དང་། སྒོ་བཞིར་སྒོ་མ་བཞི་སྟེ་ལྷ་ཉིར་
 བདུན་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡང་པརྩ་འདབ་མ་བཞི་པའི་དབུས་སུ་དོ་རྩེ་རྣམ་
 འཛོམས་སྐྱ་མདོག་ནག་པོ་དང་། ཕྱོགས་གྱི་འདབ་མ་ལ་སྐྱན་སོགས་བཞི་སྟེ་
 ལྷ་ལྷ་བཀོད་ནས་སྐྱགས་བཟླ་ཚུལ་དང་གོ་རིམ་མི་འདྲ་བ་ཞིག་བཤད་དོ། །
 ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་རྣམ་འཛོམས་སྐྱ་མདོག་ནག་པོ་དྲག་པོ་དང་།
 ཕྱོགས་བཞིར་རྒྱ་འགྲམ་གྱི་སྟེང་དུ་ཁོ་བོ་བཞི་དང་། དེའི་ཕྱིར་ཅིབས་བཅུ་ལ་
 ཁོ་བོ་བཅུ་སྟེ་བཙུ་བཀོད་ནས་གཟུངས་རིང་བཟླ་བ་དང་། གཞན་ཡང་
 དཀྱིལ་འཁོར་དྲག་བཤད་ཅིང་། ལྷ་འི་ངོ་བོ་དང་གྲངས་མི་འདྲ་བ་དང་སྐྱགས་
 བཟླ་སྐྱགས་ཀྱང་གཟུངས་རིང་ལ་དུམ་བུ་དུམ་བུར་བཅད་ནས་བཟླ་ཚུལ་
 ཞིག་བཤད་ཀྱང་མང་དུ་དོགས་ནས་བཞག །

ད་ལྟ་ནི་གཙོ་རྒྱུད་གི་ཁྱུས་ཆོག་གྲགས་ཆེ་ཡང་། རྒྱ་གཞུང་ལས་ནི་
 ཁྱུས་ཆོག་རྒྱས་པ་བྱ་ཚུལ་བཤད། རྣམ་འཛོམས་གྱི་དབང་དང་ཁྱུས་ཆོག་
 གཞན་འགའ་རེ་སྒྲུང་སྟེ། རྣམ་འཛོམས་ལ་ཁོ་བོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐྱོར་བའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་མོ་བརྒྱད། དཔའ་བོ་
 གཅིག་པ། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་མེད། ཁོ་བོ་བཞི། སྒོ་མ་བཞི། རྒྱལ་ཆེན་བཞི།
 ཕྱོགས་སྐྱོང་བཅུ། ལྷ་ཆེན་བརྒྱད། ལྷ་ཆེན་བརྒྱད། གཟའ་ཆེན་བརྒྱད། རྒྱ་
 སྐར་ཉིར་བརྒྱད་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱར་སོགས་མང་ངོ་། །

༥ བཞི་བ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ། གཞུང་གི་བསྐྱབས་པ། གྲེ་
བྲག་ཏུ་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞུང་འདིའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོག་དང་
ཁྱུས་ཆོག་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱས་ན་སེམས་ཅན་དེའི་སྤྲིག་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་
བར་བྱས་ནས་དེ་ལས་བྱང་བའི་སྤྲིག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་མེད་པར་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་གཞུང་གི་རྒྱུད་འདི་ནི་འདི་སྐོར་གྱི་
རྒྱུད་གཞན་ཡོད་དོ་ཅོག་ཀྱན་གྱི་ཅ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། བརྗོད་བྱའི་དོན་ལས་སྐྱབ་
པའི་དབལ་ཀྱན་གྱིས་ལེགས་པར་བརྒྱན་པའོ། །ཡང་ན་ཆོག་ས་བཅད་ཡོངས་
ཚོགས་རྒྱུད་ཀྱི་བྱང་ཆོས་དང་སྤྱར་ནས་སྤྲེལ་གྱང་ཆོག །

གསུམ་པ་ལ། གང་གི་ཆེད་དུ་ཁྱུས་ཆོག་བྱ་བ་ཀྱན་སྟོང་པན་ཡོན་དང་
བཅས་པ་དང་། ཁྱུས་ཆོག་བྱ་ཚུལ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ། སྟོབ་དཔོན་ཡེ་
ཤེས་དོན་རྒྱུ་གཞུང་སོགས་སུ་དབང་པོ་ཉམས་པ་གསོ་བ། ཆེ་བད་པ་དང་
ཉམས་པ་གསོ་བའི་ཚུལ་སོགས་རྒྱས་པར་བཞག་གྱང་འདིར་དེ་ནམས་
བཞག་སྟེ་ཆོག་དོན་ཅམ་བརྗོད་ན། སེམས་ཅན་གང་དག་མིག་ན་བ་ལ་སོགས་
པའི་དབང་པོ་ཉམས་པ་དང་། ཆེ་བད་པ་དང་ཆེ་མ་བད་གྱང་ཉམས་པ་དང་།
ཕུན་སུམ་ཆོག་ས་པ་མ་ཡིན་པའི་མི་འདོད་པའི་ཉེས་པ་གང་ཞིག་ཆགས་པ་
སྟེ་དེས་བཟུང་བ་དང་། རང་སྤྱང་སྟོབ་བྱེད་པའི་ལྟ་ནམས་མི་དགའ་བས་རྒྱབ་
ཀྱིས་སྤྲོགས་པ་དང་། རང་གི་གྲོགས་མཛའ་ཞིང་སྟོང་དུ་སྤྲིག་པའི་སྤྱོད་པོས་

ཀྱང་རང་ལ་སྒྲུང་བ་དང་། བྲམ་ཟེ་དང་གདོལ་བ་ལ་སོགས་པའམ། ཡང་ན་
 རང་གི་བྲན་གཡོག་དང་གཉེན་ཉི་དུའི་བཟའ་བ་དང་དེ་ལྟ་བུ་མིན་པ་སོགས་
 གྱིས་གཙུག་པ་སྟེ་གཞོན་པ་དང་། དེ་དག་དང་པན་ཚུན་མ་ཐུན་པར་མ་ཡིན་
 པའི་མི་མ་ཐུན་པར་གྱུར་པ་དང་། རང་གི་སྟོ་ནོར་སོགས་འབྲིབ་པས་ཏེ་
 ཉམས་ནས་གཞོན་པ་དང་། ལྷ་རན་བྱུང་བ་དང་ལུས་སེམས་ངལ་བ་དང་དེའི་
 རྒྱུ་གྱིས་གཞོན་པ་དང་། འཇིགས་ཤིང་སྒྲག་པ་བྱུང་བ་དང་། ཡོ་བྱད་སོགས་
 འདོད་པས་ཐོངས་པ་དང་། གཟའ་དང་རྒྱ་སྐར་དང་གཞན་གྱིས་བྱད་སྟེམས་
 སམ་བྱད་ཁ་ཕུར་ཁ་སོགས་བྱུང་བ་དང་། མི་བཟད་པའི་གདོན་གྱི་རིགས་
 རྣམས་གྱིས་ཉིན་པ་སྟེ་གཟེར་བ་དང་། དེར་མ་བད། ལྷ་རན་དང་ལུས་སེམས་
 ངལ་བའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཡི་མི་ལམ་སྟེག་པ་སྟེ་རན་པ་མཐོང་ན་ཡང་། གང་
 ཟག་དེས་ནི་རབ་བཀྱས་གཙང་མ་ཡི་སྟེ་རང་ཉིད་ཁྱས་བྱས་ཤིང་གོས་གཙང་
 མ་གྲོན་པའི་སྟོ་ནས་མདོ་སྟེའི་ཆོ་ག་དམ་པ་འདི་ཉིད་ཉན་པར་གྱིས་ལ་ཁྱས་
 ཆོག་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱས་ན་གོང་གི་ཉེས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་བར་འགྱུར་རོ། །

གཞན་ཡང་སྐྱེས་བུ་གང་དག་བསམ་པ་ཡིད་དགའ་བའི་སེམས་དང་བ་
 དང་ལྡན་པ་དེས་ལུས་ལ་གཙང་མའི་གོས་གྱིས་རབ་ཏུ་བརྒྱན་ཏེ། བརྗོད་བྱ་
 ཟབ་མོ་ཀུན་པལ་བ་གཞན་གྱི་ཡུལ་མིན་ནིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་དུ་
 གྱུར་པའི་མདོ་སྟེ་འདི་ནི་ཉན་ཅིང་ཁྱས་དང་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་ན།

མདོ་སྡེའི་གཟུངས་འདི་ཡི་གཟེ་བརྩེད་ཀྱི་མཐུས་སྟོག་ཆགས་བསྐྱབ་བྱ་དེ་
 དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མི་བཟད་པའི་ནད་རྣམས་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱག་
 བསྐྱལ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞི་བར་འགྱུར་བར་བསྟོ་ཞིང་། ཆེ་དང་བསོད་
 རྣམས་སྟོགས་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། སྤྱིག་པ་ཀྱན་ལས་རྣམ་པར་ཐར་
 བར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་འདི་སྤྱགས་སྟོགས་མིན་ནམ་ཅི་འདིར་མདོ་སྡེ་ཞེས་
 འབྱུང་བ་རིམ་ལྔ་ཡིན་སྟུང་། སྟོན་མེད་དེ། གསང་སྤྱགས་མདོ་སྡེའི་ཚུལ་དུ་
 བཤད་ཀྱིས་ཉོན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྔ་ལྟེ་སྟོན་གསུམ་གྱི་ནང་གི་མདོ་སྡེའི་སྟོན་
 སྟོན་དུ་འདུས་པ་ལ་དགོངས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། ལྷས་ཚིག་བྱེད་པ་ལ་བུམ་རྩལ་དང་བཅས་པའི་བུམ་པ་
 ལྟ་གོན་བྱ་དགོས་ཤིང་། བུམ་རྩལ་ནི། སྦྱིར་འདི་ལུགས་ཀྱི་བུམ་རྩལ་ཉེར་ལྷ་
 རྣམས་དང་། འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཞོར་བྱ་དང་། གསེར་དདུལ་གྱི་རྒྱ་
 ལྷ་ཉིག་སྟོགས་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་དང་ཅན་དཀར་དམར་དང་བཅས་པ་དང་།
 ཞེལ་དང་རྩོ་རྩེ་མེ་ཉོག་དམར་པོ་སྟོགས་དང་བཅས་པའི་ཚུ་ཡིས་གསེར་
 རམ་སྟེ་གསེར་གྱི་བུམ་ནང་བྱེད་གཉིས་ཅམ་གང་བར་སྤྱགས་པའམ། དེ་མ་
 འབྱོར་ན་དདུལ་དང་ཟངས་དང་ར་གན་གྱི་བུམ་པ་དག་ཀྱང་རུང་ཞིང་། བུམ་
 པ་དེའི་མགུལ་བ་གཙང་མའི་གོས་དཀྱི་ཞིང་ནང་ཚུ་ཡིས་དགང་བར་བྱའོ། །
 བུམ་པའི་ནང་དུ་ལྷ་བསྐྱེད་དེ་ཡེ་ཞེས་པ་བསྟེམས་ནས་རྩོ་རྩེ་རྣམ་པར་

འཛོམས་པའི་གཟུངས་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་པ་དེ་དག་ནི་ཤུ་ཙ་གཅིག་གཟུངས་
 ཡང་ན་ལན་གྲངས་བརྒྱ་ཙ་བརྒྱད་སོགས་བཞུས་ནས་ནི། གོང་དུ་བཟོད་པའི་
 རྒྱལ་པོ་དེ་སོགས་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་འང་རྟག་དུ་ཁྱུས་གྱིས་ཞིག་ཅེས་པ་
 ཉེ་དེས་བྱབས་པ་དང་སྤང་བ་ཡང་མཆོན་ནོ། །དེ་རྩེ་རྣམ་འཛོམས་བཞུས་ན་
 བྱི་ཞེས་པ་འདིར་གོང་དུ་སྤངས་པ་དོན་གྱི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཉེ།
 ལོགས་སུ་སྒྱུར་ན་ཡང་སྤྲགས་བཞུས་ཟེན་ནས་བྱབས་ཁྱུས་དངོས་གཞིའི་
 དུས་སུ་གཟུངས་དེ་དག་བཟོད་པའི་སྟོན་ནས་བྱའོ་ཞེས་བྱས་ཀྱང་མི་འགལ་
 བར་སེམས། འདིར་ཡུངས་ཀར་བཤད་པ་ནི་བགོགས་སྟོན་པའི་ཆེད་ཡིན་
 ལ། དུར་བ་དང་ཀྱ་ལ་ནི་བྱམ་པ་བརྒྱན་པ་དང་གདན་དང་སྤང་བའི་ཆེད་དུ་
 ཡིན་པར་བཤད་དོ། །

སྐབས་འདིའི་དངོས་བསྟན་ནི་ཁྱུས་ཆོག་གི་དབང་དུ་མཛད་ཀྱང་།
 རྒྱད་འདི་བྱ་རྒྱད་དུ་གཏོགས་པར་མ་ཟད། གཟུངས་རིང་དང་འབྲིང་བསྐྱུས་
 རྣམས་ནི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲགས་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་སྤྲགས་རིང་ནི་ལྷ་ཡོངས་
 རྩོགས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་པ་དང་། འབྲིང་ནི་རྣམ་འཛོམས་ལ་ཁྱོ་བོ་བརྒྱད་
 དང་ཁྱོ་བོ་བཅུས་བསྐྱོར་བ་དང་། བསྐྱུས་པ་ནི་དེ་ལ་ཁྱོ་བོ་བཞི་ལྟ། སྟོ་བ་
 བཞིས་བསྐྱོར་བའི་དཀྱིལ་ འཁོར་གྱི་དབང་དུ་མཛད་པ་གཙོ་ཆེ་བར་མཛོན།
 དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོག་ནི་བྱ་རྒྱད་ཀྱི་ཆོག་གཞན་གྱི་རིགས་འགྲོས་སྒྱུར་བ་

དང་། དེ་ལ་ཡང་ལྷ་བྱུག་བསྐྱེད་དང་། ཚིག་གསུམ་བསྐྱེད་སོགས་ཅི་རིགས་
པ་སྒྲུང་ངོ་། །

བཞི་པ་མཁུག་ལ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། དེ་མེ་རྣམ་པར་འཛོམས་པའི་གཟུངས་རྫོགས་སོ་ཞེས་པའོ།།
གཉིས་པ་གང་གིས་བསྐྱར་བ་ནི། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤྲི་ལཾ་ཏྲི་ཀ་ར་སྟེ་དཔལ་
ལུན་ཚོགས་བྱེད་པ་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་དག་སྟོང་ཤོད་སྟོན་དེ་མེ་རྒྱལ་
མཚན་གྱིས་བསྐྱར་བའོ། །དུས་ཤིང་བང་ལོ་རྒྱུ་བ་སྟོ་གོས་བཏན་པས་རྒྱ་དཔེ་
དག་པ་དང་རྒྱ་འགྲེལ་བཟང་པོ་རྣམས་ཀྱི་འབྲུ་སྦྱོར་དང་མཐུན་པར་བཅས་ཏེ་
ཞིན་ཏུ་དག་པར་བགྱིས་པའོ། །

རྒྱལ་ཀུན་མཐུ་སྟོབས་གཅིག་བསྐྱས་པ། །གསང་སྤྲགས་རིག་སྤྲགས་
འཆང་བའི་རྒྱལ། །དེ་མེ་རི་རིགས་རྣམས་ཀུན་གྱི་མེ། །ཕྱག་ན་དེ་མེ་ཞེས་སུ་
གྲགས། །མགོན་དེ་འེ་ཕྱགས་ཀྱི་སྦྱལ་བ་ནི། །དཔལ་ལྷན་དེ་མེ་རྣམ་པར་
འཛོམས། །གང་དེ་འེ་གཟུངས་ཀྱི་ཚིག་འགྲེལ་ཅམ། །རྣམ་དཔྱོད་དད་པས་
མདོར་བསྐྱས་བཀོད། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་དག་བའི་ཆབ། །དུས་གསུམ་དག་
བའི་ཚུ་སྦྱང་དང་། །ལྷན་ཅིག་ཀུན་མཁྱེན་རྒྱ་མཚོ་ཆེད། །ཞུགས་ནས་འགྲོ་
བའི་དོན་བྱེད་ཤོག །

ཅས་དེ་མེ་རྣམ་པར་འཛོམས་པའི་གཟུངས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་མདོར་

བསྐྱུས་པ་འདི་ཡང་དོན་གཉིས་ཅན་འགའ་ཞིག་གིས་བསྐྱུལ་བས་རྒྱུན་བྱས་
 ཉེ་ལྷག་བཙུན་བཤད་བྱུང་མིང་ཅན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་དད་པས་ཀྱུན་ནས་
 བསྐྱུངས་ཉེ། གཞུང་འདིའི་ཆོག་འགྲེལ་ཡོངས་རྫོགས་མཐར་ཆགས་སུ་བཤད་
 པ་ཞིག་སྒྲར་མ་མཐོང་ཡང་། རྒྱ་གཞུང་དག་ན་ཐོར་བྱ་ཐོར་བྱ་བཤད་པ་རྣམས་
 རྒྱུགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་ནས་ཅོ་ནེའི་དགོན་ཉིད་དུ་སྒྱུར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་ཏུ་
 ཡི་ལ་ལུང་སྟོ་བཟང་དོན་བྱུང་བོ། །

མདྲེན། །

༡༡། །རྒྱད་དང་གྲུབ་ཆེན་སྒྲ་མའི་དགོངས་དོན་ཐུན་བྱུག་གི་
རྣལ་འབྱོར་རིམ་ལུ་བའི་ཚུལ་རིན་ཆེན་
འཕྲེང་མཛེས་ཞེས་བྲ་བ་
བཞུགས་སོ།།

ཐུན་བྱུག་གི་འཕྲེང་མ་རིན་ཆེན་འཕྲེང་མཛེས།

༡༡། །ན་མོ་གྲུ་བྱ་བཟོ་རྒྱ་ར་ཡེ།
རབ་འབྱམས་རྒྱལ་བའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱན། །
གཅིག་བསྐྱུས་བཤེས་གཉིན་གར་རོལ་བ། །
སྒྲ་མ་རྩོ་རྩེ་ཅན་ཞབས་ལ། །
བཏུད་ནས་ཐུན་བྱུག་རྣལ་འབྱོར་བཤད། །

དེ་ཡང་སྐྱགས་པས་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་དམ་ཆོག་དང་སྒྲོམ་བ་དག་
པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ནི་དེ་རྣམས་ལ་ཉིན་ཞག་རེར་བསྒྲོ་བཟང་བྱེད་དགོས་
ཤིང་། དེ་ལ་རིགས་ལྔའི་དམ་ཆོག་རྣམས་ཐུན་བྱུག་ཏུ་བསྟེན་དགོས་པར་
རྒྱད་རྒྱ་གཞུང་དུ་མ་དང་། རྩེ་རི་རྩ་ལྷུང་རྣམ་བཤད། སྒྲ་མ་ལྔ་བཏུ་པའི་རྒྱུ། །
མཁས་གྲུབ་རྩེ་རི་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན་སོགས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་
གལ་ཆེ་བ་ཞིག་གོ།

དེས་ན་འདིར་རིགས་ལྔ་ལྟོ་སྒྲིམ་བཟུང་གི་དོན་གྱི་སྙིང་པོ་བྱུང་བྱུག་གི་
 རྣལ་འབྱོར་དང་སྦྱར་ནས་ཉམས་སྦྱོར་ལེན་ཚུལ་བསྐྱུས་པ་ནི། སྒྲིམ་མཆོག་
 གསུམ་ཐམས་ཅད་ལ། །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་སྦྱབས་སྦྱོར་མཆོ། །སེམས་ཅན་ཀྱན་
 གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར། །བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ལན་གསུམ།
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་ལྡན་ཅིང་། །སྦྱག་བསྐྱེད་ཀྱན་ལས་ཐར་བ་དང་།
 །བདེ་བ་མཆོག་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་། །ཉེ་རིང་ཆགས་སྤང་དང་བྲལ་ཤོག །

མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་ཡིད་འཕྲོག་སེལ་རྒྱུ་གི། །སྒྲིམ་མཆོག་པར་ཉི་མའི་
 གདན་གྱི་སྙིང་། །སྦྱབས་གནས་ཀྱན་འདུས་ཅ་བའི་སྒྲིམ་ཉིད། །རྣམ་པ་བྲལ་
 བདག་དོ་རྩེ་འཆང་སྒྲོན་པོ། །མཆོན་དཔེའི་དཔལ་འབར་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་
 གཉིས་གྱིས། །དྲོད་ཤིང་བཟུང་ནས་དབྱིངས་ཕྱག་མ་ལ་འབྱུང་། །སྒྲིམ་མཆོག་
 དར་དང་རིན་ཆེན་རྒྱན་གྱིས་སྦྱས། །འཇམ་ཆོན་ལྷ་བུའི་འོད་གྱུར་བྱིམ་
 དབུས། །དོ་རྩེའི་སྦྱིལ་ཀྱང་གིས་བཞུགས་གནས་གསུམ་དུ། །ཡི་གེ་གསུམ་
 མཆོན་རྒྱུ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས། །རང་བཞིན་གནས་ནས་སྒྲིམ་དོ་རྩེ་འཆང་། །ཡི་
 དམ་ཞེ་ཁོ་རབ་འབྲམས་གྱིས་བསྐྱོར་བ། །སྦྱན་བྱངས་ཇ་རྒྱུ་བུ་ཉེས་གཉིས་
 མེད་གྱུར། །གང་གི་དོན་གྱིས་བྱང་འཇུག་བདེ་ཆེན་སྦྱ། །སྦྱིགས་དུས་སྐད་
 ཅིག་ཉིད་ལ་སྦྱོལ་མཛད་པ། །ཡིད་བཞིན་ལོར་བུ་ལྷ་བུའི་སྒྲིམ་རྩེ། །དོ་རྩེ་ཅན་
 ཞབས་བསྐྱོར་ཕྱག་བཞུགས། །རི་སྦྱོང་ཕྱི་ནང་གསང་བའི་མཆོད་པའི་ཆོགས།

དངོས་བཤམས་ཡིད་སྦྱལ་ནམ་མཁའ་གང་བ་དང་། །བདག་ལུས་ལོངས་
 སྦྱོང་དགོ་བའི་ཚོགས་དང་བཅས། །རྩེ་བཙུན་སྒྲ་མ་ཁྱོད་ཉིད་མཉེས་ཕྱིར་
 འབྱུལ། །བདག་གཞན་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་སོགས་དང་། རྩེག་ལྷུང་ཀུན་
 བཤགས་དགོ་ལ་རྩེས་ཡི་རང་། །ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་ཕྱིར་ཉག་པར་བཞུགས་
 སུ་གསོལ། །དགོ་ཀུན་དོ་རྩེ་འཆང་དབང་ཐོབ་པ་དང་། །རྩེ་བཙུན་སྒྲ་མས་
 རྩེས་སུ་འཛིན་ཕྱིར་བསྟོ། །སྟོགས་བཙུའི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་ཀྱི།
 འཕྲིན་ལས་དུར་སྤྲིག་གཟུགས་ཀྱི་ནམ་ཐོལ་ཏེ། །རྒྱལ་བའི་མཛེད་པ་སྦྱབ་
 པའི་ཁུར་བཞེས་པ། །རྩེ་བཙུན་སྒྲ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རྒྱལ་
 བས་སྟོགས་བཙུའི་བདེ་གཤེགས་མཆོད་པ་བས། །གང་ཞིག་བསྟེན་ཅིང་
 མཆོད་པ་བྱུང་འཕགས་ཞེས། །རབ་བསྐྱུགས་དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་འབྱུང་བའི་
 གནས། །སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །འདི་ཕྱིའི་མཆོག་ཐུན་
 ལེགས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །ཁྱོད་ཉིད་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་པའི་རྩེས་
 འགོ་བར། །གསུངས་ཕྱིར་བདག་གི་སྟོ་གསུམ་བྱ་བ་ཀུན། །ཁྱོད་མཉེས་འབའ་
 ཞིག་སྦྱབ་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བས། །

དེ་ལྟར་གསོལ་བས་སྒྲ་མའི་གནས་གསུམ་གྱི། །ཡི་གེ་གསུམ་ལས་འོད་
 དང་བདུད་ཅིའི་རྒྱན། །དཀར་དམར་མཐིང་གསུམ་རིམ་དང་ཅིག་ཆར་དུ། །
 བྱུང་ནས་ཐེམ་པས་སྟོ་གསུམ་བྱིན་བརྒྱབས་ཏེ། །སྒྲ་མ་སྦྱི་བོའི་གཙུག་ཏུ་ས་

སྤྲེལ་པ་རང་ལ་ཐེམ་པས་དབྱེར་མེད་བདག་ཉིད་ཀྱང་། རྩོམ་འཆང་གྱུར་རྩོམ་
 བྱིལ་བཟུང་ནས། །རྩོར་དབྱིངས་མ་དང་ལྷན་ཅིག་མཉམ་པར་སྒྱུར། །བདག་
 གི་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དག་ཆོགས་བཅས། །མར་གྱུར་སེམས་ཅན་དོན་དུ་
 རབ་བསྐྱོ་ཞིང་། བྱམས་དང་སྦྱང་རྩེ་བཏང་སྦྱོམས་མི་འཛིགས་སྦྱིན། །ཏྲག་ཏུ་
 གོམས་པས་འགོ་ཀུན་བསྐྱུང་བར་བྱ། །སོ་ཐར་བྱང་སེམས་གསང་སྒྲགས་
 སྒྲོམ་པ་གསུམ། །སྒྲིག་གི་བྱིར་ཡང་མི་གཏོང་སྤྱང་བ་དང་། །རྒྱལ་བའི་མདོ་
 སྒྲགས་ཆོས་ཚུལ་མ་ལུས་པ། །མགོན་དེའི་དགོངས་པ་རི་བཞིན་བཟུང་བར་
 བྱ། །མདོར་ན་རང་དོན་ཅུ་ལ་མི་ལྟ་བར། །གཞན་དོན་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་
 འདོད་ལྷག་བསམ་གྱིས། །གང་ལ་གང་འདུལ་འཆོམས་པའི་ཐབས་བསྟན་
 བས། །སྤྲེལ་པ་བྱང་ཚུབ་མཆོག་ལ་འགོད་པར་ཞོག །སྦྱོར་བ་ཀུན་ཏུ་ཡང་དག་
 སྤྲེལ་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱའོ། །

སྐབས་འདིར་ཡན་ལག་གཞན་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་དབང་ཞོར་ལ་
 བཀོད་ཅིང་འཇུག་སྒྲོམ་འཛིན་དགོས་པའི་ངེས་པ་ཡང་མེད་མོད། འཛིན་པར་
 སྒྲོ་ན། ཡན་ལག་བདུན་པའི་མཇུག་དེར་རམ། འདིར་ཡང་རུང་སྟེ། དགོན་
 མཆོག་གསུམ་ལ་བདག་སྐབས་མཆི། །ཞེས་སོགས་སམ། ཡང་ན། སྒྲོན་གྱི་
 བདེ་བར་གཤེགས་ནམས་གྱིས། །སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱབ་པ་བཟུང་བ་ལྟར། །
 བདག་གིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། །བྱང་ཚུབ་སྤྱོད་ལ་བསྐྱབ་པར་

བཀྲི། །དེ་རིང་སངས་རྒྱས་རིགས་སུ་སྐྱེས། །སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་སྤྱོད་གྱུར་
ཏོ། །ཞེས་མདོར་བསྟུས་ནས་བྲུའོ། །

དེ་དག་རིགས་ལྟའི་སྒྲུལ་བཟུང་དང་སྦྱར་ན། གོང་གི་སྐྱབས་འགྲོ་
སེམས་བསྐྱེད་དང་འོག་གི་སྒྲུལ་བ་གསུམ་ལ་བསྐྱབ་བར་ཁས་སྦངས་བ་ནི་
ནམ་སྤང་གི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཆིག་དང་སྒྲུལ་བ་ལ་སྒྲོབ་བ་དང་། སྤྲུལ་རྩོམ་
འཆང་དུ་བསྐྱེད་ནས་མཆོད་དེ་རང་ལ་བསྐྱེམས་ནས་རྩོམ་འཆང་ཡབ་ཡུམ་
དུ་བསྐྱེམས་པའི་སྒྲོ་ནས་རྩོམ་འཆང་ལ་འཛིན་བ་ནི་མི་བསྐྱེད་བ་དང་། ལུས་ལོངས་
སྐྱོད་སོགས་གཞན་ལ་གཏོང་ཞིང་བྱམས་བ་དང་བཏང་སྒྲུལ་མཆོད་མེད་
སྒྲུལ་བ་ནི་རིན་འབྱུང་དང་། མདོ་སྟགས་ཀྱི་དམ་ཆོས་མ་ལུས་བར་འཛིན་བ་
ནི་འོད་དཔག་མེད་དང་། སྤྲུལ་ལ་ཕྱི་ནང་གི་མཆོད་པའི་ཆོགས་འབྱུལ་བ་ནི་
དོན་གྲུབ་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཆིག་དང་སྒྲུལ་བ་ལ་སྒྲོབ་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཏེ།
གཞན་ནམས་ནི་དེ་དག་གི་ཡན་ལག་གོ། །

ཐུན་བྱུག་ཏུ་བྱེད་ཚུལ་ནི། ཉིན་རེ་བཞིན་ཡང་དུས་བྱུག་ཏུ། །ཞེས་
སོགས་རིན་འབྱུང་གི་དམ་ཆིག་གི་སྐྱབས་སུ་འབྱུང་བ་ལྟར་གཞན་ནམས་ལ་
སྦྱོར་བ་ཡིན་པས། ཐུན་བྱུག་ནི་ཉིན་ལན་གསུམ་དང་མཆོན་ལན་གསུམ་ཏེ་
དུས་བྱུག་ཏུ་དེ་ལྟར་བསྒྲོ་བཟང་བྱེད་དགོས་པ་གཞུང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་
ཀྱང་། ད་ལྟའི་གང་ཟག་གིས་དེ་ལྟར་མ་རུས་ཆེ་ལན་གསུམ་མཇུག་མ་ཐ་

གཅིག་བྱས་ནའང་ལེགས་པར་སེམས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཉམས་ལེན་ནི་རྒྱད་
དང་གྲུབ་ཆེན་སྤྱི་འདུག་པ་ཡིན་པས་ཉམས་ལེན་པལ་པ་གཞན་ལས་
ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་སོ། །རྒྱད་སྡེ་རྒྱ་མཆོ་ལས་འོངས་པའི། །དོན་བཟང་
རིན་ཆེན་འཕྲུང་མཛེས་འདི། །སྐལ་ལྷན་ཀུན་གྱི་དམ་ཆོག་དང་། །སྡོམ་པ་
དག་བྱེད་རྒྱན་མཆོག་ཡིན། །

ཞེས་པ་འདིའང་འགའ་ཞིག་གིས་སྤྲོ་མོ་ནས་བསྐྱལ་བས་རྒྱན་བྱས་ཏེ།
ཤུག་ཏེ་དགོ་སྒོར་རིག་པ་འཛིན་པའི་ཚུལ་ཅན་བཞད་སྐྱབ་མིང་ཅན་གྱིས་ཙཱ་
མོའི་དགོན་ཉིད་དུ་སྦྱར་བའོ། །

༺ རྩེ་བཙུན་མི་ལ་ལ་བརྟེན་པའི་ཐུན་དུག་གི་རྣལ་འབྱོར་དངོས་གྲུབ་
འབྲུང་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྩེ་མོ་སྤྲོ་མ་ཏི་གྲི་ཏི་ཡེ། འདིར་རྩེ་བཙུན་མི་ལའི་
རྣལ་འབྱོར་དང་འབྲེལ་བའི་ཐུན་དུག་གི་རྣལ་འབྱོར་མདོར་བསྐྱལ་གསོལ་
འདེབས་དང་བཅས་པ་ཞིག་དམ་པའི་གསུང་གིས་བསྐྱལ་བ་ལྟར་བཞད་པར་
བྱ་སྟེ།

སྤྱིར་ཐུན་དུག་གི་རྣལ་འབྱོར་ནི་རྒྱད་སྡེ་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་
རྒྱད་བཞད་མན་ངག་གནང་བའི་བཀའ་བློན་གསུམ་ལྷན་སོགས་ཀྱི་སློམ་
ཞིག་དང་སྦྱར་ནས་བྱེད་དགོས་པ་གཞུང་གི་དགོངས་པར་མཛོན་ཡང་། རྩེ་
བཙུན་མི་ལ་དང་སྦྱོར་བར་འདོད་ན་དེ་དང་ཅ་བའི་སློམ་གང་མོས་ངོ་བོ་

དབྱེར་མེད་དུ་བསྒྲོམས་ན་ལེགས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཅུང་མ་འབྲེལ་བར་འགྱུར་
རོ། །དེར་མ་ཟད་རྗེ་བཙུན་ཙཱ་ཁ་པ་ཆེན་པོ་དང་སྦྱོར་ཡང་རྩ་བའི་སྒྲ་མ་དང་
དབྱེར་མེད་དུ་མཛད་དགོས་སོ། །

འདིར་གྲུབ་ཆེན་མི་ལ་དང་སྦྱོར་གསུང་བ་བཞིན་བྱེད་པས། ཐུན་བྱུག་
གི་ཉམས་ལེན་རིགས་ལྷན་སྒྲོམ་བཟུང་གི་གོ་རིམ་དང་འབྲེལ་དགོས་ཤིང་།
སྒྲོམ་བཟུང་ལས། སྒྲོན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། དེ་ནས་ནམ་སྒྲུང་། མི་བསྐྱོད་
པ། རིན་འབྱུང་། འོད་དཔག་མེད། དོན་གྲུབ་གྱི་དམ་ཆོག་ནམས་རིམ་བཞིན་
བཤད་པས་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་དུ་ཡང་རུང་མོད། འབྱུག་པ་བདེ་ཆེན་གོ་རིམ་དེ་
བཞིན་ངེས་མེད་ལ་དོན་ནམས་ཆང་བའི་ཚུལ་གྱིས་བརྗོད་ན་འདི་ལྟ་སྟེ།

སྒྲ་མ་མཆོག་གསུམ་ཐམས་ཅད་ལ། །རྟག་ཏུ་བདག་ནི་སྐྱབས་སུ་མཆི།
མར་གྱུར་སེམས་ཅན་ཀུན་དོན་གྱིར། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་ལྡན་ཅིང་། །སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀུན་དང་བྲལ་གྱུར་ཅིག།
བདེ་ཐོབ་ཉིད་དང་མི་འབྲལ་བར། །ཆགས་སྒྲུང་བའི་གནས་ཐོབ་ཤོག །

དེ་ནས། མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་བྲག་སྒྲོན་མེ་ཏོག་གིས། །མཛེས་པའི་
དབྱས་སུ་བད་སྒྲོང་རྒྱས་པའི་ཅེར། །རིན་ཆེན་ཁྲི་སྟོང་ཉི་ལྔ་འཁོར་
སྟེང་། །རྩ་བའི་སྒྲ་མ་ཀུན་དང་དབྱེར་མེད་པའི། །གྲུབ་པའི་དབང་ལྷག་རྗེ་
བཙུན་མི་ལའི་ཞབས། །སྐྱེ་མདོག་སྒྲོ་སངས་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། །

ཕྱག་གཡས་སོར་མོ་སྙན་གྱི་ཙ་བར་འཛིན། །གཡོན་པ་སྟེ་འོག་མཉམ་གཞག་
 ཕྱག་རྒྱ་ཅན། །འཇུ་མ་པའི་མདངས་ལྡན་དོ་རྩེའི་སྒྲུ་དབྱངས་ལེན། །རས་
 དཀར་གོས་གྱོན་སྒྱེལ་གྲུང་བྱེད་སྟབས་བཞུགས། །གནས་གསུམ་དོ་རྩེ་གསུམ་
 མཆན་རྩྱ་ཡིག་གི། །འོད་ཀྱིས་འོག་མིན་མངོན་པར་དགའ་སོགས་ནས། །རྩེ་
 བཙུན་མི་ལ་རྒྱལ་བ་ཞི་ཁྱོ་ཡིས། །བསྐྱོར་བ་སྒྱུན་བྲངས་དབྱེར་མེད་གཅིག་ཏུ་
 གྱུར། །བཙོན་པ་སྤུལ་དུ་བྱུང་བའི་སྟོང་སྟོབས་ཀྱིས། །དཀར་བ་བརྒྱ་ཕྱག་དང་
 སྒངས་ཆེ་གཅིག་ལ། །བྱང་འཇུག་དོ་རྩེའི་སྒྲུ་བཞེས་གྲུབ་པའི་དབང་། །རྣལ་
 འབྱོར་དབང་ཕྱག་མི་ལའི་ཞབས་ལ་འདུད། །ཙ་བའི་སྒྲ་མ་ཉིད་དང་དབྱེར་
 མེད་པའི། །གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱག་རྩེ་བཙུན་ཆེན་པོ་ལ། །སྲིད་ཞིའི་བྱི་ནང་
 གསང་བའི་མཆོག་ཆོགས་དང་། །བདག་ལུས་ལོངས་སྟོང་དགོ་ཆོགས་
 བཅས་ཏེ་འབྲུལ། །སྤྲིག་སྒྱུང་ཀྱན་བཤགས་དགོ་ལ་རྩེས་ཡི་རང་། །ཆོས་
 འཁོར་བསྐྱོར་བྱིར་བསྐྱལ་བརྒྱར་ཏྲག་བཞུགས་གསོལ། །དགོ་ཀྱན་དོ་རྩེ་
 འཆང་དབང་ཐོབ་བྱིར་བསྟོ། །རྒྱལ་དང་དེ་སྤྲས་ཕྱགས་རྩེའི་སྒྲོས་གར་ཉིད། །
 གྲུབ་དབང་རྣམ་རོལ་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱིས། །ཞིང་འདིར་རྒྱལ་བའི་མཛད་
 པ་སྒྲུབ་པ་ཅན། །རྩེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །དོ་རྩེ་འཆང་
 གིས་རབ་འབྲུམས་རྒྱལ་བ་ལས། །གང་གི་ཞབས་པད་བསྟེན་ཅིང་གུས་མཆོད་
 པ། །སྙག་པར་བསྐྱགས་པའི་ཙ་བའི་སྒྲ་མ་དང་། །དབྱེར་མེད་རྩེ་བཙུན་ཆེན་

པོར་གསོལ་བ་འདེབས། །མཆོག་ཐུན་དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་འབྱུང་བའི་གནས།
ཅ་བའི་སྒྲ་མ་གྲུབ་ཆེན་མི་ལ་དང་། །ཐ་དད་མེད་པའི་ཚུལ་དུ་མོས་གྲུས་གིས།
སྤྱི་བོར་བསྟེན་ནོ་བདག་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །ཞེས་དང་། གདུང་དབྱངས་
དང་འབྲེལ་བ་ཞིག་གསུངས་འདུག་པ་ལྟར་དེ་ཡིན་ཁུལ་དུ།

སྤྱི་ན། མགོན་ཁྱོད་གྱིས་རན་འགྲོའི་སྤྱག་བསྐལ་རྒྱ། །གཏན་སྤངས་ནས་
བདེ་བའི་དཔལ་བརྟེས་གིས། །ད་རན་འགྲོའི་སྤྱག་བསྐལ་སྤྱོད་འགྱུར་བའི། །
སྤྱན་བདག་ཅག་རྗེས་བཟུང་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །རྗེ་ཁྱོད་གྱིས་འཁོར་བའི་
སྤྱག་བསྐལ་ཀྱན། །རབ་སྤངས་ཏེ་ཞི་བའི་བདེ་ཐོབ་གིས། །ད་མཐའ་མེད་
འཁོར་བར་བྱམས་འགྱུར་བའི། །སྤྱན་བདག་ཅག་རྗེས་བཟུང་བྱིན་གྱིས་རྫོབས།
མགོན་ཁྱོད་གྱིས་རང་བདེ་ཙམ་དོན་གཉིད། །ཡོངས་དོར་ནས་གཞན་དོན་
མཐར་བྱིན་མཛད། །ད་རང་དོན་ཙམ་ལ་རྗེས་ཆགས་ པའི། །སྤྱན་བདག་ཅག་
རྗེས་བཟུང་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །རྗེ་ཁྱོད་གྱིས་རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི། །སྤྱོལ་
མན་ངག་མཐར་སྤྱག་ཉམས་བཞེས་གིས། །ད་མན་ངག་ཉམས་ལེན་མ་མཆིས་
པའི། །སྤྱན་བདག་ཅག་རྗེས་བཟུང་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །མགོན་ཁྱོད་གྱིས་
བཙོན་པ་ལྷགས་དྲག་གིས། །ཆེ་གཅིག་ལ་གྲུབ་པ་མཆོག་བརྟེས་གིས། །ད་
ལེ་ལོ་དམན་ལ་ཞེན་གྱུར་པའི། །སྤྱན་བདག་ཅག་རྗེས་བཟུང་བྱིན་གྱིས་རྫོབས།
རྗེ་ཁྱོད་གྱིས་གྲོགས་མེད་གཅིག་སུ་ཡིས། །དབེན་གནས་སུ་ཏིང་འཛིན་བསྒྲུབས་

མཐར་ཕྱིན། །ད་འདྲ་འཛི་གཡེང་བའི་རྒྱར་ཆུད་པའི། །ཕྱན་བདག་ཅག་རྩེས་
 བཟུང་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །མགོན་ཁྱོད་གྱིས་ཉིང་འཛིན་ཟས་བསྟེན་ཏེ། བདེ་
 རྫོད་གྱི་གོས་བཟང་མཆོག་གྱེན་གྱིས། །ད་ཐ་མལ་གྱི་ཟས་གོས་ལ་ཆགས་
 པའི། །ཕྱན་བདག་ཅག་རྩེས་བཟུང་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །རྩེ་ཁྱོད་གྱིས་སྒྲང་
 སྤིང་ཆོས་ཀྱན་ཀྱང་། །ཟབ་ཆོས་གྱི་དབྱངས་སུ་སྒྲོགས་མཛད་གྱིས། །ད་
 འཆལ་གཏམ་བརྗོད་པས་དུས་འདའ་བའི། །ཕྱན་བདག་ཅག་རྩེས་བཟུང་བྱིན་
 གྱིས་རྫོབས། །མགོན་ཁྱོད་གྱིས་རང་ལུས་ལྟ་སྒྱུར་གཟིགས། །ངག་བཞུས་
 བརྗོད་ཡིད་གྱིས་བདེ་སྟོང་སྒྲོམ། །ད་སྒྲོ་གསུམ་ཐ་མལ་སྒྲང་ཞེན་ཅན། །ཕྱན་
 བདག་ཅག་རྩེས་བཟུང་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །རྩེ་ཁྱོད་གྱིས་སྒྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ།
 སྒྱེ་གསུམ་གྱི་ལམ་དུ་བསྐྱུར་མཛད་གྱིས། །ད་སྒྱེ་འཆི་བར་དོའི་འཁོར་ལོ་
 ཅན། །ཕྱན་བདག་ཅག་རྩེས་བཟུང་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །མདོར་གསོལ་ན་
 དཔའ་བོ་རྣལ་འབྱོར་མ། །ཀྱན་འདུས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དབང་ཕྱག་ཆེ། །ཁྱོད་
 ཉིད་གྱིས་ཆེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་ཡང་། །འབྲལ་མེད་དུ་རྩེས་བཟུང་བྱིན་གྱིས་
 རྫོབས། །རྒྱས་བསྐྱུས་གཉིས་གང་བྱེད་ཀྱང་། དེ་ལྟར་གསོལ་བས་སྒྲ་མའི་
 གནས་གསུམ་ལས། །བདུད་ཅི་དཀར་དམར་མཐིང་གསུམ་རིམ་ཅན་དང་། །
 ཅིག་ཅར་བྱུང་ནས་བདག་ཉིད་གནས་གསུམ་དུ། །དེ་བཞིན་ཐིམ་པས་སྒྲོ་
 གསུམ་བྱིན་བརྒྱབས་ཏེ། །རང་གི་སྤྱི་བོར་ཆངས་པའི་བྱ་གནས། །ཞུགས་

ནས་སྒྲིང་ཁར་བྱང་སེམས་དབྱེར་མེད་ལས། །རང་ཉིད་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐྱར་
བྱུར་ཏེ། །རྡོར་རིལ་བཟུང་ནས་དབྱིངས་སྐྱུག་མ་དང་སྦྱོར། །བདག་ལུས་
ལོངས་སྦྱོང་དུས་གསུམ་དགེ་ཆོགས་བཅས། །མར་གྱུར་སེམས་ཅན་རྣམས་
ལ་ཡོངས་བཏང་ཞིང་། །སོ་ཐར་བྱང་སེམས་གསང་སྤྲགས་སྡོམ་བ་ཀུན། །
སློག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་འདའ་བསྐྱང་བར་བྱ། །རྒྱལ་བའི་མདོ་སྤྲགས་ཆོས་ཚུལ་
མ་ལུས་བ། །དེ་ཡི་དགོངས་བ་རི་བཞིན་འཛིན་བ་དང་། །གང་འཆམས་
ཐབས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །སྤྲ་མེད་གོ་འཕང་མཆོག་ལ་འགོད་
བར་ཤོག །སྦྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་ཡང་དག་སྤྲ་མ་དང་། །

ཞེས་སོགས་ཀྱང་བརྗོད་བར་བྱའོ། །ཚུལ་འདི་ལ་རིགས་ལྔའི་སྡོམ་བཟུང་
གི་དོན་རགས་བ་ཆང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཐུན་བྱུག་གི་རྣལ་འབྱོར་སྡོན་མའི་
སྐབས་སུ་བཤད་བ་ལྟར་སྦྱོར་བ་ཡིན་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཐུན་བྱུག་གི་རྣལ་འབྱོར་རྒྱས་བ་ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱ་བྱང་ན་ཤིན་ཏུ་
ལེགས་བ་ཡིན་མོད། ཚུལ་དེ་མ་སྦྱོགས་ན་འདི་ལྟར་མདོར་བསྐྱས་བའི་སྒོ་
ནས་བློ་ཤེས་བསྟེན་རྒྱ་བྱང་ན་འང་ཉམས་ལེན་བལ་བ་གཞན་རྣམས་ལས་
ནི་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་ཞེས་བཤད་བ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་རིགས་ལྔའི་སྡོམ་
བཟུང་གི་དོན་གྱི་སྒྲིང་པོ་ཆང་བས་དམ་ཆོག་དང་སྡོམ་བ་དག་བྱེད་གྱི་ཐབས་
མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཅེས་པ་འདི་ཡང་། རྒྱལ་དབང་བདུན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཐུགས་སྤྲུལ་རིགས་
པ་སྤྱོད་པ་ཨར་དཀར་ཞབས་བྱུང་ཨང་སྟོན་དབྱངས་ཅན་གཞོན་ནུ་ཞེས་བགྱི་
བས་ཐག་རིང་ནས་བསྐྱལ་བ་ལྟར། ཅེ་ནིའི་སྟོབ་དཔོན་པ་ལྷན་བཙུན་བཤད་
སྐྱབ་མིང་ཅན་གྱིས་ཁོང་གི་གསུང་བཞེས་མ་རྒྱས་པར་ཅེ་ནིའི་དགོན་ཉིད་དུ་
སྐྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་རྩ་ཡི་ལ་ལུང་སྟོ་བཟང་དོན་གྲུབ་པོ། །

མདྲེན། ། །

༡༡། རྗེའི་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་གྱི་གཏམ་གྱི་སྒྲོལ་བའི་
དགོངས་འགྲེལ་བསྟུས་པ་
བཞུགས་སོ།།

རྗེའི་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་གྱི་གཏམ་གྱི་སྒྲོལ་བའི་དགོངས་འགྲེལ་བསྟུས་པ།

༡༡། རྣ་མོ་མཆོ་ལྷོ་ལ། ཆོགས་གཉིས་རྟ་ལྷང་བདུན་གྱིས་
ལེགས་བྲངས་ནས། །བྲང་ཆུབ་སྒྲོད་པའི་མཁའ་ལ་རབ་འཕགས་ཏེ། །སྒྲིབ་
གཉིས་ཐུན་པའི་དབྱ་ལས་རྣམ་རྒྱལ་བ། །ཐུབ་དབང་སྤྲོ་བའི་ཉི་མ་མཆོག་
དེར་འདུད། །རྒྱལ་བའི་མདོ་སྤགས་ཆོས་ཚུལ་མ་ལུས་པ། །རྒྱལ་བའི་
དགོངས་པ་རི་བཞིན་ལེགས་བཟུང་ནས། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་སྤྱོད་པ་མཐར་
གསལ་མཛད་པ། །རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་པོ་རྗེ་བཙུན་སྤྲོ་མར་འདུད། །མགོན་དེས་
ཐར་འདོད་འཇུག་དོགས་རང་ཉིད་གྱིས། །རི་བཞིན་གཟིགས་ལྟར་གཞན་ལ་
སྟོན་པའི་ཆེད། །རིན་ཆེན་རྣམ་གསུམ་གཏམ་གྱི་སྒྲོལ་བ་ཞེས། །བསྟུལ་བའི་
དགོངས་དོན་མདོར་བསྟུས་བཤའ་པར་བྲ། །

འདི་ལ་གསུམ། བཤའ་པ་ལ་འཇུག་པ། བཤའ་པ་དངོས། མཇུག་གི་
རིམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། །སྟོན་པ་དང་། མཆོན་བསྟན་པ་དང་། སྤྱོད་པ་སྤྱོད་
འགྲོ་བ་དང་། རྣམ་པ་དམ་བཅའ་དང་བཅས་པའི་མཆོད་བརྗོད་དོ། །དང་པོ་ནི།
ཨོ་བདེ་ལེགས་སྤྱུ་གྲུར་ཅིག་ཅིས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྒྲན་མེད་པའི་རིམ་པ་ཆེ་གསུམ་གྱི་གཏམ་གྱི་སྒྲོར་བ་
ཞེས་བྲ་བ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཇེ་བཙུན་སྒྲ་མ་འཇམ་པའི་བྲངས་གྱི་
ཞབས་གྱི་པརྫོ་ལ་གྲུས་པས་སྒྲུབས་སུ་མཆིའོ་ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། རབ་བརྟན་དད་པས་རྒྱལ་བའི་ཇེས་
འཇུག་ཅིང་། །མངོན་པར་སྒྲོར་བ་མི་དམན་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱིས། །ཐུབ་པའི་
གསུང་ལས་སྙིང་པོ་ལེན་འདོད་ལ། །རིན་ཆེན་གཏམ་གྱི་སྒྲོར་བ་སྒྲོག་འདོད་
པས། །ཞེས་པས་དམ་བཅའ་དངོས་བསྟན་ནས། །གང་གིས་ཐུགས་ཇེའི་
ཟེགས་མའི་ཆ་ཤས་ཅམ། །ཡིད་ལ་ཞུགས་པ་ཡིས་ཀྱང་རྩོལ་མེད་པར། །
ཆོག་གི་མཆོག་སྒྲིན་སྟེར་མཛད་འཇམ་པའི་དབྲངས། །དེ་ལ་འདུད་དོ་ཞེས་
པས་མཆོད་བརྗོད་དང་། རེ་བ་འབྲས་ལྡན་མཛོད་ཅེས་པས་འདོད་དོན་འབྱུང་
པའི་གསོལ་གདབ་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་བཤད་པ་དངོས་ལ་གསུམ། མཁས་བྱའི་རིན་ཆེན་རྣམ་
གསུམ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་བསྟན་པ་དང་། རིན་ཆེན་རྣམ་གསུམ་ངོས་བཟུང་བ་
དང་། རིན་ཆེན་རྣམ་གསུམ་ལ་ཇི་ལྟར་འཇུག་པའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། སྤེད་པའི་ཕུན་ཆོགས་གཡོ་བ་སྒྲོག་གི་གར། །ལང་ཆོ་མི་
ཏྱག་རྒྱག་པའི་རི་གཟར་ཟུ། །དེ་ལྟར་ཏྱགས་ནས་སྒྲོ་གྲོས་ཆེན་པོ་འགས། །
བདག་གིས་རིག་གནས་གང་ལ་སྒྲུངས་སྟམ་ན། །ཞེས་པས་བསྟན་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རིན་པོ་ཆེ་ངོས་བཟུང་བ་དངོས་དང་། དེའི་སྒྲ་
དོན་ནི། དང་པོ་ནི། རིགས་ལམ་སྤྱོད་པའི་རྣམ་དཔྱད་དང་། །གཞུང་
ལུགས་གདམས་པར་ཤར་བའི་ཉམས་ལེན་དང་། །ཆིག་སྒྲོར་ཚུལ་ལ་མཁས་
པ་ངག་གི་དཔལ། །ས་སྟངས་འདི་ན་རིན་ཆེན་རྣམ་གསུམ་སྤྲང་། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་དགོན་ཞིང་འདོད་པ་འདྲོ། །མད་དུ་བྱུང་
བའི་དགའ་བ་རྒྱས་བྱེད་པས། །རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ལ་བྲགས། །
ཞེས་པས་དེ་གསུམ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་བ་ཤད་བསྟན་ནས། །མཁས་
པའི་ཡིད་འཕྲོག་རིན་ཆེན་གཞན་ཡོད་མིན། །ཞེས་པས་གསུམ་པོ་དེ་མཁས་
པའི་རྒྱན་ཡིན་གྱི་དེ་ལྟ་བུ་ལས་གཞན་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག་པ་དང་མཛེས་
པའི་རྒྱན་བྱེད་པར་ཅན་མེད་ཅེས་པའོ། །འོ་ན། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་མེད་དམ་ཞེ་
ན། ཡོད་མོད་ཀྱང་དེ་དག་ནི་མཁས་པའི་རྒྱན་བྱེད་པར་བ་མིན་ནོ། །

གསུམ་པ་རྗེ་ལྟར་འཇུག་པ་ལ་གསུམ། རིགས་པའི་ལམ་གང་ལ་འཇུག་
དགོས་པ་དང་། གཞུང་ལུགས་གདམས་པར་འཆར་ཚུལ་དང་། ཆིག་གི་སྒྲོར་
བ་ལའང་མཁས་དགོས་པའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་ལྟ། གང་ལ་འཇུག་པའི་གཞུང་དངོས་བཟུང་ནས་དེ་ལ་འཇུག་
དགོས་པ་དང་། དེ་ལ་མ་ཞུགས་ན་ཟབ་དོན་སྤྱོད་པའི་ཞེས་པ་དང་། ཟུང་བད་
ཞེས་ཀྱང་ཡིད་དཔྱད་ཅུམ་ལས་མ་འདས་པ་དང་། རིགས་གཞུང་ལ་ཞུགས་

ཀྱང་ལེགས་པར་མ་སྦྱངས་པའི་དབང་གིས་ལོག་རྟོག་འཕེལ་བ་དང་། རྒྱ་
མཚན་དེས་ན་ལེགས་པར་སྦྱངས་དགོས་པའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། སྦྱ་བའི་བྱ་མཆོག་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་དང་། །ལོག་སྦྱ་
ཆར་གཙོད་སྟོགས་སྤང་གྲགས་པ་ལས། །ལེགས་པར་འོངས་པའི་རིགས་
ལས་བདུད་ཅིའི་ཚུས། །སློ་མིག་དྲི་མ་ཡང་ཡང་མ་བཟུས་ན། །ཞེས་པ་སྟེ།
འདིས་དགག་སྟོགས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་ཀྱང་བསྦྱབ་སྟོགས་ནས་གཞུང་དེ་
དག་ལ་འཇུག་དགོས་ཞེས་འཕངས་སོ། །

འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ནི། མགོན་པོས་མཛད་པའི་དབུ་མ་
རིགས་པའི་ཆོགས་དྲུག་དང་། དེ་དག་གི་དགོངས་འགྲེལ་འཕགས་པ་སྟེ། སངས་
རྒྱུ་བསྦྱངས། རྩ་བ་གྲགས་པ་སོགས་ཀྱིས་མཛད་པ་རྣམས་དང་། བྱང་པར་
ད་ལྟ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་རྩ་བས་མཛད་པའི་དབུ་མ་འཇུག་པ་ཅུ་འགྲེལ་དང་
བཅས་པ་ལ་ཆོག་སྟེ་ཅམ་མ་ཡིན་པ་ཞིབ་ཏུ་སྦྱངས་དགོས་པར་བསྟན་ལ།
སྟོགས་སྤང་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ནི་ཆད་མ་སྟེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་པ་དང་།
དེ་དག་གི་དགོངས་འགྲེལ་རྒྱལ་ཆབ་མཁས་གྲུབ་སོགས་ཀྱིས་མཛད་པ་
རྣམས་དང་། ཆད་མ་རིགས་པའི་དོན་ཐོར་བུའམ་སྟེ་ལ་མཁོ་བ་བསྐྱས་གྲུ་
ལའང་ལེགས་པར་སྦྱང་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡང་ཡང་མ་བཟུས་ན། །ཤིན་ཏུ་ཐབ་གནས་མཐོང་བ་

སྒྲོལ་ཅི་དགོས། །རགས་པའི་ལུང་དོན་ལ་ཡང་དཔྱོད་པ་ན། །པལ་ཆར་ལོག་
པར་རྟོག་པ་འཕེལ་འགྱུར་ཞིང་། །ཞེས་པས་གཞུང་དེ་དག་ལ་མ་སྦྱངས་ན་
ཤེན་ཏུ་ཟབ་པའི་དོན་མི་ཤེས་པར་མ་ཟད། ལུང་གི་དོན་རགས་པ་ཡང་ལེགས་
པར་མི་ཤེས་པར་བསྟན།

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཡང་དག་དམ་བཅའ་ཅམ་ཞིག་གི་ །ངེས་པ་རྙེད་
ཀྱང་སྦྱབ་དང་སུན་འབྲིན་གྱི། །ཆོད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐེ་ཆོམ་མ་ཆོད་ཕྱིར། །
འདམ་ལ་བཏབ་པའི་ཕུར་པ་བཞིན་འགྱུར་བས། །ཡང་དག་བག་ཆགས་བརྟན་
པོ་འཛོག་མི་རུས། །ཞེས་པ་སྟེ། གལ་ཏེ་གཞུང་དོན་རགས་པ་འགའ་ཞིག་
ཤེས་ཀྱང་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པའི་ཡང་དག་པའི་དམ་བཅའ་ཅམ་ཡིན་
མོད། རང་ལུགས་སྦྱབ་པ་དང་གཞན་ལུགས་སུན་འབྲིན་པ་སྟེ་འགོག་ཤེས་
པའི་ཆོད་མས་དངས་པའི་ངེས་ཤེས་པས་ཐེ་ཆོམ་མི་ཆོད་ལ། དེ་མ་
ཆོད་པས་གཞན་གྱིས་དགག་སྦྱབ་བྱས་པ་ན་རང་གི་དམ་བཅའ་ཡང་དག་
ཅམ་དེ་ཡང་། དཔེར་ན་འདམ་ལ་བཏབ་པའི་ཕུར་པ་བཞིན་དུ་གཡོ་ཞིང་
བརྟན་པོ་མི་འོང་པས་ན་ཆོད་མས་དངས་པའི་བག་ཆགས་བརྟན་པོ་འཛོག་
པར་མི་རུས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། འདི་ན་རིགས་གཞུང་གཉིས་ལ་རབ་སྦྱངས་ཀྱང་། །འཁར་
དུ་འགྲོ་འདོད་རུབ་ཏུ་བགྲོད་པ་དང་། །ཟླ་འོད་འཕོགས་པས་ཡིག་དགས་སྟེག་

པ་བཞིན། །རིགས་གཞུང་ཉིད་ལ་བརྟེན་པའི་ལོག་ཏོག་གིས། །སློ་མིག་ཡང་
 དང་ཡང་དུ་བསྐྱད་པའི་མ་ཐུས། །འདི་ཕྱི་འདི་དག་ལེགས་ཀྱན་འཛོམས་ཡུན་
 རིང་དུ། །ཡང་དག་ལྟ་ལས་ཕྱིར་ཕྱོགས་འགྱུར་བའི་རྒྱ། །ཆེས་ཆེར་བརྟན་པོ་
 སོགས་པ་མང་དུ་སྒྲུང་། །ཞེས་པ་སྟེ། མ་སྐྱེས་པ་ཅམ་དུ་མ་བཟད་ཕྱོགས་འདི་
 ན་གོང་དུ་བཤད་པའི་རིགས་པའི་གཞུང་གཉིས་ལ་རགས་པ་ཞིག་སྐྱེས་
 གྱུང་ལེགས་པར་མ་སྐྱེས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་རྒྱད་ལ་ལས་འབྲས་སོགས་ལ་
 ཡིད་མི་ཆེས་པའི་ལོག་ལྟ་དང་བཅས་པའི་ལོག་ཏོག་སྐྱེས་ཏེ། ལོག་ཏོག་དེས་
 སློ་གོས་ཀྱི་མིག་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱད་པའི་མ་ཐུས་ལོག་ལྟས་རང་གི་ཆེ་
 འདི་ཕྱི་ཀྱན་ཏུ་བསགས་པའི་དག་བ་རྣམས་འཛོམས་ཤིང་། སྐྱེ་བ་མང་པོར་
 ཡུན་རིང་དུ་ལས་འབྲས་སོགས་ལ་གྲུས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་བཟང་པོ་
 ལས་ཡིད་ཕྱིར་ཕྱོགས་པ་སྟེ་འདོར་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་ཆེས་ཆེར་བརྟན་པོ་
 གསོག་པ་མང་པོ་ཞིག་སྐྱེས་ཏེ་ཞེས་པ་ནི་རྩེ་བཙུན་གྲགས་པའི་དུས་སུ་ཡང་དེ་ལྟ་
 བུ་བྱུང་བའོ། །

དེ་ཉིད་དཔེ་དང་སྒྲུར་བ་ནི། དཔེར་ན། སྐྱེས་བུ་འགའ་ཞིག་ཤར་དུ་
 འགོ་འདོད་པ་ལ་དེ་ལས་སྒྲོག་ཏེ་རུབ་ཏུ་བགོད་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགོ་བ་
 བཞིན་དང་། དཔྱིད་དུས་ཀྱི་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་ཡིད་དྲགས་འགའ་ཞིག་གི་ལུས་
 ལ་འཕོག་པའི་ཆེ་ལུས་བསིལ་དགོས་རྒྱུ་ལས་དེའི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ལུས་

ཆིག་པའི་སྒྲུང་བ་འབྲུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་དོན་ལ་སྒྱུར་ན་རིགས་གཞུང་ལ་
སྒྱུངས་པས་ལས་འབྲས་སོགས་ལ་ཡིད་ཆེས་རུ་འགྲོ་དགོས་སྐྱེ་ཡིན་པ་ལ་
ཡིད་མི་ཆེས་པའི་ལོག་ལྟ་སྐྱེས་པ་དང་། རང་སྐྱེད་ལ་ཆོས་ཀྱིས་པན་
དགོས་སྐྱེ་ཡིན་པ་ལ་ལོག་ལྟས་སྐྱེད་ཀྱི་དགེ་བ་འདོམས་པ་སོགས་སྐྱེད་
སྒྲེག་པ་དང་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྒྱུར་བའོ། །ཚུལ་འདི་ཉིད་ད་ལྟའི་མཆོན་ཉིད་
པར་གྲགས་པ་ད་རྒྱལ་ཅན་མཁས་མོངས་མང་པོ་ཞིག་ལས་འབྲུང་ཉེ་བར་
སྒྲུང་སྟེ། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་བཅེ་བས་འདོམས་པ་འདི་ལ་བསམ་བར་རིགས་སོ། །

དེས་ན་སྟོན་པ་དང་རྗེ་སོགས་ཀྱིས་ཐོས་པ་ལ་བསྟུགས་ཀྱང་གཞུང་
དོན་ལེགས་པར་མ་རྟོགས་པའི་ཆིག་འབྲི་ཅམ་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དང་།
སྒྲོགས་ཅམ་ཤེས་པའི་ད་རྒྱལ་གྱིས་གཞན་ཆིག་རྒྱབ་སོགས་ཀྱིས་དམའ་
འབེབས་ཅིང་། བྱད་གསོད་བྱེད་པ་ནི་རང་ཉིད་འཕྱང་བར་འགྱུར་བའི་སྐྱེའོ། །
འདི་ལྟ་བུ་ལ་དགོངས་ནས་མཁས་བྱུབ་ཆོས་རྗེས་སུ་བ་སྟོན་གྱི་དོར་དུ་
བཀའ་བཀྲོན་ངི་ལྟར་མཛད་པ་ཡང་གཟིགས་དགོས་སོ། །

ལྷ་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་སྒྲོ་གོས་སྤྲ་ཞིང་མཛདས་པ་དང་། །ཀྱུ་ཤེའི་ཅེ་ལྟར་མ་
གྱུར་དེ་སྤིད་དུ། །དོམས་མི་སྤྲ་བར་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ལ། །མཁས་
པའི་བཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་ལེགས་པར་སྒྲོངས། །ཞེས་པ་སྟེ། རིགས་གཞུང་
ལ་ལུགས་ཀྱང་ལེགས་པར་མ་སྒྱུངས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ལོག་རྟོག་འབྲུང་ཞིང་

དེས་རང་ལ་གཞོན་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་དེས་ན། སྒྲོང་བ་ན་
 སྒོ་གོས་སྤྲིང་ཞིབ་པ་ལ་མཛངས་པ་དང་། གུ་ཤའི་ཅེ་ལྟར་ནོ་བར་མ་གྱུར་
 པ་དེ་སྤིད་དུ་ངོམས་མི་སྤྲོ་བར་རིགས་པའི་གཞུང་དེ་དག་ལ་མཁས་པའི་
 བཤེས་གཉེན་བསྟན་ནས་ལེགས་པར་སྦྱང་དགོས་སོ། །ཚུལ་འདི་ལྟར་སྦྱངས་
 པའི་མཁས་པ་ཡང་དགོན་མོད། རང་གི་སྒོ་བྱས་དང་བསྟན་ནས་ལེགས་པར་
 སྦྱངས་དགོས་པ་དང་། རང་གིས་མི་ཤེས་ཀྱང་ལོག་ལྟ་མི་རུང་བའི་དོན་དུ་
 གསལ་ལོ། །

ཁ་ཅིག་སྤྱོད་པ་རེ་ཅ་མ་རྟོགས་ནས་འགོ་སྐྱོང་བྱང་བྱང་བྱེད་ཤེས་པའི་
 ང་རྒྱལ་གྱིས་ཤེས་བྱའི་བྱོན་ཡང་འདི་ཅ་མ་མོ་སྟུམ་དུ་འཛིན་པའང་སྤང་སྟེ་གེ་
 མའོ་སྟུམ་དུ་སེམས་སོ། །དེས་ན་ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རི་བཞིན་གཟིགས་
 པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཡིན་པས་དེ་བ་ཀུན་གྱི་ལན་འདེབས་བྱས་
 པའང་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ཏེ། སྒོ་བ་པ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་རབ་དབྱེ་མཐའ་དག་མའོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་མིན་ན།
 སྒོ་དམན་བདག་གིས་ནི་མེ་བྲེར་ལྟར་ཤེས་བྱའི་དབྱེ་བ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་
 ལས་ཆ་ཅ་མ་ཞིག་མ་གཏོགས་མི་ཤེས་པ་འདི་ལྟར་ཤེས་སོ་སྟུམ་དུ་སེམས་
 ཁེངས་པའི་ང་རྒྱལ་ག་ལ་རུང་སྟུམ་དུ་མཁས་སྒྲོམ་གྱི་ང་རྒྱལ་འགོག་པ་གལ་
 ཆེན་།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དེ་ལྟར་ལེགས་པར་སྦྱངས་ན་རྒྱལ་བའི་དགོངས་
པ་བརྟེན་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་
ཏུ་འཆར་ཚུལ་དང་། དེ་ལས་སྒྲོག་ན་དོན་ཚུང་བར་བསྟན་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སྒྲོ་གྲོས་མིག་ནི་སྒྲི་བ་དེས། །རྒྱལ་བས་ཐེག་པ་
མཆོག་གི་ཟབ་མའི་དོན། །རྣམ་རིག་ཙམ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ། །རྣམ་
གཉིས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་རྟེན་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། སྒྲར་ལྟར་
རིགས་པའི་གཞུང་གཉིས་ལ་ལེགས་པར་སྦྱངས་ནས་སྒྲོ་གྲོས་གྱི་མིག་སྒྲི་
བའམ་སྒྲོ་གྲོས་ཆེ་རུ་སོང་བ་དེས་རྒྱལ་བས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལུགས་
ཐོགས་མེད་གྱིས་སྒྲི་བ་ལྟར་རྣམ་རིག་པ་སྟེ་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་དང་།
སྒྲ་སྒྲུབ་གྱིས་སྒྲི་བ་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དབྱ་མའི་ཚུལ་གཉིས་གསུངས་
པའི་གསུང་རབ་རྣམས་གྱི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་བརྟེན་པར་འགྱུར་རོ། །

འདི་ནི་ལམ་རིམ་བསྟུས་དོན་ལས། རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བདེ་སྒྲག་
རྟེན་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་སྒྲོགས་འདྲ་ཞིང་། སྒྲིར་རྒྱལ་བའི་གསུང་
རབ་ཐམས་ཅད་གྱི་དགོངས་པ་རྟོགས་པ་ནི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གཉིས་ནས་
བརྒྱད་པའི་མཁས་གྲུབ་རྣམས་གྱི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་དགོས་ལ། བྱད་པར་དུ་
དབྱ་སེམས་གཉིས་གྱི་ལུགས་ལེགས་པར་ཤེས་པ་ནི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཡབ་
སྲས་གྱི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་བྱམས་པ་དང་ཐོགས་མེད་སྒྲི་

མཆེད་ཕྱོགས་སྒྲུང་ཡབ་སྲས་ཀྱི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཙམ་པའི་
 ལྷགས་ཤེས་དགོས་ལ། འཇམ་དབྱངས་ནས་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་བརྒྱུད་པའི་
 མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་དབུ་མའི་ལྷགས་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་ཤིང་
 ཤེས་རྒྱས་པའི་དོན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་གཉིས་ནས་བརྒྱུད་པའི་མན་
 ངག་ལ་མ་བརྟེན་པར་དབུ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་ཤེས་པར་འདོད་ན་ནི་
 དམུས་ལོང་ལོང་འབྲིད་མེད་པར་ཉམ་ང་བའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུར་
 འགྱུར་རོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་རི་ལྟར་ཡིན་པ་ཉིད་རྩེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་ངེས་
 རྣམ་འབྲེད་དུ་བཀའ་སྩལ་པ་ལྟར་ཏེ་དེ་ལས་ལྷག་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གྲང་
 བཤད་དུ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་མི་པམ་ཆོས་རྩེ་སྒྲུབ་དང་། ཐོགས་མེད་མཆེད་
 ལ་སོགས་པའི་ཤིང་རྩའི་སྒོལ། །དེ་མེད་གཞུང་ལྷགས་རྣམས་ལ་སྒྱུངས་པ་
 བ། །རྒྱ་ཆེའི་གཏམ་གྱིས་དང་པོའི་ལས་ཙན་རྣམས། །ད་ལྟ་ཉིད་ནས་སངས་
 རྒྱས་ས་ཡི་བར། །ལེགས་པར་འབྲིད་པའི་ཟབ་མའི་གདམས་པ་ལ། །ནང་
 བུན་རྒྱུད་པས་བཀའ་དང་དགོངས་འབྲེལ་ཀྱང་། །གདམས་པའི་མཆོག་ཏུ་
 ཤར་ལ་མཁས་པ་ཟེར། །ཞེས་པ་སྟེ། གོང་དུ་བརྗོད་པ་ལྟར་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོའི་
 གཞུང་གིས་ཤིང་རྩའི་སྒོལ་སྟེ་བ་ལྟར་ལེགས་པར་སྒྱུངས་ནས་རང་གིས་ཁོང་
 དུ་རྒྱུད་པ་ན། །ཐོག་མར་ལས་འབྲས་དང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་ཆེ་བའི་

གཏམ་གྱིས་གདུལ་བྱ་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ད་ལྟ་ཉིད་ནས་བཞེས་གཉེན་
བརྟེན་ཚུལ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཞི་ལྷག་གི་བར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བཞོད་པའི་
ཚུལ་ལམ་རིམ་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་ལེགས་པར་འབྲིད་པའི་བཅ་མོའི་
གདམས་པ་ལ་ནང་བྱན་ཆུད་པའི་ངས་པ་རྟེན་ཅིང་། དེའི་མཐུས་རྒྱལ་བའི་
བཀའ་དང་དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་ཀུན་གདམས་
པའི་མཆོག་ཏུ་ཤར་བ་དེ་ལ་མཁས་པའི་མཆོག་ཅེས་བེར་རོ། །

འདི་ནི་བསྟུས་དོན་ལས། གསུང་རབ་མ་ལུས་གདམས་པར་འཆར་བ་
དང་། ཞེས་པ་དང་འབྲས་ཏེ། སྒྲིར་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ཐམས་ཅད་གདུལ་བྱ་རྣམས་
མངོན་མཐོ་དང་ངས་ལེགས་ཅི་རིགས་ལ་བཀོད་ནས་མཐར་འཛང་རྒྱ་བའི་
ཐབས་སྟོན་པས་མན་ངག་གི་མཆོག་ཡིན་ལ། དེའི་སྒྲིར་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་
འགྲེལ་བའི་ནང་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་དག་ཀྱང་མན་ངག་གི་མཆོག་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་རང་ཅག་སྟོ་ཆུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་དང་དགོངས་
འགྲེལ་ཆེན་པོ་དག་གི་དགོངས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ལེགས་པར་རྟོགས་མི་
རུས་པས་དེ་དག་མན་ངག་གི་མཆོག་ཏུ་གོ་མི་རུས་ལ། ལྷ་མའི་མན་ངག་ལམ་
རིམ་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་པར་འགྱུར་རོ། །

ཞེས་ཚུལ་ལ་སོ་སོར་བྱེན་མང་ཡང་དོན་བསྟུན། བཀའ་དང་དགོངས་
འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་དེ་དག་ནས་སྤྲོ་མ་དང་དགོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་སུ་

འགྲོ་བའི་ཚུ་ལ་ཇི་སྟེད་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྲུབས་འགྲོར་འདུ་ཞིང་།
 ངན་འགྲོ་ལས་ཐར་ཐབས་ཇི་སྟེད་གསུང་བ་རྣམས་ནི་སྦྱེས་བྱ་ཚུང་དུ་དངོས་
 སམ་དེ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་སྟོན་པའི་ཆོས་སྐོར་དུ་འདུ་བ་དང་། དེ་བཞིན་
 དུ་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐབས་ཇི་སྟེད་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སྦྱེས་བྱ་
 འབྲིང་གི་ཆོས་སྐོར་དངོས་སམ་དེའི་སྒྲེར་གཏོགས་གང་རུང་དུ་འདུ་བ་དང་།
 སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་ཇི་སྟེད་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སྦྱེས་བྱ་
 ཆེན་པོའི་ཆོས་སྐོར་དུ་འདུ་བའི་ཚུ་ལ་ཤེས་ན་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ཁྱད་
 པར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གདུལ་བྱ་རྣམས་རིམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ལ་
 འཁྲིད་པའི་ཐབས་སམ་མན་ངག་ཏུ་གོ་ནས་གསུང་རབ་དེ་རྣམས་ལས་འདོར་
 རྒྱ་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཐམས་ཅད་གདུལ་བྱ་ལ་པན་པའི་སྤྱིར་གསུངས་པའི་
 གདམས་ངག་ཏུ་གོ་བར་འགྱུར་རོ། །

མདོར་ན་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་གང་ནས་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་
 ཏྲག་པ་དང་། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྒྲུག་བསྐྱལ་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་
 སྟོངས་ཞིང་བདག་མེད་པ་དང་། བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་བར་བསྟན་ཀྱང་དེ་
 ཉིད་གསུང་རབ་གཞན་གྱི་དོན་དུ་ཡང་འབྲེར་བར་བྱ་སྟེ། མཆོན་ན་འདུས་
 བྱས་ཐམས་ཅད་མི་ཏྲག་པ་ནི་གསུང་རབ་གཅིག་གི་དོན་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་
 དེ་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཀྱང་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་

བསམ་ནས་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ན་པན་ཡོན་ཆེ་ཞིང་དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་གསུང་
རབ་ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་ཏུ་གོ་བ་བཞིན་ རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། གསུང་རབ་གདམས་ངག་ཏུ་གོ་ནས་དོན་ཉམས་
སུ་ལེན་པ་གལ་ཆེ་བ་དང་། དོན་ཉམས་སུ་མི་ལེན་པའི་ཆིག་ཙམ་ལ་གཙོ་
བོར་འབད་དུ་མི་རུང་བ་དང་། གསུང་རབ་གདམས་ངག་ཏུ་འཆར་བ་གནད་
ཆེ་ཚུ་ལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། ལྷག་མ་ནེ་ཙཱི་འདོན་པ་ལྟ་བུ་དང་། །ཚུ་མེད་ཁྱོན་པ་རི་
མོའི་མར་མེ་བཞིན། །ཅི་ཕྱིར་ཞེ་ན་མཁས་པའི་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས། །གཞུང་
རྣམས་ཉམས་ལེན་ཤེས་ཕྱིར་བརྩམས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་གསུང་
རབ་ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་ཏུ་ཤར་ནས་རང་གི་སྒྲོ་དང་འཆོམ་པའི་ཉམས་
ལེན་གལ་ཆེ་སྟེ། རྒྱ་མཆན་ནི་སངས་རྒྱས་སོགས་མཁས་པའི་མཆོག་
རྣམས་ཀྱིས་ནང་དོན་སྟོན་པའི་གཞུང་རྣམས་ནི་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུ་ལ་
ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བརྩམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྷན་བརྗོད་པའི་ལྷག་མ་གསུང་རབ་གདམས་ངག་ཏུ་མ་ཤར་བ་དང་།
ཉམས་ལེན་ཅི་ཡང་མེད་པའི་བཤའ་ཆོས་དང་ཆིག་སྒྲུབ་དང་ཅོད་པ་ཙམ་
ལྟར་ལེན་པ་དག་ནི། དཔེར་ན། ནེ་ཙོས་མ་ཉི་འདོན་པ་ལྟ་བུ་དོན་ཚུང་བ་དང་།
ཚུ་མེད་པའི་ཁྱོན་པས་སྒྲོམ་མི་སེལ་བ་དང་། རི་མོར་བྲིས་པའི་མར་མེས་

ཐུན་པ་སེལ་མི་རུས་པ་བཞིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ཐ་སྙད་རིག་པ་ལ་ཐོས་བསམ་
བྱས་པའི་དགོ་བ་ངེས་འབྱུང་དང་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིན་ན་ཐར་བ་དང་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་རྒྱར་འབྱུར་ཚུལ་ཡོད་པ་བདག་གིས་ཐོས་པ་ལ་
བསྐྱེལ་བར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ནི། གྱེ་མའོ་སྐྱེ་དགྲའི་དོན་གཉིས་འབྱུབ་པ་ནི། །རྣམ་དག་
གཞུང་ལུགས་དག་ལ་མ་བརྟེན་མིན། །དེ་ལ་བརྟེན་པའང་སྐྱ་ཅམ་ལྟར་ལེན་
བས། །འདས་པར་བྱས་ན་དེ་ལས་བསྐྱས་པ་གང་། །ཞེས་པ་སྟེ། གྱེ་མའོ་ཞེས་
པ་ངོ་མཆར་བ་ལ་འབྱུག་ཀྱང་ཆིག་ཕྱི་མ་ལ་བསྟོས་ནས་སྤང་པ་ལ་ཡང་སྐྱར་
རུང་ངོ་། །སྦྱིར་གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་དགྲའི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་
གཉིས་འབྱུབ་པ་ནི། རིག་གནས་སོགས་སྟོན་པའི་གཞུང་ལུགས་རྣམ་དག་ལ་
ནི་མ་བརྟེན་པ་མིན་མོད། དེ་ལ་བརྟེན་པ་དག་གིས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་ལ་འབད་
དགོས་ཀྱི། ཉམས་ལེན་མེད་པར་སྐྱའམ་ཆིག་ཅམ་གཙོ་བོར་ལྟར་ལེན་བས་
དུས་སམ་མི་ཆེ་འདས་པར་བྱས་ན་དེ་ཉིད་བསྐྱས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ལས་
གཞན་བསྐྱས་པ་གང་ཞིག་ཡོད་ཅེས་པ་ནི་དགག་ཆིག་གོ། །

གསུམ་པ་ནི། ལུས་འབྲེར་འགའ་ཞིག་སྐྱོམ་བས་ཤི་བ་བཞིན། །མང་
དུ་ཐོས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱིས་ཐོངས་པ་ནི། །གཞུང་ལུགས་གདམས་པར་ཤར་བར་
མེད་པས་ནོངས། །དེ་བྱིར་གང་བསྐྱབས་གདམས་པར་ཤར་བ་གཅེས། །ཞེས་

པ་སྟེ། གསུང་རབ་མང་དུ་ཐོས་ཀྱང་ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱུ་འོ་ཆོས་ཀྱི་ཐོངས་པ་ནི།
སྒྲུང་ལྟར་གཞུང་ལུགས་གདམས་ངག་ཏུ་ཤར་བ་མེད་པས་ནོངས་པ་སྟེ་དེའི་
སྒྲོན་ལོ། །དཔེ་དང་སྒྲོལ་བ་ནི། སྒྲེས་བྱ་ཁ་ཅིག་ཚུ་བོ་ཆེན་པོས་འབྲེར་ཡང་
ཚུ་བཏུང་རྒྱ་མ་བུང་བས་སྒྲོམ་པས་ཤི་བ་བཞིན་ཏེ་ཆོས་མང་དུ་ཤེས་ཀྱང་
དོན་ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱ་མ་བུང་བའོ། །ཐོས་དོན་ཐམས་ཅད་དཀའ་ཡང་རང་གི་
སྒྲོ་དང་འཆམ་པའི་ཉམས་ལེན་རེ་ལ་མི་འབད་པར་ཁ་སྒྲིར་བསྟུན་ཀྱི་ཐོས་པ་
ཅམ་ལ་འབད་པ་ནི་རྒྱད་ལ་ཕན་ཆེན་པོ་ཐོགས་དཀའ་སྟེ། དོན་འདི་ནི་རང་
ཅག་རྗེས་འབྲང་ནམས་ཀྱིས་བསམ་དགོས་པར་སྒྲུང་ངོ་། །ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱ་
ལ་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་མང་ཡང་འདིར་བསག་སྒྲུང་ངེས་འབྲུང་བུམས་
སྟིང་རྗེ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ལྟ་བ་བསྐྱབ་གསུམ་ལྟ་བུ་གཙོར་བཟུང་ངོ་། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཆིག་སྒྲོལ་ལ་འཇུག་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་དང་།
འཇུག་བྱ་ངོས་བཟུང་ནས་འཇུག་ཚུ་ལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་དོན་གྱི་གནད་ནམས་མ་འཕྲུགས་ན། །ཆིག་སྒྲོལ་
དམན་ན་ཉེས་པ་ཚུང་མོད་ཀྱི། །རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་གསུང་རབ་བསྒྲགས་པ་ན།
དོན་བཟང་བ་དང་ཆིག་འབྲུ་བཟང་པོ་ཞེས། །གསུངས་ཤིང་ཤིན་ཏུ་དཀར་
བའི་ཁང་བཟང་ལ། །བསིལ་བར་བྱེད་པའི་འོད་ཀྱིས་བྱགས་པ་བཞིན། དོན་
བཟང་བ་ལའང་ཡིད་འཕྲོག་ཆིག་སྒྲོལ་ཀྱིས། །སྒྲེས་པར་བྱུར་ན་ཆེས་ཆེས་

མཛེས་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། སྒར་བཤད་པ་ལྟར་ཞེས་ནས་ཉམས་སྒྲུབ་
ལེན་པ་དག་གིས་དོན་གྱི་གནད་མ་འཕྲུགས་ན་ཆོག་སྒྱུར་ལེགས་པོ་མ་བྱུང་
ཀྱང་ཉེས་པ་ཚུང་མོད། རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་གྱིས་གསུང་རབ་ལ་བསྒྲགས་པ་
མཛེད་པའི་ཆེ་དོན་བཟང་པོ་དང་ཆོག་འབྲུ་བཟང་པོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
དོན་བཟང་པོ་ཡང་ཆོག་སྒྱུར་བཟང་པོས་བཟོད་ན་མཛེས་ཏེ། དཔེར་ན། རྩོ་
ཐལ་བྱུགས་པ་ལྟ་བུ་ཞིན་ཏུ་དཀར་བའི་ཁང་བཟང་ལ་ལྷ་བའི་འོད་འཕྲོག་ན་
ཆེས་གསལ་ཞིང་མཛེས་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། དམར་སེར་ཅན་དང་རྒྱལ་བའི་ལྷས་བཀོད་པ། སྤྱི་ཏྲ་དང་
ནི་རྩོ་ཏི་ཞེས་བྲ་བའི། །སྒྲེབ་སྒྱུར་རི་བཞིན་བོད་སྐད་ལ་མེད་ཀྱང་། །ཆོགས་
བཅད་ལྷགས་པ་གཉིས་ཀ་སྒྲེལ་བའི་ལུས། །དོན་དང་ཆོག་གི་རྒྱན་ལ་སོགས་
པ་ཡི། །མཛེས་བྱེད་རྒྱན་གྱིས་སྒྲུད་པའི་ཆོག་སྒྱུར་ཚུལ། །སྙན་ངག་གཞུང་
བཞིན་ལེགས་པར་སྒྱུར་བ་ན། །སྒྲོ་གསལ་ནམས་ལ་དགའ་བ་རྒྱས་པར་བྱེད། །
ཅས་པ་སྟེ། །ལེགས་སྒྱུར་གྱི་དབང་དུ་བྲས་པའི་སྒྲེབ་སྒྱུར་ལ་སྒྲོན་འཕགས་
ལུལ་དུ་བྱོན་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་དམར་སེར་ཅན་དང་རྒྱལ་བའི་ལྷ་ཞེས་བྲ་བ་
གཉིས་གྱིས་མཛེད་པའི་སྒྲེབ་སྒྱུར་དང་། མཁས་པ་ཆེན་པོ་རྩུ་ཨྲ་ཀ་ར་ཤེ་
བས་མཛེད་པའི་སྒྲེབ་སྒྱུར་རིན་ཆེན་འབྲུང་གནས་ཞེས་བྲ་བ་ནམས་ལ་ནི།
ཡི་གེ་བགྲང་བ་སྤྱི་ཏྲ་དང་བྱེ་མོ་བགྲང་བ་རྩོ་ཏི་ཞེས་བྲ་བའི་སྒྲེབ་སྒྱུར་གཉིས་

ཡོད་པ་དེ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་བོད་སྐད་ལ་སྒྲོམ་རྒྱ་མེད་ཀྱང་། སྒྲོབ་དཔོན་དབྱུག་
པ་ཅན་གྱིས་མཛད་པའི་སྟན་ངག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར། ཆོག་པ་བཅད་དང་
ཆོག་ལྷག་ས་དང་དེ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་སྟན་ངག་གི་ལུས་དང་ལྷན་པའི་དོན་
རྒྱན་དང་། ཆོག་རྒྱན་དང་། མངོན་བརྗོད་སོགས་མངེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་གྱིས་
སྒྲས་པའི་ཆོག་སྒྲོམ་ཚུལ་རྣམས་སྟན་ངག་གི་གཞུང་བཞིན་ལེགས་པར་
སྒྲོམ་ཤེས་ན་སྒྲོ་གསལ་རྣམས་དགའ་བ་རྒྱས་པར་བྱེད་དོ། །

སྟན་ངག་ནི་མཆོན་པ་ཅམ་སྟེ་གོགས་སུ་སུམ་རྟགས་རྩ་འགྲེལ་དང་
དེའི་དོན་གོ་སྒྲུབ་བསྟུས་པ་དག་ཡིག་ལ་སྒྲོང་དགོས་ཤིང་། དེ་ལས་འཕུལ་
མཐའ་བཏེན་དང་རྣམ་དབྱེད་སྒྲོམ་ཤེས་པ་གལ་ཆེ་ཡང་། ལྷག་ཏུ་མངོན་བརྗོད་
ནི་སྟན་ངག་སྒྲི་དང་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱན་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་འོ། །རིན་ཆེན་གསུམ་
ལ་འཇུག་ཚུལ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་སྒྲོ་གོས་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པར་
མངོན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། རིན་ཆེན་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་རྩ་བ་ཐེག་ཆེན་གྱི་
བཤེས་གཉེན་ལ་རག་ལས་པས་དེ་བསྟེན་པར་བསྐྱལ་བ་དང་། བརྩམས་པའི་
དགོ་བ་བསྒྲོ་བའི་སྒྲོན་ལམ་གདབ་པ་དང་། མཛད་བྱང་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་རིན་ཆེན་རྣམ་པ་གསུམ་ཀའི་ཡང་། །རྩ་བ་ཐེག་པ་
མཆོག་གི་དགོ་བའི་བཤེས། །འདིས་མ་བེན་ན་སྒྲི་བ་དུ་མར་ཡང་། །ངལ་

བརྒྱས་འབད་ཀྱང་རྟོགས་པར་མི་འབྱུང་བས། །བཤེས་གཉེན་ཟེན་ན་ཆེ་གཅིག་
 ཉིད་ལ་ཡང་། །བདེ་སྒྲག་ཉིད་དུ་ངེས་པ་སྟེར་བའི་ཕྱིར། །ཆེ་རབས་ཀུན་ཏུ་
 བཤེས་གཉེན་དམ་པ་ཡིས། །རྩིས་སྤྱ་འཛིན་དང་ཟེན་པའི་ཐབས་ལ་འབད། །
 ཅེས་གསུངས་ཏེ་གོ་སྟོན། །

གཉིས་པ་ནི། ཐར་འདོད་སྟོ་གོས་ཅན་གྱི་འཇུག་དོགས་མཆོག་ །རིན་
 ཆེན་གཏམ་གྱི་སྦྱོར་བ་འདིར་འབད་ལས། །ལྷུང་བའི་བསོད་ནམས་དེ་ཡིས་
 འགོ་བ་ཀུན། །བཤེས་གཉེན་དམ་པའི་མགོན་དང་མི་འབྲལ་ཤོག་ །དེ་བསྟན་
 པ་ལས་སྟོ་མིག་དག་གྱུར་ཏེ། །རྒྱལ་བའི་ལུགས་བཟང་རི་བཞིན་རྟོགས་པ་
 དང་། །རྟོགས་མ་ཐག་ཏུ་ཉམས་སྤྱ་ལེན་པ་དང་། །དེ་ལྟར་སྒྲུབ་ལ་བར་ཆད་
 མེད་པར་ཤོག་ །མ་རྟོགས་འགོ་ལ་བཅེ་བས་ཐོག་མར་ནི། །བཟང་བཟང་སྦྱོར་
 བས་དགའ་བར་བྱས་པས་མཐར། །དོན་བཟང་ཆོག་ལེགས་སྟན་པ་སྒྲུབ་
 ཡིས། །བསྒྲུལ་བས་བཟང་པོའི་སྦྱོང་ལ་འཇུག་པར་ཤོག་ །ཅེས་པ་སྟེ། ཆོགས་
 བཅད་དང་པོས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་དང་མི་འབྲལ་བའི་རྒྱུར་སྟོན་
 པ་དང་། གཉིས་པས་དེས་བསྟན་པའི་དོན་རྟོགས་ནས་ཉམས་སྤྱ་ལེན་ཅིང་དེ་
 ལ་བར་ཆད་མི་འབྱུང་བ་དང་།

གསུམ་པ་ནི། བསྒྲུབ་ནམ་པ་བཞིའི་སྟོན་ས་གཞན་དོན་བྱེད་ལུས་པར་
 སྟོན་པའོ། །

གསུམ་པ་མཛད་བྱང་ནི། ཅེས་སྒྲན་མེད་པའི་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་གྱི་
གཏམ་གྱི་སྒྲོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་མང་དུ་བོས་པའི་དགེ་སྤྲོད་སྤྲོད་བ་བ་ཤར་ཅོང་
ཁ་བ་སྒོ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས་འབྲོག་རི་བོ་ཆེ་དགེ་ལྡན་རྣམ་པར་
རྒྱལ་བའི་སྤྲིང་དུ་སྒྱུར་བའི་ཡི་གེ་བ་ནི་དགའ་བཞི་བ་རིན་ཆེན་དཔལ་ལོ། །

འདིས་ཀྱང་བསྟན་བ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱོད་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་རྒྱས་པར་བྱེད་ཅུས་
པར་གྱུར་ཅིག ། ཅེས་པའོ། ། རྗེ་བཙུན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པར་གྲགས་པའི་གསུང་། །
རིན་ཆེན་རྣམ་གསུམ་གཏམ་གྱི་སྒྲོར་བ་ཡི། ། དགོངས་དོན་པད་ཆལ་དད་
པའི་ཉི་འོད་དང་། ། རྣམ་དཔྱེད་སོར་ཅེས་ཅུང་ཟད་རྣམ་པར་སྤྱེ། ། དགེ་དེས་སྒྲེ་
ཀྱན་རྗེ་བཙུན་སྒྲུ་མ་ཡིས། ། འབྲལ་མེད་བཅེ་བས་རྗེས་སུ་བཟུང་གྱུར་ནས། །
མདོ་སྒྲགས་ཆོས་ཀྱན་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ལྟར། ། རྗེ་བཞིན་འཛིན་པའི་
སྐལ་བ་ལྡན་གྱུར་ཅིག །

ཅེས་པ་འདི་ཡང་ཤུག་ཀྱི་དགེ་སྤྲོད་གྲགས་པ་བཤད་སྒྲུབ་ཅེས་བྱ་བས་
དད་པས་ཅོ་ནེ་དགོན་ཉིད་དུ་སྒྱུར་བའི་ཡི་གེ་བ་ནི་ཁྱའི་ལུང་དགའ་བཙུ་སྒོ་
བཟང་དབང་ཕུག་སྟེ། དགའ་བཙུ་སྒོ་བཟང་ཉི་མས་མཆན་གདགས་ཀྱི་ཆེ་
ཡོན་སྒྱུར་ཏེ་པར་དུ་བཞོས་སོ། ། ། བསྒྲུ་ལོ། །

འབྲལ་དེབ་སྒྲིག་པ་པོ། སེར་སྒྲད་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་འཇམས་དབྱངས་བསོད་ནམས།